

2014

Greek Energy

Ειδική έκδοση για τους κλάδους και τις επιχειρήσεις
Ενέργειας στην ελληνική αγορά

την ενέργεια;

δεν την παράγουμε...
την “καλθιεργούμε”!

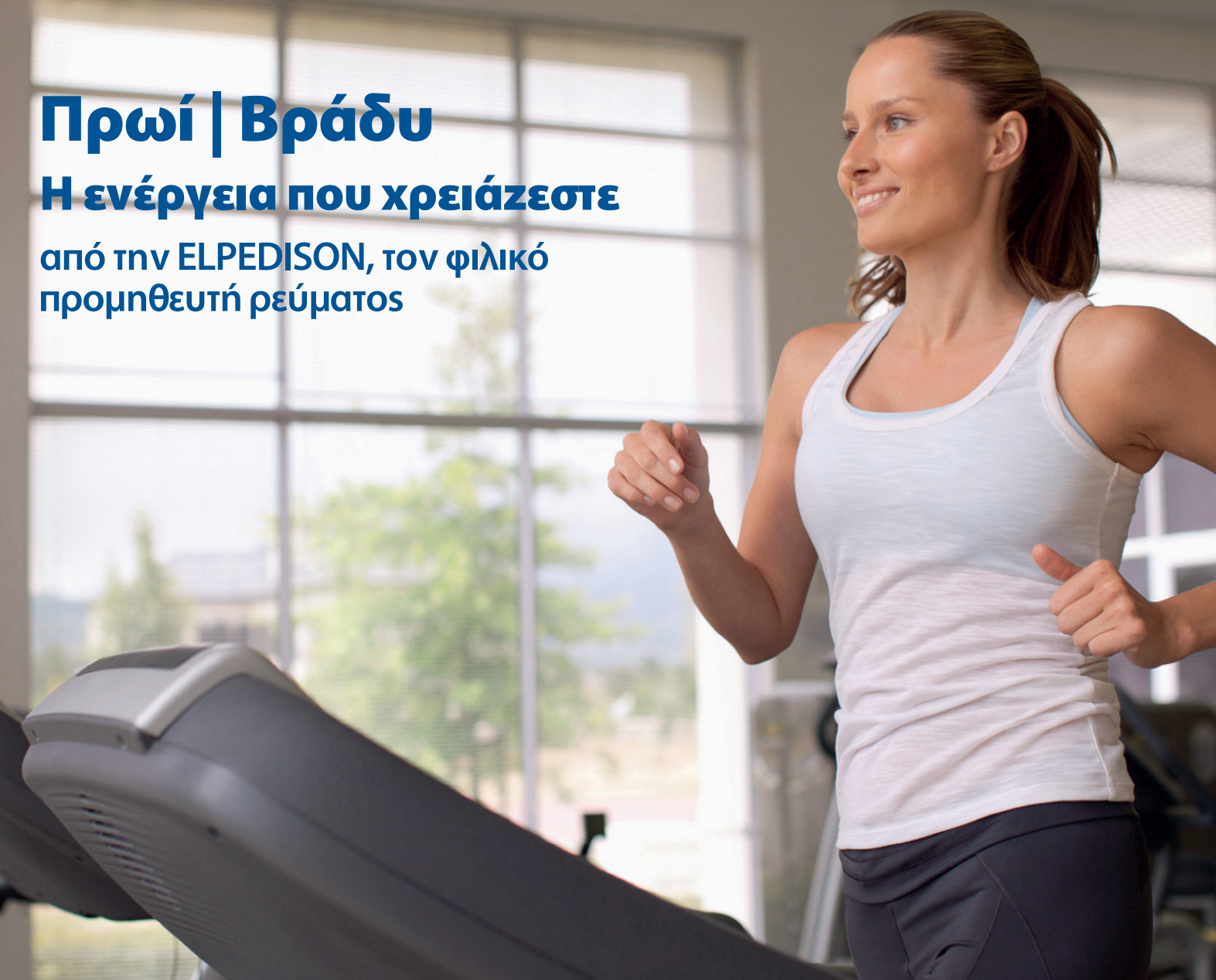
 ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

www.terna-energy.com

Πρωί | Βράδυ

Η ενέργεια που χρειάζεστε

από την ELPEDISON, τον φιλικό
προμηθευτή ρεύματος

Energy Family και Energy Family Night

Στην **ELPEDISON**, τον προμηθευτή ηλεκτρικού ρεύματος που δημιουργήθηκε από τη συνεργασία του Ομίλου των Ελληνικών Πετρελαίων και της ιταλικής Edison, αξιολογούμε τις ανάγκες σας και σας προτείνουμε εκείνο το προϊόν ενέργειας που ταιριάζει καλύτερα με το προφίλ της κατανάλωσής σας. **Energy Family**, για οικιακούς πελάτες που θέλουν να καλύψουν τις ανάγκες τους για ημερήσια κατανάλωση ρεύματος και **Energy Family Night**, για οικιακούς πελάτες που κάνουν σημαντική χρήση νυχτερινού ρεύματος.

Επιλέγοντας τα προϊόντα ενέργειας της ELPEDISON, απολαμβάνετε:

- ανταγωνιστικές τιμές
- υψηλής ποιότητας εξυπηρέτηση από εξειδικευμένο προσωπικό
- ένα διαρκώς αυξανόμενο χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών
- τιμολογιακή πολιτική χωρίς μηνιαία πάγια

Και όλα αυτά, με το μοναδικά φιλικό πρόσωπο της ELPEDISON.

Καλέστε τώρα
211 211 7300

Αστική χρέωση

elpedison
ενέργεια για πάντα

www.elpedison.gr

Βιώσιμη Ανάπτυξη στην πράξη!

Τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ σήμερα είναι ο μεγαλύτερος
εμπορικός και βιομηχανικός Όμιλος στην Ελλάδα...

- Με συνολικές επενδύσεις 3 δισ. Ευρώ την τελευταία πενταετία.
- Με προτεραιότητα την ασφάλεια, την προστασία του περιβάλλοντος και την εταιρική κοινωνική ευθύνη.
- Με ηγετική παρουσία σε 6 χώρες.
- Με συνεχή κερδοφορία, οικονομική ευρωστία και εξαγωγικό προσανατολισμό.
- Με σημαντική συνεισφορά στην εθνική οικονομία.

ενέργεια
για Ζωή

ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι σαφέστερες ενδείξεις, στις αρχές του 2014, για απαγκίστρωση από τη δραματική οικονομική συγκυρία την οποία βίωσε η ελληνική οικονομία, για βελτίωση του γενικότερου κλίματος και για άνοιγμα προσβάσεων χρηματοδότησης, θεωρούνται ήδη ως οι τροχιοδεικτικές βολές μιας νέας άνοιξης, στην οποία η ενέργεια θα είναι πρωταγωνιστής.

Ήδη ο ενεργειακός χάρτης συνέχισε και το 2013 να αλλάζει, κυρίως από θεσμική άποψη, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του ανταγωνισμού και το ξεδίπλωμα νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

Στον τομέα των υδρογονανθράκων, όπου η χώρα μας μπήκε πλέον για τα καλά στο χάρτη των ερευνών, τα πράγματα προχωρούν, τόσο για την αξιοποίηση των κοιτασμάτων σε Ιωάννινα, Πατράϊκό και Κατάκολο, όσο και για τη διερεύνηση του Ιονίου και της περιοχής νοτιοανατολικά της Κρήτης. Το ενδιαφέρον μεγάλων εταιρειών αναμένεται να δώσει νέα ισχυρή ώθηση ώστε η χώρα μας να αποτελέσει παράγοντα στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Στον τομέα του ηλεκτρισμού, ζούμε τις «τελευταίες ημέρες» ενός στρεβλού μοντέλου που δίνει σταδιακά τη θέση του σε ένα νέο σύστημα στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού target model. Οι δημοπρασίες λιγνιτικής παραγωγής που αναμένονται, αλλά και η δρομολόγηση των αποκρατικοποιήσεων του ΑΔΜΗΕ και της «μικρής ΔΕΗ» αλλάζουν το τοπίο.

Στον τομέα του αερίου, δεν προέκυψε βεβαίως η αποκρατικοποίηση της ΔΕΠΑ, ωστόσο οι συμφωνίες με τους Ρώσους για μείωση της τιμής του φυσικού αερίου και το αναμενόμενο άνοιγμα της λιανικής αγοράς δημιουργούν προϋποθέσεις ανάπτυξης. Ταυτόχρονα έχει ολοκληρωθεί το νέο θεσμικό πλαίσιο, προωθούνται αλλαγές που κατατείνουν στη δημιουργία μιας χονδρεμπορικής αγοράς αερίου στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, ενώ κρίσιμες είναι οι εξελίξεις σχετικά με τα projects μεταφοράς αερίου με τα οποία σχετίζεται η Ελλάδα, αλλά και οι σχεδιαζόμενες επενδύσεις στις υποδομές.

Στην αγορά των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, τέλος, οι εξελίξεις είναι καταιγιστικές. Το νέο πλαίσιο, μετά τα επανειλημμένα μέτρα που υιοθετήθηκαν, με τελευταία την μείωση των τιμών απορρόφησης του ρεύματος υφιστάμενων σταθμών, δημιουργεί ένα ριζικά διαφορετικό περιβάλλον, σαφώς δυσμενέστερο, μέσα στο οποίο καλούνται να δραστηριοποιηθούν οι επενδυτές. Ωστόσο με το ξεκαθάρισμα των όρων του παιχνιδιού και την εξυγίανση του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ του ΛΑΓΗΕ, δημιουργείται ένα πεδίο στο οποίο ήδη κινούνται επενδυτικά οι μεγάλοι «σοβαροί» παίκτες.

Σε κάθε περίπτωση, ο ενεργειακός τομέας παραμένει, όχι μόνον ένας βασικός πυλώνας της ελληνικής οικονομίας, αλλά και εκείνος που διατηρεί τις εθνικές ελπίδες για ανάταξη της οικονομίας, για ανάπτυξη της χώρας, για αύξηση της απασχόλησης.

Την υφιστάμενη κατάσταση αλλά και το νέο τοπίο που διαμορφώνεται προσπαθεί να αποτυπώσει το **GREEK ENERGY 2014**, η ειδική έκδοση που δίνει στη δημοσιότητα, για τρίτη χρονιά, το δημοσιογραφικό επιτελείο του www.energypress.gr, σε συνεργασία με εξειδικευμένους συντάκτες του ενεργειακού ρεπορτάζ.

Πρόκειται για μια καθαρά δημοσιογραφική δουλειά, μια πλήρη και λεπτομερή «ακτινογραφία» του ενεργειακού τομέα της χώρας. Περιλαμβάνει, για κάθε επιμέρους ενεργειακό κλάδο, τις βασικές εξελίξεις και προοπτικές, τις θεσμικές αλλαγές, τα εκκρεμή ζητήματα, τα «στοιχήματα», τα οικονομικά στοιχεία, τις τάσεις που καταγράφονται και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας. Συνοδεύεται, δε, από αρθρογραφία και αναλύσεις της πολιτικής και οικονομικής ηγεσίας, επιστημόνων, στελεχών και εκπροσώπων των φορέων της αγοράς.

2014 Greek Energy

Ειδική έκδοση για τους κλάδους και τις επιχειρήσεις
Ενέργειας στην ελληνική αγορά

Εκδότης: STARTCOM ΕΠΕ

Τοσίτσα 15 – Αθήνα 10683

Τηλ.: 210 8217446

Fax: 210 8217448

e – mail: info@energypress.gr

Συντονισμός έκδοσης: Θοδωρής Παναγούλης

Κείμενα: Βασίλης Γεώργας, Βάσω Βεγιάζη, Μιχάλης Καϊταντζίδης,
Χρήστος Κολώνας, Έλενα Κοτσίφη, Χρύσα Λιάγγου,
Θοδωρής Παναγούλης, Γιώργος Φιντικάκης, Χάρης Φλουδόπουλος

Δημιουργικό - Ηλεκτρονική σελιδοποίηση: Κατερίνα Μανημάνη

Σχεδιασμός - Παραγωγή: Citronio – Εφαρμογές Επικοινωνίας

Εμπορικό τμήμα: Χρήστος Χαρικιόπουλος

“Αξιοποιώντας τη δύναμη της φύσης για ένα καλύτερο μέλλον”

Ανάπτυξη, κατασκευή και λειτουργία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με την αξιοποίηση των ΑΠΕ (αιολική, ηλιακή, υδροηλεκτρική και γεωθερμία).

170 MW σε λειτουργία - **60 MW** υπό κατασκευή - **873 MW** με άδεια παραγωγής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γιάννης Μανιάτης: Η νέα ευρωπαϊκή ενεργειακή ατζέντα	8	Παρουσίαση: Οι εταιρείες του κλάδου διύλησης	52
Μάκης Παπαγεωργίου: Στο δρόμο για το 2016. Η χρονιά των μεγάλων αλλαγών	10	Πρώτες ενδείξεις ανάκαμψης στην αγορά πετρελαιοειδών	54
Νίκος Βασιλάκος: Εγχώρια αγορά ηλεκτρισμού και Target Model: το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω	14	Παρουσίαση: Οι εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών	58
Αρθούρος Ζερβός: Επενδύσεις στον τομέα της ενέργειας και Αναδιάρθρωση λειτουργίας της αγοράς	22	ΣΕΕΠΕ: Οι μεγάλες προκλήσεις για την επιβίωση του κλάδου των πετρελαιοειδών	56
Αναστάσιος Γκαρής: Μετασχηματισμός του ΛΑΓΗΕ σε σύγχρονο Χρηματιστήριο Ενέργειας	24	Ο εφιάλτης του «λουκέτου» πάνω από τα βενζινάδικα	66
Γιάννης Γιαρέντης: Οι μεγάλες προκλήσεις στο Δίκτυο Μεταφοράς του ρεύματος	28	Μιχάλης Κιούσης: Σε κρίσιμη καμπή τα πρατήρια υγρών καυσίμων	68
Γεωργίος Α. Κόλλιας: Πρωταγωνιστικός ο ρόλος των Δικτύων Διανομής στην πορεία προς την ανάπτυξη	30	Γιώργος Ασμάτογλου: Το λαθρεμπόριο Καυσίμων και οι Οικονομικές Επιπτώσεις	70
Αντώνης Κοντολέων: Ανταγωνιστική αγορά Ενέργειας - Προϋπόθεση για Ανάπτυξη της Βιομηχανίας	32	Σωτήρης Α. Φώλιας: Να μην αποτελέσουν τα βιοκαύσιμα μια ακόμα χαμένη ευκαιρία για τη χώρα	72
Αντώνης Μεταξάς: Ελληνική Ενεργειακή Αγορά και Κράτος Δικαίου: Μια αδύνατη συνύπαρξη;	34		
Αθανάσιος Κελέμης: Ενέργεια: Το επιτυχημένο Γερμανικό μοντέλο και τι πρέπει να κάνει η Ελλάδα	36		
		2. ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	
		Μιχάλης Καϊταντζίδης: Αλλάζουν όλα στον τομέα της θερμικής ηλεκτροπαραγωγής	74
		Γιώργος Στάμτσος: Η αγορά ηλεκτρισμού και η επανεκκίνηση της εθνικής οικονομίας	76
		Παρουσίαση: Οι εταιρείες παραγωγής ρεύματος	78
		Οι ιδιωτικές μονάδες παραγωγής ρεύματος	82
		Με τα μάτια στις δημοπρασίες η λιανική του ρεύματος	84
		Παρουσίαση: Οι εταιρείες εμπορίας – προμήθειας ρεύματος	86
		3. ΣΤΕΡΕΑ ΚΑΥΣΙΜΑ	
Σοφία Σταματάκη: Το άνοιγμα της πετρελαϊκής αγοράς. Ένα στοίχημα που πρέπει να κερδηθεί	40	Χρύσα Λιάγγου: Ο «βρώμικος» αλλά «φθηνός» λιγνίτης επανέρχεται στο προσκήνιο	90
Παρουσίαση: Οι εταιρείες του κλάδου έρευνας - παραγωγής πετρελαίου	45		
Μαθιός Ρήγας: Το success story του Πρίνου, οδηγός για Γιάννενα και Κατάκολο	46		
Κρατάνε «άμυνα» σε δύσκολες συνθήκες τα ελληνικά διυλιστήρια	50		

4. ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

Μιχάλης Καϊταντζίδης: Προϋποθέσεις για ανάπτυξη ανταγωνισμού στην αγορά αερίου	92
Αναβαθμίζεται ο ρόλος του αγωγού TAP	94
Παρουσίαση: Οι εταιρείες που συμμετέχουν σε αγωγούς	95
Παρουσίαση: Οι εταιρείες εισαγωγής – προμήθειας αερίου	96
Φυσικό Αέριο! Κάθε γράμμα και... ένα πλεονέκτημα!	98
Δύο στοιχήματα για τη λιανική του φυσικού αερίου	100
Παρουσίαση: Οι εταιρείες διανομής του φυσικού αερίου	102
Φυσικό αέριο στην κίνηση επαγγελματικών οχημάτων	104
Παρουσίαση: Οι εταιρείες διανομής υγραερίου	108

5. ΑΠΕ

Σε στάση αναμονής ο κλάδος των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας	110
Παναγιώτης Χαβιαρόπουλος: Οι προϋποθέσεις για να επιτευχθεί μεγαλύτερη διείσδυση των ΑΠΕ στο σύστημα	112

5.1 Αιολικά

Νέα φάση ανάπτυξης για την αιολική ενέργεια	116
Ιωάννης Τσιπουρίδης: Οι τελευταίες μέρες της Πομπής	118
Παρουσίαση: Οι εταιρείες εξοπλισμού και εκμετάλλευσης αιολικών	122

5.2 Φωτοβολταϊκά

Ένα νέο, ριζικά διαφορετικό τοπίο, για τις επενδύσεις στον ήλιο	136
Στέλιος Ψωμάς: Το μέλλον της αγοράς φωτοβολταϊκών	138
Στέλιου Λουμάκη: Ο βιώσιμος ενεργειακός σχεδιασμός μας αφορά όλους	140
Παρουσίαση: Οι εταιρείες εξοπλισμού και εκμετάλλευσης φωτοβολταϊκών	144

5.3 Βιομάζα

Αντώνης Ε. Γερασίου: Γιατί η βιομάζα δεν αξιοποιείται ενεργειακά όσο θα έπρεπε	152
Παρουσίαση: Οι εταιρείες εξοπλισμού Βιομάζας	155

5.4 Υδροηλεκτρικά

ΕΣΜΥΕ: Τα υδροηλεκτρικά παράγουν πράσινα και οικονομικά	156
---	-----

5.5 Γεωθερμία

Μέλλον αλλά όχι... παρόν για την αξιοποίηση της γεωθερμίας	160
--	-----

6. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ / ΘΕΡΜΑΝΣΗ

Στροφή στην εξοικονόμηση και στην οικονομική θέρμανση	162
Μάνθος Σανταμούρης: Ακραίες κλιματικές συνθήκες μέσα στα ελληνικά νοικοκυριά	166
Παρουσίαση: Οι εταιρείες εξοπλισμού μηχανημάτων εξοικονόμησης ενέργειας και θέρμανσης	168

7. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Δημήτρης Λάλας : Πόσο κοστίζει στην κοινωνία και την οικονομία κάθε τόνος CO ₂	174
---	-----

8. ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

Μεγάλοι ενεργειακοί «παίκτες» για τα 13 projects των απορριμμάτων	176
ΣΕΒΙΑΝ: Μπορούμε να έχουμε ενεργειακή αξιοποίηση των υπολειμμάτων και των αποβλήτων	180

Η νέα ευρωπαϊκή ενεργειακή ατζέντα

του Γιάννη Μανιάτη

Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Η πολιτική που διαμόρφωσε η Ευρωπαϊκή Ένωση στους τομείς της ενέργειας και του περιβάλλοντος, εστίασε αφενός στη διασφάλιση ενέργειας σε τιμή ανταγωνιστική και προσιτή για όλους τους καταναλωτές και αφετέρου στην προώθηση δράσεων για περιορισμό της απειλής της κλιματικής αλλαγής.

Αναλαμβάνοντας την πρωτοβουλία 20/20/20, η Ε.Ε επιδίωξε να αλλάξει ουσιαστικά τις ενεργειακές προοπτικές της και έθεσε τα θεμέλια για να σπάσει ο φαύλος κύκλος της αύξησης της κατανάλωσης ενέργειας, των εισαγωγών και της σπατάλης που προορίζεται για την πληρωμή των παραγωγών ενέργειας.

Όμως, σήμερα έχουν αλλάξει πολλά, κυρίως ως αποτέλεσμα της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης:

1. Η κρίση έχει αρνητικό αντίκτυπο στην επενδυτική ικανότητα των κρατών μελών και οι επενδύσεις στον τομέα της ενέργειας έχουν περιοριστεί, ενώ την ίδια ώρα οι τιμές ορυκτών καυσίμων παραμένουν σε υψηλά επίπεδα επηρεάζοντας αρνητικά το εμπορικό ισοζύγιο και το ενεργειακό κόστος.

2. Νοικοκυριά και βιομηχανικοί καταναλωτές ανησυχούν από την αύξηση των τιμών ενέργειας και την διαφορά τιμών με πολλούς από τους εμπορικούς εταίρους της Ένωσης, κυρίως των ΗΠΑ λόγω του σχιστολιθικού αερίου.

3. Το 2012, οι δαπάνες για εισαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου ανήλθαν σε πάνω από 400 δισεκατ. ευρώ ή σε περίπου 3,1% του ΑΕΠ της Ένωσης.

4. Έχει καταγραφεί αποφασιστική μετατόπιση του κέντρου βαρύτητας της παγκόσμιας ζήτησης ενέργειας προς τις αναδυόμενες οικονομίες, ιδίως Κίνα και Ινδία.

Η Ε.Ε. οφείλει να επιδιώξει φιλόδοξους στόχους στα θέματα κλιματικής αλλαγής, αποφασιστικότητα στις διεθνείς διαπραγματεύσεις, εξασφάλιση προβλεψιμότητας σε επενδυτές ενεργειακών υποδομών, στήριξη της ενεργειακής ασφάλειας μέσα από τη διαφοροποίηση πηγών και οδύσεων, στήριξη της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας με μείωση του ενεργειακού κόστους και στήριξη των καταναλωτών, ιδιαίτερα των ευάλωτων.

Σήμερα η Ε.Ε. εισάγει το 60% του φυσικού αερίου που καταναλώνει, το 80% του πετρελαίου και το 50% του άνθρακα και σύμφωνα με εκτιμήσεις του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (IEA), το 2035 η εξάρτηση αυτή θα αυξηθεί και για το πετρέλαιο θα φτάσει στο 90% και στο φυσικό αέριο σε πάνω από 80%.

Στόχος της Ελληνικής Προεδρίας, είναι να αναπτυχθεί μία στρατηγική που θα συμφιλιώνει τους μακροπρόθεσμους στόχους για την βιωσιμότητα και την Κλιματική Αλλαγή, με τους στόχους για ανταγωνιστικότητα και ασφάλεια εφοδιασμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνουμε στην εξοικονόμηση ενέργειας και στη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας ως ένα πρόσφορο μέτρο για την αντιμετώπιση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ευάλωτοι καταναλωτές, καθώς και στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας.

Ως προς τους επιμέρους στόχους για το 2030, η θέση της Ελλάδας είναι:

- 1** 40% μείωση των αερίων του θερμοκηπίου το 2030 σε σχέση με τα επίπεδα του 1990.
- 2** Διερεύνηση δυνατότητας αύξησης από 27% σε 30% της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας να προέρχεται από ΑΠΕ.

- 3 30% μείωση στη χρήση πρωτογενούς ενέργειας σε σύγκριση με τα προβλεπόμενα επίπεδα, μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και της εξοικονόμησης ενέργειας.
- 4 100% των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας με έξυπνους μετρητές.
- 5 100% των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας να είναι διασυνδεδεμένοι με το Ηπειρωτικό εθνικό ηλεκτρικό σύστημα, δηλαδή πλήρης διασύνδεση και των Ελληνικών νησιών.

Η Ε.Ε. χρειάζεται εσωτερική αγορά ενέργειας ανταγωνιστική, ενοποιημένη και με υψηλή ρευστότητα, η οποία να παρέχει στέρεη βάση για να διοχετεύεται η ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο εκεί όπου χρειάζεται. Δεδομένων των παγκόσμιων εξελίξεων, η Ευρώπη χρειάζεται να αναλάβει δράση για να κατοχυρώσει το ενεργειακό της μέλλον, να εντείνει τις προσπάθειες για τη χάραξη μιας αποτελεσματικής εξωτερικής ενεργειακής πολιτικής, εμβαθύνοντας τις εταιρικές της σχέσεις με τις κυριότερες χώρες προμήθειας, διαμετακόμισης και κατανάλωσης, αλλά και να υλοποιήσει τις μείζονες σημασίας υποδομές που έχουν χαρακτηριστεί ως Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος (PCIs). Απαιτείται να συνεχιστούν οι προσπάθειες για τη διαφοροποίηση πηγών και οδούσεων, αναπτύσσοντας περαιτέρω τον **Νότιο Διάδρομο φυσικού αερίου**, για την παροχή αερίου από τις πηγές της Κασπίας, της Μέσης Ανατολής και της Ανατολικής Μεσογείου.

Η επιλογή του TAP, καθώς και η λήψη της τελικής επενδυτικής απόφασης της Κοινοπραξίας του Shah Deniz 2, αποτελούν βασικό ορόσημο στην 20ετή προσπάθεια για την υλοποίηση του στόχου της διαφοροποίησης πηγών και της διασφάλισης του εφοδιασμού της Ευρώπης.

Ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο είναι καίριας σημασίας ο TAP, η στρατηγική σημασία του οποίου είναι σημαντική ανεξαρτήτως των ποσοτήτων, καθώς συμβάλλει στη διαφοροποίηση των πηγών της ΕΕ και επιπλέον θα παρέχει μία νέα όδευση προς την Ευρώπη πέραν αυτών της Νορβηγίας/Βόρειας Θάλασσας, της Βόρειας Αφρικής και της Ρωσίας, που συνολικά το 2010 προμήθευσαν το 74,4 % των εισαγωγών της.

Η Ελλάδα διασφάλισε μέσω της ΔΕΠΑ, 1 bcm ετησίως από το απόθεμα του Shah Deniz, κάτι που αυξάνει την ασφάλεια των εισαγωγών μας και ενισχύει τη διαφοροποίηση των πηγών αερίου που χρησιμοποιούμε. Ταυτόχρονα, η χώρα μας απέκτησε δικαίωμα συμμετοχής 5% επί του κεφαλαίου της κοινοπραξίας του TAP, γεγονός που την καθιστά ισχυρό εταίρο της κοινοπραξίας, με πολλαπλά εθνικά αλλά και περιφερειακά οφέλη.

Ανάπτυξη υποδομών

Μεγάλη πρόκληση για την Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα είναι να εξασφαλίσει και την μείωση των ανισοτήτων, μεταξύ των πιο ολοκληρωμένων αγορών της που ήταν σε θέση να επωφεληθούν από την ανταγωνιστική τιμολόγηση του φυσικού αερίου και των πιο απομονωμένων κρατών που εκτίθενται σε υψηλότερες τιμές, γεγονός που υπονομεύει

την ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς.

Αυτό συνεπάγεται την ανάπτυξη κατάλληλης υποδομής και τη μεγιστοποίηση του δυναμικού υφιστάμενων ή προγραμματισμένων μικρότερων αγωγών σύνδεσης, ειδικά στην περίπτωση του αγωγού διασύνδεσης Ελλάδας – Βουλγαρίας. Πέραν της καθοριστικής σημασίας του για την ασφάλεια εφοδιασμού Ελλάδας και Βουλγαρίας, ο IGB μπορεί να διευκολύνει την πρόσβαση της ευρύτερης περιοχής σε νέες πηγές φυσικού αερίου. Για τον σκοπό αυτό, η Ελλάδα έχει προσυπογράψει την συνεργασία μεταξύ TAP και του αγωγού διασύνδεσης Ελλάδας – Βουλγαρίας για την διοχέτευση νέων ροών φυσικού αερίου στο βουλγαρικό δίκτυο, καθώς και στην περιφέρεια της Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης, δηλαδή Ρουμανία και τα 4 κράτη Visegrad. Ενθαρρύνουμε επιπλέον την σύνδεση του TAP με τους άλλους εταίρους της Ε.Ε. και της Ενεργειακής Κοινότητας, μέσω της ανάπτυξης νέων συνεργιών.

Εκτός από τον IGB που αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο 2016, η Ελλάδα προωθεί, με χρηματοδότηση από κοινοτικές πηγές, μία σειρά έργων ευρύτερου ενδιαφέροντος σε περιφερειακό επίπεδο, όπως π.χ. ενίσχυση της αποθηκευτικής ικανότητας της Ρεβυθούσας, πλωτές μονάδες LNG σε στρατηγικές θέσεις στη Β. Ελλάδα, συμπίεστες αγωγών φυσικού αερίου, αγωγούς αντίστροφης ροής, κ.α., έργα που συμβάλλουν στην περαιτέρω διασύνδεση των αγορών της Ευρώπης και στην πρόσβαση σε διαφοροποιημένες πηγές.

Συνεχής είναι η στήριξη της χώρας μας και προς τον αγωγό Burgas – Αλεξανδρούπολη.

Η Ελλάδα διαδραματίζει κομβικό ρόλο στις εξελίξεις της Ν.Α. Μεσογείου, όπου οι πρόσφατες ανακαλύψεις αερίου στο Ισραήλ και την Κύπρο μπορούν να οικοδομήσουν έναν νέο στρατηγικό διάδρομο εισαγωγής αερίου για την Ε.Ε.

Ιδιαίτερα σημαντικό επίσης είναι το Μνημόνιο συνεργασίας Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ στον ενεργειακό τομέα.

Σε στενή συνεργασία με την Κύπρο, επιτύχαμε να συμπεριλάβουμε τόσο το διασυνδεδετήριο αγωγό EastMed όσο και το τερματικό υγροποίησης φυσικού αερίου του Βασιλικού, ως συμπληρωματικών υποδομών, στον κατάλογο των Έργων «Κοινού Ενδιαφέροντος» της Ε.Ε και ήδη, προκηρύξαμε τον διεθνή διαγωνισμό για τη Μελέτη Σκοπιμότητας του αγωγού.

Ορυκτός πλούτος

Στην Ελλάδα ήδη λαμβάνουν χώρα εκτενείς έρευνες για εγχώριες πηγές υδρογονανθράκων. Το Ιόνιο και η περιοχή νότια της Κρήτης, μας δημιουργούν βάσιμη αισιοδοξία για την ύπαρξη κοιτασμάτων Υδρογονανθράκων.

Η Ελλάδα που ξεπερνά το μνημόνιο και την κρίση, είναι μια χώρα που θα στηριχθεί αναμφισβήτητα και στον πλούσιο ορυκτό της πλούτο, αποκτά διακριτή θέση στην ενεργειακή σκακιέρα της ευρύτερης περιοχής, γίνεται βασικός πυλώνας σταθερότητας, ειρήνης, ανάπτυξης και ευημερίας στην ευρύτερη παραγμένη περιοχή της ΝΑ Μεσογείου. ■

Στο δρόμο για το 2016 Η χρονιά των μεγάλων αλλαγών

του Μάκη Παπαγεωργίου

Υφυπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Ο Daniel Yergin στο βιβλίο του “The Quest” περιγράφει μία ιδιαίτερα διδακτική ιστορία:

Την επαύριον της πετρελαϊκής κρίσης των αρχών της δεκαετίας του '70 και των επιπτώσεων που αυτή προκάλεσε για την παγκόσμια οικονομία, αναδείχθηκε σε πρώτη προτεραιότητα για την πολιτική των ΗΠΑ η ενίσχυση της «ενεργειακής ασφάλειας». Σε αυτό το πλαίσιο αποφασίστηκε η συγκέντρωση των υπηρεσιών που προϋπήρχαν σε ένα νέο Υπουργείο (Department of Energy), ενώ παράλληλα αποφασίστηκε η καθιέρωση γενναίων κινήτρων και εγγυημένων τιμών για την προώθηση των ΑΠΕ. Ο ίδιος ο Πρόεδρος Τζίμι Κάρτερ προχώρησε μάλιστα συμβολικά στην τοποθέτηση πάνελ πυριτίου στην οροφή του Λευκού Οίκου.

Γρήγορα όμως οι χαράσσοντες την ενεργειακή πολιτική αντιλήφθηκαν πως οι καλές προθέσεις, όπως αυτές αποτυπώθηκαν στη διάσημη ομιλία του Κάρτερ το 1977 και προέβλεπαν τότε τον υποδιπλασιασμό των ενεργειακών εισαγωγών με ορίζοντα το 1985, δεν ήταν αρκετές. Τα βραχυπρόθεσμα κόστη υπέσκαπταν τους μακροπρόθεσμους θεσμοθετημένους στόχους. Όπως παραδέχθηκε ο - μετέπειτα διατελέσας διευθυντής της CIA - ελληνικής καταγωγής George Tenet, που εργαζόταν εκείνη την περίοδο στην αμερικανική βιομηχανία ΑΠΕ (Solar Energy Industries Association): «Φτιάξαμε μία Cadillac τη στιγμή που ο κόσμος ζητούσε απλώς ένα Volkswagen».

Τι μας διδάσκει αυτή η ιστορία; Πως είναι μεν ορθό και πρέπει να θέτεις φιλόδοξους στόχους για το μέλλον, αλλά παραμένει μία εντελώς διαφορετική ιστορία το να καταρτίζεις το κατάλληλο σχέδιο και να αξιοποιείς τα υπάρχοντα μέσα για τους υλοποιήσεις...

Σήμερα η Ευρώπη και η Ελλάδα βρίσκονται σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. Η μεν Ευρώπη, όπως προκύπτει και από τα συμπεράσματα του πρόσφατου Συμβουλίου Υπουργών Ενέργειας στις 4 Μαρτίου, καλείται να συγκεράσει τους στόχους για την αντιμετώπιση του ζητήματος που απασχολεί το μέλλον μας και αφορά την προστασία από την κλιματική αλλαγή, με την άμεση προτεραιότητα που, απόρροια της οικονομικής κρίσης, είναι η διασφάλιση ανταγωνιστικού κόστους ενέργειας ως προαπαιτούμενο για την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα και την προστασία των θέσεων εργασίας. Απέναντι στα μεγάλα διλήμματα που δημιουργούνται, η Ελλάδα καλείται επιπλέον να αντιμετωπίσει τις συσσωρευμένες συνέπειες που μας κληροδότησε η οικονομική ύφεση των τελευταίων έξι ετών σε συνδυασμό με την έλλειψη ενός στρατηγικού ενεργειακού σχεδιασμού για την ένταξη των μεγάλων συγκριτικών πλεονεκτημάτων που αναντίρρητα διαθέτει ο τόπος μας σε ένα συγκροτημένο σχέδιο.

Απέναντι σε αυτή την δύσκολη συγκυρία, η Κυβέρνηση του Πρωθυπουργού Αντώνη Σαμαρά έθεσε ως πρώτη προτεραιότητα τον εξορθολογισμό και την εξυγίανση του ενεργειακού τομέα ως προαπαιτούμενο για την οικονομική ανάπτυξη και ανάπτυξη.

Αδιαπραγμάτευτος δικός μας στόχος είναι να απαντήσουμε αποτελεσματικά στο κεντρικό ζήτημα που τέθηκε στην εισαγωγή του άρθρου, η ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας για την Ελλάδα και την Ε.Ε., και φυσικά να υλοποιήσουμε το όραμά μας η χώρα μας να αποτελέσει παράγοντα σταθερότητας και επίκεντρο ενεργειακών εξελίξεων. Δρομολογούμε μεγάλες τομές για την άρση των στρεβλώσεων του χθες και τη δημιουργία αναπτυξιακών προοπτικών για το

αύριο. Προχωρούμε σε μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση του ανταγωνισμού, τόσο στην παραγωγή, όσο και την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας εξασφαλίζοντας την υγιή, ανταγωνιστική και βιώσιμη λειτουργία της ενεργειακής αγοράς και τη δημιουργία προοπτικών ανάπτυξης, τόνωσης της απασχόλησης και στήριξης των προσπάθειών που καταβάλουν οι ελληνικές επιχειρήσεις και οι Έλληνες καταναλωτές. Στο πλαίσιο αυτό, ο στρατηγικός ενεργειακός σχεδιασμός για τη χώρα ορίζεται από 3 κεντρικούς πυλώνες:

1 Προστατεύουμε τον καταναλωτή:

- Ήδη θεσμοθετήσαμε την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας.
- Με σεβασμό στις δυσκολίες και τις πιέσεις που υπάρχουν στην σημερινή συγκυρία για τον οικογενειακό προϋπολογισμό, διευρύνουμε διαδοχικά και ενισχύσαμε τα κριτήρια ένταξης στο Κοινωνικό Τιμολόγιο μέσα από απλές και σαφείς διαδικασίες.
- Προτεραιότητα της Ελληνικής Προεδρίας στον ενεργειακό τομέα είναι να αναδείξουμε σε μείζον ζήτημα την προστασία των καταναλωτών από την ενεργειακή πενία.

2 Εξυγιαίνουμε και απελευθερώνουμε την ενεργειακή αγορά:

- Υιοθετήσαμε το νέο Μεταβατικό Ρυθμιστικό Πλαίσιο, που θα μας οδηγήσει με ασφάλεια στο Ενιαίο Ευρωπαϊκό Μοντέλο (target model) της αγοράς ηλεκτρισμού το 2015. Δρομολογήσαμε την αρμονική κατάργηση υποστηρικτικών μηχανισμών με σκοπό, αφενός να διασφαλίσουμε τη βιωσιμότητα για ολόκληρη την αλυσίδα της ενεργειακής αγοράς, και αφετέρου να επιτύχουμε την εξοικονόμηση κρίσιμων πόρων. Δημιουργούμε κανόνες καθαρούς και ισότιμους για όλους με στόχο την ενίσχυση του υγιούς ανταγωνισμού και το ουσιαστικό άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρισμού ώστε να διασφαλίσουμε προσιτό κόστος ενέργειας.
- Δρομολογούμε από το νέο έτος την εφαρμογή των δη-

“Απέναντι στα μεγάλα διλήμματα που δημιουργούνται, η Ελλάδα καλείται επιπλέον να αντιμετωπίσει τις συσσωρευμένες συνέπειες που μας κληροδότησε η οικονομική ύφεση των τελευταίων έξι ετών σε συνδυασμό με την έλλειψη ενός στρατηγικού ενεργειακού σχεδιασμού για την ένταξη των μεγάλων συγκριτικών πλεονεκτημάτων που αναντίρρητα διαθέτει ο τόπος μας σε ένα συγκροτημένο σχέδιο.

μοπρασιών «πακέτων» λιγνιτικής και υδροηλεκτρικής ενέργειας τύπου NOME, που σηματοδοτούν το πρώτο βήμα για το πραγματικό άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και την επί ίσοις όροις πρόσβαση των προμηθευτών σε ενεργειακές πηγές χαμηλού κόστους. Επιπλέον, το 2014 εκκινούμε τις διαδικασίες για την αποκρτικοποίηση της «μικρής ΔΕΗ», την πραγματική «κοσμογονία» για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στην παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα μας.

- Βάζουμε τέλος στον φαύλο κύκλο που απειλούσε τη βιωσιμότητα της αγοράς των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και προχωρούμε δυναμικά στην οριστική άρση των στρεβλώσεων που απειλούσαν την ορθολογική ανάπτυξη των ΑΠΕ, ώστε αυτή να μην παράγει πλέον ελλείμματα εις βάρος των παραγωγών, του συστήματος και του τελικού καταναλωτή.

3 Δημιουργούμε τις προϋποθέσεις για νέες επενδύσεις στην ενέργεια και σε ολόκληρο το φάσμα της οικονομίας, καθώς είναι γνωστό ότι η ενέργεια δεν στηρίζει απλά την οικονομία, αλλά αποτελεί μοχλό για την ώθηση της οικονομίας:

- Διεκδικήσαμε και επιτύχαμε την επιλογή του αγωγού TAP, της μεγαλύτερης άμεσης ξένης επένδυσης των τελευταίων ετών. Αναστρέφοντας το επενδυτικό κλίμα, διευκολύνουμε μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις να εξασφαλίσουν χρηματοδότηση για έργα στρατηγικά για το ενεργειακό μέλλον της χώρας, όπως η ΔΕΗ για την νέα υπερσύγχρονη μονάδα V στην Πτολεμαίδα.

- Προχωρήσαμε σε σειρά νομοθετικών και ρυθμιστικών παρεμβάσεων με στόχο τον εξορθολογισμό του ενεργειακού κόστους, όπως η εξίσωση των χρεώσεων ΥΚΩ και ΕΤΜΕΑΡ ανάμεσα στους ενεργοβόρους βιομηχανικούς καταναλωτές της Μέσης Τάσης με τη βαριά βιομηχανία της Υψηλής Τάσης. Η συνολική πορεία προς τη δημιουργία μίας πραγματικά ανταγωνιστικής αγοράς ενέργειας ήδη αποδίδει τους πρώτους καρπούς που μεταφράστηκαν έμπρακτα στην απόφαση της ΔΕΗ για μείωση των τιμολογίων τόσο στη Μέση όσο και την Υψηλή Τάση, όσο και τη συμφωνία της ΔΕΠΑ με την Gazprom για σημαντική μείωση στο κόστος προμήθειας φυσικού αερίου στο μέσο επίπεδο τιμών της ηπειρωτικής Ε.Ε.

- Δημιουργήσαμε το κατάλληλο περιβάλλον ώστε μεγάλοι επενδυτές διεθνούς κύρους να δώσουν «ψήφο εμπιστοσύνης» στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Εταιρείες διεθνούς εμβέλειας, όπως η SOCAR και η Qatar Petroleum επέλεξαν ως επενδυτικό προορισμό την Ελλάδα.

- Με αποφασιστικότητα προωθούμε τον σχεδιασμό μας για νέες αποκρτικοποιήσεις στρατηγικού χαρακτήρα, όπως αυτή του Διαχειριστή του δικτύου υψηλής τάσης ΑΔΜΗΕ, με σκοπό την προσέλκυση στρατηγικού επενδυτή που θα προσφέρει τα απαραίτητα κεφάλαια για την ενίσχυση των

ηλεκτρικών υποδομών και την ταχύτερη διασύνδεση των νησιών μας με την ηπειρωτική χώρα.

- Αναβαθμίζουμε το ρόλο της Ελλάδας στα Ευρωπαϊκά Ενεργειακά Δίκτυα και προχωρούμε σε διακρατικές συνεργασίες στρατηγικού χαρακτήρα, με μεγάλα ενεργειακά, οικονομικά και κυρίως γεωπολιτικά οφέλη. Με έργα όπως ο ελληνο-βουλγαρικός αγωγός IGB, η αναβάθμιση του τερματικού LNG της Ρεβυθούσας, η ενεργειακή συνεργασία με την Κύπρο και το Ισραήλ στο σχεδιασμό διακρατικών έργων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Έργα που μπορούν να αναδείξουν το ρόλο της Ελλάδας ως «πύλης εισόδου» για τα ενεργειακά δίκτυα ολόκληρης της Ευρώπης.

Οι προσπάθειές μας αυτές πρέπει να κινηθούν σε προσεκτικά μελετημένο πλαίσιο. Το 2014 προχωρούμε, για πρώτη φορά, στον προσδιορισμό του στρατηγικού μακροπρόθε-

“Μία επιτυχής εθνική ενεργειακή στρατηγική ισορροπεί πάνω σε τρεις άξονες: προστασία του καταναλωτή, καθαροί και ισότιμοι κανόνες ανταγωνισμού, στρατηγικός σχεδιασμός για το μέλλον.

σμου ενεργειακού σχεδιασμού με βάση τις ανάγκες και τις δυνατότητές μας, προσδιορίζοντας με ακρίβεια το μείγμα καυσίμου που χρειαζόμαστε σε ορίζοντα 20ετίας.

Το 2016 είναι η χρονολογία σταθμός που εισάγει πια τη χώρα μας σε μια νέα εποχή για την εγχώρια αγορά ενέργειας. Το 2016 θα ανήκουμε πλέον στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά μέσω του target model και παράλληλα θα λειτουργούμε με πραγματικούς όρους ανταγωνισμού τόσο στη χονδρεμπορική όσο και στη λιανική αγορά μέσα από την ολοκλήρωση των μεγάλων αποκρτικοποιήσεων, των ρυθμιστικών παρεμβάσεων και των σημαντικών επενδύσεων σε ενεργειακά έργα υποδομής.

Μία επιτυχής εθνική ενεργειακή στρατηγική ισορροπεί πάνω σε τρεις άξονες: προστασία του καταναλωτή, καθαροί και ισότιμοι κανόνες ανταγωνισμού, στρατηγικός σχεδιασμός για το μέλλον.

Οι τρεις αυτοί άξονες οδηγούν στην προσπάθειά μας να αναμορφώσουμε την εγχώρια αγορά ενέργειας ώστε, παρά τις δυσκολίες που αναπόδραστα δημιουργεί η δύσκολη οικονομική πραγματικότητα των ημερών μας, η Ενέργεια να αποτελέσει αναπτυξιακό μοχλό εξόδου από την κρίση και όχημα για ένα καλύτερο αύριο. ■

Σύνδεση με το Δίκτυο Διανομής

Κάθε σύνδεση με το Δίκτυο είναι αρμοδιότητα του ΔΕΔΔΗΕ

Καταμέτρηση της κατανάλωσης

Ο ΔΕΔΔΗΕ είναι υπεύθυνος για την καταμέτρηση του ηλεκτρικού ρεύματος

Αποκατάσταση Βλαβών

Ο ΔΕΔΔΗΕ φροντίζει για την αποκατάσταση των βλαβών που επηρεάζουν την ηλεκτροδότησή σας

Σύνδεση Σταθμών Παραγωγής ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ

Ο ΔΕΔΔΗΕ εξετάζει τη δυνατότητα σύνδεσης στο Δίκτυο των Σταθμών Παραγωγής

Ευάλωτοι Πελάτες-Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο

Ο ΔΕΔΔΗΕ διαβιβάζει μέσω της ιστοσελίδας του, την αίτησή σας για έλεγχο προς τους αρμόδιους φορείς

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ
ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε.

Εγχώρια αγορά ηλεκτρισμού και Target Model: το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω

του Δρ. Νίκου Βασιλάκου

Προέδρου της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ)

Όπως τόσα άλλα πράγματα στη χώρα μας, έτσι και η «απελευθέρωση» της εγχώριας αγοράς ηλεκτρισμού βασίστηκε σε μία πραγματικά παγκόσμια πρωτοτυπία, μια καθαρά Ελληνική πατέντα (ν.2773/1999): δόθηκε μεν, στα χαρτιά, η «δυνατότητα» συμμετοχής τρίτων στην αγορά αυτή, χωρίς όμως να θεσμοθετηθεί (ή, έστω, να δρομολογηθεί) οποιοσδήποτε από εκείνους τους όρους και προϋποθέσεις που σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης είναι απολύτως αναγκαίο να υπάρξουν, για να λειτουργήσει, στοιχειωδώς ισότιμα, ο ανταγωνισμός. Το πρώην μονοπώλιο (ΔΕΗ) συνέχισε να έχει: α) την αποκλειστική πρόσβαση και εκμετάλλευση των φθηνών εγχώριων ενεργειακών πόρων (λιγνίτες-νερά), β) την ιδιοκτησία όλων των συναφών υποδομών (ορυχείων, σταθμών παραγωγής, δικτύων μεταφοράς και διανομής), πολλές από τις οποίες, ιδιαίτερα οι λιγνιτικοί και πετρελαιοί σταθμοί, είχαν ήδη αποσβεστεί ή/και βρίσκονταν κοντά στο τέλος της ωφέλιμης διάρκειας ζωής τους, και γ) την αποκλειστικότητα της διαχείρισης του δικτύου διανομής και των συναφών με αυτό δραστηριοτήτων υποστήριξης της απελευθέρωσης της λιανικής αγοράς, όπως π.χ. τον έλεγχο των δεδομένων της αγοράς αυτής, καθώς και της διαδικασίας αλλαγής προμηθευτή/μεταφοράς πελατών στους ανταγωνιστές της.

Από την άλλη πλευρά, στους τυχόν ενδιαφερόμενους να συμμετάσχουν στην «απελευθερωμένη» αυτή αγορά, επετράπη η πρόσβαση σε ένα και μόνο συμβατικό καύσιμο για ηλεκτροπαραγωγή, το ακριβό (σε σχέση με τα εγχώρια καύσιμα) και εισαγόμενο φυσικό αέριο, η προμήθεια του οποίου από τον εγχώριο προμηθευτή (ΔΕΠΑ) γινόταν με ακόμα πιο δυσμενείς τιμολογιακά όρους (λεόντιες ρήτρες take-or-pay, υψηλή φορολογία, περιθώρια κέρδους, κ.α.),

αφού οι σχετικές συμβάσεις με τους χρήστες απλώς ενσωμάτωναν/μετακύλιαν, ελλείψει ανταγωνισμού, το σύνολο των αντίστοιχων μονοπωλιακών όρων των μακροπρόθεσμων συμβολαίων που είχε υπογράψει η ΔΕΠΑ με τους δικούς της διεθνείς προμηθευτές (Ρώσους-Αλγερινούς). Όσο για τις δυνατότητες εισαγωγών/εξαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, αυτές ήταν εκ των πραγμάτων περιορισμένες, λόγω των σημαντικών τεχνικών και άλλων περιορισμών (χωρητικότητα, αξιοπιστία, κ.α.) στις διεθνείς ηλεκτρικές διασυνδέσεις της χώρας.

Και σαν να μην έφθαναν όλα αυτά, υιοθετήθηκε για την οργάνωση και λειτουργία της «απελευθερωμένης» χονδρεμπορικής αγοράς το μοντέλο του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού (ΗΕΠ), ένα ιδιαίτερα πολύπλοκο και δυσχερές στην εφαρμογή του μοντέλο, ακόμα και για ώριμες, μεγάλης κλίμακας και πραγματικά απελευθερωμένες αγορές. Στο μοντέλο αυτό, ο προσδιορισμός της τιμής (Οριακή Τιμή Συστήματος ή ΟΤΣ) είναι αποτέλεσμα μιας σύνθετης αλγοριθμικής επίλυσης, κατά την οποία βελτιστοποιείται μια μαθηματική συνάρτηση, η οποία αποτυπώνει το κοινωνικό πλεόνασμα. Ο αλγόριθμος του ΗΕΠ χαρακτηρίζεται από μεγάλη πολυπλοκότητα, τεχνικής και υπολογιστικής φύσης, η αποτελεσματική επίλυση του οποίου για συστήματα ευρείας κλίμακας συνεχίζει και σήμερα να αποτελεί πρόκληση σε διεθνές ερευνητικό επίπεδο.

Η πολυπλοκότητα αυτή του αλγορίθμου του ΗΕΠ δημιουργεί αναγκαστικά ένα ιδιαίτερα σύνθετο πλαίσιο αγοράς, που ενώ βασικός στόχος του είναι η διαφάνεια στην ένταξη των μονάδων και η εμπιστοσύνη των συμμετεχόντων στα αποτελέσματα της αγοράς, τα κόστη που τελικά προκύπτουν δεν αποτυπώνονται πλήρως στην ΟΤΣ αλλά, αντιθέτως,

την υπερβαίνουν σημαντικά. Για την κατανόηση της απόκλισης της ΟΤΣ από το πραγματικό κόστος ενέργειας, μία κρίσιμη παράμετρος είναι ότι η δεσπόζουσα εταιρεία διατηρεί τη θεωρητική δυνατότητα να συμπιέζει τα επίπεδα της τιμής (για παράδειγμα, μέσω υπερ-δηλώσεων της λιγνιτικής παραγωγής ή των υποχρεωτικών υδροηλεκτρικών εγχύσεων ή, εναλλακτικά, μέσω υπο-δηλώσεων του φορτίου της επόμενης ημέρας), επικαλούμενη τεχνικούς λόγους, οι οποίοι δεν είναι εύκολο ούτε να επαληθευτούν ούτε να αμφισβητηθούν. Παράλληλα, η πολυπλοκότητα του ΗΕΠ καθιστά την επίλυσή του ευάλωτη σε καταχρηστικές συμπεριφορές των συμμετεχόντων, καθώς μέσω της καθημερινής αλληλεπίδρασής τους με τον αλγόριθμο, γίνεται φανερό ότι συγκεκριμένες, συντονισμένες ή μη, συμπεριφορές (σε σχέση με επί μέρους παραμέτρους) μπορούν να στρεβλώσουν την κατανομή που προκύπτει και να επαυξήσουν τις πιστώσεις κάποιων συμμετεχόντων.

Μηχανισμοί αντιστάθμισης

Αποτέλεσμα των παραπάνω στρεβλώσεων, ασυμμετριών και δομικών εμποδίων, είναι και η αδυναμία ενός τρίτου, εκτός ΔΕΗ, παραγωγού να διαμορφώσει ανταγωνιστικές προσφορές στην ημερήσια αγορά (πόσω μάλλον να ανακτήσει το πλήρες κόστος του), αφού το μεταβλητό κόστος μιας μονάδας ηλεκτροπαραγωγής συνδυασμένου κύκλου με φυσικό αέριο (CCGT) ανέρχεται σε 65-80 €/MWh, δηλαδή είναι υπερδιπλάσιο του αντίστοιχου κόστους ενός λιγνιτικού σταθμού, ο οποίος, έτσι και αλλιώς, δεν ανταγωνίζεται άλλους λιγνιτικούς σταθμούς (για να έχει κάποιο κίνητρο μείωσης των προσφο-

ρών του), αφού όλοι οι λιγνιτικοί σταθμοί ανήκουν στην ίδια επιχείρηση (ΔΕΗ). Χαρακτηριστικό της στρεβλής αυτής κατάστασης είναι και το γεγονός ότι, στατιστικά, από την έναρξη της «απελευθέρωσης» μέχρι σήμερα, οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής της ΔΕΗ καθορίζουν την ex-ante Οριακή Τιμή Συστήματος (ΟΤΣ) για περίπου 8400 ώρες το χρόνο (σε σύνολο 8760 ωρών).

Για να στηριχθεί μια τέτοια, εξ αρχής ανάπηρη και υπονομευμένη «απελευθέρωση» της εγχώριας αγοράς ηλεκτρισμού, στην οποία βέβαια κανείς δεν ενδιαφέρθηκε να συμμετάσχει, εφευρέθηκαν στη συνέχεια διάφοροι μηχανισμοί αντιστάθμισης, με βασικό σκοπό να καταστήσουν βιώσιμη, μέσω της διασφάλισης ενός ελαχίστου εσόδου λειτουργίας, μια νέα επένδυση σε σταθμό CCGT. Οι μηχανισμοί αυτοί (ανάκτηση μεταβλητού κόστους, αποδεικτικά διαθεσιμότητας ισχύος) επέτρεψαν μεν τη χρηματοδότηση και κατασκευή ιδιωτικών σταθμών CCGT, σημαντικής συνολικής ισχύος (πάνω από 2500 MW) και επενδυτικού

“Ήδη από το 2010, η ΡΑΕ, διαβλέποντας το πλήρες αδιέξοδο στο οποίο οδηγούνταν η κατ’επίφαση «απελευθερωμένη» εγχώρια αγορά ηλεκτρισμού, σε συνδυασμό με τις αρνητικότες συνέπειες και συνέργειες που δημιουργούσε πλέον η συνεχώς εντεινόμενη οικονομική ύφεση και η ασφυξία ρευστότητας, υπέβαλε στο αρμόδιο Υπουργείο ΠΕΚΑ (Ιούλιος 2010) τις αναλυτικές της προτάσεις.

κόστους (πάνω από 1,5 δισ. €), δεν αντιμετώπισαν όμως, ούτε κατ' ελάχιστον, το κρίσιμο δομικό πρόβλημα που είναι η πολύ μεγάλη ασυμμετρία, και συνεπώς η αδυναμία διαμόρφωσης ανταγωνιστικού portfolio και προσφορών, μεταξύ αφ' ενός ενός ιδιώτη παραγωγού που είναι αποκλεισμένος από οποιοδήποτε άλλο συμβατικό καύσιμο ηλεκτροπαραγωγής, εκτός του ακριβού εισαγόμενου φυσικού αερίου, αφ' ετέρου της ΔΕΗ που το portfolio της περιέχει **το σύνολο** των φθηνών εγχώριων ενεργειακών πόρων για ηλεκτροπαραγωγή (λιγνίτες-νερά).

Οδικός χάρτης

Ήδη από το 2010, η ΠΑΕ, διαβλέποντας το πλήρες αδιέξοδο στο οποίο οδηγούνταν η κατ' επίφαση «απελευθερωμένη» εγχώρια αγορά ηλεκτρισμού, σε συνδυασμό με τις αρνητικές συνέπειες και συνέργειες που δημιουργούσε πλέον η συνεχώς εντεινόμενη οικονομική ύφεση και η ασφυξία ρευστότητας, υπέβαλε στο αρμόδιο Υπουργείο ΠΕΚΑ (Ιούλιος 2010) τις αναλυτικές της προτάσεις για την αναμόρφωση και τον επανασχεδιασμό των βασικών νομοθετικών μέτρων και κανόνων που καθόριζαν τη λειτουργία της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Στις προτάσεις εκείνες, οι οποίες αγνοήθηκαν πλήρως από το υπουργείο (στο πλαίσιο και του καθαρά γνωμοδοτικού ρόλου που ο νόμος 2773/1999 είχε καθορίσει για τη ΠΑΕ), η Ρυθμιστική Αρχή επεσήμει ότι ο αναγκαίος επανασχεδιασμός της εγχώριας αγοράς «...πρέπει να λάβει υπ' όψη του τη συμβατότητα με το προτεινόμενο μοντέλο των υπόλοιπων αγορών ηλεκτρικής ενέργειας της Ευρώπης, καθώς η δημιουργία ενός ενιαίου μοντέλου αγοράς στην Ευρώπη (Target Model), μέσω σύζευξης των εθνικών αγορών (market coupling), προχωρά με ταχύτατους ρυθμούς» (σελ. 7 του κειμένου προτάσεων). Επειδή η απραξία συνεχιζόταν και τα προβλήματα οξύνονταν στην εγχώρια αγορά, η ΠΑΕ προχώρησε στην εκπόνηση και δημοσιοποίηση, το Δεκέμβριο του 2011, ενός αναλυτικού Οδικού Χάρτη και Σχεδίου Δράσης για τη συνολική αναδιοργάνωση της εγχώριας χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρισμού, στο πλαίσιο της διαδικασίας ολοκλήρωσης της ενοποιημένης ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Οι εξεταζόμενες στον Οδικό Χάρτη της ΠΑΕ αλλαγές στη διάρθρωση της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας χωρίστηκαν σε τρεις (3) βασικές κατηγορίες:

Α Στοιχεία του υφιστάμενου σχεδιασμού της αγοράς που πρέπει υποχρεωτικά να αναδιαρθρωθούν:

1. Τροποποίηση του αλγορίθμου επίλυσης αγοράς/μορφής προσφορών
2. Διαχωρισμός αγοράς ενέργειας και αγοράς επικουρικών υπηρεσιών
3. Μετατροπή των δημοπρασιών βραχυχρόνιων δικαιωμάτων διασυνδέσεων σε έμμεσες
4. Δημιουργία ενδο-ημερήσιας αγοράς
5. Αντικατάσταση ή κατάργηση του Μηχανισμού Ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους (ΜΑΜΚ)

6. Προσαρμογή των χρονοδιαγραμμάτων της αγοράς σε αυτά του European Price Coupling (EPC)
7. Ανάθεση Φορέα Κάλυψης και Φορέα Εκκαθάρισης
8. Τροποποίηση της διοικητικά οριζόμενης μέγιστης/ελάχιστης τιμής προσφοράς

Β Στοιχεία της υφιστάμενης διάρθρωσης της αγοράς που κρίνεται σκόπιμο να επανεξεταστούν:

1. Συμμετοχή στην αγορά/Διμερή συμβόλαια φυσικής παράδοσης
2. Εκκαθάριση εξισορροπούμενης ενέργειας
3. Μηχανισμός Διασφάλισης Επαρκούς Ισχύος (ΜΔΕΙ)

Γ Αναγκαίες δομικές αλλαγές της αγοράς, μέσω ρυθμιστικών μέτρων που θα στοχεύουν στη βελτίωση των συνθηκών ανταγωνισμού και τη διασφάλιση της επάρκειας και αξιοπιστίας του Συστήματος:

1. Πρόσβαση τρίτων σε ενεργειακούς πόρους που σήμερα διαχειρίζεται αποκλειστικά η ΔΕΗ
2. Απόσυρση παλαιών, μη αποδοτικών, μονάδων της ΔΕΗ
3. Σύναψη Συμβάσεων Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΣΔΙ) μεταξύ ΔΕΗ και λοιπών συμμετεχόντων, ή θέσπιση μηχανισμών ανταλλαγής ή δημοπράτησης ενεργειακών προθεσμιακών προϊόντων
4. Επανεξέταση του τρόπου συμμετοχής των ΑΠΕ στην εγχώρια αγορά ηλεκτρισμού

Αναλυτικές προτάσεις

Στη βάση του Οδικού Χάρτη και Σχεδίου Δράσης του Δεκεμβρίου 2011, η ΠΑΕ προχώρησε μέσα στο 2012 στην επεξεργασία και εξειδίκευση των προτάσεών της για τη συνολική αναδιάρθρωση της εγχώριας αγοράς ηλεκτρισμού, και μετά από εκτεταμένες διαδοχικές διαβουλεύσεις με το σύνολο των φορέων της ενεργειακής αγοράς, υπέβαλε τις τελικές προτάσεις της στο ΥΠΕΚΑ, το Νοέμβριο του 2012. Οι αναλυτικές αυτές προτάσεις και μέτρα, τα οποία εγκρίθηκαν τόσο από το αρμόδιο Υπουργείο, όσο και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Φεβρουάριος 2013 και, στη συνέχεια,

Ιούλιος 2013), στηρίζονται σε δύο βασικούς πυλώνες:

A Στην πρόσβαση τρίτων (παραγωγών/προμηθευτών) σε μέρος της λιγνιτικής και υδροηλεκτρικής παραγωγής της ΔΕΗ, με πώλησή της με προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts), μέσω δημοπρασιών τύπου NOME (Γαλλία). Ο βασικός σχεδιασμός των δημοπρασιών αυτών (τύπος, χρονοδιαγράμματα, είδη προθεσμιακών προϊόντων, όροι και προϋποθέσεις της διαδικασίας δημοπράτησης, κ.α.) είναι ήδη έτοιμος, στο πλαίσιο της κοινής Ομάδας Εργασίας ΡΑΕ-ΛΑΓΗΕ-ΑΔΜΗΕ που λειτουργήσε για το σκοπό αυτό, έχει δε εγκριθεί από το αρμόδιο Υπουργείο ΠΕΚΑ, και πρόκειται να βγει σε δημόσια διαβούλευση μέσα στις επόμενες ημέρες. Στη συνέχεια, θα θεσμοθετηθούν τα αναγκαία νομοθετικά και ρυθμιστικά μέτρα, ώστε η έναρξη και πλήρης λειτουργία του μηχανισμού αυτού (NOME) να γίνει μέσα στο τελευταίο τρίμηνο του 2014.

B Στη σταδιακή κατάργηση, μέχρι τα μέσα του 2014, των μεταβατικών μηχανισμών και μέτρων που είχαν εφαρμοστεί τα προηγούμενα χρόνια για την ανάπτυξη ανταγωνισμού στην εγχώρια χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρισμού και την εξισορρόπηση της δεσπόζουσας θέσης και της δύναμης αγοράς (market power) που διέθετε η ΔΕΗ. Η πλήρης κατάργηση των εν λόγω μηχανισμών απαιτεί ειδικά ρυθμιστικά μέτρα, μεταβατικού χαρακτήρα και περιορισμένης χρονικής διάρκειας, που έχουν ως σκοπό: α) τη διατήρηση των εύθραυστων ισορροπιών στην εγχώρια αγορά, σε ένα ιδιαίτερος δυσμενές εσωτερικό και διεθνές οικονομικό περιβάλλον, και συνεπώς την υποστήριξη της τεχνικής και οικονομικής δυνατότητας των υφιστάμενων υποδομών ηλεκτροπαραγωγής να διασφαλίσουν τον απρόσκοπτο εφοδιασμό της χώρας με ηλεκτρική ενέργεια, και β) τη δημιουργία, σταδιακά, των κατάλληλων όρων και προϋποθέσεων στην εγχώρια αγορά, ώστε να είναι δυνατή η ανάπτυξη βιώσιμων (διατηρήσιμων) συνθηκών ανταγωνισμού. Οι συνθήκες αυτές θα πρέπει να επιτρέπουν την ανάκτηση του κόστους λειτουργίας και συντήρησης των υφιστάμενων υποδομών, θα το επιτυγχάνουν δε με τον πιο αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο, επ' ωφελεία του τελικού καταναλωτή και της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Ρυθμιστικά μέτρα

Τα ρυθμιστικά μέτρα που έλαβε η ΡΑΕ τον Ιούλιο του 2013 (Αποφάσεις 338 & 339/2013), μετά από την έγκρισή τους από το ΥΠΕΚΑ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχουν ως κεντρικό στόχο τη μείωση του σταθμισμένου κόστους παραγωγής του Συστήματος, μέσω της υποκατάστασης σημαντικού τμήματος της παραγωγής από σταθμούς φυσικού αερίου με λιγνιτική παραγωγή. Τα μέτρα αυτά έλαβαν υπ' όψη τους και τα επιχειρήματα της ΔΕΗ και άλλων φορέων, ότι αιτία της συμπίεσης της λιγνιτικής παραγωγής αποτελούσε το τότε ισχύον θεσμικό πλαίσιο, που ωθούσε τους ιδιώτες ηλεκτροπαραγωγούς από φυσικό αέριο να μεγιστοποιούν τη παραγωγή τους, κι ότι αν αυτό τροποποιούνταν,

“ Τα απολογιστικά στοιχεία λειτουργίας της εγχώριας αγοράς ηλεκτρισμού, για το πρώτο εξάμηνο πλήρους εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων της ΡΑΕ (Σεπτέμβριος 2013 - Φεβρουάριος 2014), δείχνουν με τον πιο σαφή και ποσοτικά μετρήσιμο τρόπο ότι ο στόχος της Αρχής που αφορούσε τη μείωση της παραγωγής των σταθμών φυσικού αερίου υπέρ της λιγνιτικής παραγωγής έχει επιτευχθεί, καθώς επίσης και ο στόχος της συνολικής μείωσης του σταθμισμένου κόστους παραγωγής του Συστήματος.

τότε η μείωση παραγωγής των ιδιωτών θα μεταφραζόταν σε αύξηση παραγωγής για τους λιγνιτικούς σταθμούς.

Τα ως άνω ρυθμιστικά μέτρα δεν αίρουν άμεσα τις υφιστάμενες στρεβλώσεις της αγοράς, μετριάζουν όμως σημαντικά τον όποιο αρνητικό αντίκτυπό τους, αλλά ταυτόχρονα παρέχουν και τον αναγκαίο χρόνο για την ανάπτυξη και εφαρμογή νέων μηχανισμών και μέτρων, τα οποία σταδιακά θα επιτρέψουν τη διαμόρφωση συνθηκών υγιούς και ισότιμου ανταγωνισμού, περιορίζοντας έτσι την, πιεστική σήμερα, ανάγκη λήψης ισχυρών ρυθμιστικών μέτρων για τη στοιχειωδώς εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Τα μέτρα της ΡΑΕ περιλαμβάνουν:

1 Την κατάργηση, από την 1η Ιουλίου 2013, του περιθωρίου επί του μεταβλητού κόστους, δηλ. από 10% σε 0%, στο Μηχανισμό Ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους (ΜΑΜΚ). Ο ίδιος ο Μηχανισμός αυτός θα καταργηθεί πλήρως από την 30η Ιουνίου 2014.

2 Την κατάργηση, από την 1η Ιανουαρίου 2014, του κανόνα του 30%, αναφορικά με τη δυνατότητα υποβολής προσφορών κάτω του κόστους από μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, για το 30% της ισχύος τους.

3 Την προσωρινή αναδιάρθρωση του Μεταβατικού Μηχανισμού Διασφάλισης Ισχύος, από την 1η Ιουλίου 2013 μέχρι την 30η Σεπτεμβρίου 2014, οπότε και ο Μηχανισμός αυτός, στη σημερινή του μορφή, θα καταργηθεί πλήρως. Η προσωρινή αυτή αναδιάρθρωση περιλαμβάνει τα εξής:

α) Την απένταξη από τον κατάλογο των μονάδων που λαμβάνουν πληρωμές ΑΔΙ, παλαιών μονάδων της ΔΕΗ, οι οποίες είναι πρακτικά εκτός λειτουργίας, συνολικής ισχύος 1249 MW.

β) Την έκδοση από τις μονάδες φυσικού αερίου, τόσο της ΔΕΗ όσο και των ιδιωτών παραγωγών, συνολικής ισχύος 3998 MW, δεύτερου ΑΔΙ για τη διαθέσιμη ισχύ τους.

γ) Την υποχρέωση των προμηθευτών να συμμετέχουν στο Μεταβατικό Μηχανισμό Διασφάλισης Ισχύος (ΑΔΙ) με ποσό ίσο με 56,000 €/MW και έτος (έναντι των 45,000 €/MW που ίσχυε προηγουμένως), βάσει της πραγματικής κατανάλωσης των πελατών τους, συνυπολογίζοντας στη μετρούμενη στα όρια του Συστήματος αιχμή τη διασπαρμένη παραγωγή ΑΠΕ του Δικτύου.

Τα ως άνω μέτρα, όπως ήδη αναφέρθηκε, αφορούν μικρή, μεταβατική περίοδο, συνολικά ενός (1) έτους, ώσπου οι νέοι μηχανισμοί και μέτρα που έχουν προταθεί από τη ΡΑΕ, και αφορούν ιδίως την πρόσβαση τρίτων στη λιγνιτική και υδροηλεκτρική παραγωγή (μέσω δημοπρασιών τύπου NOME), να τα υποκαταστήσουν. Τα μεταβατικά αυτά μέτρα στοχεύουν αφ' ενός στη διατήρηση μιας σχετικής οικονομικής ισορροπίας μεταξύ των συμμετεχόντων στην εγχώρια αγορά, αφ' ετέρου στο να επιτρέψουν τη βιωσιμότητα των υφιστάμενων υποδομών ηλεκτροπαραγωγής, ώστε αυτές να είναι εν τοις πράγμασι διαθέσιμες στις νέες συνθήκες που θα διαμορφωθούν, τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή ενεργειακή σκηνή. Οι παράγοντες αβεβαιότητας που επικρατούν σήμερα στις ενεργειακές αγορές είναι καθοριστικοί, και επιβάλλουν οι όποιες ρυθμιστικές αποφάσεις να λαμβάνουν υπ' όψη τους το ενδεχόμενο σημαντικών και απότομων μεταβολών στις επικρατούσες συνθήκες.

Επιτεύχθηκαν οι στόχοι

Τα απολογιστικά στοιχεία λειτουργίας της εγχώριας αγοράς ηλεκτρισμού, για το πρώτο εξάμηνο πλήρους εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων της ΡΑΕ (Σεπτέμβριος 2013 - Φεβρουάριος 2014), **δείχνουν με τον πιο σαφή και ποσοτικά μετρήσιμο τρόπο** ότι ο στόχος της Αρχής που αφορούσε τη μείωση της παραγωγής των σταθμών φυσικού αερίου υπέρ της λιγνιτικής παραγωγής έχει επιτευχθεί, καθώς επίσης και ο στόχος της **συνολικής** μείωσης του

σταθμισμένου κόστους παραγωγής του Συστήματος.

Συγκεκριμένα, στο πρώτο τετράμηνο από την κατάργηση του περιθωρίου κέρδους του ΜΑΜΚ (Σεπ.-Δεκ. 2013), η παραγωγή από τους 5 ανταγωνιστικούς σταθμούς φυσικού αερίου που λειτουργούν οι ιδιώτες παραγωγοί, ήταν χαμηλότερη κατά 53% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2012 (συνολικά, κατά 1.750.000 MWh λιγότερες). Αυτό μεταφράζεται σε **μείωση εξόδων της ΔΕΗ για αγορές ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους παραγωγούς κατά περίπου 150 εκατ. €**.

Υπό κανονικές συνθήκες, θα αναμενόταν η μείωση αυτή της παραγωγής των ιδιωτικών σταθμών (IPPs) να αξιοποιηθεί από τη ΔΕΗ για την αύξηση της παραγωγής των λιγνιτικών της σταθμών, πράγμα το οποίο, αν συνέβαινε, για τις ως άνω 1.750.000 MWh, θα μεταφραζόταν σε εξοικονόμηση περίπου 65 εκατ. € για το Σύστημα, **μέσα σε ένα και μόνο τετράμηνο**. Αντ' αυτού, η μείωση της ηλεκτροπαραγωγής των IPPs μεταφράστηκε αφ' ενός σε αύξηση της παραγωγής των λιγότερο οικονομικών μονάδων φυσικού αερίου της ΔΕΗ (π.χ. Κομοτηνή), οι οποίες παρήγαγαν κατά την περίοδο αυτή περίπου 1.350.000 MWh περισσότερες σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2012 (αύξηση 170%), αφ' ετέρου σε αύξηση των εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας. Η συμπεριφορά αυτή, παρ' όλη τη φαινομενικά καλή διαθεσιμότητα των λιγνιτικών μονάδων και την «απελευθέρωση» ηλεκτρικού χώρου από τους ιδιώτες παραγωγούς, είχε ως αποτέλεσμα να μειωθεί η παραγωγή των λιγνιτικών σταθμών το τετράμηνο Σεπ.-Δεκ. 2013 κατά 8,3%, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2012. Πρόκειται για συμπεριφορά που δημιουργεί εύλογα ερωτηματικά, ιδιαίτερα αφού για το 2013 η ΔΕΠΑ ήταν, ήδη από το Σεπτέμβριο, γνωστό ότι θα καλύψει τις υποχρεωτικές παραλαβές αερίου από τους προμηθευτές της, οπότε δεν συνέτρεχε κίνδυνος ενεργοποίησης της ρήτρας take-or-pay, ούτε για τη ΔΕΗ, ούτε και για το σύνολο των πελατών της ΔΕΠΑ.

Στη συνέχεια, την 1η Ιανουαρίου 2014, καταργήθηκε από τη ΡΑΕ και ο κανόνας του 30%, με αποτέλεσμα εάν το μεταβλητό κόστος και η προσφορά μιας μονάδας δεν είναι ευθέως ανταγωνιστική, να μην κατέχει πλέον οποιοδήποτε εργαλείο που θα της επέτρεπε να παράξει ή/και να συμπίεσει την παραγωγή ανταγωνιστικότερων μονάδων.

Τα απολογιστικά στοιχεία λειτουργίας της εγχώριας αγοράς ηλεκτρισμού, το πρώτο δίμηνο από την κατάργηση του κανόνα του 30% (Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2014), δείχνουν ότι η παραγωγή από τους 5 ανταγωνιστικούς σταθμούς φυσικού αερίου που λειτουργούν οι ιδιώτες παραγωγοί, ήταν χαμηλότερη κατά 55,5% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013 (συνολικά, κατά 915.000 MWh λιγότερες). Αυτό μεταφράζεται σε μείωση εξόδων της ΔΕΗ για αγορές ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους παραγωγούς κατά περίπου 90 εκατ. € (73 εκατ. € από το μεταβλητό κόστος, 7 εκατ. € από το περιθώριο ΜΑΜΚ και 10 εκατ. € από τον ΕΦΚ).

Υπό κανονικές συνθήκες θα αναμενόταν, και πάλι, η μείωση αυτή της παραγωγής των IPPs να αξιοποιηθεί από τη ΔΕΗ

κατά κύριο λόγο για αύξηση της παραγωγής των λιγνιτικών της σταθμών, πράγμα το οποίο, αν συνέβαινε, για τις ως άνω 915.000 MWh, **θα μεταφραζόταν σε εξοικονόμηση περίπου 45 εκατ. € για το Σύστημα, μέσα σε ένα και μόνο δίμηνο (Ιαν.-Φεβ. 2014)**. Αντ' αυτού, η μείωση της ηλεκτροπαραγωγής των ιδιωτικών σταθμών φυσικού αερίου μεταφράστηκε κατά τα 2/3 σε αύξηση της παραγωγής των μονάδων φυσικού αερίου της ΔΕΗ, οι οποίες παρήγαγαν κατά την περίοδο αυτή περίπου 600.000 MWh περισσότερες σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013 (αύξηση 200%, λόγω και της ένταξης της μονάδας Αλιβέρι 5), και μόνο κατά το 1/3 σε αύξηση της παραγωγής των λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ, οι οποίες παρήγαγαν κατά την περίοδο αυτή περίπου 340.000 MWh περισσότερες σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013 (αύξηση μόνο κατά 8,5%). Δημιουργούνται, επομένως, καίρια ερωτηματικά αναφορικά με τις **πραγματικές** ανάγκες του Συστήματος σε ισχύ, σε σχέση με τις **πραγματικές** δυνατότητες των υφιστάμενων (λιγνιτικών κυρίως) μονάδων να καλύψουν τις εν λόγω ανάγκες σε βραχυπρόθεσμο/μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.

Εξοικονόμηση μεταβλητού κόστους

Συμπερασματικά, από την παραπάνω ανάλυση προκύπτει σαφώς ότι τα ληφθέντα από τη ΡΑΕ μεταβατικά μέτρα αναδιοργάνωσης της εγχώριας αγοράς ηλεκτρισμού (Αποφάσεις ΡΑΕ 338 & 339/2013) **υπήρξαν όντως αποτελεσματικά**, παρά το γεγονός ότι οι τεχνικοί περιορισμοί λειτουργίας των λιγνιτικών σταθμών δεν επέτρεψαν την απόλυτη μεγιστοποίηση του οικονομικού οφέλους για το Σύστημα. Ακόμη και υπό αυτές τις συνθήκες, η μεταβολή του μίγματος παραγωγής των θερμικών μονάδων και η κατάργηση τόσο του περιθωρίου του 10% όσο και του κανόνα του 30%, οδήγησαν σε εξοικονόμηση μεταβλητού κόστους για το Σύστημα ύψους 30 εκατ. € **σε ένα μόνο δίμηνο**. Ακόμη και με το συνυπολογισμό της επιρροής της αύξησης των ΑΔΙ από 01.08.2013, προκύπτει καθαρό δι-αφορικό όφελος περίπου 16 εκατ. € κατά το δίμηνο αυτό, **πράγμα που αντιστοιχεί σε ετήσια εξοικονόμηση ύψους περίπου 100 εκατ. €**.

Σημειώνεται ότι για να εκτιμηθεί σωστά το αποτέλεσμα των μέτρων αναδιοργάνωσης της αγοράς της ΡΑΕ, χωρίς να επηρεάζεται από άλλες αλλαγές που επήλθαν σε σχέση με το 2013 (μείωση τιμής φυσικού αερίου, αύξηση τιμών δικαιωμάτων εκπομπών ρύπων, μειωμένη διαθεσιμότητα υδροηλεκτρικών και αύξηση των καθαρών εισαγωγών), η παραπάνω ανάλυση επικεντρώθηκε στις θερμικές μονάδες (που συνολικά παρέμειναν στο ίδιο επίπεδο παραγωγής), θεωρώντας αμετάβλητο μοναδιαίο μεταβλητό κόστος ανά τύπο μονάδας για το 2013 και το 2014.

Αξίζει, επίσης, να σημειωθεί ότι εάν καταργείτο ο ΕΦΚ στο φυσικό αέριο που χρησιμοποιείται στην ηλεκτροπαραγωγή, θα υπήρχε μια **επιπλέον** εξοικονόμηση περίπου 20 εκατ. € κατά το εν λόγω δίμηνο (Ιαν.-Φεβ. 2014).

Target Model

Στο πλαίσιο ολοκλήρωσης του σχεδιασμού και εφαρμογής του πλήρους πακέτου μεταβατικών μέτρων της ΡΑΕ για την αναδιοργάνωση της εγχώριας αγοράς ηλεκτρισμού (κατάργηση περιθωρίου 10%, κατάργηση κανόνα 30%, κατάργηση ΜΑΜΚ, υλοποίηση ΝΟΜΕ), η Αρχή θα δημοσιοποιήσει και θα θέσει σε δημόσια διαβούλευση, στις αρχές Απριλίου 2014, την πρότασή της για τη συνολική αναμόρφωση και ένταξη σε κανόνες αγοράς του μηχανισμού διασφάλισης επαρκούς ισχύος (Capacity Adequacy Mechanism-CAM), στη βάση των γενικών αρχών και κατευθύνσεων που διατυπώθηκαν πρόσφατα (Νοέμβριος 2013) από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο Κείμενο Εργασίας με τίτλο “Generation Adequacy in the internal electricity market - Guidance on public interventions”.

Τέλος, η ΡΑΕ, σε στενή και αποδοτική συνεργασία με τους ΑΔΜΗΕ και ΛΑΓΗΕ, στο πλαίσιο της τριμερούς Ομάδας Εργασίας για το Target Model, θα προχωρήσει στις αρχές Απριλίου 2014 στην ανάθεση, από κοινού με το Διαχειριστή του Συστήματος και το Λειτουργό της Αγοράς, σε διεθνή Σύμβουλο μελέτης με τίτλο «Βασικές Αρχές Σχεδιασμού και Χρονοδιάγραμμα Ενεργειών για την Προσαρμογή της Εγχώριας Αγοράς Ηλεκτρισμού στις Απαιτήσεις του Target Model». Η μελέτη αυτή, τρίμηνης διάρκειας, θα επικαιροποιήσει και θα εξειδικεύσει περαιτέρω τα αποτελέσματα προηγούμενης σχετικής μελέτης που ΡΑΕ και ΑΔΜΗΕ είχαν εκπονήσει και δημοσιοποιήσει τον Οκτώβριο του 2012, και θα παρουσιάσει, αναλυτικά και τεκμηριωμένα, ένα ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Δράσης/Οδηγό, μέσω του οποίου οι τρεις φορείς (ΡΑΕ-ΑΔΜΗΕ-ΛΑΓΗΕ) θα λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, δράσεις και πρωτοβουλίες, ο καθένας στον τομέα ευθύνης του, **αλλά και οι τρεις μαζί συνεργιστικά**, για την ομαλή και αποδοτική προσαρμογή, μέσα στη διετία 2014-2015, της εγχώριας αγοράς στις απαιτήσεις του Target Model. Πιο συγκεκριμένα, τα βασικά παραδοτέα της ως άνω μελέτης είναι τα εξής:

- Διερεύνηση και συγκριτική αξιολόγηση εναλλακτικών σεναρίων/επιλογών για το νέο σχεδιασμό της αγοράς (high-level market design), ο οποίος θα οδηγήσει σε πλήρη συμμετοχή της Ελλάδας στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- Σχεδιασμός, ανάλυση και παρουσίαση των επιμέρους μηχανισμών και διακριτών αγορών που απαιτείται να αναπτυχθούν (day-ahead, intra-day, balancing & forward markets), στο πλαίσιο της προκρινόμενης εναλλακτικής, ώστε να εξασφαλίζεται τόσο η συμβατότητα μεταξύ των μηχανισμών, όσο και η εναρμόνισή τους με τις σχετικές ευρωπαϊκές απαιτήσεις.
- Αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των απαιτούμενων μηχανισμών και πρόγραμμα ενεργειών για καθένα

από τους εμπλεκόμενους φορείς, με σαφή καθορισμό των κρίσιμων ενεργειών (critical activities) και ανάλυση των σχετικών κινδύνων (risk assessment).

- Καταγραφή ασυμβατοτήτων (εάν υπάρχουν) των προτεινόμενων αλλαγών με την ισχύουσα πρωτογενή νομοθεσία της χώρας.

Η απελευθέρωση θα προχωρήσει

Αξίζει να τελειώσουμε με μια αισιόδοξη εκτίμηση: παρά τις σοβαρότατες θεσμικές και δομικές στρεβλώσεις που υπονόμωσαν **εξ αρχής** την ουσιαστική απελευθέρωση της εγχώριας ενεργειακής αγοράς, παρά τις μονοπωλιακές εμμονές και τις συγκρούσεις μεταπρατικών και άλλων συμφερόντων, παρά τα συνεχή «μπρος-πίσω» και «είπα-ξείπα» της Πολιτείας, παρά τα πολυάριθμα εμπόδια που σκόπιμα

“Η ΡΑΕ, σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές, θα συμβάλλει αποφασιστικά, στο πλαίσιο του θεσμικού της ρόλου και αρμοδιοτήτων, και με βασικό οδηγό πορείας το Target Model, στην αναδιοργάνωση, ομαλή μετάβαση και αποδοτική ένταξη της ενεργειακής αγοράς της χώρας μας στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά.

και διαρκώς παρεμβάλλονται και τα χτυπήματα κάτω από τη μέση, ο εξορθολογισμός και η πραγματική, **στην πράξη**, απελευθέρωση της εγχώριας αγοράς ενέργειας, πρωτίτως προς όφελος του Έλληνα καταναλωτή και της εθνικής οικονομίας, θα προχωρήσει τελικά, κάτω από τη σαρωτική πίεση της ενοποιούμενης, με ταχύτατους πλέον ρυθμούς, ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας, μέσω της σύζευξης των εθνικών και περιφερειακών αγορών και τη θέσπιση ενιαίων υποχρεωτικών κανόνων οργάνωσης και λειτουργίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ΡΑΕ, σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές αρχές (υπουργείο ΠΕΚΑ, συναρμόδια υπουργεία, διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής, κ.α.), όσο και με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές αρχές (Ευρωπαϊκή Επιτροπή/DG Energy & DG Competition, ACER, CEER, κ.α.), θα συμβάλλει αποφασιστικά, στο πλαίσιο του θεσμικού της ρόλου και αρμοδιοτήτων, και με βασικό οδηγό πορείας το Target Model, στην αναδιοργάνωση, ομαλή μετάβαση και αποδοτική ένταξη της ενεργειακής αγοράς της χώρας μας στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά. Το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω! ■

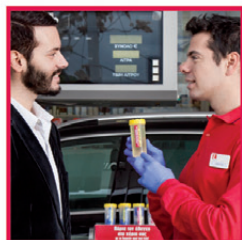
Σίγουροι για κάθε λίτρο!

Στην ΕΚΟ, δημιουργήσαμε για σας, το πρώτο ολοκληρωμένο πρόγραμμα ελέγχου ποιότητας και ποσότητας καυσίμων.

**Ελέγχουμε και σφραγίζουμε τις
αντλίες, με ταινία διασφάλισης ποσότητας!**

Στην ΕΚΟ, είμαστε οι μόνοι που σφραγίζουμε τις αντλίες των πρατηρίων μας. Μετά από έλεγχο, το εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό μας, τοποθετεί ειδική, ορατή, ταινία διασφάλισης ποσότητας, ώστε να αποκλειστεί οποιαδήποτε παρέμβαση στις αντλίες.

**Δίνουμε τη δυνατότητα ελέγχου ποιότητας και
από εσάς, με τα ΔΩΡΕΑΝ spot test kits!**

Τώρα, μόνο στα πρατήρια ΕΚΟ, μπορείτε κι εσείς να ελέγξετε την ποιότητα των καυσίμων Diesel EKONOMY και 100 Speed, με τους ειδικούς δοκιμαστικούς σωλήνες που θα βρείτε στα πρατήρια με τη σήμανση ΕΓΓΥΗΣΗ ΕΚΟ.

**Διεξάγουμε συνεχείς ποιοτικούς και
ποσοτικούς ελέγχους όλο το χρόνο.**

Κινητά εξοπλισμένα εργαστήρια, τα μόνα που αναπτύχθηκαν και στελεχώνονται αποκλειστικά από προσωπικό του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, διεξάγουν συνεχείς ποιοτικούς και ποσοτικούς ελέγχους καυσίμων σε όλα τα πρατήρια ΕΚΟ.

**Πραγματοποιούμε απροειδοποίητους ποσοτικούς
ελέγχους από συμβατικά οχήματα.**

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, οχήματα χωρίς διακριτικά και με ειδικά διαμορφωμένο ρεζερβουάρ, διεξάγουν ποσοτικούς ελέγχους στα πρατήριά μας.

**Σήμερα λοιπόν σε ένα πρατήριο ΕΚΟ μπορείτε να αισθάνεστε
και σίγουροι... και κερδισμένοι!**

Σε επιλεγμένα πρατήρια ΕΚΟ.

www.eko.gr

ΓΡΑΜΜΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΕΚΟ:
211. 1818050

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ

Επενδύσεις στον τομέα της ενέργειας και Αναδιάρθρωση λειτουργίας της αγοράς

του Αρθούρου Ζερβού

Προέδρου & Διευθύνοντος Συμβούλου της ΔΕΗ

(Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού)

Κατά την διάρκεια των τελευταίων ετών και παρά το αντίξοο οικονομικό περιβάλλον η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού έχει πραγματοποιήσει αξιοσημείωτες πρωτοβουλίες σε επίπεδο σχεδιασμού, υποστηρίζοντας την εθνική ενεργειακή στρατηγική, αποδεικνύοντας ότι είναι μία από τις πρωτοπόρες ελληνικές εταιρείες που κινούν τον μοχλό ανάπτυξης της χώρας.

Σε όλη τη διάρκεια της πορείας της και ιδιαίτερα κατά την τελευταία δυσχερή περίοδο για τη χώρα, η ΔΕΗ έχει πραγματοποιήσει ετήσιες επενδύσεις της τάξεως του ενός δισεκατομμυρίου Ευρώ, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση τόσο της οικονομικής όσο και της περιβαλλοντικής απόδοσής της, ενώ ταυτόχρονα υποστηρίζει την ανταγωνιστικότητα και την ασφάλεια εφοδιασμού.

Παραγωγή

Σε επίπεδο ενεργειακής παραγωγής, οι συνολικές επενδύσεις κατά την τελευταία τετραετία υπερβαίνουν το 1 δισεκατομμύριο ευρώ και περιλαμβάνουν τη νέα μονάδα του Αλιβερίου, η οποία αποτελεί την πρώτη θερμική μονάδα της Επιχείρησης με καύσιμο φυσικό αέριο - μετά από επτά χρόνια - και η οποία είναι η πιο σύγχρονη θερμική μονάδα, με τον υψηλότερο βαθμό απόδοσης, σε όλη την επικράτεια, το νέο υδροηλεκτρικό σταθμό του Ιλαρίωνα, που αποτελεί τον πρώτο μεγάλο υδροηλεκτρικό σταθμό εδώ και δεκαπέντε χρόνια, καθώς επίσης ολοκληρώνουμε τη νέα θερμική μονάδα στη Μεγαλόπολη με καύσιμο το φυσικό αέριο, με τη μεταφορά του μέσω αγωγών για πρώτη φορά στην Πελοπόννησο.

Οι νέες Μονάδες φυσικού αερίου, θα αντικαταστήσουν

τις παλιές Μονάδες ισοδύναμης ισχύος οι οποίες θα αποσυρθούν και θα τεθούν σε ψυχρή εφεδρεία. Με αυτόν τον τρόπο, η αποδοτικότητα καθώς και το αποτύπωμα άνθρακα του χαρτοφυλακίου παραγωγής της ΔΕΗ θα βελτιωθούν σημαντικά.

Η αναβάθμιση της ενεργειακής ισχύος στα μη-Διασυνδεδεμένα νησιά αποτελεί επίσης σημαντικό τμήμα του επενδυτικού σχεδιασμού μας.

Δίκτυα

Η Ελλάδα και η ΔΕΗ είναι ίσως ένα από τα λιγοστά παραδείγματα παγκοσμίως, καθώς έχει την ευθύνη ηλεκτροδότησης πολυάριθμων μη διασυνδεδεμένων μικρών νησιών με τη λειτουργία σε τοπικό επίπεδο περισσότερων από τριάντα σταθμών παραγωγής που πρέπει να ανταποκριθούν στην διογκούμενη ζήτηση κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου αιχμής συμβάλλοντας στη δυναμική ανάπτυξη του τουριστικού τομέα.

Έτσι, συνεχίζουμε σημαντικές επενδύσεις επέκτασης και αναβάθμισης των δικτύων, με ετήσιες επενδύσεις που ανέρχονται στα € 250 με 300 εκατομμύρια για τον κλάδο της Διανομής και τα € 80 με 100 εκατομμύρια για τον κλάδο της Μεταφοράς.

Όσον αφορά στην παραγωγή ενέργειας, το πιο φιλόδοξο νέο έργο μας είναι η νέα λιγνιτική μονάδα Πτολεμαΐδα 5 με ισχύ 660 MW και συμβατική αξία €1,4 δις. Η νέα μονάδα αυτή αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες παραγωγικές επενδύσεις που έχουν γίνει ποτέ στη χώρα και η μεγαλύτερη από όλες τις ενεργειακές επενδύσεις που έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα.

Πτολεμαΐδα V

Η κατασκευή της νέας μονάδας Πτολεμαΐδα V είναι στρατηγικής σημασίας έργο για τη βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητα της ΔΕΗ, καθώς:

- Ως μονάδα βάσης με το χαμηλότερο λειτουργικό κόστος, θα είναι η πρώτη μονάδα που θα φορτίζεται στην Ημερήσια Αγορά, συνεισφέροντας σημαντικά στην ανταγωνιστικότητα της ΔΕΗ έναντι των άλλων συμμετεχόντων στην ηλεκτροπαραγωγή.
- Θα αναπληρώσει το μεγαλύτερο μέρος της λιγνιτικής ισχύος της ΔΕΗ, που θα τεθεί εκτός λειτουργίας τα επόμενα έτη, για περιβαλλοντικούς λόγους αλλά και λόγους συμπλήρωσης του ωφέλιμου χρόνου ζωής.
- Θα ενσωματώνει τις βέλτιστες διαθέσιμες διεθνώς τεχνολογίες, οι οποίες εγγυώνται υψηλή οικονομική απόδοση και μέγιστη περιβαλλοντική προστασία.
- Ένα έργο για το οποίο εξασφαλίσαμε ομολογιακό δάνειο ύψους € 739 εκατ. με κοινοπραξία ξένων τραπεζών και ετήσιο συνολικό κόστος κοντά στο 5% που θα υποστηρίζεται από τον Γερμανικό Οργανισμό Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων EulerHermes. Το ομολογιακό δάνειο αυτό, αποτελεί το πιο σημαντικό βήμα για την εκκίνηση των εργασιών, ενώ το εξαιρετικά χαμηλό επιτόκιο – αποτελεί απόδειξη της εμπιστοσύνης που δείχνουν οι διεθνείς χρηματοπιστωτικοί οίκοι για τη βιωσιμότητα του έργου.

Ενιαία αγορά

Ο εξορθολογισμός μιας ενιαίας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί προαπαιτούμενο προκειμένου ο τομέας της ενέργειας να αποτελέσει την κινητήρια δύναμη για την οικονομική ανάπτυξη και ευημερία της χώρας, με τους καταναλωτές να επωφελούνται σημαντικά από αυτή τη διαδικασία. Προς αυτή την κατεύθυνση, η ΔΕΗ συνεχίζει να υποστηρίζει την ανάγκη για:

- Την πραγματική απελευθέρωση της αγοράς η οποία λειτουργεί με δίκαιους κανόνες που διέπονται από διαφάνεια για όλους τους συμμετέχοντες.
- Όπως επίσης, την ελάφρυνση της ηλεκτρικής ενέργειας και των καυσίμων από την υπερβολική φορολόγηση, καθώς και την αποδέσμευση των λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος από την είσπραξη τελών που δεν σχετίζονται με την ενέργεια.

Ταυτόχρονα, το ελληνικό μοντέλο αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να προσαρμοσθεί στο ενιαίο ευρωπαϊκό μοντέλο - το ονομαζόμενο «targetmodel», με διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένης της αντικατάστασης του υπάρχοντος συστήματος («mandatorypool») από «διμερείς συμβάσεις παραγωγών και προμηθευτών» αλλά και από το «χρηματιστήριο ενέργειας».

Δημοπρασίες

Στα πλαίσια της σχετικής δημόσιας διαβούλευσης, η σημαντικότερη αλλαγή όσον αφορά τη χονδρεμπορική αγορά

ηλεκτρικής ενέργειας είναι η υλοποίηση δημοπρασιών για την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από το χαρτοφυλάκιο λιγνιτικών μονάδων παραγωγής της ΔΕΗ προς τρίτους, με την υποχρέωση αυτών να διαθέτουν την ενέργεια σε πελάτες λιανικής.

Η ΔΕΗ υποστηρίζει τη διάθεση ενέργειας από το χαρτοφυλάκιο λιγνιτικής παραγωγής προς τρίτους, με τις εξής προϋποθέσεις:

- Πρώτον, η ενέργεια να διοχετεύεται προς τους τελικούς καταναλωτές και μάλιστα προς το τυπικότερο μείγμα τελικών καταναλωτών Χαμηλής, Μέσης και Υψηλής Τάσης, ανάλογο με αυτό της ΔΕΗ,
- και, δεύτερον, να υπάρχει μία ελάχιστη τιμή δημοπράτησης της ενέργειας, η οποία θα πρέπει να αντανakλά το πλήρες κόστος της ηλεκτροπαραγωγής από λιγνιτικές μονάδες, συν ένα εύλογο κέρδος για τη δραστηριότητα της ηλεκτροπαραγωγής.

Επίσης, είναι φανερό, ότι η σύνδεση λιανικής και χονδρεμπορικής αγοράς αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία και των δύο αγορών και για την άρση των υφιστάμενων στρεβλώσεων, εφόσον πρακτικά οι δύο αγορές αποτελούν μια ενιαία και συνεχόμενη οικονομική οντότητα που ονομάζεται «Εγχώρια Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας».

Είμαστε πεπεισμένοι ότι η συμπίεση του κόστους παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω του ανταγωνισμού με δίκαιους κανόνες που διέπονται από διαφάνεια. Ταυτόχρονα, ο ανταγωνισμός θα επηρεάσει θετικά το κόστος και την ποιότητα της προσφερόμενης ηλεκτρικής ενέργειας σε μακροχρόνιο ορίζοντα και θα οδηγήσει σε νέες επενδύσεις, όπου και όταν η αγορά τις χρειάζεται.

Κοινωνική ευαισθησία

Τα τελευταία τέσσερα χρόνια στην προσπάθεια μας για ουσιαστικό εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού, υλοποιήσαμε μια σειρά από σημαντικές ενέργειες, παρέχοντας παράλληλα ουσιαστική υποστήριξη σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως:

- πολύ σημαντική μείωση του κόστους μας – πιστεύουμε τη μεγαλύτερη που έγινε από οποιονδήποτε άλλο φορέα στην Ελλάδα,
- επιτυχημένη απόσχιση των Δικτύων – δύσκολο εγχείρημα με θετικά αποτελέσματα, και
- συνολικές επενδύσεις ύψους 4 δις Ευρώ - οι μεγαλύτερες που υλοποιήθηκαν την τελευταία τριετία στην Ελλάδα.

Με αυτές τις ενέργειες καθώς και με άλλες πολιτικές, συνεισφέρουμε ουσιαστικά στην επίτευξη και στη δημιουργία μιας υγιούς αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που θα μπορέσει να αποτελέσει έναν από τους πιο σημαντικούς πυλώνες ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. ■

Μετασχηματισμός του ΛΑΓΗΕ σε σύγχρονο Χρηματιστήριο Ενέργειας

Πώς θα επιτευχθεί μια αποδοτική Ελληνική
χονδρεμπορική αγορά στα πλαίσια της
Ευρωπαϊκής Ενοποίησης των αγορών
ηλεκτρισμού

του Δρ. Αναστάσιου Γκαρή

Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου του ΛΑΓΗΕ Α.Ε.

Σήμερα η ελληνική αγορά ηλεκτρισμού εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από υψηλό βαθμό συγκέντρωσης στην προμήθεια, πλεονάζουσα προσφορά ενέργειας, κατακερματισμένη (fragmented) δομή κλάδου παραγωγής όπου κυριαρχεί μια εταιρεία (ΔΕΗ) με πλεονέκτημα κόστους, και άλλες σοβαρές δομικές στρεβλώσεις. Επιπλέον, η ραγδαία ανάπτυξη νέων έργων ΑΠΕ και η μειωμένη ζήτηση μέσα στο 2013 έχουν διαμορφώσει οριακές συνθήκες για την βιωσιμότητα της αγοράς ηλεκτρισμού. Ο ΛΑΓΗΕ, ως ο κεντρικός φορέας στην εν λόγω αγορά, υφίσταται τις συνέπειες των στρεβλώσεων με επιπτώσεις στην τιμή αναφοράς της αγοράς ηλεκτρισμού την Οριακή Τιμή Συστήματος (ΟΤΣ) καθώς και στη σχέση του με τους Συμμετέχοντες λόγω της χαμηλής ρευστότητας στην αγορά.

Οι συνθήκες που διαμορφώθηκαν μέσα στο 2013 είναι πρωτοφανείς και καθοριστικές για την πορεία της αγοράς. Συγκεκριμένα, η ραγδαία αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος των ΑΠΕ (+37% συνολικά, +78% φωτοβολταϊκά) συνέβαλε στην αύξηση του πλεονάσματος ενέργειας. Η αύξηση των ΑΠΕ και της υδραυλικότητας, υπό συνθήκες μειωμένης ζήτησης (-4%), είχε ως αποτέλεσμα την μείωση της παραγωγής από λιγνίτη (-6%) και φυσικό αέριο (-5%) διαφοροποιώντας το ενεργειακό μείγμα και αυξάνοντας

το κόστος ηλεκτροπαραγωγής. Οι εξελίξεις αυτές οδήγησαν σε σημαντική πτώση της ΟΤΣ (μεσοσταθμικά από 59,2 € ανά MWh το 2012 σε 42,7 € ανά MWh το 2013), επηρεάζοντας αρνητικά την βιωσιμότητα των Παραγωγών. Τέλος, επήλθε αλλαγή στην ημερήσια κατανομή της ΟΤΣ. Συγκεκριμένα, τα φωτοβολταϊκά αντικαθιστούν συμβατικές μονάδες παραγωγής το μεσημέρι ασκώντας καθοδική πίεση στην ΟΤΣ ενώ οι τελευταίες επανέρχονται δριμύτερα το απόγευμα με τη δύση του ηλίου (φαινόμενο 'sunseteffect') αυξάνοντας την τιμή της ΟΤΣ.

Οι ρυθμιστικές εξελίξεις στα μέσα του 2013 (αύξηση του ποσού για τα Αποδεικτικά Διαθεσιμότητας Ισχύος, κατάργηση της προσαύξησης του 10% του Μηχανισμού Ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους) ανέστρεψαν την πορεία της μειούμενης ΟΤΣ κατά το δεύτερο μισό του έτους οδηγώντας την σε υψηλότερες τιμές. Επιπλέον, η απόφαση για κατάργηση της δυνατότητας υποβολής προσφορών κάνοντας χρήση του κανόνα του 30% που ισχύει από τις αρχές του 2014 είχε ως αποτέλεσμα την περαιτέρω αύξηση της ΟΤΣ τους πρώτους μήνες του 2014.

Παρά τις ρυθμιστικές και νομοθετικές πρωτοβουλίες, η ρευστότητα σε όλη την αγορά παρέμεινε καίριο θέμα. Ειδικότερα, στην αγορά των ΑΠΕ το ταμειακό έλλειμμα έφτασε

σωρευτικά στο επίπεδο ρεκόρ του € 1 δις ως αποτέλεσμα του κανονιστικού και νομοθετικού πλαισίου ως διαμορφώθηκε στο παρελθόν. Το εκάστοτε ισχύον πλαίσιο διατήρησε διαχρονικά εγγυημένες τιμές φωτοβολταϊκών σε απαράδεκτα υψηλά επίπεδα, παρά την ταυτόχρονη κάθετη πτώση του κόστους επένδυσης, και επέτρεψε την υπέρβαση των στόχων του 2014 για νέα έργα, ενώ δεν έλαβε τα κατάλληλα μέτρα για την επαρκή εξασφάλιση των απαιτούμενων πόρων δημιουργώντας έτσι το έλλειμμα και το επακόλουθο σοβαρότατο πρόβλημα ρευστότητας στην αγορά ΑΠΕ. Προσφάτως έχουν γίνει σημαντικές κανονιστικές και ρυθμιστικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος, οι οποίες πρέπει να συνεχίσουν προς άμεση αποκατάσταση της ρευστότητας και της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς.

Πεπραγμένα 2013

Ο ΛΑΓΗΕ, παρά τις αντίξοες συνθήκες κατά τη διάρκεια του 2013, συνέχισε να λειτουργεί την αγορά ως όφειλε, αντιμετωπίζοντας δυσθεώρητες προκλήσεις που αφορούν κυρίως στο θέμα της ρευστότητας στην αγορά ΑΠΕ. Αναμφισβήτητο το θέμα του ελλείμματος αποτέλεσε, και συνεχίζει να αποτελεί, βασική προτεραιότητα της Εταιρείας. Προς αυτή την κατεύθυνση, **το 2013, έγινε σειρά προτάσεων προς την Πολιτεία για την άμεση εφαρμογή συγκεκριμένων λύσεων για την εξάλειψη του ελλείμματος** με την συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων και τον δίκαιο επιμερισμό του κόστους εφαρμογής των απαιτούμενων ρυθμίσεων. **Κύριος στόχος ήταν και παραμένει να επανέλθει η εξασφάλιση της ρευστότητας στην αγορά.**

Το 2013, ο ΛΑΓΗΕ σχεδίασε και υλοποίησε επιτυχώς μηχανισμό περιορισμού χρηματοπιστωτικού κινδύνου στον ΗΕΠ που για πρώτη φορά προστατεύει την εταιρεία από επισφαλείς θέσεις συμμετεχόντων. Ο μηχανισμός αυτός περιλαμβάνει υποχρεωτική εβδομαδιαία εκκαθάριση

και διακανονισμό καθώς και καταβολή ελάχιστης αναγκαίας εγγύησης ανάλογη με την δραστηριότητα του κάθε Συμμετέχοντα. Η επέκταση του μηχανισμού αυτού σε ημερήσια βάση αλλά και η συνολική και αποτελεσματική διαχείριση όλων των ρίσκων της εταιρείας βρίσκεται στις προτεραιότητες του ΛΑΓΗΕ για το 2014.

Επιπρόσθετα, **ο ΛΑΓΗΕ εφάρμοσε νέο σύστημα για τη συλλογή των μετρήσεων από τις μονάδες ΣΗΘΥΑ και ίδρυσε σχετικό μητρώο φορέων πιστοποίησης.** Επίσης, ανέπτυξε μεθοδολογία για τον υπολογισμό του ελάχιστου μεταβλητού κόστους των Υδροηλεκτρικών σταθμών, έργο εξαιρετικά σημαντικό το οποίο θα συμβάλλει στην διαφάνεια και αντικειμενικότητα της λειτουργίας της αγοράς.

Τέλος, ο ΛΑΓΗΕ συμμετείχε ενεργώς στην προσπάθεια της ΡΑΕ για τον σχεδιασμό και υλοποίηση ρυθμιστικών μέτρων για τον εξορθολογισμό της λειτουργίας της αγοράς χονδρεμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας.

Στόχοι για το 2014

Το 2014 αποτελεί έτος ορόσημο για το ΛΑΓΗΕ αφού έως τα τέλη του, η Εταιρεία καλείται να εκπληρώσει σαφείς στόχους. Από τη μια υποχρεούται να τηρήσει την μνημονιακή υποχρέωση για μηδενισμό των ελλειμμάτων συνεχίζοντας τις προσπάθειες της για αποκατάσταση της ρευστότητας στην αγορά. Από την άλλη οφείλει να προετοιμαστεί για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μέτρων για τη σταδιακή εξάλειψη των στρεβλώσεων της αγοράς προς μία πιο αποδοτική αγορά στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής οδηγίας για το «TargetModel». Οι τάσεις αναμόρφωσης της ελληνικής αγοράς χονδρεμπορίας και ενοποίησης των ευρωπαϊκών αγορών βάσει κοινού πλαισίου, καθιστούν άμεση την ανάγκη επαναπροσδιορισμού του ρόλου του ΛΑΓΗΕ.

Στα πλαίσια της ανασυγκρότησης της Ελληνικής αγοράς και

της στροφής προς τις Ευρωπαϊκές αγορές, ο ΛΑΓΗΕ ως ο κεντρικός φορέας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, σχεδιάζει και υλοποιεί σειρά πρωτοβουλιών (μετά από έγκριση ΥΠΕΚΑ και ΠΑΕ) τα οποία συμπεριλαμβάνουν:

- Σε πρώτη φάση, **δημιουργία μηχανισμού NOME** (ρυθμιστικό πλαίσιο, υποδομές πληροφορικής, διενέργεια ηλεκτρονικών δημοπρασιών, κτλ.) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΥΠΕΚΑ και της ΠΑΕ. Έτσι, οι Συμμετέχοντες θα αναπτύξουν συγκρίσιμα χαρτοφυλάκια με διαφοροποιημένα καύσιμα και μέσο κόστος παραγωγής αντίστοιχο με αυτό της ΔΕΗ οδηγώντας σε μία περισσότερο συμμετρική και ανταγωνιστική αγορά στη λιανική.

- **Ανάληψη πρωτοβουλιών με μεσοπρόθεσμο ορίζοντα και στόχο τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του Target Model σε συνδυασμό με τον μετασχηματισμό του ΛΑΓΗΕ σε σύγχρονο Χρηματιστήριο Ενέργειας.** Αυτό θα πραγματοποιηθεί κατά τα πρότυπα των λοιπών μελών του Europex του οποίου ο ΛΑΓΗΕ είναι πλήρες μέλος, κάνοντας χρήση κοινής τεχνογνωσίας και υποδομών. Οι εν λόγω πρωτοβουλίες ανάλογες με τις απαιτήσεις του Target Model και των Συμμετεχόντων στην αγορά (π.χ. προϊόντα διαχείρισης και αντιστάθμισης κινδύνου) περιλαμβάνουν:

- Ανασχεδιασμό της προ-ημερήσιας αγοράς (μετατροπή του τεχνικού μοντέλου υποχρεωτικής κοινοπραξίας σε οικονομικό μοντέλο χρηματιστηριακής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας),
- Δημιουργία σειράς νέων αγορών (ενδοημερήσια αγορά, προθεσμιακή αγορά, δημοπρασία ρύπων, διαχείριση πιστοποιητικών προέλευσης, αγορά φυσικού αερίου, κ.α.),
- Σύζευξη των αγορών των διασυνδεδεμένων με την Ιταλία και άλλων γειτονικών χωρών στα ιταλικά σύνορα (έργο IBWT) στα πλαίσια υλοποίησης του έργου σύζευξης των τιμών των προημερήσιων αγορών στα ιταλικά σύνορα. Έχουν ήδη υπογραφεί συμφωνητικά συνεργασίας με τους υπόλοιπους φορείς.
- **Αναμόρφωση μέρους της αγοράς των ΑΠΕ** (Αγορά Εγγυήσεων Προέλευσης βάσει των αντίστοιχων ευρωπαϊκών μοντέλων, auditing μονάδων ΣΗΘΥΑ, κτλ.),
- **Ανάθεση υπηρεσιών Πιστωτικού Φορέα σε ξεχωριστή εταιρεία**, ειδικά για τον κλάδο των ΑΠΕ, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Η εφαρμογή των ανωτέρω δημιουργεί σημαντικές και αναγκαίες υποχρεώσεις για τον ΛΑΗΕ όπως η επαρκής τους στελέχωση, η οικονομική δυνατότητα να παρέχει τις απαιτούμενες υπηρεσίες και η επάρκεια σε τεχνικές υποδομές. Ο ΛΑΓΗΕ σχεδιάζει την οργανωτική, νομική και λειτουργική του αναμόρφωση, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί

στα νέα του καθήκοντα, με συγκεκριμένα έργα τα οποία συμπεριλαμβάνουν:

- Επέκταση του μηχανισμού περιορισμού του χρηματοπιστωτικού κινδύνου και συνολική διαχείριση κινδύνων της Εταιρείας
- Εφαρμογή νέου ευέλικτου πλαισίου λειτουργίας της Εταιρείας
- Σημαντική αναβάθμιση τεχνικών υποδομών και πληροφοριακών συστημάτων
- Ενδυνάμωση Ανθρώπινου Δυναμικού (βέλτιστη διαχείριση ανθρώπινων πόρων, επιμόρφωση, κ.α.) και
- Βελτιστοποίηση της εξυπηρέτησης των συναλλασσομένων με την αυτοματοποίηση της πληροφόρησης μέσω της νέας ιστοσελίδας του ΛΑΓΗΕ

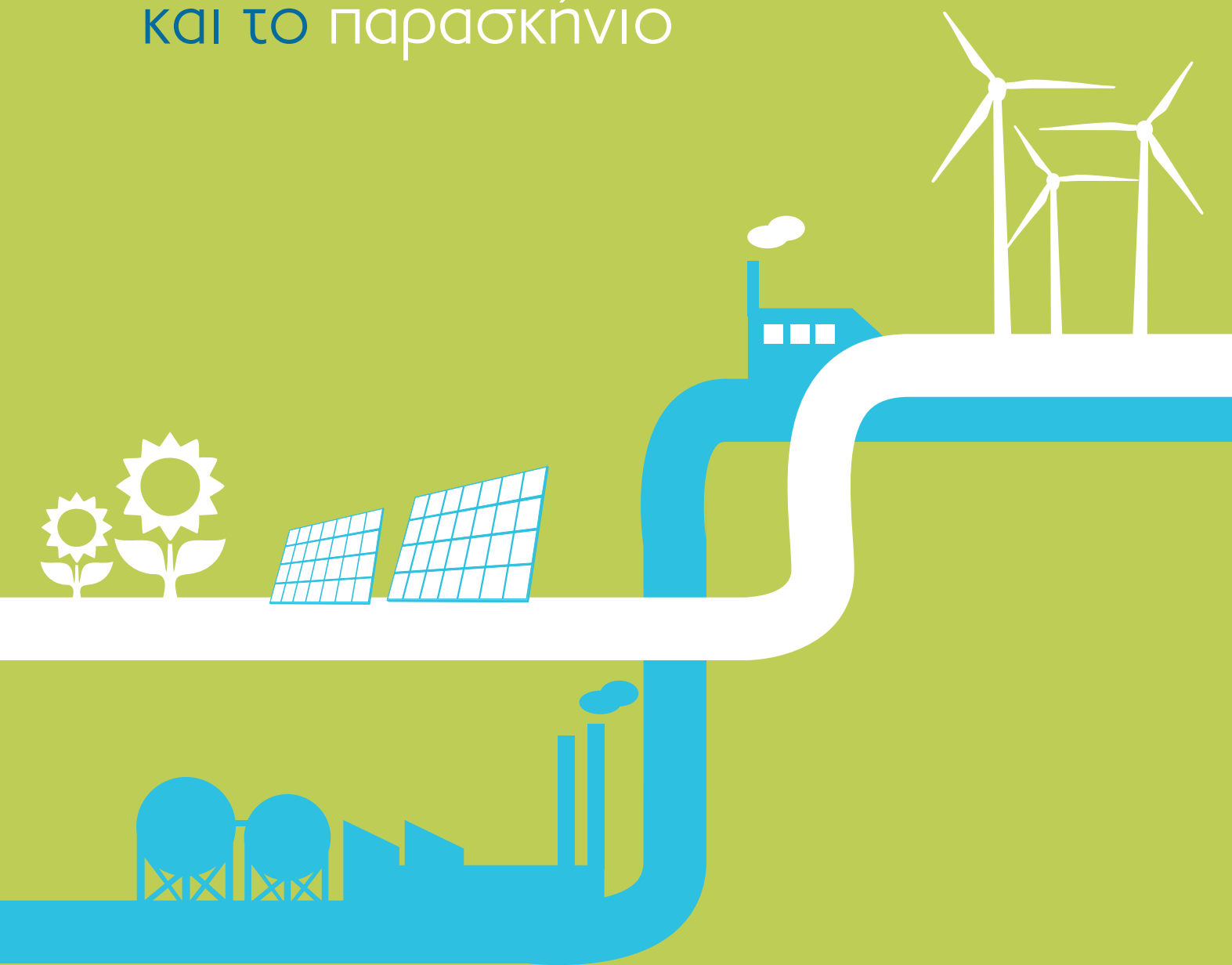
“ Το 2013 έγιναν έντονες προσπάθειες να αναστραφούν οι συνέπειες των πρωτοφανών συνθηκών της αγοράς, με τη μορφή ρυθμιστικών και επιχειρηματικών παρεμβάσεων. Η αγορά ενέργειας, παρά την οριακή της κατάσταση, ανταποκρίνεται θετικά. Ο ρόλος του ΛΑΓΗΕ ως Λειτουργός της νέας αγοράς που διαμορφώνεται, είναι κεντρικός και καθοριστικός.

Όλα τα παραπάνω θα υλοποιηθούν στα πλαίσια του προγράμματος αναμόρφωσης της Ελληνικής αγοράς ηλεκτρισμού όπως διέπεται από το ισχύον και το ερχόμενο κανονιστικό και ρυθμιστικό καθεστώς και ενός γενικότερου Εθνικού Ενεργειακού Σχεδιασμού με τη συμμετοχή όλων των φορέων της αγοράς.

Το 2013 έγιναν έντονες προσπάθειες να αναστραφούν οι συνέπειες των πρωτοφανών συνθηκών της αγοράς, με τη μορφή ρυθμιστικών και επιχειρηματικών παρεμβάσεων. Η αγορά ενέργειας, παρά την οριακή της κατάσταση, ανταποκρίνεται θετικά. Ο ρόλος του ΛΑΓΗΕ ως Λειτουργός της νέας αγοράς που διαμορφώνεται, είναι κεντρικός και καθοριστικός. Με τις κατάλληλες πολιτικές αποφάσεις, ο ΛΑΓΗΕ δημιουργεί μία νέα δυναμική αγορά χονδρεμπορίας σε συνθήκες αξιοπιστίας και διαφάνειας, στην οποία οι συμμετέχοντες θα αγοράζουν και θα πωλούν ενέργεια κατ' επιλογή. ■

Συνεχής ροή ειδήσεων

Ό,τι συμβαίνει στο προσκήνιο
και το παρασκήνιο

www.energypress.gr

δημοσιογραφικό ενημερωτικό **portal** αποκλειστικά για το **χώρο της ενέργειας**

Οι μεγάλες προκλήσεις στο Δίκτυο Μεταφοράς του ρεύματος

του Γιάννη Γιαρέντη

Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου του ΑΔΜΗΕ

(Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας)

Στο τέλος του 2013 ο ΑΔΜΗΕ έκλεισε δύο χρόνια επιτυχούς λειτουργίας σαν Ανεξάρτητος Διαχειριστής και Ιδιοκτήτης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς με ενσωματωμένες δραστηριότητες των πρώην ΔΕΣΜΗΕ και Γενικής Διεύθυνσης Μεταφοράς της ΔΕΗ.

Τα χρόνια αυτά, χρόνια δύσκολα για την Ελληνική Οικονομία και τη κοινωνία γενικότερα υπήρξαν χρόνια σημαντικών προκλήσεων για την εταιρεία μας σε όλα τα πεδία των δραστηριοτήτων της που είναι πολλά, δύσκολα και σημαντικά:

- Σχεδιασμός και ανάπτυξη του Συστήματος σε όλη τη χώρα
- Υποστήριξη των στόχων που έχει θέσει η Πολιτεία για καθαρή ενέργεια από Ανανεώσιμες Πηγές
- Ασφαλή Λειτουργία, Συντήρηση και Ανανέωση του εξοπλισμού
- Κρίσιμες λειτουργίες της αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
- Προώθηση των εθνικών στόχων στο τομέα της Ηλεκτρικής Ενέργειας και ουσιαστική παρουσία σε Διεθνείς Φορείς και Οργανισμούς.

Το τοπίο στο τομέα του Ηλεκτρισμού τα δύο αυτά χρόνια έχει αλλάξει σημαντικά. Η συνολική ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας, σαν αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης οικονομικής ύφεσης, μειώθηκε κατά 3,7% το 2013 σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο και διαμορφώθηκε στις 50670 MWh δηλαδή σε επίπεδα 11% χαμηλότερα από το ιστορικό μέγιστο του 2008. Παράλληλα τέθηκε σε λειτουργία μία νέα μονάδα ΦΑ και υπήρξε σημαντική αύξηση τις εγκαταστημένης ισχύος ΑΠΕ (με εγγυημένες τιμές) που έφτασε τα

~4400MW στο ηπειρωτικό Σύστημα. Είναι σημαντικό ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από “καθαρές” πηγές (συμπεριλαμβάνεται και η παραγωγή των συμβατικών Υ/Η) κάλυψε το 2013 το ~28% της ζήτησης.

Ζήτηση

Η μείωση της ζήτησης έχει αμβλύνει προβλήματα που εμφανίζονταν κατά την λειτουργία του Συστήματος στο παρελθόν, σχετιζόμενα κυρίως με την μεγάλη διακίνηση ηλεκτρικής ισχύος στον άξονα βορά – νότου, από τα μεγάλα κέντρα συμβατικής παραγωγής και διασυνδέσεων προς το κέντρο κατανάλωσης της πρωτεύουσας. Η μεγάλη αύξηση όμως της στοχαστικής παραγωγής των ΑΠΕ οδηγεί σε νέες προκλήσεις τόσο στη λειτουργία του Συστήματος όσο και στα θέματα αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Σήμερα στο Σύστημα λειτουργούν περί τα 2450MW Φωτοβολταϊκών σταθμών που έχουν εγκατασταθεί κυρίως στο δίκτυο Διανομής σε επίπεδα μέσης και χαμηλής τάσης. Οι σταθμοί αυτοί παράγουν κατά την διάρκεια της ημέρας, αποδίδοντας την μέγιστη ισχύ τους κατά τις μεσημβρινές ώρες. Οι συμβατικοί σταθμοί παραγωγής που συμμετέχουν στην αγορά καλούνται να καλύψουν κάθε στιγμή την διαφορά της ζήτησης από την ισχύ που παράγουν οι σταθμοί ΑΠΕ και να ρυθμίζουν κατάλληλα την παραγωγή τους ώστε να μην υπάρχει έλλειμμα ή πλεόνασμα ισχύος ώστε τα προγράμματα ανταλλαγής ισχύος με τις γειτονικές χώρες να διατηρούνται στα προβλεπόμενα από τους διεθνείς κανονισμούς επίπεδα.

Ο ΑΔΜΗΕ καλείται παράλληλα να συμβάλει στην εξυπη-

ρέτηση των στόχων που έχουν τεθεί από την Πολιτεία για κάλυψη του 40% της ζήτησης ηλεκτρισμού από ΑΠΕ μέχρι το 2020. Για το σκοπό αυτό αναπτύσσει το Σύστημα προς τις περιοχές που υπάρχει υψηλό αιολικό και ηλιακό δυναμικό και εξυπηρετεί τις απαιτήσεις σύνδεσης ενός πολύ μεγάλου αριθμού αδειοδοτημένων σταθμών παραγωγής που αξιοποιούν το δυναμικό αυτό.

Στα πλαίσια αυτά, σημαντικά έργα μεταφοράς είναι σε εξέλιξη με σκοπό την κάλυψη όλης της γεωγραφικής έκτασης του ηπειρωτικού Συστήματος της χώρας από το δίκτυο 400kV. Παράλληλα προωθούνται διασυνδέσεις με τα αυτόνομα νησιωτικά δίκτυα του Αιγαίου προκειμένου να αξιοποιηθεί το εκεί πλούσιο δυναμικό σε ανανεώσιμες πηγές και να εξοικονομηθούν δαπάνες που σχετίζονται με το αυξημένο κόστος των αυτόνομων σταθμών παραγωγής από diesel. Αναμένονται σύντομα να υπογραφούν οι συμβάσεις για την υλοποίηση του έργου της διασύνδεσης των Κυκλάδων και προχωρούν οι διαδικασίες για την διασύνδεση της Κρήτης με το ηπειρωτικό Σύστημα.

Προκλήσεις

Η προοπτική της μεγάλης ανάπτυξης των ΑΠΕ αλλά και οι ανάγκες για την ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας οδηγούν επίσης σε απαιτήσεις για αυξημένες ανταλλαγές ενέργειας με τα γειτονικά δίκτυα. Οι εξωτερικές διασυνδέσεις της χώρας είναι ήδη ισχυρές και μακροπρόθεσμα είναι δυνατή η περαιτέρω ενίσχυση τους με νέα διασυνδετική γραμμή με τη Βουλγαρία και με διπλασιασμό της ισχύος του συνδέσμου συνεχούς ρεύματος με τη Ιταλία. Πέρα όμως από τις άμεσες διασυνδέσεις της χώρας με τις γειτονικές, κρίσιμο θέμα είναι η ενίσχυση των δικτύων πέραν των συνόρων στη περιοχή των Βαλκανίων καθώς και η ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού δικτύου, θέμα που εξετάζεται από τον ENTSO-E.

Μπροστά μας έχουμε ακόμα μία μεγάλη πρόκληση. Την διασύνδεση Ισραήλ – Κύπρου – Κρήτη – Ηπειρωτική Ελλάδα, το Euroasia Interconnector, όπως ονομάζεται το εν λόγω έργο, έχει ήδη ενταχθεί στα επιλέξιμα Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PCIs) και η υλοποίησή του συνδέεται μοιραία με την ολοκλήρωση από πλευράς ΑΔΜΗΕ της διασύνδεσης της Κρήτης με το ΕΣΜΗΕ.

Ο ΑΔΜΗΕ μετέχει στις διεθνείς αυτές εξελίξεις έχοντας σημαντικό ρόλο στο σχεδιασμό του Ηλεκτρικού Συστήματος της Νοτιοανατολικής Ευρώπης καθώς και σε σημαντικά έργα όπως αυτά του σχεδιασμού των διαδρόμων μαζικής μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (Electricity Highways) καθώς και σε ερευνητικές δραστηριότητες για την ανάπτυξη λογισμικού ασφάλειας λειτουργίας μεγάλων ηλεκτρικών δικτύων (i-TESLA) και άλλων.

“Η μείωση της ζήτησης έχει αμβλύνει προβλήματα που εμφανίζονταν κατά την λειτουργία του Συστήματος στο παρελθόν, σχετιζόμενα κυρίως με την μεγάλη διακίνηση ηλεκτρικής ισχύος στον άξονα βορά – νότου, από τα μεγάλα κέντρα συμβατικής παραγωγής και διασυνδέσεων προς το κέντρο κατανάλωσης της πρωτεύουσας. Η μεγάλη αύξηση όμως της στοχαστικής παραγωγής των ΑΠΕ οδηγεί σε νέες προκλήσεις.

Η Ελλάδα καλείται να αφήσει οριστικά πίσω την περιπέτεια που πέρασε, η αναδιάρθρωση και εξυγίανση της αγοράς ενέργειας και ο σχεδιασμός της κατάλληλης ενεργειακής πολιτικής είναι «εκ των ων ουκ άνευ» και ο ΑΔΜΗΕ καλείται να πρωταγωνιστήσει στις εξελίξεις. Η διεθνής εμπειρία είχε και έχει δείξει ότι το άνοιγμα της ενεργειακής αγοράς, εφόσον αυτή λειτουργεί σωστά, οδηγεί σε καλύτερες υπηρεσίες και προϊόντα και περισσότερες επιλογές για τους καταναλωτές με χαμηλότερο κόστος. Πρέπει να εφαρμοστεί σωστά και στη χώρα μας για να δούμε αποτελέσματα και να πάμε σε ένα νέο καθεστώς σε υγιείς βάσεις. Σε αυτό το νέο καθεστώς ο ΑΔΜΗΕ δεν μπορεί παρά να συνεχίσει να παίζει κομβικό ρόλο και να εγγυάται την ασφαλή μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας σε όλη τη χώρα και για όλους τους καταναλωτές. ■

Πρωταγωνιστικός ο ρόλος των Δικτύων Διανομής στην πορεία προς την ανάπτυξη

του Γεωργίου Α. Κόλλια

Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε

Η ενεργειακή αγορά στην Ελλάδα αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη, διανύει μια εξαιρετικά κρίσιμη περίοδο, κατά την οποία όλες οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε αυτή, είναι αντιμέτωπες με σημαντικές προκλήσεις και προβλήματα.

Η ενέργεια αποτελεί πυλώνα για την ανάπτυξη της οικονομίας και βασικό εργαλείο για τη διέξοδο από την οικονομική κρίση.

Η μετάβαση σε μια ενεργειακή αγορά που θα συνδυάζει την επίτευξη υψηλών περιβαλλοντικών προδιαγραφών, με υψηλού επιπέδου υπηρεσίες σε χαμηλό κόστος, είναι η πρόκληση που μοιράζονται όλες οι εταιρείες του κλάδου.

Οι εταιρείες που διαχειρίζονται τα δίκτυα διανομής ηλεκτρισμού βρίσκονται στην καρδιά των εξελίξεων. Σήμερα αλλά και στο άμεσο μέλλον, τα δίκτυα θα είναι η «καρδιά» των πόλεων και της οικονομίας, καθώς και το επίκεντρο του επιχειρηματικού ενδιαφέροντος στο χώρο της ενέργειας.

Τα δίκτυα εξελίσσονται γρήγορα και σταθερά ως τα βασικότερα στοιχεία της υποδομής των «έξυπνων πόλεων» όπως αυτές εντάσσονται στον οραματισμό των Ευρωπαίων πολιτικών για την προστασία του περιβάλλοντος, τη μείωση των ρύπων, την εξοικονόμηση της ενέργειας και την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής των πολιτών.

Ωστόσο, το σημερινό επίπεδο ανάπτυξης των ηλεκτρικών δικτύων στη χώρα μας, δεν είναι επαρκές για να διασφαλίσει τις προϋποθέσεις για την εκπλήρωση των φιλόδοξων στόχων που έχουν τεθεί για την ενεργειακή αγορά.

Η ανάπτυξη των «ευφυών δικτύων» είναι μονόδρομος για την αξιοποίηση του δυναμικού της διεσπαρμένης παραγωγής και την ενίσχυση του στόχου της μείωσης των εκπομπών ρύπων, καθώς και για την υλοποίηση του στόχου της ενεργειακής αποδοτικότητας αλλά και της ασφάλειας εφοδιασμού.

Η υποστήριξη της μεγάλης διείσδυσης των ΑΠΕ απαιτεί υψηλές επενδύσεις σε «Έξυπνα Δίκτυα», συμπεριλαμβανομένων και των «Έξυπνων Μετρητών».

ΟΔΕΔΔΗΕ μέσα σε αυτό το πλαίσιο, υιοθετεί μια στρατηγική απόλυτα προσαρμοσμένη στους μακροπρόθεσμους ενεργειακούς στόχους που έχουν τεθεί σε εθνικό αλλά και πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Προκειμένου να επιτευχθεί η στρατηγική αυτή, διαμορφώθηκε το πενταετές BusinessPlan (2014-1018), το οποίο στηρίζεται σε τρεις βασικούς πυλώνες που αλληλεξαρτώνται και συνεισφέρουν εξίσου στην επίτευξη των στόχων μας.

Ο πρώτος βασικός άξονας είναι η δημιουργία ενός σύγχρονου Δικτύου.

Πρωταρχικός μας στόχος είναι ένα πλήρως τηλεδιαχειριζόμενο και «Έξυπνο Δίκτυο», το οποίο παρακολουθεί και βελτιστοποιεί σε πραγματικό χρόνο τη λειτουργία όλων των διασυνδεδεμένων, σε αυτό στοιχείων, δηλαδή όλων των συσκευών που εξυπηρετούν παραγωγούς, καταναλωτές και προμηθευτές που είναι συνδεδεμένοι με αυτό.

Η μετάβαση σε ένα «Έξυπνο Δίκτυο», προϋποθέτει πλήθος νέων έργων που ο ΔΕΔΔΗΕ έχει ήδη ξεκινήσει να σχεδιάζει και να υλοποιεί.

Προχωράμε στην εισαγωγή Μηχανογραφικού Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών (GIS), το οποίο αποτελεί το βασικό πυλώνα της απαραίτητης υποδομής για την υποστήριξη πλήθους εφαρμογών των «Ευφυών Δικτύων».

Με το εν λόγω σύστημα στοχεύουμε στην αποτύπωση των χαρτών των δικτύων μας σε ψηφιακά αρχεία. Τα αρχεία αυτά, θα διαθέτουν περιγραφικές πληροφορίες για τα στοιχεία των δικτύων σε συσχετισμό με τη γεωγραφική τους θέση.

Παράλληλα σε πλήρη εξέλιξη βρίσκεται το έργο Τηλεμέτρησης των 60.000 μεγαλύτερων πελατών Χαμηλής Τάσης.

Το κεντρικό και το εφεδρικό σύστημα έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία και έχουν διασυνδεθεί με περισσότερους από 8.000 μετρητές.

Προχωράμε επίσης στην υλοποίηση πιλοτικού συστήματος Τηλεμέτρησης και Διαχείρισης της ζήτησης παροχών ηλεκτρικής ενέργειας οικιακών και μικρών εμπορικών καταναλωτών.

Το έργο περιλαμβάνει δύο πανομοιότυπα κεντρικά συστήματα για 160.000 ηλεκτρονικά τηλεμετρούμενους Μετρητές Χαμηλής Τάσης και είναι καθοριστικής σημασίας για την σταδιακή πανελλαδική εφαρμογή των ευφύων συστημάτων μέτρησης και την αντικατάσταση των περίπου 7,5 εκ. υφιστάμενων μετρητών με «SmartMeters».

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι η μελέτη για το rollout και το σχετικό Business Plan του εν λόγω έργου, έχει ολοκληρωθεί και παραδοθεί στην Πολιτική Ηγεσία του ΥΠΕΚΑ για τις τελικές αποφάσεις.

Παράλληλα, δημιουργούμε εννέα (9) νέα Περιφερειακά Κέντρα Ελέγχου και Διαχείρισης Δικτύων Διανομής (ΚΕΔΔΔ) για ολόκληρη τη χώρα, μέσω των οποίων θα πραγματοποιείται η συνεχής τηλεπαρακολούθηση της κατάστασης λειτουργίας και η τηλεδιαχείριση του Δικτύου, τόσο εντός των Υποσταθμών υποβιβασμού Υψηλής προς Μέση Τάση, όσο και στα Δίκτυα Μέσης Τάσης.

Τα κέντρα αυτά θα αποτελέσουν τις νέες μεγάλες περιφερειακές μας μονάδες, σε αντικατάσταση των σημερινών, που θα συγκεντρώνουν γύρω τους αναγκαίους πόρους και τις πληροφορίες για την αντιμετώπιση όλων των σοβαρών τεχνικών προβλημάτων.

Με τη βοήθεια των κεντρικών συστημάτων SCADA (Supervisory Control and Data Acquisition) θα έχουμε τη δυνατότητα εποπτείας και συγκέντρωσης όλων των απαραίτητων δεδομένων που αφορούν στο Δίκτυο. Με την ταυτόχρονη προσθήκη και άλλων κατάλληλων τεχνολογιών, όπως τα προηγμένα συστήματα ανάλυσης DMS (Distribution Management System), αποκτάμε δυνατότητες τηλεπαρακολούθησης και τηλεμέτρησης.

Τα νέα Δίκτυα ελαχιστοποιούν την επιτόπου μετάβαση, δίνουν τη δυνατότητα για άμεσο εντοπισμό και απομόνωση των βλαβών και βελτιώνουν τους χρόνους ανταπόκρισής μας σε περιστατικά που επηρεάζουν αρνητικά την εύρυθμη λειτουργία του Δικτύου και άρα την ποιότητα των υπηρεσιών.

Ο δεύτερος βασικός άξονας είναι η εγκατάσταση νέων συστημάτων για την εξυπηρέτηση των πελατών μας και την υποστήριξη των Υπηρεσιών μας.

Στόχος μας η δημιουργία και λειτουργία νέων καναλιών εξυπηρέτησης των καταναλωτών και ειδικότερα μέσω τηλεφώνου και μέσω Διαδικτύου. Η δημιουργία callcenters, που θα εξυπηρετούν όλους τους πελάτες μας, θα αναβαθμίσει σημαντικά τα επίπεδα εξυπηρέτησης.

Συγκεκριμένα, στόχος μας είναι να δοθεί η μέγιστη δυνατότητα εξυπηρέτησης, χωρίς μετάβαση στα Γραφεία μας, για όλα τα θέματα των πελατών μας.

Στο πλαίσιο αυτό προωθείται η οργάνωση και λειτουργία υποδοχής των αιτημάτων καταναλωτών μέσω και του Διαδικτύου και ο σταδιακός περιορισμός του υφιστάμενου καναλιού φυσικής εξυπηρέτησης μέσω των Γραφείων.

Εκτός από τα συστήματα πελατών, για την αλλαγή του μοντέλου λειτουργίας της εταιρείας μας, υλοποιούμε νέα πληροφοριακά συστήματα και εγκαθιστούμε νέο λογισμικό, τα οποία αφορούν σε όλες τις υποστηρικτικές μας εσωτερικές διαδικασίες, οικονομικές, τεχνικές κλπ.

Το νέο μας λογισμικό ERP, το GIS, το νέο σύστημα «Ερμής», τα συστήματα διαχείρισης μετρήσεων και αγοράς, εκσυγ-

“ Η ανάπτυξη των «ευφύων δικτύων» είναι μονόδρομος για την αξιοποίηση του δυναμικού της διεσπαρμένης παραγωγής και την ενίσχυση του στόχου της μείωσης των εκπομπών ρύπων, καθώς και για την υλοποίηση του στόχου της ενεργειακής αποδοτικότητας αλλά και της ασφάλειας εφοδιασμού.

χρονίζουν την καθημερινή λειτουργία της εταιρείας μας και συμβάλουν στην αποτελεσματικότερη διαχείριση και εκτέλεση όλων των εργασιών μας.

Ο τρίτος άξονας αφορά στη νέα αποτελεσματικότερη οργάνωση των Υπηρεσιών μας.

Η νέα οργάνωση στις δομές και στα συστήματα μας ακολουθεί τις αλλαγές στο Δίκτυο αλλά και στα συστήματα.

Το σημερινό μοντέλο απέδωσε άριστα επί 50 χρόνια αλλά πλέον πρέπει να εξελιχθεί.

Το σύστημα Περιφέρεια-Περιοχή-Πρακτορείο-Υποπρακτορείο ανήκει στο παρελθόν και θα πρέπει να υιοθετηθεί μια νέα οργάνωση η οποία θα στηρίζεται στα 9 περιφερειακά ΚΕΔΔΔ (Κέντρα Ελέγχου και Διαχείρισης Δικτύων Διανομής), σε έναν παρόμοιο με το σημερινό αριθμό Περιοχών και σε callcenters, με παράλληλο δραστικό περιορισμό του συνολικού αριθμού των Πρακτορείων και Υποπρακτορείων.

Η νέα οργανωτική δομή προβλέπει λιγότερο προσωπικό, χαμηλότερο κόστος και καλύτερη ποιότητα μέσα από τα νέα δίκτυα και τα νέα συστήματα.

Ο ΔΕΔΔΗΕ αναγνωρίζοντας πλήρως το βαρυσήμαντο ρόλο του, προχωρά με συνέπεια στην εφαρμογή της στρατηγικής του εκσυγχρονισμού του, με κύριο γνώμονα τη μέγιστη συνεισφορά στην ανάπτυξη και στην οικονομική ευημερία της χώρας. ■

Ανταγωνιστική αγορά Ενέργειας - Προϋπόθεση για Ανάπτυξη της Βιομηχανίας

του **Αντώνη Κοντολέοντος**

Μέλους του προεδρείου της EBIKEN (Ένωση Βιομηχανικών Καταναλωτών Ενέργειας)

Το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας για τις μεγάλες Ελληνικές βιομηχανίες είναι 30% υψηλότερο από εκείνο των Ευρωπαίων ανταγωνιστών τους. Επομένως προϋπόθεση για την ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας, της αύξησης των εξαγωγών, της διασφάλισης των υφιστάμενων θέσεων εργασίας, αλλά και για την υλοποίηση νέων επενδύσεων είναι το κόστος ενέργειας να μειωθεί στο ίδιο επίπεδο. Ας εξετάσουμε όμως τους λόγους για τους οποίους η ανταγωνιστική τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας είναι πολύ υψηλή παρά το συγκριτικό πλεονέκτημα που έχουμε ως χώρα του φθηνού λιγνίτη.

Η Ελληνική οικονομία είναι σε βαθιά κρίση, ο Έλληνας καταναλωτής αδυνατεί να αντέξει το βάρος από το υψηλό κόστος λογαριασμού για το ρεύμα που πρέπει να πληρώσει κάθε μήνα, το οποίο κύρια οφείλεται στις υψηλές ρυθμιστικές χρεώσεις. Ιδιαίτερα υψηλή είναι η επιβάρυνση που προκύπτει από την απαράδεκτα υπέρογκη εγγυημένη τιμή που αποζημιώνονται τα ήδη εγκατεστημένα Φωτοβολταϊκά, 4 φορές τουλάχιστον πιο υψηλή από την αντίστοιχη εγγυημένη τιμή των Αιολικών πάρκων και του κόστους παραγωγής από τις μονάδες φυσικού αερίου.

Το αποτέλεσμα είναι η ΔΕΗ να αντιμετωπίζει καθημερινά πρόβλημα ρευστότητας από τους απλήρωτους λογαριασμούς, οι οποίοι για τους οικιακούς φθάνουν το 1δισ Ευρώ και όλη η αγορά ενέργειας να είναι έτοιμη να καταρρεύσει. Όσο η λύση σε αυτό το πρόβλημα αργεί ενοχοποιούνται όλες οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για ακριβό κόστος ενώ το κόστος των Ανεμογεννητριών είναι σήμερα μικρότερο από το κόστος παραγωγής των μονάδων φυσικού αερίου εάν συνυπολογίσουμε και το εγγυημένο έσοδο που λαμβάνουν για την διαθεσιμότητα τους.

Έλλειψη ανταγωνισμού

Η γενεσιουργός αιτία για το υψηλό κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας για την βιομηχανία είναι ότι η **αγορά Ενέργειας είναι βαθιά μη ανταγωνιστική στην Ελλάδα** αντίθετα με όλη την Ευρώπη. Στην Ευρώπη η αύξηση της παραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας σε συνδυασμό με την σταθερή ζήτηση έριξε σημαντικά τις τιμές στην αγορά, καθώς υπάρχει υπερπροσφορά ενέργειας και οι θερμικές μονάδες πρέπει να μειώσουν στο ελάχιστο τα κέρδη τους για να παραμείνουν στην αγορά. Σχεδόν όλες οι βιομηχανίες στην Ευρώπη αυξάνουν συνεχώς το ποσοστό ενέργειας που προμηθεύονται από την σποτ αγορά μειώνοντας τις ποσότητες από τα διμερή συμβόλαια (forward).

Τα βήματα προς την κατεύθυνση άρσης των στρεβλώσεων της αγοράς είναι πολύ αργά. Δεν αρκεί να καταργηθούν οι μεταβατικοί μηχανισμοί εγγυημένων εσόδων των παραγωγών. Πρέπει οι υπεύθυνοι να αντιληφθούν ότι το μοντέλο αγοράς έχει κλείσει τον κύκλο του. Το target model δεν πρόκειται να κάνει την αγορά ενέργειας ανταγωνιστική. Ανταγωνιστική αγορά σημαίνει ότι όταν υπάρχει υπερπροσφορά ενέργειας λόγω μεγαλύτερης δυναμικότητας στην παραγωγή από αυτή που χρειάζεται η αγορά (όπως σήμερα), οι τιμές πέφτουν. Οι παραγωγοί ενέργειας από συμβατικές μονάδες πρέπει να έχουν το κίνητρο να πασχίζουν για να εξασφαλίζουν πελάτες, και όχι προφανώς να παρακολουθούν αδιάφοροι έχοντας εξασφαλίσει μέσω μηχανισμών το σταθερό κόστος λειτουργίας τους. Σήμερα δυστυχώς βλέπουμε να λειτουργούν οι λιγότερο αποδοτικές παλιές μονάδες της ΔΕΗ φυσικού αερίου συμπιέζοντας τον φθηνό λιγνίτη χωρίς να ευαισθητοποιείται κανείς αρμόδιος.

Πρέπει οι παραγωγοί να αντιληφθούν ότι η βιομηχανία δεν

θα ανεχθεί για πολύ ακόμη την δικαιολογία ότι η λειτουργία της αγοράς καθορίζεται από ένα αλγόριθμο, ο οποίος δίνει την δυνατότητα στους παραγωγούς συμβατικών μονάδων με τεχνάσματα στις προσφορές τους, να συμπιέζουν τον λιγνίτη εκμεταλλευόμενοι τους περιορισμούς (που αυτοί έβαλαν) με δικαιολογία την αναγκαία εφεδρεία για το σύστημα. Ποιος ελέγχει εάν πραγματικά η ΔΕΗ δεν είχε εναλλακτική λύση να προτείνει άλλη εφεδρεία εκτός από τις δέθεν ευέλικτες μονάδες της φυσικού αερίου; Γιατί οι προγραμματισμένες εισαγωγές 700MW κάθε ώρα δεν αποτελούν εφεδρεία σε περίπτωση ανάγκης μείωσης παραγωγής;

Κάθε βράδυ όλες οι λιγνιτικές μονάδες λειτουργούν στα τεχνικά τους ελάχιστα... Το περίεργο είναι ότι πριν ένα χρόνο η ΔΕΗ καταγγέλλει ότι οι μονάδες των ανεξάρτητων παραγωγών στραγγαλίζουν τους λιγνίτες. Σήμερα που το κάνουν οι δικές της μονάδες παραγωγής από φυσικό αέριο σιωπά. Όσο για τις ρήτρες take or pay, as καταγγέλλει η ΔΕΗ εκείνους που δεν την άφησαν να μειώσει ανάλογα τις ποσότητες φυσικού αερίου που προμηθεύεται από την ΔΕΠΑ όταν η Επιτροπή Ανταγωνισμού της έδωσε σχετικό δικαίωμα.

Ο απλός καταναλωτής το 2013 πλήρωσε για ρεύμα 250 εκ Ευρώ περισσότερα επειδή η αδιαφορία των αρμοδίων δεν εμπόδισε την μείωση παραγωγής από λιγνίτη κατά 15,7% ως προς το 2012. Το ίδιο δείχνει να συμβαίνει και εφέτος εάν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα.

Ευρωπαϊκή πολιτική

Πρέπει όλοι να αντιληφθούμε ότι η αύξηση της παραγωγής από ΑΠΕ συνοδευόμενη με την λήψη μέτρων στήριξης της βιομηχανίας για να μην πληγεί από τα μέτρα της Ευρωπαϊκής κλιματικής πολιτικής είναι μια Ευρωπαϊκή πολιτική που για να εφαρμοστεί απαιτεί ανταγωνιστική αγορά ενέργειας.

Φθινό κόστος αγοράς εξάλλου σημαίνει προστασία των εγχώριων παραγωγών από τις εισαγωγές που μεταφέρουν

κέρδη εκτός Ελλάδας. Εκτός εάν για κάποιους στρατηγικός στόχος είναι να κλείσουν οι ανταγωνιστές τους στην αγορά. Ίσως αυτό να δικαιολογεί και τις προσπάθειες κάποιων να κλείσουν οι μεγάλες βιομηχανίες για να πετύχουν το στόχο τους νωρίτερα.

Η έξοδος από την ύφεση

Το τελευταίο καιρό οι υπεύθυνοι της ΔΕΗ προσπαθούν να μας πείσουν ότι το κόστος της ηλεκτροπαραγωγής από λιγνίτη είναι 59Ευρώ/MWh και αυτό οφείλεται στην μείωση της ηλεκτροπαραγωγής από λιγνίτη μετά το 2009 και στο υψηλό κόστος εξόρυξης του λιγνίτη καθώς ο λιγνίτης πλέον εξορύσσεται από εργολάβους με ακατάλληλα μέσα. Και γιατί δεν παίρνουν μέτρα αναστροφής αυτής της κατάστασης;

Η απάντηση είναι απλή. Αυτή είναι η λογική του μονοπωλίου που απαιτεί να του πληρώσουν το όποιο κόστος κακοδιαχείρισης. Από τα δημοσιευμένα στοιχεία της ΔΕΗ προκύπτει ότι το 80% της μείωσης του κόστους για αμοιβές προσωπικού χάνεται από την τεράστια αύξηση στις δαπάνες τρίτων και στο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας. Καθώς επίσης ότι ενώ μειώνεται η ηλεκτροπαραγωγή τα ορυχεία παράγουν τους ίδιους τόνους λιγνίτη κάθε χρόνο.

Δεν είναι δυνατόν η ίδια η ΔΕΗ σήμερα από την μια με την συνολική πολιτική της (προσφορές στην ημερήσια αγορά και εγκατάλειψη των ορυχείων) να μειώνει την παραγωγή από λιγνίτες και να αυξάνει το κόστος της λιγνιτικής παραγωγής και από την άλλη να απαιτεί να χρεώσει αυτό το κόστος στην βιομηχανία και τον απλό καταναλωτή.

Εν τέλει εκείνο που διακυβεύεται είναι η ίδια η έξοδος της χώρας από την ύφεση, για την επίτευξη της οποίας η διατήρηση και ενίσχυση του βιομηχανικού ιστού μέσω της μείωσης του ενεργειακού κόστους – και όχι μόνο – αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση. ■

Ελληνική Ενεργειακή Αγορά και Κράτος Δικαίου: Μια αδύνατη συνύπαρξη;

του Δρ. Αντώνη Μεταξά

Λέκτορα Πανεπιστημίου Αθηνών

επισκ. Καθηγητή στο Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας

Δεν συνιστά κοινοτυπία η αναφορά ότι η ελληνική ενεργειακή αγορά, σε όλες μάλιστα τις επιμέρους της εκφάνσεις και κλάδους, βρίσκεται σήμερα σε μια οριακή καμπή και οι όποιες κεντρικές αποφάσεις ληφθούν για μια σειρά από εκκρεμή θέματα μείζονος σημασίας θα επικαθορίσουν καίρια τη μελλοντική μορφή της τις επόμενες δεκαετίες. Λόγω δε της κομβικότητας της συγκεκριμένης αγοράς, από την οποία (κομβικότητα) απορρέει και η άμεση διασύνδεσή της με έτερους βασικούς τομείς της οικονομικής ζωής της χώρας, δεν είναι ενδεχομένως υπερβολικός ο ισχυρισμός ότι οι εν λόγω αποφάσεις θα επηρεάσουν ευρύτερα, θετικά ή αρνητικά, την εθνική προσπάθεια για οικονομική ανάκαμψη. Με τη δυνατότητα αφαίρεσης αλλά και συνθετικής θεώρησης, όπου τούτο βοηθά για να δει κανείς «όλη την εικόνα» που δίδει η επιστημονική ενασχόληση με πλείονες κλάδους της ενεργειακής ρύθμισης εδώ και κάποια χρόνια, θα τολμούσα να διατυπώσω την εξής εκτίμηση: Η διαχρονική έλλειψη σαφούς μακροπρόθεσμου σχεδιασμού για την ελληνική ενεργειακή αγορά αλλά και για μια σειρά άρρηκτα επηρεαζόμενους από αυτή κλάδους επιμέρους πολιτικών, με κύριο θα έλεγε κανείς αυτόν της βιομηχανικής ανάπτυξης της χώρας, οδηγεί συχνά την Πολιτεία στην υιοθέτηση προχειρών, κοντόθωρων παρεμβάσεων αμφιβόλου αποτελεσματικότητας και, συχνά, δικαιοκρατικής συμβατότητας. Η έλλειψη πολιτικού θάρρους και σαφούς σχεδιασμού για το ουσιαστικό άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στον ανταγωνισμό είναι εδώ χαρακτηριστική και η συνέχιση της ύπαρξης κατ' ουσίαν μονοπωλιακών δομών στην εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου είναι η αναπόφευκτη συνέπεια.

Έλλειψη σχεδίου

Επίσης χαρακτηριστική είναι η προφανής έλλειψη σχεδίου παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας: Πως μπορεί μια οικονομία σε κρίση να ανακάμψει, αν δεν υφίσταται συγκροτημένη πολιτική και ρυθμιστικές παρεμβάσεις κατάλληλες που θα επιτρέπουν την εκλογίκευση του ενεργειακού κόστους της εγχώριας βιομηχανίας σε σχέση μάλιστα με τον ενδοεθνικό (!) ανταγωνισμό που αυτή υφίσταται; Τούτο δεν σχετίζεται μόνο με την προφανώς απαραίτητη κατασταλτική παρέμβαση επί των μη σύννομων, νομικά και ρυθμιστικά, τιμολογιακών πρακτικών των οιονεί μονοπωλιακών παρόχων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, αλλά και με συνολικότερες παρεμβάσεις που θα οδηγήσουν σε εξορθολογισμό του ενεργειακού κόστους της ελληνικής βιομηχανίας.

Η ένδεια πολιτικού σχεδιασμού, για την οποία έγινε λόγος, συνδυαζόμενη με τη ρητή ή άρρητη επίκληση του στοιχείου της «έκτακτης ανάγκης», την οποία η χώρα βιώνει, αν και προφανώς οι ακολουθούμενες πολιτικές δεν αποφασίσθηκαν και δρομολογήθηκαν όλες υπό τις σημερινές «έκτακτες» συνθήκες, οδηγεί μάλιστα συχνά όχι μόνο στην μη αναγνώριση της πολιτικής αστοχίας και, συνεπώς, στη συνακόλουθη παράλειψη χάραξης των απαιτούμενων τωμών, αλλά και στη λογική της «διόρθωσης» των παλιών λαθών με την τέλεση νέων.

Διαβρωτικές επενέργειες

Χαρακτηριστική είναι εδώ η κυρίαρχη προσέγγιση που διέπει τη νομοθετική πρωτοβουλία για το περίφημο «New Deal» στον τομέα των ΑΠΕ. Ενδεχομένως σήμερα, εν

θερμό, δεν είναι κανείς εύκολα σε θέση να αντιληφθεί με ακρίβεια και σε όλο της το εύρος την μακροπρόθεσμα διαβρωτική επενέργεια που θα έχει μια τέτοια νομοθετική παρέμβαση που τροποποιεί αναδρομικά και τόσο βάνουσα το πλαίσιο, κανονιστικό και συμβατικό, μιας κρατικά εγγυημένης, υποτίθεται, επενδυτικής δραστηριότητας στον χώρο της ελληνικής ενεργειακής αγοράς. Είναι ίσως εύλογο να διερωτηθούν όλοι, άμεσα θιγόμενοι και μη, αν είναι μακροπρόθεσμα ευφυής και σκόπιμη η υποτίμηση των ευρύτερων αρνητικών επιπτώσεων που έχει σ' ένα ευαίσθητο, νομικά ρυθμιζόμενο σύστημα η παρείσφρηση και εμπέδωση μιας κουλτούρας που αμφισβητεί τοις πράγμασι την κανονιστική αξιοπιστία του κείμενου συμβατικού και ρυθμιστικού πλαισίου. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο αν επιθυμούμε μια ουσιαστικά λειτουργούσα, ανοικτή ενεργειακή αγορά χωρίς ασφυκτική αυτοαναφορικότητα, αλλά δεκτική και σε επενδυτικές πρωτοβουλίες από το εξωτερικό. Για όσους θεωρούν τα παραπάνω κάπως «ρομαντικές» διερωτήσεις ενός νομικού επιστήμονα θα σημειώνα τα εξής: Πρόσφατο παράδειγμα που παρέχει ίσως μια ένδειξη για του λόγου το αληθές της διαπίστωσης, ότι η κουλτούρα της δικαιοκρατικής «χαλαρότητας» από τη στιγμή που εγκαθιδρυθεί, μπορεί να πυροδοτείται κατά το δοκούν έναντι οποιουδήποτε κάθε φορά «που παρίσταται ανάγκη», καταδεικνύεται και από

την πρόσφατη κίνηση, η επελθούσα τροποποίηση του μηχανισμού υπολογισμού των οφειλών των παραγωγών και προμηθευτών στο πλαίσιο εκκαθαρίσεων του ΗΕΠ να ισχύσει αναδρομικά επιβαρύνοντας τη ΔΕΗ και τους ιδιώτες

“Η ένδεια πολιτικού σχεδιασμού συνδυαζόμενη με τη ρητή ή άρρητη επίκληση του στοιχείου της «έκτακτης ανάγκης», την οποία η χώρα βιώνει, οδηγεί συχνά όχι μόνο στην μη αναγνώριση της πολιτικής αστοχίας και, συνεπώς, στη συνακόλουθη παράλειψη χάραξης των απαιτούμενων τομών, αλλά και στη λογική της «διόρθωσης» των παλιών λαθών με την τέλεση νέων.

ηλεκτροπαραγωγούς ανατρέχοντας σε χρονική στιγμή που δεν υφίστατο καν η εξειδικεύουσα τη σχετική επιβάρυνση δευτερογενής κανονιστική ρύθμιση.

Ανασφάλεια δικαίου

Είναι συνεπώς σαφές - και μάλλον εθελotuφλεί όποιος δεν το καταγράφει -, ότι πλείστες δικαιοκρατικές αποκλίσεις που έχουν θεσμοθετηθεί τα τελευταία χρόνια για την κάλυψη πρόσφατων αλλά και παλαιότερων πολιτικών αστοχιών, έχουν διαμορφώσει ένα πλαίσιο ανασφάλειας δικαίου, εντός του οποίου «όλοι στρέφονται εναντίον όλων» και η συγκρουσιακή προσέγγιση των θεμάτων προκρίνεται της τεχνοκρατικά ισορροπημένης και επιστημονικά ορθής προσπάθειας επίλυσής τους. Η νομική επιστήμη, με κάθε συστολή ρεαλισμού που απορρέει από την αδυναμία πλήρους εξοβελισμού παραγόντων που εκφεύγουν της ρυθμιστικής της επενέργειας, θεωρώ ότι θα μπορούσε σε αυτό το πλαίσιο να παίξει ένα εποικοδομητικό ρόλο. Αυτός συνίσταται στην σαφή καταγραφή των ορίων, εντός των οποίων οι πολιτικές παρεμβάσεις στην ενεργειακή αγορά δύναται να κινούνται. Αν η δικαιοκρατική εκτροπή απλώς δεν συνιστά καν δυνητική επιλογή, τότε δίδεται σαφές ερέθισμα σε όλους τους φορείς λήψης πολιτικών αποφάσεων αλλά και στους παίκτες της αγοράς να επικεντρωθούν, έστω εφεξής, στην προληπτική συγκροτημένη σχεδίαση πολιτικών και, όπου αυτό είναι αναγκαίο, στην επί της ουσίας δημιουργική επίλυση των ανακυπτόντων προβλημάτων με ισορροπημένα και, ει δυνατόν, κοινά αποδεκτά, συμβιβαστικό τρόπο. Αλλά ακόμα κι αν τούτο δεν είναι εφικτό κατά περίπτωση να επιτευχθεί, αν μη τι άλλο θα υφίσταται έτσι ένα ελάχιστο μέτρο προβλεψιμότητας του πλαισίου εντός του οποίου οι μείζονες αποφάσεις μπορεί να κινηθούν. Τουλάχιστον όποιος στο πλαίσιο της επαγγελματικής του ενασχόλησης συνομιλεί με έξωθεν παρατηρητές της ελληνικής ενεργειακής αγοράς γνωρίζει σαφώς ότι τούτο είναι σήμερα εξόχως επίκαιρο και αναγκαίο. ■

Ενέργεια: Το επιτυχημένο Γερμανικό μοντέλο και τι πρέπει να κάνει η Ελλάδα

του Δρ Αθανάσιου Κελέμν

Γενικού Διευθυντή του Ελληνογερμανικού Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου

Ο ενεργειακός τομέας είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της ενιαίας Ευρωπαϊκής πολιτικής, και αυτό φαίνεται στην επιμονή των προσπαθειών της Ευρωπαϊκής επιτροπής στην κατεύθυνση αυτή. Ο κίνδυνος της ολοένα και μεγαλύτερης αύξησης των τιμών καθώς και η συνεχώς αυξανόμενη ενεργειακή εξάρτηση των χωρών-μελών της Ευρωζώνης, θέτουν σε κίνδυνο τον ενεργειακό μας εφοδιασμό και αποτελούν κίνδυνο για τις προοπτικές ανάπτυξης των ευρωπαϊκών χωρών. Μέρος αυτών των ευθυνών και πρωτοβουλιών πρέπει να αναλάβει και το Ελληνικό κράτος, αξιοποιώντας την μεγάλη ευθύνη που της δίνει η προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχοντας ως γνώμονα τόσο το ευρωπαϊκό, όσο και το ελληνικό συμφέρον, αφού είναι η κατάλληλη ευκαιρία να ληφθούν σημαντικές αποφάσεις οι οποίες σαν στόχο θα έχουν να καταπολεμηθούν χρόνιες παθογένειες και να βοηθηθεί η ενεργειακή ανάπτυξη της Ελλάδας.

Η Ελληνική πλευρά, θα πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη της έντονες αδυναμίες, όπως την εκτεταμένη γραφειοκρατία η οποία υπονομεύει κάθε είδους πρωτοβουλία αναβάθμισης, καθώς επίσης και το ασταθές και αφερέγγυο νομικό και φορολογικό πλαίσιο, τα οποία λόγω της εξαιρετικά συχνής μεταβολής τους, κάνουν το Ελληνικό ενεργειακό επενδυτικό κλίμα όλο και λιγότερο ελκυστικό. Πάνω λοιπόν σε αυτή την συγκυρία, παρακάτω παραθέτουμε τις απόψεις του Ελληνογερμανικού Εμπορικού και Βιομηχανικού επιμελητηρίου σχετικά με την σημερινή ενεργειακή κατάσταση της Ελλάδας, προτείνοντας παράλληλα λύσεις που κατά τη γνώμη μας θα βοηθήσουν στην προσπάθεια της ενεργειακής μας αναβάθμισης, έχοντας σαν σημείο αναφοράς το επιτυχημένο Γερμανικό μοντέλο.

1. Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται τόσο σε Ευρωπαϊκό, όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, μια στροφή των ενεργειακών πολιτικών στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ). Η Ε.Ε. έχει κάνει ιδιαίτερα σημαντικά βήματα πάνω στην προώθηση των ΑΠΕ, με βασικό πυλώνα της προσπάθειας αυτής, τους στόχους “20-20-20” στους οποίους εντάσσονται όλες οι Ευρωπαϊκές χώρες και περιλαμβάνει τους εξής στόχους:

- Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 20%
- Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης κατά 20%
- Το 20% της Ευρωπαϊκής ενεργειακής κατανάλωσης πρέπει να προέρχεται από ΑΠΕ

Εξετάζοντας την περίπτωση της Ελλάδας, διαπιστώνουμε ότι πέρα από τα γραφειοκρατικά προβλήματα, υπάρχουν αρκετές ατέλειες, όσον αφορά την σωστή προώθηση των ΑΠΕ. Μπορούμε να χαρακτηρίσουμε ως χαρακτηριστικότερους τους εξής λόγους:

- Έλλειψη ενός ανταγωνιστικού περιβάλλοντος στην αγορά των ΑΠΕ, λόγω του καθεστώτος της απαγόρευσης σύναψης διμερών συμβάσεων εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και της υποχρεωτικής πώλησης των δικαιωμάτων στον ΛΑΓΗΕ.
- Τεράστια οικονομική επιβάρυνση του δημόσιου τομέα, ιδιαίτερα σε εποχές όπως η σημερινή, λόγω της δόμησης του παρόντος ενεργειακού καθεστώτος σε “feed-in-tariffs”, γεγονός το οποίο δεσμεύει το Ελληνικό κράτος στην απορρόφηση από τον ΛΑΓΗΕ του συνόλου της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται. Έτσι το υπάρχον καθε-

στώ, έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση συγκεκριμένων τελών, όπως το ειδικό τέλος ETMEAP, ώστε να καλυφθούν τυχόν πιστωτικές αδυναμίες του δημοσίου ως προς τους ιδιώτες.

- Δεν υπάρχει κίνητρο στους Έλληνες παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, ώστε να βελτιώνουν συνεχώς την παραγωγικότητά τους, έχοντας σαν αποτέλεσμα την σταδιακή μείωση της οριακής τιμής του συστήματος, εφόσον το κράτος δεν τηρεί τις δεσμεύσεις του. Το φαινόμενο αυτό είναι ιδιαίτερα σοβαρό, καθώς μειώνει την τιμή της αγοράς, επηρεάζοντας έτσι δυσμενώς τα έσοδα των εμπορών ηλεκτρικής ενέργειας.

Έτσι, αναγνωρίζοντας τα προβλήματα αυτά, θα ήταν αναγκαίο να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία θα βοηθούσαν στην βελτίωση της ενεργειακής παραγωγής μέσω ΑΠΕ στη Ελλάδα. Ενδεικτικά μπορούν να αναφερθούν τα εξής:

- Έχοντας σαν παράδειγμα πρωτοβουλίες από ενεργειακά προηγμένες χώρες, όπως η Γερμανία, χρήσιμη θα ήταν η επίσπευση των διαδικασιών της δημιουργίας του Ελληνικού Επενδυτικού Ταμείου στα πρότυπα του αντίστοιχου Γερμανικού ταμείου KfW, ώστε να βοηθηθεί η χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

- Ακόμα μια Γερμανική πρωτοβουλία που θα μπορούσε να εφαρμοστεί, είναι και η προώθηση της ελεύθερης εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, όπως το πρόσφατα θεσπισμένο μοντέλο “Direktvermarktung”, όπου παραγωγοί και καταναλωτές μπορούν να εμπορεύονται την παραγόμενη ενέργεια σε όρους αγοράς.

- Επένδυση σε ΑΠΕ προερχόμενες από βιομάζα και γεωθερμία, καθώς υπάρχουν υψηλές προοπτικές ανάπτυξης λόγω της μεγάλης εκμετάλλευσης του αγροτικού τομέα, αλλά και πολλών ανεκμετάλλευστων γεωθερμικών πεδίων.

- Όσο το δυνατόν ταχύτερη απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας καθώς και την ανάληψη διμερών συμβάσεων εμπορίας με όρους χονδρικής.

- Έκδοση πράσινων πιστοποιητικών, τα οποία θα επιβαρύνουν μόνο τους παραγωγούς συμβατικής ενέργειας και θα δημιουργούν έσοδα στους παραγωγούς ΑΠΕ, εφόσον δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον, όπως έχει γίνει σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Δέσμευση από πλευράς Ελληνικής κυβέρνησης για επίτευξη των στόχων ώστε να είναι πιο εύκολη η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

- Επέκταση και ενίσχυση δικτύων και δημιουργία νησιωτικών διασυνδέσεων. Επιπλέον η ανάπτυξη υποδομών αποθήκευσης και έξυπνης διαχείρισης ενέργειας.

- Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας των ΑΠΕ στην Ελλάδα, σε συνεργασία με τα πανεπιστημιακά ιδρύματα τα οποία μπορούν να προσφέρουν πολλά κυρίως σε ερευνητικό επίπεδο.

2. Μείωση ενεργειακού κόστους Ελληνικών βιομηχανιών

Ένα σοβαρό πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουν οι βιομηχανίες τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην Ευρώπη, είναι το υψηλό ενεργειακό κόστος. Στη Ελλάδα, η οποία διανύει μια δύσκολη οικονομική συγκυρία, το φαινόμενο γίνεται εντο-

νότερο εξαιτίας συγκεκριμένων συνθηκών που επικρατούν. Μερικές από αυτές τις δυσμενείς συνθήκες, συνοψίζονται ως εξής:

- Μονοπωλιακή μορφή της ελληνικής αγοράς ηλεκτρισμού, κάτι που υπονομεύει την ανταγωνιστικότητα.
- Το φορολογικό καθεστώς που επικρατεί καθώς σε πολλές περιπτώσεις είναι πολύ υψηλό και ασταθές.
- Η παρουσία τελών στις αγορές του ηλεκτρισμού και του φυσικού αερίου, όπως ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης και το ETMEAP, αυξάνουν τις τιμές τους δημιουργώντας τεράστια προβλήματα στην παραγωγή ενέργειας.
- Η υψηλή τιμή αγοράς των υποχρεωτικών πλέον δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, επιβαρύνει σημαντικά τον προϋπολογισμό των επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Μέσα λοιπόν σε αυτό το δυσμενές επιχειρηματικό περιβάλλον, θα πρέπει να παρθούν σημαντικές αποφάσεις, έτσι ώστε να υπάρξει βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Μερικά από τα μέτρα και τις δράσεις που προτείνουμε, είναι οι εξής:

- Ενεργειακή αναβάθμιση και επένδυση στην εξοικονόμηση ενέργειας μέσω φορολογικών και λοιπών ελαφρύνσεων.
- Σταδιακή μείωση τελών ΕΦΚ καθώς και σταδιακή μείωση του ETMEAP.
- Ενίσχυση ανταγωνιστικού χαρακτήρα της αγοράς ηλεκτρισμού, με ενέργειες όπως ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ και κατάργηση του Α.Δ.Ι., όπως επίσης και την καταπολέμηση του μονοπωλιακού χαρακτήρα της αγοράς φυσικού αερίου, δημιουργώντας τις σωστές δομές στην εν λόγω αγορά.
- Η ένταξη όλων των βιομηχανιών στον όρο του «Επιλέγοντος Πελάτη» έτσι ώστε να έχουν την δυνατότητα όλες οι βιομηχανίες να προμηθεύονται αέριο απ' ευθείας από την ΔΕΠΑ σε τιμές χονδρικής.

3. Φυσικό Αέριο

Όσον αφορά την ενέργεια που προέρχεται από το Φυσικό Αέριο, η Ελλάδα, σύμφωνα με διεθνείς αναφορές, αγοράζει το Φ.Α. ακριβότερο -ακόμα και μετά από την πρόσφατη διμερή κρατική συμφωνία με την Ρωσία- από τον μέσο όρο των χωρών της Ε.Ε. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η ζήτηση για Φ.Α. καλύπτεται κατά ένα μεγάλο ποσοστό (περίπου 70%) από εισαγωγές από την Ρωσία, ενώ το υπόλοιπο 30% προέρχεται μέσω φορτίων υγροποιημένου αερίου LNG (Αλγερία και φορτία spot) καθώς και μέσω της εταιρείας BOTTAΣ με κοιτάσματα από την Κασπία.

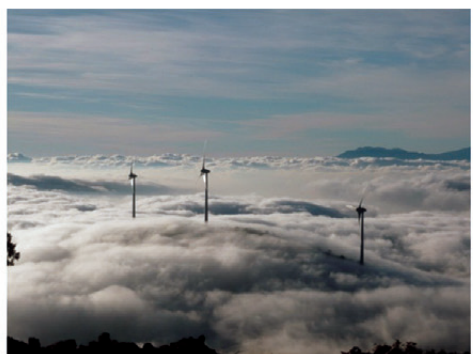
Οι παράγοντες που συντελούν στο να φτάνει το Φ.Α. ακριβό στους τελικούς καταναλωτές και να αποτελεί η Ελλάδα την τρίτη κατά σειρά ακριβότερη αγορά αερίου στην Ε.Ε. είναι οι εξής:

- Το μονοπώλιο της ΔΕΠΑ σε επίπεδο χονδρικής, αλλά και των ΕΠΑ στην Αττική, την Θεσσαλονίκη και την Θεσσαλία σε επίπεδο λιανικής.
- Τον Ειδικό Φόρο Καυσίμου, που αντιστοιχεί σε ποσοστό περίπου 15% επί της τιμής εισαγωγής αερίου (5 ευρώ / Mwh).
- Τα υψηλά τέλη χρήσης του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) καθώς και η μη ύπαρξη μηχανισμού αποδέσμευσης μεταφορικής δυναμικότητας στα σημεία εισόδου του ΕΣΦΑ στην Ελλάδα, όπως συμβαίνει σε άλλες χώρες.
- Το Φυσικό Αέριο που αγοράζει η ΕΠΑ Αττικής από την ΔΕΠΑ δεν περιλαμβάνει το αέριο της Bottas, που είναι πιο φθηνό, αλλά μόνο το αζέρικο και το ρωσικό. Αποτέλεσμα αυτού είναι η επιπλέον αύξηση της τιμής του φυσικού αερίου στον τελικό καταναλωτή.

“Η Ελληνική πλευρά, θα πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη της έντονες αδυναμίες, όπως την εκτεταμένη γραφειοκρατία η οποία υπονομεύει κάθε είδους πρωτοβουλία αναβάθμισης, καθώς επίσης και το ασταθές και αφερέγγυο νομικό και φορολογικό πλαίσιο, τα οποία λόγω της εξαιρετικά συχνής μεταβολής τους, κάνουν το Ελληνικό ενεργειακό επενδυτικό κλίμα όλο και λιγότερο ελκυστικό.

Οι παρεμβάσεις που πρέπει να πραγματοποιηθούν από την Ελληνική Πολιτεία για την εξάλειψη των προβλημάτων στην αγορά του Φυσικού Αερίου είναι οι εξής:

- Πρώτη και βασικότερη παρέμβαση είναι ο περιορισμός του μονοπωλίου των ΕΠΑ, με την παροχή οικονομικών και φορολογικών κινήτρων.
- Η δημιουργία εθνικού gas trading hub, η υλοποίηση όλων των συμβολαίων σε επίπεδο hub, καθώς και η εγκατάσταση υποδομής μεταφοράς LNG μέσω οδικού δικτύου (όπως γίνεται σε Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, κτλ).
- Η προώθηση έργων για την διασύνδεση της Ελλάδας με τις γειτονικές χώρες, για την διευκόλυνση των εμπορικών σχέσεων μεταξύ των χωρών (σαν επέκταση του gas trading hub).
- Πρόσβαση τρίτων εταιρειών στις εισαγόμενες ποσότητες Φ.Α. σε τιμές πραγματικού κόστους, έτσι ώστε να περιορισθεί το μονοπώλιο της ΔΕΠΑ, μέσω της τροποποίησης των όρων των τριμηνιαίων δημοπρασιών. (Οι τριμηνιαίες δημοπρασίες δημιουργήθηκαν κατόπιν παρέμβασης της επιτροπής ανταγωνισμού, έτσι ώστε να αποκλιμακωθεί η θέση της ΔΕΠΑ στην αγορά του Φυσικού Αερίου). ■

ΕΛΕΤΑΕΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μέλος της European Wind Energy Association

Μάθε για την Αιολική Ενέργεια

Είναι:

✓ Φθηνή

Μειώνει το κόστος του ρεύματος

✓ Ανεξάντλητη

Μειώνει την εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα

✓ Εγχώρια

Συμβάλει στην τοπική οικονομική ανάπτυξη και τη μείωση των εισαγωγών καυσίμων

✓ Φιλική στο περιβάλλον

Είναι η επιλογή ενάντια στην κλιματική αλλαγή

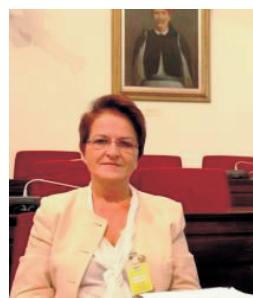
Ενημερώσου

www.eletaen.gr

Το άνοιγμα της πετρελαϊκής αγοράς. Ένα στοίχημα που πρέπει να κερδηθεί

της **Σοφίας Σταματάκη**

Καθηγήτριας ΕΜΠ,

Επικεφαλής της Ελληνικής Διαχειριστικής Αρχής Υδρογονανθράκων (ΕΔΕΥ)

Ιδιαίτερα τις μέρες μας, την εποχή της κρίσης και της ανάγκης γρήγορης και αποτελεσματικής διεξόδου, οι υδρογονάνθρακες, όπως και γενικότερα ο ελληνικός ορυκτός πλούτος έρχονται ακόμα πιο κοντά στην επικαιρότητα σαν ένας αναξιοποίητος και πολλά υποσχόμενος παραγωγικός κλάδος.

Είναι απολύτως σαφές ότι ο ορυκτός πλούτος και συνακόλουθα οι υδρογονάνθρακες, είναι ένα δημόσιο αγαθό, μια φυσική παραγωγική δύναμη που η ορθολογική αξιοποίησή τους είναι εθνική ανάγκη και δεν μπορεί παρά να αποτελεί κύριο μέλημα της Πολιτείας με στόχο την ανάπτυξη μιας ποιοτικά καλύτερης κοινωνίας σε μακροπρόθεσμη βάση.

Η αξιοποίηση τους μπορεί να αποδειχθεί βασικός παράγοντας για την οικονομική πρόοδο αφού επηρεάζει πολλούς άλλους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. Συμβάλλει στη γρήγορη αύξηση της εθνικής παραγωγής (ΑΕΠ) και της απασχόλησης, στην άνοδο της επιστημονικής και τεχνολογικής στάθμης και στην εξειδίκευση του εργατικού δυναμικού. Συμμετέχει με το δικό της ιδιαίτερο τρόπο στην ανάπτυξη της περιφέρειας (η δραστηριότητα είναι δεμένη με το κοίτασμα και δεν επιδέχεται χωροθετικές ρυθμίσεις),

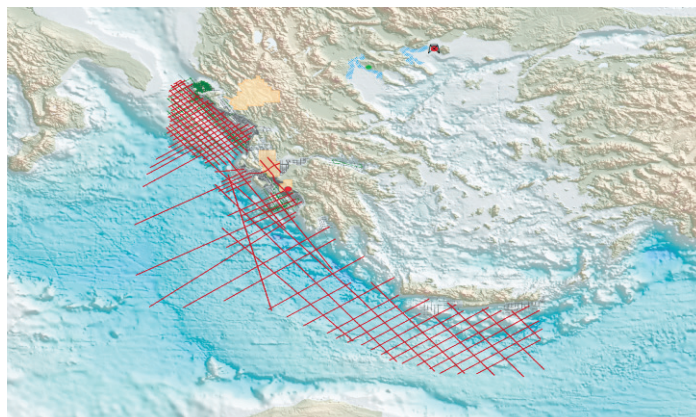
είναι όμως από τη φύση της αποκεντρωμένη και, καθώς αναπτύσσεται, συμπαρασύρει άλλες οικονομικές δραστηριότητες δημιουργώντας πόλους ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή. Μπορεί να συμβάλλει δυναμικά στην ανάπτυξη ντόπιας τεχνολογίας ή στην κατάρτιση και παραγωγική αφομοίωση εισαγόμενης τεχνολογίας. Να δώσει ώθηση και δυνατότητα στην εγχώρια κατασκευαστική βιομηχανία να παράγει τμήματα του αναγκαίου μηχανικού εξοπλισμού, στους τομείς παροχής υπηρεσιών και του εμπορίου, γενικότερα στη δημιουργία εσωτερικής υποστηρικτικής αγοράς.

Η χώρα μας βρίσκεται στις υψηλότερες θέσεις ενεργειακής εξάρτησης από το πετρέλαιο με το σύνολο σχεδόν του αργού πετρελαίου που διατίθεται για διύλιση να είναι εισαγόμενο, διαθέτοντας περίπου το 4% του ΑΕΠ ετησίως για την προμήθεια του.

Επομένως, κάθε τι που αμβλύνει αυτή την ενεργειακή εξάρτηση, κάθε τι που προσθέτει στην εισαγωγή εγχώριων υδρογονανθράκων στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας, είναι προς όφελος της ελληνικής οικονομίας και της ελληνικής κοινωνίας.

Χάρτης 1. Θαλάσσια περιοχή σεισμικών ερευνητικών εργασιών

Χάρτης 2. Πρόγραμμα σεισμικών ερευνών

Μύθοι και πραγματικότητα

Από παλιά η έρευνα των υδρογονανθράκων δημιουργεί στους ανθρώπους μια αίσθηση μυστηρίου που πολλαπλασιάζεται χάρη στη φύση των εξορυκτικών εργασιών και στην παραμορφωμένη, χρυσοθηρική αντίληψη που διαχέεται για κάποια αμύθητα πλούτη που παραμένουν θαμμένα στη γη περιμένοντας τον τολμηρό και τυχερό να τα ανακαλύψει.

Δεν είναι επίσης τυχαίο το γεγονός ότι είτε από πρόθεση, είτε από άγνοια, ποικίλες ιδεολογικοπολιτικές και συνωμωσιολογικού χαρακτήρα συγχύσεις καλλιεργούνται γύρω από τη σημασία των πετρελαίων, τον ρόλο τους στην ανάπτυξη της χώρας, στη φιλοσοφία της διαχείρισής τους, στους στόχους και τους τρόπους αξιοποίησής τους.

Η πραγματικότητα βρίσκεται πολύ μακριά από τέτοιες μυθιστορηματικές εικόνες, και η εκμετάλλευσή τους έχει πάψει προ πολλού να αποτελεί αποκλειστικά ζήτημα τύχης.

Η έρευνα και η εκμετάλλευσή των υδρογονανθράκων είναι μια βαθειά επιστημονική, πολύπλοκη και σύνθετη διαδικασία που απαιτεί τη συνέργεια ίσως όλων των επιστημονικών ειδικοτήτων για την αποτελεσματική εφαρμογή της. Παράλληλα, είναι μια εξαιρετικά σύνθετη επιχειρηματική δραστηριότητα, υψηλού κινδύνου (ρίσκου), υψηλής έντασης κεφαλαίων και απαιτεί εξειδικευμένες τεχνολογίες και χρόνο για να δώσει αποτελέσματα.

Το 2014 είναι μια κρίσιμη χρονιά για το εγχείρημα της αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσής του πετρελαϊκού δυναμικού της χώρας μας, δεδομένου ότι όλες οι διεργασίες που έχουν αναπτυχθεί το προηγούμενο διάστημα βρίσκονται στην τελική ευθεία και είναι εκείνες που θα καθορίσουν το άνοιγμα και τη σταθεροποίηση της πετρελαϊκής αγοράς, η οποία, σε κάθε περίπτωση, προϋποθέτει:

1. Θεσμικό, κανονιστικό και χρηματοοικονομικό πλαίσιο που να διασφαλίζει διαφάνεια και κράτος δικαίου, σαφείς όρους αξιολόγησης, μακροοικονομική και δημοσιονομική σταθερότητα, εφαρμογή σαφών κανόνων διαχείρισης και ελέγχου, συμβατότητα με τη

διεθνή πρακτική, ευελιξία και ελαχιστοποίηση των στρεβλώσεων του συστήματος, συμμόρφωση με τις σχετικές ευρωπαϊκές και διεθνείς συνθήκες, εναρμόνιση με την εθνική νομοθεσία.

2. Θεσμούς Διαχείρισης οι οποίοι να διασφαλίζουν συνέπεια και συνέχεια στους αναπτυξιακούς στόχους, διαφάνεια και αξιοκρατία στις διαγωνιστικές διαδικασίες, αποτελεσματική εποπτεία και έλεγχο των συμβατικών υποχρεώσεων των αναδόχων, ταχύτητα στην εξέλιξη εργασιών, στη διασφάλιση των σχετικών αδειών και στο συντονισμό των συναρμόδιων δημόσιων υπηρεσιών.

3. Αυστηρό και υπεύθυνο Επιχειρησιακό Σχέδιο το οποίο να περιλαμβάνει:

α. Δράσεις που δημιουργούν επενδυτικές ευκαιρίες, διατηρούν συνεχές το πετρελαϊκό ενδιαφέρον, εξελίσσονται σταθερά στο χρόνο και συμβάλλουν στην συνεχή προώθηση και αναβάθμιση των δυνατοτήτων της Χώρας

β. Αποτελέσματα που συνίστανται στη χορήγηση αδειών έρευνας και εκμετάλλευσής σε περιοχές ενδιαφέροντος (blocks) και στη χορήγηση αδειών αναζήτησης σε νέες περιοχές, οικοδομώντας έτσι σταδιακά το πλέγμα των δραστηριοτήτων που κατατείνει στην ολοκληρωμένη αποτίμηση και αξιοποίηση του πετρελαϊκού δυναμικού της χώρας.

Βασική προϋπόθεση της συλλειτουργίας των ως άνω επιπέδων είναι η συνέχεια, η συνέπεια και η σταθερότητα. Όσο και αν αυτό nχεί αυτονόητη απαίτηση της πετρελαϊκής βιομηχανίας και αυτονόητο επίσης χαρακτηριστικό μακρόπνοης πολιτικής και στρατηγικής από μέρους της Πολιτείας, η εμπειρία του παρελθόντος δεν επιτρέπει σε κάποιον να το αποσιωπήσει.

Ξανά στο προσκήνιο

Η απραξία την περίοδο 1996-2011 με την ολέθρια επιλογή της ιδιωτικοποίησης της Δημόσιας Επιχείρησης Πετρελαίου - Εκμετάλλευσή Υδρογονανθράκων (ΔΕΠ-ΕΚΥ) πρακτικά

εκτόπισε τη χώρα από τον πετρελαϊκό χάρτη, εγκλώβισε σε άλλες δραστηριότητες και απαξίωσε το εξειδικευμένο επιστημονικό δυναμικό του κλάδου, δημιούργησε αρνητική εικόνα και έλλειμμα εμπιστοσύνης. Αποτέλεσμα, η αναστροφή του κλίματος σήμερα να απαιτεί πολλαπλάσια προσπάθεια, όπως άλλωστε ισχύει για κάθε τι που ακυρώνεται και αργότερα επιχειρείται η αναβίωσή του. Δεν είναι, επομένως, δυνατόν να αξιωνεται η κάλυψη ενός τόσο μεγάλου κενού μέσα σε ελάχιστο χρόνο και μάλιστα να γίνονται συγκρίσεις με περιόδους όπου σχετικές δραστηριότητες επιχειρούνταν από μια εν λειτουργία και σε πλήρη ανάπτυξη εταιρία όπως η ΔΕΠ-ΕΚΥ που αριθμούσε πλέον των 250 εξειδικευμένων εργαζομένων, με πλήθος εξωτερικών συμβούλων και με σημαντικούς οικονομικούς πόρους την εποχή εκείνη.

Το 2001 η χώρα επιχειρεί δυναμικά να μπει ξανά στο πετρελαϊκό γίγνεσθαι σε μια χρονική περίοδο όπου έχει δημιουργηθεί ένα περιβάλλον έντονα ανταγωνιστικό, υπάρχει, διεθνώς, μεγάλη προσφορά περιοχών για έρευνα και εκμετάλλευση και ιδιαίτερα στο χώρο της Μεσογείου που ενδιαφέρει πιο άμεσα την Ελλάδα (Αίγυπτος, Λιβύη, Αλγερία, Μάλτα, Ισραήλ, Τουρκία, Κύπρο, Αδριατική). Η ανάγκη επαναπροσδιορισμού του νέου πλαισίου και των νέων όρων για το άνοιγμα (ή τη δημιουργία) της πετρελαϊκής αγοράς ήταν επιβεβλημένη.

Σε επίπεδο θεσμικού, κανονιστικού και χρηματοοικονομικού πλαισίου, η επικαιροποίηση του υφιστάμενου πετρελαϊκού νόμου 2289/95 με τον ν. 4001/2011 συνέβαλλε στη δημιουργία ενός σύγχρονου, διαφανούς και ανταγωνιστικού νομοθετικού πλαισίου, με ενισχυμένα επενδυτικά κίνητρα, εναρμονισμένου με τις διεθνείς πρακτικές, που ενσωματώνει νέες τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα της αναζήτησης, αυστηρές περιβαλλοντικές ρήτρες και βέλτιστες πρακτικές στην παραχώρηση δικαιωμάτων Ε-Π Υ/Α και στη λειτουργία του πετρελαϊκού τομέα.

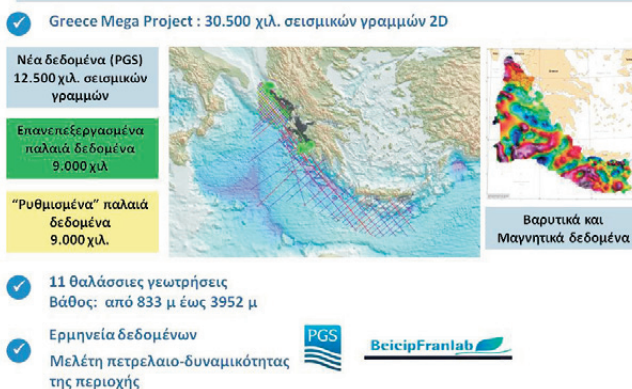
Σε επίπεδο θεσμών, εισήγαγε την αρμόδια κρατική αρχή υπό την επωνυμία «Ελληνική Διαχειριστική Εταιρία Υδρογονανθράκων ΑΕ (ΕΔΕΥ ΑΕ) που αναλαμβάνει τη διαχείριση των αποκλειστικών δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου στην αναζήτηση, έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων, και η οποία θα είναι σε λειτουργία σύντομα.

Στο επίπεδο του επιχειρησιακού σχεδίου υλοποίησης, αμέσως μετά τη ψήφιση του θεσμικού πλαισίου (Αύγουστος 2011), ξεκίνησαν, οι ακόλουθες δράσεις:

A Σεισμικές ερευνητικές εργασίες απόκτησης δεδομένων μη αποκλειστικής χρήσης εντός θαλάσσιας ζώνης στη Δυτική και Νότια Ελλάδα.

Το πρόγραμμα αναπτύχθηκε σε έκταση 220.000 τετρ. χιλιομέτρων (Χάρτης 1) και πραγματοποιήθηκε από τη νορβηγική εταιρεία PGS η οποία επιλέχθηκε μετά από διεθνή ανοικτό διαγωνισμό. Η φάση της καταγραφής των δεδομένων (12.000 χιλιόμετρα σεισμικές γραμμές όπως αυτές απεικονίζονται στο Χάρτη 2) ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2012

Νέα Βάση Δεδομένων

Εικόνα 1. Διαθέσιμα Δεδομένα (Greece MegaProject)

και ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του 2013. Καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης του προγράμματος, συμμετείχαν γεωεπιστήμονες του ΥΠΕΚΑ και εφόπτευαν τις σχετικές εργασίες. Ακολούθησε η επεξεργασία των δεδομένων η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2014, ενώ σήμερα βρίσκεται σε εξέλιξη η ερμηνεία των δεδομένων η οποία αναμένεται να τελειώσει τον Μάιο του 2014.

B Greece MegaProject

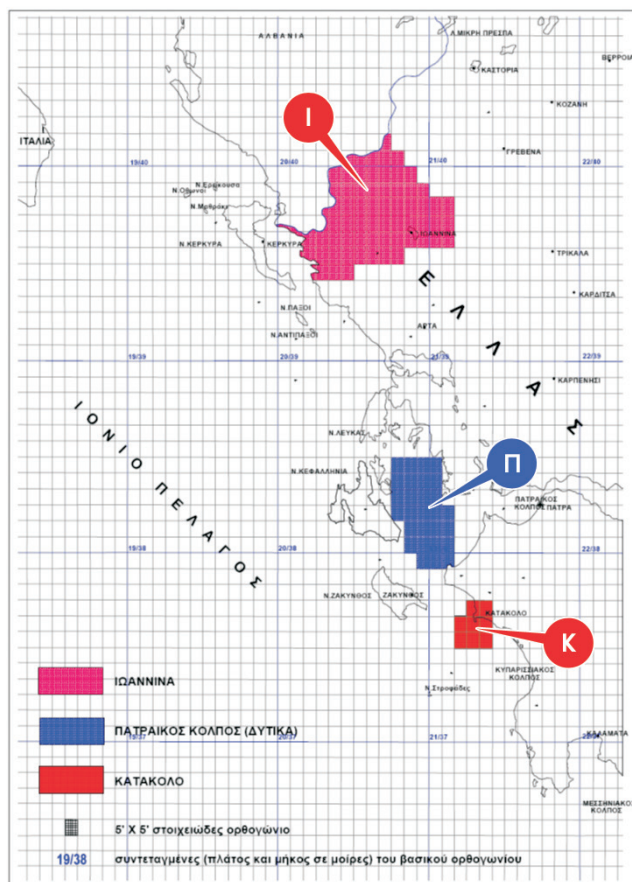
Βασική παράμετρος στην αποτελεσματική προώθηση των περιοχών ενδιαφέροντος αποτελεί το πλήθος, η ποιότητα και η δομή της πληροφορίας/δεδομένων που είναι διαθέσιμη προς την πετρελαϊκή βιομηχανία και επιτρέπει την αξιολόγηση των επενδυτικών ευκαιριών που προσφέρονται. Σημαντικό εργαλείο βεβαίως είναι και για την ίδια την Πολιτεία, η οποία οφείλει να προβαίνει σε ανάλογη αξιολόγηση ώστε να διαμορφώνει τους πλέον ευνοϊκούς για το ελληνικό δημόσιο όρους παραχώρησης σε κάθε περίπτωση.

Ως εκ τούτου, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος πληροφοριών όπως αυτό απεικονίζεται στην Εικόνα 1, το οποίο συνίσταται από τα νέα και παλιά γεωλογικά & γεωφυσικά δεδομένα της περιοχής σε συμβατή μορφή και από στοιχεία όλων των θαλάσσιων γεωτρήσεων που είχαν ορυχθεί κατά το παρελθόν και το οποίο είναι εύχρηστο, εύκολα αναγνώσιμο και προσπελάσιμο.

Το άμεσο δημόσιο όφελος από τη διανομή των ερευνητικών δεδομένων είναι σημαντικό, υπερβαίνει το 50% ανάλογα με τον αριθμό των πωλήσεων και ήδη έχουν προκύψει έσοδα από τις πρώτες πωλήσεις. Η διάθεση των δεδομένων στην πετρελαϊκή βιομηχανία είναι συστατικό στοιχείο της διαδικασίας προώθησης των δυνατοτήτων της χώρας και αποτελεί πάγια διεθνή πρακτική στην προετοιμασία των Γύρων Παραχωρήσεων.

Γ Παραχώρηση δικαιωμάτων Έρευνας & Εκμετάλλευσης με τη διαδικασία "Ανοικτής Πρόσκλησης - Open Door"

ΥΠΟ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΕΣ Δ.ΕΛΛΑΔΑΣ

Χάρτης 3. Περιοχές παραχώρησης δικαιωμάτων Έρευνας & Εκμετάλλευσης με τη διαδικασία Open Door

Τον Σεπτέμβριο του 2012 ξεκίνησε η αξιολόγηση των προσφορών που είχαν κατατεθεί για την παραχώρηση τριών περιοχών στη Δυτική Ελλάδα, Ιωάννινα (χερσαία περιοχή), Πατράϊκος κόλπος δυτικά και Κατάκολο (Θαλάσσιες περιοχές) – Χάρτης 3, με τη διαδικασία της «Ανοικτής Πρόσκλησης-Open Door».

Οι προτεινόμενοι (προτιμητέοι) Ανάδοχοι ανακοινώθηκαν επίσημα τον Ιούλιο 2013 για την περιοχή «Ιωάννινα» η κοινοπραξία Energean Oil & Gas και Petra Petroleum και για την περιοχή «Πατράϊκος Κόλπος Δυτικά», η κοινοπραξία HELPE, Edison και Petroceltic. Για την περιοχή «Κατάκολο» ανακοινώθηκε πρόσφατα η κοινοπραξία Energean Oil & Gas και Trajan Oil Limited.

Οι συζητήσεις επί των σχεδίων σύμβασης έχουν ολοκληρωθεί και η υπογραφή των συμβάσεων είναι θέμα ημερών. Σε απάντηση διαφόρων απόψεων που έχουν διατυπωθεί σχετικά με το χρόνο των συνομιλιών επί των κειμένων των συμβάσεων θα πρέπει να επισημανθεί πως η διαδικασία αυτή όσο και αν βασίζεται σε ένα σύγχρονο πρότυπο κείμενο σχεδίου σύμβασης (model agreement), περιλαμβάνει πλήθος νομικών, εμπορικών και οικονομικών θεμάτων για τα οποία θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ο τρόπος ισχύος, λειτουργίας και εφαρμογής τους σε ένα χρονικό ορίζοντα

35-40 ετών και για διαφορετικά στάδια εργασιών (έρευνα, αποτίμηση/πιστοποίηση, ανάπτυξη, εκμετάλλευση, εγκατάλειψη), με τρόπο συμβατό με την κείμενη εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία. Θα πρέπει να γίνει αντιληπτό πως δεν είναι μια εύκολη και ανώδυνη άσκηση και θέματα που σχετίζονται με τη διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος σε ένα πλαίσιο συνθηκών όπως οι προαναφερόμενες είναι κρίσιμα. Ταυτόχρονα, δεν μπορούν να μην συνυπολογιστούν κατά ισοδύναμο τρόπο οι απόψεις των Αναδόχων οι οποίοι πρέπει να μπορούν να λειτουργήσουν επιχειρηματικά ομαλά και να αναπτύξουν το πρόγραμμα εργασιών τους αποτελεσματικά.

Τα συμβατικά κείμενα που έχουν εν τέλει προκύψει μέσα από την εποικοδομητική ανάδραση και το γόνιμο διάλογο των δύο μερών, συνιστούν, για την επόμενη φάση του Γύρου Παραχωρήσεων, «δοκιμασμένα» σχέδια συμβάσεων που θα επιτρέψουν την σε μεγάλο βαθμό επίσπευση των σχετικών διαδικασιών.

Δ Προετοιμασία και Οργάνωση του επερχόμενου Γύρου Παραχωρήσεων

Την τρέχουσα χρονική περίοδο, εξελίσσεται, παράλληλα με τις προαναφερθείσες δράσεις, η προετοιμασία, οργάνωση και προώθηση του επίσημου Γύρου Παραχωρήσεων στη θαλάσσια περιοχή της Δυτικής Ελλάδας και Νότιας Κρήτης (Χάρτης 1).

Τα πρωτογενή και επεξεργασμένα σεισμικά δεδομένα παραδόθηκαν, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, στο ΥΠΕΚΑ και μεταφορτώθηκαν στη βάση δεδομένων που έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί για τον σκοπό αυτό στο ΥΠΕΚΑ (data room) και είναι πλέον διαθέσιμα προς τις πετρελαϊκές εταιρείες. Παράλληλα, λειτουργούν αντίστοιχα “data rooms” σε Λονδίνο, Χιούστον και Όσλο.

Εξελίσσεται η ερμηνεία των δεδομένων και η εκπόνηση της μελέτης αξιολόγησης της πετρελαιοπιθανότητας της περιοχής ενδιαφέροντος, η οποία, συνεκτιμώντας τα γεωλογικά, γεωχημικά και γεωτρητικά δεδομένα, θα οδηγήσει στην ανάδειξη, αποτύπωση και κατηγοριοποίηση των δυνητικών στόχων ενδιαφέροντος. Οι σχετικές μελέτες θα έχουν ολοκληρωθεί έως τέλος Μαΐου.

Παράλληλα εκπονείται και η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) που καλύπτει όλη την έκταση όπου προγραμματίζεται η εφαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου ώστε να προσδιοριστούν τυχόν ευάλωτες περιοχές καθώς και οι βασικές παράμετροι και οι όροι περιβαλλοντικής προστασίας.

Πάνω σε μια τέτοια ολοκληρωμένη θεώρηση των δεδομένων και των χαρακτηριστικών της περιοχής θα στηριχθεί ο σχεδιασμός από το Ελληνικό Δημόσιο των προς αδειοδότηση υποπεριοχών (blocks), σχεδιασμός ο οποίος σήμερα κινείται παράλληλα με τα ευρήματα της ερμηνείας των δεδομένων και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

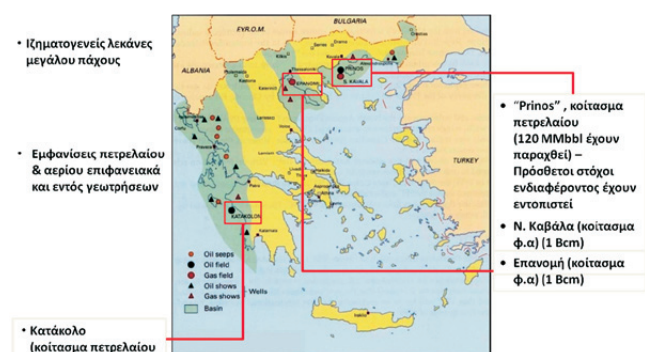
Η διακήρυξη για τον επίσημο γύρο παραχωρήσεων προγραμματίζεται να αποσταλεί προς δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα της ΕΕ, τον Ιούνιο του 2014.

Η διεθνής προώθηση της Ελλάδας στην πετρελαϊκή αγορά είναι συστατικό στοιχείο της οργάνωσης του Γύρου Παραχωρήσεων τόσο στο στάδιο της προετοιμασίας του όπου απαιτείται η παρουσίαση όλων των εν εξελίξει δραστηριοτήτων και το χρονοδιάγραμμά τους καθώς και η παρουσίαση του θεσμικού, κανονιστικού και χρηματοοικονομικού πλαισίου που διέπει το καθεστώς των αδειοδοτήσεων, όσο και μετά την προκήρυξη του Γύρου. Η χώρα θα συνεχίσει να αξιοποιεί το επίσημο «βήμα» που προσφέρουν τα διεθνή φόρα, να επικοινωνήσει με σοβαρότητα όλες τις πλευρές του πετρελαϊκού εγχειρήματος και να συζητήσει με στελέχη και εμπειρογνώμονες του πετρελαϊκού τομέα.

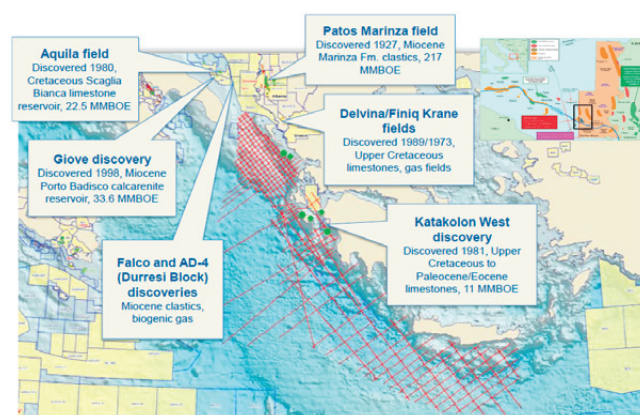
Δυνατότητες και προοπτικές

Η χώρα μας διαθέτει όλες εκείνες τις προϋποθέσεις για τη γένεση και παγίδευση υδρογονανθράκων. Οι μέχρι σήμερα έρευνες πιστοποιούν την ύπαρξη αποδεδειγμένων ενεργών πετρελαϊκών συστημάτων και μεγάλου αριθμού ενεργών εμφανίσεων πετρελαίου και αερίου τόσο επιφανειακά όσο και εντός των γεωτρήσεων στη Δυτική και Βόρειο Ελλάδα, στην ξηρά και στη θάλασσα. Διαθέτει κοιτάσματα (Πρίνος και Ν. Καβάλα) που βρίσκονται σε παραγωγή επί 30 και πλέον χρόνια, ενώ έχουν εντοπιστεί και άλλες συγκεντρώσεις υδρογονανθράκων (Επανωμή, Κατάκολο)- Εικόνα 3. Υπάρχουν αξιόπιστα ανάλογα στην εγγύς περιοχή (Αλβανία, Ν. Ιταλία) – Εικόνα 4, ίδιες γεωλογικές ζώνες, όμοιοι γεωλογικοί σχηματισμοί αντίστοιχης γεωλογικής ηλικίας και χαρακτηριστικών ωρίμανσης, όπου έχουν εντοπιστεί συγκεντρώσεις υδρογονανθράκων και υφίστανται πεδία υπό εκμετάλλευση.

Οι ανωτέρω αναφορές σε καμία περίπτωση δεν ενισχύουν συγκριτικά πλεονεκτήματα κάποιων υποπεριοχών έναντι της δυναμική άλλων. Κάθε άλλο μάλιστα. Απλά, κάθε συγκεκριμένη περιοχή διαθέτει διαφορετικά γεωλογικά χαρακτηριστικά και διαθέσιμα δεδομένα οπότε απαιτεί τη δική της ιδιαίτερη και εμπειριστωμένη ερμηνεία.

Εικόνα 3. Ενδεικτικά στοιχεία πιστοποίησης της πετρελαιοδυνατότητας της χώρας

Εικόνα 4. Ανάλογα στην εγγύς περιοχή

Η συνεκτίμηση των στοιχείων που υπάρχουν αυτή τη στιγμή συντείνουν στο βασικό συμπέρασμα ότι οι δυνατότητες εντοπισμού και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στη χώρα μας είναι σημαντικές και οι προοπτικές απολύτως θετικές. Επιπλέον, η χώρα διαθέτει σύγχρονο, αυστηρό και διαφανές αδειοδοτικό καθεστώς, ανταγωνιστικό χρηματοοικονομικό πλαίσιο με ενισχυμένα επενδυτικά κίνητρα και δεδομένα υψηλής ποιότητας.

Έχει επιδείξει εξαιρετικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα στις δραστηριότητες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων έως σήμερα, ενώ ως κράτος μέλος της ΕΕ δεσμεύεται από τη σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία, διεθνείς συμβάσεις και πρωτόκολλα.

Η γεωστρατηγική θέση της την καθιστά βασική οδό μεταφοράς ενεργειακών προϊόντων από την Ανατολική Μεσόγειο προς την Ευρώπη, θέση και ρόλος που αποτελούν «προστιθέμενη αξία» στις πετρελαϊκές επενδύσεις στην περιοχή μας.

Όλα τα προαναφερθέντα δημιουργούν ένα σημαντικό πλαίσιο κρίσιμων παραμέτρων που συνθέτουν τη δυνατότητα της χώρας να διεκδικήσει ξανά τη θέση της στην πετρελαϊκή αγορά και να βαδίσει στο δρόμο της ανάπτυξης του πετρελαϊκού τομέα στο σύνολό του.

Η αγορά ανοίγει. Ίσως με αργά βήματα, αλλά υπεύθυνα και σταθερά.

Το στοίχημα κερδίζεται. Αρκεί να υπάρχει νηφαλιότητα και επιμονή. Συνέχεια και συνέπεια. ■

ENERGEAN OIL & GAS

Η Energean έχει επενδύσει την τελευταία εξαετία περί τα 180 εκατομμύρια ευρώ, επιτυγχάνοντας να αναβιώσει την παραγωγική δραστηριότητα στον Πρίνο και στη Νότια Καβάλα. Έχει, δε, προγραμματίσει για τη διετία 2014-2015 και εκτελεί ήδη ένα νέο επενδυτικό πρόγραμμα με συνολικά πέντε γεωτρήσεις και προϋπολογισμό πάνω από 160 εκατ. ευρώ στον Πρίνο, στον Βόρειο Πρίνο και στο κοίτασμα "Ε" με στόχο την αύξηση της παραγωγής κατά 4.500 βαρέλια ημερησίως, έναντι των περίπου 2.000 βαρελίων ημερησίως που παράγονται σήμερα

Η Energean Oil & Gas διαθέτει πλέον την εμπειρία από 90 γεωτρητικές προσπάθειες στην Ελλάδα και στην Αίγυπτο, σε περιοχές με ιδιαίτερα δύσκολη γεωλογία καθώς και αυξημένες περιβαλλοντικές απαιτήσεις, λόγω και της τουριστικής δραστηριότητας σε μέρη όπως η Θάσος αλλά και το Σαρμ Ελ Σείχ, καθώς και την εμπειρία από την λειτουργία τεσσάρων γεωτρυπάνων τα τελευταία χρόνια στον Κόλπο της Καβάλας.

Το αναπτυξιακό πρόγραμμα της εταιρείας αφορά:

- Τον Πρίνο και τον Βόρειο Πρίνο όπου υφίσταται η μοναδική παραγωγή πετρελαίου στην χώρα, ενώ τα απολήψιμα αποθέματα υπολογίζονται σε 10 και σε 7 εκατ. βαρέλια αντιστοίχως.
- Το κοίτασμα Ε, δυτικά της Καβάλας, όπου τα απολήψιμα αποθέματα να προσδιορίζονται στα 10 εκατ. βαρέλια και τις απαιτούμενες επενδύσεις στα 100 εκατ. δολάρια.
- Την περιοχή των Ιωαννίνων, όπου η Energean, σε κοινοπραξία με την канаδέζικη Petra Petroleum, έχει ανακηρυ-

χθεί προτιμητέος επενδυτής και αναμένει την υπογραφή και την κύρωση της σχετικής σύμβασης. Η περιοχή θεωρείται πιθανό να διαθέτει περί τα 100 εκατ. βαρέλια πετρελαίου και περί τα 2 τρισεκατομμύρια κυβικά πόδια φυσικού αερίου.

- Την περιοχή του Κατακόλου, για την οποία η Energean Oil & Gas έχει προταθεί στο ΥΠΕΚΑ ως ανάδοχος από την αρμόδια επιτροπή αξιολόγησης. Στην συγκεκριμένη παραχώρηση έχει διαπιστωθεί κοίτασμα πετρελαίου που εκτιμάται μεταξύ 3 και 5 εκατ. βαρελίων.

- Πρόσφατα, η Energean Oil & Gas αποφάσισε να προχωρήσει στην ίδρυση κοινής θυγατρικής εταιρείας με την Ocean Rig, ναυτιλιακή εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, η οποία με 11 πλοιογεωτρυπάνια και πλωτές εξέδρες γεώτρησης διαθέτει τον έκτο μεγαλύτερο στόλο στον κόσμο στον συγκεκριμένο τομέα. Η κοινή εταιρεία είναι η Ocean Energean και στόχος της είναι η συμμετοχή σε νέους διαγωνισμούς για την παραχώρηση προς έρευνα και εκμετάλλευση περιοχών με βάθος νερού πάνω από τα 1.000 μέτρα.

- Ακόμη, η Energean Oil & Gas έχει υποβάλει στην Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας από το 2011 μία ολοκληρωμένη μελέτη για την μετατροπή του κοιτάσματος φυσικού αερίου στη Νότια Καβάλα, το οποίο βαίνει προς εξάντληση, σε χώρο αποθήκευσης φυσικού αερίου. Το συγκεκριμένο project συνιστά επένδυση της τάξης των 350 – 400 εκατ. ευρώ και αναφέρεται στην προοπτική αποθήκευσης 0,5 δισ. κυβικών μέτρων φυσικού αερίου καθώς και ημερήσιας παροχής με 7 εκατ. κυβικά μέτρα φυσικού αερίου. Το συγκεκριμένο έργο επελέγη προσφάτως μεταξύ 12 συνολικά σχεδίων από την Ε.Ε. στα λεγόμενα έργα κοινού ενδιαφέροντος (PCI).

- Στην Energean Oil & Gas έχει επενδύσει 100 εκατ. δολάρια η αμερικανική επενδυτική εταιρεία Third Point, αποκτώντας στρατηγική συμμετοχή.

- Επιπλέον, η Energean βρίσκεται σε συνεργασία με καθιερωμένες εταιρείες της διεθνούς βιομηχανίας πετρελαίου και φυσικού αερίου, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την Schlumberger, η οποία λειτουργεί ως τεχνικός σύμβουλος, την BP, η οποία έχει συμφωνήσει να αγοράζει για τα επόμενα έξι χρόνια το σύνολο της παραγωγής από τον Κόλπο της Καβάλας, και την ισραηλινή Ratio, εταιρεία η οποία ανακάλυψε το κοίτασμα Λεβιάθαν και με την οποία εκδηλώθηκε ενδιαφέρον για τις περιοχές του τον Θερμαϊκού Κόλπου και του Κόλπου του Ορφανού.

Το success story του Πρίνου, οδηγός για Γιάννενα και Κατάκολο

του Μαθιού Ρήγα

Προέδρου και Διευθύνοντα Συμβούλου της Energean Oil & Gas

Η επικείμενη υπογραφή των συμβάσεων για την έρευνα και εκμετάλλευση στις νέες περιοχές των Ιωαννίνων και Κατακόλου συμπίπτει χρονικά με τη συμπλήρωση επτά ετών από την δραστηριοποίηση της Energean Oil & Gas στον κόλπο της Καβάλας. Ήταν, συγκεκριμένα, Μάιος του 2007 όταν η εταιρεία μας ξεκινούσε τις διαπραγματεύσεις με την τότε ιδιοκτήτρια Regal αλλά και τους εργαζόμενους που είχαν πρωταγωνιστήσει στο να διατηρηθεί ζωντανή μετά το '99 η δραστηριότητα.

Το κοίτασμα του Πρίνου τότε ψυχορραγούσε, η εταιρεία είχε ετήσιες ζημιές που ξεπερνούσαν τα 30 εκατ. ευρώ, ενώ υπήρχαν οφειλές δεκάδων εκατ. ευρώ προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία. Η αναξιοπιστία του εγχώριου τομέα υδρογονανθράκων βρισκόταν στο ναδίρ, έπειτα από τις εξαγγελίες της προηγούμενης ιδιοκτησίας περί κοιτασμάτων της τάξης του ενός δισεκατομμυρίου βαρελιών στον Πρίνο και οι οποίες το μόνο αποτέλεσμα που είχαν ήταν να δώσουν αφορμές για μεγάλα χρηματιστηριακά κέρδη σε κάποιους. Οι άδειες εκμετάλλευσης έληγαν και όταν ανανεώνονταν, αυτό γινόταν μόνο για πέντε χρόνια, δηλαδή για χρονικό διάστημα πολύ μικρό για την υλοποίηση επιχειρηματικών σχεδιασμών στην βιομηχανία πετρελαίου και φυσικού αερίου. Παράλληλα, οι διεθνείς τιμές πετρελαίου βρίσκονταν στα 60 δολάρια ανά βαρέλι, με το κόστος εκμετάλλευσης του Πρίνου να είναι 30% υψηλότερο, λόγω της ιδιαίτερης σύνθεσης του αργού που εξορύσσεται στην περιοχή και που χαρακτηρίζεται από πολύ μεγάλη περιεκτικότητα σε υδρόθειο.

Ωστόσο, πιστεύαμε στην αναβίωση της παραγωγής από τον Κόλπο της Καβάλας. Πιστεύαμε στην τεχνογνωσία που

έχει το εγχώριο ανθρώπινο επιστημονικό και εργατικό δυναμικό, πιστεύαμε στη γεωλογία της περιοχής και, βεβαίως, πιστεύαμε στο επιχειρηματικό μας πλάνο, το οποίο είχε στηθεί πάνω στο δίπτυχο “συνεχής έρευνα – συνεχείς επενδύσεις – συνεχής μέριμνα για την κοινωνία και το περιβάλλον”. Και ξεκινήσαμε, πρώτα από τον Βόρειο Πρίνο, ο οποίος είχε “τρυπηθεί” για πρώτη φορά το 1996 και είχε εγκαταλειφθεί από τους Καναδούς το 1999 έχοντας ακόμη πετρέλαιο, ενώ συνεχίσαμε στο νέο κοίτασμα “Εψιλον”, με την μεγαλύτερη οριζόντια γεώτρηση που είχε πραγματοποιηθεί έως τότε στη Μεσόγειο και η οποία είχε φτάσει τα 5.300 μέτρα. Το βράδυ της Πέμπτης 11 Ιανουαρίου 2010, λίγο πριν τα μεσάνυχτα, το γεγονός ότι στην εξέδρα “Δ” έφτασε πετρέλαιο από ένα νέο κοίτασμα, για πρώτη φορά έπειτα από 14 χρόνια στην Ελλάδα, μας γέμιζε με ικανοποίηση. Ωστόσο, η τεράστια επενδυτική προσπάθεια που είχε προηγηθεί μας έκανε να αναλογιστούμε για άλλη μία φορά πόσο απαιτητικός είναι ο χώρος στον οποίο δραστηριοποιούμαστε καθώς και πόσο μεγάλο είναι το ρίσκο.

Τί πετύχαμε

Όλα αυτά τα χρόνια, η Energean Oil & Gas επένδυσε πάνω από 180 εκατ. ευρώ στον Κόλπο της Καβάλας, κρατώντας ζωντανή την παραγωγή με δέκα γεωτρήσεις από τέσσερα γεωτρήπανα. Τα αποτελέσματα σίγουρα δικαιώνουν τις προσπάθειες, παρόλο που οι μέτοχοι δεν έχουν ακόμη επωφεληθεί:

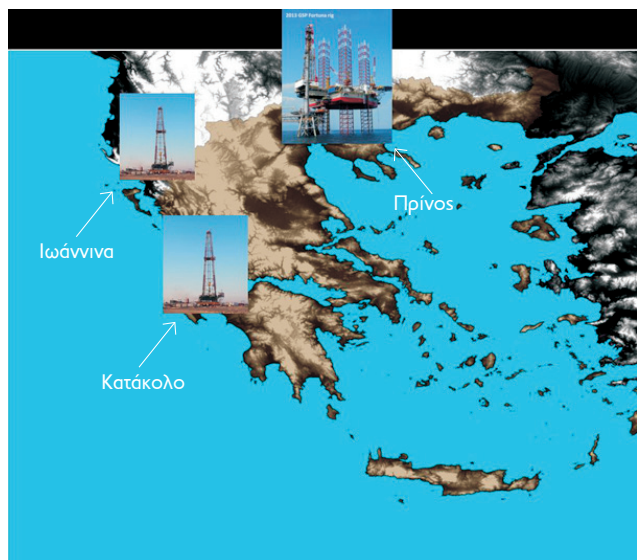
- Ο Πρίνος αναβίωσε και παρά τις αρχικές εκτιμήσεις περί συνολικής αποληψιμότητας 60 εκατ. βαρελιών, έχει πλέον παράξει τα διπλάσια, ενώ υπήρξε παραγωγή πετρελαίου και

“Η χώρα διατηρήθηκε στον χάρτη των πετρελαιοπαραγωγών χωρών, κάτι που επέτρεψε στην πολιτική ηγεσία από το 2011 και μετά να αντιληφθεί τη σημασία που έχει ο τομέας των υδρογονανθράκων για την έξοδο της οικονομίας από την κρίση καθώς και για την ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών, να προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου και να δρομολογήσει την επανεκκίνηση της ερευνητικής διαδικασίας σε νέες περιοχές

από νέο κοίτασμα, το “Εψιλον”. Όταν είχαμε αναλάβει την εκμετάλλευση, τα επιβεβαιωμένα αποθέματα πετρελαίου ήταν μόλις στα 2 εκατ. βαρέλια, ενώ πλέον με τις συνεχείς επενδύσεις, γεωτρήσεις και επανεκτιμήσεις των δεδομένων υπολογίζονται στα 27 εκατ. βαρέλια, τα οποία, φυσικά, για να ανακτηθούν απαιτούνται νέες επενδύσεις. Αυτά είναι και τα μόνο επιβεβαιωμένα κοιτάσματα που διαθέτει η Ελλάδα, μαζί με τα 3- 5 εκατ. βαρέλια πετρελαίου που έχουν διαπιστωθεί στο Κατάκολο της Ηλείας.

- Η χώρα διατηρήθηκε στον χάρτη των πετρελαιοπαραγωγών χωρών, κάτι που επέτρεψε στην πολιτική ηγεσία από το 2011 και μετά να αντιληφθεί τη σημασία που έχει ο τομέας των υδρογονανθράκων για την έξοδο της οικονομίας από την κρίση καθώς και για την ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών, να προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου και να δρομολογήσει την επανεκκίνηση της ερευνητικής διαδικασίας σε νέες περιοχές, η οποία είχε τερματιστεί άδοξα στα τέλη της δεκαετίας του '90, όταν και οι ιδιαίτερα χαμηλές διεθνείς τιμές πετρελαίου είχαν λειτουργήσει αρνητικά.
- Πάνω από 300 θέσεις εργασίας διασφαλίσθηκαν, σε μία περίοδο κατά την οποία η ανεργία στη χώρα μας εκτοξεύθηκε από τα μονοψήφια ποσοστά στα επίπεδα του 28% πρόσφατα.
- Μία τοπική κοινωνία της Βόρειας Ελλάδας, αυτή της Καβάλας και της Θάσου, έζησε και αναπτύχθηκε γύρω από την πετρελαϊκή δραστηριότητα. Η Energean Oil & Gas

Πάνω από 180 εκατ. ευρώ έχουν επενδυθεί στον Κόλπο της Καβάλας με απόλυτο σεβασμό στο περιβάλλον και τον τουρισμό – Η τοπική κοινωνία έχει εισπράξει πάνω από 80 εκατ. ευρώ σε μια επταετία

έχει εισφέρει 82 εκατ. ευρώ αυτά τα χρόνια στο νομό της Καβάλας, μέσα από μισθούς, προμήθειες, εργολαβίες, ενοικιάσεις, μεταφορές κλπ.

- Το Δημόσιο απέκτησε σε χαλεπούς καιρούς μία σταθερή και αξιόπιστη πηγή εσόδων, αφού στα επτά χρόνια της παρουσίας μας στην Καβάλα, έχει εισπράξει από φόρους και εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία πάνω από 40 εκατ. ευρώ.
- Η τοπική κοινή γνώμη διαπίστωσε με τον πλέον πειστικό τρόπο ότι μια βαριά βιομηχανική δραστηριότητα, όπως είναι η εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου, μπορεί να εκτελεστεί χωρίς το οποιοδήποτε πρόβλημα για το περιβάλλον, με απόλυτη ασφάλεια για τις εγκαταστάσεις και την υγεία των εργαζομένων καθώς και με απόλυτα συμβατό τρόπο για την τουριστική δραστηριότητα. Τα καταγάλανα νερά, οι φώκιες και τα δελφίνια που συναντάμε στον Πρίνο, οι σχεδόν μηδαμινές εκπομπές ρύπων στο περιβάλλον, τα μηδενικά ατυχήματα της περσινής χρονιάς τόσο στις εξέδρες όσο και στο εργοστάσιο επεξεργασίας και αποθήκευσης στη Νέα Καρβάλη, οι γαλάζιες σημαίες στις πανέμορφες παραλίες της Θάσου με τα ξενοδοχεία που σφύζουν από δραστηριότητα αλλά και η συνύπαρξη των γεωτρήσεών μας στον κόλπο του Σουέζ με ένα από τα πλέον δημοφιλή θέρετρα της Αιγύπτου, το El Gouna, αποτελούν αδιάψευστες μαρτυρίες που επιβεβαιώνονται καθημερινά.

Το ρίσκο, οι επενδύσεις και οι προϋποθέσεις για επιτυχία

Από τον απολογισμό που προηγήθηκε, προκύπτει και ο οδηγός της Energean Oil & Gas για τη συνέχεια. Έχουμε σχεδιάσει επενδύσεις που φτάνουν τα 160 εκατ. ευρώ στη διάρκεια της διετίας 2014-2015 στον κόλπο της Καβάλας, αρχής γενομένης με τέσσερις συνολικά γεωτρήσεις στο

κοίτασμα “Έψιλον” (εκ των οποίων οι δύο παραγωγικές) και με τρεις ακόμη στον Πρίνο και στον Βόρειο Πρίνο. Στόχος είναι η αύξηση της παραγωγής κατά 4.500 βαρέλια ημερησίως, δηλαδή κατά υπερδιπλάσια μεγέθη σε σχέση με τα σημερινά επίπεδα.

Επιπλέον, το ερευνητικό στάδιο για τις ιδιαίτερα απαιτητικές νέες περιοχές προβλέπει επενδύσεις της τάξης των 32 εκατ. ευρώ σε Ιωάννινα στη διάρκεια επτά ετών, μέσα στις οποίες περιλαμβάνονται σεισμικές έρευνες και γεωτρήσεις, ενώ για τα επόμενα πέντε χρόνια, το ερευνητικό και αναπτυξιακό σχέδιο για το διαπιστωμένο κοίτασμα στο Κατάκολο προβλέπει, ανάλογα, επενδύσεις της τάξης των 15 εκατ. ευρώ. Για πρώτη φορά, μάλιστα, στην έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων, προβλέπεται η λειτουργία Μονάδας Περιβάλλοντος, η οποία θα βρίσκεται σε συνεννόηση με τις τοπικές κοινωνίες και θα μεριμνά για τη διασφάλιση της εφαρμογής των ιδιαίτερα αυστηρών περιβαλλοντικών όρων που έχουν τεθεί από τις Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που έχει εγκρίνει η κυβέρνηση.

Εφόσον στην Ήπειρο η έρευνα επιβεβαιώσει την γεωλογική συνέχεια με γειτονικές περιοχές που παράγουν πετρέλαιο και φυσικό αέριο στην Αλβανία και, γενικότερα, στην Αδριατική και εφόσον αποδειχθεί ότι το κοίτασμα του Κατακόλου είναι οικονομικά εκμεταλλεύσιμο, οι επενδύσεις θα πολλαπλασιαστούν και τα οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες και την ελληνική οικονομία θα είναι σημαντικά.

Η προσπάθεια τόσο στις νέες περιοχές όσο και στο νέο γύρο παραχωρήσεων που σχεδιάζει το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής για τους επόμενους μήνες με επίκεντρο τη Δυτική Ελλάδα, μπορεί να επιτύχει. Προϋπόθεση, η κεντρική εξουσία να συνεχίσει να εργάζεται για την περαιτέρω βελτίωση της νομοθεσίας, η οποία θα πρέπει να παρέχει στους ενδιαφερόμενους επενδυτές θεσμική και φορολογική σταθερότητα, σαφήνεια και διαφάνεια στο πλαίσιο που δίδει τους υδρογονάνθρακες. Ακόμη, οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται έγκαιρα, στη βάση συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων και να συνοψολογίζεται ο επιχειρηματικός χρόνος.

Επιπλέον, θα πρέπει να γίνει κατανοητό από τους εκπροσώπους της πολιτικής σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, από τα μέσα ενημέρωσης και, φυσικά, από την ίδια την κοινή γνώμη ότι το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο δεν ανακαλύπτονται σε συνέδρια και με μελέτες επί χάρτου, αλλά μέσα από συστηματική επιστημονική έρευνα και πολυδάπανες επενδύσεις που εμπεριέχουν μεγάλο ρίσκο. Και μόνο το παράδειγμα της Κύπρου, η οποία βρισκόταν το 2001 στη φάση που εμείς βρισκόμαστε τώρα και η οποία υπολογίζει ότι θα έχει παραγωγή από τα ανακαλυφθέντα κοιτάσματα περί το 2018 δείχνει πόσο επίπονη και χρονοβόρα είναι η προσπάθεια στην έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων και το πόσο οπλισμένοι θα πρέπει να είμαστε όλοι μας με υπομονή. ■

Πληρώνεις απλή, γεμίζεις Ultimate!

NEA BP Ultimate 95

Μέχρι και 5 φορές μεγαλύτερη
καθαριστική δύναμη
από τα κοινά καύσιμα.
Κινητήρας υγιής
για περισσότερα χρόνια.

Λιγότερες εκπομπές ρύπων,
μικρότερη επιβάρυνση
για το περιβάλλον.

Έως και 16 επιπλέον
χιλιόμετρα ανά γέμισμα.*

ultimate [uhl-tuh-mit]:
απόλυτη, αζεπέραστη,
ασύγκριτη, αποκορύφωμα

Η BP αντικατέστησε την απλή αμόλυβδη με τη NEA BP Ultimate 95 για να γεμίζεις πλεονεκτήματα:

- Έχει μέχρι και 5 φορές μεγαλύτερη καθαριστική δύναμη από τα κοινά καύσιμα κι έτσι βοηθάει τον κινητήρα να παραμείνει υγιής για περισσότερα χρόνια.
- Χάρη στην προηγμένη σύνθεσή της συμβάλλει σε μειωμένες εκπομπές ρύπων. Έτσι, επιβαρύνει το περιβάλλον λιγότερο.
- Σου δίνει έως και 16 επιπλέον χιλιόμετρα ανά γέμισμα* για να φτάνεις ακόμα πιο μακριά!

* Κατά μέσο όρο 12 επιπλέον χιλιόμετρα, σε σύγκριση με τα κοινά καύσιμα.

Οι καθαροί κινητήρες δουλεύουν καλύτερα.

Κρατάνε «άμυνα» σε δύσκολες συνθήκες τα ελληνικά διυλιστήρια

Το Ευρωπαϊκό περιβάλλον διύλισης επιδεινώθηκε σημαντικά εντός του 2013, κυρίως λόγω των εξελίξεων στις διεθνείς αγορές αργού πετρελαίου, καθώς και της μειωμένης ζήτησης για προϊόντα στην περιοχή. Το γεγονός αυτό επηρέασε σημαντικά τα αποτελέσματα των δύο εγχώριων Ομίλων Διύλισης (ΕΛΠΕ και MOTOR OIL) παρότι επέδειξαν αξιοσημείωτες αντοχές. Οι ελπίδες τώρα δημιουργούνται από τις ενδείξεις για, έστω και μικρή, ανάκαμψη της ελληνικής αγοράς καυσίμων, αλλά και από τις προοπτικές που μπορεί να δημιουργήσει η αποδυνάμωση της διυλιστικής ικανότητας της Ευρώπης, αφού κάποια διυλιστήρια κινδυνεύουν με λουκέτο.

Δυσμενές περιβάλλον

Το Ευρωπαϊκό περιβάλλον διύλισης επιδεινώθηκε σημαντικά εντός του 2013, κυρίως λόγω των εξελίξεων στις διεθνείς αγορές αργού πετρελαίου, καθώς και της μειωμένης ζήτησης για προϊόντα στην περιοχή. Συγκεκριμένα, η αύξηση παραγωγής πετρελαίου στη Β. Αμερική (shale oil) σε συνδυασμό με τους περιορισμούς στις εξαγωγές, έδωσαν μεγάλη προσωρινή ώθηση στην κερδοφορία των Αμερικανικών διυλιστηρίων και οδήγησαν σε μειωμένες εισαγωγές διυλισμένων προϊόντων από την Ευρώπη. Στη Μεσόγειο, επιπλέον των κυρώσεων στις εξαγωγές πετρελαίου στο Ιράν προστέθηκε η μειωμένη διαθεσιμότητα αργού από παραδοσιακά σημαντικούς παραγωγούς της περιοχής όπως το Ιράκ, η Λιβύη, λόγω των πολιτικών εξελίξεων στην περιοχή, καθώς και η Ρωσία. Τέλος, η ζήτηση προϊόντων στην περιοχή μειώθηκε σημαντικά ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης στη Νότια Ευρώπη και της πολιτικής αστάθειας στη Β. Αφρική και Μ. Ανατολή.

Η διαφορά στο κόστος πρώτων υλών και ενέργειας μεταξύ Ευρωπαϊκών και Αμερικανικών διυλιστηρίων είχε ως αποτέλεσμα την αναστροφή των παραδοσιακών διαδρομών προϊόντων πετρελαίου, με τη Β. Αμερική σχεδόν να εκμηδε-

νίζει τις εισαγωγές βενζινών από την Ευρώπη, αυξάνοντας ταυτόχρονα τις εξαγωγές ντίζελ σε υψηλά δεκαετίες. Οι πιο πάνω εξελίξεις οδήγησαν τα περιθώρια διύλισης για την περιοχή σε ιστορικά χαμηλά. Τα ενδεικτικά περιθώρια διύλισης FCC διαμορφώθηκαν στα \$2,4/bbl (2012: \$4,7/bbl), τα χαμηλότερα επίπεδα που έχουν καταγραφεί την τελευταία δεκαετία, με το Β' εξάμηνο να κυμαίνεται στο \$1,0/bbl, ενώ τα περιθώρια Hydrocracking, παρά τη μικρή ανάκαμψη στο Β' εξάμηνο, διαμορφώθηκαν στα \$3,7/bbl, τη δεύτερη χαμηλότερη επίδοση των τελευταίων 10 ετών.

Έκθεση

Για να γίνει αντιληπτό το μέγεθος των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα διυλιστήρια στην Ευρώπη, αρκεί μόνο να αναφερθεί η τελευταία έκθεση της UBS που χαρακτήριζε το τέταρτο τρίμηνο του 2013 ως το χειρότερο για την αγορά διύλισης της Ευρώπης εδώ και χρόνια. Μάλιστα ο οίκος υπολόγισε ότι το σύνθετο περιθώριο για τα διυλιστήρια της περιοχής διαμορφώθηκε στα χαμηλότερα επίπεδα τα τελευταία 11 χρόνια από το 2003. Άλλη έκθεση της Nomura έθετε το ερώτημα εάν τα άσχημα περιθώρια του 4ου τριμήνου θα συνεχίσουν να πιέζουν την αγορά και το 2014. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των αναλυτών τα πέντε κρίσιμα ζητήματα που θα καθορίζουν το περιβάλλον της ευρωπαϊκής αγοράς άμεσα είναι:

- 1 Οι νέες προσθήκες διυλιστηρίων με δυναμικότητα περίπου 1 εκατ. βαρελιών/ημέρα σε Μέση Ανατολή και Κίνα
- 2 Η μείωση του ρυθμού αποσύρσεων μονάδων. Σήμερα το πλεονάζον δυναμικό στην Ευρώπη υπολογίζεται σε 1 εκατ. βαρέλια ημερησίως. Εάν συνεχιστεί η κρίση στον κλάδο τότε αναμένεται νέο μπαράζ λουκέτων
- 3 Η αγορά διύλισης στις ΗΠΑ: οι λιγότερες συντηρήσεις μονάδων αλλά και διαφορές τιμών μεταξύ Brent και WTI, αφενός περιορίζουν τα περιθώρια για ευρωπαϊκές

εξαγωγές αφετέρου δίνουν ευκαιρίες για εξαγωγές από τις ΗΠΑ στην Ευρώπη.

4 Η οικονομική κρίση και οι περικοπές βελτιώνουν τα κόστη και αυξάνουν τα περιθώρια, ωστόσο πιέζουν τους τζίρους και τις πωλήσεις. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται τα ΕΛΠΕ αλλά και τα διυλιστήρια της Total και της Saras (Σαρδηνία)

5 Οι εξαγωγές τρίτων χωρών (κυρίως της Ρωσίας) προς την Ευρώπη δημιουργεί έναν ακόμη παράγοντα ανησυχίας.

Αύξηση ζήτησης

Από την άλλη πλευρά καταγράφηκαν σημάδια ανάκαμψης για την ελληνική αγορά καυσίμων, αφού στο τελευταίο τρίμηνο του 2013 υπήρξε αύξηση της ζήτησης μετά από 18 συνεχόμενα τρίμηνα πτωτικής πορείας. Συγκεκριμένα, στο Δ' τρίμηνο συνεχίστηκε η πορεία αναστροφής του κλίματος στην ελληνική αγορά καυσίμων, έχοντας σημειώσει σημαντική συρρίκνωση τα τελευταία έτη. Μετά την καθίζηση της ζήτησης του πετρελαίου θέρμανσης κατά τη χειμερινή περίοδο 2012-2013, λόγω του πενταπλασιασμού του Ε.Φ.Κ., το τελευταίο τρίμηνο του 2013 παρουσίασε αυξημένες πωλήσεις πετρελαίου θέρμανσης, κυρίως λόγω της βελτιωμένης λειτουργίας του συστήματος επιδότησης ειδικού φόρου κατανάλωσης. Σε συνδυασμό με τη διατήρηση της ζήτησης για καύσιμα κίνησης στα ίδια επίπεδα, η ζήτηση προϊόντων πετρελαίου κίνησης και θέρμανσης σημείωσε αύξηση στο τρίμηνο κατά 8% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο.

Λουκέτα

Όπως προαναφέρθηκε, ένα άλλο στοιχείο που λαμβάνουν υπόψη οι ελληνικοί διυλιστικοί όμιλοι και ευελπιστούν σε

μελλοντική ανάκαμψη της οικονομικής της πορείας είναι η εκτίμηση ότι, κάπως αργότερα ή γρηγορότερα, ορισμένα διυλιστήρια της Ευρώπης θα σταματήσουν την παραγωγή τους, μη αντέχοντας τα πολύ χαμηλά τρέχοντα περιθώρια διύλισης. Αυτό θα δημιουργήσει ευκαιρίες για αύξηση μεριδίων και βελτίωση οικονομικών αποτελεσμάτων των σύγχρονων ελληνικών διυλιστηρίων.

Αποτελέσματα

Παρά τη θετική συνεισφορά του διυλιστηρίου Ελευσίνας και τη βελτίωση των αποτελεσμάτων των θυγατρικών Λιανικής Εμπορίας, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, τα αποτελέσματα των **ΕΛΠΕ** του 2013 επηρεάστηκαν αρνητικά από τα χαμηλά διεθνή περιθώρια διύλισης. Τα συγκρίσιμα EBITDA ανήλθαν σε 178 εκατ. ευρώ, έναντι 44 εκατ. του 2012. Τα συγκρίσιμα καθαρά κέρδη ήταν μειωμένα στα 117 εκατ. ευρώ, έναντι 232 εκατ. το 2012. Όσον αφορά στον καθαρό δανεισμό του Ομίλου ανήλθε στα 1,7 δισ., ελαφρώς μειωμένος σε σχέση με πέρυσι που ήταν στα 1,9 δισ. ευρώ.

Η **Motor Oil** του Ομίλου Βαρδινογιάννη, σε μια περίοδο που η πλειονότητα των Ευρωπαϊών παραγωγών βρίσκεται στο «βαθύ κόκκινο», κατάφερε το 2013 να σημειώσει κέρδη προ φόρων 23,2 εκατ. ευρώ και ελεύθερες ταμειακές ροές άνω των 90 εκατ. ευρώ. Η διοίκηση της εταιρείας σημειώνει με έμφαση την αύξηση του συντελεστή συνθετότητας του διυλιστηρίου της Κορίνθου στο 11,54 (από τους υψηλότερους παγκοσμίως) γεγονός που επιτρέπει στον ελληνικό όμιλο να αποκτά πετρέλαια διαφόρων τύπων και να μειώνει το κόστος αγοράς και το κόστος διύλισης ανά μονάδα. ■

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ

Τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ιδρύθηκαν το 1998 και αποτελούν έναν από τους κορυφαίους Ομίλους στον τομέα της ενέργειας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, με δραστηριότητες σε 7 χώρες. Οι μετοχές τους διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών (ATHEX: ELPE) και στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου (LSE: HLPD).

Το 2013, ο Κύκλος Εργασιών του Ομίλου ανήλθε σε €9,7 δισ. και τα Συγκρίσιμα Κέρδη EBITDA σε €178 εκ.

Μέτοχοι είναι η Paneuropean Oil and Industrial Holdings S.A. (42,6%) και το Ελληνικό Δημόσιο (35,5%) ενώ το υπόλοιπο ελεύθερα διαπραγματεύσιμο ποσοστό ανήκει σε θεσμικούς (15,3%) και ιδιώτες (6,6%) επενδυτές.

Ο τομέας διύλισης αποτελεί την κύρια δραστηριότητα, αντιπροσωπεύοντας περίπου 75% του συνολικού ενεργητικού του Ομίλου. Ο Όμιλος διαθέτει τα τρία από τα τέσσερα διυλιστήρια που λειτουργούν στην Ελλάδα (Ασπρόπυργος, Ελευσίνα, Θεσσαλονίκη), με συνολική δυναμικότητα 340 kbpd, κατέχοντας μερίδιο περίπου 65% της ελληνικής αγοράς στον τομέα του χονδρικού εμπορίου πετρελαιοειδών. Ο Όμιλος, την πενταετία 2007-2012 υλοποίησε ένα επενδυτικό πρόγραμμα ύψους €3 δισ περίπου, στο πλαίσιο του οποίου εντάσσεται και η ολοκλήρωση της μεγαλύτερης ιδιωτικής βιομηχανικής επένδυσης στην Ελλάδα, που αφορά τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση του διυλιστηρίου Ελευσίνας. Το 2013 ήταν η πρώτη πλήρης χρονιά εμπορικής λειτουργίας του αναβαθμισμένου διυλιστηρίου της Ελευσίνας, το οποίο αφού ολοκλήρωσε επιτυχώς τη διαδικασία αριστοποίησης, είχε σημαντική συνεισφορά στην κερδοφορία του Ομίλου και την αύξηση των εξαγωγών του.

Ο Όμιλος κατέχει ηγετική θέση στην εγχώρια εμπορία, μέσω των θυγατρικών του ΕΚΟ και Ελληνικά Καύσιμα (πρώην BP Hellas). Οι δυο εταιρείες δραστηριοποιούνται στην εγχώρια λιανική εμπορία μέσω δικτύου περίπου 1.800 πρατηρίων καθώς και στις πωλήσεις υγραερίου, βιομηχανικών, αεροπορικών, ναυτιλιακών καυσίμων και λιπαντικών. Επιπλέον, ο Όμιλος δραστηριοποιείται στις αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Διαθέτει το μοναδικό διυλιστήριο της π.Γ.Δ.Μ. στα Σκόπια και μέσω ενός δικτύου 279 πρατηρίων συνολικά, κατέχει σημαντική θέση στην εμπορία καυσίμων σε Κύπρο, Βουλγαρία, Σερβία και Μαυροβούνιο, Ο Όμιλος κατέχει δικαιώματα έρευνας υδρογονανθρά-

κων στην Ελλάδα και το Μαυροβούνιο ενώ οι τρέχουσες δραστηριότητές του επικεντρώνονται σε έρευνες στις περιοχές West Obayed και Mesaha της Αιγύπτου (συμμετοχή 30% ανά περιοχή). Ο Όμιλος συμμετέχει ως διαχειριστής (operator) σε διεθνή κοινοπραξία πετρελαϊκών εταιριών (συμμετοχή 33%) η οποία έχει επιλεγεί από το ΥΠΕΚΑ ως ο πρώτος προτιμυτέος προσφέρων για την απόκτηση δικαιωμάτων Έρευνας και Παραγωγής στο Δυτικό Πατράϊκό κόλπο.

Ο Όμιλος διαθέτει το μοναδικό καθετοποιημένο συγκρότημα παραγωγής πετροχημικών στην Ελλάδα με κύρια προϊόντα το πολυπροπυλένιο και παράγωγά του, η παραγωγή του οποίου γίνεται σύμφωνα με τα πρότυπα Basel. Το μερίδιο της εγχώριας αγοράς υπερβαίνει το 50% ενώ οι εξαγωγές, κυρίως στην Τουρκία, την Ιταλία και την Ιβηρική χερσόνησο, αντιπροσωπεύουν ποσοστό περίπου 50%-60% των πωλήσεων.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται επίσης στους τομείς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Μέσω της ELPEDISON, κοινοπραξία με την ιταλική EDISON, ήδη λειτουργεί δύο μονάδες συνδυασμένου κύκλου στη Θεσσαλονίκη και τη Θίβη Βοιωτίας, συνολικής ισχύος 810 MW. Επιπλέον, τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ δραστηριοποιούνται στον κλάδο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με χαρτοφυλάκιο άνω των 100 MW σε διάφορα στάδια ανάπτυξης.

Ο Όμιλος συμμετέχει κατά 35% στη Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε. (ΔΕΠΑ), που αποτελεί τον κύριο εισαγωγέα και πάροχο φυσικού αερίου στην Ελλάδα. Η ΔΕΠΑ κατέχει το 100% του ΔΕΣΦΑ, ιδιοκτήτη και διαχειριστή του ελληνικού δικτύου φυσικού αερίου, καθώς και το 51% των τοπικών εταιριών διανομής και παροχής αερίου (ΕΠΑ).

Ο ΔΕΣΦΑ βρίσκεται σε διαδικασία πώλησης στην εταιρεία SOCAR του Αζερμπαϊτζάν, καθώς στις 21 Δεκεμβρίου 2013 υπεγράφη συμφωνία πώλησης των μετοχών (Share Purchase Agreement) ύψους €400εκ. για το 66% των μετοχών, ενώ η ολοκλήρωση της συναλλαγής υπόκειται στην έγκριση των αρμόδιων ρυθμιστικών αρχών ενέργειας και ανταγωνισμού σε Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ ΕΛΛΑΣ

Η Μότορ Όιλ Ελλάς (ΜΟΕ) είναι μία εταιρεία με ηγετικό ρόλο στον τομέα της διύλισης πετρελαίου, προμηθεύοντας τις αγορές που εξυπηρετεί με ένα ευρύ φάσμα αξιόπιστων ενεργειακών προϊόντων. Η εταιρεία έχει εξελιχθεί σε έναν από τους κύριους στυλοβάτες της εθνικής οικονομίας, ενώ παράλληλα διατηρεί και πρωταγωνιστικό ρόλο στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Το Διυλιστήριο μαζί με τις βοηθητικές εγκαταστάσεις και τις εγκαταστάσεις διακίνησης καυσίμων αποτελεί το μεγαλύτερο αμιγώς ιδιωτικό βιομηχανικό συγκρότημα της Ελλάδος και θεωρείται ένα από τα πιο ευέλικτα διυλιστήρια της Ευρώπης. Μπορεί να κατεργάζεται αργό πετρέλαιο διαφόρων τύπων, παράγοντας ένα ευρύ φάσμα πετρελαϊκών προϊόντων, που καλύπτουν τις πιο αυστηρές διεθνείς προδιαγραφές, εξυπηρετώντας έτσι μεγάλες εταιρείες εμπορίας πετρελαίου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Επιπλέον, η ΜΟΕ είναι η μοναδική ελληνική εταιρεία παραγωγής και συσκευασίας λιπαντικών. Τα παραγόμενα βασικά και τελικά λιπαντικά είναι εγκεκριμένα από διεθνείς οργανισμούς (Association des Constructeur Europeens d'Automobiles, American Petroleum Institute) και από τις Ένοπλες δυνάμεις των ΗΠΑ.

Το Διυλιστήριο μαζί με τις βοηθητικές εγκαταστάσεις και τις εγκαταστάσεις διακίνησης καυσίμων αποτελεί το μεγαλύτερο αμιγώς ιδιωτικό βιομηχανικό συγκρότημα της Ελλάδος και θεωρείται ένα από τα πιο ευέλικτα διυλιστήρια της Ευρώπης.

Το Διυλιστήριο βρίσκεται στους Αγίους Θεοδώρους, Κορινθίας, περίπου 70 χλμ. έξω από την Αθήνα. Η Διοίκηση της εταιρείας, καθώς και οι Γενικές Διευθύνσεις Εμπορίας, Οικονομικών, Διοικητικού & Ανθρωπίνων Πόρων και Στρατηγικού Επιχειρησιακού Σχεδιασμού & Ανάπτυξης, στεγάζονται σε σύγχρονο κτίριο στο Μαρούσι Αττικής.

Το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας της ΜΟΕ είναι πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 9001:2008 για την παραγωγή και παράδοση καυσίμων, λιπαντικών, κεριών και λαδιών. Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης είναι και αυτό πιστοποιημένο σύμφωνα με το ISO 14001:2004 για

συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης. Είναι το μόνο διυλιστήριο στην Ελλάδα, και ένα από τα ελάχιστα στην Ευρώπη, το οποίο έχει πιστοποιηθεί και για τα δύο συστήματα. Η δέσμευση της Εταιρείας για συνεχή βελτίωση της ποιότητας είναι καθολική. Στα πλαίσια της δέσμευσης αυτής, το Σεπτέμβριο του 2006 έγινε Διαπίστευση του Χημείου του Διυλιστηρίου, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 17025:2005, από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.).

Επιπρόσθετα, από το 2007 η Εταιρεία υλοποιώντας τη δέσμευσή της για συνεχή βελτίωση στη Διαχείριση του Περιβάλλοντος, εκδίδει σε εθελοντική βάση την ετήσια Περιβαλλοντική Δήλωση, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) 1221/2009 επικυρωμένη από τη Bureau Veritas.

Η μεγάλη επιτυχία της ΜΟΕ οφείλεται κατά ένα μεγάλο μέρος στο ανθρώπινο δυναμικό, που αποτελεί ένα ανεκτίμητο κεφάλαιο για την εταιρεία. Μέσα από συνεχή εκπαίδευση, διασφάλιση πολύ καλών συνθηκών εργασίας, και σημαντικές παροχές η εταιρεία προσπαθεί να αναπτύξει τους εργαζομένους στο καλύτερο δυνατό επίπεδο ώστε να συμβάλλουν στις προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης της.

Πρώτες ενδείξεις ανάκαμψης στην αγορά πετρελαιοειδών

Το 2014 αποτελεί κομβική χρονιά για την αγορά πετρελαιοειδών στη χώρα μας που επί μια πενταετία αποτελεί βαρέλι δίχως πάτο, πληρώνοντας ακριβότερα από πολλούς άλλους κλάδους την βαθιά ύφεση στην κατανάλωση και τις πολιτικές υπερφορολόγησης.

Από τα τέλη ήδη του 2013 έχουν ήδη αρχίσει να καταγράφονται οι πρώτες ισχνές ενδείξεις σταθεροποίησης στον κλάδο υπό την έννοια ότι σταμάτησε η ελεύθερη πτώση της κατανάλωσης ειδικά στο πετρέλαιο θέρμανσης, και το ζητούμενο πλέον είναι αν τους επόμενους μήνες η ζήτηση θα αρχίσει να ανακάμπτει σταδιακά, ώστε να υποθέσει κανείς με μεγαλύτερη βεβαιότητα πως η αγορά «έπιασε πάτο» και πλέον αρχίζει από φέτος να προσδοκά σε σταδιακή βελτίωση της κατάστασης.

Σε κάθε περίπτωση το νέο περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί στην αγορά πετρελαιοειδών μετά από 54 μήνες συνεχόμενης πτώσης, είναι πλέον πολύ διαφορετικό από αυτό που επικρατούσε λίγα χρόνια πριν.

Βουτιά 50% στις καταναλώσεις

Μέσα σε μια τετραετία η αγορά έχασε σχεδόν το 50% των καταναλώσεων, καθιστώντας βαθιά ζημιογόνες τις εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών και βγάζοντας εκτός αγοράς τουλάχιστον το 25% των πρατηρίων υγρών καυσίμων που λειτουργούσαν σε όλη την Ελλάδα. Υπολογίζεται πως από την αρχή της κρίσης πάνω από 2.000 βενζινάδικα έβαλαν λουκέτο, με τον συνολικό αριθμό τους σήμερα να έχει περιοριστεί σε περίπου 6.000 πανελλαδικά.

Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της αγοράς που αφορούν στην περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2013 σε σύγκριση με την αντίστοιχη του 2009 προκύπτει ότι:

- στο **ντίζελ θέρμανσης** είχε χαθεί σχεδόν το 80% των πωλήσεων καθώς οι καταναλώσεις έπεσαν από τους 2,431 εκατ. τόνους σε μόλις 509.000 τόνους πέρυσι. Η μεγάλη πτώση καταγράφηκε τη χειμερινή περίοδο 2012-2013 λόγω του πενταπλασιασμού του ΕΦΚ στο πετρέλαιο θέρ-

μανσης κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2013. Ωστόσο η εικόνα βελτιώθηκε αισθητά το χειμώνα του 2014. Σύμφωνα με τα ΕΛΠΕ το τελευταίο τρίμηνο του 2013 καταγράφηκαν αυξημένες πωλήσεις πετρελαίου θέρμανσης, κυρίως λόγω της βελτιωμένης λειτουργίας του συστήματος επιδότησης ειδικού φόρου κατανάλωσης. Σε συνδυασμό με τη διατήρηση της ζήτησης για καύσιμα κίνησης στα ίδια επίπεδα, η ζήτηση προϊόντων πετρελαίου κίνησης και θέρμανσης σημείωσε αύξηση στο τρίμηνο κατά 8% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ενώ η τάση αυτή συνεχίστηκε και στο πρώτο τρίμηνο του 2014.

- Στις **βενζίνες** καταγράφηκε περαιτέρω πτώση κατανάλωσης κατά 8% στο δεκάμηνο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2014, ωστόσο σε βάθος πενταετίας η αγορά έχει χάσει πάνω από το 34% των πωλήσεων που από τα επίπεδα των 3,4 εκατ. τόνων έχει υποχωρήσει στους 2,2 εκατ. τόνους. Η μείωση της κατανάλωσης οφείλεται τόσο στην «ακινησία» άνω του ενός εκατομμυρίου οχημάτων τα τελευταία χρόνια και στον περιορισμό των μετακινήσεων των πολιτών για λόγους εξοικονόμησης δαπανών, όσο και στη στροφή των καταναλωτών σε ντιζελοκίνητα και υγραεριοκίνητα οχήματα.

- Το **πετρέλαιο κίνησης** είναι η μόνη κατηγορία καυσίμων με αύξηση κατανάλωσης το 2013 (+11% έως τον Οκτώβριο) ενώ καταγράφει και τις μικρότερες απώλειες συγκριτικά με τα υπόλοιπα καύσιμα την περίοδο της κρίσης. Από το 2008-2009 η κατανάλωση έχει μειωθεί 20% στους 1,9 εκατ. τόνους λόγω της γενικότερης κρίσης στην οικονομία που οδήγησε σε περιορισμό της βιομηχανικής δραστηριότητας, των μεταφορών κ.α. Ουσιαστικά η ανάκαμψη του ντίζελ κίνησης ξεκίνησε πέρυσι, μετά την εξομοίωση με το πετρέλαιο θέρμανσης. Η εξίσωση των φόρων «επανεφέρε» καταναλώσεις που πριν γίνονταν παράνομα με ντίζελ θέρμανσης, ενώ παράλληλα ευνοήθηκε και τιμολογιακά καθώς ο ΕΦΚ μειώθηκε κατά 10 λεπτά το λίτρο σε μια περίοδο που απελευθερώθηκε η πετρελαιοκίνηση σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

• Στα ναυτιλιακά καύσιμα η πορεία των όγκων ήταν αντίστροφα ανάλογη της αγοράς. Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία από μελέτη της ICAP προκύπτει ότι η συνολική κατανάλωση διαμορφώθηκε στα ίδια επίπεδα με το 2011 καθώς ενώ υποχώρησαν κατά 13,2% τα αεροπορικά καύσιμα, το ναυτιλιακό πετρέλαιο κατέγραψε αύξηση 53,1%, με την αγορά να αποδίδει μέρος της αισθητής αυτής αύξησης σε περίοδο ύφεσης, στη μετακίνηση μέρους του λαθρεμπορίου που γινόταν πριν στα πετρέλαια θέρμανσης-κίνησης, στα καύσιμα της ναυτιλίας και στις εικονικές εξαγωγές. Κατά την περίοδο της κρίσης 2008-2012, ωστόσο, τα ναυτιλιακά καύσιμα παρουσιάζουν πτώση 27,52%.

Συσσωρευμένες ζημιές 174 εκατ. ευρώ

Υπό τις συνθήκες αυτές οι 12 εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών – μέλη του ΣΕΕΠΕ συνεχίζουν να δουλεύουν πρακτικά στο βαθύ κόκκινο επί τουλάχιστον μια τετραετία αφού χωρίς να συνυπολογίζονται τα αποτελέσματα του 2013, προκύπτει ότι από το 2010 μέχρι το 2012 έχουν συσσωρεύσει ζημιές άνω των 174 εκατ. ευρώ ενώ οι πωλήσεις τους έχουν υποχωρήσει από τους 16 εκατ. μετρικούς τόνους σε περίπου 9,5 εκατ. μετρικούς τόνους, νούμερο που είναι σημαντικά μειωμένο για το 2013.

Με βάση τα τελευταία δημοσιευμένα στοιχεία των εταιρειών εμπορίας που επεξεργάστηκε η ICAP για το 2012, ο κύκλος εργασιών του κλάδου εμπορίας πετρελαιοειδών υποχώρησε το 2012 κατά 8% στα 12,4 δις. ευρώ, ενώ ο όγκος πωλήσεων μειώθηκε κατακόρυφα κατά 28%. Τα μικτά κέρδη για τον κλάδο περιορίστηκαν στα 405 εκατ. ευρώ ενώ οι ζημιές σχεδόν διπλασιάστηκαν και από τα 46 εκατ. ευρώ εκτινάχθηκαν στα 81,7 εκατ. ευρώ.

Ουσιαστικά τα περιθώρια κέρδους για τις εταιρείες έχουν αφανιστεί. Από το 15% επί της τιμής που μοιράζονταν πριν από την κρίση, οι εταιρείες εμπορίας και τα πρατήρια υγρών καυσίμων, το εκτιμώμενο περιθώριο έχει υποχωρήσει στο 5,9% που ισοδυναμεί σήμερα σε λιγότερα από 10 λεπτά το λίτρο επί των 1,6620 ευρώ που ήταν η τιμή αντλίας στα μέσα Μαρτίου 2014. Το προφανές είναι πως με τόσο χαμηλές καταναλώσεις και περιορισμένα περιθώρια κέρδους, η

αγορά είναι δύσκολο να συντηρήσει με βιώσιμο τρόπο τόσες εταιρείες και περίπου 6.000 πρατήρια υγρών καυσίμων.

Οι δραστικά μειωμένες πιστώσεις από τα διυλιστήρια αποτελούν επίσης ένα σημαντικό πρόβλημα που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν οι εταιρείες εμπορίας, καθώς τα χρονικά όρια εξόφλησης των οφειλών παραμένουν ασφυκτικά κοντά στις δέκα ημέρες στις καλύτερες των περιπτώσεων, ενώ είναι ακόμη χαμηλότερα για εταιρείες που αντιμετωπίζουν σοβαρότερα προβλήματα ρευστότητας. Με τη σειρά τους και οι εταιρείες εμπορίας ακολουθούν αντίστοιχα περιοριστική πολιτική πιστώσεων στη λιανική, ώστε να διασφαλίζουν τις εισπράξεις.

Στο μέτωπο της ρευστότητας είναι ενδεικτικό ότι τα κεφάλαια κίνησης για όλο τον κλάδο έχουν σήμερα περιοριστεί στα 700 εκατ. ευρώ όταν το 2010 ξεπερνούσαν τα 844 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός έχει εκτιναχθεί στα 925 εκατ. ευρώ όταν το 2008 ήταν περίπου 450 εκατ. ευρώ, με αποτέλεσμα οι απαιτήσεις για τόκους να ξεπερνούν πλέον τα 50-60 εκατ. ευρώ ετησίως όταν λίγα χρόνια πριν ήταν περίπου 20 εκατ. ευρώ.

Δεδομένων των προβλημάτων ρευστότητας αλλά και της απροθυμίας των τραπεζών να ανοίξουν τις κάνουλες του δανεισμού, οι εταιρείες εμπορίας πιέζουν το κράτος να επανεξετάσει την υποχρέωση προκαταβολής του ΕΦΚ που ως πρακτική υποστηρίζουν πως τις στραγγαλίζει οικονομικά.

Οι εταιρείες έχουν προτείνει να σταματήσουν να προκαταβάλουν τον ΕΦΚ σε βενζίνη και πετρέλαιο όπως ισχύει σήμερα, και να τον πληρώνουν στο τέλος κάθε μήνα μετά την αγορά των καυσίμων όπως συμβαίνει στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες.

Πάντως, παρά τις ιδιαίτερα αντίξοες συνθήκες που επικρατούν στον κλάδο της εμπορίας πετρελαιοειδών, δεν υπάρχει μέχρι σήμερα καμία κινητικότητα στο επίπεδο της συνένωσης δυνάμεων μέσω εξαγορών ή συγχωνεύσεων. Παράγοντες του κλάδου σημειώνουν πως μελλοντικά είναι πιθανόν να γίνουν κάποιες κινήσεις με πρωτοβουλία, όμως, των τραπεζών και όχι των επιχειρηματιών του κλάδου, ενώ αγκάθι για οποιαδήποτε κίνηση αυτή τη στιγμή είναι τα ζημιογόνα αποτελέσματα και οι υψηλές υποχρεώσεις στον κλάδο.

Ένας πρόσθετος λόγος που ενδεχομένως απαντά στο ερώτημα γιατί δεν έχουν κλείσει περισσότερες εταιρείες και πρατήρια παρά την έκταση της κρίσης, είναι ο αθέμιτος ανταγωνισμός που επικρατεί στον κλάδο και εκφράζεται μέσα από το λαθρεμπόριο που πλέον έχει μετατοπιστεί στο ναυτιλιακό πετρέλαιο και τις εικονικές εξαγωγές, καθώς επίσης τις ελλειμματικές ποσότητες και τη νοθεία.

Παρά την εξίσωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης που εκ των πραγμάτων περιορίσε δραστικά το λαθρεμπόριο στα πετρέλαια θέρμανσης και κίνησης, τα γεγονότα του περασμένου χειμώνα με τις συλλήψεις επιχειρηματιών για λαθρεμπόριο, έδειξαν ότι στην αγορά εξακολουθούν να διακινούνται αφορολόγητα μεγάλες ποσότητες καυσίμων από εταιρείες σε πρατήρια με κρυφές αποθήκες, που έτσι εξασφαλίζουν έτσι παράταση χρόνου. ■

Οι μεγάλες προκλήσεις για την επιβίωση του κλάδου των πετρελαιοειδών

Σύνδεσμος Εταιρειών Εμπορίας Πετρελαιοειδών Ελλάδος (ΣΕΕΠΕ)

Το 2013 ήταν μια χρονιά ορόσημο για τον Κλάδο των Πετρελαιοειδών, αφού υπήρξαν πολλές εξελίξεις σε θεσμικό επίπεδο. Ταυτόχρονα, το 2013 ήταν μια ακόμη χρονιά όπου η αγορά είδε τις καταναλώσεις να μειώνονται δραματικά, με αποκορύφωμα τη ζήτηση στο Πετρέλαιο Θέρμανσης.

Για το 2014 τα μεγάλα στοιχήματα τα οποία θα κρίνουν την επιβίωση του Κλάδου, είναι δύο:

- Το πρώτο, αφορά στην αποφασιστική και αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για την πάταξη της παραεμπορίας, της λαθρεμπορίας και εν γένει των παραβατικών συμπεριφορών που μαστίζουν την αγορά καυσίμων.
- Το δεύτερο, αφορά στη δυνατότητα των Εταιριών Εμπορίας να συνεχίσουν να χρηματοδοτούν τη λειτουργία τους, σε μια αγορά οι καταναλώσεις της οποίας έχουν μειωθεί κατά το ήμισυ σε διάστημα πέντε ετών.

Όσον αφορά στην πάταξη της παραβατικότητας, ο Σύνδεσμος Εταιριών Εμπορίας Πετρελαιοειδών, ως συλλογικό όργανο, έχει συμβάλει καθοριστικά με αποφασιστικές παρεμβάσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, είχε έγκαιρα δηλώσει τη θετική στάση του απέναντι στο θέμα της εξίσωσης των Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης του Πετρελαίου Κίνησης και Θέρμανσης, ως το μόνο ρεαλιστικό μέσο για να παταχθεί το λαθρεμπόριο αυτής της μορφής. Μοναδική προϋπόθεση που έθετε ήταν η παροχή ενός επαρκούς επιδόματος, το οποίο θα κάλυπτε όλες τις ανάγκες του μεγαλύτερου μέρους των νοικοκυριών. Όσον αφορά στο σκέλος της πάταξης του λαθρεμπορίου, το μέτρο πέτυχε το στόχο του. Όσον αφορά στα κριτήρια για την καταβολή του επιδόματος, στην πράξη φάνηκε ότι δεν ήταν επαρκή, παρ' όλες τις βελτιώσεις που έγιναν τον Οκτώβριο του 2013. Συνεπώς, για τη νέα

περίοδο θέρμανσης και εφεξής (Οκτώβριος 2014 – Απρίλιος 2015), ο Σύνδεσμος επαναφέρει την πρόταση επέκτασης των κριτηρίων, ώστε να καλυφθούν όλες οι ανάγκες των νοικοκυριών που, βάσει εισοδηματικών κριτηρίων, δικαιούνται επίδομα χωρίς περιορισμούς στην ποσότητα.

Καθυστερήσεις

Η καταπολέμηση, όμως, κάθε μορφής λαθρεμπορίου απαιτεί την εφαρμογή και άλλων μέτρων, τα οποία είτε έχουν ψηφισθεί, αλλά καθυστερεί η εφαρμογή τους, ή έχουν εξαγγελθεί, αλλά δεν έχει δρομολογηθεί η εφαρμογή τους. Για παράδειγμα, τα συστήματα εισροών-εκροών στα πρατήρια υγρών καυσίμων έχουν τοποθετηθεί στη Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη και είναι σε φάση τοποθέτησης και στην υπόλοιπη επικράτεια, όμως η διασύνδεσή τους με τα κεντρικά πληροφοριακά συστήματα δεν έχει ολοκληρωθεί. Επίσης, θα πρέπει άμεσα να συμπεριληφθούν και οι πωλητές πετρελαίου θέρμανσης στη διαδικασία διασύνδεσης με την Γ.Γ.Π.Σ.

Επίσης, είναι απαραίτητο η εφαρμογή των συστημάτων εισροών εκροών να συμπεριλάβει:

- τους αποθηκευτικούς χώρους όλων των κατόχων αδειών του Νόμου 3054/2002:
- τις ελεύθερες αποθήκες των Εταιριών Εμπορίας Πετρελαιοειδών,
- τις αποθήκες των μεγάλων καταναλωτών,
- τις αποθήκες των παραγωγών ή διακινητών βιοκαυσίμων και
- τα πλωτά μέσα (στέπια) που εφοδιάζουν πλοία.
- τις εγκαταστάσεις ιδιωτικών πρατηρίων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα,

- τους αποθηκευτικούς χώρους όλων των παραγωγών ή διακινητών χημικών προϊόντων (τολουόλη, διαλύτες, μεθανόλη, αιθανόλη, κλπ.) που δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο λαθρεμπορίας (πρόσμειξη στις βενζίνες, κλπ.). Άλλο παράδειγμα αποτελεί η εγκατάσταση συσκευών GPS σε βυτιοφόρα, η οποία επίσης έχει «παγώσει», εξαιτίας της καθυστέρησης έκδοσης της απόφασης για τον τρόπο αποστολής και διασύνδεσης των στοιχείων από το GPS προς την Γ.Γ.Π.Σ.

Πλήρης εξυγίανση

Με δεδομένη την ιδιαίτερα κρίσιμη κατάσταση που βρίσκεται η εθνική οικονομία, αλλά και την αφόρητη πίεση που υφίστανται τα ελληνικά νοικοκυριά, δεν υπάρχει κανένα περιθώριο ανοχής για παραβατικές συμπεριφορές. Το 2014 θα πρέπει να είναι χρονιά ορόσημο που η Πολιτεία θα κάνει αποφασιστικά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση. Η πλήρης εξυγίανση του Κλάδου θα επιτευχθεί με την εφαρμογή όλων των μέτρων ελέγχου που έχουν νομοθετηθεί, αλλά και με την επιβολή αυστηρότατων ποινών στους παραβάτες, όπως προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Οι καθυστερήσεις το μόνο αποτέλεσμα που έχουν έως σήμερα, είναι οι Έλληνες πολίτες να παραμένουν απροστάτευτοι, οι υγιείς επιχειρήσεις του Κλάδου Πετρελαιοειδών να υφίστανται αθέμιτο ανταγωνισμό και το Κράτος να συνεχίζει να χάνει φορολογικά έσοδα. Συνεπώς, ο Σύνδεσμος θα συνεχίσει, με παρεμβάσεις και τοποθετήσεις να υπενθυμίζει στην Πολιτεία να επισπεύσει την εφαρμογή των Νόμων που έχουν ψηφιστεί και να προχωρήσει άμεσα στην έκδοση όλων των απαραίτητων Υπουργικών Αποφάσεων, που απαιτούνται για την εφαρμογή όλων των μέτρων που βρίσκονται μέχρι και σήμερα σε εκκρεμότητα.

Προκαταβολές φόρων

Όσον αφορά στη χρηματοδότηση της λειτουργίας των Εταιριών Εμπορίας, ένα μεγάλο βάρος, το οποίο με δεδομένη την πολυετή κρίση που περνάμε ως Χώρα έχει διογκωθεί, είναι η προκαταβολή φόρων και δασμών. Στην Ελλάδα από τους τρεις Κλάδους που επιβαρύνονται με υψηλούς δασμούς, μόνο στα καύσιμα οι φόροι και οι δασμοί πληρώνονται κατ' εξαίρεση προκαταβολικά. Αυτό αποτελεί μια πανευρωπαϊκή πρωτοτυπία, αφού πουθενά και σε κανένα Κράτος, οι φόροι και οι δασμοί δεν προκαταβάλλονται, αλλά δυστυχώς στην Ελλάδα αυτό το προνόμιο το έχει μόνο ο Κλάδος Πετρελαιοειδών. Συνεπώς, το Υπουργείο Οικονομικών θα πρέπει να αποκαταστήσει μια τεράστια αδικία και να παρέχει πίστωση στην καταβολή των δασμών, όπως στους υπόλοιπους Κλάδους, κάτι που θα δώσει μια μεγάλη ανάσα ρευστότητας στις Εταιρίες Εμπορίας, αλλά και θα τους δώσει και μεγαλύτερη ευχέρεια στο να παρέχουν μέρος της πίστωσης αυτής στην αγορά με προφανείς θετικές συνέπειες στον τελικό καταναλωτή.

Το 2014 είναι μια χρονιά η οποία αφήνει ελπίδες ότι κάτι θα αλλάξει προς το καλύτερο και είναι η πρώτη φορά που ως Κλάδος, οι Εταιρίες Πετρελαιοειδών βλέπουν ότι υπάρχουν οι προϋποθέσεις για βελτίωση του κλίματος. Παρόλα αυτά, απαιτείται αποφασιστικότητα από την Πολιτεία σε ό,τι αφορά στην εφαρμογή των Νόμων, αλλά και εξορθολογισμός της νομοθεσίας, όπως αυτής για παράδειγμα που αφορά στην προκαταβολή φόρων και δασμών. Ο Κλάδος των Πετρελαιοειδών κάθε χρόνο αποφέρει στο Κράτος 4 – 4,5 δισεκατομμύρια σε φόρους (ΕΦΚ και ΦΠΑ), προσφέρει εργασία σε χιλιάδες ανθρώπους και αποτελεί κινητήρια δύναμη της οικονομίας της Χώρας μας. ■

EKO

Η ΕΚΟ ΑΒΕΕ, μέλος του Ομίλου ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, με μία ηγετική παρουσία για περισσότερα από 40 χρόνια στην αγορά, δραστηριοποιείται στο χώρο της εμπορίας προϊόντων καυσίμων και λιπαντικών και παραμένει σε περίοπτη θέση στην προτίμηση των Ελλήνων καταναλωτών. Η ΕΚΟ διαθέτει ένα οργανωμένο και πλήρες δίκτυο πρατηρίων που καλύπτει όλη την Ελληνική επικράτεια με περίπου 1.000 πρατήρια στο δυναμικό του. Εφοδιάζει με καύσιμα και λιπαντικά ένα μεγάλο αριθμό βιομηχανιών και τεχνικών εταιριών, έχοντας δημιουργήσει μια σχέση εμπιστοσύνης, προσφέροντας ολοκληρωμένες υπηρεσίες και λύσεις μετά την πώληση (after sales service).

Η προσφορά της εταιρείας εμπλουτίζεται συνεχώς για να ανταποκρίνεται πλήρως στις σύγχρονες ανάγκες του καταναλωτή με προϊόντα προηγμένης τεχνολογίας όπως η γκάμα EKONOMY καθώς επίσης με σειρά υπηρεσιών και προγραμμάτων που διασφαλίζουν τη προστιθέμενη αξία στον πελάτη.

Πιστή στην κατεύθυνση αυτή, η ΕΚΟ δημιούργησε το πρώτο ολοκληρωμένο πρόγραμμα ελέγχου καυσίμων από το διυλιστήριο έως το ρεζερβουάρ του πελάτη, το Πρόγραμμα «ΕΓΓΥΗΣΗ ΕΚΟ». Αναπτύσσοντας περαιτέρω τη συνεργασία με το Εργαστήριο Τεχνολογίας Καυσίμων & Λιπαντικών (Ε.Τ.Κ.Λ.) του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (Ε.Μ.Π.) με τις κινητές εργαστηριακές μονάδες ελέγχου καυσίμων, η ΕΚΟ πλέον στο πρατήριο ελέγχει και σφραγίζει τις αντλίες της, δίνει τη δυνατότητα στον καταναλωτή να ελέγξει την ποιότητα των καυσίμων του με τα ΔΩΡΕΑΝ spot test kits και πραγματοποιεί απροειδοποίητους ποσοτικούς ελέγχους από ειδικά διαμορφωμένα συμβατικά οχήματα. Επιπλέον διενεργεί συνεχείς ποιοτικές αναλύσεις καυσίμων στα διυλιστήρια και στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενώ σφραγίζει τα βυτία μεταφοράς με ταινίες ασφαλείας και τα παρακολουθεί με σύστημα GPS καθ' όλη τη διάρκεια των διαδρομών τους.

Η εταιρία δραστηριοποιείται και στον τομέα της Θέρμανσης, διαθέτοντας το πετρέλαιο θέρμανσης EKONOMY, μέσω ενός δικτύου διανομής που παραδίδει γρήγορα και σωστά το προϊόν στον καταναλωτή. Η ΕΚΟ, επιβεβαιώνοντας την άριστη σχέση της με τους καταναλωτές, χρησιμοποιεί το ΕΚΟ Control System, ένα φορητό μετρητή πετρελαίου θέρμανσης, προϊόν που αναπτύχθηκε σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το οποίο εξασφαλίζει

την ακρίβεια στις παραδόσεις πετρελαίου θέρμανσης τις δύσκολες αυτές εποχές.

Η σύναψη συνεργασιών της ΕΚΟ με ισχυρά ονόματα της λιανικής εμπορίας, όπως τα ok markets και τα καταστήματα Γρηγόρης μικρογέυματα & Cofferrights ενισχύουν την παρουσία της εταιρίας στην ευρύτερη λιανική. Η ανάπτυξη των εν λόγω καταστημάτων ουσιαστικά εντός του χώρου των πρατηρίων, παρέχει μια ολοκληρωμένη προσφορά στον έλληνα οδηγό, διευκολύνοντας τις μετακινήσεις του αλλά και την καθημερινότητά του, με μια προσφορά προσαρμοσμένη στις ανάγκες του.

Εξίσου σημαντική είναι η δραστηριοποίησή της εταιρείας στην ελληνική αγορά ναυτιλιακών καυσίμων και λιπαντικών, κατέχοντας ηγετική θέση. Με την απόκτηση 2 οχηματογωγών δεξαμενοπλοίων προηγμένης τεχνολογίας, έγινε εφικτή η πρόσβαση και στα πιο δυσπρόσιτα νησιά μας, ακόμα και κάτω από ακραίες καιρικές συνθήκες.

Σήμερα η ΕΚΟ έχει ισχυρή παρουσία σε 23 αεροδρόμια σε όλη την ελληνική επικράτεια, επενδύοντας σε σύγχρονες εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης αεροσκαφών και παρέχοντας προϊόντα υψηλής τεχνολογίας.

Τα λιπαντικά της ΕΚΟ παράγονται στη σύγχρονη και πρόσφατα αναβαθμισμένη μονάδα της στο Σκαραμαγκά, με χρήση πρώτων υλών υψηλής ποιότητας, γεγονός που τα κάνει να ξεχωρίζουν για την αξιοπιστία και τις υψηλές επιδόσεις τους ενώ παρέχει στο χρήστη την απόλυτη σιγουριά για την άψογη λειτουργία των οχημάτων ή/και των μηχανημάτων του.

Η ΕΚΟ φροντίζει το περιβάλλον και το αποδεικνύει σε κάθε της «κίνηση», με πιστοποιημένες πολιτικές Ποιότητας, Υγιεινής, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος, παρέχοντας καύσιμα πρωτοποριακής τεχνολογίας με μηδενική ή ελάχιστη περιεκτικότητα θείου, προς όφελος της ελληνικής φύσης και ολόκληρου του πλανήτη μας.

Στο πλαίσιο αυτό, οδηγεί τις εξελίξεις και στο χώρο της ηλεκτροκίνησης στην Ελλάδα, με την λειτουργία σταθμών ανεφοδιασμού ηλεκτρικών οχημάτων στα πρατήριά της.

HELLENIC FUELS

Το 2009, πραγματοποιήθηκε συμφωνία για την εξαγορά των εμπορικών δραστηριοτήτων της BP στην Ελλάδα από τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. (ΕΛΠΕ), τον μεγαλύτερο ενεργειακό όμιλο στην Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Η συμφωνία αφορούσε το σύνολο του δικτύου πρατηρίων καυσίμων, τις αποθηκευτικές εγκαταστάσεις ανά την Ελλάδα, καθώς και τον τομέα των εμπορικών και βιομηχανικών πελατών. Το Δεκέμβριο του ίδιου έτους, η BP Hellas μετονομάστηκε σε ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ Α.Ε.Ε. (Ε.Κ.) με τον διακριτικό τίτλο “Hellenic Fuels”, διατηρώντας την αποκλειστική χρήση των σημάτων BP για καύσιμα εδάφους, καθώς και τις υψηλές προδιαγραφές τις οποίες επιβάλλει η χρήση τους, αλλά και η ένταξή της στον Όμιλο ΕΛΠΕ.

Η εταιρεία διαθέτει ένα εκτεταμένο δίκτυο 850 περίπου πρατηρίων το οποίο καλύπτει γεωγραφικά σχεδόν ολόκληρη τη χώρα και παρέχει προϊόντα και υπηρεσίες σε όλους τους τομείς της εμπορίας πετρελαιοειδών.

Μέσα από το ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Εξυπηρέτησης Πελατών πραγματοποιείται μια συνολική διαχείριση της εκπαίδευσης των πρατηριούχων και του προσωπικού τους, αλλά και αποτίμηση των επιδόσεών τους σε ότι αφορά την συνολική εξυπηρέτηση του πελάτη. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από μια δομημένη διαδικασία επικοινωνίας, διαχείρισης και ανταπόκρισης στα όποια τυχόν παράπονα ή σχόλια πελατών. Διέπεται επίσης από αυστηρές διαδικασίες ελέγχου μέσω προγραμμάτων Μυστικών Επισκεπτών και ένα ευρύ Πρόγραμμα Διασφάλισης Ποιότητας και Ποσότητας Καυσίμων, που γίνεται σε συνεργασία με το Ε.Μ.Π.

Μεγάλη βαρύτητα δίνεται στη διάθεση υψηλής ποιότητας διαφοροποιημένων προϊόντων που περιέχουν εξελιγμένα πρόσθετα νέας γενιάς, με κορωνίδα τη βενζίνη BP Ultimate 100, ένα προϊόν υψηλής τεχνολογίας, που εξασφαλίζει ιδιαίτερα βελτιωμένες επιδόσεις, χαμηλότερη εκπομπή ρύπων και οικονομία στην κατανάλωση καυσίμου. Εκτός από την προηγμένη BP Ultimate 100 οκτανίων, η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ λάνσαρε το Δεκέμβριο του 2011 στην αγορά, την αναβαθμισμένη βενζίνη BP Ultimate 95, η οποία αντικατέστησε την BP Unleaded 95, εισάγοντας την τεχνολογία Ultimate και στα 95 οκτάνια διατηρώντας, παράλληλα, την ίδια τιμή.

Η οικογένεια καυσίμων BP Ultimate έχει αναπτυχθεί από τους κορυφαίους επιστήμονες και μηχανικούς της BP στα σύγχρονα ερευνητικά κέντρα της εταιρείας ανά τον κόσμο.

Έχουν σχεδιαστεί ώστε να ανταποκρίνονται πλήρως στις νέες εξελίξεις συμπληρώνοντας και βελτιώνοντας ταυτόχρονα την τεχνολογία των νέων κινητήρων, ενώ επιτρέπουν σε κινητήρες παλαιότερης τεχνολογίας να λειτουργούν σαν καινούριοι.

Παράλληλα, η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ είναι μία από τις σημαντικότερες και πλέον αξιόπιστες εταιρείες διάθεσης πετρελαίου θέρμανσης σε πανελλαδική κλίμακα. Η εταιρεία διαθέτει στους καταναλωτές το φιλικό προς το Περιβάλλον πετρέλαιο θέρμανσης BP SuperHeat.

Ένα στρατηγικά καταναμημένο σε όλες τις περιοχές της χώρας δίκτυο εγκαταστάσεων, εξοπλισμένο με σύγχρονες μηχανολογικές εγκαταστάσεις και στελεχωμένο με έμπειρο προσωπικό, εφοδιάζει απρόσκοπτα την αγορά με καύσιμα, ενώ ένας άρτιος στόλος βυτιοφόρων, εξυπηρετεί το σύνολο των πρατηρίων της εταιρείας καθώς και τους βιομηχανικούς πελάτες της.

Μεγάλη βαρύτητα δίνεται στη διάθεση υψηλής ποιότητας διαφοροποιημένων προϊόντων που περιέχουν εξελιγμένα πρόσθετα νέας γενιάς, με κορωνίδα τη βενζίνη BP Ultimate 100, ένα προϊόν υψηλής τεχνολογίας.

Τεχνολογικά αναπτυγμένα συστήματα, όπως το σύστημα ηλεκτρονικής σφράγισης, το σύστημα εντοπισμού θέσης (GPRS), τα συστήματα ελέγχου πίεσης ελαστικών, κλπ, παράλληλα με τη συνεχή εκπαίδευση των οδηγών, ενισχύουν την ασφάλεια και την αξιοπιστία των οδικών μας μεταφορών.

Στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής μέριμνας, όλες οι εγκαταστάσεις της εταιρείας έχουν πιστοποιηθεί κατά ISO 14001. Τα κορυφαία προϊόντα και οι υπηρεσίες που χαρακτηρίζονται από επαγγελματισμό και ευθύνη απέναντι στον καταναλωτή, καθιστούν την ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ έναν σύγχρονο ενεργειακό «παίκτη».

AVIN OIL

Η AVIN, ένα από τα κορυφαία ονόματα στην ελληνική αγορά πετρελαιοειδών, ξεκίνησε τη λειτουργία της το 1977. Διαγράφοντας μία συνεχόμενη δυναμική πορεία ανάπτυξης, σήμερα απασχολεί πάνω από 200 άτομα, διαθέτει ιδιόκτητες εγκαταστάσεις αποθήκευσης πετρελαιοειδών στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας και αριθμεί περισσότερα από 500 πρατήρια καυσίμων σε ολόκληρη την Ελλάδα. Είναι μέλος του Ομίλου της Motor Oil Hellas ενός από τους πιο δυναμικούς Ομίλους στο χώρο της διύλισης και της εμπορίας προϊόντων πετρελαίου στην Ελλάδα και στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Από την έναρξη της λειτουργίας της μέχρι και σήμερα, η AVIN εφαρμόζει πιστά και σταθερά μία ανθρωποκεντρική φιλοσοφία, όπου πρωταγωνιστούν το ήθος, η συνέπεια και ο σεβασμός προς τον καταναλωτή.

Το όραμα στην Avin είναι να καταξιωθεί ως κορυφαία ελληνική εταιρία πετρελαιοειδών, που στηρίζει τον άνθρωπο, προσφέροντας με έντιμο και υπεύθυνο τρόπο, ποιοτικά προϊόντα και υπηρεσίες σε προσιτές τιμές, αξιοποιώντας τη δύναμη και την τεχνολογία του διυλιστηρίου της ΜΟΗ.

Βενζίνη, πετρέλαιο, υγραέριο κίνησης, ασφαλτος, μαζούτ, λιπαντικά που πληρούν τις αυστηρότερες διεθνείς προδιαγραφές, συνθέτουν μια ολοκληρωμένη γκάμα προϊόντων κίνησης, θέρμανσης, λίπανσης, οδοποιΐας και λειτουργίας βιομηχανικών μονάδων.

Αποτελεί καθημερινή της αποστολή να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες και μελλοντικές ανάγκες των πελατών της, μέσα από μια στρατηγική που επικεντρώνεται στην άριστη επιχειρησιακή λειτουργία των πρατηρίων, τη διατήρηση της ισχυρής θέσης στην αγορά B2B και την αξιοποίηση ευκαιριών για επιπλέον κερδοφόρες δραστηριότητες.

«Το υψηλό επίπεδο των προϊόντων μας, το δίκτυό μας, η επιχειρησιακή ετοιμότητα του προσωπικού μας και η συνέπεια στην παράδοση ακόμα και κάτω από τις πιο αντίξοες συνθήκες είναι οι λόγοι που μας προτιμούν οι πελάτες μας τόσο χρόνια στα πρατήρια και στην βιομηχανία» υποστηρίζουν τα στελέχη της.

Τα προϊόντα της αντιπροσωπεύουν την πιο προηγμένη τε-

χνολογική πρόταση. Προμηθεύει με καύσιμα υψηλής ποιότητας τη βιομηχανία, καθώς και ιδιωτικά και επαγγελματικά οχήματα. Βενζίνη, πετρέλαιο, υγραέριο κίνησης, ασφαλτος, μαζούτ, λιπαντικά που πληρούν τις αυστηρότερες διεθνείς προδιαγραφές, συνθέτουν μια ολοκληρωμένη γκάμα προϊόντων κίνησης, θέρμανσης, λίπανσης, οδοποιΐας και λειτουργίας βιομηχανικών μονάδων.

Η εταιρεία δηλώνει συνεχώς σε εγρήγορση για να καλύπτει τις ανάγκες των πελατών της. Τα τελευταία χρόνια βλέποντας την αύξηση του ενδιαφέροντος για την υγραεριοκίνηση κινήθηκε έτσι ώστε να προχωρήσει στις ανάλογες επενδύσεις και συνεργασίες για την παροχή υγραερίου κίνησης από τα πρατήριά της.

CORAL

Coral

Η Coral A.E. είναι η πρώην Shell Hellas A.E., εταιρεία που μετονομάστηκε τον Ιούλιο του 2010 μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς της από την Motor Oil Hellas. Η εταιρεία λειτουργεί στην Ελλάδα από το 1926. Οι βασικές της δραστηριότητες είναι η διανομή και εμπορία μιας ευρείας γκάμας πετρελαιοειδών προϊόντων όπως βενζίνη, πετρέλαιο, λιπαντικά, υγραέριο και χημικά. Με περίπου 700 πρατήρια υγρών καυσίμων που λειτουργούν με το σήμα Shell είναι μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου στην Ελλάδα. Παράλληλα οι δραστηριότητές της καλύπτουν και όλο το φάσμα του εμπορικού τομέα και την ναυτιλία.

Μέσα σε αυτή την πορεία της στην Ελλάδα τα τελευταία 86 χρόνια, η εταιρεία απέδειξε το ενδιαφέρον της για την ελληνική κοινωνία συνεισφέροντας στην οικονομία της χώρας, είτε μέσω των επενδύσεων που συνεχώς πραγματοποιεί είτε μέσω των ευκαιριών απασχόλησης που τόσα χρόνια προσφέρει. Η μακρά παραμονή του προσωπικού ήταν και είναι ο αδιάψευστος μάρτυρας μιας ισχυρής σχέσης μεταξύ της εταιρείας και των εργαζομένων, που αποτέλεσε και τον κινητήριο μοχλό για την επιτυχή ανάπτυξή της. Σήμερα, η εταιρεία απασχολεί 350 περίπου άτομα, χωρίς να υπολογίζουμε τους έμμεσα απασχολούμενους, συνεργάτες και προσωπικό συνεργατών.

Με περίπου 700 πρατήρια υγρών καυσίμων που λειτουργούν με το σήμα Shell είναι μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου στην Ελλάδα. Παράλληλα οι δραστηριότητές της καλύπτουν και όλο το φάσμα του εμπορικού τομέα και την ναυτιλία.

Το όραμα της Coral είναι να αποτελεί την πρώτη επιλογή του πελάτη, με ανθρώπινο πρόσωπο και σεβασμό στο περιβάλλον. Η στρατηγική μας είναι να αναβαθμίζουμε διαρκώς τις υπηρεσίες μας προκειμένου να ανταποκρινόμαστε στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς και των πελατών μας και να διαφοροποιούμαστε από τον ανταγωνισμό σε όλα τα επίπεδα. Η καθημερινή μας λειτουργία, αλλά και αυτή των συνεργατών μας, χαρακτηρίζεται από την απαρέγκλιτη τήρηση του κώδικα δεοντολογίας της εταιρείας

(των Γενικών Επιχειρησιακών Αρχών μας) που στοχεύουν μεταξύ άλλων στην εφαρμογή της αρχής της αειφόρου ανάπτυξης, στην ανάπτυξη ενός πλαισίου για την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον, στη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία και στην ανάπτυξη και υλοποίηση ενός διαρκούς προγράμματος εταιρικής κοινωνικής ευθύνης που θα αφουγκράζεται τα σύγχρονα προβλήματα της κοινωνίας μας.

Στην προσπάθειά μας να ενισχύσουμε το ανταγωνιστικό πλεονέκτημά μας, έχουμε αφιερώσει σημαντικό τμήμα των επενδύσεών μας τα τελευταία χρόνια στη διαφοροποίηση προϊόντων και υπηρεσιών, με τα οποία προσπαθούμε να προσθέτουμε αξία στα χρήματα των καταναλωτών.

Μέσα από τις δραστηριότητές μας και με τον ίδιο πάντοτε σεβασμό προς τους καταναλωτές, τους συνεργάτες και το προσωπικό μας θα εξακολουθήσουμε να έχουμε και στο μέλλον τις ίδιες στενές σχέσεις εκτίμησης με την ελληνική κοινωνία προσφέροντάς της τις συνθήκες για μια καλύτερη ποιότητα ζωής και συνεισφέροντας στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας μέσα σε ένα σταθερό και ανταγωνιστικό περιβάλλον.

ΕΛΙΝΟΙΛ

Η ΕΛΙΝΟΙΛ, γνωστότερη με την εμπορική ονομασία ελίν, είναι μια ολοκληρωμένη ελληνική ιδιωτική εταιρία ενέργειας, εισηγμένη στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Είναι η μακροβιότερη εταιρία καυσίμων στην Ελλάδα και το 2014 συμπληρώνει τα 60 χρόνια από την ίδρυση της το 1954.

Σήμερα, η ΕΛΙΝΟΙΛ διαθέτει ένα αναπτυσσόμενο πανελλαδικό δίκτυο με 560 πρατήρια ελίν ενώ μέσω της θυγατρικής της ελίν Σταθμοί δραστηριοποιείται και στην διαχείριση και λειτουργία ιδιόκτητων πρατηρίων, έχοντας έτσι σημαντική εμπειρία σε θέματα λιανικής. Ένα βασικό στοιχείο που ξεχωρίζει το δίκτυο πρατηρίων ελίν είναι ο συστηματικός έλεγχος της καλής ποιότητας αλλά και της σωστής ποσότητας των καυσίμων, στο πλαίσιο των σχετικών προγραμμάτων που εκπονεί σε συνεργασία με το εργαστήριο καυσίμων του ΕΜΠ, για την ποιότητα ανελλιπώς από το 1998 και για την ποσότητα από το 2008.

Η ΕΛΙΝΟΙΛ κατέχει σημαίνουσα θέση στην κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της ελληνικής βιομηχανίας με υγρά καύσιμα, στερεά καύσιμα και λιπαντικά.

Η ΕΛΙΝΟΙΛ κατέχει σημαίνουσα θέση στην κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της ελληνικής βιομηχανίας με υγρά καύσιμα, στερεά καύσιμα και λιπαντικά καθώς από το 1954 βρίσκεται συνεχώς δίπλα στη βιομηχανία ως ο πιο αξιόπιστος σύμβουλος ενέργειας. Η εταιρία κατέχει ηγετική θέση και στο χώρο του θαλάσσιου τουρισμού, τον οποίο τροφοδοτεί με καύσιμα και λιπαντικά μέσω ενός παράκτιου δικτύου με πάνω από 150 πρατήρια ελίν αλλά και μέσω των υπερσύγχρονων σταθμών εφοδιασμού σκαφών αναψυχής που έχει κατασκευάσει και λειτουργεί σε μερικές από τις σημαντικότερες μαρίνες της χώρας.

Η ΕΛΙΝΟΙΛ δραστηριοποιείται και στην εξυπηρέτηση της ποντοπόρου ναυτιλίας με λιπαντικά όπου εξυπηρετεί τις ανάγκες των πελατών της σε όλο τον κόσμο any time on time, ενώ ειδικά στα λιμάνια της Κίνας, της Σιγκαπούρης, του Περσικού Κόλπου, της Βόρειας Ευρώπης και της Ελλάδας τροφοδοτεί τους πελάτες της με τα λιπαντικά ελίν marine. Τέλος η εταιρία δραστηριοποιείται με επιτυχία και

στη θέρμανση οικιών και κτιρίων, εξυπηρετώντας πελάτες σε όλη την Αττική, πρωτοπορώντας σε θέματα εξυπηρέτησης και διασφάλισης σωστών παραδόσεων.

Η ΕΛΙΝΟΙΛ διαθέτει σημαντικές υποδομές που περιλαμβάνουν τρεις εγκαταστάσεις αποθήκευσης καυσίμων σε Ασπρόπυργο, Πόρτο Λάγος και Βόλο, δύο εργοστάσια επεξεργασίας στερεών καυσίμων σε Βόλο και Ασπρόπυργο, περίπου 30 ιδιόκτητα βυτιοφόρα μεταφοράς καυσίμων ενώ όσο αφορά στα θαλάσσια μέσα μεταφοράς, χρησιμοποιεί, μέσω της θυγατρικής της, ελίν Ναυτικής, ένα υπερσύγχρονο στόλο που περιλαμβάνει δύο υπερσύγχρονα δεξαμενόπλοια για την εξυπηρέτηση του νησιωτικού δικτύου των 150 πρατηρίων ελίν και ένα ακόμη υπερσύγχρονο δεξαμενόπλοιο για την τροφοδοσία των εγκαταστάσεων καυσίμων της στο Βόλο και το Πόρτο Λάγος. Τα δύο δεξαμενόπλοια με τα οποία εξυπηρετεί τις ανάγκες του νησιωτικού της δικτύου έχουν λάβει πλήθος βραβείσεων, μεταξύ των οποίων και περιβαλλοντική διάκριση από τον έγκριτο οργανισμό Lloyds.

Τέλος, η θυγατρική της, ελίν Τεχνική, αναλαμβάνει τη μελέτη, το σχεδιασμό και την κατασκευή τεχνικών έργων, ενώ η συνδεδεμένη με την ΕΛΙΝΟΙΛ, ελίν Βιοκαύσιμα δραστηριοποιείται με εξαιρετική επιτυχία στο χώρο των βιοκαυσίμων και διαθέτει ένα υπερσύγχρονο εργοστάσιο παραγωγής βιοντίζελ στο Βόλο.

REVOIL

Η REVOIL ιδρύθηκε το 1982 και η κύρια δραστηριότητά της την εποχή εκείνη ήταν η αποθήκευση υγρών καυσίμων. Το μοναδικό έσοδο της Εταιρείας προερχόταν από την εκμετάλλευση της εγκατάστασής της στο νησί της Χίου, με την ενοικίαση της για την αποθήκευση καυσίμων τρίτων εταιρειών.

Το 1995, όταν η οικογένεια Ρούσσου απέκτησε την εταιρεία, η REVOIL εξελίχθηκε ως μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών στη χώρα. Η νέα ομάδα διοίκησης εφάρμοσε ένα πρωτοπόρο επιχειρηματικό σχέδιο, έτσι ώστε να αυξήσει το μερίδιο αγοράς, να επεκτείνει και να αναβαθμίσει τους αποθηκευτικούς της χώρους, εστιάζοντας στην αναδιοργάνωση και τον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών διοίκησης και στην ενίσχυση της κερδοφορίας και της κεφαλαιακής της δομής.

Η επιθετική πολιτική που η Εταιρεία εφάρμοσε για την επέκταση του δικτύου πρατηρίων της είχε εντυπωσιακά αποτελέσματα. Το δίκτυο πρατηρίων με τα σήματα της REVOIL αυξάνεται από 26 σε 550 κατά την περίοδο 1996 – 2014, δημιουργώντας μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών στην Ελλάδα, με μερίδιο αγοράς πάνω από 10%. Εκτός του δικτύου με τα σήματα της, η εταιρεία πωλεί καύσιμα σε περισσότερα από 200 ανεξάρτητα πρατήρια και σε μεταπωλητές πετρελαίου.

Στα πρατήρια REVOIL οι οδηγοί εφοδιάζονται με τη νέα γενιά καυσίμων *Revoil xtra4*, τα οποία προσφέρουν οικονομία, αύξηση της απόδοσης, σωστή λειτουργία του κινητήρα και προστασία του περιβάλλοντος.

Παράλληλα με την εμπορία υγρών καυσίμων, η REVOIL διαθέτει μία πλήρη σειρά λιπαντικών, τα οποία φέρουν το σήμα «Revoil Revolution» (λιπαντικά βενζινοκινητήρων, πετρελαιοκινητήρων, υδραυλικών συστημάτων και οδωτωτών τροχών).

Η Εταιρεία κατέχει 3 άδειες εμπορίας από το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες της δίνουν το δικαίωμα να πωλεί προϊόντα πετρελαίου, αεροπορικά καύσιμα και καύσιμα πλοίων. Η Εταιρεία λειτουργεί δύο ιδιόκτητες εγκαταστάσεις αποθήκευσης, μία στο νησί της Χίου και μία στην Καβάλα, με συνολική χωρητικότητα τα 44.348 m³, ενώ μισθώνει και μία τρίτη στον Ασπρόπυργο Αττικής, χωρητικότητας 8.036 m³. Τον Ιανουάριο του 2004, η REVOIL προχώρησε στην εισαγωγή της στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η Εταιρεία εξέδωσε 1,17 εκατ. νέες μετοχές και συγκέντρωσε € 7,3

εκατομμύρια. Τα έσοδα από την δημόσια εγγραφή χρησιμοποιήθηκαν για τη μείωση του τραπεζικού δανεισμού, την επέκταση των εγκαταστάσεων της Καβάλας και τον εξοπλισμό νέων πρατηρίων.

Το 2005 η Εταιρεία ξεκίνησε συνεργασία με το Εργαστήριο Τεχνολογίας Καυσίμων και Λιπαντικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Αντικείμενο της συνεργασίας αυτής είναι ο έλεγχος της ποιότητας των καυσίμων που διατίθενται στο δίκτυο πρατηρίων της REVOIL. Το 2008, η συνεργασία επεκτείνεται και στους ποσοτικούς ελέγχους και δημιουργείται έτσι το πρόγραμμα Revoil OKX2, ένα πρόγραμμα που διασφαλίζει την άριστη ποσότητα και την εγγυημένη ποιότητα καυσίμων στα πρατήρια REVOIL.

Η REVOIL από τα μέσα του 2010 έχει επεκτείνει τις δραστηριότητές της στην ποντοπόρο ναυτιλία με την ίδρυση θυγατρικής εταιρείας επενδύσεων στην ποντοπόρο ναυτιλία με την επωνυμία ΑΡΙΣΤΟΝ Ε.Ε.Π.Ν. και μετοχικό κεφάλαιο 29,35 εκατ. ευρώ. Με αυτό τον τρόπο η Εταιρεία εισήλθε σε ένα δεύτερο μεγάλο τομέα δραστηριότητας, διαφορετικό από την εγχώρια εμπορία πετρελαιοειδών. Έναν τομέα συνδεδεμένο άρρηκτα με το παγκόσμιο οικονομικό γίγνεσθαι, απαλλασσόμενο τοπικών οικονομικών συνθηκών.

Σκοπός της ΑΡΙΣΤΟΝ είναι να προσφέρει υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών, μέσω της εκμετάλλευσης ποντοπόρων πλοίων. Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία έχει στην κατοχή της τρία φορτηγά πλοία ξηρού φορτίου τα “Blue Angel”, “Blue Eternity” και “Blue Balance” ιαπωνικής κατασκευής 1994 τα δύο πρώτα και 1998 το τελευταίο, χωρητικότητας 45 χιλιάδων τόνων περίπου το καθένα.

Παράλληλα έχει συστήσει θυγατρική εταιρεία με την επωνυμία REV MARITIME LTD η οποία κάνει τη διαχείριση των πλοίων. Οι ναυλώσεις των πλοίων προσφέρουν σημαντικά έσοδα στον Όμιλο.

AEGEAN

Η AEGEAN είναι η πλέον δυναμικά αναπτυσσόμενη εταιρία στον Ελληνικό Πετρελαϊκό χώρο, καταλαμβάνοντας από πλευράς μεριδίου αγοράς, την θέση αμέσως μετά τις εταιρίες εμπορίας των δυο ομίλων διυλιστηρίων ΕΛ.ΠΕ. και Μ.Ο.Η.

Ειδικότερα, η εταιρία, που από 15ετίας και πλέον έχει περίοπτη θέση στον τομέα της εμπορίας των ναυτιλιακών καυσίμων σε διεθνές επίπεδο, ξεκίνησε την δραστηριότητά της στην εσωτερική αγορά στις αρχές του 2000 και έγινε γνωστή με δίκτυο 600 πρατηρίων που έχει αναπτύξει μέχρι σήμερα σε όλη την ελληνική επικράτεια.

Η Εταιρία διαθέτει σύγχρονες ιδιότητες εγκαταστάσεις στην βόρεια Ελλάδα και συγκεκριμένα στην Αλεξανδρούπολη, από τις οποίες εξυπηρετούνται οι πελάτες της Ανατολικής Μακεδονίας και της Θράκης. Οι εγκαταστάσεις αυτές έχουν πρόσβαση σε πλοία, τραίνα και βυτιοφόρα αυτοκίνητα. Στην νότια Ελλάδα οι πελάτες της εταιρίας εξυπηρετούνται από τις εγκαταστάσεις Ασπροπύργου, οι

Η Εταιρία διαθέτει σύγχρονες ιδιότητες εγκαταστάσεις στην βόρεια Ελλάδα και συγκεκριμένα στην Αλεξανδρούπολη, από τις οποίες εξυπηρετούνται οι πελάτες της Ανατολικής Μακεδονίας και της Θράκης.

οποίες ανήκουν στην ιδίων συμφερόντων εταιρία MELCO OIL και οι οποίες είναι συνδεδεμένες μέσω αγωγού με τα διυλιστήρια Ασπροπύργου και έχουν επίσης πρόσβαση σε πλοία και βυτιοφόρα αυτοκίνητα. Πέραν των παραπάνω σημείων φόρτωσης, η Εταιρία διατηρεί γραφεία και πραγματοποιεί φορτώσεις και από τα Διυλιστήρια των ΕΛ.ΠΕ. στον Ασπρόπυργο τη Θεσσαλονίκη και την Ελευσίνα, καθώς και από αυτά της MOTOR OIL στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας.

Τα καύσιμα διατίθενται στην αγορά με ιδιόκτητο στόλο 30 βυτιοφόρων οχημάτων, τελευταίων προδιαγραφών, ο οποίος συμπληρώνεται για την κάλυψη των αναγκών της αγοράς, από συνεργαζόμενα / μισθωμένα βυτιοφόρα Δ.Χ. Η ταχύτατη επέκταση του δικτύου πρατηρίων της AEGEAN, που μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα την έφερε στις πρώτες θέσεις της κατάταξης πωλήσεων βενζινών Πανελλαδικά,

στηρίζεται στους παρακάτω τέσσερις βασικούς άξονες:

- Ποιότητα Προϊόντων και Υπηρεσιών
- Ανταγωνιστικές Τιμές
- Ανθρωποκεντρική πολιτική
- Εντυπωσιακή Εταιρική Εικόνα

Στην προσπάθειά της για την εξάλειψη κάθε πιθανότητας παρέμβασης που θα μπορούσε να επηρεάσει την ποιότητα των καυσίμων, πέραν των άλλων μέτρων που έχει λάβει, η AEGEAN καθιέρωσε τον ποιοτικό έλεγχο των καυσίμων με ιδιόκτητο κινητό συνεργείο, στελεχωμένο με εξειδικευμένο προσωπικό.

Στο πλαίσιο της παροχής ποιοτικών προϊόντων και υπηρεσιών, εντάσσεται και η διάθεση στην αγορά από τις αρχές του 2008, πλήρους σειράς λιπαντικών AEGEAN νέας τεχνολογίας, κορυφαίας ποιότητας, η οποία καλύπτει κάθε πιθανή ανάγκη για λίπανση.

Η AEGEAN είναι πιστοποιημένη κατά ISO 9001:2000 (Quality Management System) και κατά ISO 14001:2004 (Environmental Management System).

MAMIDOILJETOIL

Η MAMIDOILJETOIL είναι μία αμιγώς ελληνική, οικογενειακή επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην ελληνική και διεθνή αγορά των πετρελαιοειδών. Ιδρύθηκε από τους αδερφούς Κυριάκο, Γιώργο και Νίκο Μαμιδάκη στα τέλη της δεκαετίας του '60 με σκοπό την αποθήκευση, διακίνηση και εμπορία πετρελαιοειδών στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια. Το 2014 η εταιρεία συμπληρώνει 45 χρόνια δυναμικής παρουσίας.

Σήμερα η εταιρεία ελέγχει ένα δίκτυο περίπου 500 πρατηρίων με σήματα JETOIL, διαθέτει ιδιόκτητους αποθηκευτικούς χώρους καυσίμων όπως είναι οι Εγκαταστάσεις στο Καλοχώρι Θεσσαλονίκης που αποτελούν το μεγαλύτερο εννιαίο αποθηκευτικό χώρο στην Ελλάδα (χωρητικότητας 200.000 κ.μ.), στόλο Ι.Χ. βυτιοφόρων, παρέχει υπηρεσίες αποθήκευσης και διαχείρισης, ενώ παράλληλα με βάση τις Εγκαταστάσεις της Θεσσαλονίκης, η εταιρεία κάνει εξαγωγές στα Βαλκάνια. Η εταιρεία διαθέτει επίσης ιδιόκτητο στόλο 5 ειδικών εφοδιαστικών πλοίων για την κάλυψη των αναγκών των πελατών της σε ναυτιλιακά καύσιμα γύρω και μέσα στο λιμάνι του Πειραιά (ακτοπλοϊκές εταιρείες, αλιευτικά σκάφη, κρουαζιερόπλοια, κλπ). Η εταιρεία νοικιάζει και λειτουργεί τις εγκαταστάσεις της ElPetro στο Πέραμα, ενώ για τις ανάγκες κάλυψης των πελατών της σε πετρέλαιο θέρμανσης, διαθέτει και λειτουργεί εγκατάσταση το Μενίδι Αττικής.

Το 2013 η Εταιρεία είχε κύκλο εργασιών ύψους περίπου € 1.037δισ. Το μερίδιο εσωτερικής αγοράς για το α' δεκάμηνο του 2013 έφτασε στο 7.53%.

Η εταιρεία από τη δεκαετία του '70 είχε ξεκινήσει εμπορικές δραστηριότητες στα Βαλκάνια. Τα τελευταία χρόνια έχει στρέψει το επιχειρηματικό της ενδιαφέρον για ανάπτυξη στις χώρες της περιοχής και έχει καταφέρει να διεισδύσει δυναμικά και να εξαπλωθεί είτε η ίδια απευθείας, είτε μέσω θυγατρικών εταιρειών, επενδύοντας στην κατασκευή εγκαταστάσεων αποθήκευσης (Αλβανία, Κόσσοβο) ή με απευθείας εξαγωγές από τις εγκαταστάσεις της στο Καλοχώρι (Βουλγαρία, Σερβία, πΓΔΜ). Τον Οκτώβριο του 2013 η εταιρεία μέσω της θυγατρικής της JETOILSerbia, εγκαινίασε μία νέα σημαντική επένδυση σε αποθηκευτικούς χώρους στην περιοχή Smederevo στη Σερβία, χωρητικότητας περίπου 25.000 κ.μ., με δυνατότητα διπλασιασμού της αποθηκευτικής χωρητικότητας τα επόμενα χρόνια.

Τα τελευταία 7 χρόνια η JETOIL έχει δώσει ιδιαίτερη έμφα-

ση σε θέματα που αφορούν στην αειφορία και τη βιώσιμη ανάπτυξη, έχοντας εντάξει την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στην στρατηγική της, εκπονώντας δράσεις και προγράμματα πάνω στους πυλώνες Ανθρώπινο Δυναμικό, Αγορά, Κοινωνία και Περιβάλλον. Τον Ιούλιο του 2013 η εταιρεία παρουσίασε την 5η Εκθεση Εταιρικής Υπευθυνότητας.

Το Δεκέμβριο του 2013 η εταιρεία, στα πλαίσια της συμμετοχής της στα ετήσια Environmental Awards, έλαβε το Χρυσό βραβείο στην κατηγορία Sustainable Transport για το πρόγραμμα καταμέτρησης και αντιστάθμισης ρύπων για το σύνολο των Ι.Χ. βυτιοφόρων και εφοδιαστικών πλοίων που χρησιμοποιεί για τη διακίνηση των προϊόντων της σε ξηρά και θάλασσα. Το Μάιο του 2013 η JETOIL έλαβε, για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, Silver διάκριση στα πλαίσια της συμμετοχής της στο CRIndex 2012 (Εθνικός Δείκτης Εταιρικής Υπευθυνότητας).

Στα πλαίσια των δεσμεύσεών της για το Περιβάλλον, η JETOIL παρουσίασε τον Ιούλιο επίσημα το πρώτο πιλοτικό «Πράσινο» πρατήριο στην Ελλάδα, που βρίσκεται στον Αγ. Στέφανο Αττικής.

Η MAMIDOILJETOIL αποτελεί την κυριότερη επιχείρηση των Ομίλου Αφών Μαμιδάκη, ο οποίος δραστηριοποιείται παράλληλα στο χώρο των τουριστικών και ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, την ναυτιλία, το διεθνές εμπόριο πετρελαιοειδών προϊόντων και τις αγροτικές επιχειρήσεις (παραγωγή και διάθεση εξαιρετικού παρθένου ελαιόλαδου και κρασιών από την Κρήτη).

Ο επιάλτης του «λουκέτου» πάνω από τα βενζινάδικα

Πάνω από 2.200 λουκέτα πρατηρίων σε όλη την Ελλάδα μετρά την τελευταία πενταετία ο κλάδος της εμπορίας καυσίμων, με τη λιανική να έχει υποστεί σφοδρές απώλειες από την ακινησία των οχημάτων και τη μείωση στην κατανάλωση βενζίνης κατά τουλάχιστον 34% από το 2009 μέχρι σήμερα. Η ανάκαμψη που παρουσιάζει το ντίζελ κίνησης τον τελευταίο χρόνο αλλά και ο περιορισμός του ρυθμού μείωσης στην κατανάλωση βενζίνης και η στροφή αρκετών πρατηρίων στην υγριαεριοκίνηση, αποτελούν πρώιμες ενδείξεις αισιοδοξίας σε μια αγορά που μέχρι σήμερα βυθιζόταν ταχύτατα στην ύφεση, ωστόσο ο δρόμος για την αναθέρμανση του κλάδου είναι ακόμη μακρύς.

Υπερφορολόγηση

Η υπερφορολόγηση των καυσίμων στην Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί το ουσιαστικότερο πρόβλημα για καταναλωτές και βενζινοπώλες, καθώς όσο οι τιμές διατηρούνται σε τόσο υψηλά επίπεδα σε αντιδιαστολή με τα εισοδήματα,

η κατανάλωση δεν αναμένεται να ανακάμψει αισθητά. Η Ελλάδα είναι σήμερα η τρίτη ακριβότερη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά την Ιταλία και την Ολλανδία, ως προς τις τιμές της αμόλυβδης βενζίνης με την τιμή να διαμορφώνεται μεσοσταθμικά τον Μάρτιο στα 1,66 ευρώ το λίτρο. Στην ενδεικτική αυτή τιμή, οι φόροι, τα τέλη και οι λοιπές επιβαρύνσεις αντιστοιχούν σε 0,9940 ευρώ το λίτρο ή στο 58,81% της τελικής τιμής, ενώ άλλα 0,57 ευρώ το λίτρο είναι η τιμή διυλιστηρίου (34,29%) και μόλις 0,098 ευρώ το λίτρο (5,9%) είναι το εκτιμώμενο περιθώριο κέρδους που μοιράζονται οι εταιρείες εμπορίας και οι πρατηριούχοι. Αρκετά πρατήρια συνεχίζουν να υπολειτουργούν «ανοιγοκλείνοντας» ανάλογα με το αν έχουν ρευστό να προμηθευτούν καύσιμα, ενώ κατ'έκτιμηση παραγόντων του κλάδου η συρρίκνωση σε ότι αφορά τον αριθμό των εν λειτουργία πρατηρίων δεν έχει τερματιστεί καθώς μέσα στο 2014 το δίκτυο αναμένεται να μειωθεί κι άλλο.

Παράλληλα ο συνδυασμός των υψηλών τελικών τιμών, των

εξαιρετικά χαμηλών περιθωρίων κέρδους και της μειωμένης κατανάλωσης, έχει ωθήσει σε έξαρση των παραβατικών συμπεριφορών και στην εκμετάλλευση των καταναλωτών, στον κλάδο της λιανικής που ακόμη και μετά την εγκατάσταση του περιβότου συστήματος εισροών – εκροών φέτος, εκτιμάται ότι θα πάρει αρκετό καιρό για να περιοριστούν.

Λαθρεμπόριο – κλοπή

Πέραν του λαθρεμπορίου που έχοντας μετατοπιστεί στο ναυτιλιακό καύσιμο, αποτελεί την ουσιαστικότερη πηγή κερδοσκοπίας σε ότι αφορά πλέον το πετρέλαιο, η «κλοπή στην αντλία» που γίνεται στις βενζίνες μέσα από μηχανισμούς υψηλής τεχνολογίας παραμένει μεγάλη πληγή τόσο για τους καταναλωτές, όσο και για τον ανταγωνισμό στον κλάδο. Στελέχη της αγοράς πετρελαιοειδών εκτιμούν ότι ακόμη και σήμερα οι καταναλωτές πληρώνουν κατά μέσο όρο «καπέλο» 10-12 λεπτά σε κάθε λίτρο βενζίνης εξαιτίας των πειραγμένων αντλιών που παραδίδουν λιγότερο καύσιμο, καθώς υπολογίζεται πως μέχρι και το 30% του όγκου καυσίμων που διακινείται στην αγορά, διοχετεύεται μέσα από τέτοιες αντλίες.

Η εξάρθρωση από την αστυνομία λαθρεμπορικού δικτύου τον περασμένο Φεβρουάριο, στο οποίο είχε εμπλοκή ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας ΕΤΕΚΑ Γ. Σπανός, τουλάχιστον 12 πρατήρια υγρών καυσίμων και πωλητές καθώς και δύο κρατικοί υπάλληλοι του Υπουργείου Περιβάλλοντος και του υπουργείου Οικονομικών, κατέδειξε ότι το λαθρεμπόριο καλά κρατεί στην Ελλάδα.

Συστήματα Εισροών – Εκροών

Θεωρητικά η 1η Απριλίου του 2014 επρόκειτο να είναι η πρώτη ημέρα της πλήρους λειτουργίας του περιβότου συστήματος καταγραφής εισροών – εκροών στα πρατήρια υγρών καυσίμων, εκκινώντας μια περίοδο όπου πλέον οι καταγραφές των διακινούμενων όγκων θα γίνονται με τον πλέον επίσημο τρόπο ώστε να περιοριστεί δραστικά το λαθρεμπόριο. Το αν και πως θα λειτουργήσει αποδοτικά το σύστημα που έκανε πάνω από μια πενταετία να εφαρμοστεί στον πρώτο από τους τρεις βασικούς κρίκους της αλυσίδας (διυλιστήρια και εταιρείες εμπορίας θα ακολουθήσουν) εναπόκειται στην Πολιτεία, ωστόσο οι πρώτες ενδείξεις είναι ότι παρά την αβελτηρία των προηγούμενων ετών, η αγορά οργανώνεται και γίνεται περισσότερο «διάφανη» για τις φορολογικές αρχές αλλά και τον τελικό καταναλωτή. Τα πρατήρια σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Λάρισα, Μαγνησία, Ιωάννινα και Ηράκλειο που δεν θα έχουν διασυνδέσει το σύστημα εισροών εκροών με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων μέχρι τις 31 Μαρτίου 2014 απειλούνται με πρόστιμα 50.000 ευρώ και αφαίρεση άδειας λειτουργίας.

Το 2014-2015 με βάση τις υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί ή επεξεργάζονται, η επέκταση του συστήμα-

τος εισροών εκροών θα συμπεριλάβει τα διυλιστήρια και τις εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών, τις εγκαταστάσεις των πωλητών πετρελαίου θέρμανσης, τις φορολογικές αποθήκες, τις εγκαταστάσεις των πρατηρίων του Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα (π.χ. πρατήρια ιδιοκτησίας των Ενόπλων Δυνάμεων, της ΕΘΕΛ, Ιδιωτικών Μεταφορικών Εταιρειών με πάνω από 20 φορτηγά κ.α.) κ.α.

Πέραν την εγκατάστασης του συστήματος εισροών – εκροών, της υποχρεωτικής σήμανσης των βυτιοφόρων, και της τοποθέτησης GPS στα βυτιοφόρα και τα σλέπια (άλλα έγιναν, αλλά μένει να υλοποιηθούν), τα δύο τελευταία χρόνια ήταν συνολικά μια περίοδος διαρκών και σημαντικών αλλαγών

“ Η υπερφορολόγηση των καυσίμων στην Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί το ουσιαστικότερο πρόβλημα για καταναλωτές και βενζινοπώλες.

στο θεσμικό πλαίσιο της εμπορίας πετρελαιοειδών που σταδιακά θα επηρεάζουν όλο και περισσότερο τον ανταγωνισμό και τη γεωγραφία των πρατηρίων σε όλη την Ελλάδα.

Απελευθέρωση

Ήδη μια σειρά από αιτήματα των πρατηριούχων που χρόνια, αντιμετωπίστηκαν με την απελευθέρωση της αγοράς. Επιτρέπεται πλέον η πρόσβαση των πρατηρίων απευθείας στα διυλιστήρια και τις φορολογικές αποθήκες με βυτιοφόρο που φέρει το εμπορικό του σήμα. Επίσης, επιτρέπεται στα ανεξάρτητα πρατήρια να χρησιμοποιούν ιδιόκτητα ή μισθωμένα βυτιοφόρα ανεξαρτήτως χωρητικότητας, καθώς και να μισθώνουν ΦΔΧ βυτιοφόρα χωρίς τους περιορισμούς των ιδιόκτητων βυτιοφόρων. Όλα επίσης τα πρατήρια μπορούν να διαθέτουν βυτιοφόρα οχήματα χωρίς περιορισμούς ως προς το πλήθος και το τόνάζ. Είχε προηγηθεί η απελευθέρωση του ωραρίου, η κατάργηση των ελάχιστων αποστάσεων, κ.α

Η λειτουργία του συστήματος εισροών/εκροών επιτρέπει πλέον στα πρατήρια να εκδίδουν αποδείξεις λιανικής στις οποίες αναγράφεται η τιμή και η ποσότητα πώλησης του καυσίμου. Παλαιότερα είχε απελευθερωθεί.

Μια από τις σημαντικότερες θεσμικές παρεμβάσεις που έγιναν από πέρυσι τον Ιούλιο είναι η αλλαγή του περιεχομένου των συμβάσεων αποκλειστικής συνεργασίας των εταιρειών εμπορίας με τα πρατήρια. Με το νέο καθεστώς διαχωρίστηκαν οι εμπορικές συμφωνίες μεταξύ πρατηρίου και εταιρείας από την προμήθεια καυσίμων και τις τιμές τους, μειώθηκε ο χρόνος διάρκειας των αποκλειστικών συμβάσεων που δέσμευε τους βενζινοπώλες και διευκολύνθηκε η καταγγελία συμβάσεων (τριετία) από πρατηριούχους που δεν έχουν οικονομικές υποχρεώσεις. ■

Σε κρίση καμνή τα πρατήρια υγρών καυσίμων

του Μιχάλη Κιούση

Προέδρου της Ομοσπονδίας Βενζινοπωλών Ελλάδος

Η μεγάλη οικονομική κρίση έδωσε την ευκαιρία να αναδειχτεί το πρόβλημα της διάρθρωσης της αγοράς καυσίμων σε όλα τα επίπεδα. Παλιές δομές, απαρχαιωμένη νομοθεσία, παραβατικότητα, διαφθορά, τεχνική καθυστέρηση κλπ εμπλέχθηκαν με άστοχες και σπασμωδικές πολιτικές της Πολιτείας με αποτέλεσμα να επιδεινωθούν οι όροι της άσκησης της υγιούς επιχειρηματικότητας στον χώρο.

Θα περίμενε κανείς να αρχίσει με την κρίση ένας ειλικρινής διάλογος για τα προβλήματα της αγοράς καυσίμων, για τον εκσυγχρονισμό των δομών και του θεσμικού πλαισίου ώστε να αντιμετωπισθεί η κρίση με αναπτυξιακό πνεύμα. Αντί γι αυτό, οι κυβερνήσεις από την πρώτη στιγμή είδαν την ευκαιρία να επιβάλλουν σκληρά ως εξοντωτικά θεσμικά και εισπρακτικά μέτρα σε βάρος των πρατηρίων και των καταναλωτών, θεωρώντας πως έτσι θα επιλύσουν το πρόβλημα των ελλειμμάτων.

Τα αποτελέσματα ήταν ακριβώς τα αντίθετα. Ούτε δημόσια έσοδα αποκόμισαν, ούτε την παραβατικότητα κτύπησαν, ούτε τα πρατήρια αντιμετώπισαν την κρίση. Θα έλεγε κανείς ότι πολύ περισσότερο οι πολιτικές υπολόγιζαν στον αφανισμό μέρους των πρατηρίων για να αλωθεί η αγορά από μεγάλα συμφέροντα και λιγότερο στην εξυπηρέτηση της δημοσιονομικής πολιτικής. Δεν είναι εύκολο να ερμηνεύσει κανείς μέτρα όπως το άνοιγμα του δρόμου στα σούπερ μάρκετ να ανοίγουν πρατήρια στο χώρο τους καταργώντας τα μέτρα ασφαλείας (παρόλη όμως την αλλαγή της νομοθεσίας, λόγω της κρίσης καμία υπεραγορά δεν έχει ανοίξει, μέχρι στιγμής, πρατήριο διαφεύδοντας την παραφιλολογία και τη λάθος άποψη ότι οι υπεραγορές θα πουλούν φθηνά), η κατάργηση του ωραρίου, η κατάργηση της απαγόρευσης πώλησης κάτω του κόστους, οι συνεχείς αυξήσεις του ΕΦΚ

σε όλα τα καύσιμα, η εξίσωση του ΕΦΚ στα πετρέλαια, η τεράστια αύξηση της φορολογίας πρατηρίων κλπ.

Συστήματα εισροών – εκροών

Ακόμη και η επιβολή της εγκατάστασης του συστήματος εισροών – εκροών, αρχικά μόνο στα πρατήρια, δεν είναι απαλλαγμένη αυτής της σκοπιμότητας. Κάθε νοήμων πολιτικός θα ξεκινούσε την εγκατάσταση από τις πηγές της διανομής των καυσίμων και σταδιακά θα εφάρμοζε τον, κάθε τύπου, ηλεκτρονικό έλεγχο της διακίνησης σε όλα τα άλλα επίπεδα. Αφού εξασφάλιζε τον έλεγχο στην πηγή και στη διακίνηση, θα έφτανε και στα πρατήρια αν και δεν είναι βέβαιο ότι θα χρειαζόταν αν πραγματικά σταματούσε η παραβατικότητα και το λαθρεμπόριο στα παραπάνω επίπεδα. Έστω όμως και να ήταν απαραίτητο, σε κάθε περίπτωση τα πρατήρια έπρεπε να είναι στο τέλος αυτής της διαδικασίας.

Τι είδαμε στην πραγματικότητα; Μια συνεχή αναβολή των συστημάτων ελέγχου στα άλλα επίπεδα και μια πιεστική επιμονή εγκατάστασης στα πρατήρια. Δεν είμαστε κατά των συστημάτων αλλά δεν μπορούμε να μην υποσημειώσουμε την ειδική μεταχείριση σε βάρος μας. Αποτελεί ακόμη αναπάντητο ερωτηματικό, τι είναι αυτό που κάνει δυνατή την εγκατάσταση αυτών των συστημάτων σε 6.000 πρατήρια και αδύνατη σε 2-3 διυλιστήρια, σε 20 εταιρείες εμπορίας και σε μερικές δεκάδες στέπια. Για μας είναι μόνο η έλλειψη πολιτικής βούλησης και η εξυπηρέτηση ειδικών συμφερόντων κάποιων.

Λαθρεμπόριο

Τα αποτελέσματα φυσικά αυτών των πολιτικών τα είδαμε. Η υποτιθέμενη είσπραξη δημοσίων εσόδων από την εξίσωση

του ΕΦΚ πετρελαίων απέτυχε πλήρως και η παραβατικότητα, κυρίως από το λαθρεμπόριο, έμεινε ανέπαφη. Δυστυχώς διακινδυνώσαμε από τις τωρινές εξελίξεις για τις διαμαρτυρίες μας όταν επισημαίναμε ότι με την εξίσωση άνοιξε νέα μεγάλη πόρτα για το λαθρεμπόριο με το ναυτιλιακό καύσιμο. Στο μεταξύ, ο πληθυσμός πάγωνε κυριολεκτικά και ακραίες επιπτώσεις αυτού ήταν και πολλοί θάνατοι συμπολιτών μας από αδυναμία θέρμανσης, χωρίς η τεράστια ρύπανση από την στροφή των καταναλωτών σε καρκινογόνα καύσιμα.

Φυσικά, λαθρεμπόριο καυσίμων χωρίς διαφθορά δημοσίων λειτουργών, είναι αδύνατο. Δεν είναι δυνατόν, χωρίς επίορκους λειτουργούς να «λοξοδρομούν» περιέργως και εύκολα τα σλέπια προς δεξαμενές και «διυλιστήρια» αποχρωματισμού στη στεριά, ενώ θα έπρεπε να ξεφορτώσουν μόνο στη θάλασσα, στα πλοία προορισμού. Δεν είναι δυνατόν να «ταξιδεύουν» τα χαρτιά των βυτιοφόρων εξαγωγής καυσίμων στα τελωνεία, να «εξάγονται», να σφραγίζονται ενώ τα βυτιοφόρα μοιράζουν τα καύσιμα, αφορολόγητα, στην εσωτερική αγορά!

Είναι αδύνατο να ασκήσουμε υγιή επιχειρηματικότητα με τους λαθρέμπορους και τους παραβάτες να κυριαρχούν στην αγορά. Είναι γνωστό ότι το μεικτό κέρδος των πρατηρίων είναι περί το 3% ανά λίτρο. Όταν στον παραβάτη παρουσιάζεται η ευκαιρία να κερδίσει 50-60% ανά λίτρο όλοι καταλαβαίνουμε την κατάσταση που θα δημιουργήσει ο τεράστιος αθέμιτος ανταγωνισμός.

Φυσικά στην παράπλευρη παραβατικότητα έχουμε και φαινόμενα, οργανωμένης πλέον, κλοπής καταναλωτών από «πειραγμένες» αντλίες πρατηρίων, από νόθευση καυσίμων και από καλά «κτισμένα» λογισμικά αυτομάτων συστημάτων να κλέβουν χωρίς να φαίνεται.

Πολιτική βούληση

Αν δεν επιδειχθεί πολιτική βούληση πάταξης του συνόλου της παραβατικότητας και όχι επιλεκτικά σε κάποια «μικρά ψάρια», πολύ φοβόμαστε ότι η μεν Πολιτεία θα πανηγυρίζει ότι σφράγισε τις τρύπες του λαθρεμπορίου οι δε λαθρέμποροι, θα συνεχίζουν το πάρτι των παράνομων κερδών και του αθέμιτου ανταγωνισμού. Κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου από τώρα πριν είναι αργά.

Αν σήμερα δούμε την αγορά λιανικής θα παρατηρήσουμε τα εξής:

- Μεγάλη μείωση της κατανάλωσης, λόγω υψηλών φόρων, η οποία, ειδικά στο πετρέλαιο θέρμανσης κυμαίνεται και φέτος στο 73% σε σχέση με το 2011.
- Από την αρχή της κρίσης η πτώση της κατανάλωσης στα καύσιμα κίνησης κυμαίνονταν περί το 10% κάθε χρόνο.
- Έξωση πρατηρίων από την αγορά με κλείσιμο μεγάλου αριθμού πρατηρίων που ξεπερνούν τα 2.000 ενώ άλλα τόσα υπολειποντο ή βρίσκονται με το ένα πόδι στο κλείσιμο.
- Απαξίωση- καταστροφή πρατηρίων παραμεθόριων περιοχών λόγω φθηνότερου καυσίμου (μειωμένος ΕΦΚ και ΦΠΑ) σε γειτονικές χώρες.
- Έξαρση της παραβατικότητας και του λαθρεμπορίου.
- Ένταση του αθέμιτου ανταγωνισμού.
- Μείωση των καθαρών κερδών των πρατηρίων.
- Ανατροπή της ομαλής σχέσης μεταξύ των συμβαλλομένων επιπέδων στην αγορά λόγω έλλειψης ρευστότητας, ιδίως σε βάρος πρατηρίων.

Η κατάσταση αυτή οδηγεί σε «άδειασμα» της αγοράς από πολλά πρατήρια. Η επακόλουθη κίνηση είναι να επαναλειτουργήσουν τα πλέον κερδοφόρα από αυτά αλλά από άλλους ιδιοκτήτες. Ήδη τα 6 στα 10 επαναλειτουργούντα πρατήρια είναι εταιρικά ενώ κάποιος αριθμός είναι αγνώστων και ανεξέλεγκτων συμφερόντων.

Είναι σίγουρο ότι, αν πετύχει η πολιτική έξωσης των επαγγελματιών πρατηριούχων από την αγορά θα επακολουθήσει ένα διάστημα σύγκρουση των εταιρικών με τα υπόπτων συμφερόντων πρατήρια και κατόπιν, αν λάβουμε υπόψη την ευρωπαϊκή εμπειρία, θα κυριαρχήσουν μερικές εταιρίες και αλυσίδες συμφερόντων, μονοπωλώντας την αγορά. Μονοπώληση, δε, σημαίνει αυτομάτως και ομηρία των καταναλωτών. Αυτή την εξέλιξη την απευχόμεθα και την αντιπαλεύουμε όχι μόνο για τη δική μας επιβίωση αλλά και για τα βασικά συμφέροντα των καταναλωτών – πελατών μας. ■

Το λαθρεμπόριο Καυσίμων και οι Οικονομικές Επιπτώσεις

του Γιώργου Ασμάτογλου

Προέδρου της Π.Ο.Π.Ε.Κ. (Πανελλήνια Ομοσπονδία Πρατηριούχων

Εμπόρων Καυσίμων)

Οι Πρατηριούχοι Υγρών Καυσίμων τα τελευταία 15 χρόνια, καταγγέλλουν και διαμαρτύρονται για την επικρατούσα κατάσταση στον χώρο των πετρελαιοειδών.

Διεφθαρμένοι ελεγκτικοί μηχανισμοί, μη εφαρμόσιμες Κυβερνητικές πρακτικές, πρόχειρες υπουργικές αποφάσεις επικοινωνιακού χαρακτήρα, αφήνουν ανοιχτές τις πόρτες στο μέγεθος της λαθρεμπορίας, με ότι αυτό συνεπάγεται στην απώλεια δημοσίων εσόδων, στις οικονομικές επιπτώσεις σε βάρος των φορολογούμενων πολιτών και στην έξαρση του αθέμιτου ανταγωνισμού στην συντριπτική πλειοψηφία των υγιών και νομοταγών πρατηριούχων.

Στις 6 Φεβρουαρίου 2014 ο Γ.Γ. Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Γ. Σούρλας, κατέθεσε με κάθε επισημότητα, ενημερώνοντας την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων για την επικρατούσα κατάσταση στα πετρελαιοειδή, σε σχέση με το λαθρεμπόριο καυσίμων. Όπως κατέθεσε ο κ. Γ. Σούρλας, επικαλούμενος και την παλαιότερη δήλωση του πρώην Πρωθυπουργού κ. Λουκά Παπαδήμου, η απώλεια των δημοσίων εσόδων φθάνει το 1 δις ευρώ ετησίως. Αιτία τα ισχυρά κυκλώματα της λαθρεμπορίας, με την βοήθεια και συμμετοχή επίορκων κρατικών λειτουργών, παράλληλα όμως και με την τραγική αναποτελεσματικότητα της κρατικής μηχανής.

Το 1 δις ευρώ που τσεπώνουν τα κυκλώματα της λαθρεμπορίας ετησίως, αφαιρούνται από μισθούς, συντάξεις, υπηρεσίες υγείας, δημόσια εκπαίδευση και γενικότερα από τις υποδομές του Κράτους που εγγυώνται αξιοπρεπή διαβίωση των Ελλήνων Πολιτών. Δεν είναι δυνατόν να επιμένει η Κυβέρνηση στην εξίσωση του Ε.Φ.Κ στο πετρέλαιο θέρμανσης και κίνησης, αφήνοντας να παγώνουν εκατομμύρια

πολίτες για την δήθεν πάταξη της λαθρεμπορίας και από την άλλη να βρίσκονται στο απυρόβλητο τα αδασμολόγητα καύσιμα εξαγωγών και ναυτιλίας που αφήνουν στα κυκλώματα περιθώριο κέρδους 0,70€ ανά λίτρο.

Τα κυκλώματα

Οι χαμηλές τιμές κτήσης και τα μεγάλα περιθώρια κέρδους των λαθρεμπορικών καυσίμων ευνοούν τα κυκλώματα να διαθέτουν και να ρευστοποιούν γρήγορα μέρος αυτών, από λίγα συνεργαζόμενα και ελεγχόμενα πρατήρια, τα οποία μπορούν να εντοπισθούν από τις πολύ χαμηλές τιμές λιανικής. Τα πρατήρια που παρανομούν και δεν τα ελέγχουν τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, μπορούν να εντοπισθούν από τους καταναλωτές, συγκρίνοντας καθημερινά πρατήρια με πολύ χαμηλές τιμές λιανικής, με τις καθημερινές τιμές ΕΛ.ΠΕ+φπα 23%, από την ιστοσελίδα της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Πρατηριούχων Εμπόρων Καυσίμων (Π.Ο.Π.Ε.Κ.), www.ropek.gr.

Η Κυβέρνηση, πιεζόμενη από την τρόικα για την πάταξη της λαθρεμπορίας, υιοθέτησε άρον-άρον την πρόταση των Πρατηριούχων που εκκρεμούσε από το 2000, για την εγκατάσταση του «**Ηλεκτρονικού Συστήματος Ελέγχου Εισροών-Εκροών σε όλα τα Στάδια Διακίνησης Καυσίμων**» χωρίς όμως κανένα σχεδιασμό εφαρμογής, ψηφίζοντας αρχικά τον Ν.3784/2009, ο οποίος προέβλεπε την εγκατάσταση του συστήματος εισροών-εκροών μόνον στα πρατήρια.

Στη συνέχεια ψηφίστηκε ο Ν.4072/2012, με τον οποίο επεκτείνεται η εφαρμογή του ηλεκτρονικού ελέγχου εισροών-εκροών και σε πλωτά μέσα μεταφοράς και ο Ν.4177/2013,

με τον οποίο προβλέπεται η τοποθέτηση ηλεκτρονικών συστημάτων, σε πάσης φύσεως εγκαταστάσεις των Εταιρειών Εμπορίας και των Διυλιστηρίων.

Επειδή όμως για την εφαρμογή των ψηφισθέντων νόμων, δεν προηγήθηκε όπως θα 'πρεπε σχέδιο χρονοδιαγράμματος εφαρμογής, από εκεί και πέρα όλα κινήθηκαν στη προχειρότητα του «προχωράμε βλέποντας και κάνοντας».

Μαρτυρίες

Ο Γ.Γ. κύριος Γ. Σούρλας στην κατάθεση του στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας σχολιάζοντας αναφέρει, «Πέρασαν 15 χρόνια από τότε που φάνηκε ότι εκφράστηκε η πολιτική βούληση για την πάταξη του λαθρεμπορίου των καυσίμων. Έγιναν διαπιστώσεις, μελέτες, προτάσεις, νομοθετικές ρυθμίσεις, σημασία έχει ότι δεν υπάρχει ακόμη ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης σε όλη την εφοδιαστική αλυσίδα των καυσίμων. Δεκάδες χρόνια παλινωδιών, πολιτικά τερτίπια, καταστάσεις που προσβάλουν κάθε έννοια υπευθυνότητας, νομιμότητας, διαφάνειας. Δεκάδες χρόνια τα κυκλώματα διαφθοράς και διαπλοκής δρουν απρόσκοπτα και οδηγούν τη χώρα στη χρεοκοπία».

Καταλήγοντας στην κατάθεση του ο κ. Γ. Σούρλας είπε «Προσπάθησα όσο περισσότερο μπορούσα αντικειμενικά και υπεύθυνα να σας ενημερώσω για το μεγάλο αυτό ζήτημα που βρίσκεται στην κορυφή της διαφθοράς και της διαπλοκής με ότι αυτό συνεπάγεται για την εύρυθμη λειτουργία της δημοκρατίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της λειτουργίας του πολιτικού συστήματος».

Η Κυβέρνηση με τις παραπάνω νομοθετικές ρυθμίσεις «ανέθεσε» σε τέσσερα Υπουργεία!!! την αντιμετώπιση της λαθρεμπορίας των καυσίμων, επιδεικνύοντας ιδιαίτερη σπουδή για την εγκατάσταση των συστημάτων εισροών-εκροών μόνον στα πρατήρια, αφενός μεν με την επιβολή ασφυκτικών χρόνων υλοποίησης, αλλά με μεγάλη καθυστέρηση ενεργοποίησης της Γ.Γ.Π.Σ., αφετέρου δε με τις περίπλοκες προϋποθέσεις εγκατάστασης των συστημάτων, έφτασε σε τέτοιο αδιέξοδο διαχείρισης του θέματος, ώστε προσέφυγε στην κάλυψη των κενών που προέκυπταν από

την έλλειψη σχεδιασμού (π.χ αγνοείται ο όγκος και ο αριθμός των δεξαμενών), στην πρωτότυπη διοικητικά «λύση» των «κατά δήλωση» πιστοποιήσεων. Καμία όμως σπουδή για την καταβολή των επιδοτήσεων στους Πρατηριούχους και Εμπόρους πετρελαίου θέρμανσης, οι οποίοι σήμερα βρίσκονται εκτεθειμένοι με ακάλυπτες επιταγές απέναντι στους εγκαταστάτες του συστήματος.

Στη διακίνηση

Η εγκατάσταση του συστήματος ηλεκτρονικού ελέγχου εισροών-εκροών, στα υπόλοιπα στάδια διακίνησης καυσίμων όπως, Διυλιστήρια, Εγκαταστάσεις Εταιρειών Εμπορίας, Εγκαταστάσεις Μεγάλων Καταναλωτών, Αποθήκες Ενόπλων Δυνάμεων, Καύσιμα Ναυτιλίας*, Καύσιμα Εξαγωγής*, Βυτιοφόρα και Στέγες μεταφοράς, Ιδιωτικά Πρατήρια, παραμένει στον «αέρα» χωρίς κανένα χρονοδιάγραμμα εφαρμογής.

Αναγκαζόμαστε λοιπόν να καταγγείλουμε για άλλη μία φορά τις εκάστοτε Κυβερνητικές ευθύνες, με αφορμή όσα ελέχθησαν στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής στις 6 Φεβρουαρίου για το λαθρεμπόριο καυσίμων, την απουσία αξιολόγησης των σταδίων διακίνησης των καυσίμων για την εγκατάσταση του συστήματος εισροών-εκροών, τις ελλείψεις ανταπόκρισης της Διοίκησης ως προς τη λειτουργία του συστήματος εισροών-εκροών, την έλλειψη συντονισμού των Διοικητικών υπηρεσιών, αλλά και τις πλημμελείς σχετικές νομοθετικές διατάξεις.

“Το 1 δις ευρώ που τσεπώνουν τα κυκλώματα της λαθρεμπορίας ετησίως, αφαιρούνται από μισθούς, συντάξεις, υπηρεσίες υγείας, δημόσια εκπαίδευση και γενικότερα από τις υποδομές του Κράτους που εγγυώνται αξιοπρεπή διαβίωση των Ελλήνων Πολιτών.

Παραπέμπουμε την Κυβέρνηση στην μελέτη που εκπονήθηκε από τον **Δημ. Μάρδα** καθηγητή των Οικονομικών Επιστημών του ΑΠΘ, με την συνεργασία της **Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε** www.gsevee.gr/meletes και της **Π.Ο.Π.Ε.Κ.** www.popek.gr και παρουσίασάμε τον Σεπτέμβριο του 2012.

Ελπίζουμε ότι η κατάσταση για την αντιμετώπιση της λαθρεμπορίας καυσίμων, δεν θα συνεχίσει να παραμένει για πολλά ακόμη χρόνια, μόνον στις «καλές προθέσεις» των εκάστοτε Κυβερνητικών παραγόντων. ■

*Το μεγάλο ποσοστό των διακινούμενων λαθρεμπορικών ποσοτήτων άνω του 50%, προέρχεται από Καύσιμα Ναυτιλίας και Εικονικών Εξαγωγών.

Να μην αποτελέσουν τα βιοκαύσιμα μια ακόμα χαμένη ευκαιρία για τη χώρα

του Σωτήρη Α. Φώλια

Προέδρου του Συνδέσμου Βιοκαυσίμων και Βιομάζας Ελλάδος (Σ.ΒΙ.Β.Ε.)

Όταν το 2003 τα κράτη - μέλη της Ε.Ε. αποφάσιζαν να εισάγουν τα βιοκαύσιμα στη ζωή μας, τρία πράγματα είχαν στο μυαλό τους. Πρώτον, να δώσουν μία διέξοδο - ανάσα στον Ευρωπαϊκό αγροτικό κόσμο που υφίστατο τις δυσάρεστες συνέπειες της εφαρμογής της Κοινής Αγροτικής Παραγωγής (Κ.Α.Π.). Δεύτερον, να χρησιμοποιήσουν το μοναδικό τρόπο για να πετύχουν τους στόχους μείωσης των ρύπων στο τομέα των μεταφορών που προβλέπει το πρωτόκολλο του Κιότο και ταυτόχρονα να ελαττώσουν την εξάρτησή τους από τις εισαγωγές πετρελαίου. Έτσι τέθηκε απ' όλα τα μέλη ένας δεσμευτικός στόχος 5,75% ανάμιξης βιοκαυσίμων στα ορυκτά καύσιμα, που προορίζονται για μεταφορές ως το 2010.

Η Ελλάδα έστω κι αν καθυστέρησε, υιοθέτησε στο Εθνικό Δίκαιο της στα τέλη του 2005 αυτή την οδηγία κι έτσι έθεσε σε εφαρμογή το Νόμο για την εισαγωγή των βιοκαυσίμων στην Ελληνική αγορά. Ο νόμος αυτός άνοιγε το δρόμο στη δημιουργία επενδύσεων στο συγκεκριμένο κλάδο, ενώ παράλληλα έδινε την απόλυτη διέξοδο στον μαρμαμένο Ελληνικό αγροτικό τομέα να μπορέσει να βγει από το τέλμα και να επιδιώξει να καλλιεργήσει ξανά προϊόντα που παράγονταν κατά κόρον παλαιότερα στην Ελληνική γη. Χαρακτηριστικά, ενώ στα μέσα της δεκαετίας του '80 η Ελλάδα παρήγαγε 400.000 τόνους ηλίανθου ετησίως το 2005 η συγκεκριμένη καλλιέργεια είχε σχεδόν εξαφανιστεί. Συνεπώς, 4.000.000 ακαλλιέργητα στρέμματα Ελληνικής

γης έβρισκαν μέσω των βιοκαυσίμων τη δυνατότητα να ενεργοποιηθούν κι επιτέλους να επιτρέψουν στον αγροτικό κόσμο να επιστρέψει από τα τοπικά καφενεία ξανά στα χωράφια.

Όλες οι θετικές προοπτικές για την ανάπτυξη ενός δυναμικού κλάδου βιοκαυσίμων και δη της παραγωγής βιοντίζελ δεν άργησαν να φανούν και στην πράξη. Μέσα σε τρία χρόνια η Ελλάδα απέκτησε εργοστάσια παραγωγής βιοντίζελ δυναμικότητας περίπου 650.000 τόνων ετησίως. Παράλληλα, οι καλλιέργειες ενεργειακών φυτών χρόνο με το χρόνο σημείωναν αλματώδη αύξηση. Από μηδενική σχεδόν παραγωγή φτάσαμε το 2011 να καλλιεργούνται πάνω από 1.000.000 στρέμματα ενεργειακών φυτών που αποδίδουν στον ελληνικό αγροτικό κόσμο περισσότερα από 100.000.000 ευρώ ετησίως. Θα μπορούσε κάποιος να πει ότι επιτέλους η Ελλάδα κατάφερε να αναπτύξει έναν κλάδο, που από την πρώτη ύλη ως το τελικό προϊόν ήταν αμιγώς Ελληνικό, κρατούσε όλη την προστιθέμενη αξία εντός της χώρας, υποβοηθούσε την αποκέντρωση, ενίσχυε τον πολύπαθο Έλληνα αγρότη, βελτίωνε σημαντικά το ελλειμματικό εμπορικό ισοζύγιο της χώρας μέσω της μείωσης των εισαγωγών ντίζελ με περισσότερα από 200.000.000 ευρώ, διατηρούσε έμμεσα ή άμεσα πάνω από 50.000 θέσεις εργασίας ενώ παράλληλα πετύχαινε τον Εθνικό στόχο για τη μείωση των ρύπων στις μεταφορές.

Τις περισσότερες φορές όμως η Ελληνική πραγματικότητα μπορεί να καταλύσει κάθε έννοια λογικής, οδηγώντας τη χώρα και σε αυτό τον τομέα στον μοναχικό δρόμο της παράνοιας που όλα αυτά τα χρόνια έχει επιλέξει να ακολουθεί. Συγκεκριμένα, οι στρεβλώσεις αλλά και οι χρόνιες Ελληνικές παθογένειες δημιούργησαν την εξής θλιβερή εικόνα. Από τους 72 μήνες λειτουργίας του θεσμικού πλαισίου για τα βιοκαύσιμα πάνω από 28 (!!) μήνες τα Ελληνικά εργοστάσια παραγωγής βιοντίζελ παρέμειναν κλειστά λόγω εκλογών, ανασχηματισμών αλλαγών Υπουργών, απεργιών Τελωνειακών, βυτιο-φορέων κι άλλων προβλημάτων με αποτέλεσμα να μείνουν αδιάθετα περισσότερα από 150.000 κυβικά αυτούσιου βιοκαυσίμου που αντικαθίσταντο από εισαγόμενο ντίζελ.

Παράλληλα, η συνολική ποσότητα βιοντίζελ που ορίζει η χώρα να διατεθεί ετησίως στην Ελληνική αγορά ξεκίνησε το 2005 από τις 50.000 κυβικά, έφτασε κάποια στιγμή το 2009 τα 182.000 κυβικά επιστρέφοντας φέτος πάλι στα 132.000 κυβικά. Για να κατανοήσει ο αναγνώστης το θλιβερό της υπόθεσης η Πορτογαλία, μία χώρα όμοια με τη δική μας, παράγει και διαθέτει εγχώρια περισσότερα από 450.000 κυβικά αυτούσιου βιοντίζελ. Συνεπώς δεν είναι τυχαίο ότι η Ελλάδα το 2009 (Πηγή: www.ebb-eu.org) ήταν στη 18η θέση από το σύνολο των 27 της Ε.Ε. με προοπτικές να κατακυλήσει το 2015 στην 25η θέση (σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις Α.Π.Ε.)

Δυστυχώς, ακόμη και στη σημερινή οικονομική συγκυρία που ζει η χώρα μας έχοντας ανάγκη όσο ποτέ άλλοτε να διατηρήσει έστω και το ελάχιστο εγχώριο βιομηχανικό

παραγωγικό δυναμικό βιώσιμο, ένας ακόμη κλάδος όπου επενδύθηκαν δεκάδες εκατομμύρια ευρώ και μπορεί να προσφέρει αμέτρητα οφέλη στην Ελληνική Οικονομία οδηγείτε είτε άθελα είτε ηθελήμενα σε μαρασμό. Η απογοήτευση γίνεται ακόμη μεγαλύτερη όταν ακόμη και αυτοί που θεωρούμε ως υποβαθμισμένους εταίρους μας στη Ε.Ε. διατηρούν αυτό τον κλάδο ως κόρη οφθαλμού, ενισχύοντας την εγχώρια παραγωγή τους αλλά και τον αγροτικό τους κόσμο, τοποθετώντας την Ελλάδα για μία ακόμη φορά στη θέση των ουραγών.

Πιστεύοντας, όμως ότι η κατάσταση είναι αναστρέψιμη οι θεσμικοί φορείς του κλάδου των βιοκαυσίμων, έχοντας καταθέσει πολλάκις τις προτάσεις τους στα αρμόδια Υπουργεία, ευελπιστούν ότι ο κλάδος τους δεν θα αποτελέσει μία ακόμη χαμένη ευκαιρία για το δύσμοιρο αυτό τόπο. Όλοι εμείς που ζούμε καθημερινά μέσα σε αυτό τον τομέα έχοντας δει παγκοσμίως τα οφέλη αγωνιζόμαστε και πιστεύουμε ακράδαντα ότι η χώρα μέσα από κατάλληλες κινήσεις μπορεί αποτελεσματικά να αναπτύξει τα βιοκαύσιμα στη χώρα μας καθώς διαθέτει όλα τα εργαλεία να το επιτύχει και να τοποθετηθεί στους πρωτοπόρους εντός Ε.Ε. ■

Αλλάζουν όλα στον τομέα της θερμικής ηλεκτροπαραγωγής

του Μιχάλη Καϊταντζίδη

Χροιά «γέφυρα» το 2014 για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, τόσο από την πλευρά των καταναλωτών, όσο και των παραγωγών - προμηθευτών. Οι πρώτοι και ιδίως οι μεγάλοι βιομηχανικοί, οι οποίοι έχουν πληγεί από το υψηλό ενεργειακό κόστος, αναμένουν να δουν στην πράξη τα αποτελέσματα των μέχρι στιγμής παρεμβάσεων, στα τιμολόγια που θα λάβουν από τη ΔΕΗ ή τη ΔΕΠΑ. Οι παραγωγοί και προμηθευτές από την πλευρά τους, αναμένουν τις πρώτες ενδείξεις για το πώς θα λειτουργήσει η αγορά στη μεταβατική της φάση προς το Ενιαίο Ευρωπαϊκό Μοντέλο (target model), το οποίο θα πρέπει να ισχύσει από το 2015.

Σε ό,τι αφορά στο νέο μοντέλο της αγοράς ηλεκτρισμού, οι προετοιμασίες έχουν ξεκινήσει από καιρό στη ΡΑΕ. Βασικό εργαλείο της μεταβατικής, αλλά και της κύριας φάσης του, αποτελούν οι δημοπρασίες ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας και τα διμερή συμβόλαια μεταξύ παραγωγών και προμηθευτών ή μεγάλων καταναλωτών.

Πριν από το τέλος του 2014, οι εκτιμήσεις συγκλίνουν ότι θα καταστεί δυνατόν να γίνουν δημοπρασίες. Το ερώτημα είναι ποιοι θα έχουν το δικαίωμα συμμετοχής στις δημοπρασίες και οι τιμές εκκίνησης. Για το δεύτερο και πολύ ουσιαστικό, από τη ΔΕΗ προβάλλεται ότι αυτές θα πρέπει να έχουν άμεση σχέση με το κόστος που η ίδια εμφανίζει, και φρόντισε να δημοσιοποιήσει στο πλαίσιο αντίκρουσης της απόφασης της διαιτησίας με το Αλουμίνιο. Από την

άλλη ωστόσο μέσα στο διάστημα αυτό, η ΡΑΕ πρόκειται να αποκτήσει πρόσβαση στα στοιχεία αξιολόγησης του κόστους ηλεκτροπαραγωγής της ΔΕΗ, συγκριτικά με άλλες ομοειδείς επιχειρήσεις και για επιμέρους τεχνολογίες ή καύσιμα (λιγνίτης, νερά, φυσικό αέριο). Έτσι σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, θα υπάρξει συγκερασμός, των δύο προτάσεων.

Όσο για τους δικαιούμενους να συμμετάσχουν στις δημοπρασίες, αυτοί σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις θα είναι προμηθευτές, οι οποίοι εκτός από πελατολόγιο, θα διαθέτουν και συμμετοχή σε υποδομές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Στην ουσία μέσω του μεταβατικού σταδίου θα επιδιωχθεί να διαμορφωθούν στην αγορά περισσότερα κατοχυρωμένα σχήματα που μέσω των δημοπρασιών θα μπορούν να προσφέρουν σε πελάτες-καταναλωτές πακέτα με ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας προερχόμενης από μεγαλύτερο φάσμα τεχνολογιών και καυσίμων.

Εξυπακούεται ότι πριν από την θέση σε εφαρμογή της μεταβατικής φάσης προς το Target Model, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η κατάργηση ή αναμόρφωση μηχανισμών όπως των Αποδεικτικών Διαθεσιμότητας Ισχύος -ΑΔΙ, του Μηχανισμού Ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους -ΜΑΜΚ (αφορά τις μονάδες φυσικού αερίου). Η διαδικασία κατάργησης ή αναμόρφωσης των μηχανισμών αυτών έχει ήδη ξεκινήσει. Έτσι ο ΜΑΜΚ καλώς εχόντων των πραγμάτων

δεν θα υφίσταται το δεύτερο εξάμηνο του έτους, ενώ ο μηχανισμός των ΑΔΙ μετά τον Σεπτέμβριο.

Μικρή ΔΕΗ

Ωστόσο σε μακροπρόθεσμη βάση, το πλήρες άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρισμού, σχεδιάζεται να προωθηθεί μέσω της δημιουργίας και λειτουργίας της «μικρής ΔΕΗ», η οποία θα λειτουργεί υπό διαφορετικό ιδιοκτησιακό καθεστώς έναντι αυτού της ΔΕΗ και ανταγωνιστικά προς την εταιρεία από την οποία προήλθε.

Η δημιουργία της «μικρής ΔΕΗ» αποτέλεσε μνημονιακή υποχρέωση για τη λήψη της τελευταίας δόσης του δανείου των 8,3 δισεκατομμυρίων ευρώ. Ως εκ τούτου, με εξάντληση και τελευταίας προθεσμίας που έθεσαν οι δανειστές, το σχετικό νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή, στις 11.30 το βράδυ της 31 Μαρτίου. Το σκεπτικό της τρόικας και της κυβέρνησης για το σχήμα αυτό, εστιάζεται στο ότι με βάση την εμπειρία άλλων ευρωπαϊκών χωρών, η δημιουργία ανταγωνιστικών επιχειρήσεων στην αγορά ηλεκτρισμού, θα ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις, θα υπάρξει εξωστρέφεια της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή ισχυρών διεθνών παικτών στην ελληνική αγορά, με τελικό ωφελημένο τον καταναλωτή από τη μείωση των τιμών. Ωστόσο όπως επισημαίνουν με κάθε ευκαιρία οι άνθρωποι της αγοράς, μέσω της νέας εταιρείας η οποία θα διατεθεί προς πώληση, θα αποκτήσουν πρόσβαση στις μονάδες που προσφέρουν φθηνή ενέργεια, δηλαδή τις λιγνιτικές και υδροηλεκτρικές και άλλοι ενεργειακοί παίκτες, με αποτέλεσμα να υπάρξει ανταγωνισμός και να πιεσθούν προς τα κάτω και τα τιμολόγια της ΔΕΗ.

Στη «μικρή ΔΕΗ» θα εισφερθεί το 30% του παραγωγικού της δυναμικού και του πελατολογίου της. Για τον επιμερισμό του δεύτερου, προβλέπεται συγκεκριμένη μεθοδολογία, με βάση τους μέσους όρους πωλήσεων ηλεκτρικής ενέργειας ανά κατηγορία πελατών (οικιακοί, εμπορικοί, χαμηλή, μέση και υψηλή τάση).

Κατ' αρχήν ενδιαφέρον για συμμετοχή στο διαγωνισμό πώλησης της «μικρής ΔΕΗ» έχουν εκφράσει όλοι οι σημερινοί εγχώριοι ενεργειακοί παίκτες, ενώ υπάρχουν ενδείξεις και για ενδιαφέρον από το εξωτερικό. Ωστόσο όλοι κρατούν χαμηλούς τόνους, αναμένοντας την επίσημη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, προκειμένου να λάβουν γνώση των βασικών διαδικασιών του διαγωνισμού. Σύμφωνα με όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες και τις προβλέψεις του νομοσχεδίου, κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει πριν περάσει ένα δωδεκάμηνο. Το νομικό σκέλος της απόσχισης και μεταφοράς περιουσιακών στοιχείων της ΔΕΗ στη νέα εταιρεία θα διέπεται από το νόμο 2190 περί ΑΕ που απαιτεί χρονόβoρες διαδικασίες. Ωστόσο, σύμφωνα με ανεξάρτητους παρατηρητές το όλο εγχείρημα έχει πολλές αβεβαιότητες. Οι αντιδράσεις πολιτικών δυνάμεων που αντιτίθενται (ιδεολογικά) στην ιδιωτικοποίηση περιουσιακών στοιχείων της ΔΕΗ είναι δεδομένη, όπως και οι αντιδράσεις των εργαζομένων. Σοβαρό νομικό εμπόδιο δεν αποκλείεται να προκύ-

ψει, από τα δικαιώματα των εργαζομένων και συνταξιούχων της ΔΕΗ, στην περιουσία της επιχείρησης που χρηματοδοτήθηκε μέσω των ασφαλιστικών τους εισφορών, καθώς τα δικαιώματα αυτά αναγνωρίστηκαν από το νόμο 2773 του 1999, προκειμένου η ΔΕΗ να εισαχθεί στο ΧΑΑ.

Έτσι δεν είναι λίγοι όσοι εκτιμούν ότι το εγχείρημα θα μείνει στο επίπεδο της νομοθέτησης και ενδεχομένως της δημιουργίας της «μικρής ΔΕΗ» ως θυγατρικής της «μεγάλης ΔΕΗ», χωρίς όμως η πρώτη να καταστεί δυνατό να μεταβιβαστεί σε άλλους επενδυτές.

Το κόστος ενέργειας

Όλα όμως αυτά που σχεδιάζονται αφορούν το μέλλον, εγγύτερο ή απώτερο. Οι καταναλωτές, στους οποίους η ηλεκτρική ενέργεια αποτελεί συντελεστή κόστους, ζητούν μέτρα μείωσης του κόστους εδώ και τώρα, αφού διαφορετικά δεν μπορούν να σταθούν στις διεθνείς αγορές, από τη στιγμή που η εγχώρια αγορά έπαψε να απορροφά σημαντικό ποσοστό της παραγωγής τους.

Όλο το 2013 το θέμα του ενεργειακού κόστους για την εγχώρια βιομηχανία βρέθηκε ψηλά στην ατζέντα με παρεμβάσεις των ενδιαφερομένων σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο. Ωστόσο μόλις στις αρχές του 2014 άρχισε να διαφαίνεται ότι η ελληνική κυβέρνηση είναι διατεθειμένη να παρέμβει, καθώς το προηγούμενο διάστημα παρά τις διαβεβαιώσεις και διακηρύξεις των πολιτικών αρμοδίων από το επίπεδο του Πρωθυπουργού και κάτω, τα αποτελέσματα ήταν επί της ουσίας μηδενικά, άλλοτε επειδή η τρόικα δεν επέτρεπε να εφαρμοστούν «εργαλεία» που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες όπως οι συμβάσεις διακοψιμότητας, είτε επειδή υπήρξε ολιγωρία στην προώθηση συμβατών μέτρων, όπως οι μηχανισμοί αντιστάθμισης κόστους ρύπων. Εν τέλει στο τέλος Φεβρουαρίου του 2014, το ελληνικό δημόσιο ως μέτοχος της ΔΕΗ, στην έκτακτη γενική της συνέλευση για την λήψη απόφασης επί της τιμολόγησης της Αλουμίνιον ΑΕ, παίρνοντας αποφάσεις ελάφρυνσης των βιομηχανικών τιμολογίων αναγνώρισε μερικά αυτονόητα, όπως ότι αν κλείσει η βαριά βιομηχανία, ζημιωμένη θα είναι και η ίδια η ΔΕΗ που θα χάσει φορτία για τις μονάδες βάσης (λιγνίτες), ιδίως τις ώρες χαμηλής ζήτησης (νύχτα, αργίες κλπ).

Βεβαίως τα μέτρα αυτά δεν λύνουν το πρόβλημα, απλώς αναστέλλουν τη διακοπή αρκετών βιομηχανιών, οι οποίες αναμένουν τα συμπληρωματικά μέτρα που θα προκύψουν από την εφαρμογή των συμβάσεων διακοψιμότητας και του μηχανισμού αντιστάθμισης για το κόστος αγοράς ρύπων. Δόθηκε μια ανάσα, κυρίως για τη βιομηχανία που είναι συνδεδεμένη με την υψηλή τάση. Οι πολύ περισσότερες βιομηχανίες της μέσης τάσης, έμειναν με μικρότερες ελαφρύνσεις που προέκυψαν από τη μείωση ρυθμιζόμενων χρεώσεων, καθώς αυτές συμφωνήθηκε να εξομοιωθούν με τους καταναλωτές της υψηλής τάσης. ■

Η αγορά ηλεκτρισμού και η επανεκκίνηση της εθνικής οικονομίας

του Δρ. Γιώργου Στάμπου
Γενικού Διευθυντή ΕΣΑΗ

Η αγορά ηλεκτρισμού στη χώρα μας έχει τη δυνατότητα να λειτουργήσει ως ένας από τους βασικότερους μοχλούς για την επανεκκίνηση της εθνικής οικονομίας. Αυτή η θέση δεν αποτελεί μια γενική διατύπωση αλλά εδράζεται σε δύο δεδομένα.

Το πρώτο είναι ότι η εξασφάλιση επαρκούς, αξιόπιστης και οικονομικής ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και της βιομηχανίας της χώρας μας. Κανείς δεν θα θέλει να επενδύσει σε μια χώρα όπου ο κίνδυνος ενός black-out συχνά θα γίνεται πραγματικότητα. Από την άλλη χρειάζεται τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις να μπορούν να προμηθεύονται ενέργεια σε προσιτές τιμές. Η ελληνική αγορά ηλεκτρισμού θα πρέπει να έχει ως κύριο στόχο να βρει το σημείο λειτουργίας που να εξυπηρετεί κατά βέλτιστο τρόπο τους δυο αυτούς αντικειμενικούς σκοπούς λαμβάνοντας πάντα υπόψη την μακροχρόνια πορεία προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Το δεύτερο δεδομένο αφορά την ώθηση στην ανάπτυξη που μπορεί να δώσει η αγορά ηλεκτρισμού μέσα από την υλοποίηση ευρείας κλίμακας ενεργειακών επενδύσεων. Για τα αμέσως προσεχή χρόνια, στην Ελλάδα, μεγάλο μέρος των ενεργειακών επενδύσεων αφορά τα δίκτυα ηλεκτρισμού. Αυτό περιλαμβάνει αφενός την ουσιαστική ανάπτυξη του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) με την υλοποίηση των διασυνδέσεων της Κρήτης και των Κυκλάδων, την ανά-

πτυξη των γραμμών μεταφοράς 400 kV στην Πελοπόννησο και τα νέα Κέντρα Υψηλής Τάσης που πρέπει να κατασκευαστούν αφετέρου την σημαντική ενίσχυση του Δικτύου Διανομής με τη σταδιακή μετατροπή του σε «έξυπνο» δίκτυο (smartgrid). Οι απαραίτητες επενδύσεις στα δίκτυα στην Ελλάδα ανέρχονται σε κάποια δισεκατομμύρια Ευρώ για την επόμενη δεκαετία και θα πρέπει να εξασφαλιστούν οι

“Είναι απαραίτητο η συνολική λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού να καθιστά διαθέσιμο στο ελληνικό ηλεκτρικό σύστημα, τόσο άμεσα όσο και σε μέσο- και μακροπρόθεσμο ορίζοντα, το απαραίτητο παραγωγικό δυναμικό. Το δυναμικό αυτό θα εξασφαλίζει επάρκεια ισχύος, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος black-out, και την απαραίτητη ευελιξία ώστε το σύστημα να μπορεί να λειτουργεί με αυξανόμενο ποσοστό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

αναγκαίοι οικονομικοί πόροι για την υλοποίησή τους είτε με πρόσβαση των εταιρειών που κατέχουν τα δίκτυα σε γραμμές χρηματοδότησης, είτε με είσοδο νέων επενδυτών στο μετοχικό τους κεφάλαιο, είτε με συμπράξεις ιδιωτικού-δημόσιου τομέα ή (και το πιο πιθανό) με έναν συνδυασμό όλων αυτών των διαθέσιμων λύσεων.

Αξιόπιστη και προσιτή ενέργεια

Με ποιον τρόπο όμως μπορεί η ελληνική αγορά ηλεκτρισμού να αντεπεξέλθει επιτυχώς και στο ζητούμενο για αξιόπιστη και προσιτή ενέργεια;

Όσον αφορά την επαρκή και αξιόπιστη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας το ελληνικό ηλεκτρικό σύστημα διαθέτει σήμερα μια μικρή αλλά θετική επάρκεια ισχύος. Θα είναι μια πρόκληση να τη διατηρήσει και τα επόμενα χρόνια λαμβάνοντας υπόψη το πρόγραμμα απόσυρσης παλαιών μονάδων και την αναμενόμενη αύξηση της ζήτησης. Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητο η συνολική λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού να καθιστά διαθέσιμο στο ελληνικό ηλεκτρικό σύστημα, τόσο άμεσα όσο και σε μέσο- και μακροπρόθεσμο ορίζοντα, το απαραίτητο παραγωγικό δυναμικό. Το δυναμικό αυτό θα εξασφαλίζει επάρκεια ισχύος, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος black-out, και την απαραίτητη ευελιξία ώστε το σύστημα να μπορεί να λειτουργεί με αυξανόμενο ποσοστό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Συγκεκριμένες κινήσεις

Όσον αφορά την προμήθεια ενέργειας σε προσιτές τιμές

στους οικιακούς, επαγγελματικούς και βιομηχανικούς καταναλωτές μπορούν να γίνουν συγκεκριμένες κινήσεις που θα συγκαταστήσουν ή και θα μειώσουν τα κόστη:

- Ανάπτυξη ανταγωνισμού σε όλο το εύρος της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτό σημαίνει πρωτογενή πρόσβαση τρίτων σε λιγνίτες και νερά έτσι ώστε να σχηματισθούν ανταγωνιστικά χαρτοφυλάκια ενέργειας από καθετοποιημένες εταιρείες οι οποίες θα ανταγωνιστούν για την απόκτηση μεριδίων στην λιανική αγορά.
- Ανάπτυξη του ανταγωνισμού στην αγορά φυσικού αερίου για συγκράτηση και μείωση του κόστους του. Κατά τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα το φυσικό αέριο θα παίξει σημαντικό ρόλο στην ηλεκτροπαραγωγή. Πρέπει λοιπόν το κόστος του να είναι όσο το δυνατό χαμηλότερο.
- Διασύνδεση των νησιών, και ιδιαίτερα της Κρήτης, με το ηπειρωτικό σύστημα. Με τον τρόπο αυτό θα γίνει εφικτή η παύση λειτουργίας των ακριβών και ρυπογόνων πετρελαϊκών μονάδων που λειτουργούν στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά. Η εξοικονόμηση δαπανών καυσίμου που προκύπτει από τη διασύνδεση της Κρήτης, περίπου 300 εκ. Ευρώ ετησίως το όφελος, αντισταθμίζει τη δαπάνη επένδυσης σε λίγα μόλις χρόνια.
- Μείωση της φορολογίας στα ενεργειακά προϊόντα. Η αρχική ιδέα σε επίπεδο ΕΕ

ήταν να χρησιμοποιηθεί η φορολόγηση των ενεργειακών προϊόντων για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας. Αυτό μπορεί να λειτουργήσει σε ομαλές οικονομικές συνθήκες. Σε περιπτώσεις βαθιάς οικονομικής ύφεσης ή και στην φάση της επανεκκίνησης της οικονομίας η (υπερ)φορολόγηση των ενεργειακών προϊόντων (πετρελαιοειδή, φυσικό αέριο, ηλεκτρισμός) επιβαρύνει το κόστος παραγωγής και αυξάνει τα ποσοστά ενεργειακής φτώχειας. Από την άλλη η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας έχει συντελεστεί ήδη λόγω της οικονομικής ύφεσης. Προκύπτει λοιπόν η ανάγκη για μείωση των φορολογικών βαρών στα ενεργειακά προϊόντα σε αυτή την οικονομική φάση και η επανεξέταση των συντελεστών φορολόγησης στα προϊόντα αυτά όταν εδραιωθούν οι ρυθμοί ανάπτυξης της οικονομίας.

Η υλοποίηση των παραπάνω κινήσεων μπορεί πράγματι να δώσει μια σημαντικού μεγέθους αναπτυξιακή δυναμική στο σύνολο της εθνικής οικονομίας. Ένα μόνο δεν επιτρέπεται να επικρατήσει. Η ακινησία. ■

ΔΕΗ

Σε ένα διεθνές περιβάλλον όπου η αγορά της ενέργειας είναι απελευθερωμένη, η ΔΕΗ Α.Ε. είναι μια πλήρως καθετοποιημένη εταιρεία, με δραστηριότητες που καλύπτουν όλους τους τομείς ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, είναι μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανικές επιχειρήσεις ως προς τα πάγια ενεργητικά της στοιχεία.

Η ΔΕΗ Α.Ε. ιδρύθηκε το 1950, με σκοπό την παραγωγή, τη μεταφορά και τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας σε όλη την ελληνική επικράτεια. Τον Δεκέμβριο του 2001, οι μετοχές της ΔΕΗ εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, ενώ παράλληλα ξεκίνησε η διαπραγμάτευση Διεθνών Αποθετηρίων Εγγράφων (GDRs) στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου.

Σήμερα είναι η μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, με περίπου 7,4 εκατομμύρια πελάτες. Διαθέτει μεγάλη υποδομή σε εγκαταστάσεις ορυχείων λιγνίτη, εργοστάσια παραγωγής, καθώς και θυγατρικές στους τομείς μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Στο τέλος του 2012 κατείχε το 68% της εγκατεστημένης ισχύος των Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Ελλάδα, και στο παραγωγικό της δυναμικό περιλαμβάνονται Σταθμοί με καύσιμο λιγνίτη, φυσικό αέριο και πετρέλαιο, καθώς και Σταθμοί Υδροηλεκτρικοί και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Με το διαχωρισμό των κλάδων Μεταφοράς και Διανομής, η ΔΕΗ Α.Ε. δημιούργησε δύο θυγατρικές εταιρείες, στις οποίες κατέχει ποσοστό 100%: την ΑΔΜΗΕ Α.Ε. (Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.) και την ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. (Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.). Η ΑΔΜΗΕ Α.Ε. έχει

Σήμερα είναι η μεγαλύτερη εταιρεία παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, με περίπου 7,4 εκατομμύρια πελάτες. Διαθέτει μεγάλη υποδομή σε εγκαταστάσεις ορυχείων λιγνίτη, εργοστάσια παραγωγής, καθώς και θυγατρικές στους τομείς μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

την ευθύνη της διαχείρισης, της λειτουργίας, της ανάπτυξης και της συντήρησης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και των Διασυνδέσεών του, ενώ η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. έχει την ευθύνη για τη διαχείριση, την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη συντήρηση του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Αυτό το νέο οργανωτικό σχήμα, εξασφαλίζει στον Όμιλο ΔΕΗ μεγαλύτερη ευελιξία, καλύτερες υπηρεσίες προς τους πελάτες και μεγαλύτερη οικονομική αποτελεσματικότητα. Παράλληλα, παρέχει ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στους χρήστες των Δικτύων Μεταφοράς και Διανομής.

ELPEDISON POWER

Η ELPEDISON Power δημιουργήθηκε από τη συνεργασία της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, ενός από τους μεγαλύτερους εμπορικούς και βιομηχανικούς Ομίλους στην Ελλάδα και τη ΝΑ Ευρώπη, της ΕΛΛΑΚΤΩΡ, ενός από τους σημαντικότερους ελληνικούς ομίλους στον τομέα των κατασκευών, με δυναμική παρουσία και στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και της EDISON, της παλαιότερης εταιρείας ενέργειας στην Ευρώπη και της μεγαλύτερης ιδιωτικής ενεργειακής εταιρείας στην Ιταλία.

Η ELPEDISON Power, με τις δύο ιδιότητες μονάδες της ηλεκτροπαραγωγής με καύσιμο φυσικό αέριο, στη Θίεβη και τη Θεσσαλονίκη, αποτελεί σήμερα τον πρώτο ανεξάρτητο Παραγωγό Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Ελλάδα. Έχοντας επενδύσει 525 € εκ., διαθέτει σήμερα συνολική εγκατεστημένη ισχύ 820 MW. Το 2013 παρήγαγε συνολικά 2.7 εκ. MWhs, οι οποίες αντιστοιχούν στο 6,5% της συνολικής παραγωγής των θερμικών και υδροηλεκτρικών μονάδων του διασυνδεδεμένου συστήματος.

Βασικός στόχος της ELPEDISON Power είναι να αυξήσει περαιτέρω τη συμμετοχή της στο παραγωγικό δυναμικό της χώρας, σε συνδυασμό με τις γενικότερες εξελίξεις στο ενεργειακό σύστημα της Ελλάδας.

Η προστασία του περιβάλλοντος, η πιστή τήρηση των διαδικασιών για την Υγιεινή και την Ασφάλεια του προσωπικού και των εγκαταστάσεων αλλά και η συνεργασία με τις τοπικές αρχές για τη συμβολή στην ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων, είναι οι βασικές κατευθυντήριες αρχές που δημιουργούν το πλαίσιο για τη λειτουργία της ELPEDISON Power.

Η Μονάδα της Θεσσαλονίκης

Σε λειτουργία από τις αρχές του 2006 και με συνολική εγκατεστημένη ισχύ 400 MW, είναι η πρώτη ιδιωτική μονάδα συνδυασμένου κύκλου με καύσιμο φυσικό αέριο και η πρώτη μεγάλης κλίμακας επένδυση στην ενεργειακή αγορά. Η μονάδα της ELPEDISON Power στη Θεσσαλονίκη, όπως και οι άλλες ιδιωτικές επενδύσεις στην ηλεκτροπαραγωγή, συμβάλλει σημαντικά στην κάλυψη των αναγκών ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας.

Η Μονάδα της Θίεβης

Σε λειτουργία από το τέλος του 2010 και με συνολική εγκατεστημένη ισχύ 420 MW αποτελεί τη δεύτερη επένδυση της ELPEDISON Power στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής, με τεχνολογία συνδυασμένου κύκλου.

Η Εταιρεία, στο πλαίσιο υλοποίησης της συγκεκριμένης επένδυσης, χρηματοδότησε Δίκτυα Ηλεκτρισμού Υψηλής Τάσης και Φυσικού Αερίου στη Βιομηχανική Περιοχή της Θίεβης, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη δημιουργία υποδομών στην περιοχή αυτή.

Η υπερσύγχρονη μονάδα βρίσκεται σε ιδιόκτητη έκταση 100 στρεμμάτων, στη Βιομηχανική Περιοχή της Θίεβης, η οποία λειτουργεί κάτω από ένα πλαίσιο καθορισμένων ορίων και χρήσεων γης, εγκεκριμένου ρυμοτομικού πλάνου και υποδομής, διασφαλίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ελαχιστοποίηση της οποιας περιβαλλοντικής όχλησης από βιομηχανικές δραστηριότητες.

ΗΡΩΝ

Ο Όμιλος ΗΡΩΝ, καθετοποιημένος παραγωγός και προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας με δύο ιδιόκτητα εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φυσικό αέριο, ισχύος 600MW και υπερδεκαετή εμπειρία στους εν λόγω τομείς δραστηριότητας, δημιουργήθηκε από τη στρατηγική συνεργασία δύο ιδιαίτερα σημαντικών Ομίλων: i) του Ομίλου GAZ DE FRANCE SUEZ, ο οποίος είναι ο μεγαλύτερος ιδιώτης παραγωγός και προμηθευτής ενέργειας στον κόσμο και ii) του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ενός από τους σημαντικότερους πυλώνες του κατασκευαστικού κλάδου και της ενέργειας στην Ελλάδα. Επιπλέον, τον Ιούλιο του 2013 υπογράφηκε συμφωνία στρατηγικής συμμαχίας μεταξύ του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και της QATAR PETROLEUM INTERNATIONAL (QPI), η οποία υλοποιήθηκε σε πρώτη φάση, με την απόκτηση από την QPI ποσοστού 25% του μετοχικού κεφαλαίου της ΗΡΩΝ II ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε. (σταθμός ηλεκτροπαραγωγής ΗΡΩΝ II).

Ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ

Ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ είναι ένας από τους μεγαλύτερους ελληνικούς επιχειρηματικούς ομίλους στους τομείς της ηλεκτροπαραγωγής από Θερμικές και Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), των κατασκευών, της ανάπτυξης και διαχείρισης ακινήτων και των παραχωρήσεων. Στον τομέα της Ενέργειας, διαθέτει εγκατεστημένη και υπό κατασκευή ισχύ που ξεπερνά πλέον τα 1.300 MW, ενώ στόχος του είναι η συνολική εγκατεστημένη ισχύς να ξεπεράσει τα 2.000 MW μέχρι το 2015. Ο Όμιλος διατηρεί εκτός των άλλων παρουσία και στις αγορές της Ανατολικής Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Βορείου Αφρικής. Διαθέτει δύο εισηγμένες εταιρείες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, την μητρική ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και την ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή, η οποία συγκεντρώνει το σύνολο των δραστηριοτήτων στον χώρο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Ο Όμιλος GDF SUEZ

Ο Όμιλος GDF SUEZ είναι ο μεγαλύτερος ανεξάρτητος παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας στον κόσμο (117.300 MW εγκατεστημένης ισχύος – εκ των οποίων ποσοστό 14,19% προέρχεται από ΑΠΕ), με ισχυρή παρουσία σε όλη την ενεργειακή αλυσίδα και ιδιαίτερα στην ηλεκτροπαραγωγή και στο φυσικό αέριο. Ο Όμιλος απασχολεί σήμερα 219.300 εργαζόμενους σε 70 περίπου χώρες παγκοσμίως και το 2012 εμφάνισε έσοδα 97 δις. ευρώ. Η GDF SUEZ

είναι εισηγμένη στα χρηματιστήρια των Βρυξελλών, του Λουξεμβούργου και του Παρισιού και συμμετέχει στους κύριους διεθνείς χρηματιστηριακούς δείκτες.

Ο Όμιλος QPI

Η Qatar Petroleum International αποτελεί 100% θυγατρική του Ομίλου Qatar Petroleum, που είναι ο κρατικός Όμιλος πετρελαίου του Κατάρ και ιδρύθηκε το 2006 με σκοπό να αναλάβει όλες τις διεθνείς δραστηριότητες πετρελαίου και φυσικού αερίου της Qatar Petroleum. Η στρατηγική της QPI είναι οι επενδύσεις μέσω κοινοπραξιών στους τομείς των πετροχημικών, του φυσικού αερίου και της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Η QPI δραστηριοποιείται ήδη στην Ευρώπη (Ηνωμένο Βασίλειο, Ιταλία), τη Βόρειο Αμερική (ΗΠΑ, Καναδάς), την Ασία (Σιγκαπούρη, Βιετνάμ) και την Αφρική.

PROTERGIA

Η Protergia είναι ο μεγαλύτερος ιδιώτης παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα. Διαθέτει ένα ενεργειακό χαρτοφυλάκιο δυναμικότητας άνω των 1.200 MW, που αντιστοιχεί στο 10,8% της συνολικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας.

Ως παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας, με ιδιωτικές επενδύσεις σε εργοστάσια υψηλής τεχνολογίας που συντηρούνται από τους καλύτερους Έλληνες μηχανικούς, η Protergia διαθέτει βαθιά γνώση της αγοράς ηλεκτρισμού, ενώ υλοποιεί συνεχώς φιλικές προς το περιβάλλον επενδύσεις, προσφέροντας στην ελληνική οικονομία και στην απασχόληση.

Η Protergia, 100% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, συγκεντρώνει τη διαχείριση όλων των ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων του Ομίλου, που περιλαμβάνουν μονάδες παραγωγής με καύσιμο φυσικό αέριο και μονάδες Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (αιολικά πάρκα, φωτοβολταϊκοί σταθμοί και μικρά υδροηλεκτρικά έργα). Η εταιρεία που ιδρύθηκε το 2010, είναι η εξέλιξη των ενεργειακών εταιρειών του Ομίλου, καθώς το όραμα της ανάδειξης της δυναμικής του τομέα της ενέργειας στην Ελλάδα, αποτελεί προτεραιότητα του Ομίλου ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ εδώ και μία δεκαετία.

Η Protergia δραστηριοποιείται στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της θυγατρικής της εταιρείας «Protergia Θερμοηλεκτρική Αγίου Νικολάου Ανώνυμη Εταιρεία Παραγωγής και Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας» με στόχο να προσφέρει ηλεκτρικό ρεύμα σε επιχειρήσεις, επαγγελματίες και νοικοκυριά, υπηρετώντας τις ανάγκες των πελατών για ανταγωνιστικές τιμές και σύγχρονες, αξιόπιστες υπηρεσίες.

Το ενεργειακό χαρτοφυλάκιο της Protergia αποτελείται από:

Θερμικές μονάδες, 1,2 GW σε λειτουργία

- 444,48 MW – Μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Συνδυασμένου Κύκλου (ΘΗΣ) με καύσιμο φυσικό αέριο, της «Protergia Α.Ε.», στο Ενεργειακό Κέντρο του Αγίου Νικολάου Βοιωτίας.
- 436,6 MW – Μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Συνδυασμένου Κύκλου (ΘΗΣ) με καύσιμο φυσικό αέριο, της «Κόρινθος Power Α.Ε.», στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας.
- 334 MW – Σταθμός Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και

Θερμότητας (ΣΗΘ) με καύσιμο φυσικό αέριο, της «Αλουμίνιον Α.Ε.», στο Ενεργειακό Κέντρο του Αγίου Νικολάου Βοιωτίας.

Μονάδες ΑΠΕ, 54 MW σε λειτουργία

Άδεια εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας για 310 MW

Άδεια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για 500 MW

Πλατφόρμα εμπορίας εκπομπών CO₂

Διαχείριση – εμπορία Φυσικού Αερίου

Η Protergia δικαιώνει καθημερινά τον τίτλο του πρωτεργάτη, υλοποιώντας καινοτομικές επενδύσεις και έργα στον τομέα της ενέργειας. Με ένα επενδυτικό πλάνο που ξεπερνά το 1 δις ευρώ, κινείται με ταχείς ρυθμούς προς το στόχο της δημιουργίας ενός ισορροπημένου και άρτιου χαρτοφυλακίου, που διαθέτει το απαραίτητο κρίσιμο μέγεθος για τη διεκδίκηση σημαντικού μεριδίου αγοράς της εγχώριας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά και τοποθετεί την Protergia σε πλεονεκτική θέση για να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες που θα προκύψουν από την έξοδο της χώρας από την οικονομική κρίση και την ανάκαμψη στη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας.

Η νέα εταιρεία όπως και όλες οι εταιρείες του Ομίλου ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ σχεδιάστηκε και λειτουργεί με επιχειρηματικό προσανατολισμό τη βιώσιμη ανάπτυξη και φιλοδοξία την επιχειρηματική αριστεία, επιδιώκοντας τη διατήρηση της κυρίαρχης θέσης της στον ενεργειακό κλάδο και τη δημιουργία κοινωνικού προϊόντος για την ενίσχυση της οικονομίας και της χώρας.

Οι ιδιωτικές μονάδες παραγωγής ρεύματος

ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ Α.Ε.

Σταθμός Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (ΣΗΘ) Συνδυασμένου Κύκλου Φυσικού Αερίου

Περιοχή: Άγ. Νικόλαος Βοιωτίας

Άδεια εγκατάστασης: 2007

Σχεδιασμός, κατασκευή: ΜΕΤΚΑ Α.Ε.

Εγκατεστημένη Ισχύς: 334 MW

Εμπορική λειτουργία: Ιανουάριος 2013

ELPEDISON POWER

Μονάδα Συνδυασμένου Κύκλου Φυσικού Αερίου

Περιοχή: Θεσσαλονίκη

Άδεια εγκατάστασης: Ιούνιος 2003

Σχεδιασμός, κατασκευή: VA TECH

Εγκατεστημένη Ισχύς: 390 MW

Εμπορική λειτουργία: Δεκέμβριος 2005

ELPEDISON POWER

Μονάδα Συνδυασμένου Κύκλου Φυσικού Αερίου

Περιοχή: Θίσβη Βοιωτίας

Άδεια εγκατάστασης: Απρίλιος 2008

Σχεδιασμός, κατασκευή: Edison, ΑΚΤΩΡ

Εγκατεστημένη Ισχύς: 421 MW

Εμπορική λειτουργία: Δεκέμβριος 2010

ΗΡΩΝ I

Μονάδα Ανοικτού Κύκλου Φυσικού Αερίου

Περιοχή: Θήβα

Άδεια εγκατάστασης: Μάρτιος 2004

Σχεδιασμός, κατασκευή: ΤΕΡΝΑ

Εγκατεστημένη Ισχύς: 147,7 MW

Εμπορική λειτουργία: Δεκέμβριος 2004

ΗΡΩΝ II

Μονάδα Συνδυασμένου Κύκλου Φυσικού Αερίου

Περιοχή: Θήβα

Άδεια εγκατάστασης: Απρίλιος 2009

Σχεδιασμός, κατασκευή: ΤΕΡΝΑ

Εγκατεστημένη Ισχύς: 432 MW

Εμπορική λειτουργία: Νοέμβριος 2010

KORINTHOS POWER

Μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

Συνδυασμένου Κύκλου Φυσικού Αερίου

Περιοχή: Άγιοι Θεόδωροι Κορινθίας

Άδεια λειτουργίας: Απρίλιος 2012

Σχεδιασμός, κατασκευή: ΜΕΤΚΑ Α.Ε.

Εγκατεστημένη Ισχύς: 436,6 MW

PROTERGIA

Μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

Συνδυασμένου Κύκλου Φυσικού Αερίου

Περιοχή: Άγιος Νικόλαος Βοιωτίας

Άδεια λειτουργίας: Ιούνιος 2011

Σχεδιασμός, κατασκευή: ΜΕΤΚΑ Α.Ε.

Εγκατεστημένη Ισχύς: 444,48 MW

Εμπορική λειτουργία: Ιούνιος 2011

Με τα μάτια στις δημοπρασίες η λιανική του ρεύματος

Σε... χαμηλές πτήσεις, με λίγους σχετικά πελάτες και μικρούς τζίρους, ωστόσο η λιανική αγορά ηλεκτρισμού το 2013 ήταν για τους εναλλακτικούς παρόχους μια σχετικά καλή χρονιά, κυρίως επειδή η Οριακή Τιμή Συστήματος παρέμεινε χαμηλά. Αυτό άλλαξε από την αρχή του 2014, τα δεδομένα της αγοράς έγιναν δυσμενέστερα καθώς το κόστος αγοράς ρεύματος έχει αυξηθεί. Συγκεκριμένα μετά την κατάργηση του κανόνα 30% έχει αυξηθεί η Οριακή Τιμή Συστήματος, οπότε αγοράζουν ακριβά το ρεύμα και έχουν μικρά περιθώρια κέρδους. Ωστόσο οι ιδιωτικές εταιρείες της λιανικής ρεύματος έχουν λάβει τις αποφάσεις τους και ετοιμάζονται για ενεργότερη δραστηριότητα, προσβλέποντας στις δημοπρασίες λιγνιτικής παραγωγής της ΔΕΗ που εκτιμάται ότι θα αποτελέσουν τη θρυαλλίδα για την ανάπτυξη του ανταγωνισμού.

Η υπόθεση «λιανική ρεύματος» αφορά στην πραγματικότητα τους τρεις παίκτες που ανήκουν σε ηλεκτροπαραγωγικούς ομίλους (Elpedison, Ηρων και Protergia οι οποίοι θα ανταγωνιστούν τη ΔΕΗ και θα ανταγωνιστούν μεταξύ τους), και, σε μικρότερο βαθμό, κάποιους υγιείς μικρούς περιφερειακούς παίκτες. Σήμερα οι εναλλακτικοί πάροχοι αντιπροσωπεύουν πολύ περιορισμένα μερίδια, μόλις στο 2-3%, έναντι της ΔΕΗ, η οποία κατέχει μερίδιο 96,8% στη μέση τάση και 97,9% στη χαμηλή.

Στην τελική ευθεία

Σημείο καμπής είναι οι δημοπρασίες τύπου NOME που θα δώσουν τη δυνατότητα στις εταιρείες προμήθειας να αγοράσουν φθινό λιγνιτικό ρεύμα από τη ΔΕΗ, ανεξάρτητα από το pool. Πότε θα ξεκινήσουν οι δημοπρασίες; Σύμφωνα με το βασικό σενάριο, την 1η Οκτωβρίου τρέχοντος έτους. Ήδη η τελική πρόταση της ΡΑΕ για το NOME είναι έτοιμη και έχει υπάρξει ανταλλαγή απόψεων με το

ΥΠΕΚΑ, το ΛΑΓΗΕ, τον ΑΔΜΗΕ και είναι έτοιμη να τεθεί προς διαβούλευση. Στη συνέχεια θα ανατεθεί το software σε εξειδικευμένο σύμβουλο. Σύμφωνα με τα όσα είχαν διαρρεύσει παλαιότερα, τα βασικά σημεία της πρότασης συνοψίζονται στα εξής: Θα υπάρχει προκαθορισμένη τιμή ή ένα εύρος με ανώτατη και κατώτατη τιμή, οι τελικοί δικαιούχοι θα είναι οι καταναλωτές, οι προμηθευτές θα αποκτούν πρόσβαση με την υποχρέωση να έχουν ένα αναλογικό και αντιπροσωπευτικό χαρτοφυλάκιο πελατών και το πλάνο θα είναι μακροπρόθεσμο.

Οι αλλαγές αυτές, σε κάθε περίπτωση, αναμένονται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον από τους συμμετέχοντες στην αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας. Ήδη πληροφορίες θέλουν σχήματα που ήδη δραστηριοποιούνται στην αγορά και άλλα τα οποία βρίσκονται σε φάση δημιουργίας να προσβλέπουν στις ευκαιρίες που θα δημιουργηθούν για ενίσχυση της παρουσίας τους στην αγορά προμήθειας, με διεύρυνση του πελατολογίου τους και σε άλλες κατηγορίες πελατών όπως οι οικιακοί και οι βιομηχανικοί. Η διαδικασία δηλαδή είναι απολύτως συνυφασμένη με την προοπτική πραγματικής απελευθέρωσης της λιανικής αγοράς ρεύματος. «Όσα Μεγαβάτ βγουν στις δημοπρασίες, τόσα Μεγαβάτ θα χάσει η ΔΕΗ από τη λιανική και θα πάνε στους ιδιώτες προμηθευτές» υποστηρίζει χαρακτηριστικά παράγοντας του κλάδου.

Θωρακισμένο σύστημα

Πρέπει να σημειωθεί ότι το σύστημα λειτουργίας των προμηθευτών ηλεκτρικής αγοράς είναι πλέον θωρακισμένο από επιχειρήσεις με μειωμένη οικονομική αξιοπιστία, με τη λιανική του ρεύματος να βρίσκεται ένα βήμα πριν το πραγματικό άνοιγμά της. Το νέο σύστημα ελέγχου που έθεσε σε εφαρμογή από την 31η Οκτωβρίου 2013 ο ΛΑΓΗΕ δημιουργεί μεγαλύτερη ασφάλεια στις σχετικές συναλλα-

γές, καθώς η αγορά ελέγχεται πλέον σε ημερήσια βάση. Η νέα διαδικασία που εφαρμόζει ο Λειτουργός επιδιώκει να αποφευχθεί η δραστηριοποίηση στην εμπορία και κυρίως την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, επιχειρήσεων με μειωμένη οικονομική αξιοπιστία, όπως συνέβη στο παρελθόν. «Όλοι όσοι δραστηριοποιούνται στο trading και στην προμήθεια ηλεκτρισμού πρέπει να γνωρίζουν ότι φαινόμενα αντίστοιχα με εκείνα των Energa και Hellas Power δεν πρόκειται να επιτρέψουμε να συμβούν και πάλι». Αυτό είναι το μήνυμα που εκπέμπει η ηγεσία του ΛΑΓΗΕ και «εργαλείο» για την υλοποίηση της αυστηρής πολιτικής που είναι αποφασισμένη να εφαρμόσει είναι ο νέος μηχανισμός εκκαθάρισης συναλλαγών.

Με την εφαρμογή του μηχανισμού μείωσης του χρηματοοικονομικού κινδύνου συναλλαγών, ο ΛΑΓΗΕ προβαίνει σε καθημερινούς ελέγχους των συμμετεχόντων ως προς τα εξής:

- Ελάχιστη απαίτηση εγγυήσεων συμμετοχής στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό για Προμηθευτές, Εμπόρους, Παραγωγούς
- Θέση Εμπόρων και Προμηθευτών που δεν έχουν μονάδες παραγωγής σε σχέση με τις παρασχεθείσες εγγυήσεις και το περιθώριο θέσης
- Υπολογισμός Περιθωρίου Θέσης και η Διόρθωση Θέσης Εμπόρων και Προμηθευτών που δεν έχουν μονάδες παραγωγής

Η νέα διαδικασία, για την εφαρμογή της οποίας προηγήθηκε διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους, εφαρμόζεται για τον επιπλέον λόγο ότι αργά ή γρήγορα θα «ανοίξει» η αγορά λιανικής με την πραγματοποίηση δημοπρασιών που θα αφορούν ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενες από λιγνιτικές και υδροηλεκτρικές μονάδες. Στόχος να τις αγοράσουν προμηθευτές και να τις διαθέσουν στους καταναλωτές πελάτες τους.

Νησιά

Εν τω μεταξύ, νέα δεδομένα για την ηλεκτρική αγορά στα μη διασυνδεδεμένα νησιά, μεταξύ των οποίων και ορισμένα ιδιαίτερα μεγάλα, δημιουργεί η έγκριση από τη ΡΑΕ του Κώδικα Διαχείρισης Ηλεκτρικών Συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, ο οποίος και αποτελεί το βασικό κανονιστικό εργαλείο για το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Μετά από μακρά περίοδο ζυμώσεων με τους εμπλεκόμενους φορείς και δύο διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης, η Ρυθμιστική Αρχή έλαβε οριστική απόφαση για τον Κώδικα και άνοιξε το δρόμο για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρισμού στα νησιά. Το εμπορικό ενδιαφέρον εστιάζεται προφανώς στα μεγάλα νησιά, όπως Κρήτη, Ρόδος, Λέσβος κ.λπ., όπου υπάρχει η κρίσιμη μάζα πελατών για την ανάπτυξη ανταγωνισμού με τη ΔΕΗ. Κάθε ένα από τα νησιά αυτά θα λειτουργεί ως αυτόνομο σύστημα, με τους δικούς του προμηθευτές, οι οποίοι θα μπορούν να αγοράζουν ρεύμα από τον ΔΕΔΔΗΕ και στη συνέχεια να πωλούν στους καταναλωτές. Σύμφωνα με πληροφορίες σε ορισμένα μεγάλα νησιά έχει ήδη καταγραφεί ενδιαφέρον από ιδιώτες που θα επιδιώξουν να καταστούν προμηθευτές. Πρόκειται κατά κανόνα για επιχειρήσεις που διαθέτουν ήδη δίκτυο πωλήσεων (ακόμα και σούπερ μάρκετ) και υπολογίζουν ότι επιτυγχάνοντας οικονομίες κλίμακας θα μπορέσουν να είναι λίγο φθηνότεροι από τη ΔΕΗ και να της αποσπάσουν μερίδια.

“Η υπόθεση «λιανική ρεύματος» αφορά στην πραγματικότητα τους τρεις παίκτες που ανήκουν σε ηλεκτροπαραγωγικούς ομίλους (Elpedison, Ηρων και Protergia οι οποίοι θα ανταγωνιστούν τη ΔΕΗ και θα ανταγωνιστούν μεταξύ τους), και, σε μικρότερο βαθμό, κάποιους υγιείς μικρούς περιφερειακούς παίκτες.

Ο Κώδικας Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών καταρτίστηκε από τη ΡΑΕ στη βάση των αρχών και κατευθύνσεων που είχε θέσει εξ αρχής, λαμβάνοντας υπόψη το σχέδιο που είχε εισηγηθεί η ΔΕΗ (ως Διαχειριστής των ΜΔΝ), αλλά και παρατηρήσεις και προτάσεις που κατατέθηκαν από τους ενδιαφερόμενους, στο πλαίσιο της διαβούλευσης.

Με τον Κώδικα αυτό επιχειρείται, για πρώτη φορά στη χώρα μας, η θέσπιση των βασικών κανόνων λειτουργίας και διαχείρισης μικρών απομονωμένων ηλεκτρικών συστημάτων, όπως είναι τα αυτόνομα ηλεκτρικά συστήματα των νησιών, τα οποία παρουσιάζουν πλήθος ιδιαιτεροτήτων σε σχέση με τα διασυνδεδεμένα ηλεκτρικά συστήματα, αλλά και με άλλα νησιωτικά συστήματα παγκοσμίως. ■

ELPEDISON ENERGY

Η ELPEDISON Energy έχει προκύψει από τη συνεργασία των Ομίλων των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ, ενός από τους μεγαλύτερους εμπορικούς και βιομηχανικούς Ομίλους στην Ελλάδα και τη ΝΑ Ευρώπη και της EDISON, της παλαιότερης εταιρείας ενέργειας στην Ευρώπη και μίας από τις μεγαλύτερες στην Ιταλία.

Η ELPEDISON Energy παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο σήμερα στον τομέα της Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας, προσφέροντας ανταγωνιστικά προϊόντα τόσο σε Οικιακούς Πελάτες-Νοικοκυριά, μέσω της προϊοντικής σειράς Energy Family όσο και σε Επιχειρησιακούς Πελάτες –εμπορικούς και βιομηχανικούς- συνδεδεμένους στη Μέση ή τη Χαμηλή Τάση, μέσω της σειράς Energy Plus και Energy Premium, αντίστοιχα.

Παράλληλα με τα ενεργειακά προϊόντα μας, προσφέρουμε ένα χαρτοφυλάκιο φιλικών υπηρεσιών στους πελάτες μας, αξιοποιώντας την τελευταία τεχνολογία. Επιπλέον, παρέχουμε υψηλής ποιότητας πελατειακή υποστήριξη, διασφαλίζοντας την ικανοποίηση των πελατών μας, γιατί για την ELPEDISON Energy η «Εξυπηρέτηση του Πελάτη» αποτελεί μία από τις σημαντικότερες αξίες της. Στόχος μας δεν είναι μόνο η ικανοποίηση των ενεργειακών αναγκών του πελάτη αλλά και η διασφάλιση της δημιουργίας μακροχρόνιων σχέσεων μαζί του, ανεξάρτητα από το προφίλ και τον όγκο της κατανάλωσής του, πάντα στη βάση της αξιοπιστίας και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

Η ELPEDISON Energy δραστηριοποιείται και στον τομέα της Εμπορίας Ηλεκτρικής Ενέργειας, καλύπτοντας την ευρύτερη αγορά της ΝΑ Ευρώπης. Το πεδίο της δραστηριο-

ποίησής της περιλαμβάνει τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ του ελληνικού συστήματος και των γειτονικών χωρών, και συγκεκριμένα με την Ιταλία, την Αλβανία, την Π.Γ.Δ.Μ., τη Βουλγαρία και την Τουρκία.

Η αδελφή της εταιρεία, ELPEDISON Power, αποτελεί τον πρώτο ανεξάρτητο Παραγωγό Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Ελλάδα, με δύο ιδιόκτητες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, στη Θίβρη Βοιωτίας και τη Θεσσαλονίκη, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 820MW, με καύσιμο αποκλειστικά το φυσικό αέριο.

Χάρη στην τεχνογνωσία και την εμπειρία που έχει κληρονομήσει από τις μητρικές της εταιρείες αλλά και τη σημαντική εμπειρία του εξειδικευμένου της προσωπικού, η ELPEDISON Energy φιλοδοξεί να αποτελεί πάντα μία από τις σημαντικότερες εταιρείες του κλάδου, προσφέροντας ανταγωνιστικά ενεργειακά προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, με σταθερότητα και συνέπεια.

ΗΡΩΝ

Ο Όμιλος ΗΡΩΝ, καθετοποιημένος παραγωγός και προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας με δύο ιδιόκτητα εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φυσικό αέριο που μπορούν να τροφοδοτήσουν έως και 1.000.000 νοικοκυριά στη χώρα, αποτελεί μία προνομιακή επιλογή για την ηλεκτροδότηση των τελικών καταναλωτών της χώρας. Ο Όμιλος ΗΡΩΝ δραστηριοποιείται δυναμικά εκτός από την παραγωγή και στον τομέα της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας προς επιλεγμένους καταναλωτές ήδη από το 2005, μέσω της ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε., προσφέροντας ιδιαίτερα ανταγωνιστικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας, συνδυαζόμενες με πρωτοποριακές υπηρεσίες για τα Ελληνικά δεδομένα.

Με έμφαση στον επαγγελματικό και βιομηχανικό τομέα, διαρκή και σταθερό αέριο στόχο τη συνεχή αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών της και την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών της, υλοποιεί εξαιρετικά επιτυχημένες πολιτικές στην κατεύθυνση της απόκτησης ολοένα και σημαντικότερων μεριδίων αγοράς.

Στο πελατολόγιο της εταιρείας περιλαμβάνονται σημαντικοί επιχειρηματικοί όμιλοι από το σύνολο σχεδόν των ενεργών δραστηριοτήτων της ελληνικής οικονομίας, όπως: οργανισμοί παροχής τηλεπικοινωνιακών προϊόντων και υπηρεσιών, τράπεζες, βιομηχανίες, αλυσίδες του οργανωμένου λιανεμπορίου, εμπορικά και ψυχαγωγικά κέντρα, κλπ. Με συντεταγμένο στρατηγικό σχέδιο, σαφείς και σταθερούς επιχειρησιακούς στόχους και απόλυτα προσανατολισμένη στην πελατοκεντρική εξυπηρέτηση, η εταιρεία εργάζεται συστηματικά προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης των εμπορικών δραστηριοτήτων της στη λιανική αγορά. Με έμφαση στον επαγγελματικό και βιομηχανικό τομέα, διαρκή και σταθερό αέριο στόχο τη συνεχή αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών της και την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών της, υλοποιεί εξαιρετικά επιτυχημένες πολιτικές στην κατεύθυνση της απόκτησης ολοένα και σημαντικότερων μεριδίων αγοράς.

Το εταιρικό όραμα της ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε., είναι η καθιέρωση ως η μεγαλύτερη ιδιωτική εταιρεία λιανικής εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα. Για την επίτευξη αυτού του οράματος, ακολουθείται σαφής και σταθερή στρατηγική, οι οποία στηρίζεται στους εξής άξονες:

- Προτεραιότητα στον πελάτη με παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου και αξιόπιστη εξυπηρέτηση μετά την πώληση
- Διαρκής και στενή παρακολούθηση των μεταβαλλόμενων αναγκών της αγοράς
- Έμφαση στη δημιουργία νέων προϊόντων, προσαρμοσμένων στις νέες συνθήκες
- Σταδιακή κατεύθυνση σε προγράμματα, κίνητρα και πρακτικές που συμβάλλουν με ανταποδοτικό όφελος στην ορθολογική χρήση / εξοικονόμηση ενέργειας από και για σπίτια και επιχειρήσεις

Βασίζόμενοι στη σημαντική παραγωγική μας βάση και τους ισχυρούς, παγκόσμιας εμβέλειας, μετόχους μας, δραστηριοποιούμαστε δυναμικά στην προμήθεια ηλεκτρικού ρεύματος, παρέχοντας ποιοτικές υπηρεσίες και ανταγωνιστικά ενεργειακά προϊόντα προς τους τελικούς καταναλωτές.

GREEN

Η Greek Environmental & Energy Network ξεκίνησε τις εργασίες της το 2010 και ήδη έχει καταφέρει να αποτελεί μια από τις πλέον αναπτυσσόμενες και αξιόπιστες εταιρείες Εμπορίας Ηλεκτρικής Ενέργειας στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Αποτελεί μέλος 100% ελληνικού Ομίλου εταιρειών που δραστηριοποιούνται στους τομείς της Διαχείρισης Αποβλήτων, Ανακύκλωσης, Ενέργειας & Ναυτιλίας. Το 2013 αποτέλεσε χρονιά ορόσημο για τις εργασίες της εταιρείας από τη στιγμή τα έσοδά της έφτασαν τα 44,1 εκ ευρώ το 2013 σε σχέση με τα 23,1 εκ ευρώ του 2012 και η κερδοφορία της έχει υπερδιπλασιαστεί. Ακολουθώντας πιστά το επιχειρηματικό της σχέδιο είμαστε πεπεισμένοι ότι η GREEN θα συνεχίσει να αναπτύσσεται με τον ίδιο ρυθμό και το 2014.

Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας

Η GREEN δραστηριοποιείται στην εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Βάσει της Άδειας Εμπορίας Ηλεκτρικής Ενέργειας 200 MW που διαθέτει, η δραστηριότητα της περιλαμβάνει εισαγωγές, εξαγωγές και διαμετακομίσεις ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ του ελληνικού ηλεκτρικού συστήματος και των γειτονικών χωρών της Ιταλίας, Αλβανίας, Βουλγαρίας, ΠΓΔΜ και Τουρκίας. Τα τελευταία χρόνια η εταιρεία παρουσιάζει αξιοσημείωτη ανάπτυξη τόσο όσον αφορά τις ποσότητες ενέργειας που εμπορεύεται όσο και για την γενικότερη δραστηριότητα της στο συγκεκριμένο αντικείμενο. Μέσω της εγγραφής της στο Ιταλικό Χρηματιστήριο Ενέργειας (GME) είναι σε θέση να εισάγει και να εξάγει ηλεκτρική ενέργεια μέσω της διασύνδεσης Ελλάδας-Ιταλίας σε ημερήσια, μηνιαία και ετήσια βάση. Παράλληλα έχει επεκτείνει τις δραστηριότητές της στην ΠΓΔΜ και στη Σερβία ιδρύοντας τις θυγατρικές εταιρείες “GREEN ENERGY TRADING DOOEL SKOPJE” και “GREEN ENERGY TRADING DOO BEOGRAD”.

Η GREEN σε καθημερινή βάση πραγματοποιεί συναλλαγές στα παρακάτω χρηματιστήρια ενέργειας:

- ΛΑΓΗΕ - Ελλάδα (www.lagie.gr)
- GME - Ιταλία (www.mercatoelettrico.org)
- HUPX – Ουγγαρία (www.hupx.hu)
- PMUM – Τουρκία (<http://dgpy.spmum.gov.tr/dgpy>)
- EPEX – Γερμανία (www.epexspot.com)

- EXAA - Αυστρία (www.exaa.at)
- BSP South Pool – Σλοβενία (www.bsp-southpool.com)
- OPCOM - Ρουμανία (www.opcom.ro)

Στο άμεσο μέλλον, η GREEN στοχεύει να επεκτείνει το δίκτυο συνεργατών της και να αυξήσει τη δραστηριότητά της λειτουργώντας με τον πλέον αξιόπιστο και ευέλικτο τρόπο προς όφελος των πελατών και των προμηθευτών της. Παράλληλα σκοπεύει να επενδύσει περαιτέρω στην ίδρυση νέων θυγατρικών εταιρειών στην περιοχή της Κεντρικής & Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Προσφέρει γρήγορες διαδικασίες αλλαγής προμηθευτή, ανταγωνιστικές τιμές και παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου.

Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας

Η GREEN δραστηριοποιείται επίσης στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες που είναι συνδεδεμένοι υπό χαμηλή (ΧΤ) και μέση τάση (ΜΤ) και αυτή της στιγμή προμηθεύει με ηλεκτρική ενέργεια περισσότερες από 3.000 ελληνικές μεγάλες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Προσφέρει γρήγορες διαδικασίες αλλαγής προμηθευτή, ανταγωνιστικές τιμές και παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου. Βάσει της Άδειας Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας που διαθέτει, αγοράζει ηλεκτρικό ρεύμα από τον ΛΑΓΗΕ και το προμηθεύει σε Έλληνες καταναλωτές μέσω του υπάρχοντος Εθνικού Δικτύου Μεταφοράς και Διανομής ηλεκτρικής Ενέργειας. Όντας σε θέση να εμπορεύεται ηλεκτρική ενέργεια στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης είναι σε θέση να προσφέρει τις πλέον ανταγωνιστικές τιμές προσβλέποντας σε μακροχρόνιες συνεργασίες με τους πελάτες της. Για τον τελικό καταναλωτή δεν υπάρχει καμία επιπλέον επιβάρυνση, κανένα κόστος ενεργοποίησης και καμία τεχνική παρέμβαση στην υποδομή του Δικτύου και του Μετρητή του κατά τη μεταφορά του στο Δίκτυο της GREEN. Σήμερα ο Έλληνας Επιχειρηματίας μπορεί να διαλέξει την GREEN ως προμηθευτή ηλεκτρικού ρεύματος για την εταιρεία του μειώνοντας το λειτουργικό κόστος της επιχείρησής του.

WATT + VOLT

Η WATT + VOLT είναι ελληνική εταιρεία παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας.

Σ' έναν κόσμο που μεταβάλλεται διαρκώς, το όραμα της WATT + VOLT είναι να βρίσκεται πάντα σε θέση να προσφέρει σε κάθε Έλληνα καταναλωτή, καινοτομικές υπηρεσίες, προσαρμοσμένες στις δικές του ανάγκες, με σεβασμό στο περιβάλλον και εφόδια την υψηλής τεχνολογίας εσωτερική υποδομή και την τεχνογνωσία και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού της.

Η WATT + VOLT ξεχωρίζει για τη σταθερή αφοσίωση, την αμεσότητα και την ευελιξία που αντιμετωπίζει τις ανάγκες των πελατών της.

Η στελέχωση της WATT + VOLT με έμπειρους και εξειδικευμένους επαγγελματίες αλλά και η συστηματική επένδυση στην έρευνα και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών, καθιστούν τη WATT + VOLT έναν ιδιαίτερα καινοτόμο εναλλακτικό Πάροχο Υπηρεσιών Ηλεκτρικής Ενέργειας σε οικιακούς πελάτες, επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους και μεγάλους οργανισμούς, που εξελίσσεται με ταχύτατο ρυθμό ανάπτυξης.

Προσφέροντας ενεργειακά προϊόντα και υπηρεσίες υψηλών προδιαγραφών σε ανταγωνιστικές τιμές και με ξεκάθαρη τιμολογιακή πολιτική, με σταθερότητα, συνέπεια, αποτελεσματικότητα και επαγγελματισμό, η WATT + VOLT εξελίσσεται διαρκώς ενώ ταυτόχρονα συμβάλλει στην ορθολογική χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας, στη μείωση του κόστους στο ηλεκτρικό ρεύμα αλλά και στον καλύτερο έλεγχο αυτού του κόστους.

Θεωρούμε χρέος μας να βοηθούμε και να καθοδηγούμε τον καταναλωτή, ώστε να συνειδητοποιήσει καλύτερα την έννοια της εξοικονόμησης της ενέργειας, να ελέγχει αποτελεσματικότερα το ενεργειακό του αποτύπωμα, να μειώνει τα λειτουργικά έξοδα της επιχείρησής του, να προϋπολογίζει τα έξοδα σε ηλεκτρικό ρεύμα, έχοντας παράλληλα θετικό αντίκτυπο στα οικονομικά του. Με αυτόν τον τρόπο ενθαρρύνουμε θετικές αλλαγές στον τρόπο που όλοι χρησιμοποιούμε την ενέργεια χωρίς να πραγματοποιείται καμία αλλαγή στην ηλεκτρολογική εγκατάσταση του μετρητή και χωρίς να διαφοροποιείται η ποιότητα ή η τάση του ηλεκτρικού ρεύματος.

Η πληροφορία που παρέχουν τα πληροφοριακά συστήματα στα οποία στηρίζεται η υποδομή της εταιρείας WATT + VOLT, μας δίνει τη δύναμη να προσφέρουμε προς τους

πελάτες μας το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα, γεγονός που επιτυγχάνεται με τη στελέχωση και θέσης σε λειτουργία Τμήματος Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης εσωτερικά στην εταιρεία. Όλοι οι εκπρόσωποί μας είναι άρτια εκπαιδευμένοι, έχοντας τη δυνατότητα να χτίζουν σταθερές και μακροχρόνιες σχέσεις εμπιστοσύνης με τους πελάτες, με βάση την ακεραιότητα και την αξιοπιστία.

Η WATT + VOLT δραστηριοποιείται στο διασυνοριακό εμπόριο προβαίνοντας σε εισαγωγές και εξαγωγές ενέργειας σε ετήσια, μηνιαία αλλά και ημερήσια βάση, έχοντας ως σκοπό την εκμετάλλευση των πλεονεκτημάτων ξένων αγορών, με αποτέλεσμα την μέγιστη διασπορά του επιχειρηματικού της ρίσκου.

Η WATT + VOLT συμμετέχει σε διαγωνισμούς εκχώρησης δικαιώματος μεταφοράς ενέργειας σε όλα τα ελληνικά σύνορα και αποτελεί στρατηγικό συνεργάτη και συνομιλητή στον διεθνή χώρο του εμπορίου ηλεκτρικής ενέργειας.

Η φιλοσοφία της WATT + VOLT στηρίζεται στη μέγιστη ικανοποίηση του καταναλωτή και στις ολοκληρωμένες λύσεις που έχει τη δυνατότητα να προσφέρει με βάση τις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς.

στερεά καύσιμα

Ο «βρώμικος» αλλά «φθηνός» λιγνίτης επανέρχεται στο προσκήνιο

της Χρύσας Λιάγγου

Ο «βρώμικος» λιγνίτης μετά από μια 20ετία πραγματικής δίωξης από τις πολιτικές που επέβαλλε η Κλιματική Αλλαγή στην Ευρώπη, επανέρχεται για να διεκδικήσει το μερίδιό του στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Όπως μάλιστα δείχνουν τα στοιχεία για την εξέλιξη του μίγματος καυσίμου σε όλη την Ευρώπη, το μερίδιο του βαίνει αυξανόμενο. Από τη μια η ύφεση και από την άλλη η δυναμική ανάπτυξη του σχιστολιθικού αερίου στις ΗΠΑ, έχει υποχρεώσει την Ευρώπη στην επαναπροσέγγιση του λιγνίτη και εν γένει του γαιάνθρακα με προτεραιότητα την οπτική του «φθηνού καυσίμου» έναντι αυτής του «βρώμικου» που κυριάρχησε την προηγούμενη 20ετία. Έρευνα της Wood Mckenzie διαπιστώνει ότι το πλέον ρυπογόνο καύσιμο θα επικρατήσει όχι τόσο λόγω της αυξανόμενης χρήσης του στην Κίνα και στις άλλες αναπτυσσόμενες χώρες όσο λόγω της διάδοσής του στις ανεπτυγμένες χώρες. Και δη στις ευρωπαϊκές, που λόγω κρίσης εγκαταλείπουν τις πιο δαπανηρές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Εκτιμά, ότι η παραγωγή γαιανθράκων θα αυξηθεί κατά 20% έως το 2020.

Απελευθέρωση

Η επάνοδος του λιγνίτη για την Ελλάδα, προχωράει παράλληλα με μια σειρά μέτρα για την πλήρη απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρισμού. Η κατάργηση μεταβατικών μηχανισμών όπως τα Αποδεικτικά Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΑΔΙ)

και η επιδότηση ποσοστού επί του μεταβλητού κόστους κεφαλαίου των μονάδων φυσικού αερίου, για παράδειγμα που λειτούργησαν υπέρ του φυσικού αερίου, εκτιμάται ότι θα ενισχύσουν σημαντικά τα μερίδια του λιγνίτη στο μίγμα καυσίμου ηλεκτροπαραγωγής. Στην ίδια κατεύθυνση θα λειτουργήσουν και οι αλλαγές στον περιορισμό των εγγυημένων τιμών των ΑΠΕ, αλλά και η επιβολή «πλαφόν» στην εγκατάσταση ισχύος από ΑΠΕ. Με βάση αυτές τις σημαντικές αλλαγές που δρομολογήθηκαν μέσα στο 2013, θα επανακαθορισθεί συνολικά το μίγμα καυσίμου στην εγχώρια ηλεκτροπαραγωγή με ορίζοντα το 2020, έργο που έχει αναλάβει ειδική Επιτροπή στο ΥΠΕΚΑ υπό την προεδρία του γενικού γραμματέα Ενέργειας Κ. Μαθιουδάκη.

Μονοπώλιο

Το βασικότερο ζητούμενο ωστόσο, παραμένει και μάλιστα αποκτάει νέες διαστάσεις και δεν είναι άλλο από την κατάργηση του μονοπωλίου της ΔΕΗ στο φθηνό εγχώριο καύσιμο. Η υπόθεση αυτή έχει φέρει τη χώρα μας σε αντιπαράθεση με την ΕΕ η οποία κατέληξε στα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια. Ξεκινάει από το 2008 όταν η Επιτροπή έκρινε ότι η Ελλάδα παραβιάζει τους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, διατηρώντας σε ισχύ προνομιακά δικαιώματα υπέρ της ΔΕΗ, για την εκμετάλλευση λιγνίτη στην Ελλάδα, δημιουργώντας ανισότητα ευκαιριών μεταξύ

επιχειρήσεων όσον αφορά στην πρόσβαση σε λιγνίτη για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, και παρέχοντας στη ΔΕΗ τη δυνατότητα να διατηρεί ή να ενισχύει τη δεσπόζουσα θέση της στην Ελληνική αγορά χονδρικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Στη συνέχεια εκδόθηκαν δύο αποφάσεις C(2008) 824 και [C(2009) 6244] για την επιβολή δεσμευτικών μέτρων, τις οποίες και προσέβαλε με τη σειρά της η ΔΕΗ. Το Ευρωπαϊκό δικαστήριο στις 20 Σεπτεμβρίου του 2012 δικάωσε τη ΔΕΗ ακυρώνοντας τις δύο αποφάσεις της Επιτροπής, με το σκεπτικό ότι δεν ευθύνεται η ΔΕΗ αλλά το ελληνικό δημόσιο για το μονοπώλιο που υφίσταται στην αγορά λιγνίτη.

Η Επιτροπή ωστόσο αμέσως επανήλθε στην υπόθεση και ζητεί με τη νέα προσφυγή της αναίρεση των αποφάσεων του δικαστηρίου, με το σκεπτικό ότι οι εκτιμήσεις του στρεβλώνουν και παρερμηνεύουν τα αποδεικτικά στοιχεία και αλλοιώνουν τη βάση της αποφάσεώς της του 2008. Η εισήγηση της εισαγγελίας ζητάει την κατάργηση των υπέρ της ΔΕΗ αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Η «μικρή ΔΕΗ»

Η οριστική απόφαση δεν έχει βγει ακόμη, αρμόδιοι παράγοντες ωστόσο εκτιμούν ότι «κλειδί» της υπόθεσης δεν θα αποτελέσει αυτή καθ' αυτή η απόφαση, αλλά το πώς θα εξελιχθεί το σχέδιο της «Μικρής ΔΕΗ». Η τύχη του εγχειρήματος της «Μικρής ΔΕΗ» θα κρίνει και τη συνέχιση της ευρωπαϊκής αντιπαράθεσης με την Ελλάδα για το άνοιγμα του λιγνίτη στον ανταγωνισμό. Αυτό, γιατί το μοντέλο αποκρτικοποίησης της ΔΕΗ που επιλέγει με την σύσταση και διάθεση σε ιδιώτες της «Μικρής ΔΕΗ» έλαβε υπόψη του και την υποχρέωση της χώρας ανοίγματος της αγοράς του λιγνίτη. Έτσι, συνολική ισχύς 1500 MW περίπου και 6 ορυχεία θα περάσουν στην Μικρή ΔΕΗ και μέσω αυτής τα σπάσει το μονοπώλιο της ΔΕΗ στους λιγνίτες. Πολύ νωρίτερα της ολοκλήρωσης του σχεδίου για τη Μικρή ΔΕΗ που αναμένεται για το 2016 και συγκεκριμένα τον Σεπτέμβριο του 2014 με βάση τις δεσμεύσεις στο αναθεωρημένο μνημόνιο, ιδιώτες επενδυτές και μεγάλοι καταναλωτές θα αποκτήσουν για πρώτη φορά πρόσβαση στη λιγνιτική παραγωγή της ΔΕΗ μέσω των δημοπρασιών ενέργειας που θα γίνουν από την ίδια την επιχείρηση, κατά τα πρότυπα της γαλλικής EDF (NOME). Δεν αποκλείεται μάλιστα το ΥΠΕΚΑ να προχωρήσει για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια και σε διαγωνισμούς για την παραχώρηση νέων λιγνιτικών κοιτασμάτων. Το θέμα έχει αρχίσει να συζητείται και αφορά, τα κοιτάσματα στην Ελασσόνα και στην Δράμα. Το πρώτο υπολογίζεται ότι διαθέτει αποθέματα 169 εκατ. τόνους και το δεύτερο 900 εκατ. τόνους. Η επιτυχία πάντως ενός τέτοιου σχεδίου θα κριθεί και από την κάμψη των ισχυρών αντιδράσεων που έχουν εκφραστεί ήδη στις δύο περιοχές. Μέσα στη χρονιά αναμένεται τέλος και η μεταβίβαση του κοιτάσματος της Βεύης στην εταιρία ΤΕΡΝΑ που έχει ανακηρυχθεί ως ηνιοδότης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για την παραχώρηση του εν λόγω κοιτάσματος έχουν πραγματοποιηθεί τρεις διαγωνισμοί μέχρι σήμερα, με τον πρώτο να χρονολογείται το 2006.

Αποθέματα

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΔΕΗ, Με τα σημερινά τεχνικοοικονομικά δεδομένα τα κοιτάσματα που είναι κατάλληλα για ενεργειακή εκμετάλλευση, ανέρχονται σε περίπου 3,2 δις τόνους και ισοδυναμούν με 450 εκ. τόνους πετρελαίου. Τα κυριότερα εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα λιγνίτη βρίσκονται στις περιοχές Πτολεμαΐδας, Αμυνταίου και Φλώρινας με υπολογισμένο απόθεμα 1,8 δις τόνους, στην περιοχή της Δράμας με απόθεμα 900 εκ. τόνους και στην περιοχή Ελασσόνας με 169 εκ. τόνους. Επίσης στην Πελοπόννησο, περιοχή Μεγαλόπολης, υπάρχει λιγνιτικό κοιτάσμα με απόθεμα περίπου 223 εκ. τόνους.

Με βάση τα συνολικά εκμεταλλεύσιμα αποθέματα λιγνίτη της χώρας και τον προγραμματιζόμενο ρυθμό κατανάλωσης στο μέλλον, υπολογίζεται ότι τα αποθέματα αυτά επαρκούν για περισσότερο από 45 χρόνια. Μέχρι σήμερα οι εξορυχθείσες ποσότητες λιγνίτη φτάνουν περίπου στο 29% των συνολικών αποθεμάτων. Εκτός από λιγνίτη η Ελλάδα διαθέτει και ένα μεγάλο κοιτάσμα Τύρφης στην περιοχή των Φιλιππων (Ανατολική Μακεδονία). Τα εκμεταλλεύσιμα αποθέματα στο κοιτάσμα αυτό εκτιμώνται σε 4 δις κυβικά μέτρα και ισοδυναμούν περίπου με 125 εκατ. τόνους πετρελαίου. Γενικά η ποιότητα των ελληνικών λιγνιτών είναι χαμηλή. Η θερμογόνο δύναμη κυμαίνεται από 975 - 1380 kcal/kg στις περιοχές Μεγαλόπολης, Αμυνταίου και Δράμας, από 1261 - 1615 kcal/kg στην περιοχή Πτολεμαΐδας και 1927 - 2257 στις περιοχές Φλώρινας και Ελασσόνας. Σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα των λιγνιτών της χώρας μας είναι η χαμηλή περιεκτικότητα σε καύσιμο θείο. Σε επίπεδο εθνικής οικονομίας, το σύνολο των λιγνιτών που εξορύχτηκαν από το 1960 μέχρι το 2009 στην περιοχή μας, μετατράπηκε σε ηλεκτρική ενέργεια ίση με 562.000 GWh, απέτρεψε την εισαγωγή 154.000.000 τόνων ισοδύναμου πετρελαίου και πρόσφερε στην εθνική οικονομία εξοικονόμηση συναλλάγματος 49,7 δις δολαρίων. ■

Προϋποθέσεις για ανάπτυξη ανταγωνισμού στην αγορά αερίου

του Μιχάλη Καϊταντζίδου

Το τελευταίο δωδεκάμηνο υπήρξαν σημαντικές εξελίξεις σε ό,τι αφορά στο φυσικό αέριο. Η Ελλάδα αναβαθμίστηκε σημαντικά από γεωπολιτική άποψη, η συμφωνία ΔΕΠΑ - Gazprom θα επιφέρει μείωση τιμών στα επίπεδα του 10%. Κατά τα άλλα, η αγορά συνεχίζει να μένει κλειστή, για τους ίδιους λόγους που ίσχυαν και πριν οκτώ χρόνια, ενώ όλες οι απόπειρες εισαγωγής φυσικού αερίου μέσω αγωγών κατέληξαν σε αποτυχία.

Ο τελευταίος χρόνος σηματοδεύτηκε από την αποτυχία ιδιωτικοποίησης της ΔΕΠΑ, από την είσοδο της Αζέρικης Socar στον ιδιοκτήτη και διαχειριστή της υποδομής μεταφοράς φυσικού αερίου που είναι ο ΔΕΣΦΑ και την επιλογή του Trans Adriatic Pipelin από την κοινοπραξία Sah Deniz II, ως του αγωγού του «Νότιου Διαδρόμου». Τέλος, από την επίτευξη της πολυαναμενόμενης συμφωνίας μεταξύ ΔΕΠΑ και Gazprom για την τροποποίηση των όρων της διακρατικής σύμβασης ώστε να μειωθούν κάπως οι τιμές αερίου για τον Έλληνα καταναλωτή. Η προοπτική κατασκευής του αγωγού TAP και ο έλεγχος της υποδομής μεταφοράς φυσικού αερίου από τη Socar, εφόσον συνδυαστούν με παράλληλες κινήσεις σε ρυθμιστικό επίπεδο στην εσωτερική αγορά, εκτός από την γεωστρατηγική αναβάθμιση, θα προσφέρουν άμεσα οφέλη στην οικονομία, μέσω της ανάπτυξης του ανταγωνισμού. Διαφορετικά, και όσο η αγορά συνεχίζει να

λειτουργεί με όρους μονοπωλίου, η πραγματική οικονομία ελάχιστα έχει να ωφεληθεί από όλα αυτά.

Ξεκινώντας από τη συμφωνία ΔΕΠΑ - Gazprom η ολοκλήρωση της επιτεύχθηκε μετά από 11 μήνες ανταλλαγών επιχειρημάτων. Τη μείωση της τιμής του ρωσικού αερίου, τη ζήτησε η ΔΕΠΑ. Για μεγάλο διάστημα αποτέλεσε αντικείμενο και πολιτικών παρεμβάσεων, με επιστολές του ίδιου του Πρωθυπουργού προς τον Ρώσο πρόεδρο και αφού στα μέσα του 2013 αποκαλύφθηκε ότι η Ελλάδα αγόραζε το ρωσικό αέριο, περίπου 30% ακριβότερα από ότι οι άλλοι πελάτες των Ρώσων. Βέβαια, από τα τέλη του 2011 οι περισσότερες ευρωπαϊκές εταιρείες είχαν ξεκινήσει διαδικασίες αναδιαπραγμάτευσης των συμβάσεών τους. Από αυτές, άλλες κατέληξαν σε συμφωνία για μειώσεις τιμών με αναδρομική ισχύ και άλλες στη διεθνή διαιτησία. Σε όλες τις περιπτώσεις η ευρωπαϊκή αγορά φυσικού αερίου βγήκε κερδισμένη, αφού οι επιστροφές λόγω αναδρομικότητας ξεπέρασαν τα 3 δις δολάρια το 2012 και 2013. Την ίδια περίοδο η Ελλάδα συζητούσε την πώληση της ΔΕΠΑ με κυριότερο υποψήφιο αγοραστή τη Gazprom και ως εκ τούτου η υπόθεση αναδιαπραγμάτευσης κρατήθηκε χαμηλά, ιδίως όταν διαφάνηκε ότι η Gazprom θα ήταν ο μοναδικός σοβαρός διεκδικητής της ΔΕΠΑ.

Σε κάθε περίπτωση, η έστω και αργοπορημένη επίτευξη

συμφωνίας για μείωση τιμής κατά 15% με βάση τα δεδομένα τιμών κατά το τρίτο τρίμηνο του 2013, έναντι αιτήματος για τουλάχιστον 20%, έδωσε μια ανάσα στην αγορά και πρωτίστως στις ενεργοβόρες βιομηχανίες. Τη σχετικά περιορισμένη αναδρομικότητα των έξι μηνών για τη νέα συμφωνία, η κυβέρνηση προσπάθησε να την μετριάσει με εξαγγελία για επιστροφή μέρους των κερδών της ΔΕΠΑ σε όλους τους πελάτες της. Ωστόσο το άμεσο ζητούμενο για τους καταναλωτές, επιλεγόντες (μεγάλοι) και μη, είναι το πραγματικό άνοιγμα της αγοράς, θέμα για το οποίο πιέζει τόσο η Ε. Επιτροπή, όσο και η τρόικα. Το υπάρχον μοντέλο, ενδεχομένως κατάλληλο για αναδυόμενες αγορές, φάνηκε ότι εξαντλεί τα όριά του, ενώ πλέον λειτουργεί σε βάρος της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, ιδίως όταν επιβαρύνεται από τις προβληματικές διεθνείς διασυνδέσεις του ελληνικού δικτύου που δεν επιτρέπουν την απρόσκοπτη τροφοδοσία της αγοράς με ποσότητες από προμηθευτές, άλλους από αυτούς της ΔΕΠΑ.

Αποδέσμευση

Έτσι το αμέσως επόμενο διάστημα, αναμένεται ότι θα προβάλλεται με μεγαλύτερη έμφαση και ένταση η ανάγκη αποδέσμευσης ποσοτήτων αερίου από τη ΔΕΠΑ (gas release) που θα διατίθενται σε κατόχους άδειας προμήθειας, ώστε μέσω αυτών να μπορέσει στοιχειωδώς να λειτουργήσει ο ανταγωνισμός, καθώς ο μηχανισμός των δημοπρασιών που εφαρμόζει η ΔΕΠΑ, αφορά μόνο τους επιλέγοντες πελάτες και ελάχιστα πιέζει προς τα κάτω τις τιμές.

ΔΕΣΦΑ

Η εξαγορά του ΔΕΣΦΑ από την Αζέρικη κρατική εταιρεία Socar, η οποία είναι μέτοχος και στο κοιτάσμα Sah Deniz II, αλλά και στον TAP και μάλιστα με αυξημένο κύρος, δίνει τροφή σε σενάρια ένταξης του ΔΕΣΦΑ στο σύστημα αγωγών μεταφοράς του αζέρικου αερίου στην Ευρώπη και στη συνεργασία με τον TAP. Για να γίνει κάτι τέτοιο όμως, θα πρέπει προηγουμένως να ληφθούν οι άδειες των κοινοτικών αρχών για την μεταβίβαση των μετοχών του ΔΕΣΦΑ

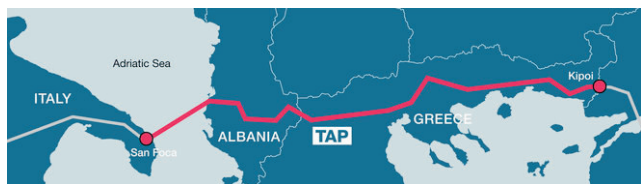
στη Socar. Η εξέταση του θέματος από τις αρμόδιες γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής (Ανταγωνισμού και Ενέργειας) βρίσκεται σε εξέλιξη και όπως δείχνουν τα πράγματα δεν είναι καθόλου απλή υπόθεση. Η Socar ως παραγωγός και προμηθευτής αερίου θα πρέπει να αναλάβει δεσμεύσεις για τήρηση των όσων προβλέπουν οι οδηγίες του τρίτου ενεργειακού πακέτου. Δηλαδή να αποδείξει ότι έχει πλήρως διαχωρισμένες τις δραστηριότητες της στην παραγωγή, μεταφορά και προμήθεια φυσικού αερίου, ενώ και η Χώρα προέλευσής της θα πρέπει να υπογράψει συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την αποδοχή των όσων προβλέπουν οι οδηγίες. Ενδεχομένως η έγκριση της Ε. Επιτροπής στον έλεγχο του ΔΕΣΦΑ από τη Socar να περιλαμβάνει όρους που θα περιορίζουν τις εμπορικές δραστηριότητες της Socar εφόσον είναι και ιδιοκτήτης εθνικού δικτύου (συστήματος) μεταφοράς φυσικού αερίου. Έτσι, ενώ η αζέρικη εταιρεία αναδείχθηκε σε αγοραστή του 66% των μετοχών του ΔΕΣΦΑ έναντι 400 εκατομμυρίων, εδώ και εννέα μήνες η έγκριση μεταβίβασης των μετοχών αναμένεται μάλλον το δεύτερο εξάμηνο του 2014, καθώς μεσολαβεί η παραίτηση των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και η τοποθέτηση της νέας.

Κατανάλωση

Τέλος να σημειωθεί ότι με βάση ανειδίκενη στοιχεία, η κατανάλωση φυσικού αερίου το 2013 κινήθηκε στα επίπεδα των 3,5 δις. κυβικών μέτρων έναντι περίπου 3,7 δις. το 2012. Η μείωση της κατανάλωσης ήταν αποτέλεσμα τόσο της συρρίκνωσης της βιομηχανικής παραγωγής, όσο και της μειωμένης χρήσης φυσικού αερίου για ηλεκτροπαραγωγή το δεύτερο εξάμηνο του 2013, κυρίως εκ μέρους των ανεξάρτητων ηλεκτροπαραγωγών. Η τάση αναμένεται να διατηρηθεί και το 2014, κυρίως λόγω του περαιτέρω περιορισμού λειτουργίας των μονάδων φυσικού αερίου, αλλά και της συνεχιζόμενης προβληματικότητας σε βιομηχανικούς κλάδους όπως της χαλυβουργίας, τσιμέντου και μετάλλων που πλήττονται από την κρίση και το υψηλό κόστος ενέργειας. ■

Αναβαθμίζεται ο ρόλος του αγωγού TAP

Η κατασκευή του αγωγού Trans Adriatic Pipeline (TAP), αποτελεί μια προοπτική που αναμένεται να προσφέρει πολλαπλά οφέλη. Αυξάνει την ασφάλεια εφοδιασμού της Ελλάδας, αφού θα προσθέσει ακόμη μία πηγή εφοδιασμού, το κοίτασμα Sah Deniz II της Κασπίας, ενισχύει τη γεωπολιτική σημασία της Βόρειας Ελλάδας, καθώς η οδουσή του ακολουθεί τη γραμμή Κήποι Έβρου - Ελληνοαλβανικά σύνορα στο ύψος της Καστοριάς, αναβαθμίζει το ρόλο του Ελληνοβουλγαρικού αγωγού IGB, δημιουργεί προϋποθέσεις τροφοδοσία με φυσικό αέριο περιοχών στις οποίες δύσκολα θα έφτανε το εθνικό δίκτυο. Η πρόσφατη κρίση στην Ουκρανία, αναβαθμίζει ακόμη περισσότερο το ρόλο του συγκεκριμένου αγωγού, καθώς θα προσφέρει δυνατότητες τροφοδοσίας σε χώρες με αποκλειστικό προμηθευτή τη Ρωσία, όπως η Βουλγαρία, Ρουμανία και Ουγγαρία και οι οποίες ήδη ενισχύουν τις διασυννοριακές συνδέσεις τους, ώστε να μπορούν να προμηθεύονται αέριο από το νότο.

Ήδη η ΔΕΠΑ αλλά και η Boulgargas έχουν εξασφαλίσει ποσότητες αερίου από την κοινοπραξία του Sah Deniz II, τις οποίες θα προμηθεύονται μέσω του TAP. Επίσης προχωρούν και οι συζητήσεις του TAP με χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, όπως η Αλβανία, Μαυροβούνιο, Κροατία, για την τροφοδοσία τους μέσω του TAP και του σχεδιαζόμενου αγωγού Ionian Adriatic Pipeline που θα συνδέεται με

“ Η πρόσφατη κρίση στην Ουκρανία, αναβαθμίζει ακόμη περισσότερο το ρόλο του συγκεκριμένου αγωγού, καθώς θα προσφέρει δυνατότητες τροφοδοσίας σε χώρες με αποκλειστικό προμηθευτή τη Ρωσία, όπως η Βουλγαρία, Ρουμανία και Ουγγαρία

τον TAP στο έδαφος της Αλβανίας και θα καταλήγει στην Κροατία.

Η κατασκευή του TAP επί ελληνικού εδάφους (περίπου 570 χιλιόμετρα), βρίσκεται σε προκαταρκτικό στάδιο. Τα έργα αναμένεται να ξεκινήσουν τον επόμενο χρόνο και στην παρούσα φάση αντιμετωπίζονται προβλήματα τοπικής εμβέλειας που έχουν προκύψει με την οδευση του αγωγού από καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Τα συνολικά αιτήματα για αλλαγή οδευσης έχουν φτάσει τα 100, έχουν αντιμετωπιστεί τα περίπου 40. Ωστόσο μεγάλο πρόβλημα θα αντιμετωπίσει η κατασκευή του αγωγού στην περιοχή των Φιλιππων και ειδικότερα στα Τενάγη της Καβάλας, όπου η αλλαγή της χάραξης θα απαιτήσει νέες μελέτες και ενδεχομένως να επιφέρει καθυστερήσεις, ενώ οι αντιδράσεις για τη σημερινή οδευση είναι έντονες. Προβλήματα αυτού του είδους, έχει ο TAP και στην Ιταλία καθώς το περιφερειακό συμβούλιο της περιφέρειας της Καλαβρίας απέρριψε οριστικά την περιβαλλοντική μελέτη για την είσοδο του αγωγού στο ιταλικό έδαφος, στην περιοχή San Foca. Έτσι αφενός αναζητείται εναλλακτική, κάτι που δεν είναι και πολύ εύκολο, ενώ στην Ιταλία συζητείται έντονα η προοπτική συνεργασίας του TAP, στο υποθαλάσσιο τμήμα του, με τον υποθαλάσσιο αγωγό Poseidon της ΔΕΠΑ-Edison, ο οποίος έχει εξασφαλισμένες τις σχετικές άδειες. ■

ΔΕΣΦΑ

Ο Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ) είναι ο υπεύθυνος φορέας για τη λειτουργία, συντήρηση, διαχείριση, εκμετάλλευση και ανάπτυξη του ΕΣΦΑ προκειμένου αυτό να είναι οικονομικά υγιές, τεχνικά άρτιο και ολοκληρωμένο και να εξυπηρετεί απρόσκοπτα τις ανάγκες των χρηστών κατά τρόπο ασφαλή, επαρκή, αξιόπιστο και οικονομικά αποδοτικό.

Παράλληλα, ο ΔΕΣΦΑ, στον βαθμό που του αναλογεί, φροντίζει ώστε οι χρήστες του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) να έχουν τη δυνατότητα να παράσχουν το φυσικό αέριο στην καλύτερη δυνατή τιμή στον τελικό καταναλωτή. Σε αυτό το πλαίσιο το νέο Τιμολόγιο Χρήσης του ΕΣΦΑ, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή την 1 Φεβρουαρίου του 2013, είναι κατά περίπου 25% μειωμένο σε σχέση με το προηγούμενο.

Τα τελευταία χρόνια υπήρξαν αναμφίβολα ένα ορόσημο στην πορεία του ΔΕΣΦΑ σε πολλά επίπεδα. Η σημαντική αύξηση της αξίας του ΔΕΣΦΑ διαφαίνεται από τις εξαιρετικές οικονομικές επιδόσεις της εταιρείας. Ο ΔΕΣΦΑ κατέταξε το 2011 στην 8η θέση στο σύνολο των ελληνικών εταιρειών βάσει του ύψους κερδοφορίας, έναντι 27ης το 2009.

Η οικονομική ευρωστία του ΔΕΣΦΑ, επιπλέον της σταθερά υψηλής μερισματικής απόδοσης εξασφαλίζει την απρόσκοπτη υλοποίηση του επενδυτικού προγράμματός του, αλλά και καθιστά την εταιρεία μια ιδιαίτερα ελκυστική περίπτωση τοποθέτησης κεφαλαίων στο πλαίσιο του προγράμματος αποκρτικοποιήσεων.

Επιπρόσθετα, ο ΔΕΣΦΑ συμμετέχει ενεργά στην προσπάθεια της Ελλάδας να είναι παρούσα στους βασικότερους γεωπολιτικούς σχεδιασμούς που αφορούν τον ενεργειακό χάρτη της ευρύτερης περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και που έχουν ως στόχο τη διασφάλιση νέων πηγών εφοδιασμού σε φυσικό αέριο για τα καταναλωτικά κέντρα της Ευρώπης.

Μέσω, δε, της υλοποίησης του προγράμματος ανάπτυξης των υποδομών, αυξάνονται συνεχώς οι περιοχές, οι επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά της χώρας που χρησιμοποιούν το φυσικό αέριο.

Τα τελευταία χρόνια, πέραν των οικονομικών επιδόσεων, η πορεία του ΔΕΣΦΑ χαρακτηρίστηκε από μία σειρά σημαντικών εξελίξεων, όπως:

- Η απελευθέρωση και η επιτυχής λειτουργία της αγοράς φυσικού αερίου, η οποία όχι μόνο προσέδωσε οφέλη για την εθνική οικονομία αλλά και συγκέντρωσε ιδιαίτερα ευμενή σχόλια για την χώρα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε μία κρίσιμη περίοδο για τα ελληνικά συμφέροντα.
- Η αποτελεσματική αντιμετώπιση, σε συνεργασία με την ΡΑΕ και τους αρμόδιους εθνικούς φορείς, των τεσσάρων κρίσεων εφοδιασμού της χώρας με φυσικό αέριο κατά το 2012, που απέσπασε ευνοϊκά σχόλια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Η τροφοδοσία του νέου σταθμού της ΔΕΗ στο Αλιβέρι με την μηχανική ολοκλήρωση του έργου από τον ΔΕΣΦΑ να επιτυγχάνεται πριν από την καταληκτική ημερομηνία.
- Η επέκταση του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου προς τη Μεγαλόπολη.
- Η ολοκλήρωση του διεθνούς διαγωνισμού, της κατασκευής της τρίτης δεξαμενής Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου, χωρητικότητας 95.000 m³ στη νήσο Ρεβυθούσα, από τον οποίο προκύπτει τίμημα σημαντικά χαμηλότερο έναντι του αρχικού προϋπολογισμού (98 εκατ. ευρώ έναντι 115 εκατ. ευρώ). Πρόκειται για ένα έργο που θα αυξήσει σημαντικά τη δυνατότητα παροχής φυσικού αερίου στο σύστημα, ενισχύοντας ακόμη περισσότερο τη διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας.
- Η λειτουργία του Σταθμού της Νέας Μεσημβρίας, η οποία επιτρέπει τη ροή μεγαλύτερων ποσοτήτων φυσικού αερίου από τις βόρειες διασυνδέσεις της χώρας.
- Οι διεθνείς διακρίσεις και πιστοποιήσεις που, μεταξύ άλλων, σχετίζονται με το περιβαλλοντικό προφίλ της εταιρείας καθώς, μεταξύ άλλων, ο ΔΕΣΦΑ κατέστη ο πρώτος Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου στην Ευρώπη που προβαίνει στον υπολογισμό του Ανθρακικού του Αποτυπώματος.

ΔΕΠΑ

Η Δημόσια Επιχείρηση Αερίου ιδρύθηκε το 1988 ως φορέας ανάπτυξης της απαραίτητης υποδομής και όλων των λοιπών πτυχών της βιομηχανίας φυσικού αερίου της Ελλάδας, αναλαμβάνοντας την υλοποίηση του μεγάλου έργου της Εισαγωγής του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας.

Πραγματοποιώντας ένα σημαντικό, για τα Ελληνικά δεδομένα, έργο βασικής υποδομής, λογιστικής αξίας άνω των 1,5 δις. ευρώ, με συνεχείς επεκτάσεις των αγωγών φυσικού αερίου και δημιουργία νέων Εταιρειών Παροχής Αερίου (ΕΠΑ), κατάφερε να φέρει το φυσικό αέριο από την Θράκη ως την Αττική και σ' όλα τα μεγάλα κέντρα κατανάλωσης της ηπειρωτικής χώρας.

Η ΔΕΠΑ, αξιοποιώντας την κομβική γεωγραφική θέση της χώρας και τις προοπτικές που δημιουργεί ο αυξανόμενος ρόλος του φυσικού αερίου στη διεθνή ενεργειακή σκηνή, έχει ενεργή παρουσία και στον ευρύτερο ενεργειακό χώρο.

Κατασκευάστηκαν πάνω από 1000 χιλιόμετρα δικτύου υψηλής πίεσης μεταφοράς, 500 χιλιόμετρα μέσης πίεσης διανομής σ' ένα αριθμό διαφορετικών περιοχών και ένα εκτεταμένο δίκτυο αγωγών χαμηλής πίεσης σε τουλάχιστον έξι ευρύτερες αστικές περιοχές. Ολοκληρώθηκε η κατασκευή σταθμού υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) στην Ρεβυθούσα, συνδεδεμένου μέσω υποθαλασσίων αγωγών με το κεντρικό σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου καθώς και ο διασυνδετήριος αγωγός μεταφοράς φυσικού αερίου από την Τουρκία (Καρατασμπέ) στην Ελλάδα (Κομοτηνή) μήκους 295 χιλιομέτρων.

Πραγματοποιήθηκαν συνεργασίες με μεγάλες διεθνείς εταιρείες, οι οποίες ανέλαβαν την επέκταση των δικτύων διανομής και την διείσδυση του φυσικού αερίου σε περιοχές με καταναλωτές μέχρι 10 εκατομμύρια κυβικά μέτρα τον χρόνο.

Παράλληλα, η ΔΕΠΑ, αξιοποιώντας την κομβική γεωγραφική θέση της χώρας και τις προοπτικές που δημιουργεί ο αυξανόμενος ρόλος του φυσικού αερίου στη διεθνή ενεργειακή σκηνή, έχει ενεργή παρουσία και στον ευρύ-

τερο ενεργειακό χώρο. Από το 2007 δραστηριοποιείται, ως όμιλος εταιρειών νομικά διαχωρισμένων σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της βιομηχανίας φυσικού αερίου, ανταποκρινόμενη επιτυχώς στις προκλήσεις της ελεύθερης αγοράς σύμφωνα με τις προβλέψεις της Κοινοτικής Νομοθεσίας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζει και ενισχύει, μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων της, όλα τα έργα της ΔΕΠΑ ιδίως αυτά των οποίων η θετική συνέργεια ξεπερνά τα σύνορα της χώρας και εκτείνεται πρώτιστα στον χώρο της ΝΑ Ευρώπης και συνακόλουθα στον ευρύτερο Ευρωπαϊκό χώρο. Ενδεικτικά αναφέρονται τα έργα των διασυνδέσεων Τουρκία-Ελλάδα, Ελλάδα-Ιταλία, Ελλάδα-Βουλγαρία, νέος σταθμός αεριοποίησης LNG στη βόρειο Ελλάδα, με πολύπλευρη σημασία στην υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής αφού πέραν των άλλων, συμβάλλουν στην διεύρυνση των πηγών προμήθειας, στην εδραίωση συνθηκών ανταγωνισμού και ασφάλειας τροφοδοσίας, στην ανάπτυξη ενδιάμεσων αναδυόμενων αγορών, στην ενίσχυση δημιουργίας περιφερειακών αγορών φυσικού αερίου.

Σήμερα, η ΔΕΠΑ έχει καταφέρει να καταστεί ένας σύγχρονος και ανταγωνιστικός όμιλος εταιρειών, με δυναμική παρουσία στον ενεργειακό τομέα και ουσιαστική συμβολή στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των τοπικών κοινωνιών.

M&M Gas

Η M&M Gas Co αποτελεί τον κοινό βραχίονα εμπορίας φυσικού αερίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε. και της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. – Όμιλος Επιχειρήσεων. Η Εταιρεία, που ιδρύθηκε το 2010, έχει την έδρα της στην Ελλάδα και οι δύο ιδρυτικοί εταίροι συμμετέχουν σε αυτήν με ποσοστό 50% ο καθένας. Η M&M Gas διαθέτει άδεια εισαγωγής και πώλησης φυσικού αερίου στην ελληνική αγορά και, σύμφωνα με το αντικείμενο των δραστηριοτήτων της, εκπροσωπεί τους μετόχους της στις σχετικές δραστηριότητες εξαγορών και συγχωνεύσεων (M&A). Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στον κλάδο Προμήθειας και Εμπορίας Φυσικού Αερίου, με αντικείμενο την εξασφάλιση και παροχή ασφαλών και ανταγωνιστικών προμηθειών Φυσικού Αερίου στις συνδεδεμένες εταιρείες των δύο μετόχων της αλλά και σε άλλους επιλέγοντες πελάτες στην ελληνική αγορά.

Με την απελευθέρωση της ελληνικής αγοράς φυσικού αερίου, η M&M Gas ήταν η πρώτη ιδιωτική εταιρεία φυσικού αερίου που έλαβε, τον Φεβρουάριο του 2011, άδεια προμήθειας φυσικού αερίου από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Με βάση την άδεια αυτή, η Εταιρεία εξασφάλισε το δικαίωμα να πραγματοποιεί πωλήσεις φυσικού αερίου για χρονικό διάστημα 20 ετών. Ως πρωτοπόρος της ελληνικής αγοράς φυσικού αερίου, δέσμευση της M&M Gas είναι η ανάπτυξη εναλλακτικών επιλογών που μεγιστοποιούν το όφελος στο σύνολο της αλυσίδας παραγωγής και εμπορίας και δημιουργούν συνθήκες για αποτελεσματικές και αποδοτικές οικονομικά προμήθειες φυσικού αερίου.

Επιπλέον της κύριας δραστηριότητάς της, που είναι η εξασφάλιση, εμπορία και διάθεση φυσικού αερίου τόσο μέσω αγωγών μεταφοράς όσο και σε υγροποιημένη μορφή (ΥΦΑ), η M&M Gas είναι επίσης σε θέση να αναλάβει την κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και διαχείριση εγκαταστάσεων, αγωγών μεταφοράς και δικτύων φυσικού αερίου και άλλων σχετικών υποδομών, καθώς και να προσφέρει συμβουλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες διοίκησης έργου στους σχετικούς τομείς.

Το όραμα της M&M είναι να αποτελέσει την κορυφαία εταιρεία εμπορίας φυσικού αερίου στην Ελλάδα με σημαντική διεθνή παρουσία, διαδραματίζοντας βασικό ρόλο σε αυτό το κρίσιμο γεωγραφικά σημείο της ροής φυσικού αερίου προς την Ευρώπη. Στην κατεύθυνση αυτή, η Εταιρεία θέτει

τις βάσεις συνδυάζοντας τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν και τους δύο μετόχους της: την τεχνογνωσία, την αποτελεσματική και καινοτόμο κουλτούρα, και τη δέσμευση στην αειφόρο ανάπτυξη με σεβασμό προς τους ανθρώπους και το περιβάλλον.

Το τρέχον χαρτοφυλάκιο των πελατών της Εταιρείας αντιπροσωπεύει – με όρους όγκου – πάνω από 1,8 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα εγχώριας ετήσιας κατανάλωσης, με προοπτικές επαύξησης κατά περισσότερα από 1,2 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα για την ελληνική αγορά. Η Εταιρεία ήταν η πρώτη στην οποία ανατέθηκαν προμήθειες υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) από την ΔΕΗ, μέσω διεθνούς διαγωνισμού. Από την ίδρυσή της έως σήμερα, η M&M Gas έχει υπογράψει Γενικές Συμφωνίες Πωλήσεων με την πλειονότητα των εταιρειών του κλάδου υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) που δραστηριοποιούνται στην περιοχή – Εθνικές και Διεθνείς Πετρελαϊκές Εταιρείες (NOC/IOC) και Εμπορικούς Οίκους – και έχει ήδη παραδώσει στο Ελληνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου 22 φορτία υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ), αποσπώντας μερίδιο 10% της αγοράς.

Οι άνθρωποι της M&M είναι από τους πλέον έμπειρους στον κλάδο του φυσικού αερίου. Γνωρίζοντας σε βάθος τις σχετικές εργασίες και το νομικό/χρηματοοικονομικό περιβάλλον, παρέχουν υπηρεσίες κορυφαίας ποιότητας που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πελατών της Εταιρείας και εξασφαλίζουν τη πλήρη συμφωνία των μετόχων.

Αξιοποιώντας τα δίκτυα και τις συνεργασίες που διαθέτουν σήμερα και οι δύο Όμιλοι στην αγορά, και διευρύνοντάς τα με την ανάπτυξη νέων, η Εταιρεία οικοδομεί μια στέρεα και ισχυρή βάση συνεργατών και επιχειρηματικών εταίρων που καλύπτουν όλους τους τομείς εξειδίκευσης, με παγκόσμια κάλυψη.

Φυσικό Αέριο!

Κάθε γράμμα και... ένα πλεονέκτημα!

Το φυσικό αέριο χρησιμοποιείται σε όλο τον κόσμο και με ολοένα και πιο πολλούς τρόπους. Ποια είναι τα βασικά ατού του συμβατικού αυτού καυσίμου που κάθε άλλο παρά «συμβατικό» μπορεί να χαρακτηριστεί;

Φιλικότητα στο περιβάλλον. Το φυσικό αέριο είναι διπλά φιλικό προς τη φύση. Καταρχήν, εκπέμπει σημαντικά λιγότερους ρύπους σε σχέση με τα συμβατικά καύσιμα. Επιπλέον, η εξαιρετική ενεργειακή του απόδοση έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση της συνολικής κατανάλωσης καυσίμου άρα και την μικρότερη περιβαλλοντική επιβάρυνση.

Υψηλή απόδοση. Το καύσιμο του μέλλοντος είναι εξαιρετικά αποδοτικό σε όλες τις χρήσεις του: Στο σπίτι - για θέρμανση, μαγείρεμα και ζεστό νερό. Στις επιχειρήσεις - για θέρμανση, κλιματισμό και μαζική προετοιμασία φαγητού. Στη βιομηχανία - ως καύσιμο. Επιπλέον, είναι ιδανικό για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αλλά και για την κίνηση ιδιωτικής και δημοσίας χρήσης οχημάτων.

Σταθερότητα. Χάρη στη μόνιμη παροχή (που δεν επηρεάζεται από καιρικά φαινόμενα, μεγάλη ζήτηση και άλλες εξωτερικές συνθήκες) με το φυσικό αέριο είμαστε ασφαλείς ότι οι ενεργειακές μας ανάγκες θα είναι πάντα καλυμμένες και θα καλύπτονται και στο μέλλον, βάσει της εθνικής ενεργειακής πολιτικής που υλοποιείται από τη Δημόσια Επιχείρηση Αερίου.

Ιδανικός συνεργάτης... του εμπορικού και του βιομηχανικού τομέα, το φυσικό αέριο προσφέρει μειωμένες εκπομπές ρύπων, αυξημένη ενεργειακή απόδοση, ευχέρεια χειρισμού και ελέγχου και πάνω από όλα, σημαντικότερη οικονομία. Έτσι συμβάλλει καθοριστικά στην τόνωση της οικονομίας, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα κάθε μικρής ή μεγάλης επιχείρησης, καταστήματος, βιοτεχνίας και φυσικά βιομηχανίας.

Καθαριότητα. Το φυσικό αέριο δεν είναι μόνο το πιο φιλικό προς το περιβάλλον καύσιμο...είναι και το πιο καθαρό! Κατά την καύση του δεν παράγεται τέφρα και έτσι οι συσκευές και ο συναφής εξοπλισμός έχουν μεγαλύτερη διάρκεια ζωής και ελάχιστο κόστος συντήρησης ή καθαρισμού.

Οικονομία. Από όλα τα πλεονεκτήματα του φυσικού αερίου, αυτό που στην εποχή μας έχει περισσότερη αξία είναι η οικονομία. Το καύσιμο του μέλλοντος δεν προσφέρει μόνο πιο χαμηλά τιμολόγια σε οικιακούς, εμπορικούς και βιομηχανικούς χρήστες αλλά επιπλέον είναι και πολύ πιο αποδοτικό – έτσι η εξοικονόμηση ενέργειας είναι διπλή και φαίνεται άμεσα σε κάθε τσέπη. Επιπλέον η κατανάλωσή του δεν προπληρώνεται, ενώ μας γλυτώνει από έξοδα για χώρους αποθήκευσης καυσίμων.

Αισιοδοξία. Το φυσικό αέριο, χάρη στα πλεονεκτήματά του, τα αναρίθμητα οφέλη της χρήσης του, το σημαντικό ρόλο που μπορεί να παίξει στην υλοποίηση της εθνικής ενεργειακής στρατηγικής και βέβαια την φιλικότητά του προς το περιβάλλον αναβαθμίζει το βιοτικό μας επίπεδο και μας επιτρέπει να είμαστε περισσότερο αισιόδοξοι για ένα καλύτερο μέλλον.

Εμπορικός τομέας. Ξενοδοχεία, εμπορικά κέντρα, εργαστήρια, φούρνοι, εστιατόρια και πολλές άλλες εμπορικές επιχειρήσεις ήδη απολαμβάνουν τα οφέλη του φυσικού αερίου. Η φθηνότερη τιμολόγηση, η μεγάλη απόδοση, η εξοικονόμηση χώρου και εξόδων για αποθήκευση καυσίμων, η πληρωμή μετά την κατανάλωση, το καθιστούν ιδανική λύση για οικονομία, ευχέρεια στην χρήση και υψηλή ενεργειακή απόδοση!

Ρύπανση στις πόλεις. Η χρήση του φυσικού αερίου για την κίνηση οχημάτων αποτελεί ιδανική επιλογή για την αντιμετώπιση του πολύ σημαντικού προβλήματος της αστικής ρύπανσης που προκαλείται ως επί το πλείστον από τα αυτοκίνητα. Το πράσινο συμβατικό καύσιμο είναι και φιλικό στο περιβάλλον αλλά και αποδοτικό, άρα έχει διπλή συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος των πόλεων όπου θα μεγαλώσουν τα παιδιά μας.

ή

Ριζότο. Ένα από τα μυστικά για καλό ριζότο, είναι ο απόλυτος έλεγχος της έντασης μαγειρέματος. Με το φυσικό αέριο αυτό είναι πανεύκολο... οι εστίες ρυθμίζονται με μεγάλη ακρίβεια. Επιπλέον, δεν χρειάζονται προθέρμανση. Γι' αυτό εξάλλου όλοι οι μεγάλοι μάγειρες το επιλέγουν για υψηλού επιπέδου μαγειρική – ξέρουν ότι με την χρήση του φυσικού αερίου το ριζότο αλλά και κάθε άλλη συνταγή τους θα γίνει πεντανόστιμη!

Διοφυές! Φανταστείτε να μην χρειάζεται να περιμένετε πια για να ζεσταθεί το νερό για το μπάνιο σας...

φανταστείτε να μην χρειάζεται χρόνος αναμονής για τις εστίες της κουζίνας πριν το μαγείρεμα... φανταστείτε να μην χρειάζεται να ανάβετε θερμοσίφωνα και να μην ανησυχείτε ότι τον ξεχάσατε αναμμένο... φανταστείτε να μην προκαταβάλετε χρήματα για την θέρμανση του σπιτιού σας αλλά να πληρώνεται μόνο όσο καταναλώσατε, αφού το καταναλώσετε... φανταστείτε να μη σπαταλάτε χρόνο για να παραλάβετε πετρέλαιο, για την συντήρηση και τον καθαρισμό του λέβητα... φανταστείτε ότι όλα αυτά γίνονται πραγματικότητα με το φυσικό αέριο!

Οφέλη. Τα πολλά πλεονεκτήματα της χρήσης του φυσικού αερίου, οικονομικά, πρακτικά, περιβαλλοντικά, εθνικά μας αφορούν όλους και βρίσκουν εφαρμογή στο σπίτι μας, στις επιχειρήσεις, στην βιομηχανία, στις τοπικές κοινωνίες αλλά και σε ολόκληρη τη χώρα.

Η ΔΕΠΑ, η εταιρία που κάνει προσβάσιμα τα οφέλη του φυσικού αερίου σε ολόενα και περισσότερους Έλληνες, προχωρά το 2013 στην ίδρυση 3 ακόμα Εταιριών Παροχής Αερίου, στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, στην Κεντρική Μακεδονία και στην Στερεά Ελλάδα και Εύβοια.

Δύο στοιχήματα για τη λιανική του φυσικού αερίου

Οι τρεις Εταιρίες Παροχής Αερίου της χώρας μας, ΕΠΑ Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας είδαν τις πωλήσεις τους το 2013 να μειώνονται καθώς λόγω των ήπιων καιρικών συνθηκών αλλά και της οικονομικής ύφεσης τα νοικοκυριά περιορίσαν την κατανάλωση φυσικού αερίου για θέρμανση. Είναι άλλωστε ενδεικτικό και το εύρημα έρευνας το οποίο δείχνει ότι μία στις τρεις οικογένειες δεν άναψε την κεντρική θέρμανση πετρελαίου και το ποσοστό αυτό για το χειμώνα 2013-2014 ανεβαίνει στο 44%.

Η πορεία και ο σχεδιασμός των τριών ΕΠΑ θα διαμορφωθεί από το ποσοστό της έκπτωσης που θα περάσει η μητρική τους εταιρία ΔΕΠΑ στα τιμολόγια αερίου. Η συμφωνία ΔΕΠΑ με τη ρωσική Gazprom για μείωση 15% στις τιμές προμήθειας του αερίου θα παίξει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της νέας τιμολογιακής πολιτικής των ΕΠΑ. Οι διοικήσεις των εταιριών αναμένουν και στην πράξη τη μετακύλιση της μείωσης από τη ΔΕΠΑ σε συνδυασμό μάλιστα και με το γεγονός πως η συμφωνία θα έχει και αναδρομική ισχύ από την 1η Ιουλίου του 2013. Οι εκτιμήσεις, όπως αυτές έχουν διατυπωθεί από την ηγεσία του ΥΠΕΚΑ, είναι πως στην τελική κατανάλωση το ποσοστό έκπτωσης θα είναι της τάξης του 11% με 12%. Σε κάθε περίπτωση με τα δεδομένα αυτά αναμένεται οι τιμές πώλησης φυσικού αερίου να είναι χαμηλότερες φέτος για νοικοκυριά κι επιχειρήσεις πελάτες των ΕΠΑ.

Ανταγωνισμός

Το δεύτερο γεγονός που θα καθορίσει την πορεία των τριών ΕΠΑ αλλά και συνολικά την αγορά λιανικής του φυσικού αερίου είναι οι αποφάσεις της Κομισιόν, σε συνεργασία με την ηγεσία του ΥΠΕΚΑ για άνοιγμα του ανταγωνισμού. Η Ευρ. Επιτροπή πριν από μήνες έθεσε θέμα ορθότερης λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εγχώρια αγορά λιανικής του φυσικού αερίου. Ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη διάλογος ανάμεσα στην κυβέρνηση και την Κομισιόν για το θέμα προκειμένου να αποφασιστεί ο τρόπος με τον οποίο θα

ανοίξει η αγορά καθώς ως γνωστόν η ίδια η Ευρ. Επιτροπή έχει εγκρίνει τη σημερινή δομή της λιανικής του φυσικού αερίου. Οι αποφάσεις που θα ληφθούν θα επηρεάσουν εν πολλοίς και την πορεία των ΕΠΑ. Κι αυτό γιατί ουσιαστικά η Κομισιόν ζητά την είσοδο κι άλλων «παικτών» στην αγορά. Οι τελικές επιλογές αναμένεται να ληφθούν μέσα στο 2014. Αξίζει να σημειωθεί ότι σήμερα στην ΕΠΑ Αττικής μέτοχοι είναι η ΔΕΠΑ με ποσοστό 51% και η Shell Gas με 49%, ενώ στις άλλες δύο ΕΠΑ πάλι η ΔΕΠΑ έχει το 51% αλλά σε αυτές το 49% κατέχει η ιταλική εταιρία Eni.

Πρώθηση

Οι τρεις ΕΠΑ έχουν βάλει ως στόχο για το 2014 την ακόμη περισσότερο προώθηση του φυσικού αερίου στις περιοχές δραστηριοποίησής τους μέσα από τη σύναψη νέων συμβάσεων.

Έτσι, η ΕΠΑ Αττικής υλοποιεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική ενισχύοντας σταθερά την ανταγωνιστικότητα του φυσικού αερίου το οποίο, για μία ακόμη χρονιά, σύμφωνα με όσα υποστηρίζει η εταιρία, παρείχε ασύγκριτη εξοικονόμηση που ανήλθε στο 44% έναντι του πετρελαίου θέρμανσης και το 59% συγκριτικά με το ηλεκτρικό ρεύμα.

Η πορεία για την εταιρεία ήταν θετική για το 2013 αφού κατέγραψε έσοδα από πωλήσεις 171 εκατ. ευρώ και κέρδη 14,2 εκατ. Ευρώ, ενώ η ετήσια συνολική κατανάλωση παρουσίασε μικρή υποχώρηση κατά 11%, απόρροια κυρίως των ήπιων κλιματολογικών συνθηκών και δευτερευόντως του δυσμενούς οικονομικού περιβάλλοντος. Ωστόσο, πρέπει να τονιστεί ότι τα αποτελέσματα της ΕΠΑ Αττικής ήταν μειωμένα σε σχέση με το 2012. Για την ακρίβεια τα έσοδα από πωλήσεις ήταν λιγότερα κατά 18% και τα κέρδη κατά 31%. Στρατηγικός στόχος της ΕΠΑ Αττικής είναι η διείσδυση σε περισσότερα από 310.000 νοικοκυριά μέχρι τέλος του έτους με τη συνολική επένδυση σε προγράμματα χρηματοδότησης εσωτερικών εγκαταστάσεων να ανέρχεται σε 7 εκατ. ευρώ μόνο για το 2014.

Η ΕΠΑ Αττικής έχει υπολογίσει πως περί τα 600.000 διμερίσματα αν και βρίσκονται σε δίκτυο φυσικού αερίου, εντούτοις δεν έχουν συνδεθεί με αυτό. Επιπλέον, έχει μετρήσει ότι το 33% των νοικοκυριών ζει σε πολυκατοικίες που έχουν κλειστή την κεντρική τους θέρμανση. Διέγνωση λοιπόν, την ανάγκη για αυτόνομη και ανεξάρτητη θέρμανση.

Αναπροσάρμοσε την εμπορική της πολιτική και πλέον προσφέρει νέα ελκυστικά τέλη σύνδεσης αλλά και απευθείας χρηματοδότηση αυτόνομων θερμάνσεων διαμερισμάτων στηρίζοντας την απόφαση κάθε νέου καταναλωτή να συνδεθεί άμεσα με το δίκτυο φυσικού αερίου.

Παράλληλα συνεχίζονται οι προσφορές για την μετατροπή των κεντρικών εγκαταστάσεων θέρμανσης με προγράμματα που καλύπτουν μέχρι και την πλήρη άτοκη χρηματοδότηση του κόστους εγκατάστασης καθώς και εκπτώσεις στα τέλη σύνδεσης που φτάνουν το 100%.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η τιμή του φυσικού αερίου την τρέχουσα περίοδο είναι κατά 11% οικονομικότερη από την αντίστοιχη περσινή για τους οικιακούς καταναλωτές (Οκτώβριος 2013 - Φεβρουάριος 2014) ενώ το 2013 τα βιομηχανικά τιμολόγια ήταν κατά 12% οικονομικότερα σε σχέση με το 2012.

ΕΠΑ Θεσσαλονίκης - Θεσσαλίας

Επενδύσεις της τάξης των 70 εκατ. Ευρώ προγραμματίζουν για την προσεχή πενταετία 2014-2018 οι ΕΠΑ Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας. Το πρόγραμμα αυτό αφορά μόνο στην ανάπτυξη νέου δικτύου αγωγών. Από αυτά τα 70 εκατ. Ευρώ, τα 45 εκατ. Ευρώ προορίζονται για τη Θεσσαλονίκη και τα 25 εκατ. Ευρώ στη Θεσσαλία.

Για το 2014 στη Θεσσαλονίκη θα κατασκευαστεί νέο δίκτυο μήκους 34 χιλιομέτρων και 30 χλμ. στη Θεσσαλία.

Οι δύο ΕΠΑ έχουν ήδη προγραμματίσει και εκτελούν το επενδυτικό τους πλάνο, που προβλέπει εντός του 2014 νέα δίκτυα μήκους 64 χιλιομέτρων (34 στη Θεσσαλονίκη και 30 στη Θεσσαλία). Για φέτος στη συμπεριλαμβανόμενη επενδύσεις θα αγγίξουν τα 12 εκατ. Ευρώ.

Δύσκολη, όμως, ήταν η χρονιά που πέρασε και για τις ΕΠΑ Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας, λόγω των καλών καιρικών συνθηκών αλλά και της οικονομικής στενότητας των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων.

Η ΕΠΑ Θεσσαλονίκης είχε το 2013 λιγότερα κατά 15,3% έσοδα με αποτέλεσμα αυτά να διαμορφωθούν στα 126,5 εκατ. Ευρώ, ενώ υποχώρηση κατά 11% σημείωσαν και τα κέρδη της εταιρίας αφού αυτά έπεσαν στα 21,8 εκατ. Ευρώ.

Το 2013 υπογράφηκαν 11.357 νέα συμβόλαια, τα οποία ήταν μειωμένα κατά 24,67% σε σχέση με τα αντίστοιχα καινούρια συμβόλαια του 2012. Επίσης ο αριθμός αυτός ήταν μειωμένος κατά 11% συγκριτικά με τον προϋπολογισμό του 2013. Ο συνολικός προοδευτικός αριθμός των υπογεγραμμένων συμβολαίων ανήλθε σε 183.732 και ήταν αυξημένος 6,59% έναντι του 2012.

Οι ενεργοί πελάτες της ΕΠΑ Θεσσαλονίκης ανέρχονται σε 163.853 και είναι αυξημένοι 5,6% σε σχέση με το 2012. Ο καθαρός αριθμός των ενεργών πελατών για το 2013 ήταν μεγαλύτερος κατά 8.156.

Μειωμένα ήταν και τα οικονομικά αποτελέσματα της ΕΠΑ Θεσσαλίας. Το 2013 τα έσοδα από τις πωλήσεις φυσικού αερίου έπεσαν κατά 20,6% αφού διαμορφώθηκαν στα 61,3 εκατ. Ευρώ. Τα κέρδη επίσης ήταν λιγότερα κατά 19,7% μια και υποχώρησαν στα 10,3 εκατ. Ευρώ.

“ Η Ευρ. Επιτροπή πριν από μήνες έθεσε θέμα ορθότερης λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εγχώρια αγορά λιανικής του φυσικού αερίου. Ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη διάλογος ανάμεσα στην κυβέρνηση και την Κομισιόν προκειμένου να αποφασιστεί ο τρόπος με τον οποίο θα ανοίξει η αγορά.

Το 2013 στη Θεσσαλία υπογράφηκαν 7.030 νέα συμβόλαια και ήταν μειωμένα κατά 16,1% σε σχέση με τα αντίστοιχα συμβόλαια του 2012. Ο συνολικός προοδευτικός αριθμός των υπογεγραμμένων συμβολαίων ανέβηκε 11,2% συγκριτικά με το 2012 και έτσι έφτασε στα 69.586. Οι ενεργοί πελάτες της εταιρίας ανέρχονται σε 61.717 και ήταν περισσότεροι κατά 11,2% σε σχέση με το 2012. Ο καθαρός αριθμός των ενεργών πελατών αυξήθηκε το 2013 κατά 6.237.

Οι δύο εταιρίες προέβησαν σε προωθητικές ενέργειες για τα δωρεάν τέλη σύνδεσης σε κτίρια που έχουν παροχή αλλά και για την πληρωμή των λογαριασμών των νοικοκυριών σε σταθερές μηνιαίες δόσεις ώστε να αποφεύγουν την καταβολή μεγάλων ποσών τη χειμερινή περίοδο. ■

ΕΠΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

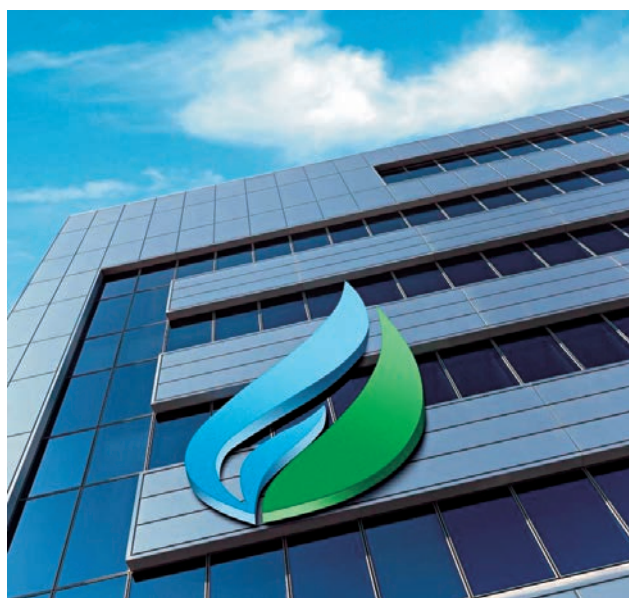

Η Εταιρεία Παροχής Αερίου Αττικής Α.Ε. ιδρύθηκε το 2001 ως ο αποκλειστικός διανομέας φυσικού αερίου για οικιακή και επαγγελματική χρήση, με σκοπό να καθιερώσει το φυσικό αέριο ως την πιο σύγχρονη, οικονομική και φιλική μορφή ενέργειας στο λεκανοπέδιο της Αττικής.

Η ΕΠΑ Αττικής δραστηριοποιείται αποτελεσματικά, υπεύθυνα και δυναμικά στον τομέα της διανομής και εμπορίας φυσικού αερίου στη γεωγραφική περιοχή του λεκανοπεδίου βασιζόμενη στη συνεργασία κορυφαίων εταιρειών στο χώρο της ενέργειας, όπως είναι η Δημόσια Επιχείρηση Αερίου (ΔΕΠΑ) Α.Ε. και η Shell Gas. Παράλληλα, η εταιρεία επιδιώκει υψηλά επίπεδα απόδοσης και στοχεύει στο να διατηρεί μια εξέχουσα θέση στον τομέα ενέργειας στην Ελλάδα.

Το φυσικό αέριο είναι μια πολυδύναμη μορφή ενέργειας που μπορεί να καλύψει ένα ευρύ πεδίο εφαρμογών και να καλύψει πολλαπλές ανάγκες στο σπίτι, στις επιχειρήσεις και στη βιομηχανία όπως είναι η κεντρική ή αυτόνομη θέρμανση, το μαγείρεμα, η παραγωγή ζεστού νερού, ο κλιματισμός και άλλες εμπορικές & βιομηχανικές χρήσεις. Αποτελεί διαχρονικά την πιο οικονομική επιλογή και την καλύτερη ενεργειακή επένδυση σε βάθος χρόνου για οικιακή και επαγγελματική χρήση προσφέροντας ανταγωνιστικά τιμολόγια ως προς τις συμβατικές μορφές ενέργειας (πετρέλαιο, ηλεκτρικό ρεύμα, υγραέριο κλπ.) και παράλληλα ασύγκριτη ευκολία και άνεση στην καθημερινότητα του καταναλωτή. Επιπλέον, το φυσικό αέριο είναι φιλικό προς το περιβάλλον, αφού αποτελεί την πλέον καθαρή και λιγότερο ρυπογόνο πηγή ενέργειας σε σχέση με όλα τα υπόλοιπα συμβατικά καύσιμα.

Η διείσδυση του φυσικού αερίου στην Αττική διατηρεί μία σταθερή πορεία ανάπτυξης. Σε σύντομο διάστημα, η ΕΠΑ Αττικής κατάφερε να αναπτύξει και να παραδώσει στους κατοίκους του λεκανοπεδίου το μεγαλύτερο δίκτυο αερίου που υπάρχει στην Ελλάδα. Σήμερα, το δίκτυο φυσικού αερίου στην Αττική ξεπερνά τα 3.300 χιλιόμετρα σε περισσότερους από 50 δήμους δίνοντας τη δυνατότητα σε τουλάχιστον 1 στα 2 νοικοκυριά της Αττικής να συνδεθούν με αυτό, ενώ ήδη προσφέρει καλύτερη ποιότητα ζωής σε τουλάχιστον 300.000 νοικοκυριά, 6.500 επαγγελματίες, 200 μεγάλους εμπορικούς και βιομηχανικούς πελάτες και περισσότερα από 1.300 σχολεία και δημόσια κτίρια σε

όλο το λεκανοπέδιο.

Με κεντρικό άξονα τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των χιλιάδων καταναλωτών φυσικού αερίου στην Αττική, η ΕΠΑ Αττικής χαράσσει μία πελατοκεντρική πολιτική με πρωτοβουλίες που προασπίζουν το συμφέρον του καταναλωτή και ευνοούν την καθημερινότητά του. Βασική επιδίωξη, καθόλη τη διάρκεια λειτουργίας της, παραμένει η διαρκής ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του φυσικού αερίου και η αύξηση της διείσδυσης του, και στο πλαίσιο αυτό η εταιρεία επενδύει σημαντικά κεφάλαια προκειμένου να ενισχύσει τη διάδοση του αγαθού και να διευκολύνει τα νοικοκυριά να συνδεθούν με το δίκτυο και να απολαύσουν τα πολλαπλά οφέλη από τη χρήση του.

Με γνώμονα την ποιότητα και exégguva την αξιοπιστία και την τεχνογνωσία της, αλλά και την παροχή σημαντικών οικονομικών κινήτρων σε οικιακούς αλλά και μεγάλους εμπορικούς καταναλωτές, η ΕΠΑ Αττικής καταβάλλει μία συνεχή προσπάθεια για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του λεκανοπεδίου.

ΕΠΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Εταιρεία Παροχής Αερίου Θεσσαλονίκης Α.Ε. ιδρύθηκε το 2000 έχοντας το ρόλο του κινητήριου μοχλού στη διάδοση της τεχνολογίας που συνδέεται με τη χρήση του Φυσικού Αερίου στην αστική κατανάλωση.

Η εταιρία διαθέτει την αποκλειστική τριακονταετή άδεια για τη διαχείριση της υπηρεσίας Διανομής Φυσικού Αερίου αλλά και για την προώθηση και διάθεση του Φ.Α. για πελάτες με κατανάλωση χαμηλότερη των 100 GWh στους Δήμους και Κοινότητες του Νομού Θεσσαλονίκης.

Μέσω ενός συνεχώς αναπτυσσόμενου δικτύου αγωγών, η Ε.Π.Α Θεσσαλονίκης ΑΕ διανέμει το φυσικό αέριο σε χιλιάδες νοικοκυριά και επιχειρήσεις, καλύπτοντας πλέον με δίκτυο φυσικού αερίου 12 Δήμους.

Η εμπιστοσύνη των καταναλωτών και η αναγνώριση των πλεονεκτημάτων που προσφέρει το φυσικό αέριο αυξάνεται καθημερινά με γοργούς ρυθμούς. Η κατανάλωση του φυσικού αερίου στη Θεσσαλονίκη αναμένεται να ξεπεράσει τα 247,4 εκ. κυβικά το έτος 2016, καλύπτοντας όλους τους δυνατούς τομείς κατανάλωσης (οικιακό, τριτογενή, βιομηχανία).

Η Εταιρεία Παροχής Αερίου Θεσσαλονίκης Α.Ε. ανέπτυξε και εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2008, που πιστοποιεί την οργάνωση της Εταιρείας με σκοπό τη διαχείριση της ποιότητας των παραγόμενων υπηρεσιών. Στην Ε.Π.Α. Θεσσαλονίκης Α.Ε. συμμετέχουν κατά 51% η ΔΕΠΑ και κατά 49% η ιταλική εταιρεία ENI, η οποία ασκεί και το management.

ΕΠΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Η Εταιρεία Παροχής Αερίου Θεσσαλίας Α.Ε. ιδρύθηκε το 2000 και δραστηριοποιείται στην περιφέρεια της ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, καλύπτοντας πλέον με δίκτυο φυσικού αερίου 4 Καλλικρατικούς Δήμους. Ειδικότερα, από το 2001 τροφο-

δοτείται η περιοχή της Λάρισας, του Βόλου και της Ν. Ιωνίας, συμπεριλαμβανομένου και των βιομηχανικών περιοχών τους ενώ το 2004 πραγματοποιήθηκαν οι επεκτάσεις στους Δήμους Αγριάς και Γιάννουλης, ενώ τροφοδοτήθηκε και η νέα βιομηχανική περιοχή της Λάρισας.

Ήδη έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες κατασκευής και διασύνδεσης του συστήματος μεταφοράς υψηλής πίεσης με το δίκτυο της ΕΠΑ στη Δυτική Θεσσαλία και έχουν τροφοδοτηθεί οι πόλεις της Καρδίτσας και των Τρικάλων με φυσικό αέριο.

Το πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμα της εταιρείας προβλέπει συνέχεια στην ανάπτυξη του δικτύου και την εξυπηρέτηση των καταναλωτών, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη και κάλυψη με δίκτυο στην Δυτική Θεσσαλία.

Η Διοίκηση της Εταιρείας αναγνωρίζει την ιδιαίτερη σημασία που έχει η δραστηριότητά της για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας, τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και την προστασία του περιβάλλοντος.

Παράλληλα, θεωρεί βασικά συστατικά της επιχειρηματικής της ταυτότητας τη συνεχή προσπάθεια για βελτίωση, τη συνεργασία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (πελάτες, προμηθευτές, εργαζόμενοι, πολιτεία, κοινωνία) και τη διάδοση της τεχνολογίας που αφορά στη χρήση του αερίου.

Στην Ε.Π.Α. Θεσσαλίας Α.Ε. συμμετέχουν κατά 51% η ΔΕΠΑ και κατά 49% η ιταλική ENI που ασκεί και το management.

Φυσικό αέριο στην κίνηση επαγγελματικών οχημάτων

Πλεονεκτήματα επαγγελματικού επιπέδου

Για πολλές εταιρίες, μία από τις πιο σημαντικές δαπάνες επιβάρυνσης του προϋπολογισμού τους αφορά στο στόλο των οχημάτων τους. Η μεταφορά εμπορευμάτων που παράγουν, η παροχή υπηρεσιών που προσφέρουν, η μετακίνηση του προσωπικού τους όπως και η ολοκλήρωση έργων που αναλαμβάνουν γίνεται με τη βοήθεια μικρού ή μεγαλύτερου επαγγελματικού στόλου από οχήματα κάθε μεγέθους και χρήσης – από επιβατικά μέχρι βαρέα φορτηγά και από λεωφορεία μέχρι μισθωμένα οχήματα. Εταιρίες μεταφορών, καταναλωτικών προϊόντων, ενοικίασης οχημάτων καθώς και πολλών άλλων δραστηριοτήτων, βασίζονται σχεδόν εξ ολοκλήρου για τις επαγγελματικές τους ενέργειες σε οχήματα – ενώ ταυτόχρονα σχεδόν κάθε εταιρία σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό διαθέτει ένα ή περισσότερα αυτοκίνητα. Είναι φανερό ότι ο περιορισμός της δαπάνης για καύσιμα αλλά και για συντήρηση του εταιρικού στόλου οχημάτων, ειδικά στις μέρες μας που τα οικονομικά δεδομένα απαιτούν μεγάλη σύνεση, είναι πρωταρχικό ζητούμενο για όλες τις επιχειρήσεις. Ταυτόχρονα, εξίσου επιτακτική είναι και η ανάγκη για φιλικότητα στο περιβάλλον και για επιλογές, από μέρους των εταιριών, που συνάδουν με την ευθύνη τους

απέναντι στη διαφύλαξή του, διατηρώντας το περιβαλλοντικά φιλικό προφίλ που προστάζει η κοινωνία. Πως όμως είναι εφικτό να επιτύχουμε οικονομία αλλά και περιβαλλοντικά ώριμη μετακίνηση και μεταφορές;

“Πως γίνεται να επιτύχει μια εταιρία που διαθέτει στόλο επαγγελματικών οχημάτων σημαντικά επίπεδα εξοικονόμησης;

Μα φυσικά, μετατρέποντας τα οχήματά της σε οχήματα φυσικού αερίου

Η απάντηση είναι πιο εύκολη από όσο νομίζουμε. Και βρίσκεται με διάφορους τρόπους ήδη δίπλα μας, σε νοικοκυριά, σε επιχειρήσεις και σε βιομηχανίες, καθώς και στην ηλεκτροπαραγωγή. Αναφερόμαστε φυσικά στο φυσικό αέριο, την πηγή ενέργειας που έχει κάνει εντυπωσιακή είσο-

δο στη ζωή μας και παρουσιάζει εξαιρετικές προοπτικές.

Το φυσικό αέριο το έχουμε ήδη υποδεχτεί στα σπίτια μας ως οικονομικό καύσιμο για θέρμανση, ζεστό νερό και μαγείρεμα. Είναι ιδανικό για ηλεκτροπαραγωγή (στη χώρα μας εργοστάσια φυσικού αερίου παράγουν το 30% του ηλεκτρισμού που καταναλώνουμε), ενώ ενισχύει την ανταγωνιστικότητα επιχειρήσεων, βιομηχανιών και βιοτεχνιών που το χρησιμοποιούν. Ακριβώς τις ίδιες θεαματικές επιδόσεις έχει και στην εφαρμογή του ως καύσιμο για οχήματα. Προσφέρει αποδοτικότητα, οικονομία, φιλικότητα στο περιβάλλον και βέβαια τις ίδιες εφαρμογές χρήσης με τα πιο διαδεδομένα σήμερα συμβατικά καύσιμα.

Ας δούμε όμως λίγο πιο λεπτομερώς ποια είναι τα πλεονεκτήματα εκείνα που καθιστούν το φυσικό αέριο σαν καύσιμο οχημάτων ολοένα πιο δελεαστικό για τις επιχειρήσεις που διατηρούν επαγγελματικούς στόλους και σκέφτονται ή έχουν ήδη αποφασίσει να μετατρέψουν τους στόλους τους σε οχήματα φυσικού αερίου.

Οικονομικά οφέλη

Πρωτεύουσα σημασία έχει φυσικά η μεγάλη εξοικονόμηση που επιτυγχάνεται από τη χρήση του φυσικού αερίου στην κίνηση των οχημάτων – επαγγελματικών ή μη. Μελέτες που διεξήχθησαν από έγκυρους φορείς σε όλα τα μέρη του

κόσμου, έχουν αποδείξει ότι ένα όχημα φυσικού αερίου μπορεί να προσφέρει ποσοστό εξοικονόμησης μέχρι 66% σε σχέση με τη χρήση βενζίνης. Ενώ, με το ίδιο κόστος καυσίμου, οι εταιρίες αλλά και οι ιδιώτες κερδίζουν σημαντικά περισσότερα χιλιόμετρα, όπως απεδείχθη τον περασμένο Οκτώβριο στο «7ο EKO Mobility Rally 2013» που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα, και το οποίο ανέδειξε το φυσικό αέριο ως το πλέον οικονομικό καύσιμο.

“Το «7ο EKO Mobility Rally 2013» ανέδειξε το FISIKON ως το πλέον οικονομικό καύσιμο: Απόσταση 582 χλμ. με κόστος μόλις 13,7 ευρώ!

Επιπλέον περιθώρια εξοικονόμησης προκύπτουν βέβαια και από τα τεχνικά χαρακτηριστικά του φυσικού αερίου, δεδομένου ότι το φυσικό αέριο προκαλεί μικρότερες φθορές στον κινητήρα.

Περιβαλλοντικά οφέλη

Φυσικά, οι επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται να καλλιεργήσουν το περιβαλλοντικό προφίλ που προστάζει η κοινωνία δεν μπορούν να μείνουν ασυγκίνητες και από τα περιβαλλοντικά οφέλη της αεριοκίνησης. Το φυσικό αέριο είναι το πιο φιλικό στο περιβάλλον καύσιμο μεταξύ των μη ανανεώσιμων καυσίμων και καλύπτει τα αυστηρότερα περιβαλλοντικά πρότυπα κρατικών και μη φορέων και οργανισμών.

Έτσι, οι πόλεις με μεγάλο αριθμό οχημάτων φυσικού αερίου αντιμετωπίζουν το πρόβλημα του νέφους με τον πιο άμεσο και εφικτό τρόπο.

“ Η Αθήνα είναι μια από τις πόλεις που απολαμβάνουν καθαρή ατμόσφαιρα, γεγονός που σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στην ολοένα αυξανόμενη χρήση του φυσικού αερίου σε οικίες, επαγγελματικούς χώρους, λεωφορεία, απορριματοφόρα και προσφάτως ταξί & οχήματα ΙΧ

Φυσικά τα παραπάνω πλεονεκτήματα, πολλαπλασιάζονται και... «επιταχύνονται» στην περίπτωση των μεγάλων επαγγελματικών στόλων οχημάτων. Μεγάλος αριθμός οχημάτων που κινούνται με φυσικό αέριο συνεπάγεται μεγάλη εξοικονόμηση δαπάνης για καύσιμα, καθώς και μεγάλο περιορισμό των βλαβερών στο περιβάλλον εκπομπών. Για αυτό το λόγο, πολλά από τα περίπου 12 εκατομμύρια οχήματα φυσικού αερίου που κυκλοφορούν σήμερα στον κόσμο είναι επαγγελματικά. Σε προηγμένες, δε, αγορές, όπως στην Αμερική, δήμοι αλλά και πολιτείες, υιοθετούν το φυσικό αέριο για τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς και τις συγκοινωνίες τους. Ταυτόχρονα όλο και πιο πολλές μεγάλες εταιρίες μεταφορών αυξάνουν το ποσοστό οχημάτων τους που κινούνται με φυσικό αέριο.

Οι αυξημένες ωφέλειες που προκύπτουν από τη χρήση φυσικού αερίου για την κίνηση στόλων οχημάτων έχουν αποδειχθεί στην πράξη και εντός ελληνικών συνόρων, καθώς η ΔΕΠΑ (Δημόσια Επιχείρηση Αερίου) τροφοδοτεί ήδη εδώ και χρόνια περισσότερα από 600 λεωφορεία και 100 απορριματοφόρα της Αττικής, ενώ το περασμένο καλοκαίρι, κυκλοφόρησαν στην Αθήνα τα πρώτα οικολογικά και οικονομικά ταξί φυσικού αερίου.

Η ελληνική αγορά έχει ήδη αγκαλιάσει το φυσικό αέριο

Αναγνωρίζοντας τις παραπάνω ωφέλειες, οι αυτοκινητοβιομηχανίες, σήμερα, διαθέτουν στην Ελλάδα όλο και περισσότερα μοντέλα αυτοκινήτων σε εκδόσεις φυσικού αερίου, με αποτέλεσμα την ακόμα ταχύτερη αύξηση της αγοράς φυσικού αερίου. Η λίστα των κατασκευαστών και των μοντέλων διευρύνεται συνεχώς, με πολλά διαθέσιμα, ετοιμοπαράδοτα ή κατόπιν παραγγελίας οχήματα (VW Eco Up, Passat, Fiat, Panda), ενώ το προσεχές διάστημα πρόκειται να κάνουν την πρώτη τους εμφάνιση ακόμα περισσότερα μοντέλα - επιβατικά και επαγγελματικά - από κατασκευαστές όπως η Seat, η Fiat, η Audi και η VW.

Όσον αφορά δε στο κρίσιμο ζήτημα της απρόσκοπτης τροφοδότησης ΙΧ και επαγγελματικών οχημάτων με συμπιεσμένο φυσικό αέριο (Compressed Natural Gas – CNG) η ΔΕΠΑ κινείται ήδη με αυτόν το στόχο, έχοντας δρομολογήσει την ανάπτυξη της βασικής υποδομής σταθμών

εφοδιασμού FISIKON. Συγκεκριμένα η εταιρία λειτουργεί εδώ και χρόνια δύο ιδιόκτητα πρατήρια FISIKON στην Ανθούσα, σταθμός ο οποίος εξυπηρετεί όλα τα οχήματα (ΔΧ και ΙΧ) σε 24ωρη βάση και στα Άνω Λιόσια, σταθμός ο οποίος εξυπηρετεί την τροφοδότηση λεωφορείων και απορριματοφόρων.

Ακόμα, σε συνεργασία με τα ΕΛΠΕ, η εταιρία έχει θέσει σε λειτουργία τρεις ακόμη σταθμούς ανεφοδιασμού φυσικού αερίου κίνησης FISIKON: δύο στην Αθήνα, στην Κηφισιά, επί της λεωφόρου Κηφισίας και στη Φιλαδέλφεια, στο 8ο χλμ της Εθνικής Οδού, και έναν σταθμό στη Θεσσαλονίκη, στο Δήμο Πυλαίας, επί της λεωφόρου Γεωργικής Σχολής. Ενώ υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός για την περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου ανεφοδιασμού FISIKON στο επόμενο χρονικό διάστημα.

“ Τα πλεονεκτήματα χρήσης του φυσικού αερίου στην αυτοκίνηση πολλαπλασιάζονται στην περίπτωση επαγγελματικών στόλων οχημάτων δεδομένου ότι συνεπάγονται μεγαλύτερη εξοικονόμηση και προστασία του περιβάλλοντος

Τέλος, η αγορά της κίνησης οχημάτων με φυσικό αέριο αναμένεται να ενισχυθεί ακόμα περισσότερο μετά την πρόσφατη ψήφιση σχετικού νόμου του υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που καθιστά πιο εύκολη και οικονομική την μετασκευή οχημάτων που κινούνται με συμβατικά καύσιμα, ώστε να έχουν τη δυνατότητα κίνησης και με συμπιεσμένο φυσικό αέριο. Με αυτόν τον τρόπο γίνεται ακόμα πιο εφικτή η εξαιρετικά συμφέρουσα λύση της μετατροπής επαγγελματικού στόλου συμβατικών οχημάτων σε οχήματα που κινούνται οικονομικά, καθαρά, πρακτικά, με φυσικό αέριο. ■

www.aerio-kinisi.gr

όσα πρέπει να ξέρετε

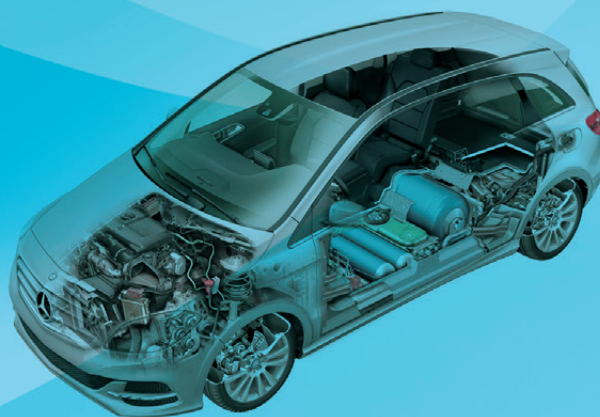
› Τα μυστικά και τα οφέλη

› Οι επιδοτήσεις και τα tips

› Τα “πράσινα” προτήρια

› Crash test: φυσικό αέριο
έναντι υγραερίου, βενζίνης
και πετρελαίου

› Οι “έξυπνες” μετατροπές

CORAL GAS

Η Coral Gas A.E.B.E.Y. (πρώην Shell Gas A.E.B.E.Y.) λειτουργεί από το 1965 στην αγορά της αποθήκευσης και εμπορίας υγραερίου. Μέσω των 3 εγκαταστάσεων της σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Ιωάννινα εξυπηρετεί, πάνω από 1.000.000 πελάτες, προμηθευόντάς τους με αξιοπιστία και ασφάλεια υγραέριο α) σε φιάλες για οικιακή και επαγγελματική χρήση, β) χύμα σε δεξαμενές για οικιακή, επαγγελματική, και βιομηχανική κατανάλωση, γ) σε φιαλίδια, και δ) σε οχήματα (autogas), ως εναλλακτικό καύσιμο που προσφέρει οικονομία και συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος.

Η Coral Gas έχει όραμα να είναι μία κορυφαία εταιρία υγραερίου στην προτίμηση των πελατών και στην κερδοφορία επιτυγχάνοντας συνεχή αναπτυξιακή πορεία, βέλτιστα επίπεδα ασφάλειας και σεβασμό στον άνθρωπο και στο περιβάλλον.

Ενταγμένη στον Όμιλο MOTOP OIA και με ανθρώπινο δυναμικό 100 ατόμων, η Coral Gas με νέα σήματα και ανανεωμένη εταιρική εικόνα, επενδύει εκτός των άλλων, στην αναπτυσσόμενη αγορά του υγραερίου (ως εναλλακτι-

κού καυσίμου) για την κίνηση των οχημάτων (autogas) και σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες, όπως η παραγωγή φιαλών με ειδική βαλβίδα ασφάλειας Flow Limiter Valve, ενός πρωτοποριακού προϊόντος που ανεβάζει το επίπεδο ασφάλειας των καταναλωτών υγραερίου στην Ελλάδα.

Η Coral Gas έχει όραμα να είναι μία κορυφαία εταιρία υγραερίου στην προτίμηση των πελατών και στην κερδοφορία επιτυγχάνοντας συνεχή αναπτυξιακή πορεία, βέλτιστα επίπεδα ασφάλειας και σεβασμό στον άνθρωπο και στο περιβάλλον.

Συνδυάζοντας την εξειδίκευση και την ευελιξία του Ομίλου MOTOP OIA με την πολύτιμη εμπειρία και τεχνογνωσία της πολυεθνικής SHELL, η Coral Gas προσφέρει, με γνώμονα την ασφάλεια, ακόμα υψηλότερη ποιότητα και εξυπηρέτηση στους πελάτες της.

ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ

Η ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ ιδρύθηκε το 1953 και αποτελεί σήμερα την πρώτη δύναμη στην ελληνική αγορά του υγραερίου, με ένα εκτεταμένο δίκτυο διανομής που καλύπτει όλο το ηπειρωτικό και νησιωτικό χώρο της Ελλάδας. Η ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ έχει ως κύριους στόχους την ασφάλεια και το σεβασμό του περιβάλλοντος, όπως επίσης και την προσήλωση προς τον πελάτη στον

οποίο προσφέρει όλη την εμπειρία και τον επαγγελματισμό του Ομίλου ButanGas.

Η ιστορική εξέλιξη της ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ ΑΕ από την εποχή της δημιουργίας της μέχρι σήμερα, είναι η ακόλουθη:

- 1953 Ο Josef Constantine Dragan ιδρύει την εταιρεία ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ Α.Ε.
- 1955 Δημιουργούνται οι πρώτες εγκαταστάσεις εμφιάλωσης, αποθήκευσης και διακίνησης υγραερίου στη Θεσσαλονίκη
- 1961 Δημιουργούνται οι εγκαταστάσεις στον Ασπρόπυργο Αττικής

Η ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ έχει ως κύριους στόχους την ασφάλεια και το σεβασμό του περιβάλλοντος, όπως επίσης και την προσήλωση προς τον πελάτη στον οποίο προσφέρει όλη την εμπειρία και τον επαγγελματισμό του Ομίλου ButanGas.

- 1962 Δημιουργείται η εγκατάσταση στη Μυτιλήνη
- 1969 Οι εγκαταστάσεις Θεσσαλονίκης μεταφέρονται στη σημερινή τους θέση και ταυτόχρονα επεκτείνονται
- 1972 Δημιουργείται η εγκατάσταση στην Κέρκυρα
- 1974-5 Η ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ Α.Ε. επεκτείνει τις δραστηριότητές της στην Ελλάδα, μέσω της δημιουργίας μονάδων σε Πρέβεζα, Πάτρα και Καλαμάτα

- 1980 Εξαγορά της εταιρίας ΚΟΣΜΟΓΚΑΖ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. και μέσω αυτής των εγκαταστάσεων Ηρακλείου, Χανίων και Χίου
- 1995 Η ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ Α.Ε. συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της BUTANGAS Ρουμανίας. Επίσης δημιουργεί νέα εγκατάσταση στη Βιομηχανική Περιοχή Πάτρας
- 1996 Δημιουργείται η εγκατάσταση στη Βιομηχανική Περιοχή Ιωαννίνων
- 1998 Δημιουργούνται οι εγκαταστάσεις στην νήσο Σύρο και στη Βιομηχανική Περιοχή Λάρισας
- 2001 Σχεδιασμός, τοποθέτηση και προώθηση φιαλιδίων και μικροσυσκευές με την επωνυμία Πετρογκάζ
- 2003 Σχεδιασμός, τοποθέτηση και προώθηση προϊόντων θέρμανσης σειράς Thermoline με την επωνυμία Πετρογκάζ
- 2006 νέα σειρά φιαλιδίων και αυτόματων συσκευών – σειρά family
- 2009 Απόκτηση πλειοψηφικού μετοχών πακέτου της εταιρείας ΓΙΟΥΡΟΓΚΑΖ Α.Ε. στην Αλεξανδρούπολη
- 2010 Συγχώνευση με απορρόφηση της εταιρείας ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΚΑΖ Α.Ε.

Σε στάση αναμονής ο κλάδος των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Σε κατάσταση «εγρήγορης» και αβεβαιότητας βρέθηκε ο κλάδος των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας καθ' όλη τη διάρκεια του 2013, το οποίο θα μπορούσε περισσότερο να χαρακτηριστεί ως χρονιά αναμονής σημαντικών εξελίξεων παρά ως χρονιά εξελίξεων.

Με το έλλειμμα του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ του ΛΑΓΗΕ να βαίνει συνεχώς αυξανόμενο – παρά την υποχρέωση μηδενισμού του – κατέστη σαφές ότι ο εξορθολογισμός του γενικότερου πλαισίου ανάπτυξης του κλάδου δε χωρεί αναβολές.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στο τέλος του 2013 το έλλειμμα είχε «σκαρφαλώσει» στα 550 εκ. Ευρώ, από 341 εκ. ευρώ που ήταν στο τέλος του 2012 ενώ, με εξαίρεση το διάστημα Νοεμβρίου – Δεκεμβρίου όπου καταγράφηκε πτώση κατά 26 εκ. ευρώ, σε όλη σχεδόν τη διάρκεια του προηγούμενου έτους η πορεία του ήταν συνεχώς ανοδική.

Κι ενώ η κάλυψη της «μαύρης τρύπας» του ΛΑΓΗΕ αποτέλεσε κοινό ζητούμενο για όλους τους εμπλεκόμενους, ο τρόπος επίτευξης αυτού αποτέλεσε πεδίο έντονης αντιπαράθεσης.

Οι ηλεκτροπαραγωγοί από ΑΠΕ προβάλλουν ως βέλτιστη λύση την κατάλληλη αύξηση του ΕΤΜΕΑΡ, η βιομηχανία αρνείται να επωμιστεί και αυτό το επιπλέον βάρος ενώ το ΥΠΕΚΑ καταβάλει προσπάθεια να κρατήσει ισορροπίες κατά τη διαμόρφωση του λεγόμενου “NewDeal”, δεδομένου ότι τα ήδη ληφθέντα μέτρα της προηγούμενης περιόδου (επιπλέον έκτακτη εισφορά στους παραγωγούς από φω-

τοβολταϊκά, αναστολή σύναψης συμβάσεων για φ/β, επιπλέον μείωση εγγυημένων τιμών κλπ) δεν ήταν αρκετά για «χαλιναγωγήσουν» στον απαιτούμενο βαθμό το έλλειμμα. Η δυσκολία του εγχειρήματος προσδιορισμού των παρεμβάσεων στις υφιστάμενες εγκαταστάσεις ΑΠΕ αποτυπώνεται έντονα στις συνεχείς καθυστερήσεις στην ανακοίνωση των μέτρων, καθυστερήσεις οι οποίες πέραν από την αβεβαιότητα και την ένταση που δημιουργήσαν, όπως ήταν αναμενόμενο, στον κλάδο και ειδικότερα στο επενδυτικό κλίμα, έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στο περιεχόμενο σημαντικών θεσμικών αποφάσεων.

Είναι ενδεικτικό ότι η τελική πρόταση που κατέθεσε η ΡΑΕ σχετικά με το ΕΤΜΕΑΡ, προέβλεπε αύξηση του τέλους περί το 30%, ποσό το οποίο θα ήταν σαφώς μειωμένο εάν οι παρεμβάσεις στα υφιστάμενα έργα ΑΠΕ είχαν ανακοινωθεί νωρίτερα. Πρόκειται βεβαίως για εξέλιξη η οποία έπαιξε καταλυτικό ρόλο για την επίσπευση της ανακοίνωσης των μέτρων εξυγίανσης του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ του ΛΑΓΗΕ από το ΥΠΕΚΑ.

Κι ενώ για μερίδα ηλεκτροπαραγωγών η αύξηση του ΕΤΜΕΑΡ προβαλλόταν ως «πανάκεια», οι εξελίξεις διαψεύδουν αυτή την εκτίμηση. Το β' τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας κρίνει αντισυνταγματικό και μη νόμιμο το ΕΤΜΕΑΡ θεωρώντας ότι δεν υπάρχει ανταποδοτικότητα του τέλους για τους καταναλωτές ενώ, σύμφωνα με την απόφαση, κάθε αύξηση του τέλους θα πρέπει πλέον να περνάει

από τη Βουλή και δεν θα καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕ. Σε κάθε περίπτωση πάντως, πρόκειται για εξέλιξη η οποία προς το παρόν δε φαίνεται να προκαλεί ιδιαίτερο «πονοκέφαλο» στην Πολιτεία δεδομένου ότι αναμένεται η οριστική απόφαση από την ολομέλεια του ΣτΕ ενώ και για τους άμεσα εμπλεκόμενους με τον κλάδο των ΑΠΕ (επενδυτές, φορείς κλπ) το βάρος δίνεται πλέον στις προβλέψεις του “NewDeal” το οποίο μετά από πολύμηνη αναμονή ανακοινώθηκε το Μάρτιο του 2014.

Πρόκειται για «πακέτο» μέτρων το οποίο δημιουργεί αναμφισβήτητο ένα νέο πλαίσιο όχι μόνο για τα υφιστάμενα έργα τα οποία αφορά αλλά και για τη μελλοντική εξέλιξη του κλάδου.

Τι περιλαμβάνει αυτό: μείωση των τιμών αποζημίωσης κατά 32% - 33% μεσοσταθμικά για τα φωτοβολταϊκά και κατά 5% - 6% για τις άλλες τεχνολογίες, «κούρεμα» 35% στις αποζημιώσεις των ηλεκτροπαραγωγών από φωτοβολταϊκά για το 2013 και παράταση των συμβάσεων κατά 7 χρόνια για τις μονάδες που λειτουργούν λιγότερο από 12 χρόνια.

Στα θετικά βέβαια του νομοσχεδίου περιλαμβάνεται η άρση της αναστολής για νέα φωτοβολταϊκά (με ετήσιο «πλαφόν» στα 200 MW ωστόσο) αλλά και το γεγονός ότι, αν μη τι άλλο, τίθεται ένα τέλος στην περίοδο αβεβαιότητας που «μπλόκαρε» ακόμη και ώριμες επενδύσεις ΑΠΕ.

Η πορεία των εγκαταστάσεων

Τόσο σε σχέση με το “NewDeal” όσο και γενικότερα, τα φωτοβολταϊκά βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή των εξελίξεων, δεδομένου ότι αποτελούν την τεχνολογία με τη μεγαλύτερη δραστηριότητα όλα αυτά τα χρόνια και τα οποία, κατά πολλούς, φέρουν την ευθύνη για την υπερφόρτωση της αγοράς και τα συνακόλουθα προβλήματα.

Είναι ενδεικτικό ότι από το τέλος του 2012 κιόλας, η συνολική εγκατεστημένη ισχύς είχε ξεπεράσει το στόχο των 1.500 MW που είχε τεθεί για τη συγκεκριμένη τεχνολογία για το 2014 ενώ για παράδειγμα στην περίπτωση των αιολικών υπάρχει σημαντική απόκλιση από το στόχο των 4.000

MW που έχει τεθεί για το 2014.

Όσον αφορά τη δραστηριότητα του κλάδου το 2013, στο τέλος του έτους, η συνολική εγκατεστημένη ισχύς από ΑΠΕ, μαζί με τα 220 MW από ΣΗΘΥΑ, έφτασε σχεδόν τα 5 GW (4.879 MW σύμφωνα με τα στοιχεία του ΛΑΓΗΕ), από 3,5 GW περίπου στο τέλος του 2012.

Από αυτά, τα 4.453 MW προήλθαν από το διασυνδεδεμένο σύστημα και τα 426 MW από το μη διασυνδεδεμένο.

Με τις νέες προσθήκες, ο «πράσινος» χάρτης στη χώρα διαμορφώνεται πλέον ως εξής: 1,9 GW αιολικών, 2,6 GW φωτοβολταϊκών, 220 MW μικρών υδροηλεκτρικών και 47 MW έργων βιομάζας – βιοαερίου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι νέες εγκαταστάσεις ΑΠΕ το 2012 είχαν φτάσει τα 1.040 MW ενώ η αντίστοιχη νέα ισχύς του 2011 είχε ανέλθει σε 685 MW.

Νέο ευρωπαϊκό μοντέλο

Πέραν από τα εγχώρια βέβαια μέτωπα, οι εν Ελλάδι εμπλεκόμενοι με τις ΑΠΕ καλούνται πλέον να προσαρμοστούν στο νέο ευρωπαϊκό σκηνικό όπως αυτό διαμορφώνεται από τις προτάσεις που ανακοίνωσε η Κομισιόν για τους κλιματικούς και ενεργειακούς στόχους από το 2020 έως το 2030.

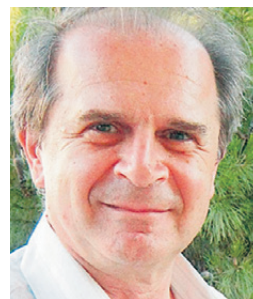
Ειδικότερα, ο στόχος ανάπτυξης των ΑΠΕ, ο οποίος προτάθηκε στο 27%, είναι δεσμευτικός μόνο σε επίπεδο του συνόλου της ΕΕ και όχι για τα κράτη – μέλη, πρόταση που δέχθηκε έντονη κριτική από εταιρίες και φορείς του κλάδου και σαφώς εντάσσεται στην προσπάθεια της ΕΕ να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στην ανταγωνιστικότητά της.

Πρόκειται για πρόταση της οποίας η δυνατότητα εφαρμογής αμφισβητείται από πολλές πλευρές ενώ μία από τις βασικές ενστάσεις που εκφράστηκαν έχει να κάνει με το γεγονός ότι στην ουσία ο στόχος για τις ΑΠΕ δεν αποτελεί ουσιαστικό στόχο διότι, ούτως ή άλλως, ποσοστό της τάξης του 27% θα μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς την ύπαρξη κάποιας δέσμευσης για το σύνολο της ΕΕ.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, η επίσημη θέση της χώρας όπως αυτή έχει εκφραστεί από το ΥΠΕΚΑ βρίσκεται σε συμφωνία με τις προτάσεις της Κομισιόν, στηριζόμενη στο επιχείρημα ότι σε χώρες με δημοσιονομικά προβλήματα, όπως η Ελλάδα, θα πρέπει να υπάρχει σχετική ευελιξία.

Άλλωστε, δεν είναι λίγοι εκείνοι που υποστηρίζουν ότι μία ενδεχόμενη υποχρέωση της χώρας να επιτύχει συγκεκριμένα ποσοστά για τις ΑΠΕ έως το 2030 όχι μόνο δεν θα δημιουργούσε αναθέρμανση της επενδυτικής δραστηριότητας αλλά αντιθέτως θα ασκούσε μεγαλύτερες πιέσεις στα δημοσιονομικά του κλάδου και ειδικότερα στην ικανότητα της Ελλάδας να ανταποκριθεί οικονομικά σε μία τέτοια δέσμευση. ■

Οι προϋποθέσεις για να επιτευχθεί μεγαλύτερη διείσδυση των ΑΠΕ στο σύστημα

του Παναγιώτη Χαβιαρόπουλου

Διευθυντή ΑΠΕ στο ΚΑΠΕ

Στο πλαίσιο της διαμόρφωσης της Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την Ενέργεια και το Κλίμα την περίοδο 2020-2030, η Κομισιόν δημοσίευσε στις αρχές του 2014 μία ενδιαφέρουσα μελέτη για το ενεργειακό κόστος στην Ευρώπη. Η μελέτη αυτή αφορά στη χρονική περίοδο 2008-2012 και αποκαλύπτει τις σημαντικότερες διαφοροποιήσεις τόσο του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας όσο και του φυσικού αερίου που παρατηρούνται εντός της Ένωσης όπως αυτές προκύπτουν από τα τιμολόγια των οικιακών καταναλωτών, των επιχειρήσεων και κάποιων χαρακτηριστικών κλάδων της βιομηχανίας με αυξημένη ενεργειακή ένταση. Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι το ενεργειακό κόστος έχει αυξηθεί σημαντικά τα τέσσερα αυτά χρόνια για όλους τους χρήστες και οι αυξήσεις αυτές οφείλονται στο μεγαλύτερο βαθμό τους σε «μη-επιστρεφόμενους» φόρους και τέλη. Εντυπωσιακή είναι η μεγάλη (προς τα πάνω) απόκλιση των Ελληνικών τιμολογίων του φυσικού αερίου από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο (απόκλιση που εν μέρει μόνο περιορίζεται μετά την πρόσφατη συμφωνία ΔΕΠΑ – Gazprom), ενώ στον ηλεκτρισμό, το μεν μέσο οικιακό τιμολόγιο παραμένει από τα χαμηλότερα στην Ε28 και το χαμηλότερο στην Ε15 και το βιομηχανικό είναι λίγο υψηλότερο από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο. Το τελευταίο αναδεικνύει για άλλη μια φορά την «Ελληνική ιδιαιτερότητα» και δείχνει ότι η χώρα μας δεν έχει πάρει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να προστατέψει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και της βιομηχανίας της. Και βέβαια, τα στοιχεία δείχνουν ότι οι αυξήσεις στα τιμολόγια του ηλεκτρικού ρεύματος την περίοδο αυτή, συνδέονται ελάχιστα με την αύξηση του ETMEAP.

Τα αποτελέσματα της παραπάνω μελέτης έρχονται σε πλήρη αντίθεση με το «κλίμα» που έχει διαμορφωθεί τον τελευταίο καιρό εναντίον της ανάπτυξης των ΑΠΕ στη χώρα μας με το πρόσχημα ότι είναι πολύ ακριβές, επιβαρύνοντας υπέρμετρα τους καταναλωτές και υποσκάπτοντας την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας μας. Το υψηλό δυναμικό των ΑΠΕ, και ιδιαίτερα το ηλιακό και το αιολικό, αποτελεί συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας μας το οποίο θα πρέπει να αξιοποιηθεί στο βέλτιστο βαθμό. Πόσο μάλλον όταν, όπως η ίδια μελέτη αναφέρει, η Ελλάδα αποτελεί μια αγορά με υψηλή ενεργειακή εξάρτηση, η οποία το 2010 είχε ανέλθει σε 69% ενώ για το 2030 προβλέπεται ότι θα φτάσει στο 79,3%, κυρίως λόγω της μείωσης της λιγνιτικής παραγωγής. Η ασφάλεια του εφοδιασμού, η προστασία του περιβάλλοντος αλλά και η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας επιβάλλουν τη μεγιστοποίηση της διείσδυσης των ΑΠΕ στο ενεργειακό μας σύστημα στον ορίζοντα 2020-2050. Αυτό, βέβαια, θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα σε ένα σωστό πλαίσιο, διορθώνοντας τα σφάλματα του παρελθόντος και αποφεύγοντας αντίστοιχες αστοχίες στο μέλλον.

Μελέτη

Όμως, μπορούν τα συστήματα ηλεκτρισμού να παραμείνουν αξιόπιστα και να κρατήσουν χαμηλά το κόστος της ενέργειας ενώ θα ενσωματώνουν μεγάλο μερίδιο ΑΠΕ από μεταβλητές πηγές (ΑΠΕ-Μ) όπως ο αέρας και ο ήλιος; Κι αν ναι, με ποιο τρόπο; Αυτό ακριβώς το ερώτημα έρχεται να απαντήσει η μελέτη του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (ΔΟΕ) με τίτλο «The Power of Transformation -Wind, Sun

and the Economics of Flexible Power Systems» η οποία δημοσιεύτηκε τον Φεβρουάριο του 2014. Η δημοσίευση αυτή βασίζεται σε ένα σύνολο επτά case studies που περιλαμβάνει 15 χώρες σε 4 ηπείρους. Στη μελέτη αξιολογούνται ως προς την τεχνική και την οικονομική τους απόδοση τέσσερις «ευέλικτοι πόροι» που επιτρέπουν την ένταξη των ΑΠΕ-Μ:

- α) οι ευέλικτες μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας,
- β) οι υποδομές του δικτύου,
- γ) η αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και
- δ) η ενσωμάτωση της ζήτησης.

Η μελέτη υποθέτει κόστη τεχνολογιών και ρυθμούς μείωσης τους που ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα και προσδοκίες καθώς και κόστος εκπομπών CO₂ ίσο με 30 \$/τόνο. Τα κύρια ευρήματα της μελέτης συνοψίζονται στη συνέχεια.

Η δυσκολία (ή ευκολία) στην αύξηση του μεριδίου της μεταβλητής παραγωγής σε ένα σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας εξαρτάται από δύο βασικούς παράγοντες:

- τις χωρικές και χρονικές ιδιότητες της αιολικής και ηλιακής παραγωγής σε σχέση με τη ζήτηση. Για παράδειγμα, μπορεί η αξιοποίηση ενός καλού αιολικού ή ηλιακού δυναμικού να είναι ιδιαίτερη δαπανηρή όταν αυτό βρίσκεται πολύ μακριά από τα κέντρα ζήτησης. Ενώ, όταν οι περίοδοι αυξημένης ηλιοφάνειας συμπίπτουν με την υψηλή ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας η φωτοβολταϊκή παραγωγή μπορεί να ενσωματωθεί ευκολότερα.

- την ευελιξία του συστήματος ισχύος στο οποίο έχει ενσωματωθεί ΑΠΕ-Μ και τα χαρακτηριστικά της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας του συστήματος.

Η διείσδυση χαμηλών μεριδίων ΑΠΕ-Μ στο σύστημα δεν αντιμετωπίζει ουσιαστικά εμπόδια ή ιδιαίτερο κόστος. Ανά-

“Η ασφάλεια του εφοδιασμού, η προστασία του περιβάλλοντος αλλά και η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας επιβάλλουν τη μεγιστοποίηση της διείσδυσης των ΑΠΕ στο ενεργειακό μας σύστημα στον ορίζοντα 2020-2050. Αυτό, βέβαια, θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα σε ένα σωστό πλαίσιο, διορθώνοντας τα σφάλματα του παρελθόντος και αποφεύγοντας αντίστοιχες αστοχίες στο μέλλον.

λογα με το σύστημα, χαμηλό μερίδιο ΑΠΕ-Μ νοείται ένα ποσοστό της τάξης 5 % έως 10 % της ετήσιας παραγωγής. Η εμπειρία των χωρών που έχουν φτάσει ή υπερβεί αντίστοιχα ποσοστά (συμπεριλαμβανομένης της Δανίας, της Ιρλανδίας, της Γερμανίας, της Πορτογαλίας, της Ισπανίας, της Σουηδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου) υποδηλώνει ότι η ένταξη των ΑΠΕ-Μ στο σύστημα δεν αποτελεί σημαντική τεchnο-οικονομική πρόκληση εφ' όσον τηρούνται μερικές βασικές αρχές, όπως:

- η αποφυγή ανεξέλεγκτων τοπικών συγκεντρώσεων των

“ Η διασύνδεση των νησιών είναι μια επιλογή με πολλαπλά οφέλη (καλύτερη ποιότητα ισχύος στους κατοίκους, υποκατάσταση ακριβής και ρυπογόνου τοπικής παραγωγής με εισαγόμενα καύσιμα, αύξηση της τοπικής παραγωγής ΑΠΕ-Μ και της γεωγραφικής διασποράς της στο σύστημα, αύξηση της ευελιξίας του διασυνδεδεμένου συστήματος). Αντίστοιχα σημαντικά οφέλη προκύπτουν από τον εξηλεκτρισμό των μεταφορών και των θερμικών χρήσεων

σταθμών παραγωγής ενέργειας ΑΠΕ-Μ ("hotspots"). Για τα αιολικά στην Ελλάδα, για παράδειγμα, θα πρέπει να επιχειρηθεί η γεωγραφική διασπορά τους σε όλη τη χώρα καθώς το υψηλό αιολικό δυναμικό στο Αιγαίο και την ανατολική ηπειρωτική χώρα είναι ισχυρά συσχετισμένα.

- η διασφάλιση ότι οι μονάδες ΑΠΕ-Μ μπορεί να συμβάλουν στη σταθεροποίηση του δικτύου όταν χρειάζεται (π.χ. ανεμογεννήτριες με δυνατότητα FRT και άλλων επικουρικών υπηρεσιών)
- η ύπαρξη πρόβλεψης της παραγωγής από ΑΠΕ-Μ (short term for e casting) και η αξιοποίηση των προβλέψεων αυτών για το σχεδιασμό του συστήματος και των ροών ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο.

Παρεμβάσεις

Η ελαχιστοποίηση του συνολικού κόστους του συστήματος σε συνθήκες υψηλής διείσδυσης ΑΠΕ-Μ απαιτεί μια στρατηγική προσέγγιση για την προσαρμογή και την αναδιαμόρφωση του ενεργειακού συστήματος στο σύνολό του. Ο επιτυχής μετασχηματισμός του συστήματος απαιτεί παρεμβάσεις σε τρεις διαφορετικούς άξονες:

- στη διαμόρφωση ενός συστήματος φιλικού προς την ανάπτυξη ΑΠΕ-Μ
- στη βελτίωση της λειτουργία της αγοράς
- σε επενδύσεις σε συμπληρωματικά ευέλικτα μέσα.

Για τον πρώτο άξονα, κρίσιμα στοιχεία είναι:

Α Χρονοδιάγραμμα: Αυτό απαιτεί την υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης και για τον προγραμματισμό των υποδομών,

Β Χωροθέτηση και μείγμα τεχνολογιών: Από τη σκοπιά του συστήματος, η σχέση κόστους-απόδοσης δεν εξυπηρετείται απαραίτητα με την επιλογή της φθηνότερης τεχνολογίας ή την κατασκευή σταθμών ηλεκτροπαραγωγής ΑΠΕ-Μ εκεί όπου το δυναμικό είναι καλύτερο. Για παράδειγμα, όταν το ηλιακό και το αιολικό δυναμικό είναι συμπληρωματικά (π.χ. στην Ευρώπη), ένα μείγμα από αιολική και ηλιακή ενέργεια θα τείνει να ελαχιστοποιήσει το συνολικό κόστος του συστήματος, ακόμη και αν η επιλογή της μίας μόνο τεχνολογίας είναι λιγότερο δαπανηρή από την άποψη του άμεσου κόστους παραγωγής,

Γ Τεχνικές δυνατότητες: Οι σύγχρονες ανεμογεννήτριες και τα φωτοβολταϊκά συστήματα μπορούν να παρέχουν ένα ευρύ φάσμα των τεχνικών υπηρεσιών που απαιτούνται για να διατηρηθεί η βραχυπρόθεσμη ευστάθεια του δικτύου,

Δ Σχεδιασμός σταθμών φιλικών προς το σύστημα: Ο σχεδιασμός της εγκατάστασης ΑΠΕ-Μ μπορεί να βελτιστοποιηθεί από τη σκοπιά του συστήματος και όχι απλώς να αποσκοπεί στη μεγιστοποίηση της απόδοσης της ανά πάσα στιγμή. Για παράδειγμα, οι σύγχρονες ανεμογεννήτριες μπορούν να διευκολύνουν την ένταξη τους εξασφαλίζοντας περισσότερη ενέργεια σε περιόδους χαμηλής ταχύτητας του ανέμου (χρησιμοποιώντας μεγαλύτερους δρομείς),

Ε Περικοπές: Η περιστασιακή μείωση της παραγωγής ΑΠΕ-Μ μπορεί να παρέχει μια οικονομικά ανταγωνιστική επιλογή για τη βελτιστοποίηση του συνολικού κόστους του συστήματος, αποφεύγοντας τις καταστάσεις ακραίας μεταβλητότητας ή στιγμές πολύ υψηλής παραγωγής ΑΠΕ-Μ, η οποία μπορεί να αποβεί ιδιαίτερα δαπανηρή στην απορρόφησή της.

Ευελιξία

Ο τρίτος άξονας αναφέρεται στις μακροπρόθεσμες στρατηγικές επενδύσεις για την πρόσθετη ευελιξία του συστήματος που προϋποθέτει η μελλοντική ενσωμάτωση μεγάλων μεριδίων ΑΠΕ-Μ. Μπορούν να διακριθούν δύο διαφορετικές περιπτώσεις:

- Τα «σταθερά» συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας που χαρακτηρίζονται από στασιμότητα της ζήτησης και ελάχιστη ή μηδενική ανάγκη ανανέωσης μονάδων ή/και υποδομών δικτύων σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα
- Τα «δυναμικά» συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας έχουν υψηλά ποσοστά αύξησης της ζήτησης ή / και αντιμετωπίζουν σημαντικές επενδυτικές ανάγκες σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Πολλά συστήματα ισχύος του ΟΟΣΑ ανήκουν στη σταθερή κατηγορία, ενώ οι αναδυόμενες οικονομίες χαρακτηρίζονται συνήθως από δυναμικά συστήματα. Σε σταθερά συστήματα, όπως π.χ. αυτά της Ευρώπης, η υφιστάμενη βάση υποδομών θα συμβάλει στο να υπάρξει επαρκής ευελιξία ώστε να αυξηθεί περαιτέρω η παραγωγή από μεταβλητές ΑΠΕ. Ωστόσο, καθώς απουσιάζει η αύξηση της ζήτησης, η αύξηση στην παραγωγή από μεταβλητές ΑΠΕ αναπόφευκτα θα σημάνει αντικατάσταση των υφιστάμενων σταθμών παραγωγής, γεγονός που θα πιέσει οικονομικά το σύστημα. Η ένταξη υψηλότερων μεριδίων ΑΠΕ-Μ είναι εφικτή με την αύξηση της ευελιξίας μέσω βελτιωμένων λειτουργιών. Η πρόκληση

είναι ότι η ταχεία προσθήκη της νέας γενιάς ΑΠΕ-Μ και ένα πιο ευέλικτο σχήμα λειτουργίας μπορεί να θέσει τις υφιστάμενες μονάδες παραγωγής κάτω από οικονομική πίεση. Αν και αυτό δεν αποτελεί βραχυπρόθεσμη απειλή για την επάρκεια του συστήματος, μπορεί ωστόσο να οδηγήσει σε εγκλωβισμό οικονομικών πόρων επιδεινώνοντας το επενδυτικό κλίμα εις βάρος των αναγκαίων μελλοντικών επενδύσεων.

Συμπερασματικά, οι χώρες με σταθερά συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να επιδιώξουν τη μέγιστη αξιοποίηση των υφιστάμενων ευέλικτων πόρων για τον μετασχηματισμό του συστήματος. Μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο επίσπευσης του μετασχηματισμού του συστήματος με τον πρόωρο παροπλισμό ανελαστικών μονάδων αν και η απόσυρση οποιουδήποτε πόρου, πριν τη λήξη του οικονομικού του κύκλου, αυξάνει το κόστος του συστήματος και θέτει ερωτήματα ως προς την ανάληψη του πρόσθετου αυτού κόστους. Αντίθετα, οι χώρες με τα δυναμικά συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να προσεγγίσουν το μετασχηματισμό του συστήματος ως ένα ζήτημα ολιστικής, μακροπρόθεσμης ανάπτυξης από την αρχή.

Σταθερότητα

Το τελευταίο σκέλος των ευρημάτων, αυτό που συνδέεται με τη «σταθερότητα» του συστήματος και τη δημιουργία υπερεπάρκειας ισχύος με την σταδιακή αύξηση της διείσδυσης ΑΠΕ-Μ είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τη χώρα μας. Ένας τρόπος για να αντιμετωπιστεί η πρόκληση είναι μέσω της αύξησης της ηλεκτρικής ζήτησης, όχι βέβαια εις βάρος της ενεργειακής έντασης της χώρας, αλλά με την επίσπευση των διασυνδέσεων των νησιών και τη σταδιακή αύξηση της ηλεκτρικής διείσδυσης στις μεταφορές (ηλεκτροκίνηση) και στον τομέα θερμότητας (θέρμανση/ψύξη με αντλίες θερμότητας υψηλής απόδοσης) υποκαθιστώντας σταδιακά το ακριβό-εισαγόμενο πετρέλαιο και, δευτερευόντως, το φυσικό αέριο. Η διασύνδεση των νησιών είναι μια επιλογή με πολλαπλά οφέλη (καλύτερη ποιότητα ισχύος στους κατοίκους, υποκατάσταση ακριβής και ρυπογόνου τοπικής παραγωγής με εισαγόμενα καύσιμα, αύξηση της τοπικής παραγωγής ΑΠΕ-Μ και της γεωγραφικής διασποράς της στο σύστημα, αύξηση της ευελιξίας του διασυνδεδεμένου συστήματος). Αντίστοιχα σημαντικά οφέλη προκύπτουν από τον εξηλεκτρισμό των μεταφορών και των θερμικών χρήσεων όπου, πέρα από τη διευκόλυνση της διείσδυσης των ΑΠΕ σε δύο «δύσκολους» ενεργειακούς τομείς, την απεξάρτηση από εισαγόμενα και ρυπογόνα καύσιμα και τη βελτίωση της ασφάλειας εφοδιασμού, δημιουργούνται επιπλέον δυνατότητες διαχείρισης της ζήτησης και αποκεντρωμένης αποθήκευσης ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας. Και βέβαια, πέρα και πάνω από όλα χρειάζεται η επικαιροποίηση του ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας και η δημιουργία μηχανισμών εφαρμογής και αναπροσαρμογής του όταν απαιτείται. ■

Νέα φάση ανάπτυξης για την ατολική ενέργεια

Σταθεροποιητικά κινήθηκε ο κλάδος της ατολικής ενέργειας το 2013, τουλάχιστον όσον αφορά την προσθήκη νέας ισχύος, η οποία ανήλθε σε 116 MW περίπου.

Πρόκειται για ισχύ σχεδόν ίση με την αντίστοιχη του 2012 αλλά σημαντικά χαμηλότερη από τη νέα ισχύ – ρεκόρ που είχε προστεθεί στην Ελλάδα το 2011 και η οποία είχε φτάσει στα 311 MW.

Βεβαίως, δεδομένων των συνθηκών – οικονομική κρίση αλλά και επενδυτική αβεβαιότητα που χαρακτήρισε συνολικά τον κλάδο των ΑΠΕ καθ' όλη τη διάρκεια του 2013 - τα 116 MW θα μπορούσαν να εκληφθούν ως σημάδι επενδυτικής ανάκαμψης, ειδικά για το β' τρίμηνο του έτους όπου η ανάπτυξη της αγοράς ατολικής ενέργειας «έτρεξε» με 7,93%.

Συνολικά, το 2013 η ατολική ενέργεια αναπτύχθηκε με ρυθμό 7,05% ενώ σε διεθνές επίπεδο, η Ελλάδα συμμετείχε στην παγκόσμια ανάπτυξη του τομέα των ατολικών κατά 0,3%.

Τα ατολικά μεγαβάτ και οι αποδόσεις των ομίλων

Με τις νέες προσθήκες, η συνολική ισχύς από ατολικά ανεβαίνει στα 1864,6 MW (ισχύς σε εμπορική ή δοκιμαστική λειτουργία), από 1749,4 MW που ήταν το 2012 και 1634,2 MW το 2011. Από τα συνολικά ατολικά «μεγαβάτ», τα 307,5 MW προέρχονται από τα μη διασυνδεδεμένα νησιά και τα 1557,1 MW από το διασυνδεδεμένο σύστημα. Σε επίπεδο Περιφερειών η Στερεά Ελλάδα παραμένει στην

κορυφή των ατολικών εγκαταστάσεων αφού φιλοξενεί 573,8 MW (30,8%) και ακολουθεί η Πελοπόννησος με 347,55 MW (18,6%) και η Ανατολική Μακεδονία – Θράκη όπου βρίσκονται 258,55 MW (13,9%).

Η μεγαλύτερη ανάπτυξη πάντως καταγράφηκε κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Είναι χαρακτηριστικό ότι η συνολική καθαρή ατολική ισχύς που εγκαταστάθηκε κατά την περίοδο Ιούνιος-Δεκέμβριος 2013 ήταν 71,15 MW, δηλαδή σχεδόν διπλάσια από την ισχύ του προηγούμενου εξαμήνου (44,05 MW) και επταπλάσια από την ισχύ της αντίστοιχης περιόδου του 2012 (10,35 MW).

Όσον αφορά τους επιχειρηματικούς ομίλους, η EDF συνεχίζει να παραμένει στην πρώτη θέση, αυξάνοντας την ισχύ της από τα 298,8 MW που ήταν πέρυσι στα 322,8 MW. Αναλυτικά, στο top-5, από άποψη εγκατεστημένης ισχύος κατατάσσονται:

- η EDF με 322,8 MW και μερίδιο 17,3% (από 298,8 MW το 2012),
- η ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή με 277,4 MW και μερίδιο 14,9% (από 241,5 MW το 2012),
- η IberdrolaRokas με 250,7 MW και μερίδιο 13,4% (250,7 MW το 2012),
- η ENELGreenPower με 200,5 MW και μερίδιο 10,8% (200,5 MW το 2012) και
- η ΕΛΛΑΚΤΩΡ με 162,9 MW και μερίδιο 8,7% (146,8 MW το 2012)

Σημειώνεται ότι πέρυσι στη δεύτερη θέση είχε βρεθεί η IberdrolaRokas ενώ στην τρίτη η ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή, θέσεις οι οποίες αντιστράφηκαν φέτος, δεδομένου ότι η ισχύς της IberdrolaRokas παρέμεινε σταθερή.

Στους κορυφαίους ομίλους περιλαμβάνονται επίσης εταιρίες όπως η ΔΕΗ Ανανεώσιμες (με 72,6 MW), η RF Energy (με 58 MW), η ΕΝΤΕΚΑ (με 15,3 MW) κ.α.

Σε επίπεδο κατασκευαστών ανεμογεννητριών, η εικόνα είναι πλέον η εξής: η Vestas έχει προμηθεύσει το 48,6% της συνολικής αιολικής ισχύος που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα (49% το αντίστοιχο μερίδιο του 2012). Ακολουθούν η Enercon με 23,6% (22% το μερίδιο του 2012), η Siemens με 10,5% (11% το μερίδιο του 2012), η Gamesa με 9,6% (10% το μερίδιο του 2012) και η Nordex με 5,2% (4% το μερίδιο του 2012).

Ειδικά για το 2013, τα 116 νέα μεγαβάτ τα προμήθευσαν η Vestas κατά 45,5%, η Enercon κατά 33,1%, η Nordex κατά 15,5% και η Gamesa κατά 5,9%.

Μπορεί να ξεπεράσει την κρίση

Η απόδοση του κλάδου των αιολικών το 2013, τηρουμένων των αναλογιών τόσο αναφορικά με τη γενικότερη δυσχερή κατάσταση της χώρας όσο και με το «πιεστικό» πλαίσιο μέσα στο οποίο κλήθηκε να κινηθεί ο κλάδος των ΑΠΕ γενικότερα, χαρακτηρίζεται από παράγοντες του κλάδου ως ένδειξη ότι τα αιολικά μπορούν πράγματι να ανακάμψουν και να ξεπεράσουν την κρίση.

Εξάλλου, σε θεωρητικό τουλάχιστον επίπεδο, η έλευση του νομοσχεδίου του «New Deal», παρά το γεγονός ότι δημιουργεί σημαντικές επιβαρύνσεις στα υφιστάμενα αιολικά έργα, εκτιμάται ότι βάζει τέλος σε μία μακρά περίοδο αβεβαιότητας, εξασφαλίζοντας ένα σταθερό επενδυτικό περιβάλλον, με μειωμένα επενδυτικά ρίσκα, συνθήκη που διευκολύνει την επανέναρξη παλαιών έργων και το σχεδιασμό καινούριων.

Πέραν πάντως από τις ρυθμίσεις σε επίπεδο ρυθμιστικού πλαισίου, υπάρχουν επιμέρους στοιχεία που συνηγορούν στο ότι πράγματι η εικόνα που αναμένεται να διαμορφωθεί στον κλάδο στο εξής θα είναι βελτιωμένη συγκριτικά με το 2013. Σε αυτά περιλαμβάνεται για παράδειγμα ο επικείμενος περιορισμός της τραπεζικής κρίσης, ο οποίος σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι όμιλοι παρουσιάζουν πλέον πολύ τεκμηριωμένα επιχειρηματικά σχέδια, καθιστά τη χρηματοδότηση των αιολικών projects ευκολότερη.

Υπό αυτή την έννοια, η κάλυψη του στόχου που έχει θέσει η χώρα για τη συμμετοχή των αιολικών έργων στο ηλεκτρικό ισοζύγιο το 2020 φαίνεται να είναι εφικτή, παρά τις καθυστερήσεις που έχουν υπάρξει.

Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή τη στιγμή υπάρχουν πάνω από 6,5 GW ώριμων έργων τα οποία είναι έτοιμα να ξεκινήσουν να κατασκευάζονται.

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΡΑΕ, υπάρχουν σήμερα σε ώριμο ή πολύ ώριμο στάδιο αδειοδότησης, αιολικά έργα συνολικής ισχύος 6.610 MW. Συγκεκριμένα 4200 MW με όρους σύνδεσης, 1623 MW με άδεια εγκατάστασης και 787 MW με σύμβαση αγοραπωλησίας.

Τα έργα αυτά αντιστοιχούν σε συνολική επένδυση πάνω από 10 δισ. ευρώ και θα μπορούσαν να σηματοδοτήσουν μια νέα φάση πράσινης ανάπτυξης με τη δημιουργία μεγάλου αριθμού θέσεων εργασίας. Πρόκειται κατά κανόνα για μεγάλα έργα, πολλά από τα οποία αφορούν και διασυνδέσεις νησιωτικών συμπλεγμάτων με το ηπειρωτικό σύστημα, με εμπλεκόμενες όλες τις μεγάλες και γνωστές εταιρείες του κλάδου.

Είναι δε χαρακτηριστικό ότι προς το τέλος του 2013, το

“Εξάλλου, σε θεωρητικό τουλάχιστον επίπεδο, η έλευση του νομοσχεδίου του «New Deal», παρά το γεγονός ότι δημιουργεί σημαντικές επιβαρύνσεις στα υφιστάμενα αιολικά έργα, εκτιμάται ότι βάζει τέλος σε μία μακρά περίοδο αβεβαιότητας, εξασφαλίζοντας ένα σταθερό επενδυτικό περιβάλλον, με μειωμένα επενδυτικά ρίσκα, συνθήκη που διευκολύνει την επανέναρξη παλαιών έργων και το σχεδιασμό καινούριων.

ΥΠΕΚΑ έδωσε το «πράσινο φως» για μεγάλα αιολικά projects εκατοντάδων μεγαβάτ, κίνηση η οποία, αν μη τι άλλο, αποτυπώνει την ύπαρξη πολιτικής βούλησης.

Πρόκειται αναλυτικότερα για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων για 9 μεγάλα αιολικά πάρκα 218,5 MW στις Κυκλάδες, στα νησιά Άνδρο, Τήνο, Πάρο και Νάξο, 7 μεγάλα αιολικά πάρκα, συνολικής ισχύος 204,2 MW, στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας και Δυτικής Ελλάδας και 7 μεγάλα έργα συνολικής ισχύος 465 MW στους νομούς Ημαθίας και Κοζάνης.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΥΠΕΚΑ, στο σύνολό τους τα παραπάνω έργα, πέρα από τις 2.053 γιγαβατώρες που αναμένεται να προσφέρουν στο σύστημα ετησίως, θα αποφέρουν στην πραγματική οικονομία περίπου 1,065 δισ ευρώ. ■

Οι τελευταίες μέρες της Πομπηίας

(Το βραχυπρόθεσμο κέρδος «über alles!» και το μέλλον «τσιμέντο να γίνει»)

του Δρ. Ιωάννη Τσιπουρίδη

Προέδρου του ΔΣ της ΕΛΕΤΑΕΝ (Ελληνική Επιστημονική Ένωση Αιολικής Ενέργειας)

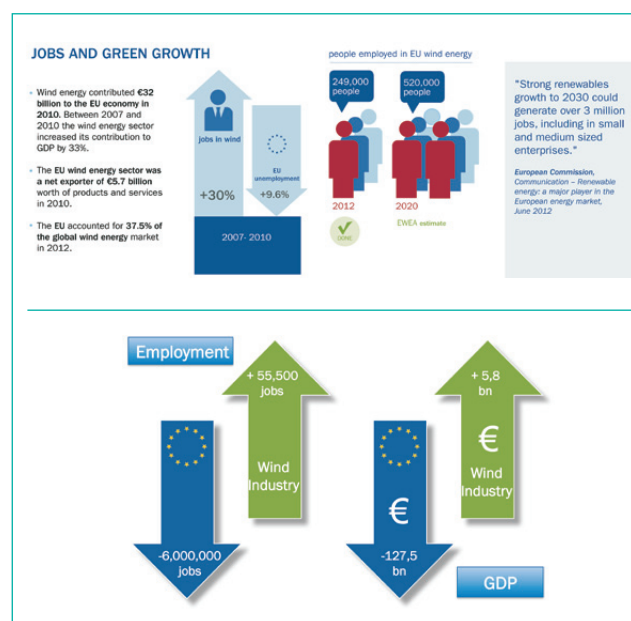
Εκδότη του περιοδικού «Ανεμολόγια»

Δυστυχώς, όπως δείχνουν τα πράγματα, η Ευρώπη μετά από δύο Συμβούλια Υπουργών και με το Συμβούλιο αρχηγών στις 20-21 Μαρτίου 2014, οδεύει προς τον γκρεμό των Ορυκτών Καυσίμων και της Πυρηνικής Ενέργειας. Η Ευρώπη, κάτω από την πίεση της πανίσχυρης βιομηχανίας των ορυκτών καυσίμων και της εξ ίσου ισχυρής Πυρηνικής Βιομηχανίας, θα εγκαταλείψει μια επιτυχή πολιτική προώθησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Παρ' όλο που τα στοιχεία της ίδιας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη μελέτη «Εκτίμηση Επιπτώσεων 2030»¹ οδηγούν σε ακριβώς αντίθετα συμπεράσματα- δηλαδή φιλόδοξους και δεσμευτικούς στόχους ΑΠΕ.

Και όταν λέω επιτυχία, εννοώ με απόλυτα αυστηρά οικονομικά κριτήρια, δηλαδή δημιουργία θέσεων εργασίας, αύξηση του Ευρωπαϊκού ΑΕΠ, εκτόξευση των εξαγωγών, όπως γίνεται σαφές από τα διαγράμματα 1,2 και 3 που παρατίθενται. Είναι χαρακτηριστικό πως στην περίοδο της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας οικονομικής κρίσης κι ενώ όλοι οι δείκτες είναι αρνητικοί, οι αντίστοιχοι για την αιολική ενέργεια είναι θετικοί!

Έτσι, ενώ οι θέσεις εργασίας στην Ευρώπη μειώθηκαν κατά 9,6%, στον αιολικό κλάδο αυξήθηκαν κατά 30%! Σήμερα απασχολούνται 250.000 άτομα και εκτιμάται ότι θα φτάσουν τα 520.000 το 2020. (Διάγραμμα 1&2)

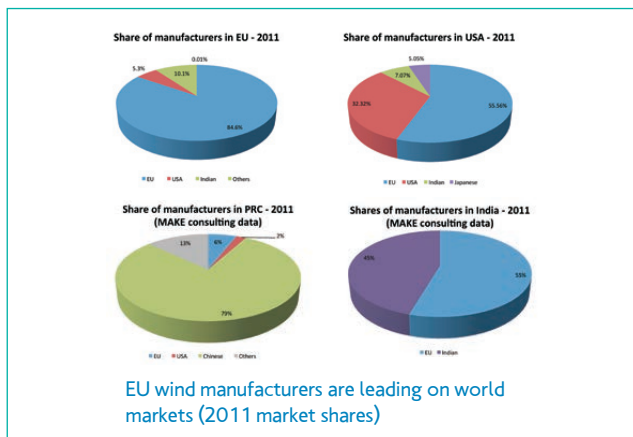
Επίσης, ενώ το ΑΕΠ της Ευρώπης μειώθηκε κατά 127,5 δις €, ο αιολικός κλάδος οδήγησε σε αύξηση του ΑΕΠ κατά 5,8 δις €. (Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 1&2

Τέλος, ο αιολικός κλάδος είναι η εξαγωγική ατμομηχανή της Ευρώπης κυριαρχώντας σε όλες σχεδόν τις αγορές του κόσμου. (Διάγραμμα 3)

Αυτή η οικονομική επιτυχία του κλάδου (καθώς και άλλων κλάδων ΑΠΕ) οδήγησε σε σημαντική μείωση του κόστους των τεχνολογιών (με πιο σημαντική μείωση αυτήν των Φ/Β) με αποτέλεσμα να συναγωνίζεται η αιολική ενέργεια επί

Διάγραμμα 3

ίσοις όροις νέους σταθμούς ορυκτών καυσίμων και να είναι οικονομικότερη από την πυρηνική ενέργεια. Αν μάλιστα ληφθεί υπόψη το πραγματικό κόστος CO₂, τότε η αιολική ενέργεια είναι σαφώς οικονομικότερη. Πρέπει δε, να σημειωθεί πως στο κρίσιμο διάστημα που προηγήθηκε οι δαπάνες για Έρευνα και Ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας ήταν 36 φορές μεγαλύτερες απ' ό,τι οι αντίστοιχες της αιολικής (12,5 δις στην πυρηνική έναντι 0,35 δις στην αιολική). (Διαγράμματα 4&5)

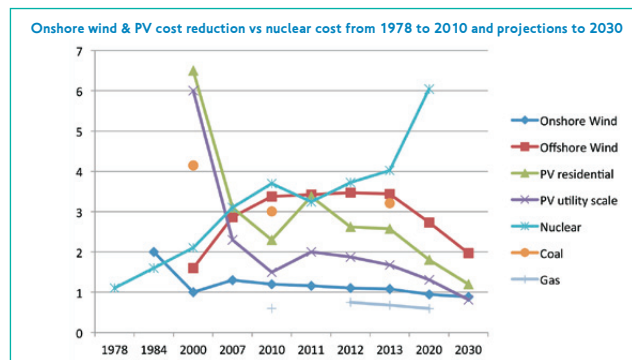
Και δεν είναι μόνο αυτά....

Ήταν μια επιτυχής πολιτική με ενεργειακά κριτήρια. Ενεργειακά κριτήρια που, όπως απέδειξε για άλλη μια φορά η κρίση της Ουκρανίας, πρέπει να ληφθούν πολύ σοβαρά υπόψη, γιατί η Ευρώπη δεν έχει ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, αν και είναι η 2η οικονομία στον κόσμο, παράγει μόλις το 7% της παγκόσμιας ενέργειας, καλύπτει μόλις το 48% των ενεργειακών της αναγκών και το 52% της ενέργειας της εισάγεται και αυτό την κάνει ευάλωτη σε πολιτικές, στρατιωτικές και οικονομικές ανακατατάξεις. Επομένως, η ΕΕ πρέπει να επιδιώκει την ενίσχυση της ενεργειακής της ασφάλειας, η οποία ταυτόχρονα, επειδή θα μειώσει τις εισαγωγές καυσίμων θα μειώσει και τις δαπάνες της και το ισοζύγιο ενεργειακών συναλλαγών της.

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 6, το 2012 η αιολική ενέργεια μείωσε τον λογαριασμό καυσίμων της Ε.Ε. κατά 9,6 δις€ και η μείωση μπορεί να φτάσει τα 22-27 δις€ το 2020 και 47-51 δις€ το 2030.

Η Ε.Ε. δαπανά 1,3 δις € ημερησίως σε εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα και η αιολική ενέργεια μπορεί να συνδράμει στην δραστική μείωση αυτού του ποσού, όπως απεικονίζεται στο διάγραμμα 7.

Ακόμη, όπως έχει ειπωθεί επανειλημμένα, η αιολική ενέργεια βοηθάει στη μείωση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας, παρά τα περί αντιθέτου υποστηριζόμενα από τους λάτρεις

Διάγραμμα 4

των ορυκτών καυσίμων. Πρόσφατες ανακοινώσεις της Ε.Ε.ⁱⁱ και της Ι.Ε.Α.ⁱⁱⁱ αποσαφηνίζουν ότι μελέτες αποδεικνύουν πως οι ΑΠΕ όχι μόνο δεν οδηγούν σε αυξήσεις του κόστους ενέργειας αλλά, αντίθετα, βοηθούν να μειωθεί.

Και το πιο σημαντικό, για όλους αυτούς που δακτυλοδεικνύουν τις ΑΠΕ ως ακριβές, φαίνεται στο διάγραμμα 8: **για κάθε 1 ευρώ ενίσχυσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας δαπανώνται 6 ευρώ για ενίσχυση των ορυκτών καυσίμων.**

Οι επιδοτήσεις στα ορυκτά καύσιμα, είναι στην πραγματικότητα ένα κίνητρο για περισσότερη ρύπανση και έτσι «αποτελούν τον μεγαλύτερο κίνδυνο για τη βιώσιμη ενεργειακή ανάπτυξη» όπως δήλωσε ο Fatih Birol^{iv}, Επικεφαλής Οικονομολόγος του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (ΙΕΑ): *Τα στοιχεία είναι καταλυτικά. Το κρυφό, αυστηρά οικονο-*

“ Η Ευρωπαϊκή Ένωση, αν και είναι η 2η οικονομία στον κόσμο, παράγει μόλις το 7% της παγκόσμιας ενέργειας, καλύπτει μόλις το 48% των ενεργειακών της αναγκών και το 52% της ενέργειας της εισάγεται και αυτό την κάνει ευάλωτη σε πολιτικές, στρατιωτικές και οικονομικές ανακατατάξεις.

μικό, κόστος των ορυκτών καυσίμων που εμείς οι πολίτες έχουμε καταβάλει μέσω της φορολογίας – αλλά όχι με τους λογαριασμούς ρεύματος- είναι τεράστιο. Είναι μύθος λοιπόν ότι το κόστος ενέργειας αυξάνεται εξαιτίας των κλιματικών πολιτικών. Ο μύθος αυτός συντηρείται από τη λανθασμένη σύγκριση του κόστους με το γενναία επιδοτημένο κόστος καυσίμων.

Η πραγματικότητα αποκαθίσταται αν στη σύγκριση ληφθούν υπόψη οι τεράστιες επιδοτήσεις στα ορυκτά καύσιμα και τότε αποδεικνύεται πόσο πολύ φθηνότερες για τους καταναλωτές είναι οι Α.Π.Ε. Αν στη σύγκριση αυτή ληφθεί επιπλέον υπόψη –εκτός από τις επιδοτήσεις- και το εξωτερικό κόστος των ορυκτών καυσίμων, είναι ακόμα πιο εντυπωσιακό το πόσο

COSTS, ENERGY SUBSIDIES AND ELECTRICITY PRICES

- Onshore Wind energy is becoming competitive with fossil fuels. Taking into account the fuel and CO₂ costs, wind energy costs less than the energy generated by coal and gas and is considerably cheaper than nuclear.

With a higher carbon price and the right market design, onshore wind could compete with those technologies.

EU R&D money

€353 mn FOR WIND ENERGY

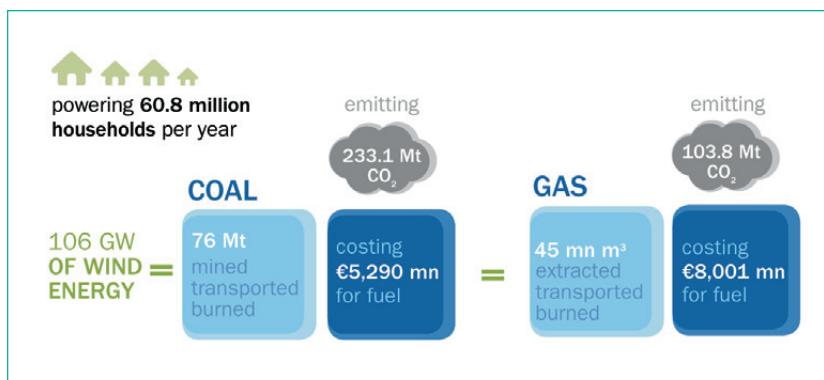
1983 → 2011

€12 bn FOR NUCLEAR

Διάγραμμα 5

- In 2012, wind energy avoided €9.6 bn of fossil fuel costs. Wind energy will avoid €22-27 bn of fuel costs a year by 2020, increasing to €47-51 bn by 2030.
- Wind power can drive down wholesale electricity prices. This is already happening, according to credit agency Moody's and financial analysts UBS.
- The EU's oil and gas import bill in 2012 is estimated at €470 billion – 3.4% of the EU's GDP. This bill has increased by €200 billion over the past three years.

Διάγραμμα 6

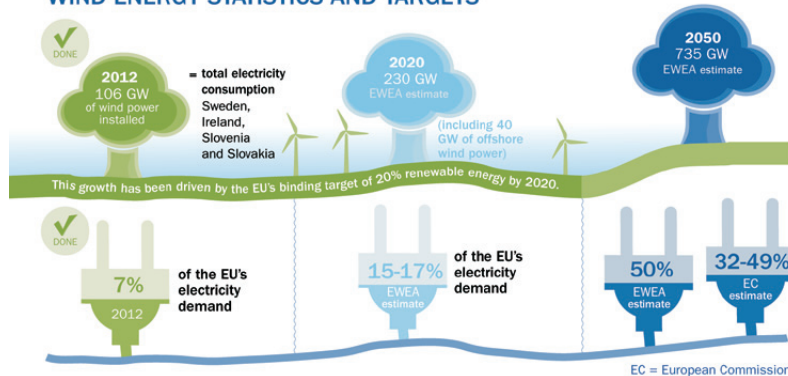
Διάγραμμα 7

"Every time we spend \$1 subsidising renewable (energy sources), we spend \$6 on subsidising fossil fuels."

Connie Hedegaard,
Commissioner for Climate Action,
December 2012

Διάγραμμα 8

WIND ENERGY STATISTICS AND TARGETS

Διάγραμμα 8

φθηνότερες είναι οι Α.Π.Ε. στην πραγματικότητα.

Κι όμως για άγνωστους λόγους που έχουν σχέση με τις μεταφυσικές ιδιότητες του μάρκετινγκ και της διαφήμισης, αυτό αγνοείται και όλοι, ακόμη και φίλίες προς τις ΑΠΕ δυνάμεις, ομολογούν – με θλίψη, είναι αλήθεια – «ναι, αλλά είναι ακριβές»!!

Και δεν είναι μόνο αυτά....

Όπως προκύπτει από το τελευταίο διάγραμμα 9, η ανάπτυξη αιολικής ενέργειας και των άλλων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, συνοδεύεται και από σημαντική μείωση των αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου και κατά κύριο λόγο του διοξειδίου του άνθρακα. Δηλαδή μείωση της

αιτίας δημιουργίας των κλιματικών αλλαγών.

Οι κλιματικές αλλαγές είναι η υπ' αριθμόν μία απειλή της ανθρωπότητας. Κινδυνεύουμε με αφανισμό του πολιτισμού μας, όπως τον γνωρίζουμε. Οι κλιματικές αλλαγές είναι εδώ και όλο και συχνότερα και όλο και τραγικότερα απασχολούν τα δελτία ειδήσεων.

97% όλων των επιστημόνων που ασχολούνται με το θέμα πιστεύουν ότι οι κλιματικές αλλαγές είναι γεγονός και ότι οφείλονται σε ανθρωπογενείς δραστηριότητες, δηλαδή ξεκάθαρα δραστηριότητες που εκπέμπουν αέρια του θερμοκηπίου. Τι κάνει νιάου - νιάου στα κεραμίδια; Μια μαύρη γάτα που κυλίστηκε στο κάρβουνο, πίνει πετρέλαιο και αναπνέει φυσικό αέριο.

Κι όμως το 3% που δεν συμφωνεί με αυτήν την άποψη, καταφέρνει να επηρεάσει την λήψη αποφάσεων. Όπως τυχαίως συμφωνούν μαζί του μεγάλοι βιομηχανικοί κολοσσοί. Το κατά τα άλλα αντικειμενικό BBC είχε εκτεθεί δίνοντας δυσανάλογα περισσότερο βήμα στις απόψεις τους, μέχρι που ήρθαν οι φετινές καταστροφικές πλημμύρες που δεν έλεγαν να σταματήσουν και αναγκάστηκαν να κάνουν πίσω, Για λίγο, είμαι σίγουρος.

Το συγκλονιστικό είναι ακριβώς αυτό. Η χειραγώγηση της πληροφόρησης έχει αναχθεί σε τέτοια επίπεδα που πολλοί δεν την αντιλαμβανόμαστε. Μόλις σοκαριστούμε από ένα καταστροφικό επεισόδιο κλιματικών αλλαγών, έρχεται η επόμενη «συγκλονιστική» είδηση από το χώρο του θεάματος ή ποδόσφαιρου και σε λίγες ώρες ή μέρες οι κλιματικές αλλαγές περνούν σε 2η μοίρα.

Δυστυχώς για εμάς οι Κλιματικές Αλλαγές είναι εδώ και η κατάσταση θα επιδεινώνεται συνεχώς. Μάλιστα αν δεν δράσουμε και η άνοδος της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη ξεπεράσει τους 2° βαθμούς Κελσίου, οι εξελίξεις θα είναι μη αναστρέψιμες.

Ήδη μέχρι σήμερα οι καταστροφές από τις κλιματικές αλλαγές την περίοδο 2007-2012 υπολογίζονται από τα Ηνωμένα Έθνη σε **2,5 τρισεκατομμύρια**. Προφανώς αυτό το νούμερο έχει αυξητικές τάσεις.

Επιπλέον οι άμεσες βλάβες στην υγεία από τη χρήση ορυκτών καυσίμων μόνο στις ΗΠΑ για το 2009 υπολογίζονται σε 850 δις δολάρια. Επομένως, παγκοσμίως πρέπει να αγγίζουν τα **2 τρισεκατομμύρια**.

Αν κάναμε μια συνοπτική ανασκόπηση των στοιχείων που παρατέθηκαν στο παρόν άρθρο θα βλέπαμε ότι:

- Με οικονομικά κριτήρια της λεγόμενης «πραγματικής» οικονομίας, συμφέρει στην Ευρώπη να επενδύσει στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
- Με ενεργειακά κριτήρια και για λόγους ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού, επιβάλλεται η Ευρώπη να επενδύσει στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
- Με άμεσα περιβαλλοντικά κριτήρια για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας των πολιτών της, είναι υποχρεωμένη η Ευρώπη να επενδύσει στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
- Με κλιματικά κριτήρια, για λόγους προστασίας της ίδιας της ζωής, της βιοποικιλότητας, την διασφάλιση της συνέχισης της ανθρωπότητας, θα πρέπει να γίνει κορυφαία και πρωταρχική προτεραιότητα της Ευρώπης η ανάπτυξη, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Κι όμως συνεχίζουμε σαν να μην συμβαίνει τίποτε.

Όπως στην Πομπήια.

Το βραχυπρόθεσμο κέρδος είναι η σταθερή πρώτη προτεραιότητα των κυρίαρχων παικτών της ενεργειακής αγοράς και των μεγάλων οικονομιών του πλανήτη. Παρ' όλο που οι επιχειρήσεις τους θα δεινοπαθήσουν από τις κλιματικές

αλλαγές, διαλέγουν να πιστεύουν το 3%, των σκεπτικιστών της κλιματικής αλλαγής, που κυρίως οι ίδιοι κατευθύνουν – κάτι σαν αυτοεκπληρούμενη προφητεία – για να συνεχίσουν απτόητοι. Και μετά σου λένε επιχειρηματικοί εγκέφαλοι με όραμα, που βλέπουν μακριά στο μέλλον.

Εν μέρει μπορεί να έχουν κάποιο δίκιο.

Οι κλιματικές αλλαγές έχουν μια έντονη ταξική διάσταση. Αλλιώς πλήττεται το χαμόσπιτο του εργάτη και αλλιώς η έπαυλη του μεγιστάνα από τη οργή των κλιματικών αλλαγών.

Ας πούμε λοιπόν, πως αυτοί έχουν μια παραπάνω προστασία και πιστεύουν πως θα γλιτώσουν.

Εμείς οι υπόλοιποι, που δεν έχουμε τα ίδια συμφέροντα, γιατί δεν ξυπνάμε βλέποντας να έρχεται η καταστροφή της Πομπήιας;

Όλοι περιχαρακωμένοι στα μικροσυμφέροντα μας (το μικρό αναφέρεται στη χρονική διάρκεια τους ακριβώς λόγω επερχόμενων κλιματικών καταστροφών) προτιμούμε να αγνοούμε το κίνδυνο; Να επιβιώσουμε σήμερα και ας γίνει ότι θέλει αύριο;

Είναι απίστευτο, αλλά πρέπει να ομολογήσουμε την ήττα της επιστήμης, της λογικής, των αποδείξεων, των στοιχείων, των αδιάσειστων επιχειρημάτων από αυτό που αποκαλείται οικονομία του χρηματιστηρίου και των αγορών. Από αυτό που έχει θεοποιήσει το προσωρινό, που αγοράζει σήμερα για να πουλήσει αύριο, από αυτό που δανείζεται από το μέλλον για να ξοδέψει σήμερα.

Και ίσως να μπορείς να δανειστείς χρήματα από τα έσοδα του μέλλοντος σου και ίσως να μπορείς να τα καταναλώσεις σήμερα υποθηκεύοντας το.

Μπορείς να αγνοήσεις την επιστήμη, αλλά τα φαινόμενα συνεχίζονται ανεξάρτητα από εσένα και θα τα βρεις μπροστά σου και τότε οι δείκτες του χρηματιστηρίου δεν θα έχουν καμία απολύτως σημασία.

Δυστυχώς τίποτε δεν θα έχει σημασία.

Η λύση ήταν είναι και θα είναι όλο και πιο πιεστικά μία και μοναδική: η επίτευξη το ταχύτερο δυνατόν μιας οικονομίας μηδενικού άνθρακα με ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. ■

Πηγή διαγραμμάτων EWEA (www.ewea.gr)

ⁱ <http://www.energypress.gr/news/ELETAEN:-H-Ellada-na-zhthsei-desmeytiko-stoho-anw-toy-30-gia-tis-APE>

ⁱⁱ <http://www.energypress.gr/news/IEA:-Den-eythynontai-oi-prasines-politikes-gia-to-energeiako-kostos-sthn-Eyrwph>

ⁱⁱⁱ <http://www.energypress.gr/news/IEA:-Den-eythynontai-oi-prasines-politikes-gia-to-energeiako-kostos-sthn-Eyrwph>

^{iv} <http://www.energypress.gr/news/F.-Mpirol-IEA:-Oi-epidothseis-sta-orykta-kaysima-einai-o-megalyteros-kindynos-gia-th-biwsimh-anaptyxh>

ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες, 100% θυγατρική της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού, ξεκίνησε τη δραστηριοποίησή της το 2007 με την απόσχιση του Κλάδου των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας της ΔΕΗ, προκειμένου να εστιάσει στην αξιοποίηση του πλούσιου δυναμικού ΑΠΕ της χώρας μας, το οποίο μπορεί να την οδηγήσει σε ενεργειακή ανεξαρτησία και οικονομική ανάπτυξη, εξασφαλίζοντας παράλληλα ένα καθαρότερο περιβάλλον για τις τοπικές κοινωνίες και για τις επόμενες γενιές.

Η επιχείρηση δραστηριοποιείται σε όλες τις μορφές καθαρής ενέργειας, τόσο με δικά της έργα όσο και μέσω συμμετοχικών σχημάτων με ισχυρές εταιρείες του κλάδου (EDF, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ, ΡΟΚΑΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ, ΜΕΚ Ενεργειακή, ΝΑΜΚΟ Ενεργειακή).

Σήμερα διαθέτει ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 147,74 MW, έργα 445 MW που έχουν λάβει άδεια παραγωγής και άνω των 4.100 MW που βρίσκονται σε αναμονή χορήγησης άδειας παραγωγής από τη ΡΑΕ.

Αναλυτικά, στο χαρτοφυλάκιο εγκατεστημένης ισχύος της ΔΕΗ Ανανεώσιμες περιλαμβάνονται 21 αιολικά πάρκα ευρείας γεωγραφικής διασποράς στο Αιγαίο και την Κρήτη, συνολικής ισχύος 81 MW, καθώς και 3 νέα σε φάση κατασκευής, ισχύος 12,6 MW. Επιπλέον, η εταιρεία διαθέτει 16 εν λειτουργία μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς, ισχύος 65,35 MW και 1 νέο σε φάση ηλεκτρισμού, ισχύος 4,2 MW, στον Ιλารίωνα Κοζάνης. Στον τομέα των φωτοβολταϊκών η επιχείρηση ακολούθησε συντηρητική στρατηγική διαθέτοντας 1,32 MW.

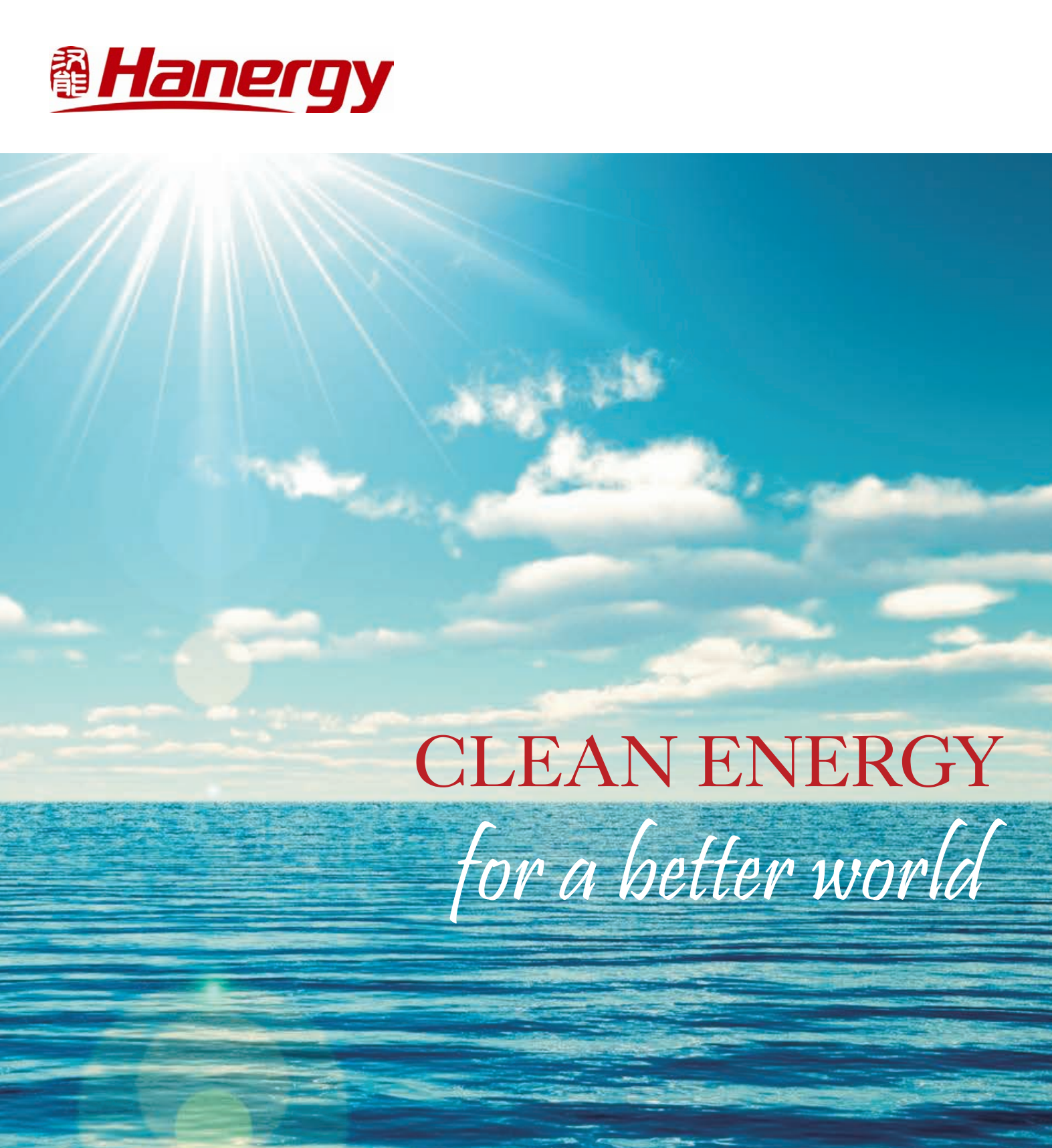
Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες επενδύει σε όλες τις καινοτόμες τεχνολογίες για παραγωγή καθαρής ηλεκτρικής ενέργειας με μηδενικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Κατασκευάζει ένα πρότυπο υβριδικό έργο στην Ικαρία, συνδυασμό αιολικού πάρκου ισχύος 2,7 MW και δύο μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών συνολικής ισχύος 4,15 MW. Το έργο, το οποίο έχει συγκεντρώσει το ενδιαφέρον ακαδημαϊκών και όλων των φορέων του κλάδου, αναμένεται να λειτουργήσει στις αρχές του 2015. Για το συντονισμό του έργου με το ηλεκτρικό δίκτυο του νησιού αναπτύσσονται καινοτόμοι μηχανισμοί αυτοματοποίησης που θα αποτελέσουν τη βάση για επόμενα υβριδικά έργα, τα οποία κρίνονται πλέον προαπαιτούμενα για περαιτέρω αξιοποίηση του αιολικού

μας δυναμικού σε μη διασυνδεδεμένα νησιά. Η ίδια ιδέα μελετάται ευρέως και σε αντλησιοταμιευτικά έργα συνδυασμού αιολικού πάρκου και υδροηλεκτρικού σταθμού στο διασυνδεδεμένο σύστημα.

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες κατέχει τα μισθωτικά δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης των γεωθερμικών πεδίων Μήλου-Κιμώλου-Πολυαίγου, Λέσβου, Νισύρου και Μεθάνων, με δυνατότητα ηλεκτροπαραγωγής καθαρής ενέργειας και με πολλαπλές δυνατότητες άλλων χρήσεων, όπως τηλεθέρμανση, αφαλάτωση, ιχθυοκαλλιέργειες, θερμοκήπια κλπ. Μέσα στους επόμενους μήνες, η εταιρεία θα προχωρήσει σε ανοικτή διαδικασία για την εξεύρεση στρατηγικού εταίρου με διεθνή εμπειρία στην ανάπτυξη και εκμετάλλευση γεωθερμικών σταθμών.

Η παραγωγή ενέργειας για το 2013 ξεπέρασε τις 294 GWh, ενώ ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης διαμορφώθηκε σε € 28,4 εκατ. και αυξήθηκε σημαντικά η κερδοφορία της. Η υγιής οικονομική διάρθρωση, ο σχεδόν μηδενικός δανεισμός, το πλήρως διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο και οι στρατηγικές συνεργασίες αποτελούν τις βάσεις της αναπτυξιακής στρατηγικής της ΔΕΗ Ανανεώσιμες, η οποία μέσα από το επιχειρηματικό της σχέδιο για την περίοδο 2014 – 2018, με σχεδιαζόμενες επενδύσεις ύψους € 398,24 εκατ., στοχεύει στον υπερδιπλασιασμό του χαρτοφυλακίου εγκατεστημένης ισχύος της και στη σημαντική ενίσχυση του μεριδίου της στην αγορά.

The background of the advertisement is a vibrant photograph of a bright sun in a clear blue sky, with rays of light extending across the frame. Below the sky is a calm blue ocean with gentle ripples. Scattered white clouds are visible in the sky.

CLEAN ENERGY *for a better world*

A multinational clean energy power generation company
+ 6GW operating hydro power plants
Largest thin film solar manufacturer
+10,000 employees worldwide

HANERGY SOLAR POWER GREECE
member of Hanergy Holding Group

Kon. Karamanli Ave, Voula, Athens
info-gr@hanergy.eu
Tel: 210 89 40 200 | Fax: 210 89 40 201

www.hanergy.com | www.hanergy.eu

VESTAS

Vestas®

Η Vestas, είναι ο μοναδικός παγκόσμιος όμιλος εταιριών που απασχολείται αποκλειστικά με την αιολική ενέργεια αγωνιζόμενος για την εξασφάλιση αξιοπιστίας στα επιχειρηματικά εγχειρήματα των πελατών της και τη μείωση του ενεργειακού κόστους. Με περισσότερες από 44.000 εγκατεστημένες ανεμογεννήτριες σε 65 χώρες και στις 5 ηπείρους, η εταιρία κατέχει ηγετική θέση σε παγκόσμιο επίπεδο στον τομέα της αιολικής ενέργειας.

Η επιτυχία μας είναι αποτέλεσμα της δέσμευσης μας στην εξέλιξη της τεχνολογίας και στο εκτεταμένο πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης για την αιολική ενέργεια. Με περισσότερα από 30 χρόνια εμπειρίας στην μετατροπή της φυσικής δύναμης του ανέμου σε σύγχρονη ενέργεια, έχουμε εκατονταπλασιάσει τις δυνατότητες παραγωγής των ανεμογεννητριών. Διαθέτουμε μια πλήρως καθετοποιημένη παραγωγή κατασκευάζοντας οι ίδιοι τα περισσότερα μέρη των ανεμογεννητριών και έχουμε έντονη τοπική παρουσία σε πολλές χώρες σε παγκόσμιο επίπεδο και σημαντική, με ταχύτατη ανάπτυξη, παρουσία σε Ελλάδα και Κύπρο.

Το όραμα μας είναι ο άνεμος να καταστεί ισότιμος των συμβατικών πηγών ενέργειας όπως είναι το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο.

Πρωτοπόροι και στην Ελλάδα

Η Vestas έχει παρουσία στην Ελλάδα από το 1985, ενώ ως Vestas Hellas S.A. δραστηριοποιείται από το 2001. Η εταιρία κατέχει ηγετική θέση στην ελληνική αγορά, διεκδικώντας τα μεγαλύτερα και σημαντικότερα έργα. Η πολυετής παρουσία μας, η εμπειρία μας όλα αυτά τα χρόνια, η οργανωτική μας δομή με τοπικές ομάδες εγκατάστασης και συντήρησης έργων, η τεχνολογική μας υπεροχή και η επιχειρησιακή μας αρτιότητα δικαιολογούν και εξασφαλίζουν το μερίδιο αγοράς μας που είναι περίπου 50%*.

Το αντικείμενο εργασιών της Vestas Hellas είναι η πώληση, εγκατάσταση και συντήρηση ανεμογεννητριών σε Ελλάδα, Κύπρο και άλλες Βαλκανικές χώρες. Η εταιρεία στεγάζεται στο Μαρούσι και απασχολεί περίπου 120 επαγγελματίες τεχνολόγους όλων των επιστημονικών πεδίων, με τους μισούς από αυτούς αποσπασμένους στα διάφορα αιολικά πάρκα της ελληνικής επικράτειας και των λοιπών περιοχών ευθύνης της.

Η μεγάλη μας εμπειρία στην παροχή υπηρεσιών παγκοσμίως, καθώς και η καλά οργανωμένη διάρθρωση των

κέντρων συντήρησης της εταιρίας μας, μας επιτρέπουν να παρέχουμε κάλυψη στο μεγαλύτερο μέρος της χώρας, εξασφαλίζοντας έτσι αποτελεσματική διαχείριση των εγκατεστημένων αιολικών πάρκων. Αυτό αποτελεί την εγγύηση για την απόδοση των επενδύσεων, την ελαχιστοποίηση του οικονομικού κινδύνου, και άρα τη βελτίωση της αξιοπιστίας του επιχειρηματικού εγχειρήματος. Η Vestas Hellas έχει αναπτύξει το μεγαλύτερο και πιο οργανωμένο δίκτυο συντήρησης και λειτουργίας ανεμογεννητριών στην Ελλάδα αφού διαθέτει σημεία τεχνικής υποστήριξης σε Λιβαδειά, Σιδηρόκαστρο, Πάτρα, Τρίπολη, Κρανίδι, Αλεξανδρούπολη και Κρήτη.

GES

Με περισσότερα από 30 χρόνια εμπειρίας, ένα ασύγκριτο ρεκόρ από έργα σε όλο τον κόσμο, παρουσία σε περισσότερες από 40 χώρες και πάνω από 4.000 εργαζομένους, η Global Energy Services συνεχίζει να είναι ο πιο αξιόπιστος συνεργάτης για πολλές από τις κορυφαίες επιχειρήσεις ΑΠΕ παγκοσμίως.

Η Global Energy Services (GES) είναι παγκοσμίως ο ηγέτης στην κατασκευή και παροχή υπηρεσιών στην αιολική και ηλιακή ενέργεια:

- Πάνω από 4,000 εργαζόμενοι
- Έργα σε περισσότερες από 40 χώρες σε 4 ηπείρους.
- Υπηρεσίες σε όλο τον κύκλο εργασιών του έργου, «σε όλη τη διαδρομή». Πιο συγκεκριμένα:
 - μελέτη,
 - κατασκευή (έργα πολιτικού μηχανικού, έργα ηλεκτρολόγου μηχανικού, υποσταθμοί, γραμμές μεταφοράς κλπ),
 - ανέγερση/εγκατάσταση (μεταφορά, ανέγερση, εγκατάσταση, commissioning κλπ) και
 - λειτουργία & συντήρηση (ανεμογεννήτριες, πάνελς, επισκευή πτερυγίων, υποσταθμοί, γραμμές μεταφοράς, χωματουργικά, εκχιονισμοί κλπ)
- Ασύγκριτο ρεκόρ από έργα
 - Αιολικά: 10,800 MW κατασκευή, 20,600 MW ανέγερση, 12,500 MW λειτουργία & συντήρηση
 - Φωτοβολταϊκά: 260 MW κατασκευή EPC, 350 MW λειτουργία & συντήρηση

Αιολικά Πάρκα

Η GES είναι παγκοσμίως ο πιο έμπειρος Ανεξάρτητος Πάροχος Υπηρεσιών (ISP) στην κατασκευή αιολικών πάρκων. Με δραστηριότητα στον τομέα της αιολικής ενέργειας από το 1994, έχουμε ένα ασυναγώνιστο ιστορικό σε MW που έχουν εγκατασταθεί και είναι σε λειτουργία. Συνολικά, παρείχαμε υπηρεσίες turnkey κατασκευής (BoP) για αιολικά πάρκα ισχύος πάνω από 10,800 MW, έχουμε εγκαταστήσει ανεμογεννήτριες συνολικής ισχύος 20,600 MW (αντιπροσωπεύοντας το 8% του παγκόσμιου συνόλου) και έχουμε πάρκα ισχύος 12,500 MW υπό λειτουργία και συντήρηση (O&M).

Ως μια παγκόσμια εταιρία, που δραστηριοποιείται στην αιολική ενέργεια σε 40 χώρες, η GES καλύπτει όλο τον

κύκλο εργασιών, από την μελέτη και κατασκευή, ως την διασύνδεση και ηλεκτρίση των έργων. Έχουμε επίσης τεράστια εμπειρία στην εγκατάσταση και την συντήρηση των ανεμογεννητριών, συνεργαζόμενοι με πολλούς διαφορετικούς κατασκευαστές, όπως οι Gamesa, Vestas, Siemens, Acciona, General Electric, Repower, Dewind, Suzlon, Clipper, Areva, Sinovel, Nordex και Alstom.

Η GES δραστηριοποιείται και στον τομέα των υπεράκτιων αιολικών πάρκων από το 2009, συμμετέχοντας μάλιστα στο πρώτο off-shore αιολικό πάρκο της Γερμανίας. Εκτός από την ιδιαίτερη πείρα μας στην υπεράκτια αιολική ενέργεια, αξιοποιούμε την εμπειρία μας σε πλωτές πλατφόρμες πετρελαίου και φυσικού αερίου από τον Κλάδο Βιομηχανίας του ομίλου μας.

Φωτοβολταϊκά Πάρκα

Η GES δραστηριοποιείται στην ηλιακή ενέργεια από το 2004, παρέχοντας υπηρεσίες EPC κατασκευής σε έργα συνολικής ισχύος 260 MW, καθώς και υπηρεσίες λειτουργίας & συντήρησης (O&M) συνολικής ισχύος 350 MW. Η GES αναγνωρίζεται ως ο ηγέτης στην κατασκευή και συντήρηση φωτοβολταϊκών πάρκων στην Νότια Ευρώπη και την Αμερική, με συνεργασίες που περιλαμβάνουν τις κορυφαίες εταιρίες φωτοβολταϊκών έργων, όπως οι Element Power, EDP, Enel Green Power, AES Solar, Gestamp Renewables, Fotowatio, Orisol and GA-Solar.

Η GES έχει συνεργαστεί με όλους τους κορυφαίους προμηθευτές φωτοβολταϊκών πάνελ και λοιπού βασικού εξοπλισμού. Προσφέρουμε τις ακόλουθες υπηρεσίες στον τομέα των φωτοβολταϊκών έργων:

- Έργα «Με το κλειδί στο χέρι»
- Ηλεκτρική και μηχανική εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ και των σχετικών υποδομών τους
- Συστήματα Ελέγχου: Έχουμε αναπτύξει το δικό μας σύστημα ελέγχου, επιτρέποντας 24/7 τοπικό έλεγχο και τηλε-εποπτεία
- Υψηλού επιπέδου συντήρηση και λειτουργία των φωτοβολταϊκών πάρκων και των σχετικών υποδομών

Η GES επενδύει στη διαρκή βελτίωση των υπηρεσιών της, με υψηλά στάνταρ ποιότητας, σεβόμενη όλους τους αυστηρούς κανόνες υγιεινής και ασφάλειας. Εκπαιδεύουμε συνεχώς το προσωπικό μας στα 3 ιδιόκτητα κέντρα εκπαίδευσης στη Μαδρίτη, στις ΗΠΑ και το Μεξικό.

GAMESA

Η GAMESA είναι η μεγαλύτερη εταιρεία στην Ισπανία στον τομέα της κατασκευής ανεμογεννητριών, και μία από τις κορυφαίες παγκοσμίως, έχοντας εγκαταστήσει ανεμογεννήτριες ισχύος 28,843 MW σε 42 χώρες, έως το τέλος του 2013, με βιομηχανικές εγκαταστάσεις σε Ισπανία, ΗΠΑ, Βραζιλία, Κίνα και Ινδία.

Σημαντικό κομμάτι της δραστηριότητας της GAMESA αποτελεί η λειτουργία και η συντήρηση αιολικών πάρκων, συντηρώντας σήμερα ένα συνολικό αριθμό αιολικών πάρκων που το 2013 ανέρχόταν σε 19,962 MW σε 33 χώρες.

Παράλληλα δραστηριοποιείται στην ανάπτυξη, την κατασκευή και την πώληση αιολικών πάρκων, έχοντας υλοποιήσει πλέον των 236 αιολικών πάρκων ισχύος 6,400 MW, ενώ κατέχει ένα χαρτοφυλάκιο έργων ισχύος 18,286 MW σε διάφορες φάσεις ανάπτυξης 16 χώρες, σε Ευρώπη, Ασία και Αμερική.

Η GAMESA δραστηριοποιείται έντονα στην Ελληνική αγορά με σκοπό την προμήθεια και συντήρηση ανεμογεννητριών σε επενδυτές.

Στόχος της GAMESA είναι η παροχή στον πελάτη ενός ολοκληρωμένου επιχειρηματικού μοντέλου (value chain know how), μοναδικού στον χώρο της αιολικής ενέργειας, που περιλαμβάνει όλα τα στάδια, από την ανάπτυξη ενός αιολικού πάρκου, την υλοποίηση, έως και την λειτουργία και την συντήρηση αυτού.

Η GAMESA παρέχει ένα ευρύ φάσμα ανεμογεννητριών που περιλαμβάνουν την Gamesa 850 kW, την Gamesa 2,0-2,5 MW και την Gamesa 5,0 MW, η τελευταία μάλιστα είναι τώρα διαθέσιμη τόσο για χερσαία όσο και για υπεράκτια εγκατάσταση. Η νέα G 114-2.0 MW και G 128-5.0 MW ξεχωρίζουν ανάμεσα στις πλατφόρμες του τρέχοντος έτους. Το αντικείμενο εργασιών της GAMESA στην Ελλάδα, χώρα στην οποία εγκαταστάθηκε τα τέλη του 2000, περιλαμβάνει και τις τρεις κύριες δραστηριότητες του ομίλου, δηλαδή την πώληση και την συντήρηση ανεμογεννητριών, καθώς και την ανάπτυξη και πώληση με το κλειδί στο χέρι αιολικών πάρκων.

Έως σήμερα έχουν χορηγηθεί στην χώρα μας, σε εταιρείες του ομίλου GAMESA, Άδειες Παραγωγής για 25 αιολικά

πάρκα ισχύος 580 MW, από ένα σημαντικά μεγαλύτερο χαρτοφυλάκιο έργων υπό ανάπτυξη. Ταυτόχρονα έχουν ολοκληρωθεί έργα στην Μαγνησία, στην Ημαθία, στην Κοζάνη, στην Βοιωτία και στην Μεσσηνία συνολικής ισχύος 87,3 MW.

Η GAMESA δραστηριοποιείται έντονα στην Ελληνική αγορά με σκοπό την προμήθεια και συντήρηση ανεμογεννητριών σε επενδυτές.

Συνολικά έχουν εγκατασταθεί ανεμογεννήτριες GAMESA σε δώδεκα αιολικά πάρκα στην Ελλάδα και Κύπρο, συνολικής ισχύος 200 MW.

THERE IS A GLOBAL WIND BLOWING IN OUR INDUSTRY - BUT IN WHICH DIRECTION?

New opportunities are increasingly found in challenging locations and in mature markets. We are the global market leader in construction and services for the wind and solar industry. With over 4000 employees, 20 years of experience in renewables and an unmatched track record of projects all over the world, we are a trusted partner to the world's leading utilities, wind turbine and solar manufacturers as well as investors and developers.

With you all the way

www.services-ges.com

GES
GLOBAL ENERGY SERVICES

EDF EN HELLAS A.E.

Η EDF Énergies Nouvelles, παγκόσμιος ηγέτης στον τομέα της παραγωγής «πράσινης» ηλεκτρικής ενέργειας, θυγατρική της γαλλικής Électricité de France, αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς επενδυτές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παγκοσμίως. Δραστηριοποιείται κυρίως στην Ευρώπη και τη Βόρειο Αμερική, με αντικείμενο την ανάπτυξη, χρηματοδότηση, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση έργων ΑΠΕ αλλά πρόσφατα εισήλθε και σε νέες πολλά υποσχόμενες αγορές όπως η Ινδία, το Ισραήλ, το Μαρόκο και η Νότιος Αφρική. Το ανθρώπινο δυναμικό που απασχολεί η EDF EN σε 18 συνολικά χώρες ανέρχεται σε περίπου 3.050 εργαζομένους.

Η EDF EN HELLAS A.E., ευθυγραμμισμένη με τους στόχους και τις αρχές της μητρικής εταιρείας EDF Energies Nouvelles, επιδιώκει πάντα τις επενδύσεις στο χώρο της παραγωγής και πώλησης ηλεκτρικού ρεύματος από ΑΠΕ στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης, με γνώμονα το σεβασμό στο περιβάλλον και τη νομοθεσία που το διέπει και την ενίσχυση των τοπικών οικονομιών και κοινωνιών αξιοποιώντας τις καθαρές πηγές ενέργειας.

Έως τον Δεκέμβριο του 2013 εγκαταστάθηκαν παγκοσμίως 6.611 MW ενώ 1.986 MW βρίσκονταν υπό κατασκευή. Η παραγόμενη ενέργεια για το 2013 ανήλθε σε 11,1 TWh. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι διαθέτει στο χαρτοφυλάκιό της και 1.500 MW από offshore αιολικά πάρκα στο Βέλγιο, την Αγγλία και την Γαλλία.

Ισχυρή παρουσία και στην Ελλάδα

Η EDF EN HELLAS A.E., θυγατρική της EDF Energies Nouvelles, συστάθηκε το 2005 και αποτελεί σήμερα μια από τις μεγαλύτερες επενδυτικές εταιρείες στον τομέα παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην Ελλάδα.

Μέσω των θυγατρικών της εταιρειών, αναπτύσσει και θέτει σε λειτουργία Αιολικούς, Φωτοβολταϊκούς και Υβριδικούς

Σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελληνική Επικράτεια.

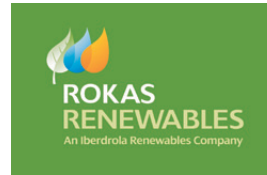
Πρωτοπόρος παραγωγός ΑΠΕ και για το 2013 παραμένει η EDF EN HELLAS A.E. αφού η συνολική εγκατεστημένη ισχύς της ανέρχεται σε 328,95MW εκ των οποίων 316,5 MW προέρχονται από Αιολικούς Σταθμούς και 12,446 MW από Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς. Συγκεκριμένα κατέχει

- 16 Αιολικά Πάρκα σε λειτουργία
- 8 Φωτοβολταϊκά Πάρκα σε λειτουργία

Επίσης, διαθέτει έργα με άδειες παραγωγής συνολικής ισχύος περίπου 2.000 MW, με 300 περίπου MW να βρίσκονται ήδη σε ώριμο αδειοδοτικό στάδιο, και έχει υποβάλλει προς την ΠΑΕ αιτήσεις για επιπλέον άδειες παραγωγής συνολικής ισχύος 1.300 MW περίπου, η αξιολόγηση των οποίων αναμένεται.

Η EDF EN HELLAS A.E., ευθυγραμμισμένη με τους στόχους και τις αρχές της μητρικής εταιρείας EDF Energies Nouvelles, επιδιώκει πάντα τις επενδύσεις στο χώρο της παραγωγής και πώλησης ηλεκτρικού ρεύματος από ΑΠΕ στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης, με γνώμονα το σεβασμό στο περιβάλλον και τη νομοθεσία που το διέπει και την ενίσχυση των τοπικών οικονομιών και κοινωνιών αξιοποιώντας τις καθαρές πηγές ενέργειας.

ROKAS RENEWABLES

Η Rokas Renewables αποτελεί ηγετική παρουσία στον κλάδο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην Ελλάδα, όντας μια από τις πρώτες επιχειρήσεις που διέκριναν τις προοπτικές του κλάδου στη χώρα μας και επένδυσαν σε αυτόν.

Εδώ και 20 χρόνια η Εταιρεία κατασκευάζει αιολικά πάρκα σε όλη την ελληνική επικράτεια, υλοποιώντας παράλληλα τις αντίστοιχες υποστηρικτικές υποδομές όπως το οδικό και το ηλεκτρικό δίκτυο. Η δραστηριότητα αυτή της έχει δώσει εμπειριστατωμένη αλλά και πολύπλευρη γνώση των

Η Rokas Renewables είναι θυγατρική εταιρεία του Ομίλου Iberdrola, ενός από τους μεγαλύτερους ενεργειακούς Ομίλους παγκοσμίως και παγκόσμιου ηγέτη στην αιολική ενέργεια.

διαδικασιών υλοποίησης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Παράλληλα, η υλοποίηση αυτών των έργων στηρίζει τις τοπικές κοινωνίες που φιλοξενούν τα αιολικά πάρκα, οι οποίες ωφελούνται από τη λειτουργία τους λόγω των εσόδων που προσφέρουν στην τοπική αυτοδιοίκηση, τα έργα υποδομής που δημιουργούνται, τις νέες θέσεις εργασίας και το καθαρότερο περιβάλλον.

Η Rokas Renewables λειτουργεί σήμερα 18 αιολικά πάρκα και 4 φωτοβολταϊκούς σταθμούς συνολικής ισχύος 261,5MW. Παράλληλα, το πρώτο αιολικό πάρκο του Ομίλου στην Κύπρο, ισχύος 20MW, τέθηκε πρόσφατα σε

λειτουργία αυξάνοντας έτσι την συνολική εγκατεστημένη ισχύ σε 281,5MW.

Εκτός από την ηγετική της θέση στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, η Rokas Renewables κατέχει επίσης από το 1958 ηγετική θέση στον κλάδο του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, με σημαντικά έργα κυρίως για λιμάνια αλλά και για τη βαριά βιομηχανία.

Η Rokas Renewables είναι θυγατρική εταιρεία του Ομίλου Iberdrola, ενός από τους μεγαλύτερους ενεργειακούς Ομίλους παγκοσμίως και παγκόσμιου ηγέτη στην αιολική ενέργεια. Η Iberdrola λειτουργεί με επιτυχία στον κλάδο της ενέργειας τα τελευταία 150 χρόνια, ενώ έχει παρουσία σε περισσότερες από 40 χώρες. Πιο συγκεκριμένα, ο κλάδος των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας αποτελεί για τον Όμιλο Iberdrola ένα από τα σημαντικότερα οχήματα ανάπτυξης. Έτσι, διατηρεί αμείωτη τη δέσμευσή της στην αξιοποίηση των καθαρότερων πηγών ενέργειας, καθώς για την Iberdrola η σωστή ανάπτυξη των κοινωνιών προϋποθέτει τη χρήση μοντέλων που προάγουν την αειφορία.

Η Rokas Renewables, σε πλήρη ταύτιση με τις αρχές του Ομίλου Iberdrola, συνδυάζει επιτυχώς τη διεθνή εμπειρία και την τεχνογνωσία της ισπανικής μητρικής εταιρείας με τη δική της πρωτοπόρο παρουσία στην τοπική αγορά. Ως εκ τούτου, επιτυγχάνει την ανάπτυξη και την κατασκευή έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με υψηλή ποιότητα αλλά και αίσθημα κοινωνικής ευθύνης.

ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

ΤΕ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ιδρύθηκε το 1997 σαν θυγατρική της ΤΕΡΝΑ Α.Ε. με σκοπό να αναλάβει έργα στο τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Το επίκεντρο των εργασιών της εταιρείας είναι η ανάπτυξη, κατασκευή και λειτουργία μονάδων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ στους τομείς αιολικής, ηλιακής, υδροηλεκτρικής ενέργειας και βιομάζας. Το 2000 ξεκίνησε η εμπορική λειτουργία του πρώτου αιολικού πάρκου ισχύος 11,12 MW.

Το 2007 η εταιρεία εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αθηνών σαν θυγατρική του ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ.

Από την ίδρυσή της η εταιρεία δραστηριοποιήθηκε στην πράσινη ανάπτυξη και κυρίως στα Αιολικά Πάρκα. Σήμερα είναι ένας από τους μεγαλύτερους παραγωγούς στον κλάδο των ΑΠΕ στην Ελλάδα. Με την άρτια οργάνωση και υποδομή της, καλύπτει όλους τους τομείς παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε., ενώ τα τελευταία χρόνια δραστηριοποιείται δυναμικά και στον τομέα της διαχείρισης απορριμμάτων.

Το επίκεντρο των εργασιών της εταιρείας είναι η ανάπτυξη, κατασκευή και λειτουργία μονάδων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ.

Εγχώρια Δραστηριότητα

Από το 1997 μέχρι σήμερα, η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ έχει αποκτήσει σημαντική εμπειρία και μπορεί να αντεπεξέλθει αποτελεσματικά σε όλες τις βαθμίδες ανάπτυξης των έργων ΑΠΕ και συγκεκριμένα:

- Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Έργων ΑΠΕ
- Αδειοδότηση
- Χρηματοδότηση Έργου
- Κατασκευή
- Λειτουργία και Συντήρηση

Μονάδες ΑΠΕ σε λειτουργία και υπό κατασκευή

- 819 MW σε 39 αιολικά πάρκα
- (565 MW στην Ελλάδα, 30 MW στη Βουλγαρία, 86 MW στην Πολωνία, 138 MW στις ΗΠΑ)
- 15 MW ΜΥΗΕ
- 10,5 MW Φωτοβολταϊκά πάρκα

Μονάδες ΑΠΕ υπό ανάπτυξη

- Πάνω από 5.350 MW από αιολικά πάρκα στην Ελλάδα
- 3.260 MW σε Μικρά και Μεγάλα ΥΗΕ και έργα αντλησιοταμίευσης
- 21,44 MW Βιομάζα
- 33,6 MW Μονάδες Βιοαερίου

Διεθνής δραστηριότητα

Η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ δραστηριοποιείται σε πολλές χώρες ανά τον κόσμο είτε αναλαμβάνοντας δικές της δραστηριότητες ανάπτυξης είτε συμμετέχοντας σε διεθνείς κοινοπραξίες. Έχει δημιουργήσει πολλές συμμαχίες με σημαντικούς παράγοντες σε κάθε χώρα, γεγονός που δίνει στην εταιρεία γνώση της εντόπιας πραγματικότητας.

Ανάμεσα στις χώρες στις οποίες η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ έχει σημαντικές προοπτικές στην ανάληψη συγκεκριμένων έργων συμπεριλαμβάνονται οι κάτωθι:

- ΗΠΑ
- Βουλγαρία
- Ρουμανία
- Αλβανία
- Πολωνία
- Αίγυπτος
- Καναδάς

ENTEKA

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

*Με όραμα ένα καθαρότερο πλανήτη
για τις επόμενες γενιές...*

Από το 1984 αναπτύσσουμε, επενδύουμε, κατασκευάζουμε και λειτουργούμε αιολικά πάρκα.

Σε ένα πολύπλοκο και απαιτητικό περιβάλλον, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, εφαρμόζουμε υψηλής ποιότητας διαδικασίες ανάπτυξης έργων (πιστοποίηση κατά ISO 9001:2000 της θυγατρικής εταιρείας ENORA) και μέτρησης αιολικού δυναμικού (διαπίστευση κατά EN17025:2005). Η **ENTEKA A.E.** και οι συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις, καλύπτουν με επιτυχία και αποτελεσματικότητα όλες τις φάσεις ενός έργου **Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας**, από τη σύλληψη της επιχειρηματικής ιδέας μέχρι την λειτουργία του και την παραγωγή καθαρής ενέργειας.

Με νέες στρατηγικές συμμαχίες, με σχεδιασμό και γνώση, η **ENTEKA A.E.** δημιουργεί πραγματική προστιθέμενη αξία στις ενεργειακές επενδύσεις για λογαριασμό της ίδιας και των συνεταίρων της.

EN.TE.KA A.E.

Τύχης 2 , 152 33 Χαλάνδρι

Τηλ.: +30 210 6816803 Fax: +30 210 6816837

e-mail: enteka@enteka.gr

ENEL GREEN POWER

Η Enel Green Power (EGP) είναι εταιρεία του Ομίλου Enel απόλυτα προσανατολισμένη στην ανάπτυξη και διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε διεθνές επίπεδο, με δραστηριότητες σε Ευρώπη και Αμερική. Το 2012, η εταιρεία παρήγαγε πάνω από 25 δισεκατομμύρια kWh από υδροηλεκτρική, ηλιακή, αιολική ενέργεια, καθώς και γεωθερμία –ικανών για να καλύψουν τις ενεργειακές ανάγκες περισσότερων από 10 εκατομμυρίων οικογενειών και να αποφευχθεί η εκπομπή 18 εκατομμυρίων τόννων CO₂ στην ατμόσφαιρα. Η Εταιρεία έχει εγκατεστημένη ισχύ πάνω από 8.000 MW από ένα μείγμα πηγών, το οποίο περιλαμβάνει αιολική, ηλιακή, υδροηλεκτρική ενέργεια, γεωθερμία και βιομάζα. Επί του παρόντος, η EGP έχει περισσότερα από 700 υπό λειτουργία έργα σε 16 χώρες σε Ευρώπη και Αμερική.

Η Enel Green Power είναι παρούσα στην Ελλάδα με έργα ΑΠΕ εγκατεστημένης ονομαστικής ισχύος περίπου 290 MW, αξιοποιώντας αιολικές, ηλιακές και υδροηλεκτρικές πηγές ενέργειας.

Τα αιολικά πάρκα της EGP, συνολικής ονομαστικής ισχύος 199 MW, εντοπίζονται κυρίως στη Θράκη, καθώς, επίσης,

Οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της εταιρικής κοινωνικής υπευθυνότητας ενσωματώνονται πάντα στη στρατηγική και τις επιχειρηματικές πρακτικές της Enel Green Power Hellas.

στη Μακεδονία και την Πελοπόννησο, την Εύβοια, την Κρήτη και τα Δωδεκάνησα. Η Enel Green Power λειτουργεί μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς σε τρεις περιφέρειες –Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας- των οποίων η συνολική ισχύς ανέρχεται σε 20 MW. Επιπλέον, τα φωτοβολταϊκά πάρκα του Ομίλου στην Ελλάδα έχουν συνολική εγκατεστημένη ισχύ που ξεπερνά τα 70 MW.

Οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της εταιρικής κοινωνικής υπευθυνότητας ενσωματώνονται πάντα στη στρατηγική και τις επιχειρηματικές πρακτικές της Enel Green Power Hellas, η οποία δίνει τη μέγιστη προσοχή κι έμφαση στην ασφάλεια στην εργασία και συνεισφέρει στο ευ ζην τόσο των εργαζομένων της όσο και των γειτονικών τοπικών κοινοτήτων.

ΕΛ.ΤΕΧ.ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε

Η ΕΛ.ΤΕΧ.ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε., θυγατρική εταιρεία του ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ, δραστηριοποιείται δυναμικά στο χώρο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Σκοπός της εταιρείας είναι η ανάπτυξη, κατασκευή και λειτουργία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με την αξιοποίηση των ΑΠΕ (κυρίως αιολική καθώς και ηλιακή, υδροηλεκτρική και γεωθερμία).

Κύριες δραστηριότητες της εταιρείας:

- Εντοπισμός περιοχών για εγκατάσταση και λειτουργία Αιολικών Πάρκων.
- Μετρήσεις και μελέτες αξιολόγησης του αιολικού δυναμικού.
- Μελέτη, σχεδιασμός και αδειοδότηση έργων ΑΠΕ.
- Υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης στο Ελληνικό Δημόσιο
- Χρηματοδότηση & Κατασκευή Αιολικών Πάρκων.
 - Εκπόνηση μελετών – Βελτιστοποίηση έργων
 - Προμήθειες εξοπλισμού (ΑΓ)
 - Ανάθεση και επίβλεψη εργασιών
- Λειτουργία και Διαχείριση Αιολικών Πάρκων.

Το ενεργειακό μερίδιο της εταιρείας αντιπροσωπεύει το 10% της εγχώριας αγοράς. Παράλληλα η εταιρεία συνεχίζει τις μετρήσεις στην Ελλάδα αναζητώντας νέες θέσεις για την υλοποίηση έργων και αξιολογεί επενδυτικές ευκαιρίες στο εξωτερικό.

Η ΕΛ.ΤΕΧ.ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε. ξεκίνησε το 2000 από μια μικρή ομάδα 5 ατόμων και σήμερα απασχολεί 32 έμπειρα & υψηλής κατάρτισης άτομα. Το 2001 υπέβαλε τις πρώτες αιτήσεις για άδεια παραγωγής και το 2003 ξεκίνησε η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικά πάρκα της εταιρείας.

Η εταιρεία διατηρεί ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό σε κάθε έργο, το οποίο επιβλέπει τη λειτουργία, συντήρηση και ασφάλεια. Παράλληλα, η εταιρεία διαθέτει και στα κεντρικά της γραφεία, on line σύστημα εποπτείας και ελέγχου για την επίβλεψη της λειτουργίας, της διαθεσιμότητας των ανεμογεννητριών και την παρακολούθηση των καιρικών

συνθηκών.

Ειδικότερα για τις μετρήσεις και μελέτες αξιολόγησης του αιολικού δυναμικού η ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε. συνεργάζεται με την Ελληνική Τεχνοδομική Ενεργειακή Α.Ε., που είναι πιστοποιημένος φορέας ανεμολογικών μετρήσεων κατά ISO 170-25.

Η ΕΛ.ΤΕΧ.ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε. έχει ισχυρή παρουσία στο χώρο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ειδικότερα:

- λειτουργεί δώδεκα αιολικά πάρκα, 1 φωτοβολταϊκό σταθμό και ένα μικρό υδροηλεκτρικό, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 170 MW
- κατασκευάζει δύο αιολικά πάρκα συνολικής δυναμικότητας 60MW.
- κατέχει άδειες παραγωγής για έργα ισχύος 865 MW και
- προγραμματίζει την υλοποίηση έργων ισχύος 1.113 MW (μεταξύ των οποίων 36 MW από φωτοβολταϊκά και μικρά υδροηλεκτρικά και 162 MW από off shore).

Το ενεργειακό μερίδιο της εταιρείας αντιπροσωπεύει το 10% της εγχώριας αγοράς. Παράλληλα η εταιρεία συνεχίζει τις μετρήσεις στην Ελλάδα αναζητώντας νέες θέσεις για την υλοποίηση έργων και αξιολογεί επενδυτικές ευκαιρίες στο εξωτερικό.

ENTEKA

Η ENTEKA είναι η παλαιότερη ελληνική εταιρεία που εξειδικεύεται στην αιολική ενέργεια και γενικότερα στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Ιδρύθηκε το 1984 και κατέχει τεράστια εμπειρία και αναλυτική γνώση της ελληνικής ενεργειακής αγοράς. Σήμερα αποτελεί ένα όμιλο εξειδικευμένων εταιρειών με κύριο αντικείμενο δραστηριότητας τον σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας καθώς και Εξοικονόμησης Ενέργειας.

Η ENTEKA αναλαμβάνει και εκτελεί με επιτυχία κάθε στάδιο για την ανάπτυξη έργων αιολικής ενέργειας:

- σχεδιασμός & ανάπτυξη
- μελέτη
- χρηματοδότηση
- κατασκευή
- παραλαβή έργου
- συντήρηση
- λειτουργία

Πέρα από την εξειδικευμένη κατασκευαστική της δραστηριότητα, η ENTEKA λειτουργεί ως ένας υψηλής ποιότητας όμιλος εταιρειών συμβούλων, προσφέροντας ολοκληρωμένες υπηρεσίες σε θέματα ανάπτυξης, λειτουργίας και διαχείρισης έργων ενεργειακής τεχνολογίας.

Επιπλέον, η ENTEKA είναι μια επενδυτική εταιρεία με συμμετοχές σε έργα αιολικής ενέργειας, ανεξάρτητα ή σε συνεργασία με τρίτους.

Κύριοι τομείς δραστηριοτήτων

Η EN.TE.KA., επικεντρώνει μεν τις δραστηριότητές της στο χώρο της Αιολικής Ενέργειας, αλλά επεκτείνεται στο χώρο των ενεργειακών και περιβαλλοντικών τεχνολογιών γενικότερα.

Το αντικείμενο εργασιών της περιλαμβάνει μελέτες, επιδεικτικά έργα, καθώς και σχεδιασμό και κατασκευή «με το κλειδί στο χέρι» σταθμών και εγκαταστάσεων για την αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας καθώς και Εξοικονόμησης Ενέργειας. Θα πρέπει επίσης να τονιστεί η δυνατότητα της εταιρείας να προσφέρει Λειτουργία, Συντήρηση και Επισκευή των Αιολικών Πάρκων σε 24ωρη βάση σε όλη την Ελλάδα.

Επίσης, αναλαμβάνει ή συμμετέχει σε μελέτες, εγκαταστάσεις και κατασκευές μονάδων επεξεργασίας ύδατος και

αποβλήτων, παραγωγής ύδατος μέσω συστημάτων αφαλάτωσης και άλλων εξειδικευμένων ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων.

Οι κύριοι τομείς δραστηριοποίησης της EN.TE.KA. είναι: i) ο Τομέας Ανάπτυξης Έργων & Μελετών που καλύπτει και εκπονεί όλες τις μελέτες, ανεμομετρήσεις, αδειοδοτήσεις και τις λοιπές εργασίες ανάπτυξης έργων και ii) ο Τομέας Κατασκευών και Λειτουργίας & Συντήρησης που συμπεριλαμβάνει το τεχνικό προσωπικό και τις εργασίες στα εργοτάξια.

Η EN.TE.KA. προσφέρει:

- Πλήρη εγκατάσταση, ανέγερση και διασύνδεση Αιολικών Πάρκων (Α/Π)
- Κατασκευή Αιολικών Πάρκων «με το κλειδί στο χέρι»
- Συντήρηση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού
- Συνεχής 24ωρη Τηλε-παρακολούθηση σε συνδυασμό με Μονάδα Επισκευών και άμεσες αποκατάστασης της λειτουργίας των εγκαταστάσεων των Α/Γ
- Διαχείριση και Λειτουργία Αιολικών Πάρκων σύμφωνα με συμβόλαια εγγύησης παραγωγής.

Η EN.TE.KA. διαθέτει τον απαραίτητο ηλεκτρομηχανικό εξοπλισμό, τα εργαλεία και τα ανταλλακτικά που απαιτούνται για την ανέγερση, συντήρηση και διεκπεραίωση επισκευών του συνόλου των Α/Γ που έχει υπό τον έλεγχο και την παρακολούθηση της.

Από το 1984, η EN.TE.KA. έχει αναλάβει ένα σημαντικό πλήθος έργων αιολικής ενέργειας που αφορούν 205 Ανεμογεννήτριες και 165 MW. Εξίσου σημαντικός είναι επίσης και ο αριθμός των οικονομικών και τεχνικών μελετών ή μελετών αδειοδότησης για λογαριασμό τρίτων.

EREN HELLAS

eren
HELLAS S.A.

Η εταιρεία ErenHellas A.E. ιδρύθηκε το 2013 και παρά το μικρό διάστημα έχει ήδη σημαντική παρουσία στον χώρο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) διαθέτοντας σε λειτουργία έναν σημαντικό αριθμό μονάδων, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 67,5 MW. Η εταιρεία είναι μέλος του ομίλου της ErenGroupe S.A., η οποία ανήκει στην οικογένεια Π. Μουράτογλου.

Επιδίωξη του Ομίλου είναι η ErenHellas A.E. να αναπτυχθεί περαιτέρω σε ολόκληρο το φάσμα των δραστηριοτήτων της, με αύξηση της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος της σε έργα ΑΠΕ, αφήνοντας το δικό της στίγμα στην προσπάθεια που συντελείται για την ορθολογικότερη διαχείριση των φυσικών πόρων.

Η δραστηριότητα του ομίλου της Eren Groupe S.A. εστιάζεται σε φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες που αποσκοπούν στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων, παρέχοντας ταυτόχρονα καινοτόμες υπηρεσίες και λύσεις, μέσα από τις εταιρείες EREN S.A., OSMOS S.A., OREGE S.A., VOLTALIS S.A., FAFCO και TMW. Οι δραστηριότητες του ομίλου εκτείνονται τόσο στην Ευρώπη όσο και στη Νότια Αμερική (Βραζιλία, Χιλή) και πρόσφατα στο Ισραήλ και στην Ινδία.

Η ErenHellas A.E. δραστηριοποιείται στην ανάπτυξη, εγκατάσταση και λειτουργία αιολικών και φωτοβολταϊκών πάρκων στην Ελλάδα καθώς και στην προώθηση των υπολοίπων τεχνολογιών. Το χαρτοφυλάκιο της περιλαμβάνει 680MW υπό ανάπτυξη έργα ΑΠΕ, ενώ έχει σε λειτουργία δύο αιολικά πάρκα στην Στερεά Ελλάδα (συνολικής ισχύος 32,7 MW), έξι φωτοβολταϊκά πάρκα στην Πελοπόννησο (συνολικής ισχύος 32,8 MW) και ένα φωτοβολταϊκό πάρκο (ισχύος 2 MW) στην Θράκη.

Επιδίωξη του Ομίλου είναι η ErenHellas A.E. να αναπτυχθεί περαιτέρω σε ολόκληρο το φάσμα των δραστηριοτήτων της, με αύξηση της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος της σε έργα ΑΠΕ, αφήνοντας το δικό της στίγμα στην προσπάθεια που συντελείται για την ορθολογικότερη διαχείριση των φυσικών πόρων.

5.2

ΑΠΕ / φωτοβολταϊκά

Ένα νέο, ριζικά διαφορετικό τοπίο, για τις επενδύσεις στον ήλιο

Το 2013 αποτέλεσε μία χρονιά ιδιαίτερα ταραχώδη για τα φωτοβολταϊκά, κατά την οποία κατέστη πλέον σαφές ότι η υπερδραστικότητα που κατέγραψε ο κλάδος τα τελευταία χρόνια οδεύει οριστικά προς το τέλος της.

Τον προηγούμενο χρόνο εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα 1.043 MW νέων φωτοβολταϊκών, τη στιγμή που η αντίστοιχη νέα ισχύς το 2012 είχε ανέλθει σε 912 MW το 2012 ενώ το 2011 δεν είχε ξεπεράσει τα 425 MW.

Και μπορεί το 1 GW φ/β που εγκαταστάθηκε πέρυσι να παραπέμπει σε υπερδραστικότητα, ωστόσο θα πρέπει να αναφερθεί ότι στην ουσία οι εγκαταστάσεις – ή τουλάχιστον η συντριπτική πλειοψηφία τους – πραγματοποιήθηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, καθώς οι επενδυτές έσπευσαν να ολοκληρώσουν τα έργα τους προκειμένου να διατηρήσουν τη συμβολαιοποιημένη «ταρίφα» τους.

Το δε δεύτερο εξάμηνο του 2013, οι νέες προσθήκες έφτασαν στο ναδίρ, θυμίζοντας εποχές του 2010, όταν η προστιθέμενη φ/β ισχύς αριθμούσε λίγα μόλις μεγαβάτ.

Πάντως με τις νέες προσθήκες του 2013 η συνολική εγκατεστημένη ισχύς από φωτοβολταϊκά ανεβαίνει στα 2.579MW, εκ των οποίων τα 373 MW προέρχονται από στέγες, τα 65 MW από συστήματα κάτω των 20 kW, τα 917 MW από συστήματα από 20 έως 150 κιλοβάτ, τα 843 MW

από συστήματα από 150 kW έως 2 MW και τα 381 από συστήματα με ισχύ άνω των 2 MW.

Από τα νέα μεγαβάτ, τα 75 MW προήλθαν από στέγες, τα 23 MW από συστήματα επί εδάφους στο μη διασυνδεδεμένο σύστημα και τα 944 MW από συστήματα επί εδάφους στο διασυνδεδεμένο σύστημα.

Επενδύσεις και απώλεια θέσεων εργασίας

Κατά τον προηγούμενο χρόνο, στην Ελλάδα επενδύθηκε στα φωτοβολταϊκά περίπου 1,5 δις ευρώ, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΣΕΦ, ενώ συνολικά, την τελευταία πενταετία, επενδύθηκαν στον κλάδο 4,5 δις ευρώ.

Και όλα αυτά εν μέσω της ιδιαίτερα δύσκολης οικονομικής περιόδου που διανύει η χώρα.

Όσον αφορά τις θέσεις εργασίας ωστόσο, οι εξελίξεις αποτυπώνουν απόλυτα τη δυσχερή κατάσταση στην οποία περιήλθε ο κλάδος, ιδιαίτερα μετά την αναστολή των νέων αδειοδοτήσεων.

Μέσα στο 2013 χάθηκαν τουλάχιστον τα 2/3 των θέσεων εργασίας που άμεσα ή έμμεσα συντηρούσε ο κλάδος των φωτοβολταϊκών, ποσοστό που μεταφράζεται σε περίπου 34.000 χαμένες θέσεις εργασίας.

Είναι χαρακτηριστική η εξέλιξη των συνολικών (άμεσων

και έμμεσων) θέσεων εργασίας στα φωτοβολταϊκά: το Δεκέμβριο του 2012 ο κλάδος συντηρούσε 50.900 θέσεις εργασίας, οι οποίες τον Ιούνιο του 2013 μειώθηκαν σε 31.800, το Σεπτέμβριο του 2013 σε 23.000 και το Δεκέμβριο του 2013 σε 16.900.

New Deal

Αναμφισβήτητη, η νέα πραγματικότητα στον κλάδο των φωτοβολταϊκών καθορίζεται πλέον σε μεγάλο βαθμό από το περιεχόμενο του πολυαναμενόμενου «New Deal», το οποίο, έπειτα από πολύμηνες καθυστερήσεις, ανακοινώθηκε εν τέλει το Μάρτιο του 2014.

Και αυτό διότι πέραν των μέτρων που προβλέπονται για τα υφιστάμενα φωτοβολταϊκά έργα (μεσοσταθμική μείωση 32-33% στις εγγυημένες τιμές, παράταση στις συμβάσεις κατά 7 χρόνια, επιστροφή 35% των εσόδων από τους παραγωγούς προς τον ΛΑΓΗΕ μέσω πιστωτικού τιμολογίου κ.λπ), το νέο αυτό πακέτο μέτρων καθορίζει και το πλαίσιο μελλοντικής ανάπτυξης του κλάδου.

Βάσει αυτού, αίρεται η αναστολή αδειοδότησης νέων έργων η οποία ήταν σε ισχύ από τον Αύγουστο του 2012, ωστόσο, πλέον, θα υπάρχει ετήσιο πλαφόν στην ισχύ των φωτοβολταϊκών που θα συνδέονται και θα λαμβάνουν επιδοτήσεις.

Τίθεται ειδικότερα όριο 200 MW για τα φωτοβολταϊκά που θα μπορούν κάθε χρόνο – μέχρι το 2020 – να εισέρχονται στο σύστημα και να αποζημιώνονται μέσω του συστήματος εγγυημένων τιμών.

Πρόκειται για μοντέλο που λειτουργεί για πρώτη φορά στη χώρα και η εφαρμογή του αναμένεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Σε κάθε περίπτωση, παρά το πλαφόν, η άρση της αναστολής νέων αδειοδοτήσεων δημιουργεί συγκρατημένοι αισιο-

δοξία στον κλάδο καθώς, εκτός των άλλων, στέλνει ένα μήνυμα ότι η αγορά φωτοβολταϊκών στην Ελλάδα δεν έχει «πεθάνει» ολοκληρωτικά.

Είναι ωστόσο προφανές ότι τα εκατοντάδες νέα μεγαβάτ που είχαν να επιδείξουν οι προηγούμενες χρονιές τελειώνουν κάπου εδώ, τουλάχιστον για το διάστημα μέχρι το 2020.

Διέξοδος μέσω net – metering

Παρά το γεγονός πάντως ότι αυτή τη φορά τα οικιακά φωτοβολταϊκά δεν κατάφεραν να βγουν αλώβητα από τα μέτρα του «New Deal», από τη συγκεκριμένη υποκατηγορία εκτιμάται ότι θα υπάρξει κάποια διέξοδος για τον κλάδο στο σύνολό του.

Οι εκτιμήσεις θέλουν ειδικότερα την επόμενη μέρα στην αγορά των φωτοβολταϊκών, αλλά και στην αγορά και πώληση ηλεκτρικής ενέργειας, να «ακούει» στο όνομα Net Metering, δηλ. αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό.

Ήδη, μέσα στο 2013 έγινε ένα σημαντικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση, με τη θεσμοθέτηση του μοντέλου του net – metering με το νόμο 4203/2013.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, παρόλο που το υφιστάμενο πλαίσιο δεν είναι ολοκληρωμένο, μελλοντικά, η ανάπτυξη μικρών φωτοβολταϊκών (είτε σε κατοικίες είτε σε βιοτεχνίες κλπ) θα μπορούσε να καταγράψει δυναμική ανάπτυξη (δεδομένης και της πτώσης στα κόστη των συστημάτων), δίνοντας έτσι έστω και μία ελαφριά ώθηση σε έναν κλάδο ο οποίος αυτή τη στιγμή δίνει μάχη για την επιβίωσή του. ■

Συντήρηση φωτοβολταϊκών

Εν τω μεταξύ, δεδομένων των πιέσεων που δέχεται ο κλάδος και τις συνεχώς μειούμενες εγγυημένες τιμές, έχει καταστεί πλέον επιτακτική η ανάγκη για διατήρηση των υψηλότερων δυνατών αποδόσεων και των μέγιστων δυνατών κερδών που προκύπτουν από τον κύκλο ζωής μιας φωτοβολταϊκής εγκατάστασης.

Σε αυτό το πλαίσιο έχει δημιουργηθεί χώρος για την ανάπτυξη μίας ιδιαίτερα σημαντικής και μέχρι πρότινος λιγότερο διαδεδομένης υπηρεσίας, αυτής της συντήρησης φωτοβολταϊκών.

Πρόκειται ουσιαστικά για την επαγγελματική διαχείριση φωτοβολταϊκών έργων, υπηρεσία η οποία έχει αρκετές συνιστώσες (προληπτική συντήρηση των έργων, διαχεί-

ριση συστημάτων ασφαλείας, λογιστική παρακολούθηση του έργου κλπ) και αρχίζει σταδιακά να κατακτά το δικό της μερίδιο στην ελληνική αγορά.

Ήδη, υπάρχουν αξιόπιστες εταιρίες με μακρόχρονη εμπειρία οι οποίες ασχολούνται με τον νέο αυτόν «υποκλάδο» των φωτοβολταϊκών ενώ κάποιες την έχουν καταστήσει ως βασικό αντικείμενό τους.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, η Ελλάδα σύντομα θα ακολουθήσει το διεθνές παράδειγμα και θα επιλέξει το μοντέλο της επαγγελματικής διαχείρισης τέτοιου τύπου επενδύσεων, δίνοντας έτσι ακόμα μία διέξοδο στις εταιρίες του κλάδου.

Το μέλλον της αγοράς φωτοβολταϊκών

του Στέλιου Ψωμά

Συμβούλου του Συνδέσμου Εταιριών Φωτοβολταϊκών

Το 2013, η ελληνική αγορά φωτοβολταϊκών ξεπέρασε τα 1.000 μεγαβάτ (MW) νέων εγκαταστάσεων, καλύπτοντας τον ενδεικτικό εθνικό στόχο για το 2020 επτά χρόνια νωρίτερα! Αντί όμως να υπάρχει ένα κλίμα αισιοδοξίας γι' αυτή τη λαμπρή επίδοση, η αγορά βρίσκεται πλέον σε τέλμα λόγω των ελλειμμάτων του λειτουργού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΛΑΓΗΕ) και μιας σειράς αρνητικών ρυθμίσεων που ελήφθησαν από τα μέσα του 2012 και μετά. Πέραν των σημαντικών μειώσεων στις εγγυημένες τιμές πώλησης της παραγόμενης ηλιακής ενέργειας (feed-in-tariffs, FiTs), η σημαντικότερη ρύθμιση που επηρεάζει τις μελλοντικές επενδύσεις είναι το πάγωμα της αδειοδοτικής διαδικασίας για νέα φωτοβολταϊκά που επιβλήθηκε τον Αύγουστο του 2012 και επιβεβαιώθηκε τον Μάιο και τον Δεκέμβριο του 2013.

Έτσι λοιπόν και μέχρι να αρθεί η αναστολή αδειοδότησης με κάποια σχετική υπουργική απόφαση, τα μόνα νέα έργα που επιτρέπεται να προχωρήσουν είναι όσα εξαιρούνται ρητά από τις διατάξεις (έργα που διαθέτουν ήδη συμβάσεις σύνδεσης και πώλησης), και όσα υπάγονται στο Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών σε Κτιριακές Εγκαταστάσεις (έργα <10 kWp).

Για τρίτη χρονιά στο top-10

Το 2013, η αγορά κινήθηκε με την αδράνεια των προηγούμενων ετών και την υλοποίηση έργων που είχαν αδειοδοτηθεί παλαιότερα, πριν την αναστολή της αδειοδότησης. 1.045 νέα MW φωτοβολταϊκών εγκαταστάθηκαν το 2013, μια εντυπωσιακή επίδοση που τοποθετεί την Ελλάδα, για τρίτη συνεχή χρονιά, στο top-10 της παγκόσμιας αγοράς σε ότι αφορά στη νέα ετήσια εγκατεστημένη ισχύ. Η επίδοση αυτή γίνεται ακόμη πιο εντυπωσιακή, όταν δει κανείς την κατά κεφαλή εγκατεστημένη ισχύ φωτοβολ-

ταϊκών, κατηγορία στην οποία η Ελλάδα καταλαμβάνει την 5η θέση διεθνώς.

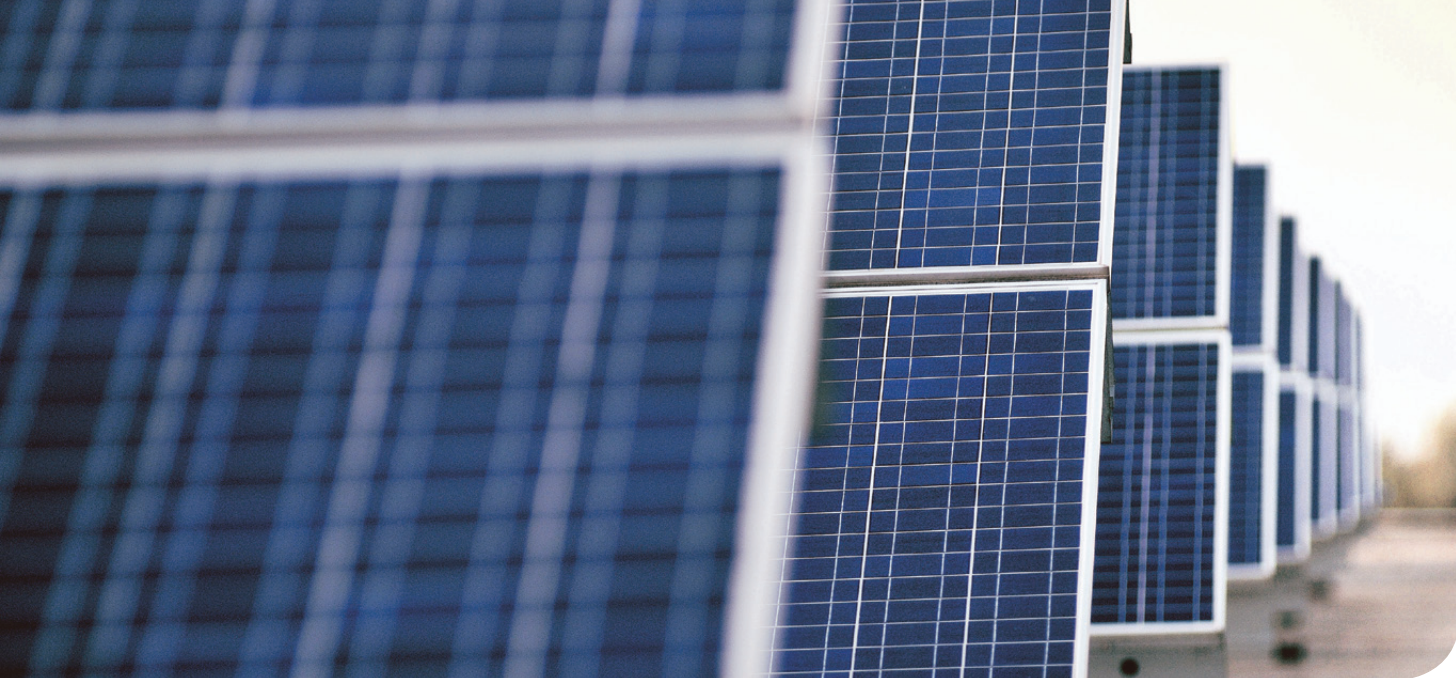
Με βάση τη συνολικά εγκατεστημένη ισχύ, τα φωτοβολταϊκά θα καλύψουν το 2014 το 7% των αναγκών της χώρας σε ηλεκτρική ενέργεια.

Σε ότι αφορά στη συνεισφορά των ΑΠΕ στην απασχόληση και τα δημόσια έσοδα, το 2013 και μόνο από τα φωτοβολταϊκά στην Ελλάδα:

- Παρήχθη σχεδόν 1% του ΑΕΠ (με το 40% να αφορά εγχώρια προστιθέμενη αξία)
- Εισπράχθηκε νέο ΦΠΑ τουλάχιστον 100 εκατ. € από νέες εγκαταστάσεις
- Δημιουργήθηκαν νέα φορολογικά έσοδα τουλάχιστον 100 εκατ. €
- Στην αιχμή της ανάπτυξης, ο κλάδος παρείχε άμεσα ή έμμεσα απασχόληση σε 50.000 εργαζόμενους (αν και δυστυχώς τα αρνητικά μέτρα του ΥΠΕΚΑ έχουν καταστρέψει το 2013 τα 2/3 αυτών των θέσεων εργασίας). Αν προσθέσει κανείς και τους επενδυτές φωτοβολταϊκών (38.000 οικιακούς καταναλωτές και 14.100 εταιρίες που επένδυσαν όλα αυτά τα χρόνια σε φωτοβολταϊκά πάρκα), προκύπτει ότι πάνω από 100.000 νοικοκυριά ή ισοδύναμα 300.000 άτομα ωφελούνται άμεσα ή έμμεσα από τις δραστηριότητες της αγοράς φωτοβολταϊκών, εξασφαλίζοντας μέρος ή και το σύνολο του εισοδήματός τους.

Net-metering: ένα νέο εργαλείο ενίσχυσης των φωτοβολταϊκών

Με το Ν.4203/2013 (ΦΕΚ 235Α/1-11-2013) θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά η δυνατότητα των καταναλωτών να κάνουν χρήση του net-metering. Ο συμψηφισμός παραγόμενης-καταναλισκόμενης ενέργειας (γνωστός με τον όρο

net-metering) αποτελεί ένα από τα εργαλεία προώθησης της αυτοπαραγωγής και ιδιοκατανάλωσης με ΑΠΕ και εφαρμόζεται σε διάφορες χώρες, κυρίως για εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών. Το net-metering επιτρέπει στον καταναλωτή να καλύψει ένα σημαντικό μέρος των ιδιοκαταναλώσεών του, ενώ παράλληλα του δίνει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει το δίκτυο για έμμεση αποθήκευση της πράσινης ενέργειας.

Ενώ ο νόμος θεσμοθετεί το net-metering, είναι στην ουσία η εκκρεμούσα υπουργική απόφαση που θα κρίνει τις λεπτομέρειες εφαρμογής του και συνεπώς και την επιτυχία ή μη του μέτρου. Η απόφαση αυτή θα ληφθεί μετά από σχετική εισήγηση του Διαχειριστή (ΔΕΔΔΗΕ) και τη γνώμη της ΡΑΕ. Σε δηλώσεις του στη Βουλή κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου, ο υφυπουργός ΠΕΚΑ άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο μελλοντικής ρύθμισης με την οποία ο συμψηφισμός και η λογιστική εκκαθάριση θα γίνεται σε ετήσια βάση και όχι ανά κύκλο καταμέτρησης, κάτι που αποτελεί και πάγια θέση της αγοράς και υποστηρίχθηκε και από την πλειονότητα των πολιτικών κομμάτων. Αυτή είναι άλλωστε και η κυρίαρχη τακτική διεθνώς. Πρέπει συνεπώς να προβλεφθεί σύντομα η πίστωση τυχόν περίσσειας παραγόμενης ενέργειας στη διάρκεια μιας μετρητικής περιόδου, στις επόμενες μετρητικές περιόδους, χωρίς, ωστόσο, να δύναται να υπερβεί η πίστωση τη διάρκεια ενός έτους.

Το μέλλον της αγοράς

Ο κοινοτικός στόχος για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής προβλέπει μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 40% ως το 2030 σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δεσμευθεί επίσης να επιτύχει μερίδιο 20% συμμετοχής των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας το 2020, μερίδιο που θα αυξηθεί τουλάχιστον στο 27% το 2030 σύμφωνα με την αρχική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (αν και το Ευρωκοινοβούλιο θέλει υψηλότερους στόχους).

Ειδικότερα στην ηλεκτροπαραγωγή, ο τελευταίος μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός (2012) προέβλεπε για το 2030 συμμετοχή της ηλεκτρικής ενέργειας που θα

παράγεται από ΑΠΕ στην ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας σε ποσοστό 55%-65%. Οι στόχοι αυτοί πρέπει να παραμείνουν ως ελάχιστοι και στο νέο ενεργειακό σχεδιασμό.

Η περιρρέουσα “ορθοδοξία” των ημερών θέλει επιστροφή σε ρυπογόνα καύσιμα και “φθηνή ενέργεια με κάθε τίμημα”, αγνοώντας προκλητικά το μείζον θέμα των κλιματικών αλλαγών. Καμία, ωστόσο, ενεργειακή πολιτική, ακόμη και εν μέσω οικονομικής κρίσης, δεν μπορεί να αγνοήσει αυτή την παράμετρο. Ούτε βοηθά το επιχείρημα να κάνουμε τώρα ότι μπορούμε για την οικονομική κρίση (παρέχοντας φθηνή πλην όμως βρώμικη ενέργεια) και μελλοντικά αντιμετωπίζουμε και την κλιματική αλλαγή. Δεν έχουμε δυστυχώς την πολυτέλεια του χρόνου, καθώς η καθυστερημένη δράση ισοδυναμεί με μη δράση.

Η επίτευξη των παραπάνω στόχων για το 2030, θα αποφέρει χαμηλότερους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος, διασφάλιση χιλιάδων θέσεων εργασίας και νέες επενδύσεις. Δεδομένου ότι η μεσοσταθμική τιμή πώλησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από νέους σταθμούς ΑΠΕ έχει μειωθεί δραματικά (κυρίως λόγω δραστηρικής μείωσης του κόστους των νέων φωτοβολταϊκών που πλέον ωρίμασαν τεχνολογικά και αποζημιώνονται με σημαντικά χαμηλότερες ταρίφες ή προωθούνται μέσω άλλων μηχανισμών, π.χ. net-metering), η μικρή επιβάρυνση που προκαλούν οι νέοι σταθμοί ΑΠΕ στον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ, που διατηρεί ο ΛΑΓΗΕ, αντισταθμίζεται και με το παραπάνω από τη μείωση στο κόστος προμήθειας της ηλεκτρικής ενέργειας που προκαλεί η αυξημένη τους διείσδυση, με αποτέλεσμα χαμηλότερους λογαριασμούς για τους τελικούς καταναλωτές και μάλιστα άμεσα.

Σε ότι αφορά στις πολιτικές ενίσχυσης των ΑΠΕ, επίκεινται ούτως ή άλλως **αλλαγές και εναρμόνιση των θεσμικών εργαλείων σε ευρωπαϊκό επίπεδο**. Η τάση είναι οι ενισχύσεις να ακολουθούν τις διακυμάνσεις της αγοράς (διασφαλίζοντας σε κάθε περίπτωση τη βιωσιμότητα και εύλογη κερδοφορία των σταθμών) και να επιτυγχάνεται υγιής ανταγωνισμός ώστε να ωφεληθούν τελικά οι καταναλωτές. ■

Ο βιώσιμος ενεργειακός σχεδιασμός μας αφορά όλους

του Στέλιου Λουμάκη

Προέδρου του ΣΠΕΦ (Σύνδεσμος Παραγωγών Ενέργειας με Φωτοβολταϊκά)

Για παραπάνω από δύο χρόνια η αγορά ενέργειας βιώνει με οδύνη τα λάθη, τις παραλείψεις και τους στρουθοκαμηλισμούς του εσφαλμένου ενεργειακού σχεδιασμού προς το 2020, διότι άλλως δεν μπορεί να ερμηνευτεί καλοπροαίρετα τουλάχιστον η προηγούμενη παντελής απουσία και εσχάτως ολιγωρία λήψης έγκαιρων και ορθολογικών μέτρων εξισορρόπησης. Και αν οι ιθύνοντες δηλώνουν ικανοποιημένοι με την σταδιακή άρση των παραδοσιακών χρόνιων στρεβλώσεων της χονδρεμπορικής αγοράς (ΟΤΣ, Κανόνας 30%, ΜΑΜΚ) που θεσμοθέτησαν επί τέλους το 2013 ύστερα από μεγάλο αγώνα και του Συνδέσμου μας σε νομικό επίπεδο στην Ε.Ε., δυστυχώς εξυφάνθηκαν νέες. Η παροχή υπερβολικών ΑΔΙ (διπλών) εν τω μέσω οικονομικής κρίσης ώστε μονάδες φυσικού αερίου 4 GW να επιτυγχάνουν εξασφαλισμένη απόσβεση σε μόλις 8 έτη χωρίς να λειτουργούν, σύμφωνα και με την πρόσφατη συνέντευξη του τέως Προέδρου της ΔΕΗ και Τ. Αθανασόπουλου, δημιουργεί ερωτηματικά ως προς την ορθολογικότητα της επιλογής. Μια τέτοια εκτός λειτουργίας ενίσχυση είναι βέβαιο πως εξαφανίζει τον ανταγωνισμό, αδυνατίζει την ΟΤΣ, απομειώνει το ΜΜΚΣΘΜ, με τα γνωστά επακόλουθα για τον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ που χρησιμοποιούνται ως βάση του.

Υπεραδειοδότηση

Όσον αφορά τον κλάδο των ΑΠΕ, έχει «ανέμελα» υπεραδειοδοτηθεί 4 – 5 φορές από τις Αρχές στο σύνολο του τα προηγούμενα χρόνια ως προς τους Εθνικούς στόχους του 2020 και αυτό αποτελεί επαμφοτερίζουσα παρακαταθήκη για όλους. Η εμπειρία των φωτοβολταϊκών, όπου οι εργασιακοί της Πολιτείας και η πλήρης αδιαφορία για την οικονομική ευστάθεια των πεπραγμένων της στον 20ετή

ορίζοντα που αφορούσαν οι αναλαμβανόμενες υποχρεώσεις προς τους νεόκοπους ηλεκτροπαραγωγούς, είναι διδακτική. Η κατάρρευση των προσδοκιών και των οικονομικών τους που βιώνουν σήμερα οι χιλιάδες Φ/Β ηλεκτροπαραγωγοί δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητη. Προσδοκίες που αποτυπώνονται σε παραδόξως κλιμακούμενα συν τω χρόνω IRR, λόγω της διακράτησης παρατεταμένα υψηλών тариφών παρά την ραγδαία μείωση του κόστους εξοπλισμού (σε αντίθεση με ότι επιβάλλει η διεθνής πρακτική και η ωρίμανση της Φ/Β τεχνολογίας) και με αποτέλεσμα την κοστοβαρή επίτευξη του εθνικού στόχου του 2020 επτά χρόνια νωρίτερα. Όλο αυτό «συσχευόσθηκε» πρόχειρα ως «πράσινη» ανάπτυξη για πρόσκαιρες θέσεις εργασίας σε βάρος εν τέλει των ίδιων των επενδυτών –σήμερα παραγωγών- οι οποίοι νομοτελειακά πληρώνουν τα σπασμένα, αφού αυτοί μόνο θα μείνουν στην αγορά για δεκαετίες. Η «θεραπεία» μάλιστα που πρόχειρα επεβλήθη ενάμισι χρόνο τώρα μέσω της προκλητικά οριζόντιας εισφοράς του ν. 4093 ήταν τέτοια που ισοπέδωσε αναδρομικά ανελέητα όσους είχαν εύλογες αποδόσεις, κατοπτρικά έτσι επιβραβεύοντας τις υπερβολές.

Κατάρρευση ανά... τριετία

Δυστυχώς κάποιοι αγνοώντας τον ρυθμιστικό κίνδυνο (ασυμφωνία παραγωγικού δυναμικού με ζήτηση) υπόκωφα εισηγούνται πως ο δρόμος των συχνών καταρρεύσεων της αγοράς ανά 3 έτη, αν πράγματι θα μπορούσε να αποτελέσει την πεπατημένη «Ελληνική οδό ανάπτυξης» για τους στόχους του 2030 ή και ακόμα μακρύτερα εν είδη Ενεργειακού Σχεδιασμού. Ζητώντας βιαστικά νέους στόχους εγχώριους ή έξωθεν δεσμευτικούς (συμπεριλαμβανομένου εσχάτως

και του net metering), αφού οι προηγούμενοι άναρχα υπερκαταναλώθηκαν, στρουθοκαμηλίζουν ως προς τους τεχνικούς περιορισμούς του συστήματος στην στοχαστικότητα των ΑΠΕ, την υπερδυναμικότητα, τις απαιτούμενες «βαριές» νέες υποδομές, αλλά και τις οικονομικές εν τέλει δυνατότητες των καταναλωτών να πληρώσουν το re-engineering της ενέργειας αυτό και μάλιστα υπό συνθήκες ακραίου μονεταρισμού, οικονομικής συστολής και ύφεσης στην κατανάλωση.

Τεράστιο ρίσκο

Η ΡΑΕ διατείνεται πως δεν φέρει την ευθύνη του ρυθμιστικού κινδύνου αλλά οι επιχειρηματίες αιτούντες, που οφείλουν να μελετούν το περιβάλλον στο οποίο ενδιαφέρονται να επενδύσουν. Η Αρχή ευθαρσώς υποστηρίζει πως όσο υπάρχουν αιτήσεις για νέες άδειες και δεν υφίσταται καθεστώς αναστολής έκδοσής τους, εκείνη απρόσκοπτα υποχρεούται να τις εκδίδει σε συνέχεια των αιτήσεων που λαμβάνει. Ωστόσο το καθεστώς διασφαλισμένων τιμών FIT στις ΑΠΕ (οιουδήποτε ύψους) αλλά και των εγγυημένων εγχύσεων-απορροφήσεων, στις συνθήκες κορεσμού που πλέον διανύουμε, υποθάλλει εν τέλει τεράστιο ρίσκο κατάρρευσης των επενδύσεων σε σχέση με το φαινομενικά μηδενικό για τους αιτούντες αλλά και τους ήδη συμμετέχοντες. Πιο συγκεκριμένα ο «αόρατος» κίνδυνος βρίσκεται στην αναγκαστική και άναρχη λειτουργική απόζευξη της μονάδας ΑΠΕ από το δίκτυο, δηλαδή

την αδυναμία απορρόφησης της παραγωγής της για λόγους ευστάθειας του και μάλιστα για παρατεταμένο χρονικό διάστημα καθημερινά. Ειδικότερα στα Φ/Β που εγχέουν την ενέργεια τους συντονισμένα όλα μαζί (καλοκαίρια, μεσημέρι) σε στενό χρονικό πλαίσιο στην χαμηλή και μέση τάση, η υπερδυναμικότητα στατιστικά θα απειλήσει ακόμη ευκο-

“Δυστυχώς προς το παρόν τεχνολογικά δεν μπορεί να υποστηριχθεί η επιλεκτική διαχείριση των νέων επενδύσεων στην μέση ή χαμηλή τάση με εφαρμογή ειδικού όρου διακοψιμότητας της παραγωγής τους από τον διαχειριστή σε περίπτωση υπερφόρτωσης.

λότερα την λειτουργική παραμονή τους στο δίκτυο. Επειδή μάλιστα ο διαχειριστής δεν έχει on-line έλεγχο, όπως για παράδειγμα με τα αιολικά στην υψηλή τάση όπου μπορεί να κάνει επιλεκτικές αποζεύξεις, οι αποζεύξεις αυτές θα είναι τυχαίες από τους inverters και όχι μόνο σε βάρος αυτών που επένδυσαν τελευταίοι και προκάλεσαν εν γνώσει τους την υπερδυναμικότητα την οποία και θα έπρεπε να επωμιστούν, αλλά και όσων υπήρχαν στο δίκτυο προγενέστερα. Δυστυχώς προς το παρόν τεχνολογικά δεν μπορεί να υποστηριχθεί η επιλεκτική διαχείριση των νέων επενδύσεων

στην μέση ή χαμηλή τάση με εφαρμογή ειδικού όρου διακοψιμότητας της παραγωγής τους από τον διαχειριστή σε περίπτωση υπερφόρτωσης. Είναι απολύτως αμφίβολο το κατά πόσο έχουν οι αιτούντες άδεια ΑΠΕ την δυνατότητα να σταθμίσουν όλες αυτές τις παραμέτρους, από την στιγμή μάλιστα που δεν υπάρχουν καν τα εργαλεία διαχείρισης.

Τα τμήματα της αγοράς που σήμερα δυστυχώς υποφέρουν από τα λάθη σχεδιασμού και διαχείρισης του παρελθόντος έχουν μεγαλώσει και αποτελούν πλέον την κρίσιμη μάζα -παραδόξως ευτυχώς- επιρροής στις αποφάσεις. Παράλληλα το μέγεθος του προβληματισμού για το πως προχωράμε ως Χώρα με ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού και επενδύσεων παραπέρα, επέβαλε και επιβάλει την εκπόνηση σειράς τεχνικοοικονομικών μελετών προς απομυθοποίηση όλων των πάλαι ποτέ «μαγικών» λύσεων, που δυστυχώς εύκολα παρεισέφρησαν κυρίως στα νεόκοπα και μη επαρκώς καταρτισμένα τμήματα του πληθυσμού των ΑΠΕ τροφοδοτώντας ανεδαφικές προσδοκίες.

Αποθήκευση

Μία από τις πολυσυζητούμενες τεχνολογίες για την αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ στο ελληνικό σύστημα είναι η μαζική αποθήκευση ανανεώσιμης ενέργειας μέσω αντλησιοταμίευσης (ΑΤΣ). Αξιόπιστο υλικό ωστόσο

για τις επιμέρους συνθήκες και περιορισμούς λειτουργίας τέτοιων αποταμιευτικών μονάδων στο διασυνδεδεμένο Ελληνικό σύστημα άρχισε μόλις πριν μερικούς μήνες να βλέπει το φως της δημοσιότητας και συγκεκριμένα από ειδικές μελέτες του ΕΜΠ. Τεκμαίρεται λοιπόν καταρχήν από τις μελέτες αυτές πως η ΑΤΣ δεν πρόκειται να απαλείψει τις αναγκαστικές απορρίψεις ανανεώσιμης ενέργειας, οι οποίες μάλιστα εκτιμώνται ενεργειακά περίπου στο 20% για διείσδυση ΑΠΕ σύμφωνα με τους στόχους του 2020 (40% διείσδυση ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή). Οι αναγκαστικές απορρίψεις μάλιστα αυτές αφορούν συνθήκες τέλει δικτύου, το οποίο επειδή προφανώς δεν υπάρχει, θα προσθέσει επιπλέον ποσοστό περικοπών παραγωγής λόγω υπερφόρτωσης των γραμμών. Σύμφωνα πάλι με μελέτες το υφιστάμενο σύστημα δεν μπορεί να διαχειριστεί χωρίς αναγκαστικές αποζεύξεις διείσδυση στοχαστικών ΑΠΕ άνω των 5 GW, δηλαδή δεν μπορεί να εξυπηρετήσει καν τον εθνικό στόχο του 2020. Η ΑΤΣ από την πλευρά της, εν είδη αίτιου-αιτιατού, απαιτεί την επιθετική ανάπτυξη υπερδυναμικότητας μέσω ΑΠΕ, ώστε να υπάρχει επαρκές αντικείμενο αποθήκευσης και να καθίσταται έτσι βιώσιμη λειτουργικά. Η απορρόφηση όμως που υπόσχεται ως προς του στόχους του 2020 δεν υπερβαίνει το 1/3 των χωρίς αυτήν απορρίψεων, ώστε να είναι οικονομικά αποδοτική.

Για σενάρια υψηλότερων διεισδύσεων ΑΠΕ (π.χ. 80% το 2050) και υπό συνθήκες ενός ιδιαίτερα ευέλικτου παραμέλλοντος σε «επιφυλακή» συμβατικού (ορυκτών καυσίμων) ηλεκτροπαραγωγικού συστήματος που θα μπορεί γρήγορα να μειώνει την παραγωγή του (τεχνικό ελάχιστο) μόλις στα

0,4 GW (σήμερα επί παραδείγματι είναι στα 3,7 GW), ώστε να παραχωρεί χώρο στις στοχαστικές ΑΠΕ ανά πάσα στιγμή αυτό χρειάζεται και πάλι η ΑΤΣ δύσκολα θα περισώσει ποσοστό επί των αναγκαστικών απορρίψεων άνω του 50 - 60%. Για να περισωθεί παραπάνω ενέργεια ΑΠΕ μέσω της ΑΤΣ, αυτή σχεδόν απειρίζεται σε διαστασιολόγηση (ισχύς απορρόφησης και χωρητικότητα ταμιευτήρα), οπότε και καθίσταται μη οικονομικά εκμεταλλεύσιμη. Αν μάλιστα το παραμένον σε επιφυλακή συμβατικό ηλεκτροπαραγωγικό σύστημα δεν είναι και τόσο ευέλικτο, δηλαδή να μπορεί να κατέλθει σε τεχνικό ελάχιστο 0,4 GW αλλά μέχρι 2 GW, τότε οι αναγκαστικές απορρίψεις ΑΠΕ που δεν θα μπορούν να αποθηκευτούν διπλασιάζονται. Και βεβαίως όλα αυτά χωρίς να προστίθεται η παράμετρος των απορρίψεων λόγω κορεσμού του δικτύου.

“Αν θα συνεχίσει να υπάρχει ορθολογική πράσινη ανάπτυξη, αυτή θα πρέπει να έχει κατά πρώτον κοινωνική αποδοχή για το κόστος της και βεβαίως να μπορεί αυτό να αποπληρώνεται από τους καταναλωτές τους οποίους και εν τέλει αφορούν τα περιβαλλοντικά οφέλη της.

Επιστέγασμα των ανωτέρω προβληματισμών αποτελεί και η πρόσφατη (Νοέμβριος 2013) πρόταση νόμου της ΠΑΕ, όπως είδε το φως της δημοσιότητας, για θεσμοθέτηση παρακράτησης από τον αντλησιοταμιευτικό σταθμό του 70% της ταρίφας για κάθε αποθηκευόμενη KWh ΑΠΕ που περισώζεται και μάλιστα επιπλέον των απορρίψεων που όπως αναφέρθηκε αναγκαστικά θα υπάρχουν. Το σκεπτικό του ρυθμιστή είναι το εγχείρημα μετάβασης στην ΑΤΣ να χρηματοδοτηθεί belowtheline από τους παραγωγούς ΑΠΕ και να μην μετακυλιστεί στους καταναλωτές.

Κοινωνική αποδοχή

Οι παραγωγοί ΑΠΕ ωστόσο οφείλουμε να υπενθυμίζουμε σε κάθε ευκαιρία στους χαράσσοντες ενεργειακή πολιτική, πως η πράσινη ανάπτυξη δεν γίνεται στο όνομα μας, αφού δεν αποτελούμε περιβαλλοντική οργάνωση αλλά επιχειρηματική κοινότητα. Αντίθετα λοιπόν, αν θα συνεχίσει να υπάρχει ορθολογική πράσινη ανάπτυξη, αυτή θα πρέπει να έχει κατά πρώτον κοινωνική αποδοχή για το κόστος της και βεβαίως να μπορεί αυτό να αποπληρώνεται από τους καταναλωτές τους οποίους και εν τέλει αφορούν τα περιβαλλοντικά οφέλη της. Κατά δεύτερον θα πρέπει να σέβεται τις υλοποιημένες κάθε φορά επενδύσεις και το καθεστώς λειτουργίας τους, περιορίζοντας τις «ανατροπές» στους νέους κάθε φορά υποψήφιους επενδυτές στους οποίους, αφού παράσχει πλήρη γνώση του ρίσκου που καλούνται να αναλάβουν -μέσω κατάλληλα διαμορφωμένου δυναμικού μοντέλου συμμετοχής τους στην αγορά, αυτοί θα καταλήξουν για το αν θα επενδύσουν ή όχι. ■

Περισσότερα από ό,τι φαντάζεστε

SUNNY TRIPOWER 5-9 KW – Η ιδανική λύση για τη στέγη σας

Ο νέος μετατροπέας Sunny Tripower της SMA σας παρέχει ακόμα περισσότερες δυνατότητες. Η ενσωματωμένη διεπαφή τηλεμετρίας Webconnect σας εξασφαλίζει δωρεάν πρόσβαση στο Sunny Portal που απεικονίζει τα σημαντικότερα δεδομένα απόδοσης και λειτουργίας κάθε φωτοβολταϊκού συστήματος. Ο νέος Sunny Tripower εξακολουθεί να διαθέτει όλα τα πλεονεκτήματα της οικογένειας μετατροπέων Sunny Tripower: την τριφασική λειτουργία, το σύστημα Optiflex για μέγιστη ευελιξία καθώς και το σύστημα OptiTrac Global Peak για τη διαχείριση των σκιάσεων. Περισσότερα από ό,τι φαντάζεστε, για να αποκομίζετε ακόμα περισσότερα οφέλη.

ENERGY
THAT
CHANGES

VOLTALIA GREECE S.A.

Η Εταιρεία VOLTALIA GREECE S.A. δραστηριοποιείται στον ραγδαία αναπτυσσόμενο κατά τα τελευταία έτη τομέα της Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, και συγκεκριμένα αιολικής και ηλιακής ενέργειας. Η αναγκαιότητα χρήσης «καθαρών» πηγών παραγωγής ενέργειας έχει θεσμοθετηθεί μέσω Διεθνών Συμβάσεων του ΟΗΕ, Κανονισμών της Ε.Ε. και άρθρων του υφιστάμενου ελληνικού Συντάγματος.

Προς Επίτευξη των Στόχων της, η VOLTALIA GREECE S.A. διαθέτει άρτια καταρτισμένο προσωπικό ενώ επιδιώκει πάντα να εφοδιάζεται με τεχνικά μέσα και εξοπλισμό τελευταίας τεχνολογίας, ώστε να πετυχαίνει τη μέγιστη απόδοση με την ηπιότερη όχληση και κατ' επέκταση το βέλτιστο δυνατό αποτέλεσμα.

Σύμφυτη με τη δραστηριότητά της, όπως είναι προφανές, είναι η ευαισθητοποίησή της σε θέματα προστασίας και σεβασμού του περιβάλλοντος, καθώς οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αποτελούν τον κατεξοχήν εναλλακτικό και πλέον ασφαλή για το περιβάλλον και τους ανθρώπους τρόπο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Ιστορικό

Η Εταιρεία συστήθηκε το 2007 από τον Γαλλικό Όμιλο VOLTALIA (80%) ο οποίος ιδρύθηκε το 2005, είναι εισηγμένος στο χρηματιστήριο της Γαλλίας, και ασχολείται με την παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας τόσο στην επικράτεια της Γαλλίας όσο και σε άλλες χώρες, όπως η ΒΡΑΖΙΛΙΑ και η Γαλλική ΓΟΥΙΑΝΑ. Από το Φεβρουάριο του 2012, η Μετοχική Σύνθεση της VOLTALIA GREECE S.A. άλλαξε και πλέον η Εταιρεία αποτελεί 100% θυγατρική του Γαλλικού Ομίλου VOLTALIA S.A.

Δραστηριότητα

Μέχρι σήμερα η VOLTALIA GREECE S.A. έχει καταγράψει σημαντική δραστηριότητα συμμετέχοντας είτε απευθείας, είτε μέσω των 35 θυγατρικών εταιρειών που έχουν συσταθεί για την ανάπτυξη Επενδυτικών σχεδίων παραγωγής Ηλιακής Ενέργειας σε όλη την Ελλάδα συνολικής ισχύος 111,3 MW εκ των οποίων 4,75 MW βρίσκονται ήδη σε Λειτουργία, 80 MW έχουν λάβει Άδεια Παραγωγής από τη ΡΑΕ και 17 MW έχουν κατατεθεί στα κατά τόπους αρμόδια γραφεία της ΔΕΔΔΗΕ (κατόπιν έκδοσης του Νόμου 3851/2010).

Επίσης η VOLTALIA GREECE S.A. και οι θυγατρικές της αναπτύσσονται στο Τομέα της Αιολικής Ενέργειας έχοντας ήδη εξασφαλίσει μέχρι σήμερα μία άδεια παραγωγής για αιολικό σταθμό ισχύος 15 MW στην Άνδρο μέσω συνδεδεμένης εταιρείας της. Παράλληλα έχει ήδη καταθέσει μέσω θυγατρικών της εταιρειών έξι επενδυτικά σχέδια για αιολικούς σταθμούς ισχύος 160,4 MW, και τα οποία βρίσκονται στο στάδιο αξιολόγησης για Άδεια Παραγωγής. Δυστυχώς λόγω του κορεσμού του Δικτύου της Πελοποννήσου, η Εταιρεία αδυνατεί, για την ώρα, να προχωρήσει στην υλοποίηση των συγκεκριμένων Αιολικών της Έργων. Η VOLTALIA GREECE S.A. απασχολεί αμέσως 12 υπαλλήλους και 10 φύλακες στα ήδη λειτουργούντα πάρκα της και εμμέσως 30 περίπου μελετητές – μηχανικούς – τοπογράφους και δικηγόρους και έχει συμβληθεί με συμβολαιογραφικές πράξεις με τουλάχιστον 300-350 ιδιοκτήτες αγροτεμάχιων ανά την Ελληνική Επικράτεια.

SOLAR CELLS HELLAS

Ο Όμιλος εταιρειών Solar Cells Hellas δραστηριοποιείται στον χώρο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, με 2 μονάδες παραγωγής στη ΒΙ.ΠΕ. Πατρών αλλά και 1 στην Θήβα, για την παραγωγή δισκίων πυριτίου (wafers), ηλιακών κελιών (solar cells) και φωτοβολταϊκών πλαισίων (panels) συνολικής δυναμικότητας 80 MWp ετησίως.

Η βιομηχανική παραγωγή των εργοστασίων ξεκίνησε το 2008. Τα κτίρια καλύπτουν μια συνολική έκταση 19000m² και βρίσκονται σε ιδιόκτητες εκτάσεις 40.000m², που στεγάζουν τον πλέον σύγχρονο εξοπλισμό, εξασφαλίζοντας υψηλές προδιαγραφές στα παραγόμενα προϊόντα. Εκτός από τη βιομηχανική παραγωγή, ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην παροχή υψηλής ποιότητας επαγγελματικών λύσεων για την υλοποίηση έργων ΑΠΕ, που περιλαμβάνουν υπηρεσίες εκπόνησης τεchnοοικονομικών μελετών για έργα ενεργειακά καθώς και τη μελέτη, κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκών Πάρκων.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται ένα portfolio έργων πάνω από 400MW, ενώ ήδη έργα συνολικής ισχύος 132MW έχουν υπαχθεί στον Νόμο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, “Fast Track” (Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης), ο οποίος καθορίζει πλέον ευέλικτες διαδικασίες για τη γρήγορη έκδοση αδειών υλοποίησης επενδύσεων στην Ελλάδα.

Οι εταιρείες του Ομίλου είναι μέλη του ΣΕΦ (Σύνδεσμος Εταιρειών Φωτοβολταϊκών), του ΣΕΒΦΩ (Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Φωτοβολταϊκών) αλλά και της ΕΕΔΕ, της ΕΡΙΑ και του Ελληνογερμανικού Εμπορίου και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου.

Με γνώμονα τη διασφάλιση ποιότητας, την ασφάλεια του προσωπικού και την προστασία του περιβάλλοντος, ο

Όμιλος Solar Cells Hellas έχει πιστοποιηθεί κατά τα διεθνή πρότυπα ποιότητας ISO 9001:2008 (Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας), 14001:2004 (Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης Ποιότητας) και OHSAS18001 (Σύστημα Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία), ενώ τα προϊόντα του έχουν τις πιστοποιήσεις IEC61215:2005 ed.2, EN IEC61730:2007 και CE.

Στόχος του ομίλου Solar Cells Hellas είναι να συμβάλλει στη διάδοση της φωτοβολταϊκής τεχνολογίας προσφέροντας υψηλής ποιότητας προϊόντα σε ανταγωνιστικές τιμές και να παίξει κυρίαρχο ρόλο στην ελληνική αγορά των Φωτοβολταϊκών με την ανάπτυξη Φωτοβολταϊκών Πάρκων.

SMA

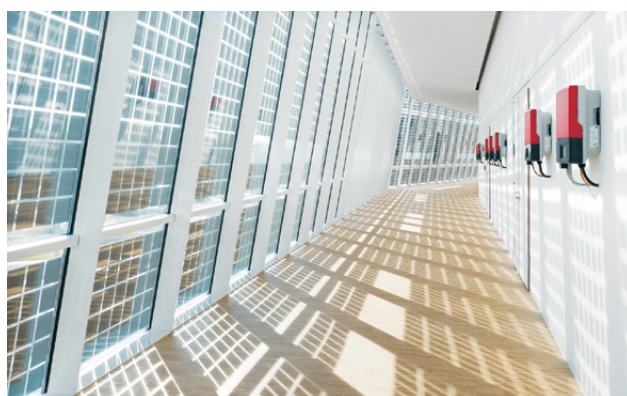
Η SMA Solar Technology AG είναι η κορυφαία εταιρεία παγκοσμίως στους τομείς της ανάπτυξης, της παραγωγής και της εμπορίας φωτοβολταϊκών μετατροπών και παρέχει σημαντικές τεχνολογικές καινοτομίες για μελλοντικές δομές παροχής ενέργειας. Η SMA εκπροσωπείται σε 21 χώρες, σε όλες τις σημαντικές αγορές φωτοβολταϊκών συστημάτων. Η εταιρεία απασχολεί περισσότερους από 5.000 εργαζόμενους και το 2013 κατέγραψε κύκλο εργασιών 0,9 δις ευρώ.

Οι μετατροπείς αποτελούν την καρδιά κάθε φωτοβολταϊκής εγκατάστασης

Ο μετατροπέας αποτελεί, από τεχνολογική άποψη, το σημαντικότερο στοιχείο μιας φωτοβολταϊκής εγκατάστασης. Μετατρέπει το συνεχές ρεύμα που παράγεται στις φωτοβολταϊκές κυψέλες, σε εναλλασσόμενο, συμβατό με το δίκτυο— για ιδιοκατανάλωση ή τροφοδοσία στο δημόσιο ηλεκτρικό δίκτυο. Ο ρόλος του μετατροπέα όμως δεν σταματά εδώ. Ο μετατροπέας αποτελεί ένα εξαιρετικά ευφυές σύστημα διαχείρισης που ελέγχει, επιτηρεί και ρυθμίζει τη φωτοβολταϊκή εγκατάσταση και το δίκτυο παροχής ενέργειας με σύγχρονα συστήματα επικοινωνίας. Οι μετα-

Οι μετατροπείς της SMA εξυπηρετούν ήδη σήμερα σημαντικές λειτουργίες διαχείρισης δικτύου, οι οποίες αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία με τη συνεχώς αυξανόμενη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό ισοζύγιο.

τροπείς της SMA εξυπηρετούν ήδη σήμερα σημαντικές λειτουργίες διαχείρισης δικτύου, οι οποίες αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία με τη συνεχώς αυξανόμενη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό ισοζύγιο. Στον τομέα αυτό, η SMA αναπτύσσει εδώ και χρόνια πρωτοποριακές λύσεις και καθορίζει τις εξελίξεις ενεργειακών ζητημάτων που θα μας απασχολήσουν στο μέλλον. Μεταξύ αυτών συμπεριλαμβάνονται, π.χ., η έξυπνη διαχείριση της ενέργειας σε οικιακές εφαρμογές, η ενσωμάτωση του φωτοβολταϊκού ρεύματος στο δημόσιο ηλεκτρικό δίκτυο καθώς και η ενσωμάτωση λύσεων ενεργειακής

αποθήκευσης για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Για κάθε κατηγορία ισχύος και μέγεθος εγκατάστασης

Η SMA διαθέτει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων που παρέχει τον κατάλληλο μετατροπέα για κάθε τύπο εγκατάστασης και κάθε κατηγορία ισχύος: για μικρές κλίμακας εγκαταστάσεις σε στέγες κατοικιών, φωτοβολταϊκά πάρκα μεγάλης κλίμακας, διασυνδεδεμένες με το δημόσιο ηλεκτρικό δίκτυο εγκαταστάσεις, καθώς και συστήματα αυτόνομου δικτύου και εφεδρικά συστήματα. Το προϊοντικό χαρτοφυλάκιο ολοκληρώνουν προϊόντα για την επιτήρηση και την απεικόνιση εγκαταστάσεων, καθώς και λύσεις διαχείρισης της ενέργειας. Επιπρόσθετα, οι πελάτες της SMA σε ολόκληρο τον κόσμο επωφελούνται από την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης: από την υποστήριξη για την εγκατάσταση και τη θέση σε λειτουργία των φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων, την άμεση και εύκολη υπηρεσία αντικατάστασης συσκευών διεθνώς, έως τη δωρεάν γραμμή εξυπηρέτησης SMAServiceLine για τεχνική υποστήριξη. Επιπλέον, μέσω του SMA Solar Academy, η εταιρεία, στο πλαίσιο κύκλου εξειδικευμένων σεμιναρίων, επενδύει στη μεταφορά τεχνογνωσίας για τη φωτοβολταϊκή τεχνολογία σε ηλεκτρολόγους, σχεδιαστές και εγκαταστάτες φωτοβολταϊκών συστημάτων καθώς και όσους ενδιαφέρονται για την ηλιακή ενέργεια.

KRANNICH SOLAR

Όλα ξεκίνησαν από μία οικογενειακή επιχείρηση η οποία ιδρύθηκε το 1995 και οι δραστηριότητές της βασίστηκαν στην πράξη και όχι στην θεωρία: μέχρι το 2000 ο Kurt Krannich επιδιώκοντας την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών του, εγκαθιστούσε ο ίδιος φωτοβολταϊκά συστήματα στεγών. Την ίδια περίοδο συμμετείχε σε ερευνητική εργασία του ινστιτούτου Fraunhofer, του πλέον δημοφιλούς ερευνητικού οργανισμού στην Ευρώπη για την ανάπτυξη φωτοβολταϊκών πάνελ.

Η Krannich Solar εξελίχθηκε γρήγορα σε μία εξειδικευμένη εταιρεία χονδρικής πώλησης φωτοβολταϊκού εξοπλισμού. Διατηρώντας την ίδια δραστηριότητα μέχρι και σήμερα, η Krannich Solar προμηθεύει φωτοβολταϊκά συστήματα υψηλής απόδοσης στο πελατολόγιό της, το οποίο αποτελείται από εγκαταστάτες φωτοβολταϊκών σταθμών, εργολάβους, τεχνικές / κατασκευαστικές εταιρείες, ηλεκτρολόγους και καταστήματα λιανικής πώλησης φωτοβολταϊκών συστημάτων.

Η ραγδαία ανάπτυξη της εταιρείας οδήγησε στην ίδρυση 23 υποκαταστημάτων σε 14 χώρες. Τα τελευταία δέκα χρόνια ο κύκλος εργασιών της εταιρείας αυξάνεται συνεχώς και το ανθρώπινο δυναμικό της Krannich Solar ενισχύθηκε με την προσθήκη πολλών νέων στελεχών, με αποτέλεσμα η εταιρεία να απασχολεί σήμερα περισσότερους από 330 εργαζομένους, οι οποίοι συμβάλουν ενεργά στην εξάπλωση της ενεργειακής επανάστασης.

Η επιτυχημένη πορεία της Krannich Solar επισφραγίζεται από το γεγονός ότι η εταιρεία από την ίδρυση της, έχει προμηθεύσει στο παγκόσμιο δίκτυο διανομής της, φωτο-

βολταϊκά συστήματα συνολικής ισχύος άνω του 1,3GWp. Το γεγονός αυτό έχει σαν αποτέλεσμα η εταιρεία να κατατάσσεται σήμερα στην πρώτη πεντάδα των κορυφαίων προμηθευτών φωτοβολταϊκού εξοπλισμού στην Ευρώπη. Το 2007 ιδρύθηκε η Ελληνική Krannich Solar Μ.Ε.Π.Ε. με έδρα το Καλοχώρι Θεσσαλονίκης, όπου μισθώθηκε ένα κτίριο αποθήκης και γραφείων 650 τ.μ. στο οποίο προστέθηκε το 2012 ένα νέο κτίριο εγκαταστάσεων συνολικής επιφάνειας 1.250 τ.μ. Το 2009 ιδρύθηκε το υποκατάστημα της Krannich Solar στην Αθήνα για την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρείας στη Νότιο Ελλάδα και τα νησιά.

Κορυφαίες λύσεις ποιοτικά προϊόντα

Με στόχο την άριστη ποιότητα και την εγγυημένη απόδοση των προϊόντων μας, στην Krannich Solar καθημερινά συγκεντρώνουμε και προμηθεύουμε στους πελάτες μας μία πλούσια γκάμα με τα κορυφαία προϊόντα από τους πλέον επώνυμους και αξιόπιστους κατασκευαστές. Πριν από κάθε προμήθεια οι αγοραστές της Krannich Solar διεξάγουν τους αυστηρότερους ποιοτικούς ελέγχους. Οποιοδήποτε προϊόν επιλέγεται να προστεθεί στην προϊοντική γκάμα της εταιρείας έχει προηγουμένως εξετασθεί εξονυχιστικά και έχει λάβει έγκριση ποιότητας.

Στην Krannich Solar ο στόχος μας είναι να διαμορφώσουμε το μέλλον της ηλιακής ενέργειας. Έμπρακτη απόδειξη αποτελεί το γεγονός ότι όχι μόνο εμπορευόμαστε φωτοβολταϊκά συστήματα υψηλής απόδοσης και ποιότητας, αλλά και ότι συμμετέχουμε ενεργά σε κάθε στάδιο σχεδιασμού και ανάπτυξης αυτών. Συνεργαζόμαστε στενά με τους προμηθευτές μας και με ερευνητικούς οργανισμούς, με απώτερο στόχο την κατασκευή προϊόντων προηγμένης τεχνολογίας.

Επιθυμώντας να καλύψουμε όλο το εύρος των αναγκών των πελατών μας διαθέτουμε μία πλήρη γκάμα κορυφαίων προϊόντων, η οποία αποτελείται από φωτοβολταϊκά πάνελ, σταθερές και περιστρεφόμενες βάσεις στήριξης, μετατροπείς ρεύματος για διασυνδεδεμένα και για αυτόνομα φωτοβολταϊκά συστήματα, ρυθμιστές φόρτισης και συσσωρευτές.

MESSARITIS

Messaritis

ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ

Ο όμιλος Messaritis δραστηριοποιείται στο χώρο της ενέργειας από το 1955 ως ένας από τους πρώτους και πιο βασικούς προμηθευτές ηλεκτρολογικού εξοπλισμού Μέσης και Υψηλής Τάσης της ΔΕΗ Α.Ε. και άλλων πελατών σε Ελλάδα και Κύπρο. Διακρίνοντας από νωρίς την ανάπτυξη των Φωτοβολταϊκών, ενός καινούργιου και σχετικά άγνωστου στην Ελλάδα τομέα της πράσινης ενέργειας, και με αρχικό σκοπό να εξυπηρετήσει τους επενδυτικούς του στόχους, ο όμιλος δημιούργησε τη Messaritis Ανανεώσιμες.

Όραμα της Messaritis Ανανεώσιμες είναι να αποτελεί σημείο αναφοράς στο χώρο της πράσινης ανάπτυξης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τον επαγγελματισμό και τη συνέπεια προς τους πελάτες μας.

Στη Messaritis Ανανεώσιμες, με άριστα καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό πάνω στο αντικείμενο των Φωτοβολταϊκών, επιτύχαμε τη διεύρυνση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της εταιρίας για να καλύψουμε τις ανάγκες και άλλων επενδυτών. Μέχρι σήμερα, έχουμε αδειοδοτήσει, μελετήσει και κατασκευάσει συνολικά πάνω από 40 έργα σε όλη την Ελλάδα. Αξίζει να σημειωθεί ότι κάποια από αυτά ανήκουν σε θεσμικούς επενδυτές. Συνεπώς, ως εταιρία, έχουμε αξιολογηθεί με τα αυστηρότερα κριτήρια σε σχέση με την οικονομική μας ευρωστία και τη δυνατότητα να παραδίδουμε εμπρόθεσμα και άρτια τα έργα που αναλαμβάνουμε.

Η επιμονή στην τελειότητα οδήγησε στην απόκτηση, από τον οργανισμό Lloyd's, πιστοποίησης ISO 9001:2008 με αναφορά στο πρότυπο EN 62446:2009, ώστε να πιστοποιηθεί η ποιότητα μας στην εμπορία, στο σχεδιασμό, στην κατασκευή και συντήρηση Φ/Β Σταθμών.

Μέσα σε μια δυναμική αγορά, όπως αυτή που έχει δημιουργηθεί γύρω από τον τομέα της πράσινης ενέργειας, είναι βασικό για μια εταιρία να εξελίσσεται συνέχεια. Γι' αυτό, έχοντας ως κύριο στόχο τη διατήρηση και επέκταση του ομίλου Messaritis στο χώρο της πράσινης ενέργειας, συνάπτουμε συνεργασίες με εταιρίες του κλάδου, με γνώμονα να ενδυναμώσουμε περαιτέρω τη θέση μας στην αγορά.

Αναπτύσσουμε νέα τμήματα, όπως το τμήμα συντήρησης Φωτοβολταϊκών Σταθμών, και εισάγουμε καινοτόμες λύσεις, όπως η παρακολούθηση των έργων με λογισμικό τεχνητής νοημοσύνης. Επεκτεινόμαστε σε καινούργιους τομείς της πράσινης επιχειρηματικότητας, στην παραγωγή ενέργειας από τον αέρα και τη βιομάζα.

Επιπλέον, διευρύνουμε τις δραστηριότητες της Messaritis Ανανεώσιμες σε αναδυόμενες αγορές εκτός Ελλάδας, μεταφέροντας το όραμα και την τεχνογνωσία μας. Δίνουμε έμφαση στις αγορές της Νοτιοανατολικής Μεσογείου και στις Αραβικές χώρες, δημιουργώντας συνέργειες με τοπικές ενεργειακές εταιρίες. Έτσι, ανταποκρινόμαστε με τον καλύτερο τρόπο στις ιδιαιτερότητες κάθε αγοράς, επιλέγοντας προσεκτικά στρατηγική, με τη βοήθεια των συνεργατών μας. Σκοπός είναι να επαναλάβουμε στο εξωτερικό την επιτυχία της εταιρίας στην Ελλάδα, αποκτώντας ένα διεθνές πελατολόγιο με μεγαλύτερη διασπορά.

Όραμα της Messaritis Ανανεώσιμες είναι να αποτελεί σημείο αναφοράς στο χώρο της πράσινης ανάπτυξης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τον επαγγελματισμό και τη συνέπεια προς τους πελάτες μας.

ACTIVUS

Η Activus ιδρύθηκε το 2007 στην Αθήνα και αποτελεί μία EPC εταιρεία που προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις με το κλειδί στο χέρι στον τομέα των φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ολόκληρη την Ελλάδα.

Η εταιρεία είναι πιστοποιημένη κατά ISO 9001:2008

Οι δραστηριότητες της εταιρείας περιλαμβάνουν την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκών έργων ανεξαρτήτου ισχύος σε οικιακές και βιομηχανικές στέγες αλλά και επί εδάφους, όπως επίσης και αυτόνομα συστήματα (off-grid systems).

Οι υπηρεσίες «turn-key» της Activus περιλαμβάνουν την επιλογή της κατάλληλης τοποθεσίας, όπως επίσης τον σχεδιασμό, τη χρηματοδότηση, την κατασκευή, τη διαχείριση, τη συντήρηση και την ασφάλεια κάθε έργου.

Η Activus παρακολουθώντας τις εξελίξεις της Ευρωπαϊκής αγοράς στα θέματα ενέργειας ανέπτυξε το πρόγραμμα «ReAct», το οποίο στοχεύει στην αξιολόγηση και τη διαχείριση κτηρίων, στην εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση των πάγιων εξόδων.

Η Activus έχει επίσης αναπτύξει έργα βιομάζας στη Ρουμανία, Βουλγαρία και την Ελλάδα και είναι μέλος της AEBIOM (European Biomass Association).

Επιπλέον, η Activus είναι εταίρος της Ilyos Enerji για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ηλιακή ενέργεια, βιομάζα,

και βιοαέριο) στην αγορά της Τουρκίας και της Protevon στον κλάδο της ηλεκτροκίνησης (σταθμοί φόρτισης και ηλεκτρικά αυτοκίνητα) για την ελληνική και τούρκικη αγορά. Πρόσφατα η Activus ίδρυσε την Uncle (www.uncle.gr), μία θυγατρική εταιρεία που δραστηριοποιείται στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου περιλαμβάνοντας προϊόντα φωτισμού LED, εξοπλισμό φωτοβολταϊκών, θέρμανσης, κλιματισμού και έξυπνων gadget.

Τέλος η Activus παρακολουθώντας τις εξελίξεις της Ευρωπαϊκής αγοράς στα θέματα ενέργειας ανέπτυξε το πρόγραμμα «ReAct», το οποίο στοχεύει στην αξιολόγηση και τη διαχείριση κτηρίων, στην εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση των πάγιων εξόδων.

Τι κάνουμε

- Project Development
- Project Management
- Maintenance
- Performance improvement
- Energy Saving

ECO//SUN

Η ECO//SUN ασχολείται με το χώρο των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας από το 1996 με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Επιθυμώντας την αμεσότερη εξυπηρέτηση με τους πελάτες και τους συνεργάτες της, η ECO//SUN λειτουργεί από το 2008 γραφεία και στην Αθήνα. Η εταιρεία μέχρι το 2009 στεγαζόταν στις εγκαταστάσεις της Θέρμης Θεσσαλονίκης και στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος ανάπτυξης που έθεσε, προχώρησε στην αγορά έκτασης 6 στρεμμάτων και στην κατασκευή κτιρίου συνολικής επιφάνειας 1000 τ.μ. στο Βιομηχανικό Πάρκο Λαγκώματος στη Χαλκιδική, μεταφέροντας εκεί το Τμήμα Service, το τμήμα Logistics και το τμήμα Εγκαταστάσεων.

Στην πορεία της η εταιρεία, τα τελευταία 18 χρόνια, αναπτύσσεται και επεκτείνεται με γοργούς ρυθμούς, εντάσσοντας την ως μία από τις πλέον καταξιωμένες εταιρείες στο χώρο της. Αντικείμενο της είναι η έρευνα, ο σχεδιασμός, η εμπορία, η κατασκευή και η θέση σε λειτουργία συστημάτων σε οικιστικό ή βιομηχανικό επίπεδο όπως

Η εταιρεία, τα τελευταία 18 χρόνια, αναπτύσσεται και επεκτείνεται με γοργούς ρυθμούς, εντάσσοντας την ως μία από τις πλέον καταξιωμένες εταιρείες στο χώρο της.

- Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση φωτοβολταϊκών και ανεμογεννητριών.
- Συστήματα Back-Up
- Αυτοματισμοί ενεργειακών συστημάτων
- Ηλεκτροπαραγωγή ζεύγη
- Ηλιακές αντλίες

Ειδική, εδώ και 18 χρόνια πλέον, σε θέματα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας αναλαμβάνει τη μελέτη και το σχεδιασμό του εκάστοτε συστήματος, την προμήθεια των υλικών, την κατασκευή του συστήματος και προσφέρει 24ωρη τεχνική υποστήριξη με άμεση επιτόπια εξυπηρέτηση. Επίσης, η ECO//SUN πραγματοποιεί η ίδια, αλλά και μέσω των μεταπωλητών της, έργα μεσαίας και μεγάλης κλίμακας φωτοβολταϊκών πάρκων, οικιακά συστήματα καθώς και αυτόνομες και υβριδικές λύσεις. Παράλληλα, μέσω των συμβολαίων συντήρησης, η ECO//SUN εγγυάται την αδιάλειπτη

και εύρυθμη λειτουργία της φωτοβολταϊκής εγκατάστασης, βάσει των προδιαγραφών της.

Έχοντας υλοποιήσει με απόλυτη επιτυχία πάνω από 3000 έργα σε όλη την επικράτεια της Ελλάδας, στην Κύπρο καθώς και σε άλλες χώρες του εξωτερικού όπως Αίγυπτο, Ρουμανία κ.α. και παράλληλα αναπτύσσοντας άριστες συνεργασίες με προμηθευτές και πλέον μέσω του δικτύου της με πάνω από 100 συνεργάτες, κατορθώνει να διασφαλίζει την άμεση ανταπόκριση σε κάθε είδους ζήτηση σε κάθε γωνιά της Ελλάδος.

Η ECO//SUN θα συνεχίσει να παραμένει πιστή στη φιλοσοφία της για ακεραιότητα και ηθική συμπεριφορά και θα ναι πάντα πλήρως αφοσιωμένη στις δεσμεύσεις της προς τους πελάτες της.

PLASIS ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Η εταιρεία PLASIS ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. δραστηριοποιείται από το 2006 στην παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών για την υλοποίηση έργων και επενδύσεων στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, με ειδικευση τα φωτοβολταϊκά συστήματα.

Με παρακαταθήκη την τεράστια εμπειρία από τη δραστηριότητά της, στη μελέτη και υλοποίηση έργων, τα οποία ξεπερνούν τα 15 MWp εγκατεστημένης ισχύος και με περισσότερους από 200 κατασκευασμένους σταθμούς (turn key projects), η PLASIS ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. έχει αναδειχθεί σε μία από τις πλέον καταξιωμένες εταιρείες στον χώρο.

Αναγνωρίζοντας την ουσιώδη ανάγκη της συντήρησης των εγκαταστάσεων των φωτοβολταϊκών σταθμών και της συνεχούς επίβλεψης της λειτουργίας τους, η PLASIS Ενεργειακή ανέπτυξε και προσφέρει ένα ολοκληρωμένο σύνολο υπηρεσιών συντήρησης.

Βασικές αρχές είναι η Επίβλεψη της λειτουργίας, η Πρόληψη προβληματικών καταστάσεων και η Διόρθωση βλαβών, ώστε να επιτυγχάνεται η βέλτιστη λειτουργία και να εξασφαλίζεται η μέγιστη απόδοση του Φ/Β σταθμού.

Στόχος των προσφερόμενων υπηρεσιών είναι η εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής απόδοσης του υπό παρακολούθηση Φ/Β σταθμού, η προστασία του ηλεκτρομηχανολογικού του εξοπλισμού και η διασφάλιση της επένδυσης σε βάθος χρόνου, μέσα από αυστηρά πιστοποιημένες εργασίες (βάσει των προτύπων EN62446 & IEC61724).

Βασικές μας αρχές είναι η Επίβλεψη της λειτουργίας, η Πρόληψη προβληματικών καταστάσεων και η Διόρθωση βλαβών, ώστε να επιτυγχάνεται η βέλτιστη λειτουργία και να εξασφαλίζεται η μέγιστη απόδοση του Φ/Β σταθμού και κατά συνέπεια η μέγιστη κερδοφορία αυτού.

Σήμερα η PLASIS ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε., με παρακαταθήκη την τεράστια εμπειρία από τη δραστηριότητά της στη μελέτη και υλοποίηση Φ/Β εγκαταστάσεων, σε συνδυασμό με τον επαγγελματισμό και την αξιοπιστία που προσδίδει το εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό της, προσφέρει ολοκληρωμένες υπηρεσίες συντήρησης σε περισσότερες από 250 Φ/Β εγκαταστάσεις ισχύος από 10 kWp έως 1 MWp.

Γιατί η βιομάζα δεν αξιοποιείται ενεργειακά όσο θα έπρεπε

του Αντώνη Ε. Γερασίμου

Μηχανολόγου – Ηλεκτρολόγου,

Προέδρου της ΕΛ.Ε.Α.ΒΙΟΜ* (Ελληνική Εταιρεία Ανάπτυξης Βιομάζας)

Τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από την ενεργειακή αξιοποίηση της βιομάζας είναι πολλά και πολυεπίπεδα, επηρεάζοντας θετικά διαφορετικούς τομείς της κοινωνίας και της οικονομίας της χώρας:

Α. Περιβαλλοντικά οφέλη

1. Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Το διοξείδιο του άνθρακα που απορροφάται από τη βιομάζα απελευθερώνεται στην ατμόσφαιρα είτε από την αποσύνθεση της οργανικής ύλης ή από τη χρήση της για τροφή και παραγωγή ενέργειας. Συνεπώς αφού το διοξείδιο του άνθρακα που εκλύεται από τη καύση της βιομάζας, είναι ίδιο με αυτό που είχε αρχικά απορροφηθεί για την ανάπτυξη της, η ενεργειακή χρήση της βιομάζας είναι ουδέτερη ως προς τις εκπομπές άνθρακα.

2. Βιώσιμη διαχείριση των δασών. Η χρήση και η κατανάλωση δασικής βιομάζας όχι μόνο δεν ζημιώνει τα δάση αλλά, αντιθέτως, όταν γίνεται στα πλαίσια της ορθολογικής διαχείρισής τους, βοηθά στην επέκταση των δασών.

3. Αποφυγή απόρριψης στερεών υπολειμμάτων (π.χ. κλαδεμάτων) και υγρών αποβλήτων (π.χ. τυροκομείων, σφαγείων κ.λπ.) σε περιβαλλοντικά ευαίσθητους αποδέκτες.

4. Προστασία από τις πυρκαγιές, μέσω συλλογής της βιομάζας από χέρσες εκτάσεις και χόρτων-ζιζανίων

κάτω από τις δενδρώδεις καλλιέργειες (λ.χ. ελαιώνες).

Β. Οικονομικά Οφέλη

1. Μείωση εισαγωγών ορυκτών καυσίμων και ενίσχυση της ενεργειακής ανεξαρτησίας

2. Υλοποίηση επενδύσεων κατά βάση στην ύπαιθρο σε περιοχές μέχρι σήμερα μειονεκτικές με πολύ χαμηλούς δείκτες απασχόλησης και ανάπτυξης.

3. Ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας μικρο-μεσαίων επιχειρήσεων σχετικών με τους εξοπλισμούς της εφοδιαστικής αλυσίδας, των τεχνικών, της εγχώριας βιομηχανίας, αλλά και λαμπρό πεδίο δραστηριοτήτων για τους Γεωργικούς και Δασικούς Συνεταιρισμούς.

4. Προσφορά φθηνής θερμότητας, μέσω ανάπτυξης της συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας με βιομάζα.

Γ. Κοινωνικά Οφέλη

1. Παροχή διεξόδων στο αγροτικό πληθυσμό, προσφέροντας εναλλακτικές καλλιέργειες, χωρίς προβλήματα διάθεσης του προϊόντος και δημιουργία πολλών χιλιάδων θέσεων παραγωγικής απασχόλησης, που θα δίνουν εισόδημα στην ύπαιθρο.

2. Συνεισφορά στην αποκεντρωμένη παραγωγή ηλεκτρισμού, μείωση στις απώλειες μεταφοράς και διανομής, ενίσχυση της ευστάθειας του δικτύου μεταφοράς

Η Ελληνική πραγματικότητα

Το τελευταίο διάστημα, με τη συνεισφορά και της ΕΛ.Ε.Α.ΒΙΟΜ μέσω εντατικών προσπάθειών και τεχνικά τεκμηριωμένων προτάσεων, έχουν υπάρξει θετικές εξελίξεις για τον κλάδο της βιοενέργειας, σε επίπεδο νομοθεσίας και κινήτρων, όπως ενδεικτικά:

1. Η αύξηση της τιμής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα και η ορθολογικοποίηση της διαδικασίας αδειοδότησης έργων βιομάζας μέσω του Ν.3851/2010.
2. Η εξασφάλιση σημαντικού μεριδίου της βιομάζας στο εθνικό μίγμα ηλεκτροπαραγωγής (Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΑΠΕ βάσει της Κοινοτικής Οδηγίας 2009/28/ΕΚ όπως ενημερώθηκε βάσει της ΥΑ Α.Υ./Φ1/οικ.19598 της 01.10.2010). Το όριο εγκατεστημένης ισχύος για τη βιομάζα έχει οριστεί στα 200 MW έως το 2014 και 350 MW έως το 2020.
3. Η απελευθέρωση των αγορών Αττικής και Θεσσαλονίκης για τη χρήση στερεών βιοκαυσίμων για θέρμανση, μία σημαντική προϋπόθεση για να «πιάσουμε» τους εθνικούς μας στόχους σε θέρμανση.

Η Ελλάδα, όπως και σε πολλούς άλλους τομείς δυστυχώς, έχει καθυστερήσει σημαντικά και στην αξιοποίηση του πλούσιου δυναμικού βιομάζας που διαθέτει. **Εκτιμάται ότι η πλήρης αξιοποίηση της βιομάζας θα μπορούσε να ικανοποιήσει τα 2/3 των συνολικών αναγκών ηλεκτροδότησης της χώρας.**

Βιοαέριο: Εκτιμάται ότι μονάδες βιοαερίου περί των 50 MW ισχύος, που σχετίζονται με τη λειτουργία ΧΥΤΑ ή Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων βρίσκονται σε λειτουργία

σήμερα. Εντούτοις, υπάρχει, πλέον, αυξημένο ενδιαφέρον και από ιδιώτες επενδυτές για την εγκατάσταση αγροτικών μονάδων βιοαερίου· περισσότερα από 23 MW μεγάλων μονάδων βιοαερίου (άνω του 1 MW) που έχουν λάβει άδεια εγκατάστασης και είναι έτοιμες προς κατασκευή. Τα πιο συνηθισμένα υλικά που τροφοδοτούν τέτοιου είδους μονάδες είναι η ζωική κοπριά, αγροτοβιομηχανικά οργανικά απόβλητα (τυρόγαλα, απόβλητα σφαγείων κ.λπ.) και οι ενεργειακές καλλιέργειες (π.χ. ενσίρωμα καλαμποκιού).

Υγρά Βιοκαύσιμα: Παράλληλα βέβαια υπάρχει και σημαντική δραστηριότητα στον τομέα παραγωγής βιοντίζελ με πρώτες ύλες κυρίως ηλιάνθο (πάνω από 100.000 τν/έτος) και δευτερευόντως ελαιοκράμβη και σόγια. Το 2013, 92.000 κ.μ. βιοντίζελ από 20 εταιρείες, οι 13 εκ των οποίων παράγουν βιοκαύσιμο από εγκαταστάσεις τους στην Ελλάδα, διοχετεύτηκαν προς τα ελληνικά διυλιστήρια για ανάμιξη με συμβατικό καύσιμο ντίζελ. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 90% περίπου των πρώτων υλών για την παραγωγή του βιοντίζελ προήλθε από εγχώριες πρώτες ύλες.

Η Ελλάδα είναι από τις ελάχιστες χώρες της Ευρώπης που δεν παράγεται βιοαιθανόλη ενώ ακόμα και οι ποσότητες βιοντίζελ που παράγονται αφορούν πρώτης γενιάς βιοκαύσιμο. Με δεδομένο ότι η παραγωγή δεύτερης γενιάς βιοκαυσίμων βασίζεται στην αξιοποίηση αγροτικών υπολειμμάτων και μη βρώσιμων ενεργειακών καλλιεργειών, υλικά στα οποία η χώρα έχει ή θα μπορούσε να αποκτήσει σημαντικό δυναμικό, συνάγεται η διαπίστωση ότι η παραγωγή προηγμένων βιοκαυσίμων θα μπορούσε να αποτελέσει ένα ρεαλιστικό στόχο, ικανό για να συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη της εγχώριας οικονομίας και στην ενεργειακή ανεξαρτησία.

Στερεή Βιομάζα: Τα τεράστια περιθώρια ανάπτυξης της βιομάζας φανερώνονται και από το γεγονός ότι λιγότερο από το 2,5% της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ στην Ελλάδα προέρχεται από τη βιομάζα (23 από τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ έχουν μεγαλύτερη διείσδυση της βιομάζας στην ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ). Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι δεν υπάρχει στη χώρα μας καθόλου παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από στερεή βιομάζα- φαινόμενο που απαντάται μόνο σε 5 από τα 28 μέλη της ΕΕ.

Pellets: Η απελευθέρωση των αγορών Αττικής και Θεσσαλονίκης για τη χρήση στερεών βιοκαυσίμων για θέρμανση είχε ως συνέπεια την ανάπτυξη μιας αξιοσημείωτης αγοράς pellet βιομάζας στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Με δυναμικότητα που ξεπερνά τους 130.000 τν/έτος αλλά πραγματική παραγωγή το 2012 ίση με περίπου 35.000 τν/έτος, γίνεται φανερό πως υπάρχουν οι προϋποθέσεις για την περαιτέρω διείσδυση των pellets στο ενεργειακό μίγμα της χώρας. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην Ε.Ε., μόνο κατά την περίοδο 2009-2012, υπήρχε μια αύξηση της τάξεως του 30% στην παραγωγή pellets βιομάζας.

Τα επόμενα βήματα

Η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει ο κλάδος της βιομάζας για τη χώρα μας, δεν αποτελεί μόνο περιβαλλοντική ευθύνη και υποχρέωση, αλλά και μια εξαιρετική ευκαιρία ανασυγκρότησης του οικονομικού μοντέλου ανάπτυξης της αγροτικής και όχι μόνο, οικονομίας.

Βασικό χαρακτηριστικό μιας επένδυσης βιομάζας άλλωστε είναι η πολύ υψηλή εγχώρια προστιθέμενη αξία που έχει, καθώς:

- **μέχρι και το 60% των εσόδων της επιστρέφει ως εισόδημα στον αγροτικό πληθυσμό** (γεωργούς και εργαζόμενους στην ύπαιθρο).
- σύμφωνα με διάφορες μελέτες σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, **η βιομάζα έρχεται πάντα πρώτη** από όλες τις ΑΠΕ **στον αριθμό νέων άμεσων και έμμεσων θέσεων εργασίας** που δημιουργούνται. Εκτιμάται ότι περισσότερες από 450.000 θέσεις εργασίες στα κράτη μέλη της Ε.Ε. συσχετίζονταν με την ενεργειακή αξιοποίηση της βιομάζας το 2011.
- υπάρχει σημαντικό περιθώριο περαιτέρω **ανάπτυξης εγχώριου εξοπλισμού και τεχνολογίας**.
- **Μπορεί να προσφέρει μέσω εφαρμογών θερμότητας και στην ανάπτυξη παράπλευρων οικονομικών δραστηριοτήτων** (θερμοκήπια, τηλεθέρμανση, ξηραντήρια, ιχθυοκαλλιέργειες κλπ)

Προς την κατεύθυνση αυτή, τα θέματα στα οποία πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στο άμεσο μέλλον και εκεί θα εστιαστούν και οι επόμενες δράσεις της ΕΛ.Ε.Α.ΒΙΟΜ είναι:

- **Η συστηματική και οργανωμένη ανάπτυξη της εφοδιαστικής αλυσίδας βιομάζας με δημιουργία και συ-**

νεργατικών σχηματισμών που απαιτούνται για τη συλλογή, τη δεματοποίηση και τη μεταφορά της βιομάζας στις εγκαταστάσεις αξιοποίησης (μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, παραγωγής βιοκαυσίμου, μονάδες πελλετοποίησης κλπ).

- **Έμφαση σε ανάπτυξη εγχώριου εξοπλισμού και τεχνολογίας** με στροφή σε έρευνα και ανάπτυξη τόσο σε εφαρμογές στερεής βιομάζας (π.χ. pellets, ενεργειακές καλλιέργειες, συμπαραγωγή κ.λπ.) όσο και σε υγρά βιοκαύσιμα νέας γενιάς

- **Δημιουργία φορέα ελέγχου και πιστοποίησης για στερεά βιοκαύσιμα και εξοπλισμό καύσης**, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ορθή χρήση της βιομάζας θα πρέπει άμεσα να δημιουργηθεί ένας φορέας ελέγχου, εποπτευόμενος από το Δημόσιο, για τον έλεγχο τήρησης των προδιαγραφών της παραγόμενης βιομάζας, αλλά και του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για την αξιοποίησή της.

“ Το διοξείδιο του άνθρακα που απορροφάται από τη βιομάζα απελευθερώνεται στην ατμόσφαιρα είτε από την αποσύνθεση της οργανικής ύλης ή από τη χρήση της για τροφή και παραγωγή ενέργειας.

- **Αυστηρή εφαρμογή της υφιστάμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας** για την ορθή διαχείριση υπολειμμάτων φυτικής ή ζωικής παραγωγής
- **Θεσμικές παρεμβάσεις σε συνεργασία και με τους υπόλοιπους φορείς ΑΠΕ** για την αντιμετώπιση των ελλειμμάτων του μηχανισμού στήριξης ΑΠΕ και των στρεβλώσεων στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, την αναπροσαρμογή της ταρίφας για την τεχνολογίες ενεργειακής αξιοποίησης της βιομάζας στα πλαίσια του περίφημου new deal, την εισαγωγή στόχου διείσδυσης των ΑΠΕ στο 45% στο ενεργειακό μίγμα της ΕΕ μέχρι το 2030 κ.λπ. ■

* Η Ελληνική Εταιρεία Βιομάζας (ΕΛ.Ε.Α.ΒΙΟΜ) ως ένα από τα αρχαιότερα Σωματεία στο χώρο των ΑΠΕ, έχει ακριβώς ως στόχο τη διάδοση της χρήσεως της Βιομάζας σε εθνικό επίπεδο και την προώθηση και συντονισμό της επιστημονικής έρευνας, για την ανάπτυξη, της τεχνολογίας και των εφαρμογών της βιομάζας για παραγωγή ενέργειας ή σχετικών προϊόντων.

ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΒΩΒΟΣ

Η εταιρεία Αρμόδιος Βωβός ΕΠΕ δραστηριοποιείται

- στον χώρο της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ΑΠΕ,
- της ενεργειακής εξοικονόμησης σε βιομηχανίες
- της βιομάζας

Η Αρμόδιος Βωβός ΕΠΕ είναι δεσμευμένη με τους στόχους της και απόλυτα ευθυγραμμισμένη με τα ποιοτικά πρότυπα των κατασκευαστικών οίκων που αντιπροσωπεύει.

Uniconfort Biomass Boilers

Βιομηχανικοί λέβητες καύσης βιομάζας (χώρα προέλευσης Ιταλία).

General Electric Clean Cycle

Γεννήτρια ρεύματος όταν τροφοδοτείται από θερμή πηγή (ατμού, υπέρθερμου νερού, καυσασερίων) θερμοκρασίας 140-150°C (χώρα προέλευσης Η.Π.Α.).

Energent Corp.

Γεννήτρια ρεύματος κατάλληλη για βιομηχανικά δίκτυα ατμού (χώρα προέλευσης Η.Π.Α.).

Η Αρμόδιος Βωβός ΕΠΕ εγγυάται την καλή λειτουργία της εγκατάστασης και παρέχει τις συντηρήσεις για όλο τον χρόνο λειτουργίας της επένδυσης.

Το μέλλον της Αρμόδιος Βωβός ΕΠΕ είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με το μέλλον των ΑΠΕ στον ελλαδικό χώρο, καθώς και στο εξωτερικό. Τα συστήματα που προτείνει προς υλοποίηση στον χώρο της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (ενδεικτικά από βιομάζα), αποτελούνται από πιστοποιημένα μηχανήματα των παραπάνω οίκων σε κατάλληλη συνδεσμολογία. Επιπρόσθετα η Αρμόδιος Βωβός ΕΠΕ εγγυάται την καλή λειτουργία της εγκατάστασης και παρέχει τις συντηρήσεις για όλο τον χρόνο λειτουργίας της επένδυσης.

Το δυναμικό της Αρμόδιος Βωβός ΕΠΕ είναι υψηλά κατάρτισμένο, με μεγάλη εμπειρία σε ηλεκτρομηχανολογικές εφαρμογές, γνώση απαραίτητη για την υλοποίηση των Η/Μ έργων.

Οι εταιρείες που αντιπροσωπεύουμε και τα συστήματα

Λέβητας Βιομάζας
Uniconfort

Steam Turbine
Energent

ORC generator GE

που προωθούμε προάγουν την ηλεκτροπαραγωγή ΑΠΕ και ΣΥΘΗΑ σε μεγάλο εύρος ισχύος ηλεκτροπαραγωγής.

Τυπικές εφαρμογές των συστημάτων που αντιπροσωπεύουμε είναι:

- Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από καύση βιομάζας με ισχύ από 125KW-1.0 MW
- Ηλεκτροπαραγωγή 60 KW -275 KW από βιομηχανικά δίκτυα ατμού
- Ηλεκτροπαραγωγή παράλληλα με μονάδες ξήρανσης, παραγωγής θερμού αέρα και υπέρθερμου νερού ισχύος 60-275 KW
- Ηλεκτροπαραγωγή από καύση βιομάζας με παράλληλη διάθεση της απορριπτόμενης θερμότητας σε θερμοκήπια.
- Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ισχύος συνήθως 125 KW από τα καυσάεργα βιομηχανικών λεβήτων, μηχανών βιοαερίου και ΣΥΘΗΑ.

Για περισσότερες πληροφορίες www.armodiosnovos.gr

ΑΠΕ / υδροηλεκτρικά

Τα υδροηλεκτρικά παράγουν πράσινα και οικονομικά

Ελληνικός Σύνδεσμος Μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων (ΕΣΜΥΕ)

Τα τελευταία 40 χρόνια, παρατηρείται ένα έντονο διεθνώς ενδιαφέρον για την ανάπτυξη των ΜΥΗΕ, που εκδηλώνεται είτε με την αξιοποίηση νέων υδατοπτώσεων, είτε με την επανασχεδίαση και εκσυγχρονισμό παλαιότερων ΜΥΗΕ.

Όλες οι αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες στην Ευρώπη αλλά και στον κόσμο, στήριξαν την ανάπτυξή τους στα ΜΥΗΕ, αξιοποιώντας τα, πριν από οποιαδήποτε άλλη πηγή ενέργειας.

Το 2012, μπήκαν σε λειτουργία νέα ΜΥΗΕ εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης από 100 GW, μέγεθος που προβλέπεται να αυξάνεται ετησίως κατά 2,9% μέχρι το 2020, οπότε και θα φθάσει τα 140 GW/έτος.

Η Κίνα είναι η μεγαλύτερη αγορά ΜΥΗΕ στον κόσμο, με μερίδιο 55,3% επί της εγκατεστημένης ισχύος. Συνολικά, στην Κίνα λειτουργούν σήμερα περισσότερα από 130.000 ΜΥΗΕ. Στη 2η θέση από άποψη εγκατεστημένης ισχύος βρίσκεται η Ινδία με 9% και ακολουθούν οι Ηνωμένες Πολιτείες, με 6,9%.

Στην Ε.Ε.-27, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων (ESHA) για το 2012, λειτουργούσαν περί τα 23.794 ΜΥΗΕ, με συνολική εγκατεστημένη ισχύ 14,849 GW (το 1,3% της παγκόσμιας εγκατεστημένης ισχύος), τα οποία παρήγαγαν 48.110 GWh. Η μέση εγκατεστημένη ισχύς των έργων ήταν 0,624 MW και η μέση ετήσια παραγωγή από κάθε

μέσο έργο ήταν περίπου 3,24 GWh/έτος. Το συνολικό τεχνικοοικονομικά εκμεταλλεύσιμο δυναμικό της Ε.Ε.-27, ανέρχεται σε 25,8 GW περίπου με δυνατότητα παραγωγής περί τις 93.000 GWh/έτος.

Στην Ελλάδα...

Στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα, στα τέλη του 2013 λειτουργούσαν στη χώρα μας 105 ΜΥΗΕ εγκατεστημένης ισχύος 220,42 MW, και σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του ΛΑΓΗΕ Α.Ε. για το έτος 2013, παρήχθησαν 771,04 GWh. Τα ΜΥΗΕ συμμετέχουν με 5,13% στην ισχύ του εν λειτουργία ενεργειακού μείγματος από ΑΠΕ, και παράγουν το 9,80% της ΑΠΕ-ενέργειας στη χώρα μας.

Το σύνολο του τεχνικά και οικονομικά εκμεταλλεύσιμου μικρο-υδροηλεκτρικού δυναμικού της χώρας μας, εκτιμάται περί τα 2.000 MW, δηλαδή έχει αξιοποιηθεί μόλις το 11% του δυναμικού, πολύ μακράν του μέσου όρου ανάπτυξης του τομέα στην Ε.Ε.-27.

Πλεονεκτήματα των ΜΥΗΕ

1 Είναι η πιο ώριμη τεχνολογία ΑΠΕ, με το μεγαλύτερο βαθμό απόδοσης στην μετατροπή της ενέργειας του φυσικού πόρου (νερό) σε Η.Ε., που πλησιάζει ή και υπερβαίνει το 75%.

2 Τα ΜΥΗΕ, λόγω της μεγαλύτερης ενεργειακής αποδοτικότητας από όλες τις βασικές ΑΠΕ, παράγουν τη φθηνότερη ΑΠΕ-ενέργεια, σε σχέση με άλλες τεχνολογίες.

3 Σταθεροποιούν το Ηλεκτρικό Σύστημα.

4 Έχουν μεγάλη εγχώρια προστιθέμενη αξία που ξεπερνά το 60%-90% (ανάλογα με τον τύπο της εγκατάστασης).

5 Είναι επενδύσεις που υλοποιούνται κατά πλειοψηφία από ΜΜΕ κυρίως της περιφέρειας, με προφανείς επιπτώσεις στην περιφερειακή αποκέντρωση και στην απασχόληση, ιδίως σε ορεινές και ημιορεινές απομακρυσμένες περιοχές.

6 Είναι επενδύσεις με μεγάλο χρόνο ζωής, ο οποίος - με καλή βέβαια συντήρηση - φθάνει τα 50 έτη, με τους ίδιους βαθμούς ενεργειακής απόδοσης.

7 Είναι επενδύσεις που η συνεισφορά τους μέσω της κράτησης του 3% (ή 4% σε περιοχές με φορέα διαχείρισης) από τα ακαθάριστα έσοδά τους προς τους οικείους ΟΤΑ και τους κατοίκους των περιοχών εγκατάστασής τους είναι σημαντική, ενισχύοντας κυρίως απομακρυσμένους ορεινούς & ημιορεινούς Δήμους της χώρας.

Στόχοι

Οι κυριότεροι στόχοι του Ε.Σ.Μ.Υ.Ε. είναι:

- Στα πλαίσια της επίτευξης του στόχου 20-20-20 και της συζήτησης που έχει ξεκινήσει για το στόχο του 30-30-30, η θεσμοθέτηση από το ΥΠΕΚΑ νέου ρεαλιστικού στόχου για την επιτευκταία ισχύ των ΜΥΗΕ, της τάξεως των 1.000 MW μέχρι το 2020, από 350 MW που είναι σήμερα, κάτι που είναι απόλυτα εφικτό με βάση το μικροϋδροδυναμικό της Ελλάδας.
- Η κωδικοποίηση και απλοποίηση της αδειοδοτικής νομοθεσίας, που σήμερα εμποδίζει την ανάπτυξη των

ΜΥΗΕ. Έτσι, θα επιτευχθεί η μείωση του χρόνου αδειοδότησης ενός ΜΥΗΕ, που σήμερα αποτελεί ένα επιχείρημα με «10ετές» πλάνο. Τα ΜΥΗΕ με οριστικούς όρους σύνδεσης ανέρχονται σε μερικές δεκάδες MW και αντιστοιχούν σε λιγότερο από το 4% των συνολικών οριστικών προσφορών σύνδεσης που έχουν δοθεί στις ΑΠΕ.

- Η ριζική επιτάχυνση των διαδικασιών έκδοσης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ), Άδειας Εγκατάστασης (Α.Ε.) και Άδειας Λειτουργίας (Α.Λ.), ώστε και αυτές να κινούνται μέσα στις νόμιμες προθεσμίες, κάτι που ενώ έχει βελτιωθεί σε σχέση με πέρυσι, ακόμη δεν ισχύει.

- Η συμμετοχή του Ε.Σ.Μ.Υ.Ε. σε όλες τις επιτροπές που παράγουν νομοθεσία για τα ΜΥΗΕ ή συμβουλευούν την εκάστοτε κυβέρνηση για θέματα που άπτονται των ΑΠΕ γενικότερα και ειδικότερα των ΜΥΗΕ και των Υδάτων.

- Να αποκτήσουν τα ΜΥΗΕ απόλυτη προτεραιότητα στην πρόσβαση στο δίκτυο, και να αναγνωριστούν επίσημα ως ενέργειας βάσης.

- Η ενημέρωση του συνόλου των διοικητικών αρχών για τον εξαιρετικό συντελεστή απόδοσης ισχύος (water to wire), που έχουν τα ΜΥΗΕ, που φτάνει το 75%. Δηλαδή, 4 μονάδες υδραυλικής ενέργειας είναι αρκετές για την παραγωγή 3 μονάδων ηλεκτρικής ενέργειας, πλεονεκτώντας σαφώς έναντι των υπολοίπων μορφών παραγωγής ενέργειας οι οποίες εμφανίζουν υποπολλαπλάσιο συντελεστή.

- Η κατάργηση της πρακτικής να εκδίδονται κοινοί όροι σύνδεσης, κάτι που πρακτικά εκμηδενίζει την πιθανότητα υλοποίησης έργων ΜΥΗΕ, αφού περιπλέκει τη διαδικασία αδειοδότησης και κατασκευής των απαιτούμενων νέων δικτύων για τη μεταφορά της παραγόμενης Η.Ε..

- Η άμεση ολοκλήρωση των μελετών Διαχείρισης των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων, στα πλαίσια των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η χώρα μας απέναντι στην Ε.Ε., καθόσον

η μεταβατική περίοδος έληξε στο τέλος του 2009. Η καθιέρωση ρυθμίσεων που θα ικανοποιούν όλες τις χρήσεις του νερού και τον καθορισμό χρονικών περιόδων που μπορούν να γίνουν δραστηριότητες αναψυχής στα ποτάμια. Εν τέλει, η διασφάλιση της λειτουργικότητας των ποτάμιων οικοσυστημάτων.

- Η ακύρωση της εισφοράς 10% επί του τζίρου των ΜΥΗΕ, τα οποία ουδεμία συμμετοχή έχουν στο πρόβλημα του ελλείμματος του ΛΑΓΗΕ, καθότι εισπράττουν τη χαμηλότερη τιμή από όλες τις ΑΠΕ (βλ. δελτία ΛΑΓΗΕ). Σαφώς συνιστά αθέμιτο ανταγωνισμό, η οριζόντια και άκριτη επιβολή της εισφοράς 10% επί του τζίρου των ΜΥΗΕ και ο «ΕΣΜΥΕ» εξετάζει όλες τις παραμέτρους ώστε να κινηθεί για την ακύρωση αυτής της εισφοράς.

- Η λήψη των ορθών μέτρων ώστε να επιλυθεί το πρόβλημα των τεράστιων καθυστερήσεων των πληρωμών από τον ΛΑΓΗΕ, που φέρνει τις ΜΜΕ του κλάδου των ΜΥΗΕ σε οικονομικό αδιέξοδο. Παρατηρείται μάλιστα το παράδοξο, να πρέπει οι παραγωγοί ενέργειας από ΜΥΗΕ να πληρώνουν εγκαίρως το ΦΠΑ επί των εσόδων τους, ώστε να έχουν φορολογική ενημερότητα, χωρίς όμως να τον έχουν εισπράξει αφού είναι απλήρωτα τα τιμολόγια που έχουν κόψει προς τον ΛΑΓΗΕ. Έτσι, αναγκάζονται να δανείζονται από τις τράπεζες κεφάλαιο κίνησης, με απαγορευτικά επιτόκια. Άραγε θα πρέπει να πτωχεύσουν οι εταιρίες του κλάδου, ώστε να κατανοήσει το ΥΠΕΚΑ, ότι τα πράγματα, είναι πλέον στο μη παρέκει;

- Η αντιμετώπιση της χωροθέτησης των ΜΥΗΕ με επιστημονικό τρόπο και με βάση της διεθνής εμπειρία που βασίζεται στον υπολογισμό και εξασφάλιση της ύπαρξης της «οικολογικής» (παραμένουσας) παροχής από την υδροληψία ως το μηχανοστάσιο και όχι με αντιεπιστημονικές, δογματικές μεθόδους και προκαταλήψεις υπηρεσιακών παραγόντων που επιδιώκουν την ακύρωση της πολιτικής βούλησης ανάπτυξης των ΑΠΕ και ιδιαίτερα των ΜΥΗΕ. Ριζική τροποποίηση της Υ.Α. 196978 (ΦΕΚ 5 18/05.04.11), η οποία υπονομεύει την ανάπτυξη των ΜΥΗΕ κόβοντας ώριμα έργα. Λόγω της συγκεκριμένης Υ.Α., ο κλάδος των ΜΥΗΕ έχει οδηγηθεί σε απόλυτη στασιμότητα επί 5 έτη, καθώς με τον τρόπο που είναι σήμερα δομημένη η Υ.Α. θίγονται το 75% των έργων που είναι κάτω από 2,5 MW, και που είναι τα έργα που κυρίως μπορούν να υλοποιηθούν στην Ελλάδα σήμερα. Ο ΕΣΜΥΕ έχει ήδη κάνει συμβιβαστικές προτάσεις προς το ΥΠΕΚΑ, ώστε να λυθεί το θέμα.

- Επιστημονική προσέγγιση των θεμάτων που άπτονται της ανάπτυξης των ΜΥΗΕ, ώστε η νομοθεσία να βασίζεται σε επιστημονική τεκμηρίωση.

- Η ευαισθητοποίηση της ελληνικής κοινωνίας υπέρ των ΜΥΗΕ, τα οποία είναι έργα μηδενικής περιβαλλοντικής ρύπανσης και ελάχιστης περιβαλλοντικής όχλησης και συνεισφέρουν στο δίκτυο με πολύτιμη ενέργεια βάσεως.

- Η βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος στην Ελλάδα, για τον κλάδο των ΜΥΗΕ.

“Το κράτος πρέπει να είναι συνεπές με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες, εξασφαλίζοντας ότι δεν θα εκδίδει αποφάσεις οι οποίες θα ακυρώνονται στα δικαστήρια εις βάρος των επενδυτών. Με λίγα λόγια, πρέπει πρώτα το κράτος να είναι φερέγγυο και συνεπές απέναντι στις υποχρεώσεις του και μετά να ζητά το ίδιο από τους «αντι-συμβαλλόμενους» του.

- Η βελτίωση της χρηματοδότησης των ΜΥΗΕ, που είναι κλάδος υψηλής επενδυτικής ασφάλειας.
- Η αύξηση της Έρευνας & Ανάπτυξης για τα ΜΥΗΕ, ώστε να αυξηθεί η Ελληνική προστιθέμενη αξία από το 60%-90% που είναι σήμερα (ανάλογα με τον τύπο της εγκατάστασης) και να φτάσει ακόμη και στο 100%, κάτι που δεν μπορεί να γίνει σε καμία άλλη τεχνολογία ΑΠΕ.
- Επιπρόσθετα, η χορήγηση εγγυητικών επιστολών των επιχειρήσεων προς τον ΛΑΓΗΕ/ΑΔΜΗΕ για τους Οριστικούς Όρους Σύνδεσης, προϋποθέτει και το αυτονόητο, την χορήγηση δηλαδή αντίστοιχων εγγυήσεων του κράτους έναντι των επιχειρήσεων. Προϋποθέτει δηλαδή, ότι το κράτος θα τηρήσει την υπογραφή του και δεν θα αλλάξει συνεχώς τους όρους του παιχνιδιού (νόμους, συμβάσεις, κλπ). Ιδιαίτερα, αν μιλάμε για ΜΜΕ (που αποτελούν την συντριπτική πλειοψηφία του κλάδου των επιχειρήσεων που ασχολούνται με ΜΥΗΕ) η πολιτική αυτή με τις τόσες αντιφάσεις και αβεβαιότητες είναι μαθηματικά βέβαιο ότι οδηγεί στην καταστροφή τους. Περαιτέρω, πώς γίνεται το ΥΠΕΚΑ να ζητά από έναν επενδυτή ΜΥΗΕ να χορηγήσει εγγυητική επιστολή, όταν μετά τους Οριστικούς Όρους Σύνδεσης, του απομένει ουσιαστική διαδικασία αδειοδότησης (έκδοση άδειας χρήσης νερού, απόφαση οριοθέτησης ρέματος, άδεια εγκατάστασης, έγκριση οδοποιίας από Δασαρχείο κλπ) που είναι αβέβαια η έκβασή της; Πώς είναι δυνατόν ένας επενδυτής να χορηγήσει εγγυητική επιστολή σε περιπτώσεις ΜΥΗΕ με κοινούς όρους σύνδεσης, όταν η υλοποίηση του έργου του εξαρτάται από άλλους 5 ή 8 επενδυτές, που πρέπει τα έργα τους να ωριμάσουν μαζί και να πληρώσουν μαζί (πράγματα που μπορούν να συμβούν μόνο στην σφαίρα της φαντασίας);

Τι έχει ανάγκη ο κλάδος;

- Η Δημόσια Διοίκηση πρέπει να τηρεί το νομικό πλαίσιο που η ίδια έχει θεσπίσει, έτσι ώστε να μπορεί ο επενδυτής να ολοκληρώνει την διαδικασία αδειοδότησης εντός των θεσμοθετημένων προθεσμιών χωρίς συνεχώς να τίθενται νέα απρόβλεπτα εμπόδια.

- Το κράτος να έχει ένα σταθερό Εθνικό Ενεργειακό Σχέδιασμο για την διείσδυση των ΑΠΕ, για τη μικρή αποκεντρωμένη παραγωγή, για τη συμμετοχή των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην παραγωγή ενέργειας, για την παραγωγή ενέργειας που θα σέβεται το περιβάλλον και τις τοπικές κοινωνίες, και να δημιουργήσει ένα ασφαλές επενδυτικό περιβάλλον έτσι ώστε να μπορέσει κάποιος να επενδύσει.
- Το ΥΠΕΚΑ επιτέλους να λύσει το τεράστιο πρόβλημα των καθυστερούμενων πληρωμών από τον ΛΑΓΗΕ. Όταν το λογιστικό έλλειμμα του ΛΑΓΗΕ αντιστοιχεί σε καθυστέρηση 3-4 μηνών ενώ το πραγματικό (ταμειακό) του έλλειμμα αντιστοιχεί σε καθυστέρηση 6-7 μηνών, τότε κάτι πραγματικά δεν πάει καθόλου καλά στις ταμειακές ροές του ΛΑΓΗΕ. Γιατί επί έτη, δεν λύνεται αυτό το πρόβλημα; Πρέπει να πτωχεύσουν πρώτα οι ΜΜΕ εταιρίες των ΜΥΗΕ και μετά να ασχοληθεί το ΥΠΕΚΑ με το θέμα; Γιατί επί έτη, υπάρχει εκ μέρους του ΥΠΕΚΑ, αυτή η αδυναμία παρουσί-σας συγκεκριμένου και αξιόπιστου σχεδίου μηδενισμού του ελλείμματος; Το «New Deal» που ακούμε, σέρνεται επί 1 έτος ακριβώς. Γιατί;
- Το κράτος να προωθήσει τις τεχνολογίες που έχουν δεδομένο το GRID PARITY και ως εκ τούτου μπορούν να παράξουν Η.Ε. με τον πλέον οικονομικό τρόπο για τη χώρα.
- Το κράτος να αποσύρει όλες τις αντιαναπτυξιακές διατάξεις και να δρομολογήσει την υλοποίηση θεσμικών μέτρων για την άρση των εμποδίων στην ανάπτυξη των ΜΥΗΕ.

Η ανάπτυξη οποιασδήποτε επιχειρηματικής δραστηριότητας προϋποθέτει το εξής αυτονόητο: τη φερεγγυότητα των αντισυμβαλλομένων. Στην περίπτωση μας εννοούμε τη φερεγγυότητα του κράτους, το οποίο θα πρέπει να τηρεί την υπογραφή του, να μην αλλάζει συνεχώς τους όρους του παιχνιδιού και να διατηρεί ένα ασφαλές επενδυτικό περιβάλλον.

Το κράτος πρέπει να είναι συνεπές με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες, εξασφαλίζοντας ότι δεν θα εκδίδει αποφάσεις οι οποίες θα ακυρώνονται στα δικαστήρια εις βάρος των επενδυτών. Με λίγα λόγια, πρέπει πρώτα το κράτος να είναι φερέγγυο και συνεπές απέναντι στις υποχρεώσεις του και μετά να ζητά το ίδιο από τους «αντισυμβαλλόμενους» του.

Με δεδομένο ότι τα προβλήματα του κλάδου των ΜΥΗΕ έχουν αναδειχθεί ήδη πάρα πολλές φορές, και έχουν φυσικά προταθεί λύσεις, είναι δύσκολο να πιστέψει κανείς ότι η олиγορρία του κράτους οφείλεται σε άγνοια, αφέλεια ή προχειρότητα. Είναι φανερό ότι η πολεμική ενάντια στις ΑΠΕ από κύκλους του ΥΠΕΚΑ, που εμφανίζουν τις ΑΠΕ ως ακριβές λύσεις και βάζουν στο ίδιο καλάθι τα ΜΥΗΕ που παράγουν τη φθηνότερη ενέργεια βάσης, είναι τουλάχιστον αδόκιμη και θα πρέπει επιτέλους να σταματήσει. ■

5.5

ΑΠΕ / γεωθερμία

Μέλλον αλλά όχι... παρόν για την αξιοποίηση της γεωθερμίας

Ελάχιστα έως μηδαμινά βήματα εξακολουθούν να είναι τα βήματα που γίνονται στην Ελλάδα στον τομέα της γεωθερμίας, με τη συγκεκριμένη μορφή ενέργειας να παραμένει αμέτοχη στην τεράστια ανάπτυξη που έχει καταγράψει ο κλάδος των ΑΠΕ τα τελευταία χρόνια.

Ενδεικτικό είναι ότι μέχρι σήμερα, λιγότερο από το 1% του βεβαιωμένου γεωθερμικού δυναμικού της χώρας έχει αξιοποιηθεί (0% για ηλεκτροπαραγωγή και 5%-8% για θερμικές χρήσεις).

Ειδικά μετά την ατυχή απόπειρα του παρελθόντος για αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού της Μήλου, η μοναδική πρόοδος που έχει γίνει βρίσκεται μόνο σε επίπεδο παραχώρησης πεδίων.

Και αυτό παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα διαθέτει αποδεδειγμένα αξιολογικά γεωθερμικά πεδία τα οποία μπορούν κάλλιστα να συμβάλουν στην ενεργειακή ενίσχυση της χώρας.

Είναι χαρακτηριστική η θέση του ΣΕΒ ότι σήμερα είναι εφικτή η προώθηση μονάδων ηλεκτροπαραγωγής σε επαρκώς μελετημένα πεδία, όπως η Μήλος και η Νίσυρος, καθώς και η επέκταση και ολοκλήρωση των ερευνών σε άλλα πεδία, σε συνδυασμό με τη διερεύνηση νέων μεθόδων, κατάλληλων για την αποδοτική εκμετάλλευση των γεωθερμικών ρευστών χαμηλότερου θερμοκρασιακού εύρους.

Σε αναζήτηση στρατηγικών επενδυτών η ΔΕΗ Ανανεώσιμες

Από την πλευρά της, η ΔΕΗ Ανανεώσιμες πάντως, από την οποία αναμένεται άλλωστε να γίνει το «ντεμπούτο» της γεωθερμίας στη χώρα, μέσα στο 2013 ανακοίνωσε την πρόθεσή της να ξεκινήσει την ανάπτυξη 4 γεωθερμικών πεδίων συνολικής ισχύος 23 MW μέσω της αναζήτησης στρατηγικού επενδυτή.

Πρόκειται ειδικότερα για τα γεωθερμικά πεδία σε Κίμωλο (5MW), Λέσβο (8MW), Μήλο (5MW) και Νίσυρο (5MW) για τα οποία η εταιρία έχει εξασφαλίσει τις απαιτούμενες άδειες αλλά δεν έχει προχωρήσει ακόμα στην αξιοποίησή τους.

Οι σχετικοί διαγωνισμοί αναμένεται να προκηρυχθούν μέσα στο 2014 ενώ, σύμφωνα με εκτιμήσεις, η αρχή αναμένεται να γίνει στην Κίμωλο και τη Λέσβο.

Και αυτό διότι οι τοπικές κοινωνίες στα εν λόγω νησιά έχουν ευνοϊκή αντιμετώπιση για την αξιοποίηση της γεωθερμίας.

Σύμφωνα με την ενημέρωση που έχει γίνει, ειδικά στην Κίμωλο, όπου η γεωθερμική ενέργεια θα αξιοποιηθεί μεταξύ άλλων και για την αφαλάτωση νερού και γεωργικές εφαρμογές, υπάρχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον από τους κατοίκους.

Όσον αφορά τη Λέσβο, όπως έχει γίνει γνωστό, η προκήρυξη του διαγωνισμού, ο οποίος σε πρώτη φάση θα αφορά δυναμικότητα 8 MW, αναμένεται να δοθεί στη δημοσιότητα έως τον Απρίλιο του 2014. Εκτίμηση της "ΔΕΗ Ανανεώσιμες" είναι πως η επένδυση, που προϋπολογίζεται σε 30 με 35 εκατ. ευρώ, θα μπορεί να είναι έτοιμη και να λειτουργήσει σε περίοδο τριετίας απ' την έναρξη των εργασιών.

Βεβαίως, δεδομένου ότι προαπαιτούμενο για το στρατηγικό επενδυτή είναι να έχει πραγματοποιήσει αντίστοιχα μεγάλα έργα, στους σχετικούς διαγωνισμούς θα μπορούν να προσέλθουν μεγάλες ξένες εταιρίες του κλάδου.

Έργα σε αναμονή

Σημειώνεται ότι, πέραν από τα παραπάνω πεδία τα οποία έχει κατοχυρώσει, η ΔΕΗ Ανανεώσιμες έχει λάβει το «πράσινο φως» για την αξιοποίηση τεσσάρων ακόμη γεωθερμικών πεδίων. Πρόκειται για τις παραχωρήσεις των πεδίων της Ικαρίας, των Ακροποτάμου Σερρών & Καβάλας, λεκάνης Σπερχειού Φθιώτιδας και Σουσάκιου Κορίνθου.

Το συνολικό ύψος των επενδύσεων που δεσμεύεται η ΔΕΗ Ανανεώσιμες να πραγματοποιήσει στα τέσσερα πεδία είναι 63 εκατ. ευρώ (11,9 εκατ. ευρώ στην Ικαρία, 20,6 εκατ. ευρώ στο Σπερχειό, 16,45 εκατ. ευρώ στο Σουσάκι και 13,89 εκατ. ευρώ στον Ακροπόταμο).

Εκτός από τα έργα της ΔΕΗ Ανανεώσιμες, τα οποία σε κάθε περίπτωση αποτελούν την κεντρική βάση όταν μιλάμε για γεωθερμία στην Ελλάδα, κινητικότητα καταγράφεται και σε άλλες περιοχές ανά την επικράτεια όπως για παράδειγμα στη Μακεδονία, όπου το ΙΓΜΕ έχει καταστρώσει ένα ιδιαίτερα φιλόδοξο σχέδιο αξιοποίησης της γεωθερμίας, αλλά και σε περιοχές όπου η συγκεκριμένη πηγή ενέργειας μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εξυπηρέτηση αγροτικών αναγκών.

Εξάλλου, σε φάση αναμονής βρίσκεται επίσης η αξιοποίηση των πεδίων σε Έβρο, Νέστο, Σαμοθράκη και Χίο, η κατοχύρωση των οποίων έχει γίνει από το 2011.

Ρευστότητα και τοπικές αντιδράσεις τα «αγκάθια»

Το ζητούμενο, βέβαια, είναι οι διάφοροι σχεδιασμοί να περάσουν επιτυχώς από τους γραφειοκρατικούς σκοπέλους και να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη ρευστότητα.

Διότι μπορεί το ενδιαφέρον να υπάρχει, ωστόσο, με εξαίρεση την περίπτωση της ΔΕΗ Ανανεώσιμες, η πλειονότητα των σχεδίων που έχουν ανακοινωθεί βρίσκεται θα λέγαμε σε επίπεδο «προθέσεων» ακόμη.

Άλλωστε, το θέμα της ρευστότητας είναι ένα μόνο από τα κωλύματα που έχουν πάει πίσω τον κλάδο.

Η άκρως αρνητική αντιμετώπιση των επενδύσεων από τοπικές κοινωνίες – κατοίκους και επίσημους φορείς, οι οποίοι προβάλλουν επιχειρήματα οικιστικής και περιβαλλοντικής υποβάθμισης, δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να θεωρείται αμελητέα. Είναι άλλωστε χαρακτηριστική η περίπτωση της Μήλου, όπου η πρώτη απόπειρα κατά τη δεκαετία του 1980 για αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού δεν είχε

αίσιο τέλος, καθώς λανθασμένοι χειρισμοί οδήγησαν σε μη αναμενόμενα αποτελέσματα περιβαλλοντικής φύσεως, με αποτέλεσμα οι τοπικές αντιδράσεις να βάλουν φρένο στην ολοκλήρωση της επένδυσης.

Το ελληνικό δυναμικό

Οι στόχοι της Ελλάδας για το 2020, σε ό,τι αφορά τη γεωθερμία, προβλέπουν, η εγκατεστημένη ισχύς σε άμεσες χρήσεις να ανέλθει σε 150 MWth, η εγκατεστημένη ισχύς σε γεωθερμικές αντλίες θερμότητας να ανέλθει σε 330 MWth και η εγκατεστημένη ισχύς σε παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας να ανέλθει σε 300 MWe.

Πρόκειται για ισχύ την οποία, σύμφωνα με εκτιμήσεις, η Ελλάδα μπορεί να επιτύχει, δεδομένου ότι υπάρχουν απτές ενδείξεις για την ύπαρξη υψηλού γεωθερμικού δυναμικού. Ειδικότερα, με υψηλή ενθαλπία (μέγεθος μέτρησης ενός θερμοδυναμικού συστήματος), δηλαδή άνω των 150°C, υπάρχουν δύο πεδία με σημαντικό βεβαιωμένο δυναμικό, στη Μήλο και τη Νίσυρο.

Με μέση ενθαλπία (90°C-150°C) υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες σε λεκάνες της Βόρειας Ελλάδας και σε πολλά μεγάλα νησιά του Κεντρικού και Βόρειου Αιγαίου. Τέτοια πεδία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ηλεκτροπαραγωγή και στη συνέχεια σε πάρα πολλές άμεσες θερμικές χρήσεις.

Με χαμηλή ενθαλπία (25°C-90°C), που δίνει επίσης δυνατότητες αξιοποίησης, υπάρχει πολύ μεγάλο δυναμικό, με τα κυριότερα πεδία να εντοπίζονται στη Βόρεια και Κεντρική Ελλάδα και σε νησιά του Αιγαίου.

Τέλος, η αβαθής γεωθερμία υπάρχει σχεδόν σε κάθε γωνιά της Ελλάδας και έχει πολλές ανεκμετάλλευτες δυνατότητες, κυρίως στη θέρμανση και ψύξη.

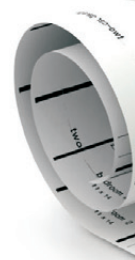
Γεωθερμία και στα κτίρια

Πάντως, σε σχέση με τη γεωθερμία για ηλεκτροπαραγωγή, τα πράγματα είναι σχετικά καλύτερα στην περίπτωση της αξιοποίησης της γεωθερμίας για θερμικές χρήσεις – δηλ. θέρμανση και ψύξη – μέσω των γεωθερμικών αντλιών θερμότητας.

Σε αυτόν τον τομέα, σύμφωνα με παράγοντες του κλάδου, μέχρι στιγμής έχει υπάρξει αξιοποίηση του δυναμικού της Ελλάδας σε ποσοστό από 5% έως 8%, σε αντίθεση με τη μηδενική αξιοποίησή της για ηλεκτροπαραγωγή.

Η σημαντική εξοικονόμηση που αποδεδειγμένα προσφέρει η εκμετάλλευση της γεωθερμίας για θέρμανση και ψύξη, συνδυαζόμενη ωστόσο με ένα συγκριτικά υψηλό κόστος αρχικής εγκατάστασης και συγκεκριμένες προϋποθέσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή της, θα μπορούσε να οδηγήσει σε αισιόδοξες προβλέψεις ανάπτυξης, ειδικά στην παρούσα φάση όπου η αναζήτηση οικονομικών μεθόδων θέρμανσης είναι πιο επίκαιρη από ποτέ. ■

εξοικονόμηση / θέρμανση

Στροφή στην εξοικονόμηση και στην οικονομική θέρμανση

Συνεχίστηκε και το 2013 η στροφή των καταναλωτών προς εναλλακτικές πηγές θέρμανσης ενώ ενισχυμένο ήταν το ενδιαφέρον και για λύσεις εξοικονόμησης ενέργειας.

Και οι δύο παραπάνω τάσεις εντάσσονται στη γενικότερη προσπάθεια των ελληνικών νοικοκυριών για μείωση του ενεργειακού τους λογαριασμού, προσπάθεια η οποία τα τελευταία χρόνια έχει οδηγήσει στο «άνοιγμα» μίας νέας αγοράς στην Ελλάδα, η οποία έχει αρχίσει σταδιακά να εδραιώνεται.

Καθοριστικό ρόλο σε αυτό έχει διαδραματίσει αφενός η αύξηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο θέρμανσης και αφετέρου οι σημαντικές δυνατότητες που προσφέρει το πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' οίκον» που έχει εισάγει το ΥΠΕΚΑ.

Επίδομα θέρμανσης

Συγκριτικά με το 2012 πάντως, το 2013, η στροφή προς τις εναλλακτικές του πετρελαίου μεθόδους θέρμανσης ενδεχομένως να ήταν ελαφρώς πιο συγκρατημένη.

Και αυτό λόγω της αύξησης του επιδόματος θέρμανσης αλλά και της διεύρυνσης των δικαιούχων, μετά την αρνητική απάντηση της τρόικας στη μείωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στο πετρέλαιο, συνθήκες οι οποίες κατέστη-

σαν την προμήθεια πετρελαίου ελαφρώς πιο ελκυστική για μερίδα καταναλωτών.

Έτσι, για το 2013, οι δικαιούχοι αυξήθηκαν σε 580.000 από 500.000 που ήταν την περυσινή περίοδο, ενώ το ποσό της επιδότησης ανά λίτρο πετρελαίου θέρμανσης ανήλθε στα 0,35 ευρώ, από 0,28 ευρώ που ίσχυε την προηγούμενη σεζόν.

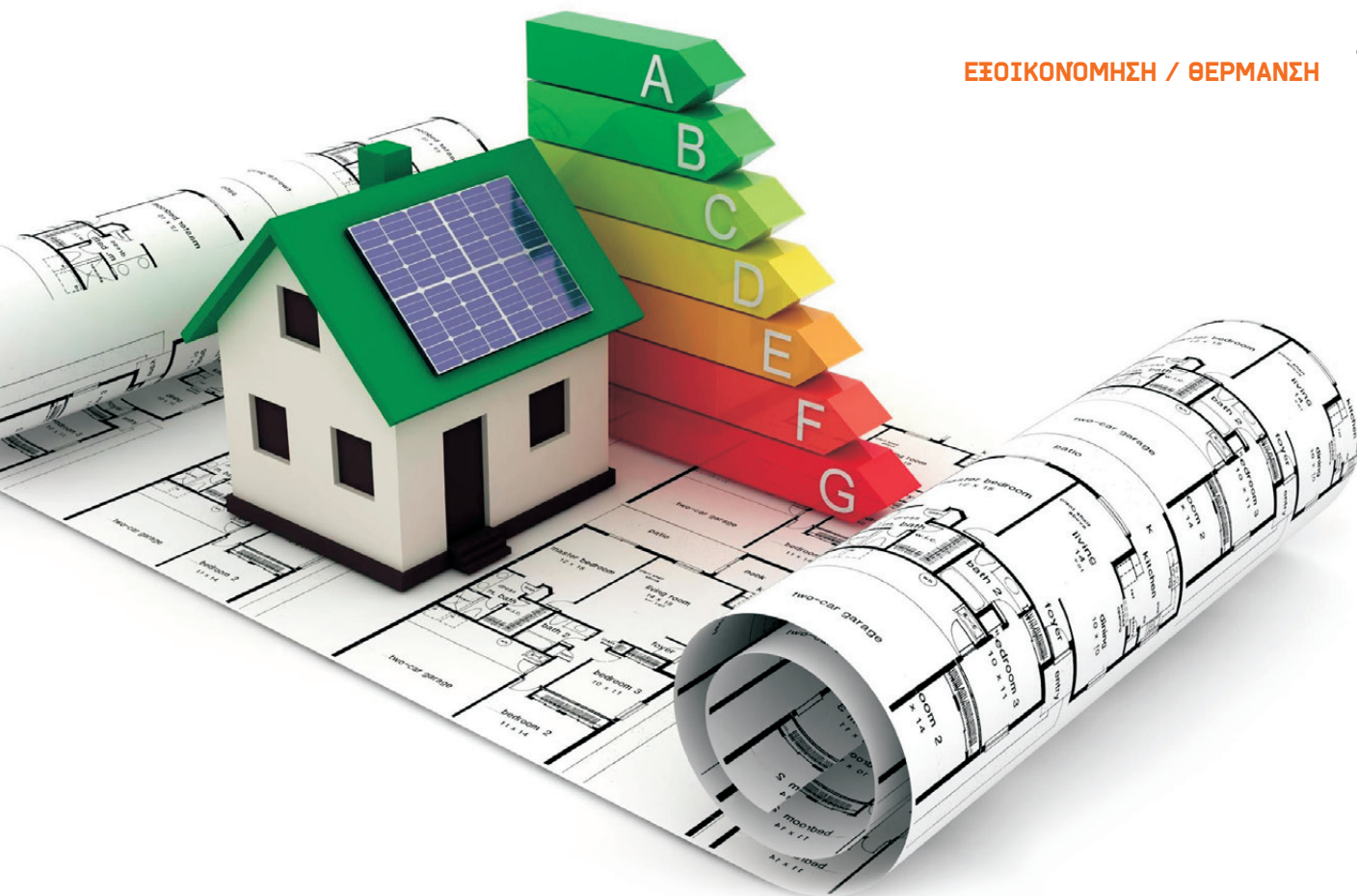
Βέβαια, από τους συνολικούς δικαιούχους, εκτιμάται ότι περίπου 227.000 προχώρησαν στην υποβολή της σχετικής αίτησης και εν τέλει έλαβαν το επίδομα.

Σημειώνεται ότι, συνολικά, ο προϋπολογισμός προέβλεπε διαθέσιμες πιστώσεις 280 εκ. ευρώ για το επίδομα, ωστόσο μόνο 120 εκ. ευρώ δόθηκαν εν τέλει.

Απόκλιση εσόδων

Παρά τις σφοδρές αντιδράσεις που προκλήθηκαν από τη μη μείωση του ΕΦΚ στο πετρέλαιο θέρμανσης, το υπουργείο Οικονομικών εμμένει στην ορθότητα της επιλογής του όσον αφορά την εξίσωση του ΕΦΚ στο πετρέλαιο θέρμανσης και στο πετρέλαιο κίνησης, υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι δεν υπήρξε απώλεια φορολογικών εσόδων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΥΠΟΙΚ, τα καθαρά έσοδα σε ενεργειακά προϊόντα το 2013, είναι 6.481.000 ευρώ.

Σε σχέση με τον περσινό προϋπολογισμό, παρουσιάζεται μια απόκλιση σχετικά με το στόχο κατά 353 εκατομμύρια ευρώ -δηλαδή περίπου 5%- και η απόκλιση αυτή οφείλεται, σύμφωνα με το υπουργείο, κυρίως σε δυο λόγους: στην υψηλή αποθεματοποίηση που έγινε το 2012 ενόψει της αύξησης της τιμής, αποθεματοποίηση που ανήλθε περίπου σε 238 εκατ. λίτρα και σε μια σειρά από άλλους παράγοντες που δεν έχουν να κάνουν ούτε με την τιμή του προϊόντος, ούτε με την ύφεση. Οι παράγοντες αυτοί είναι οι ηπιότερες καιρικές συνθήκες και η καταπολέμηση του λαθρεμπορίου στο κύκλωμα πετρελαίου θέρμανσης και πετρελαίου κίνησης.

Μέτρα για την αιθαλομίχλη

Αναμφισβήτητα, το ζήτημα της θέρμανσης κατέιχε σημαντική θέση στους κυβερνητικούς σχεδιασμούς του 2013. Πέραν από το «θεσμό» του επιδόματος θέρμανσης ο οποίος είχε «εγκαινιαστεί» το 2012, το κυβερνητικό επιτελείο προχώρησε στην υιοθέτηση οικονομικών μέτρων για την αντιμετώπιση της αιθαλομίχλης που από πέρυσι έχει κάνει την εμφάνισή της στη χώρα.

Ειδικότερα, με κοινή τους απόφαση τα υπουργεία Περιβάλλοντος και Οικονομικών, προχώρησαν στη θέσπιση ρύθμισης βάσει της οποίας σε περίπτωση έκδοσης ανακοίνωσης κήρυξης εφαρμογής βραχυπρόθεσμων μέτρων μείωσης των εκπομπών αιωρούμενων σωματιδίων από εστίες καύσης, παρέχεται έκπτωση στο ανταγωνιστικό κόστος ενέργειας ίση με το 70% του οικιακού τιμολογίου για την αντίστοιχη περιοχή, σε όλους τους οικιακούς καταναλωτές με τετραμηνιαία κατανάλωση έως 2.000 kWh για αριθμό ημερών ίσο με τις ημέρες εφαρμογής των μέτρων.

“ Παρά τις σφοδρές αντιδράσεις που προκλήθηκαν από τη μη μείωση του ΕΦΚ στο πετρέλαιο θέρμανσης, το υπουργείο Οικονομικών εμμένει στην ορθότητα της επιλογής του όσον αφορά την εξίσωση του ΕΦΚ στο πετρέλαιο θέρμανσης και στο πετρέλαιο κίνησης, υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι δεν υπήρξε απώλεια φορολογικών εσόδων.

Πρόκειται για κόστος το οποίο, βάσει της απόφασης, θα καλυπτόταν από τον Προϋπολογισμό.

Κλειστές οι κεντρικές θερμάνσεις

Ενδεικτικό του σκηνικού που διαμορφώθηκε το 2013 στον τομέα της θέρμανσης είναι ότι, σύμφωνα με στοιχεία από την ΕΠΑ Αττικής, φέτος το χειμώνα, περίπου το 44% των πολυκατοικιών της Αθήνας που έχουν λέβητες πετρελαίου άφησαν κλειστή την κεντρική θέρμανση ενώ το αντίστοιχο ποσοστό της περιόδου 2012 – 2013 είχε ανέλθει σε 33%. Και στην περίπτωση του φυσικού αερίου ωστόσο, παρά το γεγονός ότι πρόκειται για καύσιμο που προσφέρει εξοικονόμηση περίπου 44% συγκριτικά με το πετρέλαιο, λόγω της οικονομικής δυσπραγίας αλλά και του ήπιου χειμώνα, σύμφωνα πάντα με την ΕΠΑ Αττικής, η συνολική κατανάλωση μειώθηκε κατά 11% με αποτέλεσμα τη μείωση του κύκλου εργασιών της εταιρείας κατά 18% από 210 εκατ. ευρώ το 2012, σε 171 εκατ. ευρώ το 2013 και των κερδών μετά από φόρους κατά 31%. Δηλαδή, από 20,7 εκατ. ευρώ, το 2012 σε 14,2 εκατ. ευρώ το 2013.

Αποτέλεσμα της ύφεσης αλλά και του εγκλωβισμού των νοικοκυριών σε συστήματα κεντρικής θέρμανσης που δεν έχουν τη δυνατότητα να τροποποιήσουν λόγω της νομοθεσίας, σύμφωνα με την ΕΠΑ Αττικής, είναι και η μείωση κατά 33% των νέων συνδέσεων. Αντίθετα, οι επαγγελματικές συνδέσεις αυξήθηκαν κατά 27%.

Έτσι, δεδομένου ότι 250.000 διαμερίσματα στην Αθήνα αναζητούν λύση για τη θέρμανσή τους, το υπουργείο ΠΕΚΑ ετοιμάζει αλλαγή της νομοθεσίας ώστε να γίνει εύκολη η εγκατάσταση αυτονομίας στις πολυκατοικίες με κεντρική θέρμανση.

Συνεχίζεται το «Εξοικονόμηση Κατ' Οίκον»

Και όσον αφορά την εξοικονόμηση ενέργειας πάντως, η κινητικότητα είναι ιδιαίτερα έντονη, κάτι το οποίο αποτυπώνεται και στην τεράστια επιτυχία του προγράμματος «Εξοικονόμηση Κατ' Οίκον» του ΥΠΕΚΑ.

Σημειώνεται ότι μέχρι στιγμής έχουν δαπανηθεί 396 εκατ. ευρώ για την υλοποίηση του προγράμματος, με περισσό-

τερες από 191.000 αιτήσεις να έχουν κατατεθεί.

Από αυτές, οι 60.000 βρίσκονται σε διαδικασία έγκρισης, στο πλαίσιο ενός συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας και ιδιωτικής δαπάνης που πλησιάζει το ένα δις ευρώ, ενώ τόσο οι πολίτες όσο και όλα τα υπόλοιπα εμπλεκόμενα μέρη απαιτούν τη συνέχισή του.

Σε αυτό το πλαίσιο, όπως έχει ανακοινωθεί από την κυβέρνηση μέσω των αρμόδιων υπουργείων (ΠΕΚΑ και Ανάπτυξης), το πρόγραμμα θα συνεχιστεί, με τη θέσπιση φορολογικών κινήτρων, κάτι το οποίο αναμένεται να στηρίξει τόσο τα νοικοκυριά όσο και την οικονομία της χώρας, με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την ενίσχυση των εγχώριων βιομηχανιών που παράγουν πρώτες ύλες.

Το πρόγραμμα δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες μέσα από συγκεκριμένα κίνητρα να πραγματοποιήσουν σημαντικές παρεμβάσεις, που αποσκοπούν στη βελτίωση έως και 40% της ενεργειακής απόδοσης των σπιτιών τους, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλει στην επίτευξη των ενεργειακών και περιβαλλοντικών στόχων στην Ελλάδα.

Ενεργειακά πιστοποιητικά

Αναφορικά με την έκδοση ενεργειακών πιστοποιητικών, βάσει των αναλυτικών στοιχείων, από την έναρξη εφαρμογής του θεσμού μέχρι σήμερα, έχουν εκδοθεί συνολικά περισσότερα από 509.000 Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ).

Αναλυτικότερα, το 2011 εκδόθηκαν 60.640, το 2012 219.804 και το έτος 2013 226.077 ΠΕΑ ενώ μέχρι τις 9 Ιανουαρίου του 2014 είχαν εκδοθεί 2.501 πιστοποιητικά.

Τα εκδοθέντα ΠΕΑ αφορούν σε ποσοστό 79% κτήρια που κατασκευάστηκαν την περίοδο 1950-2009, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό, 65,5%, αφορά σε κτήρια - κυρίως διαμερίσματα - που επρόκειτο να μισθωθούν. Παράλληλα, παρατηρείται ότι, ο αριθμός των ΠΕΑ με λόγο έκδοσης «Πρώτη Ενεργειακή Επιθεώρηση» για το πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' οίκον» έχει αυξηθεί το 2013 συγκριτικά με τα προηγούμενα έτη.

Με βάση τα στοιχεία, σημειώνεται ότι ένα σημαντικό ποσοστό κτηρίων βρίσκεται στη χαμηλότερη ενεργειακή κλάση (H) και αφορά σε κτήρια χωρίς θερμομόνωση και με παλαιά και μη αποδοτικά συστήματα θέρμανσης και ψύξης.

Τα περισσότερα ΠΕΑ έχουν εκδοθεί στη νομαρχία Αθηνών σε ποσοστό 30,77%, ενώ ακολουθούν ο νομός Θεσσαλονίκης 12%, η νομαρχία Πειραιώς 4,7% και η νομαρχία Ανατολικής Αττικής 4,3%.

Μονοκατοικίες, πολυκατοικίες, γραφεία και καταστήματα καλύπτουν το 85% των χρήσεων ακινήτων για τα οποία έχει εκδοθεί ΠΕΑ, ενώ από τα στοιχεία για τη μέση κατανάλωση των κτιρίων ανάλογα με τη χρήση, την κλιματική ζώνη και το ποσοστό εξοικονόμησης ενέργειας κτηρίων ανά Κλιματική Ζώνη αναδεικνύεται το τεράστιο δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας του κτιριακού αποθέματος της χώρας. ■

www.thermansipress.gr

Όλες οι λύσεις
και απαντήσεις
για τη θέρμανση
του σπιτιού και της
επιχείρησής σας
με ένα κλικ

τα Πάντα
γύρω από τη
θέρμανση

thermansipress

όλες οι λύσεις και οι πληροφορίες για τη θέρμανση

με τη σφραγίδα του
energypress

Δημοσιογραφικό ενημερωτικό portal για την ενέργεια

Ακραίες κλιματικές συνθήκες μέσα στα ελληνικά νοικοκυριά

του Μάνθου Σανταμούρη
Καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Αθένas

Σχεδόν εδώ και δεκαπέντε χρόνια οι πολλές σχετικές ευρωπαϊκές μελέτες υπολόγιζαν ότι η ενεργειακή φτώχεια στην Ελλάδα κυμαινόταν στο επίπεδο του 30%. Σαν ενεργειακά φτωχή θεωρείται σύμφωνα με τα πρότυπα, κάθε οικογένεια που ξοδεύει άνω του 10 % του εισοδήματός της για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της. Παρότι οι παραπάνω αριθμοί ήταν εξόχως ανησυχητικοί, ελάχιστοι από την επιστημονική κοινότητα ασχολήθηκαν με το θέμα ενώ ενταφιάστηκε παντελώς από το σύστημα ενημέρωσης της χώρας. Ποιος άραγε ενδιαφερόταν για τέτοια προβλήματα στην περίοδο της οικονομικής ευμάρειας και της άκρατης κατανάλωσης στην χώρα αυτή;

Μελέτες

Οι πρώτες μελέτες σχετικά με την ενεργειακή και περιβαλλοντική ποιότητα των κτιρίων όπου κατοικούν πολίτες χαμηλού εισοδήματος στην Ελλάδα ξεκίνησαν τα τελευταία δέκα χρόνια. Οι μελέτες διαπίστωσαν ότι υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση, ανάλογα με το εισόδημα, του ποσοστού των οικογενειών που ζουν σε προστατευμένα κτίρια υψηλής περιβαλλοντικής ποιότητας. Έτσι, μόνο το 8% των πολιτών χαμηλού εισοδήματος κατοικεί σε κτίρια με διπλά υαλοστάσια και μόνωση, ενώ στα υψηλά εισοδήματα το αντίστοιχο ποσοστό φθάνει το 64%. Το γεγονός αυτό έχει σημαντικές συνέπειες τόσο στην κατανάλωση ενέργειας όσο και στην ποιότητα ζωής εντός των κτιρίων. Σαν αποτέλεσμα της διαφοροποίησης στην ποιότητα των κτιρίων, διαπιστώθηκε σημαντικά μεγαλύτερη θερμική κατανάλωση ανά μονάδα επιφάνειας και άτομο στα πολύ χαμηλά από ότι στα υψηλά εισοδήματα. Το κόστος θέρμανσης και κλιματισμού ανά άτομο και μονάδα επιφάνειας είναι αντίστοιχα κατά 127%

και 100 % μεγαλύτερο στις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις σε σχέση με τα υψηλά εισοδήματα.

Η κρίση

Τα ενεργειακά αυτά δεδομένα ανατράπηκαν δραματικά από την οικονομική κρίση που μαστίζει την χώρα. Στοιχεία που καταμετρήθηκαν κατά την χειμερινή διάρκεια των ετών 2011 και 2012, έδειξαν ότι κατά μέση τιμή η κατανάλωση το 2012 ήταν περίπου 25 % μικρότερη από αυτή του 2011 παρότι οι θερμικές ανάγκες του 2012 ήταν κατά 30 % μεγαλύτερες λόγω του πιο ψυχρού χειμώνα. Ιδιαίτερα στα χαμηλά εισοδήματα, η μείωση της κατανάλωσης έφτανε στο 70 περίπου τοις εκατό, πρακτικά δηλαδή υπήρξε ασήμαντη κατανάλωση ενέργειας. Σε απόλυτες τιμές, ενώ πριν από την κρίση η κατανάλωση για θέρμανση στα χαμηλά εισοδήματα στην Ελλάδα άγγιζε τις 120 kWh ανά τετραγωνικό μέτρο και έτος, κατά την διάρκεια της κρίσης έχει περιοριστεί σε τιμές κοντά στις 10 kWh ανά τετραγωνικό μέτρο.

Είναι προφανές ότι η έλλειψη ενεργειακής κάλυψης των κτιρίων τόσο κατά την χειμερινή όσο και κατά την θερινή περίοδο δημιουργεί σημαντικά προβλήματα ποιότητας του εσωτερικού περιβάλλοντος και αναγκάζει τους ενοίκους να διαβιώνουν σε σχετικά χαμηλές θερμοκρασίες κατά την χειμερινή περίοδο και αντίστοιχα σε πολύ υψηλές κατά την θερινή. Μελέτη που διενεργήθηκε το χειμώνα του 2013 σε σημαντικό αριθμό κατοικιών χαμηλού εισοδήματος στην Αθήνα έδειξε ότι η μέση θερμοκρασία στις κατοικίες πολύ χαμηλού εισοδήματος καθόλη την διάρκεια του χειμώνα δεν ξεπερνούσε τους 12,2°C, ενώ η αντίστοιχη μέγιστη χειμερινή θερμοκρασία ήταν 15°C. Παράλληλα, σε κατοικίες μέσου έως χαμηλού εισοδήματος η μέση χειμερινή

θερμοκρασία κυμαινόταν περί 15°C με μέγιστη θερμοκρασία γύρω στους 18°C. Οι πολίτες χαμηλού εισοδήματος χρησιμοποιούσαν κάποιας μορφής θέρμανσης κατά μέσο όρο για περίπου 40 λεπτά της ώρας ανά ημέρα ενώ οι πολίτες μέσου εισοδήματος για περίπου 2,5 ώρες ανά ημέρα.

Συνολικά το κόστος της ενέργειας στα χαμηλά εισοδήματα ήταν κατά μέσο όρο 0,3 ευρώ τον χρόνο ανά τετραγωνικό μέτρο κατοικίας ενώ το αντίστοιχο κόστος στα μέσα προς χαμηλά εισοδήματα ήταν 1,8 – 2 Ευρώ. Ταυτόχρονα, περίπου το 75 % των κατοικιών πολύ χαμηλού εισοδήματος παρουσίαζε σημαντικά προβλήματα μούχλας και υγρασίας ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στα μέσα προς χαμηλά εισοδήματα ήταν περί το 40 τοις εκατό.

Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι ο χειμώνας του 2013 ήταν εξαιρετικά ήπιος και μόνο τρεις ημέρες του Ιανουαρίου η θερμοκρασία περιβάλλοντος ήταν ιδιαίτερα χαμηλή και προσέγγισε τους μηδέν βαθμούς. Κατά την διάρκεια λοιπόν των ψυχρών αυτών ημερών η μέση εσωτερική θερμοκρασία στις κατοικίες πολύ χαμηλού εισοδήματος ήταν 7 βαθμοί και στα μέσα προς χαμηλά εισοδήματα 11 βαθμοί.

Ασθένειες

Είναι προφανές ότι η διαβίωση υπό τέτοιες δραματικές κλιματικές συνθήκες δημιουργεί εξαιρετικά μεγάλο κίνδυνο εκδήλωσης ασθενειών αλλά και θανάτου των ένοικων. Όλες οι διεθνείς μελέτες έχουν δείξει πολύ μεγάλη αύξηση των προβλημάτων σωματικής αλλά και ψυχικής υγείας στις ειδικές αυτές ομάδες πληθυσμού. Είναι αξιοσημείωτο ότι το ποσοστό των συμμετεχόντων στην ελληνική έρευνα πολιτών χαμηλού εισοδήματος που διαπιστωμένα πάσχει από κάποια ψυχική ασθένεια και κυρίως μελαγχολία και κατάθλιψη ξεπερνούσε το 15 %, ποσοστό εξαιρετικά υψηλό σε διεθνές επίπεδο. Παράλληλα με όλα αυτά θα πρέπει οπωσδήποτε να τονιστεί το πρόβλημα της εξαιρετικά κακής ποιότητας αέρα στις κατοικίες αυτές. Η χρήση πλήρως ακατάλληλης καύσιμης ύλης σε συνδυασμό με τα ιδιαίτερα χαμηλής απόδοσης συστήματα καύσης δημιουργούν ένα

εξαιρετικά επικίνδυνο νέφος ρύπανσης εντός των κατοικιών βάζοντας σε άμεσο κίνδυνο την ζωή των πολιτών.

Θερμική περίοδος

Όσον αφορά τις συνθήκες διαβίωσης του πληθυσμού χαμηλού εισοδήματος στην Ελλάδα κατά την θερμική περίοδο, εκτεταμένες μελέτες πραγματοποιήθηκαν κατά τη καλοκαιρινή περίοδο του 2007. Το καλοκαίρι αυτό χαρακτηρίστηκε ως πολύ θερμό και υπήρχαν περίοδοι με εξαιρετικά υψηλές θερμοκρασίες. Διαπιστώθηκε ότι οι εσωτερικές θερμοκρασίες κατά την περίοδο ενός καύσωνα κυμαινόταν από 33°C έως 41°C. Μετρήθηκαν διαστήματα άνω των 200 ωρών με συνεχή θερμοκρασία άνω των 34°C σε μεγάλο αριθμό κατοικιών ενώ υπήρχαν διαστήματα άνω των 15 ωρών με θερμοκρασίες άνω των 40°C! Ταυτόχρονα η μέση θερμοκρασία των κατοικιών αυξανόταν κατά 4-5 βαθμούς κατά την περίοδο του καύσωνα σε σχέση με την υπόλοιπη θερμική περίοδο. Παράλληλα, η θερμοκρασία κατά την διάρκεια της νύκτας παρέμενε υψηλή γεγονός που επιδείνωνε δραματικά τις συνθήκες θερμικής άνεσης μέσα στις κατοικίες.

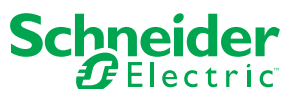
“Η ενεργειακή ένδεια αποτελεί ένα εξαιρετικά σημαντικό πρόβλημα στην Ελλάδα. Οι φτωχοί συνάνθρωποι μας υποχρεούνται από την υπάρχουσα οικονομική συγκυρία να διαβιώνουν σε πλήρως ακατάλληλες εσωτερικές θερμοκρασίες και μέσα σε ένα σημαντικά ρυπασμένο εσωτερικό περιβάλλον.

Είναι προφανές ότι εσωτερικές θερμοκρασίες στα επίπεδα αυτά έχουν δραματικές συνέπειες στην υγεία των ενοίκων. Πρόσφατες επιδημιολογικές μελέτες που πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή της Αθήνας έχουν αποδείξει ότι όταν η θερμοκρασία περιβάλλοντος ξεπερνά τους 31-32°C, η θνησιμότητα του πληθυσμού αυξάνει με σχεδόν εκθετικό τρόπο.

Ειδικά προγράμματα

Η ενεργειακή ένδεια αποτελεί ένα εξαιρετικά σημαντικό πρόβλημα στην Ελλάδα. Οι φτωχοί συνάνθρωποι μας υποχρεούνται από την υπάρχουσα οικονομική συγκυρία να διαβιώνουν σε πλήρως ακατάλληλες εσωτερικές θερμοκρασίες και μέσα σε ένα σημαντικά ρυπασμένο εσωτερικό περιβάλλον. Στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες όπου έχει διαπιστωθεί η ύπαρξη ενός τέτοιου προβλήματος έχουν σχεδιαστεί και εφαρμόζονται ειδικά προγράμματα προστασίας του συγκεκριμένου πληθυσμού. Είναι καιρός να ξεκινήσει μια τέτοια προσπάθεια και στην χώρα μας. ■

SCHNEIDER ELECTRIC

Η Schneider Electric στον Κόσμο

Ως παγκόσμιος ειδικός στη διαχείριση ενέργειας με δραστηριότητα σε περισσότερες από 100 χώρες, η Schneider Electric προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις σε πολλά τμήματα της αγοράς, όπως της Ενέργειας & Υποδομών, της Βιομηχανίας, των Κτιρίων, των Data Centres & Δικτύων καθώς και της Κατοικίας. Με στόχο την ασφαλή, αξιόπιστη, αποδοτική και «πράσινη» ενέργεια οι 140.000+ εργαζόμενοι του Ομίλου, δεσμεύονται να βοηθούν ανθρώπους και οργανισμούς να αξιοποιούν στο μέγιστο την ενέργειά τους.

Η Schneider Electric στην Ελλάδα

Η Schneider Electric, με περισσότερα από 40 χρόνια δυναμικής παρουσίας στην ελληνική αγορά, προσφέρει προϊόντα, εξοπλισμούς και υπηρεσίες που συνθέτουν λύσεις για τις αγορές της Ενέργειας και των Έργων Υποδομής, του Κτιρίου, της Κατοικίας, της Βιομηχανίας και των Data Centres. Πιο συγκεκριμένα στην προσφορά της θα βρείτε προϊόντα από τη Μέση Τάση και τον Μετασχηματιστή, τα προϊόντα βιομηχανικού αυτοματισμού, ισχύος και τελικής διανομής μέχρι τη χαμηλή τάση και το διακοπτικό υλικό.

Η Schneider Electric στην Ελλάδα έχει δύο βασικές δραστηριότητες την Εμπορική και τη Βιομηχανική. Η εμπορική δραστηριότητα έχει κέντρα διοίκησης και πωλήσεων στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη, ενώ λειτουργεί και Κέντρο Εξυπηρέτησης & Εκπαίδευσης Πελατών. Η βιομηχανική δραστηριότητα διαθέτει εργοστάσιο παραγωγής Μετασχηματιστών στα Οινόφυτα Βοιωτίας.

Η Schneider Electric εξυπηρετεί τους πελάτες μέσω διαφοροποιημένων καναλιών. Μεγάλο μέρος των πωλήσεων της πραγματοποιείται μέσω ενδιαμέσων, όπως διανομείς ηλεκτρολογικού υλικού, system integrators και εργολάβους. Οι έμπειροι συνεργάτες μας ενισχύουν τους δεσμούς μας με την αγορά προσφέροντας προστιθέμενη αξία και τεχνογνωσία στους δικούς τους πελάτες και συνεργάτες.

Η Ποιότητα, η Προστασία του Περιβάλλοντος και η Ασφάλεια & Υγιεινή των ανθρώπων είναι βασικές προτεραιότητες της εταιρείας. Φιλοδοξία της είναι να βοηθάει τους πελάτες της να πετύχουν περισσότερα και να γίνουν ακόμα πιο αποδοτικοί, χρησιμοποιώντας λιγότερη ενέργεια. Αυτή είναι άλλωστε και η βασική υπόσχεση της Schneider Electric σε όλο τον κόσμο: "Make the most of your energy"!

NEON ENERGY

NEON ENERGY

ENERGY
SYSTEMS

Η Neon Energy είναι μία πολυεθνική εταιρεία με παρουσία σε παγκόσμιο επίπεδο και συγκεκριμένα σε Ιαπωνία, Γερμανία, Κύπρο, Βουλγαρία και Ελλάδα με στόχο την επέκτασή της και σε άλλες χώρες. Είναι η αξιόπιστη λύση στην Εξοικονόμηση Ενέργειας, στην Ανακαίνιση – Κατασκευή και στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Κατέχει μία από τις εξέχουσες θέσεις στο χώρο της και καταγράφει ισχυρά οικονομικά αποτελέσματα. Η Neon Energy διαθέτει άρτια εκπαιδευμένα προσωπικό και στελέχη κάνοντας άριστη δουλειά.

Αναλυτικά οι κατηγορίες των προϊόντων της:

1. ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ:

Η Neon Energy παρέχει υπηρεσίες Business Development και EPC Contracting καθώς και χρηματοδοτικά προγράμματα για την πραγματοποίηση φωτοβολταϊκών έργων. Η εταιρεία προσφέρει λύσεις για φωτοβολταϊκά συστήματα σε πάρκα, σε επαγγελματικές στέγες καθώς και σε οικιακές στέγες. Σήμερα, η Neon Energy διαθέτει στο χαρτοφυλάκιό της έργα των 118MW σε φωτοβολταϊκά πάρκα, 12,7MW σε επαγγελματικές στέγες και 8,2MW σε οικιακές στέγες, των οποίων η εγκατάσταση έχει ήδη ολοκληρωθεί ή βρίσκεται σε εξέλιξη.

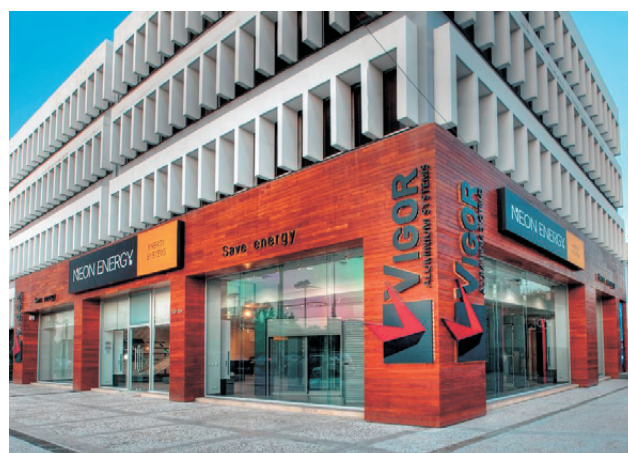
2. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η Neon Energy έχει στρέψει την προσοχή της στην προσφορά ολοκληρωμένων ενεργειακών λύσεων για την καλύτερη ικανοποίηση των αναγκών των πελατών της. Αυτές είναι:

1. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ VIGOR
2. ΑΝΤΛΙΕΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ (ψύξης – θέρμανσης) LG Therma V
3. ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ ΝΕΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ LED ECOLIT LED
4. ΗΛΙΑΚΟΥΣ ΘΕΡΜΟΣΙΦΩΝΕΣ CALPAK & NEON ENERGY by CALPAK
5. ΜΟΝΩΣΗ – ΘΕΡΜΟΠΡΟΣΟΨΗ
6. ΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΕΣ ΠΟΡΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

3. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ-ΑΝΕΓΕΡΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

Η Neon Energy ασχολείται δυναμικά και με το χώρο των

κατασκευών και ανακαίνισων, παρέχοντας υπηρεσίες που καλύπτουν όλο το φάσμα των εργασιών για την ανέγερση ενός κτιρίου ή την ανακαίνισή του είτε είναι οικιακό είτε επαγγελματικό.

Επίσης, η Neon Energy συμμετέχει και ως σύμβουλος έργου στα προγράμματα του ΕΣΠΑ για παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας με στόχο την μείωση των ενεργειακών αναγκών:

- «Εξοικονόμηση Κατ' οίκον» με επιδότηση έως 70% που απευθύνεται σε ιδιώτες
- Και επιχειρήσεων που εντάσσονται στους τομείς της Μεταποίησης – Τουρισμού – Εμπορίου - Υπηρεσιών μέσω του Επενδυτικού Νόμου 4146/2013 με επιδότηση έως 60%.

Μέσα στο νέο εκθεσιακό της χώρο ενσαρκώνεται η φιλοσοφία του THINK GREEN και του SAVE ENERGY ώστε να ευαισθητοποιήσει τους πελάτες της για το περιβάλλον, την ανάγκη προστασίας του και να τους ενημερώσει για το μεγάλο όφελος στην εξοικονόμηση ενέργειας και άρα χρημάτων που τελικά επιτυγχάνουν. Στόχος είναι η άριστη εξυπηρέτησή τους από το εξειδικευμένο προσωπικό της και φυσικά η κάλυψη των αναγκών τους είτε αφορά οικιακό χώρο είτε επαγγελματικό. Το κατάστημα Neon Energy βρίσκεται στην Λ. Κηφισίας 250-254 στο Χαλάνδρι και είναι ένας μοντέρνος, λειτουργικός και ευρύχωρος χώρος που στοχεύει να ικανοποιήσει και τον πιο απαιτητικό πελάτη.

BIG SOLAR

Μεγάλη και στην εξοικονόμηση ενέργειας

Το μοντέλο που την ανέδειξε ηγέτιδα δύναμη στο χονδρεμπόριο εξοπλισμού φωτοβολταϊκών συστημάτων επεκτείνει η BIG SOLAR και στην αγορά των συστημάτων θέρμανσης/ψύξης κι εξοικονόμησης ενέργειας. Η BIG SOLAR Α.Ε., εταιρεία συμφερόντων της οικογένειας Μπήτρου, είναι ο μεγαλύτερος διανομέας εξοπλισμού φωτοβολταϊκών συστημάτων στην Ελλάδα. Ο τζίρος της το 2012 έφθασε τα 97 εκατ. ευρώ και τα κέρδη της τα 13 εκατ. ευρώ.

Επιπλέον των φωτοβολταϊκών πλαισίων και αντιστροφών, στο προϊόντικό χαρτοφυλάκιο της εταιρείας έχουν ενταχθεί εδώ και μερικούς μήνες λαμπτήρες φωτισμού LED για κάθε χρήση, αντλίες θερμότητας αέρος-νερού, κεντρικά συστήματα ψύξης/θέρμανσης, λέβητες φυσικού αερίου και βιομάζας, γεννήτριες συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας, ηλιοθερμικά και υβριδικά φ/β συστήματα και συστήματα αποθήκευσης ενέργειας.

Επιπλέον των φωτοβολταϊκών πλαισίων και αντιστροφών, στο προϊόντικό χαρτοφυλάκιο της εταιρείας έχουν ενταχθεί εδώ και μερικούς μήνες λαμπτήρες φωτισμού LED για κάθε χρήση, αντλίες θερμότητας αέρος-νερού, κεντρικά συστήματα ψύξης/θέρμανσης, λέβητες φυσικού αερίου και βιομάζας, γεννήτριες συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας.

Η BIG SOLAR απευθύνεται τόσο στο ευρύ πελατολόγιό της των εγκαταστατών φ/β συστημάτων οι οποίοι επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στο χώρο της εξοικονόμησης ενέργειας, όσο και στους επαγγελματίες του κλάδου της ψύξης και της θέρμανσης προσφέροντας, όπως πάντα, προϊόντα υψηλής αξιοπιστίας και εξαιρετικής σχέσης ποιότητας-τιμής καθιερωμένων παραγωγών (Samsung, Daewoo κ.ά), έγκαιρη παράδοση και υψηλό επίπεδο εξυπηρέτησης και υποστήριξης πριν και μετά την πώληση.

Δυναμική είσοδος στην αγορά του φωτισμού LED

Σε μια εποχή που όλοι γύρω μας συζητούν για την εξοικονόμηση ενέργειας, η χρήση των λαμπτήρων LED είναι φυσικό να βρίσκεται στο επίκεντρο. Η BIG SOLAR, με σταθερό προσανατολισμό στα προϊόντα και τις λύσεις εξοικονόμησης ενέργειας, δε θα μπορούσε να μείνει παρατηρητής σε μια τέτοια συγκυρία. Η BIG SOLAR, έχει επιλέξει συγκεκριμένους συνεργάτες-προμηθευτές, προκειμένου να είναι σε θέση να προσφέρει στους πελάτες της ευρύτατο φάσμα επιλογών και πλήρη κάλυψη των αναγκών τους, όσο εξειδικευμένες κι αν είναι. Με την επιλογή της αυτή εξασφαλίζει, επίσης, αξιόπιστες λύσεις για όλα τα βαλάντια. Η εξειδικευμένη τεχνική της ομάδα έτοιμη να απαντήσει σε κάθε ερώτημα και να ικανοποιήσει κάθε απαίτηση.

ABB

Power and productivity
for a better world™

Ενέργεια και παραγωγικότητα για έναν καλύτερο κόσμο

Η ABB κατέχει ηγετική θέση παγκοσμίως στις τεχνολογίες ενέργειας και αυτοματισμού έχοντας στόχο στην αποτελεσματική χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας και στην αύξηση της παραγωγικότητας με ιδιαίτερη μέριμνα για το περιβάλλον. Δημιουργήθηκε το 1988 από την συγχώνευση της Ελβετικής BBC και της Σουηδικής ASEA (τεχνικές εταιρείες). Ο Όμιλος εταιρειών ABB απασχολεί περίπου 145.000 εργαζομένους σε 100 χώρες σε κάθε γεωγραφική περιοχή του κόσμου.

Χαρτοφυλάκιο

Στο χαρτοφυλάκιο της ABB συμπεριλαμβάνονται Προϊόντα και Συστήματα Ενέργειας, Συστήματα Οδήγησης Κινητήρων και Αυτοματισμού, Προϊόντα Χαμηλής Τάσης, Συστήματα και Προϊόντα Αυτοματισμού. Η τεχνολογία της ABB χρησιμοποιείται από κορυφαίες επιχειρήσεις, σε όλες τις σημαντικές βιομηχανίες συμπεριλαμβανομένων αυτές του πετρελαίου και του φυσικού αερίου, της ενέργειας, των χημικών και των φαρμακευτικών, της χαρτοποιίας, των μετάλλων και των ορυκτών, της ναυτιλίας και των υπερπληρωτών. Η ABB προσφέρει επιπλέον λύσεις στους τομείς παραγωγής, μεταφοράς και διανομής υδροηλεκτρικής, αιολικής, ηλιακής και κυματικής ενέργειας.

Έρευνα & Ανάπτυξη

Κάθε χρόνο επενδύονται στην έρευνα και ανάπτυξη πάνω από 1 δις δολάρια. 8.000 επιστήμονες και μηχανικοί εστιάζουν σε ρηξικέλευθες τεχνολογίες συμπεριλαμβανομένων της ενσωμάτωσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο δίκτυο, ενισχύοντας την αποδοτικότητα, την αξιοπιστία και την ευελιξία των δικτύων ενέργειας. Η ABB συνεργάζεται με 70 πανεπιστήμια όπως το MIT (Ηνωμένες Πολιτείες) το Tsinghua (Κίνα), το KTH, το Βασιλικό Ινστιτούτο Τεχνολογίας (Σουηδία), το Ινδικό Ινστιτούτο Επιστημών (Μπανγκολόρ), το ΕΤΗ (Ελβετία) και το Karlsruhe (Γερμανία).

Σημαντικά έργα

Η τεχνογνωσία και εμπειρία της ABB στην Ελλάδα απεικονίζεται στα σημαντικά ηλεκτρομηχανολογικά έργα που έχει υλοποιήσει για διάφορους κλάδους της οικονομίας με

κοινό χαρακτηριστικό το υψηλό ποσοστό προστιθέμενης αξίας και την τεχνολογική υπεροχή, σε Επιχειρήσεις Ηλεκτρισμού, Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας, Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Έργα Υποδομών, Βιομηχανίες, Ξενοδοχειακές Μονάδες, Κτίρια, Νοσοκομεία κλπ.

Η ABB στην Ελλάδα και στην Κύπρο

Η ABB ΑΕ, δραστηριοποιείται σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του διεθνούς Ομίλου σε Ελλάδα και Κύπρο, όπως: εμπορία βιομηχανικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, κατασκευή πινάκων μέσης και χαμηλής τάσης υψηλών απαιτήσεων, μελέτη και εκτέλεση έργων καθώς και υπηρεσίες after-sales. Διαθέτει τη μεγαλύτερη στη χώρα υποδομή μελέτης, εγκατάστασης και θέσης σε λειτουργία ηλεκτρολογικών έργων, ισχυρή και άρτια οργανωμένη ομάδα διοίκησης έργων, δυναμικό δίκτυο πωλήσεων ηλεκτρολογικού υλικού και συστημάτων κλιματισμού/αερισμού, σύγχρονη μονάδα κατασκευής ηλεκτρικών πινάκων, άρτια εκπαιδευμένα και εξοπλισμένα συνεργεία εξυπηρέτησης, σταθμούς επισκευής υπερπληρωτών, τεχνογνωσία και κατάλληλη υποδομή για τεχνική διαχείριση μεγάλων κτιριακών εγκαταστάσεων με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας και την αποδοτικότερη λειτουργία τους.

Η εταιρεία απασχολεί περίπου 280 άτομα στις εγκαταστάσεις της στη Μεταμόρφωση, στον Σκαρामαγκά, στην Κοζάνη, στη Θεσσαλονίκη και στη Λεμεσό. Ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των εργαζομένων (πάνω από το 50%) κατέχει πανεπιστημιακούς τίτλους και μεταπτυχιακά. Οι δραστηριότητες της εταιρείας είναι πιστοποιημένες κατά ISO 9001.

ΘΕΡΜΟΓΚΑΖ

Η ΘΕΡΜΟΓΚΑΖ Α.Ε. είναι μία εισαγωγική - εμπορική και τεχνική εταιρεία η οποία ασχολείται με εφαρμογές θέρμανσης από το 1974. Από το 2000 είναι ανώνυμος εταιρεία με έδρα την Παλλήνη Αττικής.

Η Θερμογκάζ είναι η αποκλειστική αντιπροσωπεία της Vaillant GmbH για την Ελλάδα και την Κύπρο.

Διαθέτει στην Ελληνική αγορά μία ευρεία γκάμα προϊόντων της Vaillant τα οποία καλύπτουν την οικιακή και επαγγελματική θέρμανση και παραγωγή ζεστού νερού με καύση αερίου, πετρελαίου, γεωθερμία και ηλιοθερμία.

Η Vaillant είναι ένας από τους κορυφαίους κατασκευαστές λεβήτων και ηλιοθερμικών συστημάτων στον κόσμο. Με έδρα και 5 εργοστάσια στην Γερμανία, η Vaillant παράγει ποιοτικά συστήματα θέρμανσης και παραγωγής ζεστού νερού τα τελευταία 130 χρόνια. Διαθέτει πλήρη συστήματα με πετρέλαιο, φυσικό αέριο και υγραέριο, ηλιοθερμικά, γεωθερμικά, κ.α.. Οι συσκευές της Vaillant διακρίνονται για την ποιότητα, τον κορυφαίο σχεδιασμό, την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνουν και την αξιοπιστία τους.

Η NIBE είναι ένας από τους κορυφαίους κατασκευαστές αντλιών θερμότητας παγκοσμίως. Με έδρα και εργοστάσιο στην Σουηδία, η NIBE παράγει αντλίες θερμότητας για θέρμανση, ψύξη και παραγωγή ζεστού νερού.

Η Θερμογκάζ, πέραν της Vaillant και της NIBE, αντιπροσωπεύει στην Ελλάδα μερικά από τα κορυφαία – από πλευράς ποιότητας και μεγέθους – εργοστάσια:

- Dreizler: Καυστήρες αερίου υψηλής απόδοσης

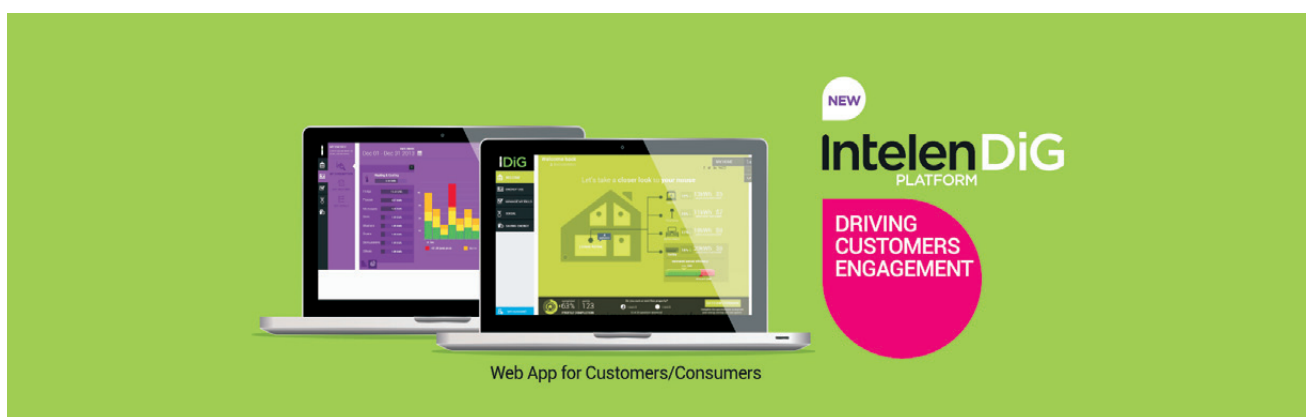
- Heizertec: Θερμοσίφωνες αποθήκης αερίου
- GoCaS: Κάτοπτρα υπέρυθρης ακτινοβολίας αερίου
- Testo: Όργανα μέτρησης

Η εταιρεία διαθέτει επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό ειδικευμένο στις εφαρμογές αερίων καυσίμων και εναλλακτικών μορφών ενέργειας (Α.Π.Ε.: γεωθερμία, ηλιοθερμία και φωτοβολταϊκά). Έχοντας πλήρη κατάρτιση και πολυετή πείρα μπορεί να προτείνει και να εφαρμόσει εγκαταστάσεις αερίων καυσίμων, αντλιών θερμότητας και Α.Π.Ε., επιτυγχάνοντας την αποδοτικότερη, ασφαλέστερη και οικονομικότερη λύση για την θέρμανση, τον δροσισμό χώρων και την παροχή ζεστού νερού. Από το 2008 η Θερμογκάζ έχει πιστοποιηθεί κατά ISO 9001:2000 και αποτελεί από το 2009 μέλος της Ένωσης Ελληνικών Επιχειρήσεων Θέρμανσης και Ενέργειας (ΕΝ.Ε.ΕΠΙ.Θ.Ε).

Από το 1974 έως σήμερα η Θερμογκάζ έχει εγκαταστήσει συσκευές αερίου σε χιλιάδες οικίες, καθώς και σε μεγάλα έργα, όπως το έργο αντικατάστασης συσκευών φωταερίου με αντίστοιχες φυσικού αερίου, το οποίο εκτελέστηκε από την ΕΠΑ Αττικής το 1984, την εγκατάσταση επιτοίχιων λεβήτων στο Ολυμπιακό χωριό το 2002, την εγκατάσταση καυστήρων μικτής καύσεως στο Σισμανόγλειο νοσοκομείο το 2005 και πολλά άλλα.

Όλα αυτά τα χρόνια από την ίδρυσή της η Θερμογκάζ στηρίχτηκε στην ποιότητα, την υψηλή τεχνολογία και την υπευθυνότητα. Τα συστήματα τα οποία αντιπροσωπεύει είναι ποιοτικά και καλύπτονται από πλήρη και άμεση τεχνική υποστήριξη.

INTELEN

Intelen
DATA ANALYTICS FOR ENGAGEMENT SOLUTIONS

Η Intelen ιδρύθηκε το 2011, μετά από 5 χρόνια εφαρμοσμένης έρευνας στο ΕΜΠ, σε θέματα ενεργειακής πληροφορικής και διαχείριση γνώσης, στον τομέα της Εξοικονόμησης ενέργειας, των data analytics και των Ευφυών δικτύων (smart grids). Αυτή την στιγμή έχει την έδρα της στην Νέα Υόρκη με εμπορική παρουσία σε 5 US States, operating offices στην Αθήνα (R&D) καθώς και εμπορική δραστηριότητα σε 3 Ευρωπαϊκές χώρες εκτός από τις ΗΠΑ (Ρουμανία, Ισπανία, Βουλγαρία)

Η βασική εφαρμογή και υπηρεσία, είναι η χρήση διαδικτυακών (cloud) SaaS τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης και μία mobile εφαρμογής και των κοινωνικών δικτύων για την ψηφιακή μέτρηση, διαχείριση και εξοικονόμηση ενεργειακού κόστους, βάσει αλλαγής ενεργειακής συμπεριφοράς και διαφόρων παρεμβατικών ενεργειών. Οι υπηρεσίες (cloud SaaS platform) χρησιμοποιούν έξυπνους μετρητές ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στο διαδίκτυο και αναλύουν σε πραγματικό χρόνο τις ενεργειακές καταναλώσεις κτιρίων και υποδομών (Energy Analytics), με σκοπό της παροχή υπηρεσιών εξοικονόμησης ενέργειας και διαχείρισης της ενεργειακής ζήτησης (διαχείριση ενεργειακού κόστους), σε συνδυασμό με εξωγενείς παράγοντες (θερμοκρασία, χρήση κτηρίου, δημογραφικά, κοινωνικές συμπεριφορές, κλπ)

Η εφαρμογή και οι υπηρεσίες απευθύνονται πρωτίστως σε επιχειρήσεις και εταιρίες που θέλουν να διαχειριστούν αποτελεσματικά και σε πραγματικό χρόνο το ενεργειακό τους κόστος (να το αναλύσουν, να το κατανοήσουν, να το συγκρίνουν) και στην βιομηχανία.

Μέσα σε 3 χρόνια από την επίσημη ίδρυσή της, η εταιρία

έχει 10πλασιάσει το ανθρώπινο δυναμικό της, έχει ένα portfolio από 3 καινοτόμα προϊόντα software (cloud) και mobile apps στον τομέα του Energy analytics και εξοικονόμησης ενέργειας, σχεδιάζει δικό της προϊόν hardware, έχει «σπκώσει» 3 γύρους χρηματοδότησης από Έλληνες και Ξένους επενδυτές (Angels), έχει διακριθεί σε παγκόσμιους διαγωνισμούς καινοτομίας με περισσότερα από 10 βραβεία και διακρίσεις, έχει επεκταθεί στην Αμερική (έδρα) και 3 Ευρωπαϊκές χώρες, έχει ισχυρό IP με proprietary τεχνολογία και 2 επιτυχημένες αιτήσεις για Αμερικανικό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας, έχει σημαντικούς B2B πελάτες σε Ευρώπη και Αμερική (Quadlogic, E.ON, Simplure, over 15 US Universities, Schneider, Colgate-Palmolive, ΕΛΠΕ, etc) και έχει σχεδόν 6πλασιάσει τα assets της.

Οι στόχοι είναι το 2014 είναι να μεγιστοποιήσει τα έσοδα της σε παγκόσμιο επίπεδο, να αναπτυχθεί δυναμικά στην Αμερική και σε συγκεκριμένες Ευρωπαϊκές χώρες και να εξάγει τεχνογνωσία και υπηρεσίες. Μακροπρόθεσμος στόχος είναι να καθιερωθεί παγκοσμίως ως μία από τις κορυφαίες τεχνολογικές εταιρίες στον χώρο του energy analytics και customer engagement.

ΔΕΛΤΑ ΤΕΧΝΙΚΗ

Ο Όμιλος εταιρειών ΔΕΛΤΑ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε. συμπλήρωσε 34 χρόνια επιτυχημένης παρουσίας στον επιχειρηματικό τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Η αξιοπιστία και τεχνική εμπειρία που διαθέτει κάνουν τη Δέλτα Τεχνική να ξεχωρίζει και εδραιώνουν την εξαιρετική φήμη της στην ελληνική και ευρωπαϊκή αγορά.

Σήμερα, διαθέτει και παρέχει όλη την απαραίτητη υλικο-τεχνική υποδομή και το έμπυχο δυναμικό για την επιτυχή ανάπτυξη έργων ΑΠΕ.

Στεγάζεται σε πλήρως εξοπλισμένα ιδιόκτητα γραφεία στην Αθήνα και διατηρεί αυτή τη στιγμή προσωπικό πλήρους απασχόλησης που ξεπερνάει τα 25 άτομα, σημαντικό μέρος των οποίων είναι υψηλόβαθμης μόρφωσης και μακροχρόνιας εμπειρίας.

Στο έμπυχο δυναμικό της ΔΕΛΤΑ ΤΕΧΝΙΚΗ περιλαμβάνονται μηχανικοί και στελέχη που ασχολήθηκαν εντατικά την τελευταία δεκαετία με την παραγωγή ενέργειας μέσω ΑΠΕ, με αποτέλεσμα σήμερα να κατέχουν σημαντική τεχνογνωσία στους τομείς των φωτοβολταϊκών, μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών, αιολικών εφαρμογών και κλιματισμού με αντλίες θερμότητας.

Η εμπειρία τους είναι πολύπλευρη, καλύπτοντας τις διοικητικές, νομικές, οικονομικές, χρηματοδοτικές και τεχνικές διαστάσεις της ανάπτυξης και αλλά και της κατασκευής τέτοιων έργων και έχουν εκπαιδευτεί στη χρήση του πλέον διαδεδομένου λογισμικού ενεργειακών μελετών WASP/WindPro.

Όλες οι εταιρείες του Ομίλου ΔΕΛΤΑ ΤΕΧΝΙΚΗ έχουν την κατάλληλη τεχνογνωσία και επικεντρώνουν πλέον τις δραστηριότητες τους στους εξής τομείς:

- Μελέτη, Ανέγερση/Εγκατάσταση και Συντήρηση μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ αναλαμβάνοντας πλήρως την υλοποίηση (EPC) ή επιβλέποντας σε επίπεδο project management
 - Ανάπτυξη ιδιόκτητων μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ
 - Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στην αξιολόγηση έργων ΑΠΕ (Due Diligence), αιολικών, υδροηλεκτρικών και φωτοβολταϊκών
 - Ανάπτυξη & αδειοδότηση έργων
 - Εμπορία εξοπλισμού φωτοβολταϊκών σταθμών
 - Εισαγωγές των Αντλιών Θερμότητας Climaveneta και εφαρμογές στους τομείς του Κλιματισμού και Γεωθερμίας.
- Τέλος, η ΔΕΛΤΑ ΤΕΧΝΙΚΗ είναι πιστοποιημένη για την εμπορία, ανέγερση και συντήρηση φωτοβολταϊκών και κλιματιστικών εγκαταστάσεων σύμφωνα με το πρότυπο διασφάλισης ποιότητας ISO 9001:2008.

social media υπηρεσίες επικοινωνίας
στратηγική οργάνωση εκδηλώσεων
δημιουργικό design
έντυπο εταιρική ταυτότητα
multimedia website παραγωγή
corporate videos καταχώρηση
τηλεοπτικά-ραδιοφωνικά spot
video
newsletter βιομηχανικά-ταξιδιωτικά ντοκιμαντέρ
συνέδρια
εκδόσεις
διαφημιστικά σενάρια
ημερίδες
banner
παρουσιάσεις
διαφημιστική φωτογραφία

Πόσο κοστίζει στην κοινωνία και την οικονομία κάθε τόνος CO₂

του Δημήτρη Λάλα

Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών

FACE³TS A.E.

Δεν νομίζω ότι σήμερα υπάρχει κανένα κράτος που να μην αποδέχεται τους 2°C ως το ανώτατο επιτρεπτό όριο αύξησης της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη μέχρι το τέλος του αιώνα και να αντιτίθεται στην συνεπακόλουθη μείωση των εκπομπών αερίων φαινομένου θερμοκηπίου (ΑΦΘ) ώστε οι συγκεντρώσεις των ΑΦΘ να μειωθούν σημαντικά κάτω από τα 400ppm CO₂, συγκέντρωση που ήδη ξεπεράσαμε την 19η Μαΐου 2013 σύμφωνα με τις μετρήσεις στο παρατηρητήριο της κορυφής Mauna Loa που ξεκίνησαν το 1958 (με τιμή τότε 314ppm CO₂). Αν δεν μειωθούν οι εκπομπές και η συγκέντρωση εξακολουθήσει να αυξάνεται, είναι βέβαιο ότι θα υπάρξουν σημαντικότερες επιπτώσεις που έχουν πλέον αρχίσει να αποτιμώνται και οικονομικά. Βάσει αυτών, μπορεί κανείς να υπολογίσει και πόσο τελικά κοστίζει στην κοινωνία ο κάθε τόνος ΑΦΘ που εκπέμπεται, κόστος που θα έπρεπε να προστίθεται στην τιμή του προϊόντος για την παραγωγή του οποίου εκλύθηκε.

Οι ΗΠΑ που πολλές φορές έχουν κατηγορηθεί για αδιαφορία - μέχρι και σαμποτάζ - στην παγκόσμια αυτή προσπάθεια έχουν εδώ και χρόνια συστήσει μία Εθνική Επιτροπή να κάνει ακριβώς αυτό, δηλαδή την εκτίμηση του κόστους στην κοινωνία από την έκλυση ενός τόνου CO₂, κόστους

που θα πρέπει να καλύπτεται από αντίστοιχη επιβάρυνση του υπευθύνου. Τον Νοέμβριο του 2013 η Εθνική Επιτροπή ανακοίνωσε την τελευταία εκτίμηση, ήτοι \$37/τονCO₂ για το 2015 που όμως αυξάνεται στα \$71/τόνCO₂ το 2050 (όλες οι τιμές σε \$ του 2007).

Επειδή υπήρξαν αντιδράσεις στις ΗΠΑ για τις τιμές αυτές που ήταν μεγαλύτερες κατά 40% από τις αρχικές που ανακοινώθηκαν το 2010, είχα την ευκαιρία να ρωτήσω τον Αναπληρωτή Υφυπουργό Ενέργειας των ΗΠΑ Jonathan Pershing αν αυτές οι εκτιμήσεις είναι πράγματι αποδεκτές από την κυβέρνηση. Η απάντηση του με ξάφνιασε. «Αν νομίζεις ότι η τιμή αυτή είναι μεγάλη, ψάξε να δεις τι χρησιμοποιούν εσωτερικά για δικούς τους υπολογισμούς οι πολυεθνικές και θα εκπλαγείς». Δεν χρειάστηκε να ψάξω πολύ γιατί την μεθεπόμενη εβδομάδα (13 Δεκεμβρίου 2013) τις δημοσίευσε ο Economist. Οι εκτιμήσεις των μεγάλων πετρελαϊκών εταιρειών για το 2013 ήταν ήδη κοντά στα \$40 και μία εξ αυτών πλησίαζε τα \$60/τον CO₂.

Πλεόνασμα

Την ίδια εποχή η τιμή δικαιωμάτων στο ΕΣΕΔΕ ήταν περίπου €3,5/ τον CO₂. Η πολύ χαμηλή αυτή τιμή οφείλεται στο

πλεόνασμα στο ΕΣΕΔΕ της τάξεως των 2 δις δικαιωμάτων που προέρχεται από τον συνδυασμό της κρίσης, της γενναιόδωρης διανομής δωρεάν δικαιωμάτων αλλά και της χρήσης περίπου 1 δις κατά πολύ φτηνότερων ($\text{€}0,23/\text{τονCO}_2$) δικαιωμάτων προερχόμενων από τους λεγόμενους ευέλικτους μηχανισμούς (CER και ERU).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που δεν κατάφερε το 2004 να επιβάλει ενιαίο φόρο ενέργειας/άνθρακα λόγω αγγλικού βέτο, εξακολουθεί να θεωρεί ότι το ΕΣΕΔΕ αποτελεί ουσιαστικό εργαλείο για την μείωση των εκπομπών αλλά και για την πορεία προς μία οικονομία χαμηλού άνθρακα, και προώθησε (εγκρίθηκε με μεγάλη δυσκολία από το Ευρωκοινοβούλιο και το Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2013) μία εμβληματική λύση μείωσης της ανισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης δικαιωμάτων που αφορά στην οπισθοβαρή δημοπράτηση για μετά το 2018 των 900 Εκατ. δικαιωμάτων 3ης περιόδου (2013-2020) τα οποία κατέχει. Το πλεόνασμα βέβαια παραμένει μέχρι το 2020 αλλά και μετά. Πάντως αποτέλεσμα της απόφασης αναστολής δημοπράτησης των δικαιωμάτων αυτών φαίνεται να είναι η αύξηση από τις αρχές του 2014 της τιμής η οποία την 5 Μαρτίου 2014 έφτασε τα $\text{€}6,9/\text{τον}$ (ca. $\text{\$}9,3/\text{τονCO}_2$).

Οι στόχοι της Ε.Ε.

Το 2013 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την βοήθεια εξειδικευμένων συμβούλων επεξεργάστηκε 7 βασικά σενάρια για το διάστημα 2020-2030 ώστε να υπάρξει ομαλή μετάβαση προς την μεγάλη μείωση εκπομπών κατά 80-90% του Οδικού Χάρτη του 2050. Στα σενάρια αυτά οι τιμές δικαιωμάτων εκτιμήθηκε ότι θα ακολουθήσουν ανοδική πορεία και θα αυξηθούν από τα $\text{€}10/\text{τονCO}_2$ το 2020 και θα φτάσουν τα $\text{€}11/\text{τονCO}_2$ μέχρι $\text{€}53/\text{τονCO}_2$ το 2030 ανάλογα με το σενάριο και πάνω από $\text{€}100/\text{τονCO}_2$ το 2050. Στις μικρότερες τιμές ($\text{€}11/\text{τονCO}_2$ μέχρι $\text{€}22/\text{τονCO}_2$) οδηγούν οι συνδυασμένοι στόχοι εκπομπών - ΑΠΕ - εξοικονόμησης.

Την 22 Ιανουαρίου 2014, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την πρόταση της για το Πακέτο Ενέργεια-Εκπομπές για την περίοδο 2020-2030. Η Ανακοίνωση αυτή περιλαμβάνει προτάσεις για 3 βασικούς στόχους: την μείωση των εκπομπών κατά 40% σε σχέση με το 1990, την αύξηση της

συνεισφοράς των ΑΠΕ στο 27% της τελικής κατανάλωσης ενέργειας και στην μεγάλη (αλλά όχι ποσοτικοποιημένη) βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Όσον αφορά το ΕΣΕΔΕ, προτείνει την επιτάχυνση της μείωσης των δικαιωμάτων προς διάθεση από 1,74% ετησίως μέχρι το 2020 στο 2,3% από το 2020 μέχρι το 2030 χωρίς περαιτέρω αύξηση της συνολική ποσότητας των δικαιωμάτων από τους ευέλικτους μηχανισμούς. Όμως στα βασικά σενάρια που εξετάστηκαν για την Ανακοίνωση της Επιτροπής για την περίοδο μέχρι το 2030, το πλεόνασμα δεν λείει να μειώνεται κάτω από την σημερινή ποσότητα των 2Δις τόνων και γι' αυτό η Επιτροπή πρότεινε και την ίδρυση ενός νέου «Μηχανισμού Σταθερότητας» που θα λειτουργήσει μετά το 2020 και ουσιαστικά θα επεμβαίνει ώστε η τιμή δικαιωμάτων να παραμένει σε τέτοιο ύψος ώστε να αποτελεί κίνητρο για την μείωση των εκπομπών αλλά και για να εξασφαλίσει την απουσία μεγάλων διακυμάνσεων ή κατάρρευσης της τιμής των δικαιωμάτων.

Ο Μηχανισμός αυτός προβλέπει την παρακράτηση ετησίως 100Εκατ. δικαιωμάτων προς δημοπράτηση (περίπου 5% του συνόλου των σημερινών ετήσιων δικαιωμάτων του ΕΣΕΔΕ) αν το πλεόνασμα είναι πάνω από 833Εκατ. ή την δημοπράτηση 100Εκατ αν το πλεόνασμα είναι κάτω από 400Εκατ. Προβλέπει επίσης και την εξομάλυνση του ποσού δικαιωμάτων που μπορεί να σωρευτούν μεταξύ της 3ης (2013-2020) και της 4ης (2021-2030) περιόδου αλλά και μια συνολική επανεξέταση του συστήματος το 2026.

Διαχείριση ρίσκου

Ενόψει όλων των ανωτέρω, θα ήμουν περίεργος να δω πως θα περιλάμβανε κάποιος υποψήφιος επενδυτής στον ενεργειακό τομέα, λέμε τώρα, τις επιπτώσεις της τιμής των δικαιωμάτων στην βιωσιμότητα και απόδοση της επένδυσης. Όταν οι εκτιμήσεις της τιμής διαφέρουν κατά τόσο πολύ και έχουν προηγηθεί 2 κραχ τιμών στο παρελθόν, δεν συζητάμε πλέον για ανάλυση ευαισθησίας αλλά μάλλον για τρόπους διαχείρισης σημαντικού ρίσκου.

Μήπως τελικά η πρώτη ιδέα της επιβολής ενός ελάχιστου φόρου CO_2 σε επίπεδο ΕΕ, όπως πχ γίνεται για τα υγρά καύσιμα, να είναι απλούστερος και περισσότερο διαφανής και άρα περισσότερο αντιμετωπίσιμος από τις επιχειρήσεις που εμπíπτουν στα πλαίσια της Οδηγίας για την Εμπορία Δικαιωμάτων; Ένας τέτοιος φόρος θα μπορούσε να απλουστεύσει επίσης και την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού από χώρες εκτός ΕΕ με την επιβολή αντίστοιχου τέλους εισαγωγής που είχε εξετασθεί στο παρελθόν. Το ύψος του φόρου CO_2 πάνω από το ελάχιστο θα μπορούσε να καθορίζεται από το κάθε κράτος-μέλος διαφορετικά ενώ το ελάχιστο επίπεδο θα μπορούσε να επανεξετάζεται σε τακτά διαστήματα (πχ ανά 5ετία ή σε συμφωνία με τις διεθνείς δεσμεύσεις της ΕΕ) και πιθανόν από μια επιτροπή ανάλογη αυτής των ΗΠΑ. Αντί αυτού πολύ φοβάμαι ότι θα πάμε σε μια άσφαιρη συζήτηση στο Εαρινό Συμβούλιο, υπό το αμήχανο βλέμμα της Ελληνικής Προεδρίας, και μια αναβολή των αναγκαίων μέτρων, αναβολή που όλοι συμφωνούν ότι θα αυξήσει το τελικό κόστος αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής. ■

Μεγάλοι ενεργειακοί «παίκτες» για τα 13 projects των απορριμμάτων

Πρόκληση με μεγάλο βαθμό δυσκολίας αποδεικνύονται για την Ελλάδα οι διαγωνισμοί ΣΔΙΤ για την δημιουργία εργοστασίων ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων παρότι το πρόβλημα με τα σκουπίδια είναι... ζέον στις περισσότερες περιοχές της χώρας και η Ελλάδα βρίσκεται αντιμέτωπη με σωρεία παραβάσεων της κοινοτικής νομοθεσίας. Σήμερα σε όλη την Ελλάδα, τα χρονοδιαγράμματα για την διαχείριση των απορριμμάτων είναι εκτός στόχων, με αποτέλεσμα και με την εφαρμογή του νόμου 4042/2012 ήδη από την πρωτοχρονιά του 2014 να επιβαρυνόμαστε με πρόστιμο 35 ευρώ ανά τόνο ανεπεξέργαστων απορριμμάτων.

Από τα 13 projects που βρίσκονταν σε εξέλιξη μέχρι τον Μάρτιο του 2014, σε μόλις τέσσερα είχε επιλεγεί ανάδοχος (Πελοπόννησος, Δυτική Μακεδονία, Σέρρες και Ηλεία), την ίδια ώρα που στην Αττική οι διενέξεις συνεχίζονταν ενώ στην υπόλοιπη Ελλάδα βρίσκονταν σε εξέλιξη η διαδικασία ανταγωνιστικού διαλόγου πριν την υποβολή δεσμευτικών προσφορών, με τις εκλογές της τοπικής αυτοδιοίκησης τον Μαΐο να αναδεικνύονται εκ των πραγμάτων σε ρυθμιστή των εξελίξεων. Η καθυστέρηση υλοποίησης των ΣΔΙΤ οφείλεται τόσο στις πολιτικές αντιδράσεις αλλά και τα προβλήματα χωροθέτησης, όσο όμως και στην έλλειψη χρηματοδότησης από τους ΟΤΑ και την απροθυμία των τραπεζών να χορηγήσουν δάνεια, ενώ πλέον θα πρέπει να

αναζητηθούν κονδύλια της τάξης των 500 εκατ. ευρώ από τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020 προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηματοδότηση των έργων.

Προσοδοφόρες μπίζνες

Παρά τα προβλήματα, η διαχείριση των απορριμμάτων εξακολουθεί να θεωρείται ως μια από τις πλέον ενδιαφέρουσες και μελλοντικά προσοδοφόρες μπίζνες, εξού και το γεγονός ότι με άξονα τους διαγωνισμούς για τα 13 εργοστάσια που έχουν συνολικό προϋπολογισμό άνω των 2 δις. ευρώ και κατασκευαστικό κόστος 750 εκατ. ευρώ, συμμαχούν και ανταγωνίζονται όλοι οι μεγάλοι ενεργειακοί και κατασκευαστικοί όμιλοι της χώρας.

Το γεγονός μάλιστα ότι στους διαγωνισμούς δεν προκρίνεται κάποια συγκεκριμένη διαθέσιμη τεχνολογία διαχείρισης απορριμμάτων, αλλά η διαδικασία είναι «ανοικτή» σε κάθε αποδεκτή τεχνογνωσία από τη νομοθεσία της Ε.Ε. (ανακύκλωση, καύσιμη ύλη, ενέργεια κ.α), ανοίγει τις πόρτες σε κάθε ενδιαφερόμενο και δημιουργεί διαφορετικές συμμαχίες οι οποίες αναμένεται να διευρυνθούν κι άλλο στο μέλλον, όταν φτάσει η ώρα της χρηματοδότησης και της κατασκευής των έργων.

Ηχηρό παρόν δίνει ο όμιλος Μπόμπολα μέσω των δύο εταιρειών του Άκτωρ Παραχωρήσεις και Ηλέκτωρ, ο όμιλος

Κόκκαλη μέσω της Intrakat και σε συνεργασία με την Αρχιρόδον και την Envitec ο επιχειρηματίας Γ. Περιστέρης που συμμετέχει στους περισσότερους από τους διαγωνισμούς μέσω της Τέρνα Ενεργειακή αλλά, η ΔΕΗ, ο όμιλος Κοπελούζου μέσω της Novaera Hellas, ο όμιλος Μυτιληναίου μέσω της ΜΕΤΚΑ, αλλά και ο όμιλος Λάτση και ο εφοπλιστής Θανάσης Λασκαρίδης μέσω της συμμετοχής τους στην εταιρεία Μεσόγειος που συνασπίζεται με την κυπριακών συμφερόντων J&P Άβαξ των οικογενειών Ιωάννου - Παρασκευαΐδη. Από κοντά ακολουθούν και άλλοι μικρότεροι «παίκτες» όπως ο Χρήστος Καλογρίτσας, ο Χρήστος Δρακόπουλος, ο Δημήτρης Κωνσταντινίδης, ο Κλέαρχος Ρούτσος, ο Γιώργος Ρωμοσιός, ο Νίκος Κουβαράς κ.α.

Συμπράξεις

Οι διαγωνισμοί προωθούνται με την πρακτική των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, ενώ προβλέπεται συμμετοχή κοινοτικών πόρων από το ΕΣΠΑ σε ποσοστό 50% για την υλοποίηση των έργων καθώς και πρόσθετη συνδρομή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Ωστόσο η τελική έγκριση της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης των έργων θα συνδυαστεί με την πορεία των διαγωνισμών αλλά και τη χρηματοδοτική ικανότητα των ιδιωτών, οι οποίοι με τη σειρά τους εξαρτώνται από τις τράπεζες.

Το θεσμικό πλαίσιο ευνοεί επενδύσεις μεγάλης κλίμακας στον τομέα της διαχείρισης απορριμμάτων καθώς η ενέργεια που παράγεται από την καύση /επεξεργασία των σκουπιδιών θεωρείται ανανεώσιμη εφόσον η ενεργειακή απόδοση του απόβλητου ξεπερνά το 65%. Πρακτικά η ενέργεια θα επιδοτείται με υψηλές εγγυημένες τιμές ως βιομάζα ενώ θα απορροφάται/αγοράζεται κατά προτεραιότητα από το σύστημα ως ΑΠΕ. Ενεργειακοί σταθμοί θα μπορούν να εκμεταλλεύονται τα απορρίμματα ή τα υπολείμματα από άλλες μεθόδους επεξεργασίας ώστε να παράγουν ενέργεια

“ Το γεγονός ότι στους διαγωνισμούς δεν προκρίνεται κάποια συγκεκριμένη διαθέσιμη τεχνολογία διαχείρισης απορριμμάτων, αλλά η διαδικασία είναι «ανοικτή» σε κάθε αποδεκτή τεχνογνωσία από τη νομοθεσία της Ε.Ε., ανοίγει τις πόρτες σε κάθε ενδιαφερόμενο και δημιουργεί διαφορετικές συμμαχίες.

την οποία είτε θα διοχετεύουν με τη μορφή ηλεκτρικού στο αστικό δίκτυο, είτε με τη μορφή θερμότητας σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις, ή με τη μορφή τηλεθέρμανσης σε πόλεις.

Αττική

Τα έργα μαμούθ ύψους 450-500 εκατ. ευρώ για τη διαχείριση των απορριμμάτων του Λεκανοπεδίου μέσω τεσσάρων μονάδων σε Γραμματικό, Κερατέα, Φυλή και Άνω Λιόσια είναι ο μεγαλύτερος στόχος των ιδιωτών στη μάχη των σκουπιδιών και της ενεργειακής αξιοποίησής τους και έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον όλων των ισχυρών επιχειρηματικών ομίλων της ενέργειας και των κατασκευών.

Η συνολική αξία των συμβάσεων φτάνει τα 1,2 δις. ευρώ για τα επόμενα 27 χρόνια και σε αυτά περιλαμβάνονται οι υποδομές, τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης, ωστόσο υπάρχουν σοβαρά περιβαλλοντικά ζητήματα και ενστάσεις που καθιστούν πραγματικά δύσκολη την υλοποίηση των έργων.

Και στους τέσσερις διαγωνισμούς που βρίσκονται στο στάδιο του ανταγωνιστικού διαλόγου εν αναμονή της υποβολής δεσμευτικών προσφορών για την επιλογή αναδόχου μέσα στο 2014, δίνουν το παρών οι ίδιες κοινοπραξίες:

Για τη μονάδα της Φυλής δυναμικότητας 700.000 τόνων, τη μονάδα Άνω Λιοσίων δυναμικότητας 400.000 τόνων, τη μονάδα του Γραμματικού (127.500 τόνων) και τη μονάδα της Κερατέας (127.500 τόνοι) έχουν περάσει στη δεύτερη

φάση του διαγωνισμού οι κοινοπραξίες

1. Άκτωρ Παραχωρήσεις-Ηλέκτωρ
2. Τέρνα Ενεργειακή- ΔΕΗ
3. J&P Άβαξ – Μεσόγειος ΑΕ
4. Archirodon Group-Intrakat- Envitech
5. Novaera (όμιλος Κοπελούζου)
6. ΜΕΤΚΑ ΑΕ – Χρ. Δ. Κωνσταντινίδης ΑΕ

Εργοστάσια με ανάδοχο

Από τις μέχρι σήμερα εξελίξεις στο μέτωπο των διαγωνισμών, τέσσερα έργα έχουν προσωρινό ανάδοχο, με την πίτα να έχει μοιραστεί σε διαφορετικούς επιχειρηματικούς ομίλους.

- Στην Πελοπόννησο το έργο ανατέθηκε στην Τέρνα Ενεργειακή του Γ. Περιστέρη και περιλαμβάνει τρεις μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων, 3 χώρους υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων και 2 σταθμούς μεταφόρτωσης. Το κατασκευαστικό κόστος φτάνει τα 110 εκατ. ευρώ, και θα καλυφθεί από το ΕΣΠΑ, τον ανάδοχο και τραπεζικό δανεισμό, ενώ τα κεφάλαια που θα κινητοποιηθούν στα 25 χρόνια της σύμβασης υπολογίζονται σε 152 εκατ. ευρώ. Η απόδοση της επένδυσης για την Τέρνα Ενεργειακής (IRR) είναι της τάξεως 12% - 14%.

- Στην Ηλεία το έργο κατασκευής της μονάδας ανατέθηκε στην κοινοπραξία J&P Άβαξ - Μεσόγειος – ΑΑΓΗΣ ενώ θα κατασκευαστεί ΧΥΤΥ ως δημόσιο έργο. Η κοινοπραξία θα εφαρμόσει τη μέθοδο της αναερόβιας χώνευσης – κομποστοποίησης, δηλαδή θα γίνεται μηχανική επεξεργασία σε σύμμεκτα απορρίμματα προκειμένου να γίνεται διαλογή ανακυκλώσιμων υλικών, ενώ θα ακολουθεί βιολογική επεξεργασία των οργανικών απορριμμάτων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας που θα πωλείται στο δίκτυο, και κόμποστ. Το κατασκευαστικό κόστος του έργου που προβλέπει τη δυνατότητα επεξεργασίας 80.000 τόνων απορριμμάτων ετησίως ανέρχεται σε 36 εκατ. ευρώ.

- Στις Σέρρες ανάδοχος της μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων έχει ανακηρυχθεί η κοινοπραξία εταιρειών Αρχιρόδον – Intrakat – Envitec. Το συνολικό κόστος επένδυσης φτάνει τα 30 εκατ. ευρώ και στόχος είναι να η σύμβαση να υπογραφεί μέσα στα καλοκαίρι ώστε να λειτουργήσει μέχρι τις αρχές του 2016. Το έργο περιλαμβάνει ανάκτηση ανακυκλώσιμων υλικών και αερόβια επεξεργασία του οργανικού υλικού των απορριμμάτων για την παραγωγή κόμποστ, ώστε το τελικό υπόλειμμα που οδηγείται προς ταφή να είναι μικρότερο του 40%. Η ανακύκλωση υλικών συσκευασίας θα γίνεται περίπου στο 30% των υλικών εισόδου και στα οργανικά απόβλητα περίπου στο 70%.

- Στη Δυτική Μακεδονία το έργο κατασκευής εργοστασίου έχουν αναλάβει οι εταιρείες του ομίλου Κόκκαλη, Άκτωρ-Ηλέκτωρ. Πρόκειται για επένδυση 46 εκατ. ευρώ που θα χρηματοδοτηθεί χωρίς συμμετοχή στο ΕΣΠΑ αλλά μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, ενώ έχει λάβει έγκριση επί της αρχής για δανειοδότηση μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Η διάθεση υπολειμμάτων στον ΧΥΤΥ εκτιμάται ότι θα περιοριστεί στο 35% του όγκου των εισερχόμενων απορριμμάτων.

Σε εξέλιξη

Σε ότι αφορά στους υπόλοιπους διαγωνισμούς που βρίσκονται σε εξέλιξη:

- Στην Κέρκυρα δημοσιεύτηκε στα μέσα Μαρτίου η προκήρυξη για την εκδήλωση ενδιαφέροντος. Η μονάδα που θα κατασκευαστεί θα έχει δυναμικότητα 87.000 τόνων.

- Στην Αιτωλοακαρνανία ο διαγωνισμός για τη μονάδα διαχείρισης 110.000 τόνων απορριμμάτων, βρίσκεται στη φάση του ανταγωνιστικού διαλόγου εν αναμονή της υποβολής δεσμευτικών προσφορών. Στην τελική φάση είχαν περάσει η κοινοπραξία Archirodon Group - Intrakat - Envitec, η ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή και η κοινοπραξία ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις - ΗΛΕΚΤΩΡ.

- Στην Ήπειρο όπου το εργοστάσιο θα διαχειρίζεται 150.000 τόνους απορριμμάτων από όλη την Περιφέρεια, έχουν προεπιλεγεί για να συμμετάσχουν στην φάση του ανταγωνιστικού διαλόγου οι εταιρείες:

- ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις – ΗΛΕΚΤΩΡ,
- ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή,
- ΜΕΤΚΑ – ΧΡ. Δ. Κωνσταντινίδης,
- Archirodon Group NV – INTRAKAT – ENVITEC,
- Τοξότης
- Μεσόγειος – J&P ΑΒΑΞ.

- Στην Αλεξανδρούπολη (Ανατολική Μακεδονία Θράκη) ο διαγωνισμός συνεχίζεται μετά την απόρριψη των προσφυγών που είχαν υποβάλει τρεις ενδιαφερόμενοι και αναμένεται η υποβολή προσφορών. Το εργοστάσιο συνολικού προϋπολογισμού 76 εκατ. ευρώ θα έχει τη δυνατότητα διαχείρισης 150.000 τόνων ετησίως. Στον διαγωνισμό συμμετέχουν οι:

1. Τοξότης ΑΕ
2. Archirodon Group-Intrakat-Envitec
3. Τέρνα Ενεργειακή
4. J&P Άβαξ – Μεσόγειος ΑΕ
5. ΕΡΕΤΒΟ Α.Ε. - ΔΟΜΟΣΠΟΡΤ Α.Ε.
6. ΜΕΤΚΑ – Χρ. Δ. Κωνσταντινίδης Α.Ε.
7. Άκτωρ Παραχωρήσεις-Ηλέκτωρ ΑΕ

- Στην Αχαΐα η διαγωνιστική διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη και βρίσκεται επίσης στη φάση του ανταγωνιστικού διαλόγου. Οι 5 υποψήφιοι που έχουν κληθεί να συμμετάσχουν στην επόμενη φάση είναι:

- Archirodon – Intrakat – Envitec
- ΕΡΕΤΒΟ - ΔΟΜΟΣΠΟΡΤ - ΕΓΝΩΝ
- J&P ΑΒΑΞ – Μεσόγειος
- Άκτωρ – Ηλέκτωρ
- Τοξότης ■

υπηρεσίες ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

στратηγική επικοινωνιακή καμπάνια ενέργειες marketing
social media διαφημιστικά τηλεοπτικά σενάρια
ραδιοφωνικά μηνύματα copywriting οργάνωση εκδηλώσεων
εταιρικές παρουσιάσεις συνέδρια-ημερίδες
promotional tours road shows συνεντεύξεις τύπου

δημιουργικό design

εταιρική ταυτότητα εκδόσεις έντυπο
σχεδιασμός περιπτέρου καταχώρηση multimedia
website social media newsletter banner

παραγωγή οπτικοακουστικών μέσων

τηλεοπτικά-ραδιοφωνικά spot corporate videos
βιομηχανικά-ταξιδιωτικά ντοκιμαντέρ 3D animation
viral για δικτυακά sites video
παρουσιάσεις διαφημιστική φωτογραφία

Μπορούμε να έχουμε ενεργειακή αξιοποίηση των υπολειμμάτων και των αποβλήτων

Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Ανακύκλωσης και Ενεργειακής Αξιοποίησης (ΣΕΒΙΑΝ)

Η ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων, σύμφωνα με τη σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία (2008/98/EC), περιλαμβάνει, με σειρά προτεραιότητας, την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων, την ελαχιστοποίηση, την επαναχρησιμοποίηση υλικών, την ανάκτηση υλικών για ανακύκλωση, την ανάκτηση ενέργειας και τελικά την ασφαλή διάθεση. Για την αποτελεσματική εφαρμογή σύγχρονης και ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων απαιτούνται:

- δράσεις και πρακτικές μείωσης της παραγωγής και επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων
- διαμόρφωση κινήτρων προώθησης της περιβαλλοντικά ορθής διαχείρισης αποβλήτων
- ανάπτυξη δικτύων και συστημάτων συλλογής αποβλήτων
- ύπαρξη επαρκούς δικτύου μονάδων επεξεργασίας, αξιοποίησης και διάθεσης αποβλήτων
- συστηματική ενημέρωση των πολιτών

1. Υπάρχουσα κατάσταση

Είναι κοινός τόπος ότι η χώρα μας απέχει σημαντικά από τη σύγχρονη και ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του ΥΠΕΚΑ (Φεβρουάριος 2013) υπάρχουν 78 ενεργοί Χώροι Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ), που δέχονται το 5,5% κατά βάρος (κ.β.) των παραγομένων αστικών αποβλήτων (κυρίως σε μικρά νησιά και στην Πελοπόννησο).

Λειτουργούν 80 περίπου χώροι υγειονομικής ταφής αποβλήτων (ΧΥΤΑ) όπου διατίθενται, σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat), περισσότερα από το 75% κ.β. των αστικών αποβλήτων (μαζί με εκείνα

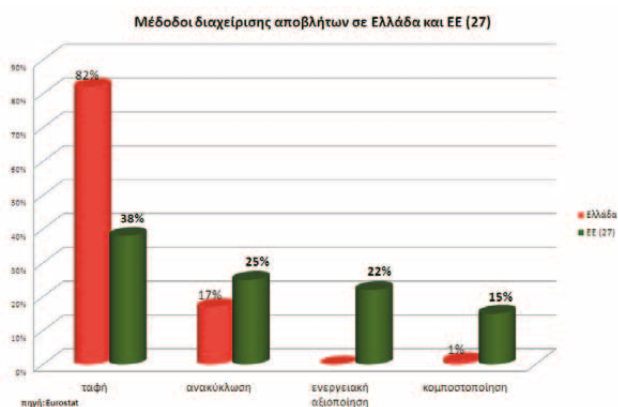
που εξακολουθούν να οδηγούνται σε ΧΑΔΑ η διάθεση προσεγγίζει το 82%, όταν στην ΕΕ των 27 το αντίστοιχο ποσοστό περιορίζεται σε 38%). Η ανακύκλωση κυμαίνεται στο 17% (ΕΕ 27: 25%), η κομποστοποίηση στο 1% κβ (ΕΕ 27: 15%) και η ενεργειακή αξιοποίηση σε μηδενικά επίπεδα (ΕΕ 27: 22%).

Είναι επίσης γνωστό ότι – πέρα από τις προφανείς αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και τους κινδύνους για τη δημόσια υγεία που συνεπάγεται αυτή η υστέρηση στη διαχείριση των αποβλήτων – υπάρχει σε εκκρεμότητα επιβολή προστίμου στη χώρα για τους ΧΑΔΑ, ενώ προβληματική – σύμφωνα με την ευρωπαϊκή και την εθνική νομοθεσία – είναι και η ευρύτητα εφαρμοζόμενη πρακτική της διάθεσης με υγειονομική ταφή αποβλήτων χωρίς να έχει προηγηθεί επεξεργασία.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία είναι προφανές ότι η Ελλάδα έχει να διανύσει σημαντική διαδρομή για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής και της εθνικής νομοθεσίας για την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων.

2. Η ενεργειακή αξιοποίηση μέρος της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι – με βάση και την ιεράρχηση της διαχείρισης των αποβλήτων – τον πρώτο λόγο στη διαχείριση των αστικών αποβλήτων, έχουν καταρχάς τα προγράμματα πρόληψης παραγωγής αποβλήτων και αμέσως μετά (ιεραρχικά) η βελτίωση και αναβάθμιση των προγραμμάτων ανακύκλωσης (για χαρτί, πλαστικά, μέταλλα, γυαλί, αλλά και βιοαπόβλητα).

Ο επιτυχημένος σχεδιασμός και η αποτελεσματική εφαρμογή τόσο των προγραμμάτων μείωσης όσο και των δράσεων ανακύκλωσης και κομποστοποίησης απαιτούν συντονισμένη συνεργασία των παραγωγών και των διαχειριστών αποβλήτων και συστηματική ενημέρωση των πολιτών.

Όλα αυτά θα πρέπει ασφαλώς να ληφθούν υπόψη στον υπό εκπόνηση – με σημαντική καθυστέρηση – εθνικό σχεδιασμό διαχείρισης αποβλήτων καθώς και στα προγραμματιζόμενα από το ΥΠΕΚΑ προγράμματα πρόληψης.

Είναι βέβαιο, με βάση τη διεθνή εμπειρία και πρακτική, αλλά και τις κατευθύνσεις της οδηγίας 98/2008 και του Ν. 4042/2012, ότι η ανακύκλωση πρέπει να καλύψει συστηματικά και άλλα υλικά (όπως το έντυπο χαρτί και τα βιοαπόβλητα), να επεκταθεί γεωγραφικά και να αναβαθμιστεί με βελτιστοποίηση της διαλογής στην πηγή, λειτουργία κατάλληλα σχεδιασμένου και οργανωμένου δικτύου Κέντρων Διαλογής και Ανάκτησης Υλικών (ΚΔΑΥ) και δημιουργία Μονάδων Μηχανικής και Βιολογικής Επεξεργασίας (ΜΒΕ) προκειμένου να εξασφαλίζονται η αξιοποίηση των βιοαποβλήτων για παραγωγή compost και η περαιτέρω ανάκτηση ανακυκλωσίμων υλικών.

Από όλον αυτόν τον κύκλο της ανακύκλωσης (με διαλογή στην πηγή, ΚΔΑΥ και ΜΒΕ) είναι αναπόφευκτο να παράγεται υπόλειμμα, τμήμα του οποίου μπορεί να αξιοποιείται για ανάκτηση ενέργειας, σύμφωνα και με τη διεθνή εμπειρία και πρακτική. Χαρακτηριστικό είναι ότι σήμερα στα ΚΔΑΥ προκύπτει υπόλειμμα της τάξης του 40% των εισερχομένων υλικών και από αυτό το μισό περίπου είναι αξιοποιήσιμο ενεργειακά. Παράλληλα με την ενεργειακή αξιοποίηση επιτυγχάνεται και περαιτέρω ανάκτηση και αξιοποίηση υλικών (π.χ. χρήση της τέφρας των δευτερογενών καυσίμων ως αδρανές υλικό στις κατασκευές).

Υπάρχουν λοιπόν σημαντικές δυνατότητες ενεργειακής αξιοποίησης των αστικών αποβλήτων, με απόλυτο σεβασμό στη γνωστή ιεράρχηση της ολοκληρωμένης διαχείρισης των αποβλήτων. Η ανακύκλωση υλικών και η ενεργειακή αξιοποίηση αποτελούν συμπληρωματικές λύσεις και συνυπάρχουν σε ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης αποβλήτων. Η διεθνής εμπειρία καταδεικνύει ότι οι κοι-

νωνίες που εφαρμόζουν σε μεγάλο βαθμό την ενεργειακή αξιοποίηση εμφανίζουν εξίσου υψηλές επιδόσεις και στην ανακύκλωση.

3. Ενεργειακή αξιοποίηση αποβλήτων και προστασία του περιβάλλοντος

Η ενεργειακή αξιοποίηση των δευτερογενών καυσίμων που προέρχονται από την επεξεργασία αποβλήτων, ενταγμένη σε ένα ολοκληρωμένο σχεδιασμό διαχείρισης των αποβλήτων, προσφέρει σημαντικά περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά οφέλη όπως:

- μεγιστοποίηση της αξιοποίησης των αποβλήτων και περιορισμός της ποσότητας που διατίθεται με ταφή
- μείωση της χρήσης μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
- συνεισφορά στη μείωση εκπομπών αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου
- δημιουργία θέσεων απασχόλησης, μείωση της ενεργειακής εξάρτησης, αποτελεσματικότερη προστασία του περιβάλλοντος.

“Είναι προφανές ότι η Ελλάδα έχει να διανύσει σημαντική διαδρομή για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής και της εθνικής νομοθεσίας για την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων.

Αναφορικά με τα ζητήματα προστασίας του περιβάλλοντος που συναρτώνται με την ενεργειακή αξιοποίηση των δευτερογενών καυσίμων που προέρχονται από την επεξεργασία των αποβλήτων, πρέπει να σημειωθεί ότι η αποτέφρωση/συναποτέφρωση των αποβλήτων (και κατά συνέπεια και των δευτερογενών καυσίμων που προέρχονται από την επεξεργασία των αποβλήτων) διέπεται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία (Οδηγία 2000/76/ΕΚ) και το εθνικό δίκαιο (ΚΥΑ 22912/117/2005). Προκειμένου μάλιστα να καλυφθούν οι αυξανόμενες εφαρμογές της συναποτέφρωσης, η Οδηγία 2000/76/ΕΚ ενσωματώθηκε στην Οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές 2010/75/ΕΚ, που καλύπτει τα θέματα ελέγχου των αερίων ρύπων από τις μονάδες αυτές. Οι οριακές τιμές εκπομπών που αναφέρονται στην εν λόγω Οδηγία οδηγούν σε βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης, ακόμα και των υφιστάμενων μονάδων. Η επίτευξη αυτών των οριακών τιμών εκπομπών απαιτεί επενδύσεις σε τεχνολογίες αντιρύπανσης, όπως η SNCR (Selective Non Catalytic Reduction) για τη μείωση των οξειδίων του αζώτου.

Οι πολύ υψηλές θερμοκρασίες που αναπτύσσονται στις μονάδες ενεργειακής αξιοποίησης (όπως και στην τσιμεντοβιομηχανία), οι μεγάλοι χρόνοι παραμονής και η περίσσεια αέρα υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις της ΚΥΑ 22912/117/05 περί αποτέφρωσης/συναποτέφρωσης και εξασφαλίζουν

την πλήρη καταστροφή οιασδήποτε οργανικής ένωσης. Στην περίπτωση της τσιμεντοβιομηχανίας το ίδιο το αλκαλικό περιβάλλον των πρώτων υλών και ο εξοπλισμός ενεργούν ως «παγίδα» των αέριων ρύπων, δεσμεύοντας τους μέσα στο τελικό προϊόν.

Ειδικότερα οι εκπομπές διοξινών/φουρανίων βρίσκονται σε πολύ χαμηλά έως μη ανιχνεύσιμα επίπεδα. Σε αυτό συνεπείας τόσο ο διαρκής έλεγχος της ποιότητας (π.χ. χλώριο) των εισερχομένων για συναποτέφρωση δευτερογενών καυσίμων που προέρχονται από επεξεργασία αποβλήτων, όσο και η ύπαρξη κεντρικού και πλήρως αυτοματοποιημένου ελέγχου της διεργασίας με αναλυτές συνεχούς ροής και συνεχείς καταγραφές σε πραγματικό χρόνο. Η μέθοδος αυτή διασφαλίζει τη σταθερότητα της παραγωγικής διαδικασίας και το συνεχή έλεγχο των εκπεμπόμενων ρύπων, καθώς και την άμεση διακοπή της τροφοδοσίας ή/και λειτουργίας σε περίπτωση δυσλειτουργιών.

Επιπροσθέτως, με το ευρωπαϊκό πρότυπο (EN 15359:2011 "Solid Recovered Fuels-Specifications and Classes") για την τυποποίηση των στερεών καυσίμων που ανακτώνται από απόβλητα (και οι οποίες εξειδικεύονται σε κάθε εργοστάσιο, αναλόγως των πρώτων υλών και της τεχνολογίας), τίθενται προδιαγραφές και όρια και στο εισερχόμενο χλώριο, περιορίζοντας τη δυνατότητα σχηματισμού των ενώσεων αυτών.

Κατά τη συναποτέφρωση στην τσιμεντοβιομηχανία όλη η ενέργεια και τα ανακτώμενα από την καύση υλικά αξιοποιούνται άμεσα στον περιστροφικό κλίβανο για την παραγωγή κλίνκερ και εξαλείφεται η ανάγκη τελικής διάθεσης της τέφρας, η οποία ενσωματώνεται στο κλίνκερ σε μη υδατοδιαλυτή μορφή, αποτελώντας πρώτη ύλη για τη παραγωγή τσιμέντου, εξοικονομώντας ορυκτές πρώτες ύλες και εξαλείφοντας την ανάγκη εξεύρεσης χώρων υγειονομικής ταφής της.

Στις εγκαταστάσεις ενεργειακής αξιοποίησης με συμπαραγωγή θερμότητας/ηλεκτρικής ενέργειας (WtE), το μεγαλύτερο μέρος (>95%) της παραγόμενης τέφρας καθιζάνει στο θάλαμο καύσης ("τέφρα πυθμένα" ή "καθιζάνουσα

τέφρα"). Κατά συνέπεια είναι δυνατή η περαιτέρω αξιοποίησή της σε άλλες χρήσεις, όπως π.χ. ως δομικό υλικό ή στην κατασκευή δρόμων. Το υπόλοιπο της τέφρας ("ιπτάμενη τέφρα") που διαφεύγει από την εστία καύσης, μέσω των καυσαερίων, φιλτράρεται σε ειδικές εγκαταστάσεις υψηλής απόδοσης (>99,5%), προκειμένου να απομακρυνθεί και να μη ρυπάνει το περιβάλλον. Η τέφρα αυτή διατίθεται σε ΧΥΤΕΑ (ή σε ΧΥΤΥ, μετά από κατάλληλη διαδικασία αδρανοποίησης).

4. Συμπεράσματα

Η ενεργειακή αξιοποίηση των αποβλήτων μπορεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά στην ανακύκλωση, συμβάλλοντας στη μεγιστοποίηση της αξιοποίησης των αποβλήτων, με προδιαγραφές και διαδικασίες που διασφαλίζουν την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που παρουσιάζουν υψηλές επιδόσεις στην ανακύκλωση, έχουν παράλληλα και υψηλές επιδόσεις στην ενεργειακή αξιοποίηση, μεγιστοποιώντας κατά συνέπεια την αξιοποίηση των αποβλήτων και ελαχιστοποιώντας την ποσότητα υπολειμμάτων που απομένουν για διαχείριση με διάθεση, οδηγούμενα σε χώρους υγειονομικής ταφής.

“ Η ενεργειακή αξιοποίηση των αποβλήτων μπορεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά στην ανακύκλωση, συμβάλλοντας στη μεγιστοποίηση της αξιοποίησης των αποβλήτων, με προδιαγραφές και διαδικασίες που διασφαλίζουν την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος.

Αναφορικά με την περιβαλλοντική διάσταση της ενεργειακής αξιοποίησης των δευτερογενών καυσίμων που προέρχονται από επεξεργασία αποβλήτων, σημειώνεται ότι η σύγχρονη τεχνολογία εξασφαλίζει την απορρύπανση και την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος, γεγονός – που όπως και πολλά άλλα θέματα που συνδέονται με την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων – πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο συστηματικής και τεκμηριωμένης πληροφόρησης των πολιτών για αντιμετώπισή της κινδυνολογική παραπληροφόρηση.

Ο ΣΕΒΙΑΝ πιστεύει ότι για την προώθηση της σύγχρονης διαχείρισης των αποβλήτων στη χώρα μας τα δεδομένα αυτά πρέπει να ληφθούν υπόψη και να αξιοποιηθούν στην επικαιροποίηση του εθνικού σχεδιασμού και στην υλοποίηση των αντίστοιχων προγραμμάτων και έργων. ■

19.334.517
σελίδες

550.000
επισκέψεις
ανά μήνα

5.670.079
επισκέψεις

1.466.491
μοναδικοί
επισκέπτες

11.169
σχόλια

14 λεπτά
μέσος χρόνος
παραμονής

4
χρόνια

energypress

Δημοσιογραφικό ενημερωτικό portal για την ενέργεια

www.energypress.gr

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ

ENERGEAN OIL GAS	45
ΕΛΠΕ	52
MOTOR OIL	53
ΕΚΟ	58
HELLENIC FUELS	59
AVIN OIL	60
CORAL	61
ΕΛΙΝ	62
REVOIL	63
ΑΕΓΕΑΝ	64
MAMIDOILJETOIL	65

ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ

ΔΕΗ	78
ELPEDISON POWER	79
ΗΡΩΝ	80, 87
PROTERGIA	81
ELPEDISON ENERGY	86
GREEN	88
WATT + VOLT	89

ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

ΔΕΣΦΑ	95
ΔΕΠΑ	96
M&M GAS	97
ΕΠΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	102
ΕΠΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	103
ΕΠΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	103
CORAL GAS	108
ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ	109

ΑΠΕ

Αιολική ενέργεια

ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ	122
VESTAS	124
GES	125
GAMESA	126
EDF EN HELLAS	128
ROKAS RENEWABLES	129
TERNA ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ	130
ENEL GREEN POWER	132
ΕΛΛ. ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ «ΑΝΕΜΟΣ»	133
ΕΝΤΕΚΑ	134
EREN HELLAS	135

Φωτοβολταϊκά

HANERGY	123
VOLTALIA GREECE	144
SOLAR CELLS HELLAS	145
SMA	146
KRANNICH SOLAR	147
MESSARITIS	148
ACTIVUS	149
ECO//SUN	150
PLASIS ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ	151

Βιομάζα

ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΒΩΒΟΣ	155
----------------	-----

ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ / ΘΕΡΜΑΝΣΗ

SCHNEIDER ELECTRIC	168
NEON ENERGY	169
BIG SOLAR	170
ABB	171
ΘΕΡΜΟΓΚΑΖ	172
INTELEN	173
ΔΕΛΤΑ ΤΕΧΝΙΚΗ	174

Φυσικό Αέριο

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΕΥΚΟΛΙΑ και ΣΙΓΟΥΡΙΑ *σε κάθε σπίτι*

Το υπεράγχορο, απολύτως ασφαλές δίκτυο που συνεχώς επεκτείνεται, δίνει πρόσβαση στα πλεονεκτήματα του φυσικού αερίου σε όλο και περισσότερες πόλεις και περιοχές. Το μαγείρεμα, η παροχή ζεστού νερού και βέβαια η θέρμανση γίνονται άμεσα, πρακτικά, εύκολα, πολύ οικονομικά και με εξαιρετική φιλικότητα στο περιβάλλον.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ, ΚΑΘΑΡΟΤΕΡΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ *στην κίνηση οχημάτων*

Το φυσικό αέριο παρουσιάζει πληθώρα από οφέλη στη χρήση για την κίνηση οχημάτων. Το αστικό περιβάλλον και η ανθρώπινη υγεία επωφελοούνται από τις σημαντικά λιγότερες εκπομπές ρύπων και τη μείωση θορύβου, ενώ ο οδηγός απολαμβάνει οικονομία, ασφάλεια και υψηλή τεχνολογία. Η εξάπλωση της αεριοκίνησης θα αλλάξει το τοπίο στην κίνηση οχημάτων στην Ελλάδα, ακολουθώντας την τάση της Ευρωπαϊκής αγοράς.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ και ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ *στην ελθόντική βιομηχανία*

Η χρήση του φυσικού αερίου ενισχύει την ανταγωνιστικότητά των βιομηχανικών μονάδων. Η συνεχής παροχή, οι μειωμένοι ρύποι, η αποδέσμευση κεφαλαίων και χώρων και η αυξημένη ενεργειακή απόδοση είναι μερικά μόνο από τα πολύ σημαντικά οφέλη του για τη βιομηχανία.

ΑΠΟΔΟΤΙΚΗ, ΚΑΘΑΡΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ *παραγωγή ηλεκτρισμού*

Σήμερα σχεδόν το 30% του ηλεκτρισμού που «ενεργοποιεί» την καθημερινότητά μας στη χώρα παράγεται σε ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες φυσικού αερίου. Και αυτό γιατί το φυσικό αέριο προσφέρει οικονομία και ευελιξία χρήσης και το σημαντικότερο είναι ασύγκριτα φιλικότερο προς το περιβάλλον.

Κάθε εξέλιξη, έχει ενέργεια.

Στη ΔΕΗ επενδύουμε σε σύγχρονες, φιλικές προς το περιβάλλον μονάδες και έργα υποδομής που ενισχύουν την εθνική μας οικονομία και παράγουν υπεραξίες για τις τοπικές κοινωνίες. Ειδικότερα, τα τελευταία 3 χρόνια, **ολοκληρώσαμε συνολικές επενδύσεις ύψους 3 δις. ευρώ**, όπως η νέα μονάδα φυσικού αερίου στο Αλιβέρι, ο νέος υδροηλεκτρικός σταθμός του Ιθαρίωνα και ο σταθμός φυσικού αερίου στη Μεγαλόπολη – που βρίσκεται σε διαδικασία ολοκλήρωσης - ενώ παράλληλα υλοποιήσαμε μεγάλο αριθμό περιβαλλοντικών έργων.

Ενέργεια για κάθε άνθρωπο